Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Sermones de tempore - Cod. St. Blasien 9

Johannes <de Gmunden>

[Südwestdeutschland], [ca. 1472 - 1475]

Sermones collecti fr. Iohannis Currificis de Gamundia

urn:nbn:de:bsz:31-46467

Visual Library

Sermones collecti fratris Johannis turrisitis de tammndia

Erunt signa in
sole et luna et
stellis Luce 21
Beatissimus pater noster au-
gustinus dicit Quamvis dominus noster ihesus
christus unicuique in extrema nunc te
appareat in forma qua in cruce pe-
debat Est singulare iudicium
unius mundi et deinde iuste ex-
ecabit in quo iudicio erunt signa
horribilia in celo in sole id est in ocu-
lis hominis et in omnibus sensibus
suis Quia pre amaritudine mortis
lumine priventur et obscurentur
Et in luna id est in toto corpore hominis
et in omnibus suis membris que
pre dolore mortis deficiunt ut
homo dicere possit id est psalmus defe-
cit cor meum et caro mea Et
stellis id est in omnibus viribus anime
pre angustia mortis et pre timore
pene instantis expavescent
intantum ut anima eius dicere possit an-
gustie sunt michi undique quia
circumdederunt me gemitus mor-
tis dolores inferni circumdede-
runt me Sed quia hoc singu-
lare iudicium omnibus nobis est
occultum Nullus enim scit quo gene-
tes nati et noti perierunt
et an odio vel amore digni sunt
Ideo dominus iudex iustus in novis-
simo die vult facere iudicium mani-
festum ipso dicente Cum accepero tempus
ego iusticias iudicabo Ecce ve-
nio cito et merces mea mecum
est dare unicuique secundum opera sua
Hoc iudicium vult facere duplici
de causa Primo ut homo gaudeat
cum eo quod deus vindicat in suis
inimicis Ut psalmus dicit Letabitur
iustus cum viderit vindictam 2o
nobis in exemplum ut nullus in pre-
sentium iudicet temere Quia dicit
Crisostomus Qui in desertus proximi te-
mere iudicat non vult sibi deum
misereri in suis defectibus Ideo apostolus
Nolite ante tempus iudicare quousque
veniat dominus qui et illuminabit
abscondita tenebrarum et mani-
festabit consilia cordium Quia beatus
dicit Qui alium iudicat se ipsum
condampnat De hoc igitur ultio
iudicio premissum dicit Erunt signa in
sole et luna etc. Consuetudo
antiquitus fuit quod natalicia princi-
pum cum magno gaudio celebra-
rent nobiles et ignobiles divites
et pauperes Et quanto decencius
potuerunt se ad hoc preparaverunt cum
vestimentis et expensis Cum
igitur princeps regum terre scilicet pu-
er ihesus tam cito debeat nasci de
maria virgine gloriosa Ideo sancta
mater ecclesia ordinavit hoc sa-
crum tempus adventus ut unusquisque
fidelium se prepareret et disponeret
ut ipsum digne suscipiat Quia
beatus dicit Licet ante mille annis pu-
er ihesus sit natus tamen adhuc et usque
in finem mundi honoratur adventus
eius Ut quemadmodum desiderabant prophe-
tarum christi adventum in clamantes
Et sicut ipsi desideraverunt
corporalem adventum sic et nos
desideramus spiritualem Quales
autem nos preparemus ut digne sus-
cipiat Hoc nobis patebit Luce 21
evangelio hodierno scilicet timore ex-
tremi iudicii Nam multi plus mo-
vent ad benefaciendum timore

quam virtutis amor. Ecc. Primo
timentem dominum omnis declinat a malo
Timor domini initium sapientie. Ecclesiastici
Qui timet dominum nichil negligit. Qui
timent dominum inquirunt que sunt bene
placita ei usque perficiat. Et hic
timor pertinet ad seruos. Caritatis
autem cum intrat foras mittit
timorem. Ecclesiastici: Timor domini est in
initio caritatis. Ut apostolus dicit: Qui timet
non est perfectus in caritate. Timere est
seruorum, diligere est filiorum. Notat
quod lucas. Et timere extremi iudi-
cii in quo omnis homo recipiet prout
gessit in corpore suo bonum siue ma-
lum. Nos disponemus ad aduen-
tum primum. Ihesu Cristi aduentus secundum
Bernardum est quadruplex. Vnus ad homines
in homines contra homines et post omnes
et primo pro hominibus. Primus ad
homines factus est per incarnationem
quando deus factus est homo ut
homines faceret deificos. Secundus
in homines factus est et fit cotti-
die per inspirationem. Tercius contra
homines fit per mortis amaritu-
dinem. Quartus post omnes quia homines
et post omnes homines fit per extremi
iudicii examinationem. Et quia
apostolus dicit: Non prius quod spirituale
sed quod animale. Est ideo incipiendum est
primo de aduentu Cristi ad iudicium
ultimum tamquam ad grossiorem ma-
teriam est incipiendum. De quo quidem
aduentu quesierunt sancti apostoli pe-
trus iacobus et iohannes dicen-
tes: Dic nobis quando erunt hec et quod signum
aduentus tui et consummationis
seculi. Et secundum Rabanum valde ra-
tionabiliter quesierunt. Nam qui-
libet libenter sciret finem sui
et premium sui laboris. Omnibus labo-
rantibus finis est dulcis quia
labor durus finis autem quo mer-
ces datur est dulcis. Vnde omnes
serui querunt quando sit anni consuma-
tio et omnis viator querit ubi sit
eius mansio et omnis pregnans
mulier quando sit partus eius liberatio.
Sed tota merces apostolorum et
omnium electorum perfecte erit in fine
mundi scilicet in extremo iudicio. Ideo
apostoli rationabiliter quesierunt dicentes quando
erunt hec et quod signum aduentus
tui. Respondens dominus Ihesus dixit: Non est
vestrum nosse tempora vel momenta que
pater posuit in sua potestate. Actuum
i. De die illa et hora nemo scit
nisi solus deus. Et licet dominus
dixit discipulis: Vos dixi ami-
cos meos quia omnia que audi-
ui a patre meo nota feci vobis.
Tamen diem et horam extremi
iudicii noluit eis predicere. Racionem
assignat Ber. d. ... Et omnis homo sic
viuat quasi qualibet die sit
iudicandus et qualibet die
se preparet ad mortem quia sic ultra
Vnde dominus: Vigilate quia nesci-
tis qua hora veniet dominus ut si cum
venerit inueniat vos paratos.
Sed signa aduentus eius pre-
dantia ad iudicium extremum eis
dixit dominus: Erunt signa in sole
et luna et stellis scilicet in solita et
non sue repugnantia. Vnde
sic hec luaria primo mundi.

in firmamento fuerunt posita ut
per sue lucis manifestacionem essent
in signa et tempora durante mun-
do isto mundo firmamento erunt in
signa finibus per sue lucis occulta-
cionem. Sed que signa erunt in eis
Anno 3 v 39 + XI dicit Matheus: Sol obscurabitur et luna
non dabit lumen suum et stelle
cadent de celo. Sed qualiter
sol possit obscurari dicit Orige-
nes quod magno fumo ignibus
elevato qui ardebit in consu-
macione seculi superior pars aeris
obtenebitur in tantum ut lumen
solis non appareat. Sed Jeronimus dicit
in comparacione divini luminis quod luce-
bit in extremo iudicio videtur sol ob-
scuratus sicut per lumen cande-
le in clara die quando nichil
lucet propter claritatem solis. Dico quod
sol per lumen est respectu cla-
ritatis divini luminis tunc resul-
gentis. Legitur enim quod quidam fr(ater)
ep m xxi. et 3 et 39 et XI nomine Jordanus abscissam coniu-
ravit et inter cetera dixit demo-
ni: miror quod delectaris habitare
in homine. Cui demon: miror tu
sis tante sapiencie vir quod me tam
simpliciter interrogabas. Dic michi
ubi tu libenter velles esse. Fra-
ter dixit: certe in celo cum deo meo
quia nec cor nec corpus nec anima
mea quietantur donec perveniat
ad deum. Tunc demon: et ego
eciam libenter vellem esse cum deo
in celo si possibile esset. Frater ait:
vidisti deum umquam. Unde ego
fui unus de nobilioribus angelis

in choro seraphin qui semper assi-
stunt in conspectu dei et sancte trini-
tatis. Frater ait: dic michi quam clarus sit deus.
Cui demon: impossibile a me petis.
Unde si omnes spiritus celestes ad-
venerant claritatem divinam exprime-
re non possent. Dico tamen tibi unam
similitudinem. Si omnes flores preteri-
ti presentis et futuri temporis et decor
omnium arborum gemmarum et metallorum
essent in simul in uno campo et
lumen solis lune et omnium stellarum
et omnium luminum que ab inicio
mundi splenduerunt in unum
essent collecta ad comparacionem claritatis
divine non esset nisi nox obscura.
Dico ergo cum hec claritas apparebit
in extremo iudicio sol quasi nichil
lucebit. Et de umbracione lune
dicit Johel 2: luna convertetur in san-
guinem, id est habebit colorem sangwi-
neum ad ostendendum quod ille cuius sanguis
innocenter est effusus a peccatoribus
veniet et iuste iudicaturus. Et per
omnibus in signum mortis Christi passionis
stantes confusi propter verecundiam
Unde tunc eis dicetur istud apostoli:
Quem fructum habuistis in quibus
nunc erubescitis. Et eciam
ut terreant hos qui divinum
honorem lune dederunt orantes
et signantes se quando videbant lunam in
novilunio ut pagani faciunt.
Dicit enim Matheus: Quia deum tamen ado-
rabant et illi soli serviebant non solem
neque lunam. De casu vero stellarum
dicit Origenes: Cum plures stelle

maiores sunt quam tota terra et
terra non sufficit capere eas quo
modo cadent de celo. Unde cade
dicuntur quia lumine privantur sole
enim obscurato stelle non lucent.
Vel secundum doctores in extremo iudicio
corpora dampnatorum erunt igni
nea et ut stelle videntur cade
de celo in infernum cum eis dicetur
Ite maledicti in ignem eternum
Et per quam hec signa erunt
in luminaribus celi erit et in terris
pressura gencium id est in omnibus mundi
partibus erit angustia et afflictio
hominum tanta ut dicat unusquisque
Angustie sunt michi undique quia
Luce dicit Surget gens contra
gentem et regnum adversus reg
num et terre motus per loca et pes
tilencie et fames et tanta tri
bulacio qualis ab inicio mundi
umquam fuit Et tunc ut Crisostomus
dicit Nec potestas potentibus nec
divitie divitibus umquam proderunt
Nec eciam angeli assistent ho
minibus ut solebant Nam virtu
tes celorum movebuntur id est angeli
quasi diceret Non mirum si homines
in tantis angustiis deficient
cum eciam angeli commoveantur
commovente rege commovetur
totus exercitus Sic commovente
ihesu christo commovebuntur angeli et
omnes sancti Et tunc in premissis
videbunt filium hominis scilicet ihesum
marie filium tam boni quam
mali venientem in nubibus celi
Nam sicut eo ascendente in celum

nubes suscepit eum propter ho
norem ascendentis Ita et nubes
deferret eum descendentem cum
potestate magna ad iudicium re
probos quos iudicabit in forma
humana iuste in qua ipse iudicatus
est innocenter Et maiestate
divinitatis ad remunerandum
bonos Crisostomus dicit Impii vide
bunt potestatem ut timeant sed
boni maiestatem ut gaudeant
Malus spiritus a quodam fuit inter
rogatus qualis deus appareret in
extremo iudicio bonis et malis
Qui respondit bonis apparet ita
amabilis quod si sic eum semel posset
eum videre de post libenter in
inferno vellet permanere Sed
malis apparet tam terribilis quod fa
cilius esset michi penas inferni
pati quam eum sic videre Legitur
libro Regum legitur quod David ele
vatis oculis vidit angelum stan
tem inter celum et terram in manu
sua gladium evaginatum te
nentem versus iherusalem Iste angelus
stans inter celum et terram est
christus ihesus qui est angelus magni
consilii quia consiliat in omni bono
et consilia ut similiter
in extremo iudicio apparere re
probis Iste angelus stat in extre
mo iudicio inter celum et terram
id est in medio bonorum et malorum
celestium et terrestrium hominum ha
bens gladium iusticie evaginatum
preacutum in manu sua versus
reprobos Quia angustie.

[illegible]

erunt tunc vie reproborum dicentes
montibus cadite super nos et colli-
bus cooperite nos Et tunc vide-
bunt omnes creatura contra eos
armatam Sap. 5 Armabit se
creatura ad ulcionem inimicorum Et
tunc videbunt celum clausum
Infernum apertum et iudicem iratum
et audient demonia dei iusti-
ciam inclamancia Et venient
angeli et separabunt malos de
medio iustorum Iustos statuent
infra vexillum sancte crucis sub
quo militaverunt in vita Sed
mali in infernum trahentur a de-
monibus quando iudex dicet Ite ma-
ledicti etc Et tunc maria virgo
cum omnibus angelis et sanctis
flexis genibus oraret pro eis
nichil proficient Tunc dicen-
tur dampnatis quos preciose re-
demisti Videret quia dilex-
erunt magis tenebras quam
lucem Ideo ligatis manibus et
pedibus debet mitti in tene-
bras exteriores Sed diceret
quis vel quando in generali vel in finali iu-
dicio omnis creatura turbetur cum
istud iudicium solum super pecca-
tores extendetur Dico quod merito
et omnis creatura turbatur quatuor de
causis Prima est ut scribitur dicitur
Cum omnis creatura propter hominem sit
creata ideo cum homo patitur merito
omnis creatura ei compatitur Secunda ra-
cio est secundum Crisostomum homo dicitur

minor mundus qui cum maior debet
turbari in omnibus corporibus et
membris Sic et deficiente
maiori mundo merito omnis creatura
turbatur Tercia racio est secundum Tri.
3a omnis creatura turbabitur ad pec- Anno X
catorum punicionem qui peccaverunt
abusionem creaturarum Ideo a creaturis
debent puniri Sap. 5 Per que
quis peccat per hec et torquetur
Quarta racio est secundum Aug. ut
omnipotencia et divina potestas vel
maiestas manifestetur in tanto
adventu merito contremiscit omnis
creatura Sed ante predictis signis
fiendis incipientibus respicite et
levate capita vestra i. mentes
vestras in gaudio quoniam appropinquat
redempcio vestra Tunc boni non
solum levabunt capita pre gaudio
sed et corporis oculos et manus videntes
Ihesum dilectum suum claritate et
maiestate Et laudabunt eius
graciam et misericordiam dicentes Non
ex operibus iusticie que fecimus nos
sed secundum magnam misericordiam suam sal-
vos nos fecit Sed peccatores
habebunt capita depressa propter
tristiciam et verecundiam et oculos
depressos et stabunt muti quia
se excusare non poterunt Job 9
Iudex sapiens reddit mille pro
uno verbo si me excusare vel-
lem Sed iusti dei amici vi-
debunt super se dignitatem eo-
rum angelorum societatem et sanctorum
communitatem Intra se autem

et corpis clari^te Infra se celi
et terre et om creature cu inno
uacom et amenitez Et si tibo
ni ibut cu x^o diuicia eterna
mali uo dura lo in morte eterna
Ex^m Unde legitur cu quida filia p
diceret scz de celi gaudio et de
inferni supplicio Cu ida rus
ticq dixit Dne michi videtur
q decipiatis nos cu nec in celo
nec in inferno fuistis dicatis nob
quale gaudiu est in celo. fuit
ne ibi tabernaru vinu qui mater
fistulatores chorea facietes ado
lescentes et iuuencule pulchre
Resp. pbr si dicerem me in celo fuis
se et talia gaudia vidisse te no
emedares scz magis cogitares
si tu expulsus es et ego ero
expulsus potius cu hic manebo
Si dicerem me in inferno fuisse te
rite ne emedares si cogitares
si tu euasisti et ego euade pos
sum Ideo dico tibi si in deu qu
sus fuis uideb tale gaudium
q oculus no vidit nec auris au
diuit nec in cor homis ascendit
Si aut te no emedab uidebis
et habebis tam magna tormentu
q uelles te nuq fuisse natum
Ad 3 Ita dicit q deus triplex iudi
1^m ciu exercebit sup hoiem Unu
sup corpus aliud sup aiam 3^m
sup vtrumq Primu sup corpus si
cu homo morit Nam cu deus
sit iudex iustus et fortis Ideo nu
matu pmittit et tpore multum
2^m Et scdm mensura pcti facit mo
tormentis ita q tuo totum corpus reple
bit amaritudine donec aia separat

Et mors dicit tullo ate ome de
siderium tuu et tanto dolore
affligam te quato voluptate
mala usus fuisti Scdm iudi^m 2^m
facit sup aiam separata separat
a corpe quia pimo penalitati
exponitur ex eo q pimo volun^te
adpeccatu dedit Unde iudex
dicit id e xp^s Pena iudi^m tuu in
ponde mco et mensura quas
p corpus peccasti Tercium iudi^m 3^m
facit sup utrq in extremo iudicio
qn congregabit omes homines
p ministeriu angelorum Tunc iu
dex dicit p adam et sctos dices p^o
Quid vi nos faci d petoribus
Resp. debunt omo dne quia tpo
mie p tnsiuit et tpo iusticie
aduenit Ideo cu iusto fo iusti
am iudicato Et sic pimo dicit d^r marie
marie regini dilectissima mr ma
dic q facia de ingratis Que
rnd dilecte fili pota mne usq
mo fuit apta Et tu semp ptisti
cu brachiis extensis ad recipi^ed
petores Et ego mr mie ipos
usq mo sustentaui s qz ingrati
fuerunt Ideo iusticia iudicabis
sine om mia Scdo dicit p 2°
ad aptos d quid facia d petoribus
Qui rndet vita doctna et
morte ad hoc laborauis vt
tua in noctib mors no frenst
ret in petoribus ipos eciam in
baptismo aptiis p crauimus
Sia sacrameta eis ministrauimus
Sz quia nolunt bndcom Ideo
eterna da eis maledcom pex

3° ticam suam Tercio uertit se ad
miseros dicens quid faciam de peccatoribus
Qui respondent domine sanguis noster qui
te effusus usque modo clamauit
miam Illud inclamabat dei ius-
ticiam vindicta domine sanguinem
nostrum instanter in temporibus vindicte
4° Quarto uertit se ad confessores dicens
quid faciam peccatoribus Qui cum respondent
domine uita et doctrina ipsos in for-
mauimus in nostra verum reduximus
sed quia rebelles tui fuerunt col-
ligatis manibus et pedibus eos
mitte in tenebras exteriores
ut sint exclusi a gracia et misericordia
5° Quinto uertit se ad virgines dicens
dilecte sponse mee quid faciam de
peccatoribus Que respondent domine
tu nosti quod semper puritate dilexi-
mus cum impuris nulla societate
habuimus in terris nec habebimus
in celo Ideo da eos demonibus illis
qui dixerunt tibi mitte nos in
porcos Et sic omnes sancti petunt
iusticiam et nullus misericordiam Et sic
super christum omnes clamauerunt
crucifige crucifige eum Et sic omnes
sancti clamant dampnabis peccatores
morte eterna Quo audito dominus
dabit sentenciam dicens peccatoribus dis-
cedite a me ab omni misericordia et gracia
ab omni consolacione et leticia :-
Discedite ab omnibus angelis
meis quorum ministerium spreuis-
tis Discedite ab omnibus sanctis
meis quorum exempla sequi no-
luistis Discedite maledicti qui
in maledictione semper vixistis.

Et cum sic repellunt a christo tunc
anima maledicit corpori dicens o ma-
ledicta terra propter tua malicias
ibo in montes Et corpus maledicit
anime dicens propter peccatum maledicta
sis in perpetuum Quo audito de-
monia Qui sunt hii sermones quo-
tidie ad inuicem ambulantes
et estis tristes nolebatis bene
decere et elongabimini a nobis et
sic ibunt in montem eternam
Quo facto dominus dicit iustis Ve-
nite benedicti patris mei qui nos
ad ymaginem suam creauit Venite
benedicti filii sui qui nos suo sangui-
ne redemit Venite benedicti
spiritus sancti qui nos illuminauit per-
cipite regnum a sancta trinitate nobis pa-
ratum Et tunc omnes electi exurgent re-
ges et regine et accipient coro-
nas aureas de manu domini dicens
gaudete et exultate quia nomina
vestra scripta sunt in celis quod et no-
bis concedat qui in celo super omnes
regnat Sequuntur signa :-
Hugo de sancto victore dicit
Hanima quamque deus fecit
in celo et in terra propter
sensus creauit Nam omnia audi-
bilia creata sunt propter auditum omnia
adorabilia propter adoratum omnia
gustabilia propter gustum omnia tangibilia
propter tactum sed et omnia visibilia
propter visum licet autem habeamus
clarum visum tamen sine luce nichil
videre possumus Unde in tenebris sicut
nocte cum apertis oculis nichil
videmus Ut ipsi omnia visibilia
videre possimus fecit deus

lucem corporalem dicens Fiat lux et
facta est lux scilicet solis et lune
et stellarum. Si autem deus fecit
lucem corporalem quia homines naturales
multo magis necessarium fuit
ut faceret lucem spiritualem propter homines spi-
rituales in celo spirituali id est in sancta
ecclesia fecit et quod solem id est christum
qui est lux vera illuminans omnem
hominem venientem in hunc mundum
Ipso dicente Ego sum lux mundi.
Et fecit lunam id est mariam virginem
et stellas id est sanctos apostolos quorum
doctrina fulget ecclesia ut sol et
luna. In istis ergo luminaribus pos-
sumus videre quomodo deum sentire de-
beamus ut filii lucis. Quod si fecer-
imus in celo stabimus tunc videbimus
dicens Vidi dominum meum facie ad faciem
Et audiemus cantica angelorum
Sanctus sanctus sanctus etc. Et audiemus
Et adoremus florem qui de terra
virginea exivit qui dicit in canticis
Ego flos campi s. omnibus omnibus
et gustabimus suavitatem spiritus sancti
dicens O quam bonus et suavis est spiritus
tuus in nobis. Et tangemus spon-
sum ave dicentes Inveni quem diligit
anima mea etc. De istis ergo sancte
tribus primis dicebat Erunt
signa in sole etc. quod primo introductorum
Quia igitur. **Erunt signa**

Quia istud est super de adventu
christi ad iudicium qui tamen
est pro hominibus et primum quod ho-
minibus sunt malos et iurisprestat
vide de adventu christi ad homines
qui factus est per incarnationem. Et de
adventu eius in hominibus qui factus
est per incarnationem et de adventu
eius ad homines qui fit per inspirationem
Circa primum nota quod in adventu christi
ad homines facta sunt signa in so-
le id est in christo ihesu et in luna id est
in maria virgine et in stellis id est in
apostolis Daniel. Signa et mi-
rabilia fecit apud nos deus ex-
celsus. Primum signum in sole id est in
christo factum est quia verbum eternum
semetipsum exinanivit ab im-
mensitate in angustias uteri
virginalis se collegit. Unde dicit ab
ecclesia marie virgini Quem celi et
terra capere non poterant tuo gre-
mio contulisti. Item omnipotens deus
factus est puer parvus Ysaias Parvulus
natus est nobis. Item deus qui dives
est in omnibus qui invocant eum et dat
omnibus affluenter non improperat
hic factus est pauper homo. Apostolus
Scitis gratiam domini nostri ihesu christi
qui cum dives esset factus est pro nobis
pauper ut sua paupertate nos divi-
tes faceret. Item deus cui omnia serviunt
factus est subiectus creature. Luce
Erat subditus illis scilicet marie vir-
gini et ioseph. Item ille qui eiecit
luciferum de celo cum omnibus sibi
adherentibus passus est temptationem
ab eis. Item ille qui est vita in
quo vivimus in partu et in facto
subiit mortem crucis. Et tunc sol
obscuratus est quia a iudeis oculis
velatus et consputus in terra quasi
claritas fuit in vultu suo obtene-
bratus etc. Ysaias Vidimus eum

no hntes spem neqz decore Et
demu p'ei'm mortez sol tota:
est obfuscatus. Deinde facta st
signa in luna .i. in maria uirgi
Aug' ea maria pulchra ut luna
diceris eius no mito apparis
Unde sic luna pre omnib' astris
soli e sitima et candore ueru
sta et celis in firmamento pre
minat sideris. Sic tu uirgo
xpo es vicario uere solis et
mit milia angeloz deo assiste
cium uirginali puritate in celis
pfulgebis. In hac igit luna et
in bta uirgine maria factu est
sit'm misa'le quia in sanguine
quasi e sic qn filiu suu ihm
audiuit esse captu ligatu
consputu et totu corp' ei' uulne
ratu tristem. Et demu latus
ei' lancea pforatu filli de
bui qu' lacrime sanguine ex oppis
oculis fluebant. Tercia facta
sunt signa in stellis .i. in scis
aplis qui dicunt stelle. Unde
sic stelle in firmamento sunt fixe
ita apli in xpo d. dicenb' nos
separabit a cari'te xpi neqz mors
neqz uita. Sz iste stelle ceride
runt de celo qz relicto dno omnes
fugierunt. Et in terris erat p's
sura gencium .i. in scis mulierib'
q dnm seqbant lamentabilit'
flentes in nocente ihm que
bn dicunt terra quia sic terra
nutrit hoies fructib' Sic
iste mulieres ministrabat xpo

et discipulis de facultatib' suis
Hec dn viderunt dnm suu duci
in morte, magnas passe sunt
in cordib' pssuras. Precessisse
sonitus maris et fluctuum id e
principu sacdotu et scribaz qui
omnes insanias quas sunt quia
deu suu no cognouit qui ta
multa bona eis fecit in corpe
et in aia. Lo. Si no uenissem
et locutus eis fuissez pctm non
haberent. Sz eu dilexerunt p
trinde pnitire et expectacoe
futuroz maloz q supueniret
uniuerso orbi arescebant i oib'
uib' corpis. Nam uirtutes celoz
mouebant quia angli pacis
amare flebant et et sol luna
et stelle retraxerunt lumen
suu quia facte sunt tenebre
in uniuersa terra. Ita q nullus
mar'te confitebat xpm uerum ee
dei filiu exceptis paucis ho
minib'. Maria uirgo ipm confiteba
in corde. Ita p nimio dolore tunc
loqui no potuit. Et joseph ab
arimathia confiteba: ore dices
uere homo ille filius dei erat. In
cuius uero signu xpm de cruce
deposuit et in monu'to suo
nouo posuit. Hec oia signa st
facta p nra redempcoe in ad
uentu xpi in carne. Tercio in
aduentu xpi in hoies qui
factus e et fit cottidie p inspi
racoz. Erunt etia signa in sole zc

Ubi sciendum q p solem intelli
pfecti et contemplatiui quoz

p(er) modu(m) solis est alios illumina(r)e
quia d(icitu)r eis Math(ei) dicit
Vos estis lux mundi. Sed ut
lux dicit luceat opera vestra cora(m)
hominib(us) ut videantur ab eis
et glorificent patrem v(est)r(u)m qui
est in celis. Ita q(uod) op(er)a sancta
fiant in mai(ori) (cari)tate et tu(n)c inten-
cio p(er)maneat in octavo. In misticis
aut(em) p(er)fectis qui in sole op(er)ant(ur)
s(ecundu)m (con)templacio(n)em. P(ri)mu(m) est sig(ni)
ficacionis Iosue 10. Cum Iosue
p(er)seque(re)t(ur) qui(n)q(ue) reges cu(m) exerci-
tu eor(um) et sol iam declinaret
ad occasu(m) clamavit Iosue di(cens)
Sol ne movearis. Et sic stetit
sol in medio celi immobilis nec
occubuit spacio unius diei donec
obtinuit victoriam. Sic et p(er)fecti
deb(ent) sta(r)e in deo i(d est) stabiles esse
ut ap(osto)l(u)s di(cit) Stabiles estote et
immobiles. Optimu(m) enim est cor
stabilire in d(omi)no. Un(de) instabili-
t(er) adh(es)it a(n)i(m)a mea. Tercium signu(m)
nullius p(er)fectionis a instabilitas
Debet vide(re) in sole i(d est) imp(er)fectis debet
e(ss)e sig(nu)m retrogradacionis Ysa(ie) 38
legit(ur) q(uod) sol retrocessit decem
gradib(us) qu(ando) Ezechias rex
infirmabat(ur) in signu(m) q(uod) ad(huc)
debet s(u)p(er)vive(r)e quindeci(m) a(n)nis
Sic tu p(er)fecti sunt in tempor(e) de-
vocionis et contemplacionis retrocede(re)
deb(ent) et exire ad op(er)a virtutu(m)
Eze(chielis) i(d est) a(n)i(m)alia s(ecundu)m exerc(itia) vir(tu)te
ibant et revertebant(ur). Ibant
contemplando et revertebantur

exercitia predicando. Et sic hec animalia
visa sunt. Primu(m) in forma hominis
secundum in forma vituli sive bovis
tercium in forma aquile. Quartum in
forma leonis. Sic et p(er)fecti deb(ent)
esse hominis p(er) benigni et mansueti
ad om(ne)s ut s(ecundu)m eor(um) conversacio non
habeat amaritudinem nec tedium sed
gaudium et leticiam. Et debet
esse aquile ascen(dendo) in eor(um) oracione
devocione et contemplacione. Et debe(n)t
esse vituli in refectione ut corpo(r)i-
bus non preciosis nec delicatis sed
leguminibus. Et deb(ent) esse leones
in cella et in lecto ut vincere
possint temptaciones dyabolicas et
carnis. Tercio imp(er)fectis ut in
sole debet esse signum obscuracionis.
Tercia passionis Christi sol
fuit obscuratus ab hora sexta
usq(ue) ad horam nonam. Sic p(er)fecti
deb(ent) esse obscurati p(er) sui ipsius annichi-
lacionem di(cens). Non nobis d(omi)ne non nobis
sed nomini tuo da gloriam. Luc(e). Cum
feceritis omnia que p(re)cepta sunt dicite quia
servi inutiles sumus. Ap(osto)l(u)s ait
Gratia dei sum id quod sum. Non enim
sumus sufficientes aliquid cogi-
tare a nobis quasi ex nobis sed sufficien-
tia nostra ex deo est qui operatur velle
et perficere. Sic p(er)fecta fuit quedam
soror religiosa. Dum cum isto sancto
tempore staret in sancta missa in magna
devocione p(er) nativitatis Christi, p(ri)mu(m)
Ihesu et vita et mortem eius
apparuit ei puer pulcherrimus

stans ante presbiterum in altari habens
vulneratum cor Et hec soror eius
clamavit dicens o dilecte puer Jesu
quia cor tuum per me est vulneratum
quis dabit michi cor meum
vulnerari pro te Respondit puer Jhesus
Caritas hoc facit Et illa vere
vulnerasti cor meum caritate tua
Et puer respondit persevera usque
ad mortem et habebis coronam
vite et sic puer disparuit
Finita missa et facto prandio hec
soror iterum intravit ecclesiam et in
se premeditavit instante purificatione
Jhesu nativitatis et ait O Maria
virgo gloriosa instat partus pueri
tui Ego sum valde habilis
ad serviendum tibi et pro tuo
in puerperio suscipe me in
ancilla Et cum tercia dicet Ma-
ria virgo ei apparuit clarior cristal-
lo portans puerum in manu Et hec so-
ror cum videt puerum tam speciosum
sum accessit et puerum osculatur
Nam teneritas uteri virginalis
eam non impedivit Tunc facto
ait o dilecte puer principes hono-
rant te isto sacro tempore orationibus
missis et predicationibus nobiles
et divites specialibus et oblatio-
nibus et unusquisque secundum suum
posse Ego paupercula et miser
homo quid honoris impendam
tibi dic michi Respondit puer esto
paciens caritas enim paciens
et benigna est Et tu maxime
necessarium fuit ut esses paciens
Cum mali et bona et devota in
aliquam imponebant ei malum
Ipsa vadit addiuvantes sub spe-
cie ut bene emendat et ad pre-
sentes ut delectacionem habeat
Et in hiis necessaria fuit
paciencia que perfectum opus operatur quia
sola inter omnes virtutes cognatur
Jhesu Christo sue passioni Credo per
lunam intelligi activi et proficientes
Nam sicut luna inter omnes planetas
est terre vicinior et habet virtutem
super mutabilitate omnium inferiorum
et corporum humanorum Sic activi debent
esse provisores pauperibus et defec-
tuosis in operibus misericordie corporalibus
et spiritualibus ut ministrent
utrumque per opera Cantica can-
ticorum dicitur In maxio quia opera
est imitanda Sed ideo luna eius super
omnia opera eius Ideo activi in luna
Christum imitantur scientes quod pre-
cio datur Nunquam vidi misericordiam hominis
mala morte mori misericordia dei
non derelinquit misericordes homines
Sic activi oportet quod sint ut luna
in sanguine passionis et mortis
Christi recordacionem Tercium dicitur
Trenorum 3 Recordare paupertatis
mee quia nudus pependi in
cruce et absinthio et fellis
Tercia in toto corpore vulneratus
fui et transgressionibus sacror
quia maior caritate nemo habet
ut animam suam ponat quis

pro amicitibus suis sicut ego feci. Unde
debz activus Memoria memor ero
et tabescet in me anima mea q.
d. Una passio e in tu intima q
tota animalis homo mutari oportz
in spiritualem hoiez Tercio est vel
las sunt incipientes. Unde sicut
stelle cu oriunt nebula expellunt
et aerem in puru depurabunt
Sic tu qs incipit deo vivere videt
in se qstiam nebulosa et i pam
propter peta preterita ideo opibus penie
depurare debz qstiam tam diu
donec splendens sicut reddat spui suo q
a factus filius dei Ezech ut isti qcipi
ant spm sctm oz ut stellas cade
re a qmotoz cum preteritoz maloru
d. Recogitabo tibi omnes annos meos
in amaritudine anime mee Vitam
deo noli me qdempnare Prov. 24.
Septies in die cadit iustus et re
surget q.d. Septem defectus
incipiens debz cottidie qsiderare
Primus e q tam qfusus et impudi
ca qmisit peta in quibus nullu
habz fructu nisi verecundiam ut
dicit apostolus Que fructum habuistis
in quibus nunc erubescitis Secundus
defectus e q semper tam accidio
sus fuit in oibus bonis Tercius
q tam pronus fuit in oibus malis
Prov. Sensus et cogitatio
hois ad malu prona sunt Unde
ado pmi si quis xl. annis deo
vivere sine oi pcto tamen oportz
timere ne cadat Apostolus Qui se
putat stare videat ne cadat

Quartus defectus q tam instabilis
fuit in oi vita Nunc penituit
nunc iterum peccavit nunc oravit
nunc blasphemavit Sicut enim
movetur qtinue cor in corpore sic
et mens in capite Quintus defectus
q tam bona racoim habuit et
in tenebrosam vita duxit
Sextus q alioz defectus multo
ciens iudicavit et suos defectus
non qsideravit nec correxit
Septimus q tam inordinatus
fuit in timore et amore quia
plus mundu qua deu timuit
plus humanaz laude qua dei
honoz amavit Si incipiens
istos et alios suos defectus cog
nosit deus ignosit dicens
talibus Respirate et levate capi
ta vra qm appropinquat redempcio vra
q.d. Respirate fragilitate vraz
et humiliemini Micheas Humi
liacio tua in medio tui Ita Con
sidera unde venis et erubesce
ubi es et ingemisce et quo
iturus es et qtremisce Consi
dera sepulchru mortuoz et
nichil in eis nisi cinerem vermes
et vermes et fetore Et cogita
q ego sicut illi sunt et q illi
sunt ego ero Et sic infra din
te humiliabis et deps levate
capita i. mentes vras ad deum
in bona spe Quia ecclesiasticus Nullo
qui speravit in dno derelictus
est Et implora auxilium dei

Nichil enim prodesset deserto consistere
et abiectis non carnem. Sed peruenire
non possumus nisi cum dei auxi-
lio. Ps. Auxilium meum a domino
qui fecit celum et terram. Unde
habito dei auxilio dicit dominus
Celum et terra transibunt verba autem
mea non transibunt. q. d. per dei
auxilium renouabitur totus homo
in anima et in corpore. Nam per celum
intelligitur anima que altior et clarior
est omni celo et amplior. Quia
quem celi et terra capere non possunt
in anima includitur. Per terram vero
intelligitur corpus quia per terram formatur
sustentatur et in terram reuertitur
ut sapiens dicit. Memento homo quod terra
es. Aduenientibus autem deus per
suam graciosam inspiracionem celum
et terra i. corpus et spiritus quem-
modo homini mutabuntur et re-
nouabuntur. Ps. Renouabitur ut
aquile iuuentus tua quia totus
antiquus homo deponitur et nouus
secundum deum creatus induitur. Sed
verbum eternum non transibit sed ma-
gis ac magis ad eum venit
donec tota trinitas cor talium
possidet. Sic dominus ihesus pro-
misit dicens ad eum veniemus
et mansionem apud eum faciemus.
Et dicit verba mea cum transierit
veniet verbum eternum. Et hoc
dicitur propter diuersas operaciones quas
operatur in deuocionibus hominum. Ut ber.
Secundum diuersitatem cordium exit

visitacio eorum. Nam aliud operatur
in incipientibus aliud in proficientibus
aliud in perfectis. In incipientibus
operatur compunctionis gemitus cordis
donec spiritus sanctus testimonium reddat
spiritui ipsorum quod sint filii filii dei
electi. Ysa. Ecce spiritum mei electi quos
elegi et posui super eos spiritum meum.
In proficientibus operatur magnas
et affectiones donec tota conformetur
vite et morte christi ihesu
Ut vere dicere possint illud Cant.
Dilectus meus michi et ego illi.
q. d. dilectus meus ihesus michi vixit
michi mortuus est et ego illi viuere
et mori volo. Ut apostolus qui ait
Viuo ego iam non ego sed viuit
in me christus ihesus. In perfectis vero
operatur mirabiles mentis et spiritus ele-
uaciones et contemplaciones. Ut di-
cat cum eze. Eleuauit me spiritus
inter celum et terram. Ibo manebo
donec moriar videre deum et honorem
in eternum. Et dicere possim vidi
dominum meum facie ad faciem quia
salua facta est anima mea. Quod et
nobis prestare dignetur ihesus marie
filius pro nobis in hoc sacro tempore natus.

Dominica secunda

Tu es qui venturus
es an alium expec-
tamus. Mt. xi. Sicut
est in naturalibus sic suo modo est in
spiritualibus. Sed sicut est in via quod in-
carceratus libenter videret princi-
pem qui eum a carcere liberaret
Infirmus libenter videret

[illegible]

medicum qui ipm sanaret. Mulier
libenter videt virum proprium suum
ut ipsam consolaret. bonus et fi-
delis amicus libenter videt spon-
sam suam ut ipm delectaret.
Sic spiritualiter dico. Dum nos omnes
simus incarcerati in carcere mortalis
corporis ut apostolus cognovit qui
ait Infelix ego homo quis liberabit
me de carcere mortis huius s. huius
mortalis corporis q.d. Nemo nisi
puer ihesus speciosus qui est prin-
ceps regum terre et princeps pa-
tibus Ideo et nos ipm inclamare
debemus cum ps. d. Veni domine et
educ vinctos de carcere et de
umbra mortis. Cum etiam omnes si-
mus infirmi in anima nostra propter
peccata nostra Et puer ihesus sit me-
dicus animarum et corporum ut aug.
dixit Magnus venit medicus
qui sanat omnes infirmitates
corporis et anime. Ideo a nobis adoran-
dus est cum ps. d. Miserere mei
deus quoniam infirmus sum sana me
domine et sanabor. Cum etiam omnes
sumus filii dei quos et dominus ihesus
in proprio cruore redemit. Ideo
Videte qualem caritatem fecit nobis
deus quia filii dei facti sumus.
Ideo ipm inclamare debemus ut con-
solet nos in omni tribulacione nostra
Unde dicit Sicut mater consolatur filios
ita consolabor vos. Cum autem ipse
nos sibi ipsi desponsavit in cruce
Et secundum aug. plus dilexit
nos quam corpus suum quod effu-
dit pro nobis quia passioni et mor-

ti pro nobis dedit plus quam sangui-
nem suum quem effudit pro nobis
plus quam animam suam quam in ma-
nus inimicorum tradidit pro nobis
plus quam spiritum suum quem in ma-
nus patris commendavit plus quam ma-
riam matrem suam cuius amore
de cruce vivus descendere noluit
Sed potius pro nobis in cruce mori
voluit. Ideo ipsius spirituales pre-
senciam desiderare debemus ut cum
ipso delectemur Sicut fecit Johannes
baptista qui ex affectu cordis
quesivit non ex dubitacione sed
ex amore et affectu dicens Tu es
qui venturus es. Tu es qui

Tu es qui venturus es etc.
Ezechiel propheta videbat
in spiritu unam arborem in medio
terre stantem quatuor radices ha-
bentem ad quatuor partes mundi ex-
tensas. Que arbor speciositer
ramos habuit celos penetrantes
et in ea inter certa sunt septem
folia amena. Et in medio arbo-
ris erat sol et luna et duode-
cim stelle. In ista visione vidit
omne id quod patriarchis et a
prophetis fuit prophetatum de sancta
matre ecclesia. Nam per arborem istam
intelligimus virginem mariam que
est prima ecclesie plantula de qua
prophetavit ysaias dicens Egredietur
virga de radice yesse. Per quatuor
radices de arbore proceden-
tes in quatuor partes mundi extensas
intelliguntur quatuor [illegible] quorum

mistra fuit virgo maria et illo-
rum doctrina plena est terra. Unde ps.
dicit: In omnem terram exivit sonus
eorum etc. predicatio eorum .. Et
trees autem ramos celos pene-
trantes intellige[mus] fidem sancte trinitatis
ut scilicet credamus patrem et filium
et spiritum sanctum unum deum quam
fidem perfectissime habuit virgo
maria. Et ideo deus pater ab eterno
preelegit eam sibi ipsi in spon-
sam, deus filius in matrem et spiritus
sanctus in thesaurum suum, in quo
omnia que voluit omnem gratiam
suam posuit. Septem vero folia intel-
ligimus septem dona spiritus sancti
que maria virgo plenissime
habuit. Et etiam et de plenitu-
dine acceperunt omnes. Item per so-
lem in medio arboris intelligimus
primum ihesum qui de medio virgi-
nalis illuxit qui sol de medio
celi qui et illuminat omnem ho-
minem venientem in hunc mundum.
Nota .i. pt. Luna autem ecclesia potest
intelligi. Sicut enim luna a sole
sic ecclesia a christo est illuminata.
Et sicut luna crescit et decrescit
sic ecclesia per christum et per tam
virtutes recrescit in virtutibus et
fidei operibus. Et decrescit in ma-
lo infidelitatis. Per xii autem
stellas intelligimus xii apostolos
per solem i. per christum illuminatos.
Et sicut sol fuit in medio ar-
boris sic christus in medio mundi

in arbore crucis pro nobis erat
mortuus et sua morte totam
ecclesiam univisitavit et confirma-
tus. Ipse enim est petra super quam
edificata est ecclesia. Item et ioh
baptista ex amore corona[?]. Tu
es qui venturus es q. d. es tu ne
ille de quo omnes prophete propheta-
verunt qui natus es ex maria
virgine, qui totam etiam diminute
et humanitate es illustraturus et
confirmaturus. Et in xii apostolos
ex toto mundo elegisti quos
etiam in universum mundum es mis-
surus, qui etiam in morte pro redemp-
tione mundi es moriturus. An
alium expectamus. Hoc per se
christus non dixit quia captus
et in carcere ab herode fuit.
Et misit duos discipulos de
discipulis suis quorum unus
fuit andreas et quidam alius
ut interrogaret christum an esset
redempturus genus humanum. Questio
Questio est hic quomodo ~~[struck]~~ iohannes
dubitare potuit de christo quem
tamen in matris utero cognovit
quando supernaliter exultavit ad
presentiam marie virginis pregnantis
quem etiam prophetavit dicens: Ecce
agnus dei etc., quem etiam
manibus suis baptisavit, super
quem spiritum sanctum in specie columbe
de celo descendentem vidit
et vocem patris audivit di-
centem: Hic est filius meus di-
lectus in quo michi bene

gplacui ipm audire Vndi^t joh
Vris d. johes aliquid nouat
et aliud ignorauit Nouat
ipm ee dei filiu sz an pphis
esset moiturus et ipse ad infna
descensurus no nouat Que
siuit eis sic ipse i mudu vene
rat an etiam ipse in infernum
descendet Vl sic johes ipm i
mudo precesserat et mudo nu
ciauat an etia ipm in infernu
predat et prib in lymbo ipz
venturu denunciat Ambo d^t
Ho interrogauit ex dubitacoe
sz ex amoe et pietate ut igno
rancia discipulor in xpm dirigeret
Vnde misit duos ut in ore
duor ubi stares et visis mi
raculis xpi aliis nunciarent
et sic omes in xpm crederent
Nouerat em se cito moiturum
io voluit q discipli sui quos
cognouit amore xpi dispge
rent ut oues no habentes pas
torem Sz potius voluit ut
xpm sequerent qui dixit Ego
sum pastor bonus qui anima
mea pono pro ouibus meis Et
io vndit illis duobus disciplis
no solu pu^uba sz et pfecta
Nam v^nsio ubor aliqn pt
ee deceptoria sz v^nsio opum
no decipit Vnde dixit eis
Ite renunciate johi que audi
stis atque hic venistis et vi
distis pp qua hic veniu estis
Nam in pnicipio ipor xps in

tos sanauit in corpe et aia
Ceci a ceci videt qui etiam
anti^te fuerit ceci ao. xi D^se
culo no e auditu q qs ape
ruit oclos ceci nati z^c Et h^o
e q ysa. pphetauit d. Tunc
sz qn xps veniet aperient
ocli cecoru et claudi ambu
lant Vs Tunc saliet sic ceruus
claudus leprosi mundant Job
sz. Nemo pt facere mundu^d
in mundo nisi tu qui es solus
deus Surdi audiunt q^a
bn oia fecit surdos fecit
audire z^c Mortui resurgent
ut pz in tribus q xpm resuscit^et
Vs. Viuet mortui et infer
ni resurgent Pauperes euangeli
zant. i. in viam veritat indu
cant pe eoru doctrina Vs
Euangelizare pauperibus me mi
sit sz celestis pr Sz qz hec
sit sz celestis pr... qz hec
miracula ondeuit xpm ee
dm Jo. Nemo pt facere hec sig
nis fuit deus cu eo Jo ipe
ondebat se esse ee vm hoiez
mortalem d. Btus qui fuerit
scandalizatus in me q. d. btus
est iste qui videt ul audiet
me crucifigi et mori et in fide
diuinitate no amittit Cogi
tando aut dicendo qua vtu
te fecit tam magna mira
cula cu fuit mortalis homo
Illis aut disciplis abeuntibus
a xpo ad johem cepit ihus

dicitur turbis et commendare Johannem
que in puericia discipulorum eius
noluit laudare Nec presumpsit di-
cere adulatus est. Sed cum re-
cederent dominus laudavit Johannem
de mentis stabilitate de vite aus-
teritate et de eius conversacione. Primo
de mentis stabilitate. Dicit enim Quid existis
videre in deserto. Sed quasi Johannem
in deserto volebatis videre harun-
dinem vento agitatam. Harundo in
vento circumfertur et motus semper
varius recipit. Designat autem
vagabundos principes status malorum spi-
ritu. Quia omni gracia dei sunt vacui
et in quolibet parte impulsu inclina-
ntur. Nunc ad impietatem nunc ad
avariciam nunc ad superbiam etc.
Talibus non fuit iohannes qui animo
non potuit flecti nec honore
nec diviciis nec blandiciis sed
habuit animum in mole ... gracia dei re-
pletum quia sanctificatus fuit ante
natus. Secundo commendavit eum de au-
steritate vite. Dicit enim Quid existis ci-
vitates vestras et existis in deser-
tum videre hominem mollibus vesti-
tum quasi diceret non. Nam qui mollibus
vestiuntur in domibus regum sunt.
quasi dicat Si iohannes voluisset molli-
bus vestiri non desertum sed pallacia
principum quesivisset. Ipse enim ut
ait dicit habebat vestimentum de pilis
camelorum zona pellicia cinctus
et esca eius locuste. Kolipant
sant iohans brot. Nec vinum
nec omne potum quod inebriari
potest non bibit et terra pro lecto
lapidibus pro cussino et celum

protecto habuit. Bene enim
novit istud quod Gregorius dicit in prologo. Impossibile est
de deliciis ad delicias ire. Quod
nos modicum cogitamus. Quia
delicias in victu et vestitu que-
rimus. de corpore solliciti sumus sed
de anima modicum curamus. Tercio
commendavit eum de cognicione. Cum
dicit. Quid existis videre prophetam
eciam dico vobis et plus quam
prophetam. Inter natos mulierum
non surrexit maior propheta. Quia
venturum me predixit digito suo
me demonstravit. Hic est de quo
scriptum est malachie 3º Ecce ait (Amo p d. x.)
deus per prophetam mittit angelum
meum ante faciem tuam qui preparabit
viam ante te. Johannes fuit angelus
ut dicit Gregorius. Manere preter carnem
vivere non est humana vita sed ange-
lica. Eciam angelus fuit propter officii
dignitatem. Nam angelus grece
nuncius dicitur latine. Sicut angelus
nunciavit nativitatem Christi pastoribus
marie et ioseph et pastoribus
et tribus regibus. Sic et iohannes
nunciavit Christum palam omnibus
mundo. Et preparavit triplicem
viam ante Christum. Prima in mundo
quia ante Christum natus. Secunda quam
ivit per mundum predicando et ma-
gna faciendo qua Johannes preparavit
cum hominibus ad penitenciam induxit
Tercia qua ivit ad inferna
et hanc Johannes eciam preparavit
quia ante Christum anno tricesimo de-
collatus est. Et sanctis patribus in
limbo Christum venturum predixit
Unde et Zacharias pater eius

[margin: Johannes fuit magis ... et magis ... sanctificatus ... ante ... cum ... alios ... magis ... mulierum]

... pbis an dmn pare uiab ei9
tunc ceci viderunt quia ambu-
lantibus in regione umbre mortis
exillum orta e eis qui aia xpi des-
cendit ad inferna Claudi ambu-
lant quia vinculatos eduxit
de carcere mortis Leprosi mundan-
tur quia quantumcumque sancti fuerunt
pres tamen non nisi virtute sanguinis
xpi celum intraverunt Mortui re-
surrexerunt ut patet in illis qui
cum xpo resurrexerunt et cum
eo celum intraverunt Pauperes evan-
gelizantur quia tunc verissime eterna
vera ... fuerunt Et tunc surdi
audiunt scilicet cantica angelorum quae
ante non audierunt et tunc angeli di-
cebant Gaudium fecit deus et
omnis qui videt et audiet nobis
congaudebunt nobis Hec sententia eius

[margin: possessio ... Anno XI]

Cum audisset Sabbato
Johannes etc. Sermo
iste morali intellectu
de tribus fit mentio Primo de iohanne
in carcere 2o de discipulorum eius
missione 3o de xpi visione Nota
Circa primum notandum quod quadruplex est car-
cer in quo iohannes incarceratus fuit
Primo est carcer deserti in quem
iohannes voluntarie intravit propter
deum Qui tamen esset in etate octo
annorum et permansit in eo usque triginta
duobus annis ut omnes sensus suos
mundos servaret quos in xpi
obsequio uti debebat q. d. cum propheta
Si mei non fuerint dominati tunc im-
maculatus ero Nam nimium quia in mun-
do esse et sensus immundos servare
difficile posse fieri Etiam visus
corrumpitur videndo delectabilia

et vana auditus audiendo detrac-
toria os loquendo mala tactus tan-
gendo delectabilia Unde cum propheta ait Ecce
elongavi fugiens et mansi in soli-
tudine Et scilicet oculos meos mundos
servarem Quibus spiritum sanctum in specie
columbe inde deberem Etiam ipsum
xpm et aures quibus vocem patris
de celo audire deberem Et os de
quo xpm annuntiare deberem
et manus cum quibus xpm baptisare
deberem Dico quod qui in carcere deserti
fuit Johannes ut sine impedimento
sensuum animum possit deum continue
meditare et sine omni impedimento [margin: per ... / ... / ... Ep. 3]
XL divinis vacare Secundus carcer fuit
corporis Deus enim animam in ca-
ceravit in corpore ... cum apostolus
felix ego homo quis liberabit
me de corpore mortis huius Bea-
tus Augustinus tribus de causis deus
animam in corpore incarceravit Primo
ut anima per corpus mereretur scilicet orationibus
ieiuniis et aliis 2o ut caro per
animam conservaretur et per eam in supernis
sedibus collocaretur Caro enim per se
non est beatitudinis susceptiva nisi per
animam cum qua sit in mortalis 3o
ut deus omnium opus suum perficeret
Ita creavit creaturam pure spiritualem
scilicet angelum et pure corporalem ut
animalia quedam Ideo finale ma-
gisterium suum ostenderet deum hominem
corpore et anima creavit ex spiritu et
carne Unde etiam Genesis 2 ait
Dei perfecta sunt opera Ab isto igitur
carcere corporis sancti et devoti
liberari desiderabant dicit cum propheta

6 10

Educ de carcere animam meam ad confi-
tendum nomini tuo q. d. perfectus laudes
tibi dicere non valeo constitutus
in carcere mortalis corporis. Insuper
boni homines quamdiu vivunt in
presenti semper constant non propter malum
quod fecerunt sed propter malum quod
timent facere. Secundum apostolum. Qui se
putat stare videat ne cadat.
Tercius carcer est mundi de quo
etiam sancti viri desiderant liberari
propter mala feminitatis que in mundo
omnia plena sunt qui vexant et
feminitatis adversitatibus omnibus que contra
sua sunt non que Ihesu Christi. Ut
apostolus dicit. Nos omnes sumus sine cari-
tate dei que caritas dei continet omnia
bona. Bernardus. Duo ubi anima sunt
que vexa fena dilectionem impediunt
vicium meum et tuum. Ubi enim mul-
ti mali credentium esse cor unum
et anima una. Nunc mundus car-
cer non est de quo Boecius dicit. Qua bo-
et quod iocunditas terre fecit inventum
Tertia quarta consideratio est miserimus
mundus. Nos enim homines cor in car-
cerat et castigant et per omnia
tormentis a carne a mundo et a
dyabolo. De istis carcer fuit ti-
rannus Herodes qui Iohannem in car-
ceravit propter veritatem iusticie. Unde
vos d. Non licet tibi habere uxorem
fratris tui. Etiam propter veritatem qua
predicavit Iohannes. Unde videntes
Herodes multitudinem propter Iohannem se
querentes ipsum incarceravit quasi
propter seductorem et timuit. Modo queritur
quare deus permisit Iohannem sic

Vide ea causa in libro [illegible]
[illegible]

sanctum innocentem in carcerari et
demum decollari. Dicendum quod bonos
detrusus primo propter suum meritum augmentandum. Omnia dicit Christus. Cres-
cente tribulatione in bonis crescat
et pacientia. Crescente pacientia crescat
corona. Non enim coronabitur nisi qui
legittime certaverit. Secundo propter sig-
na dilectionis. Nam quos deus diligit
castigat. Ut secundum Bernardum per castigationem mundus animis malis ac mag-
nis displiceat. Gregorius. Mala que
nos hic premunt cogunt ad deum ire
compelluntur. Unde multis penis vita et
intedium mortis in desiderium propter
adversa que patiuntur in mundo. Unde
Job. Tedet animam meam vite mee.
Et apostolus ait. Cupio dissolvi. Tercio
deus permittit suos in presenti tribu-
lari propter venialia peccata expur-
ganda ne in purgatorio gravius
puniantur. Et in exemplum malorum
ne murmurent contra deum in eorum
afflictionibus cum videant etiam
bonos homines tribulari. Ubi Ut libe-
tribulationes istorum q. d. Si boni
multo magis mali debent tribulari.
Unde. Iusti affligentur ut per eorum
additum seu vicissitudinem promoveantur
mali non ut in presenti in futuro cor-
rigantur quia sine timore et
verecundia peccabunt. Questio.
Queritur quod est Iohannes in carceratus
de liberatione fuit desperatus nichil
nisi mortem expectavit omni hora
quare etiam sic sollicitus fuit audire
de Christi operibus. Dicendum quod Iohannes

Qo

Qo

[illegible] mundus affligitur nisi deus [illegible] hec [illegible] in futuro de [illegible]
XX

fuit amicus xpi a na et gra | Ideo
quanto magis moti appropinquavit
tanto magis xpm videre desi-
ravit sed quia ipm videre non potuit
| Ideo de suis operibus saltim audire
voluit | Contra quod sunt multi qui
verba xpi audierunt opera eius vi-
derunt quibus tamen michil proficiunt
quia in ipm credere nolunt et exem-
pla sanctitatis eius viderunt sed imitari
noluerunt | de quibus dicit | Si non
venisse et locutus eis fuissem pec-
catum non haberent | Nunc autem de peccato
excusacionem non habent | Nunc vero mo-
ralitr predicta sunt videnda | Nam
per herodem qui iohannem incarceravit
et decollavit amore uxoris sue
intelligitur mundus et caro | herodes
enim interpretatur glorians in pellibus scilicet
pano in pennis | Sic et mundus glo-
riatur in diviciis et honoribus | Caro
vero in pulchritudine et vestimentorum
varietate | ut patet de | Gloriantes in si-
mulacris suis | Et sic multos cap-
tivos facit scelera et reli-
gionis seducit primum in superbia se-
cundo in avaricia tertio in luxuria quorum
finis est mors | Ideo Iohannes debet
duos discipulos destinare ad xpm
qui sunt spes venie et timor
iehenne unum sine alio non sufficit
sed nocebit | Nam spes sine timore
ducit in presumpcionem et timor sine
spe in desperacionem | Et isti duo dis-
cipuli mutuo se iuvant | Videmus
enim quidam accipiter capit pe-
dam in aere et quidam in terra
| volabat hec naturaliter cognoscens dum

fugatur ab accipitre in aere statim
in terra volabit et dum fugatur
in terra in aere se sublevabit
et sic evadit | Sic et mens ho-
minis dum temptatur a dyabolo qui est
infernalis accipiter de nimia spe
et presumpcione debet se adterram
pre timore et humilitate | Cum non
temptatur de diffidentia debet se sub-
levare per spem ne despiciat | Mit-
tat ergo penitens istos duos disci-
pulos spem et timorem ad xpm ut
per misericordiam suam educat vinculatum
de carcere mortis et peccatorum tenebris
.d. | Tu es qui me creasti et recepisti
fecisti et redemisti et in hoc bona
spem habeo in misericordia tua | Sed renuncia
michi si tu es qui venturus es me
iudicare secundum peccata mea | In quo
est michi timor et desperacio de
tua iusticia | Quia dicit | Cum
accepero tempus ego iusticias iu-
dicabo | An alium expectamus scilicet
spm sanctum qui renovabit mentes
hominum .d. | Renovamini spiritu mentis
vestre | Vel duo certissimi nuncii sunt
contricio et confessio quos petrus et
maria magdalena et publicanus
miserunt ad xpm | De quibus dicitur
vnde? | Ite renunciate Johanni .i. illi
in quo est spiritus et gracia prime quia
ceci vident et cetera q.d. | Mira opera
quod operatus sum corporaliter possum et spiritualiter
spiritualiter | Equalis enim potencie est
sed maioris gracie est animam sanare
quam corpus | Unde advenies
xpus per graciam spiritus sancti in animas

deri videant Ceci sut supbi-
q2 nec deu nc pxim nec seipos
videt Cap 2. Excecauit eos
malicia eo4 Si em deu cognos-
cerent in fca dm se humiliaret
Si pxim cognoscerent nllm co-
tepneret Si se ipos inspicere-
rent in nllo supbiret Isti tn
ad se redeunt se bn cosideran-
tes efficiunt humiles et videntes
dr. Vbi humilitas ibi sapia
et int sapientes sapientior e
humilior Et ubi sapia ibi ibi
lume diuinu Aug Supbia
e quasi fulme excecans oclz
aie Illam fulme habz b'uem
clai cetis magis nociua Sic
et supbia lucz in breui tempe
et in mltu nocz Est em destru-
tiua oim vtutu et radix
oim vicio4 Nos i quos supbia
excecabat humilitas illuiabit
Nam scdm bernh. humilitas
e vtus qua homo verissia sui
ipi9 cognitione sibi ipi vilescat
Vitheas humiliacio tn in me-
dio tn Scdo claudi ambu-
lant aduenens xps in aiaz p
graciam suas scti facit claudos
ambulare i. rectos facit in
deo pficere Claudi sut mlti re-
ligiosi qui appent boni serui
xpi et sut mali et claudi
Vnu pedem a terra eleuant
aliu in terram ponunt Quia
appet vilitas in ueste humili-
tas in uoce et sanctitas in ope

sed q2 malicia e in cosciencia et in corde
io dicunt claudicare Luc Vnsqs
claudicant in duas ptes rectos
facite gressus vros Ezn Recte
incedit qui simplr xpi vestigiis
imitat no declinas ad dextram
nec ad sinistram vt apos qui ait
Sequor te quocuqz ieris. Sed
heu mlti sut qui claudicant
duobz pedibz Isti sut mundi a-
matores qui intus et extra pctis
sut pleni cora deo et homibus
Sz claudi ambulant cu pecca-
tores in deo pficiunt p caritatis pfectu
Claritas nescit ociari nc pt sa-
ciari Tercio leprosi mundant
leprosi sut luxuriosi Ido sic no
e melior medicina qz lepram
ipam no tangere nec cu leprosis
qusare Sic nichil melius est
qtra luxuriam qua fugere Apos
fugite fornicacoz Aug oibus
pctis in pncia possu resistere
vino et displicencia in reb hre
pter pcto luxurie ad qd opotz fugere
et inte dez fugere quia sicut
leprosi abhominabiles sut sa-
nis hoibus Sic et luxuriosi ab
hominabiles sut deo In cuius
sigm spa dns dixit leprosi
ite ondite uos sacerdotibus Sz
luxuria spa requit cofom quia
luxuria ppm osumit subiectu
in corpe et in aia in fama ~
~~honore~~ honore indumentis et
sumptibus in cocitacionibus et in
ubis corrupit hoies leprosi

igit mundant cum luxiosi puri et
casti efficiant. Secundo surdi au-
diunt. Surdus dicitur qui surdidines
habens sordes in auribus desig-
nat avaros quorum aures sunt
obdurate sordibus diviciarum ut non
audiant pauperes clamantes. Pro-
verbiis dixit: Qui non audit paupe-
rem clamantem cum ipse clamabit ad
deum non exaudietur a deo in ex-
trema nam te: Et in d' ds in pphis
Cum clamaverunt ad me non
exaudiam eos. Sed tamen nunc au-
diunt pauperes clamantes et probos
predicatores. Tertio surdi audiunt. Io.
ps. Hodie si vocem domini audieritis
nolite obdurare corda vestra q. d.
Audite deum et deus exaudiat
vos. Quarto mortui resurgunt.
Mortui sunt gulosi ut ps dicit: Se-
pulchrum patens est guttur eorum
quia omni die plenum et ebriosi et
mane fetent ut cadavera. Et tamen
Apostolus sunt inimici crucis Christi. Ideo
apostolus ait: Nolite inebriari vino
in quo est luxuria et sompnolencia
pigricia, ira, mendacium et tocius
virtutis obumbracio. Quinto pau-
peres evangelizantur i. humiles
spiritu. Ubi evangelium exaudiunt ut
et pauperes spiritu efficiantur. Et tamen
evangelium tradiunt in pectore i. cum
in devocione. Sunt autem iiii^or
signa per que homo cognoscit quod
a Christo Ihesu habet eternam graciam
ut sit. Hec signa sunt sibi opere
in eo. Primum signum est quod non sit
sicut harundo que a vento circum-

Marginal note: Nota ... [illegible]

circumfertur sed habet mentis constanciam
et firmitatem et gracie plenitudi-
nem ut sit semper devotus et affec-
tuosus in servicio Christi. Secundum sig-
num est quod non sit mollibus vestitus sed
humilibus vestimentis contentus. Unde
dicitur: Sicut vestitus est puro
mentis indicium. Iste non mollibus
vestitus qui corpus suum castigat ut
carnis concupiscenciis resistere valeat.
Tertium signum est quod sit propheta ut sit
ipse propheta de extremo iudicio. Sed
in presenti se iudicat sic iudicium a
Christo velit et se ipsum et nullum
alium in presenti iudicat. Luce: Nolite
iudicare et non iudicabimini. Quartum
signum est ut sit plus quam propheta ut
sit non solum predicat sibi futurum iu-
dicium sed etiam ut hic vivat
ut mereatur a deo consolari in futuro
ut cum psalmista possit dicere: Secundum
multitudinem dolorum meorum in corde meo
consolaciones tue letificaverunt animam
meam. Quod nobis concedat. De eodem
Sermo.
Tu es qui venturus es vel alium ex-
pectamus. Mt. xi. Dicitur
communiter: Qui multum querit
multa investigabit. Legitur historia
de quodam quod filius regis Iherusalem
volens sibi desponsare filiam
regis Babilonis misit ad eam
nuncios suos qui multa quesivit
et multa investigata sunt. Primo
quesivit quis esset dominus eorum. Secundo
unde ipse est rex regum et
dominus dominancium. Secundo quesivit si es-
set pulcher. Tertio dixit: Unde ...

speciosus forma pre filiis hominum. Tercio
consimilis est ne fortis et potens
Unde ipse est cui resistere nemo
potest. Quarto consimilis est ne sapiens
Unde omnis sapientia a bipso est. Quinto con-
similis est ne bonus et benignus
Unde bonus est omnibus sperantibus
in eum. Sexto consimilis habet ne mul-
tos ministros Unde milia milium
ministrabant ei. Septimo consimilis
est ne diues Unde gloria et di-
uitie in domo eius et habun-
dancia voluptatum nostrarum consimilis et
neque sicient omnes qui habitant
in domo eius. Octauo consimilis
qualis est thronus eius Unde dicit non
est tale opus in uniuersa terra. Sed
verum quod nullus rex in mundo in-
uentus est qui habet omnia mise ha-
buit solus quam cum consimilis ei
alius rex fuit in nobilitate in
potestate in diuiciis in pulchritudine
et gloria. Septimo vero principe
sed primo itum. Hic enim est rex
regum et dominus dominancium. Primo
nomen honore seruit omne ge-
nu celestium terrestrium et infer-
norum. scilicet angelorum hominum et demonum.
Secundo quod pulcher est quem sol et
luna mirantur in quem angeli
desiderant prospicere. Tercio quod po-
tens est quod nullus ei resistere potest
dicitur data est mihi omnis potestas in
celo et in terra. Quarto quod sapiens
est quod omne secretum ei patet ipse
nouit secreta cordium. Quinto quod

diues quod omnibus dat affluenter et
non improperat. Sexto quod generosus quia re-
tum est sedes eius et terra scabellum
pedum eius. Hec et omnia consimilis
iohannes de yspo p. discipulos eius
non ex ignorancia sed ex amore
vt induceret discipulos ad agnos-
cendum ipsum et ad ipsum imitan-
dum. Tu es qui venturus es sponsus
deuote anime hunc misit omne de-
lectabile an alium expectamus q.
d. vere non alium nisi tu deus noster.

Tu es qui venturus es
Nota quod ante Christi aduentum
fuerunt plures questiones in celo et
in terra quas puer ihesus omnes (90)
soluit. Prima questio erat in sancta
trinitate an homo debebat rede-
mi per quam angelus non redimebatur
et diffinitum est quod sic et ratio eius
Prima ratio est quia angelus peccauit
ex se nullo suggerente homo vero
peccauit dyabolo decipiente. Qui
autem peccat decepto potest habere
aliqua excusacionem licet non suffi-
cientem. Secunda ratio est angelus
erat spiritus et debebat esse forte
et ad bonum promptus et firmius
ad deum inclinatus. Sed homo natura
inclinatur ad se. Tercio quod homo peccauit
ex naturali inclinacione sed angelus
peccauit contra naturam. Quarta
ratio est angelica natura non tota re-
cidat sed humana natura tota cecidit
Dominicianus vidabat etiam
sapiencie quod tam nobilis creatura

Quod fuit meruit

tota^te pciret Quarta vero est quia
adam peccavit ex quadam infirmi-
tate humana ideo peccavit in patrem.
Eva ex ignorancia feminea ideo
peccavit in filium Sed angelus
peccavit ex certa malicia ideo peccat
in spiritum sanctum Et qui peccat in
patrem et in filium dimitti ei tunc
penitebit Qui autem peccat in
spiritum sanctum non dimittitur ei neque in
presenti nec in futuro In peccatum angeli
fuit remissum leccio quinta Secunda
qo fuit ex quo homo debat
redemi per que an per patrem aut
per filium aut per spiritum sanctum Et diffi-
nitum erat quod per filium in quem
homo peccavit cum appetivit
dei sapientiam Unde diabolus dixit
Eritis sicut dii scientes bonum
et malum Tercia qo fuit per
quem modum erat homo redi-
mendus Et fuit diffinitum
quod per contrarium modum sui delicti
Sed quia homo peccavit per
superbiam per inobedienciam per
pravam delectacionem Ideo dei fili-
um oportuit se humiliare assu-
mendo humanitatem et deo patri
obedire usque in mortem crucis
Ut ipse ait Humiliavit semet-
ipsum factus obediens usque ad
mortem Quarta qo fuit inter
deum et hominem Nam deus con-
querebat de homine quod omnibus
dei beneficiis fuisset ingratus
Et quod in tantum deum offenderat
qui ipsum ad ymaginem et simili-
tudinem suam creavit et super omnem
creaturam constituit Homo vero
conquerebat de deo quod ipsum reliqui-
rat dicens Deus meus deus meus
ut quid dereliquisti me quasi dicat
Bene me creasti sed male me cus-
todisti cum scis nos me nichil
posse sine te Sed dei filius
solvit illam questionem quia mediator
dei et hominum factus Col. i. Paci-
ficavit per sanguinem suum que
sunt in celis et in terris qo
Quinta qo fuit inter adam et
evam Adam dixit quod eva esset
causa sui peccati Eva dixit quod
non debuit ei consentire cum
sapiens fuit Sed Christus
sciens utrosque fuisse causa sue dam-
pnacionis Ideo utrosque fecit participes
sue redempcionis Unde susce-
pit carnem de sexu femineo ne
desperaret eva et omnes femine
sciens esse exclusas a bono sue
redempcionis Et suscepit cor-
pus virile ne adam et omnes
viri putarent se exclusos a re-
dempcione Sexta qo fuit inter
divites et pauperes Divites
pauperes despiciebant Pauperes
regnum celorum suum dicebant
In scriptura Ve vobis divitibus
quia habetis hic consolacionem vestram Du-
cunt autem in bonis dies suos et
in puncto ad inferna descendunt
Sed dei filius solvit illam questionem
qui dives et pauper voluit esse.

qo

qo

qo

qo

Dicit enim Jacobus diues est in omnibus
qui inuocant illum et dat omnibus
affluenter et non improperat. Et propter hoc
factus est d[omi]n[u]s pauper sicut ego et in
laboribus a iuuentute mea. Pre-
terea xpistus voluit esse diues et
pauper ut ostenderet quod diuites et
pauperes possunt saluari si volunt.
Verumtamen magis ipse est pauper
qua diuitiis ostendes quod tucio-
ma in celum est via paupertatis. Vnde
Mt. Beati pauperes spiritu. Sed et
sapientes dicit. Beatus diues qui in-
uentus est sine macula. Quis est hic et
laudabimus eum quia d[e]
inter mille vix vnus. Creuia ut
quasi omnes diuites iniusti sunt
maculis superbie auaricie et luxurie
inuidie et odii accidie. Quodo tuo-
or via in celum est paupertas. Septima quod
erunt inter virgines quingentos et
viduas. Nam virgines dicebant
Nos debemus saluari et regnum dei
in celo sequi quocumque ierit. Vt Jo-
d[icit] in apoc[alipsi]. Coniugate dixerunt
nos debemus saluari quia in obe-
diencia dei sumus. Dicit enim Gen. 1.
Crescite et multiplicamini. Vnde de
nobis erunt reges et principes sacer-
dotes et religiosi: quorum numerus est equum
dei. Vidue dixerunt nos saluari
debemus quia sancti apostoli dixerunt Li-
ber. Per multas tribulaciones oportet nos
intrare regnum celorum. Sed deus
nouit quod in quingentio passe sumus
tribulaciones et angustias et mul-
ta aduersa. Nec non miserie vidue
sumus ab omnibus derelicte et dei
sponse. Ideo nobis debetur regnum dei
Sed eam quam soluit maria virgo que
fuit virgo cum virginibus coniugata
cum coniugatis et vidua cum viduis
Ad ostendendum quod omnes virgines
coniugate et vidue possunt saluari
merito marie virginis et filii sui
dilecti. Octaua quod fuit inter iustos
et iniustos. Nam iusti in iustos d[e]-
spiciebant dicentes quia deus
odio habet ut sapientes dicit. Altissimus
odit peccatores. Et peccatores de dei
misericordia desperabant quia contra se
non poterat. Vno modo dei iram coti-
die super se senciebant. Sed ita
quod dei filius soluit quia iustus fuit
et tamen ut peccator iustus fuit. Vnde
iudei dixerunt quomodo potest homo peccator
hec signa facere. Et ut peccator in
morte crucis sanatus fuit. D[icit] Si
non esset hic malefactor non tibi tra-
didissemus eum. Iste homo in nocens
iterum ait. Non veni vocare iustos
sed peccatores ad penitentiam. Nolo mortem
peccatoris sed ut conuertatur et viuat. Ut
iustos induceret ad compassionem pecca-
toribus non ad penitentiam et ad spem. In
cuius signum dum in mundum venit
quinque remedia secum portauit
medicatiuis quibus sanat totus
homo. Scilicet corpus sanguinem animam
spiritum humanum et diuinitate sua. Per
corpus humiliauit se vsque in morte
crucis. Sic vult et solo sui omnes superbia
corporalis et spiritualis humiliare.
Vnde ait petrus. Humiliamini sub
potenti manu dei ut vos exa-
altet in die visitacionis. Iste sum
preciosum sanguinem pro nobis effudit ut
omnes iram mitigaret. Nam ipse do-
minus in effusione sui sanguinis

et vulneati corpis no ira moto
s pacifico corde oravit p cruci-
fixorib9 d. Pr dimitte illis qz
nesciunt quid faciunt Et sine
dubio exauditus fuiss s ipsi pctz
suu cognovissent et pniaz egis-
sent Sz di Sapiens ira impe-
dit aim ne possit cernere vm ut
patuit in iudeis qui furiose xpm
crucifixerunt et veitatem no cognovrunt
Si em deu suu cognovissent qui
e eterna veritas ipm no crucifixis-
sent Sed xpus in pacifico corde
suo eoz cognovit defectu ido
p eis oravit Ite xpus in sua aia
tamq in thesauro nobilissimo
habuit miaz et gram et sapiaz
Vt tollet omez avariciaz Vt sia-
natus pcgitetz dei miaz omnibus
nob impensaz Et sic ad miaz pro-
uocet ut paupibus bn faciat et
ut pcogitetz dei suphabundantez
gram nob factaz in sacramentis
et in domib suis sctis Et sic pis
et largius efficiat ad paupes et
sic in eat arripe celu et dei et
in tez Et ut pcogitet diaz sapiaz
q dei filiu moi ordiavit et sic
nob redimet tanto ptio quo stat
et nichil qt deu acqret n retinet
Sz sapient acquiret sapient reti-
net sapient expendet et sic oz
avariciaz excludet Ite dei fili9
spu humano curavit nraz accidia
quia sponte suis pmptus fuit ad
nraz salute pro dicere Spus p-
mptus e caro aut infirma Nob
in exemplum ut sim9 pmpti ad oia que
respiciunt dei honoz sine omi

accidia Vnde caro piget omi vi-
cioz e receptiua est em sic ager
incultus qui statim est urticis
et tribulis plenus e Sic aqua
stans et no fluens q cito est feti-
da et bufonib et ceteris vmib9
plena e Sic ferru qd no utitur
qd statim eruginescit Sic caro
pigra omi vicioz e receptiua
In quib9 viget luxia suphia
avaricia et cetera in pigris et
ociosis Sz spus pmpt9 ad
omia bona sib9 virtutib e recepti-
uus Vt pz de duob9 fratribus
insimul moratib9 et deo servi-
entib9 multo tpe Sz demu vn9
illoz infirmatus e qui ab alio
adiuratus ut rediret et dsta-
tu suo ipm cetificaret qd et pro-
misit et sic mortuus est Illam
multo post reuerso e in tanta claritate
quasi angelus esset manu cor su-
um tangebat Et frater ait unde
meruisti tanta clarificacionem Et dixit qz
ad oia q respiciunt dei honore
pmptu spm habui Item manu
tangens cor tuu dixit quia qua
diu vixi semp pnum xpm in cor-
de meo habui vita eius et mo-
rtem oblitus no fui Ideo dns xpo-
sint vna margaritaz splendidis-
sima in cor meu qd nullo unico
vide pt ymo si in modico uideas
cecus efficeres Alius vix obtinuit
ut tm vno oculo modicum uideret
quo viso ceratus e Et tanta dilecoz
habuit ut putaret se fuisse in
amenitate celestis padisi Sz oim9
simus nob pmpti ad oia bona ut

meamur eterna bona possidere.
Dominica iij adventus et prima introductio theutib

Tu quis es Joh. i. ca. Dicit enim in naturalibus et homo ad (?) spiritualibus quod debet esse natura secundum philosophum: quia omnes potentie cognoscuntur per actus. In celo enim omnes angeli cognoscuntur per eorum angelicum canticum in quo eternaliter laudent trinitatem et divinam maiestatem. In firmamento cognoscuntur omnes planete et stelle per eorum splendorem. In aere omnes aves per volatum et eorum canticum. In terra omnes flores per eorum odorem et colorem et omnes arbores per fructum eorum. Sic spiritualiter dico quod homo debet cognosci apud deum et homines per humanam vitam suam de qua hic dicitur. Humana vita est rationabilis vita. Rationabilis vita est bona religiosa vita. Religiosa vita est angelica vita. Angelica vita est divina vita. Divina vita est eterna vita. Sed heu sunt multi qui non vivunt humane et rationabiliter, vivunt sed quasi animalia bruta. De quibus ps. Homo cum in honore esset non intellexit, comparatus est iumentis insipientibus et similis factus est illis. Ecce quomodo (?) intellectu in decencie iumentis comparatur qua inmitum esse divina iumentum esse est a natura. Sed iumento comparari est a culpa ut sic homo omni ratione postposita vivit bestialiter. Sic talibus tu apparebis in extremo iudicio dicit eis deus: Tu quis es? Si rendere vellent ego sum fortha (?)

Christi. Dicere enim et sic ne est. Unde Christus dicit [Mathei 12] qui fecerit voluntatem patris mei qui in celis est ipse meus frater soror et mater est. Sic dicit amicus dei sum. Unde [Jo. 15] vos amici mei estis si feceritis que precipio vobis. Tu si quod es tu nec fecisti nec amicus meus sis. Respondere veritatis cogit: Ego miser peccator sum et in peccatis concepit me mater mea, concepit et nutrivit. Et per que omnis vita mea in peccatis est consumpta. Et quia sum dignus pena, misere mei deus meus.

Tu quis es. Post introductionem

Commune dicitur qui se ipsum laudat non laudatur si vituperatus est. Apostolus 2. Cor. 10. Non enim qui se ipsum commendat ille probatus est sed quem deus commendat. Et Salomon dicit: Ex laus sordescit in ore peccatoris. Quia ei dicitur: Tu te ipsum laudas quia bonos vicinos non habes. Sic Joh. baptista existens in deserto se ipsum noluit laudare sed dominum salvatorem Jhesum Christum commendavit sciens quod qui dum laudat a deo laudatur. Jo. 10 dicit: Qui in me confessus fuerit coram hominibus confiteor et ego eum coram patre meo. Et hec essente igitur fama sancti Johannis de magnitudine (?) vite eius varie de ipso erant oppiniones. Quidam putant ipsum esse Christum in lege promissum propter mirabilem eius conceptum et ortum. Divina fuit facta ante partum in partu et post partum et in omni vita et doctrina sua. Alii putabant ipsum

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK Baden-Württemberg

esse helyam propter solitudinem et duram
vitam eius. Alii dicebant ipsum esse
unum ex prophetis propter graciam prophetie.
Et iis omnibus confluebat ad eum ut
baptizarentur ab eo baptismo penitentie.
Et sic cum die quadam essent cum eo
scribe et pharisei et omnis turba et ihesus
in medio eorum, et iohannes laudavit
eum [?] xpm et digito ipsum demonstravit
dicens ecce agnus dei etc. Et xpus eciam
iohannem laudavit dicens Inter natos
mulierum non surrexit maior iohanne
baptista etc. Audientes scribe et pha-
risei indignati sunt scientes xpm
de paupere parentela scilicet de muliere
et ioseph et de vili regione scilicet
gallilea et de vili castello scilicet na-
zareth esse natum et iohannem de magna
gente scilicet filium pontificis et sanctissime
vite. Ideo potius volebant iohannem
pro domino et deo habere quam ipsum xpm.
Et ideo ut eum deciperent ut a
xpi laude et testimonio taceret
et seipsum xpm esse diceret, Miserunt
iudei sacerdotes et levitas ad io-
hannem ut interrogarent eum Tu quis
es ut ex dignitate regie civitatis
et nunciorum eius incitaretur ut
diceret se esse xpm. Sed iohannes con-
fessus est veritatem et non negavit
et confessus est publice dicens non
sum ego xpus sicut vos putatis.
Et iterum interrogaverunt eum he-
lyas es tu qui iordanem divisisti
et ignem de celo cadere fecisti. Et con-
dixit non sum helyas. Et tercio inter-
rogaverunt eum propheta es tu scilicet he-
liseus qui fuit discipulus helye

et duplicatus est in eo spiritus eius.
Et respondit non sum propheta quia non
principio futurum sed ostendebat presentem
xpm sed plus quam propheta fuit. Sed
non fuit de illis prophetis de quibus
ipsi querebant. Et dicebant quis es ergo
quod [?] eius ut [?] dicito nobis
ut responsum demus hiis qui miserunt
nos. Si tu non es xpus neque he-
lyas neque propheta quid dicis de te
ipso qui sic magnus ab omnibus
reputaris. Et ecce quanto magis
ab illis exaltabatur tanto magis
in se ipso humiliabatur quod proprium est
perfectorum et bonorum hominum. Unde
respondit Ego vox clamantis in de-
serto dirigite viam domini sicut dixit
ysaias propheta. Non dixit ego sum
filius zacharie magni pontificis
sed tantum dixit se vocem ubi etiam [?]
xpi pro ipsum clamantis in deserto
dirigite viam domini id est parate vobis
ad recipiendum xpm. Et non dixit
se vocem propter tria. Primo quia
sicut vox cito deficit sic de ipso
opinio scilicet xpus esse cito cessare
debuit. Nam xpo publice se
ostendente doctrinis et miraculis
eius fama crevit. Secundo quia ipse erat
vox id est vocatio hominum ad penitenciam
cognitam etc. Tercio quia sicut homo per
vocem cognoscitur sic per iohannem xpus
notificatus est populo scilicet quando xpm di-
gito demonstravit dicens ecce agnus dei.
Sequitur Et qui missi fuerant
erant ex phariseis scilicet sacerdotes
et levite qui videbant religiosi

Hic [illegible] 30 [illegible]

Ecce plus quam
propheta [illegible]
[illegible]

et tamen invidia arant plenam quod
bene apparet invidiosa interroga-
tione Unde et iterum interrogabant
eum dicentes quid ergo baptizas
si tu non es xpistus q. d. de tua auctori-
tate intromittis te baptizare Secundo
quia debebat actus baptizandi ut
prophetavit propheta Eze. 36. Effundam
super vos aquam mundam etc. Si
ergo tu non es xpistus neque helyas
neque propheta quid baptizas Respondit
iohannes ego baptizo in aqua tantum
q. d. meus baptismus non est verus
baptismus Sed tamen designabat et
disponebat ad xpisti verum baptismum
in quo spiritus sanctus dabitur cuius virtute
anima sanctificatur et ab omni in-
quinamento mundatur Ideo subdit
medius vestrum stetit quem vos ne-
scitis i. non cognoscitis quod sit verus
mundi salvator qui baptizabit
vos non in aqua solum sed in spiritu
sancto ipse est qui post me ven-
turus est Perficiendo ea que ego
incepi qui ante me factus est
in dignitate auctoritate et sanctitate
prelatus est et in divinitate eternitatis
est Cuius non sum dignus solvere
corrigiam calciamentorum eius
q. d. Non sum dignus ei exhibere
minimum obsequium Et dicit augustinus
Licet xpistus calciamentis non portasset
sed semper nudis pedibus ambu-
lasset Tamen iohannes loquebatur com-
munem modum loquendi ut ostenderet
se indignum minimum obsequium
exhibere xpisto Et si tante san-

titatis homo se indignum reputavit
quo nos miseri peccatores digni
essemus ad serviendum xpisto [illegible]
cum nobis debere omnes inutiles
sumus bonorum nostrorum non indigens
Hec interrogaciones phariseorum et
iohannis responsiones facta sunt in
Jordane ubi iohannes erat bapti-
zans distans ab ierusalem itinere
dierum [illegible] et non fuit bethania prope
ierusalem ubi lazarus fuit resuscitatus
Sed est alia villa trans iordanem
sita ubi ioh. baptizavit Sub

Alliquis est sermo

Octavam secundum [illegible] homo
constat ex duabus substan-
ciis scilicet corporali et spirituali corpore
et anima Ideo a corpore tenemur
deo obsequia corporalia a spiri-
tu spiritualia ut possimus cum
psalmista dicere Paratum cor meum deus
paratum cor meum q. d. paratus sum
corporaliter et spiritualiter deo servire
in ultimo [illegible] Sed [illegible] nobis
[illegible] in [illegible] sui
cordibus hodie [illegible] perfecti
corpore et anima die noctuque deo
serviunt Sed heu quia non omnes
sumus perfecti Ideo hec obsequia
sunt distributa ut seculares
corporalia obsequia spirituales
spiritualia debeant deo exhibere
obsequia Et ad qualia seculares
deo servire debeant corporaliter
docet apostolus ro. 12. obsecro vos per
misericordiam dei ut exhibeatis corpora
vestra deo hostiam viventem

ut sic sine peccato mortali viuatis
in conspectu dei sancta ut sitis in
virtutibus et fidei operibus decorati
deo placentes ut in hiis nichil
nisi dei laude et honorem sperti-
atis etc. Non nobis domine non nobis sed
nomini tuo da gloriam. Et sic clarebit
ctur obligant vite ad quam obli-
gant religiosi. Unde apostolus ad Thimotheum
Exercete ad pietatem. Nam
pietas ad omnia utilis est quia deuo-
tionis et caritatis interior ordinat
bonum religiosum ad bonum ad deum
ad seipsum et ad proximum. Ut ad
deum semper sit deuotus et ad seipsum
disciplinatus et ad proximum exem-
plaris et bene edificatiuus. Ideo Jacobus ait
Anime sit deus nota tua q. d.
id quod deus desiderat a religiosis
principaliter consistit in interiori homine.
Corporalis enim exercitatio mo-
dica est respectu exercitationis
interioris hominis. Ut igitur ho-
mo corporaliter et spiritualiter viuat et simi-
liter compositi deo debes primo inues-
tigare seipsum etc. Tu quis es.
Secundo inuestigato quod tu ab eo qui
scripsit etc. Tu quis es. Deinde
a deo quod circa se sunt et circa se
sunt etc. Tercio omnibus bene
inuestigatis cognoscis quomodo
quid corporaliter et spiritualiter deo viuere
debeas. Primo autem incipiat a se
ipso etc. Hugo etc. Et in bernardus dicit
Ordinata caritas a seipsa incipit.
Ideo a te tua consideratio incipiat ne
frustra extenderis ad alia te ne-
glecto. Quid prodest alta celorum

et ambitus siderum cognoscere latitudinem
terre et profunditatem aquarum virtutes herbarum
et metallorum inuestigare et teipsum
non cognitum habere. Esset enim quasi
aliud edificium sine fundamento
edificare quod impulsu venti cadet.
Incipe ergo primo a teipso etc. Hugo
de sancto victore. Et occurrat tibi quia homo es
constans ex duabus substantiis limo
et spiritu. In limo inferior omnia quia
nichil vilius limo. In spiritu non superior
omnia quia nichil nobilius spiritu. Consi-
dera ergo vilitatem tuam ut humilie-
ris. Nobilitatem tuam ut deo tuo similie-
ris qui tam nobiliter te creauit. Habe-
res enim diuersa inter que coniunxit inter terra
et montem humilis spiritus deo similis
sine qua humilitate nichil deo placet.
Richardus. Humiliatio tui in medio
tui. Et humiliatio nascitur ex cognitione
mode vilitatis tue. Secundo in cognitione
dei in flammeris. Unde cognoscas
quod deus de suo spiritu inspirauit
tibi spiraculum vite merito ipsum
diligere debes. Tercio ut in
ratione illustraueris. Ita ratio dic-
tat tibi quod in dignius debes digni-
ori et nobiliori seruire sed corpus
spiritui sine rebellione. Hugo de
sancto victore dicit. Spiritus humilis
hominis constitutus est in quodam
medio. Quia habet supra se deum
cui subiici debet et infra se cor-
pus proprium cui dominari debet.
Et hoc intelligas militat omnis
dignitates. Nam cum deus de-
dit spirituales diuitias ut apostolus ad

In omnibus divites facti estis sicut in
bona conscientia in fide in sacramentis
et in donis spiritus sancti et in virtutibus
anime mediantibus quibus totus
homo in deum ordinatur. Secundo
dedit deus anime eminentem pul-
chritudinem. Canticorum: O anima
mirabilis creatura cur te deicis
celum si contemplaris altior es solis
claritatem si miraris clarior es ter-
ram si consideraris preciosior es
non est creatura sub celo que tibi ad-
equari possit. Trenorum: Cui assi-
milabo te amica mea q. d.
nullo creato nisi soli deo dei for-
mis es propter imaginem impres-
sionem. Unde Crisostomus: Si pos-
ses corporalibus oculis videre anime
tue pulchritudinem. Induxisti esse
tibi omnibus creaturis. Cetera species pul-
chra sic sicut non diceret filia regis
pulcherrima rustico desponsari
Sic nec anima diligere nec mari-
tari posset alicui creature que infra se
sunt. Unde dicit: O creata varietas
quod michi et tibi esset in simul ex-
tra me inquietari possem sed non
saciari. Est enim in trinitatis in
me quod solius dei capax est. Tu
enim nichil das nisi id quod habes
scilicet instabilitatem inquietatem et
vanitatem parere. Unde quanto anime crea-
ture plures est tanto instabilius
et inquietacius. Tercio anima habet
naturale lumen quo discernit inter
bonum et malum. Unde si nunquam
predicarentur virtutes nec vicia

tamen anima naturali lumine noscit bonum eli-
gendum et malum respuendum. Tuli-
us: A natura diligimus virtutes et odi-
mus vicia in omnibus. Et si in aliis
multo magis in nobis ipsis. Hec
probata sunt anime dictum est nonnullis
duo fratres religiosi qui multis
annis pure et sancte simul vixerunt. Se-
dem cum semel ad limina sanctorum
irent venerunt ad quandam aquam
quam transire oportebat.
Cumque nauta dixit: O mundi de-
ceptores unde laboratis? Bern-
ardus: Benedixisti nos esse decep-
tores mundi sed mundus te decipit.
Nos mundum decipimus quia apparemus
pauperes et sumus te ditiores vi-
demur debiles et sumus te
fortiores videamur ab amicis
et ab omnibus derelicti et tamen habemus
plures amicos quam tu. Nauta
deridendo dixit: Hoc sunt tua beg-
hardorum deceptorum mundi. Ubi
sunt divicie et amici vestri que
est fortitudo vestra? Responderunt: Divicie
nostre sunt quia nobis sufficit tibi non
non nobis plus possumus contempnere
quam tu potes acquirere et ap-
petere. Sed fortiores te sumus quia
carnem mundum et diabolum resistimus
que te superant. Sed deum angelos
sanctos in celo amicos habemus
et omnes bonos homines in terra cer-
tum quod nobis assistunt in vita in mor-
te et post mortem cum te amici
tui relinquunt. Exemplo igitur
istorum fratrum qui deo cupit unire
et amare propriam decorare debet

ex^m

hoc [illegible] de [illegible]

mundum et omnia que in mundo sunt
contempne ut amando contempnat et
a deo elongat. Debz et ee amo
fortiter resistat cunctis concupiscenciis mun-
di vanitatibus et diabolicis temptati-
onibus. Et sic habebit deum et ange-
los amicos et omnes sanctos. Secundo
homo investiget de statu suo dicens
Unde quis es. Unde tibi vox tua presbiter
monachus qui coniugata an soluta es
Et sic dictat tibi consciencia tua et vox
ut vivas secundum statum tuum. Sic
dicitur apostolus. In vocacione permanebitis
in qua vocati estis. Et sic dicit petrus
In hoc vocati sumus ut hereditatem eter-
nam possideamus q. d. Omnis
quisque sicut in statu suo debz vivere
ut mereatur eternam hereditatem possidere
presbiter secundum eorum. Religiosus
secundum regulam. Canonicatus secundum
sacros canones matrimonii. Solutus et
fidem. Et ponens omnes puri et
sancti in conspectu dei. Apostolus dicit
Ante mundi constitucionem elegit
nos deus ut essemus sancti et in-
maculati in conspectu eius. Ribaldo-
rum et publicanorum penitencia coram
deo et hominibus spectatum. Non
dico status a deo neque ab ecclesia ordi-
natus sed magis penitencia quam deum
assumpto. Cognoscat etiam unusquisque
se ipsum ut secundum statum suum a deo
pinsa deo vivat. Dicitur enim quia
Quanto gradus alcior tanto casus
profundior. Quanto professio sublimior
tanto transgressio gravior. Nulli du-
bium quin presbiter et religiosus gravius
peccet quam secularis eodem genere

peccati. Tercio quere ab eis que infra
te sunt. Unde quis es. Et primo de in-
ferno. Et unde veritas. Longe eter-
ne mortis. Ita deus qui est eterna
veritas dicit. Quomodo atterens est in fu-
rore meo et ardebit usque ad inferi
in novissima. Videte igitur secundum
apostolum quomodo caute ambuletis ne
sic caderetis in lacum leonum in fratin
Secundo de temporalibus quere. Unde quis es.
Unde vere. Temporalia non sunt
nisi quedam corporis indumenta et
sustentamenta. Ideo non sunt nisi ad
necessitatem querenda superflua pauperibus
danda. Apostolus. Habentes alimenta et
quibus tegamur his contenti simus.
Tercio de pauperibus quere. Unde quis es
Et unde. Fideles christi fratres tui sunt
Ideo ysaias audit dicens. Carnem
tuam ne despexeris. Ne quis primis
sic spes quia spreneris a deo. Unde
cum uni ex minimis meis fecistis
michi fecistis. Quarto de famu-
lis et ancillis quere. Unde quis es. Secundum
veritatem. Unde fratres et sorores tui
sunt. Ideo eis tibi subiectis statim
mercedem tribue. Omnis mercenarius
dignus est mercede sua. Ideo ut tho-
bias dicit. Non permaneat apud te opus
mercenarii tui per noctem. Quia
hoc a peccatum clamat in deum. Sexto
quere de omnibus creaturis. Unde quis es
que videt. Sunt tua summa
Cognosce quantum tu dilexit te
qui creavit me et te. Me propter
se et te propter me. Deinde est finis
tuus. Tu es finis noster. Amen.

clamat omnibus tam · triplici via mina
voce dicens accipe fuge et redde
q. d. accipe beneficium fuge suppli-
cium et redde debitum q. d. bene-
ficium accipis et debitum gratiarum
actionis non reddis filius eterne mortis
eris Quarto hec que debes fiat ad
ea quia ut nobis fuit d. In quibus os-
tenditur inhabitans spiritus sanctus in te esse
quia ipse est vita anime Apostolus Spiritus
est qui vivificat Hec enim que est
valde rara quod spiritus sanctus aliquando
in est nobis occulte aliquando dubie
aliquando manifeste Unde in ewangelio
legimus quod ihesus aliquando fuit in templo
occulte Jo. 7. quando ait fratribus
Vos ascendite ad diem festum
ego autem non ascendam et tamen
quasi in occulto ascendit Aliquando
dubie quia Judei dicebant quousque
animas nostras tollis si tu es christus
dic nobis palam Quibus ait dixi
vobis et non creditis michi Aliquando
manifeste cum fecit flagellum de
funiculis et eiecit de templo
ementes et vendentes Certum
et manifestum fuit ibi deum esse
in hominem qui solus tam magna
multitudinem eiecit Sic dico
spiritus sanctus est in anima nostra occulte
quam dum baptismate innocen-
tiam non nigram peccatis mor-
talibus Et quia in effectibus
suis non cognoscitur ideo occulte
habitare in nobis dicitur quod bestie
etiam eius non cognoscent Sicut leones

sicut decedentes salvari non possent
quia non sufficit in anno adulto
mala non facere sed et requiritur bonum
insudare Sicut dicit gregorius et fac
dicit fides sine operibus mortua est
Secundo spiritus sanctus est dubie in cordibus
nostris quia incipientes habere non
nos devotiones Ita quod heri pla-
cuit hodie displicet Et heri pla-
cuit peccare hodie non penitet
An hoc operetur spiritus sanctus vel angelus
sathane qui multociens transfert
se in angelum lucis et facit ad
tempus penitere et postea ruere
et non modicum post tempus revertitur
et cognoscitur spiritus eadem Sicut in prima
epistola iohannis dicitur quando spiritus sanctus appa-
ret sed manifestans et reddens
an sit a spiritu sancto an non dubitatur
Spiritus sanctus dulcis est deo dicente
spiritus meus super mel dulcis Et
in prima via nichil sentitur nisi
amarum Ideo potest merito quoque ef-
fectum dici dubie in nobis esse
Videmus enim cum sol emittit
radium suum in nube aquosa
operatur tres colores in nube
sole despitiens facit enim arcum
viridis viridem citrinum et ru-
beum horum colorum varietas non
est ex sinistro radiorum solarium
sed ex nube aquatica que alio modo
non potest recipere influxum solis
Sic cum spiritus sanctus primo radios
suae gratie mittit in animam inne-
mitatam humore peccatorum et nu-
be vitiorum obumbratam ex qua
in fectore isti tres colores apparebunt

in oia p'mo color viridis qui est
visus psortatis quia dat inspice
et cognosce pcta in suo pondo
& mensura pparata vl' pfecta
Sc'do color gilvus qz facit tre
re et terre et abhorre pcta co
missa Tercio color rubeus quia
facit verecundare ea Ut ap'o di
Quem fructum habuistis in quib'
nunc erubescitis Hec enim oia
opat' sp'us sctus qui ipse e cau
dor lucis eterne Sc'do qz aliud i
nob' opat' qua ipse ipso sit q'
dubie in nob' d' habitare Un
ihus ait Cum venit ille sp's
veri' arguet mundu' i mundanu
hoiez de pcto q' fecit de iusticia
qua omisit et de iudicio dei
q' no timuit Tercio sp'us scus
mat' est in hoie cu nichil q'
nosti in hoie nisi bonu' Tibis
et corpib' Ceteru' ipse opat' oia
bona i oib' bonis hoib' Ex
h' q' debz su' ad id q' supi nob
e su' ad deu' Cui quis e quia
dic aug' deus tante dignit' c
q' mes de deo cogitans des
ficit qz incomphensibil' e Ut sens
no capit qz magn' lib est in
qua no explicat qz ineffa'bil'
e vtus no attingit qz inac
cessi'bil' e tpus no mensura
qz interminabilis e Unde sedz
hec interrogacio fiet expre
ssione incophensi'bil' est cora
deo Quia sapies di' dmi
investigator est maiestatis
diuie opprimet a gloria Sic qui
radiu' solis nimiu' intuetur
visu retundi et reuberatur
Sic aut' econu' et devote sit
habes testes tibi rndentes scz
moisen et ysaiaz et sampsone
in can' Illa moises ondit q'
dmi' ysaias huam' Ista
devota dmi' et huam' i nob
opacoez facit p'mo moises os
tendit dmi' incophensib'
Exo. 3. Cum tu dns mittet
in egiptu' dixit ad dm Ecce
ego vada ad filios israhel et
dicam eis deus prm nroz mi
sit me ad vos Si p' dixerint
qd est nome eius q' dicam eis
Rndit ei dns ego sum qui su
sic dices filiis isrl Unde bn'
Qui scim p bonu' et btm Si
stas et sapia p' nta & boitas
totu' deus e bonus e quia tato
oim catura sanctus e quia sad
tificato oim sctoz et renouator
ronabiliu Virtus e quia redep
tor hoim Pates e qz remissio
pctoz et sapies e qz informato
eoz et gsliato oim ronu et co
sciencia Ut q' Ego sum q' su
sic oia mod' Sc'do ysa. ond'
tibi huam' Cu ysaias cum
pphetico sp'u sursu celi plusq'
archana dmi' investigare
no potuit Un ait vo tu es
deus absconditus cui sitem fa
ciamus deo q. d. No e vines
pictor qui possit facere ymagine

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

deus sitiem. Ido ipi remittit nob
adhuc nam te. puulus natus e nob
et vobis nome eius admirab[i]lis
ppt pulchritudine, puritie eius Dor
siliar[iu]s ppt doctrina eiu[s] q[ua]m qua
docuit. Deus fortis ppt mira-
cula que fecit et ppt passio[n]e et
morte qua demu sustinuit
Pr futuri seculi ppt resurrectioe
in qua clarificatus apparuit Et
princeps pacis ppt eterna gl[or]ia
qua suis electis repromisit. etc.
Tertio aia devota in canticis
ait. Indica m[ihi] que dilig[it] aia
mea q. d. dic qs es qui redemisti
eam ab agitacoe sui. Dicit. Si ignora-
ras te o pulcherrima mulierum
abi et egrede p[ost] vestigia gre-
gum tuorum q. d. Qm seipm igno-
rat simil[is] e iumentis insipien-
tibus Qm nullus pt cognoscere
deu n[isi] habeat xpm in suis
propositis effectibus nisi agnoscat
seipm quia seipm agnoscere
e nichil a seipso scire sentire
n[e]c a[liquod] bonu operare. Qm ipe
deus dicit sine me n[ihil] potestis
facere. operat[ur] eni velle et pficere.
Nam et in nob e deus mirab[i]l[is]
in peccato[rum] gu[er]sioe. Est consiliari[us]
in volu[nta]tis sue revelacoe. Est. n.
deus in maloru[m] meo[rum] remis-
sioe. Fortis in adversitatu[m] et
tribulacom quarunt tolleracoe
Est p[ate]r futuri seculi in spe
nre erectione. Est et prin-
ceps pacis in eterni regni

repromissioe. In psalmo d[icitu]r. A dno fac-
tu e istud et e mira[bi]le in oculis nris
Nam mirab[i]le videtur oibus cu qs mag-
nus fuit peccator et qu[as]i in pe[ni]-
tente et in bonu hoiem Mirabi-
lius videtur cu qs nunqu[am] novit deu
et m[od]o incipit cognosce deu sz
quid velit. Certe vt p[ro]p[ter] ap[osto]l[u]s d[icit]
Hec e voluntas dei sanctificatio
vra ut sitis sine[m] sti et inmacu-
lati in c[on]spectu eius. Et mirabilius
videtur cu qs a deo in paciens fuit in
adversis et m[od]o gaudent oia ad-
versa paciu[n]t[ur] p[ro]p[ter] d. cu beo Bn.
Dne ihu ong tam ta grave est
michi q[uod] anxius mei no sencia
Vnde ieiunare corpus castigare
orare et certa bo[na] facere q[uod] a te dn
xpi ihu passioib Et mirabilius
videtur cu quis filius dyaboli fuit et
heres eterne mortis mutabit[ur] in
filiu dei et in coheredem regni
dei et vite eterne Augustinus
c[ontra] deu sup nos clia operante p[ro]
nos et sim[u]l ei c[on]ferat ut filii eter-
ne vite efficiam[ur] Amen. Domi
nica quarta sermo

Pluviam dni luce. Re-
dem aug[ustinus]. Magna mi-
sericordia facit qui er-
ranti viaz ostendit. Et maxime
cu qs e in terra inimico[rum] suorum
Cum igi[tu]r oms hoies peccatores
errent dicetes cu ysaia Oms
nos quasi oves erravim[us] vnus
quisqz declinavit in via suam
Qm vnus quis[que] diviciis Alius
deliciis Tercius honore Et vix
mille vix vnus qui querat xpm
quem[ad]modum invenire no possum[us]

et que invenire et tenere possemus
non querimus quia mundum querimus
et ea que mundi sunt et xpm perdimus
Unde o bone ihesu quam pauci sunt
qui te sequi volunt multi sunt
qui libenter ad te venirent
scientes quod delectaciones sunt in
dextera tua in tuo regno sed te imi-
tari nolunt Item non sequitur
ne iusticia xpi redemptionis non
pervenimus ad gloriam eternam Insuper
non solum erramus sed eciam in terra
inimicorum instatim sumus Unde
mundus conatur nos decipere sua fal-
sitate caro inficere sua voluptate et
dyabolus infestare sua temptacione et
fallacitate Narraciam igitur facit magnam
qui se errantem in via recta in virtute
dirigente unde Jacobus dicit
Qui converti fecit peccatorem ab er-
rore vie sue animam eius salvabit
a morte Dico ergo quod predicator libri
divini magnam misericordiam facit qui ho-
mines in via salutis ducit dicit quia
in via recta ut eantur de peccatis ad
veram penitenciam a penitencia ad perceptam
plendam Unde dns dicit Si vis
ad vitam ingredi serva mandata
De perceptis ad consilia evangelica ymmo
tanda de evangelicis perfectione ad virtu-
tes De virtutibus ad dona spiritus sancti
De donis spiritus sancti ad beatitu-
dines De beatitudinibus ad fructus spiritus
De quibus fructibus pervenitur ad fi-
nem vite regionalis sed ad ihm
et ad eternam vitam inducit nos lu-
cas in principio evangelio et fuit vox baptiste
iohannis baptiste dicit Preparate viam domini

Rorate celi desuper et nu-
bes pluant iustum aperiatur terra et
germinet salvatorem In quibus
verbis sancta mater ecclesia ostendit tria
fructificacionis principia scilicet celum nu-
bes et terram In quibus tribus
intelliguntur tria que puer ihesus
perfectum spiritum operatur in anima nostra Ita
primo per celum intelligitur puer ihesu
divinitatis Unde Job Ipse est
excelsior omni celo Celum igitur
sue divinitatis dat anime vires i. ani-
mi firmitates ut levius viciis omnibus
resistat et bonis inhereat Sicut
dns dabit virtutem et fortitudines
virtute in bonis perficiendis et for-
titudine in malis resistendis
Apostolus Possum in eis qui me confor-
tat scilicet deus per potenciam suam
Deinde dei filius per sapienciam suam
dat anime lumen rationis per quod vir-
tutem cognoscit et verum a falso dis-
cernit et ut ea que operatur ronabiliter
perficiat Sicut apostolus dicit Non ratione ob-
sequium vestrum Deinde spiritus sanctus
facit animam benignam Sapientie
Spiritus sanctus benignus est et quos
replet benignos facit i. bono
igne accensos i. caritatiuos et de-
votos Secundo per nubem intelligitur
anima puer ihesu Unde apocalipsis xiv
dicit vidi nubem candidissimam
et super nubem sedentem similem
filio hominis Hec enim nubes i.
anima xpi pluit in animas devo-
tam pluviam voluntarie tollera-
cie omnia adversa propter amorem ihesu
xpi Illam xpus ante tempus usque in
mortem perseverans fuit et tamen

Semp(er) patiens q(uod) ostendit etiam
in ultima n(ost)re. q(uo)n(iam) in cruce pendens
ait p(ate)r dimitte illis q(ui)a nesciunt q(ui)d
faciunt. Ista v(ir)tus patie(nti)e sola inter
ceteras virtutes (con)gratiat(ur) xpo sue
passionis motibus et cruciatibus. Tercio
p(er) terram intelligit(ur) corpus p(ue)ri ihu
de qua terra apoc. 18. d(icitu)r Terra
illuminata e(st) a gl(or)ia ei(us). Hec sanctis-
sima terra germinat in homine
germen innocencie. Ut totus
homo vivat innocenter in conspectu
dei de quo p(salmista) ait. Non peribis eos
s(ed) p(ro)piciatur eterna vita qui
ambulat in innocencia. Et sic p(re)-
dictis patz q(uod) humanitas pueri ihu
habz potenciam dei p(at)ris. Ideo dat
fortitudines p(er) quas p(ecca)tis resistimus.
Dat et sapiam ut q(uod) melius e(st)
eligamus. Dat et bonitatem ut be-
nigne deo s(er)viamus et nob(is) infe-
rioribus humiliemus et q(ui)cq(ui)d boni facim(us)
deo non nob(is) ascribem(us) dicentes
Non nob(is) d(omi)ne non nob(is) s(ed) no(min)i tuo
da gl(ori)am. Tercium e(st) mutabiles
sum(us) et sic puer ihus etiam in nob(is)
operet(ur). Ideo p(ro)misit paterna d(omi)ni q. d.
Disponatis vos ut ipse veniat
ad vos et etiam operet(ur) in vob(is). Et
qual(ite)r hoc v(er)bum dictum sit patz
in historia p(re)dictis ewn. In quo
d(icitu)r q(uod) tempore quo iohes baptista
p(re)dicavit baptis(mu)m p(enitent)ie. Regnu(m)
Isr(ae)l divisum erat in 4or p(ar)tes et
una q(ue)q(ue) p(ar)s habuit p(ro)prium p(ri)ncipe(m).
Nam anno quintodecimo imp(er)ii cesa-
ris tiberii Pilatus regebat iude-
am q(ui)a vicari(us) fuit tiberii cesaris

Et dictus e(st) ponci(us) a quadam insula
in qua stetit. s(ed) g(e)n(er)e nomine p(ro)p(ri)o no(m)i(n)e
pylato d(icitu)r a patre et matre. Mater
pila. et p(ate)r atus. Et herodes fuit
p(ri)nceps galilee s(cilicet) ille qui abstulit
fr(atr)i suo philippo uxore(m) q(ui) et iohes
decollavit et xpm veste alba
illusit. Philippus aut(em) fr(ater) ei(us) rex erat
Yturee media p(ro)ducta. Et lisa-
nias erat frater ei(us) s(cilicet) herodes
rexit abilinam. Et quilibet eorum
dicebat(ur) tetracha a tetra q(uod) est
4or et archos p(ri)nceps quasi prin-
ceps 4te regni isr(ae)l. Et hec di-
visio regni isr(ae)l facta e(st) sub p(ri)ncipi-
bus sacerdotu(m) Anna et caipha. Sub
quibus xpc fuit cruciatus. Anna
erat socer caiphe et vicissim
pontificatu(m) amministrabat. Unde
tempore quo baptisatus e(st) xpc a io-
hane anas ministrabat. Sed tempore
quo passus e(st) caiphas amministra-
bat. Et sub illis duob(us) p(re)dicare
iohes incepit. Unde et factum
e(st) v(er)bum d(omi)ni sup(er) iohe(m) id est ita
q(uod) v(er)bum fuit s(upe)rna mentis inspi-
racio intus in mente loquens. Unde
v(er)e in ps. te. dicere potuit. Audiam
quid loquat(ur) in me d(omin)us deus.
Et hoc fuit v(er)bum unde p(re)dicavit
baptis(mu)m p(enitent)ie. Tercio d(icitu)r ubi di-
ctum fuit mandatum dei vade et dic
Penitenciam agite app(ro)pinq(ua)bit enim
regnum celorum. Et sic dicere potuit
1. reg. Spus d(omi)ni sup(er) me ad annun-
ciandum mansuetis misit me. Et
Et iohes venit in omnem regionem
iordanis p(re)dicans bap(tis)mu(m) p(enitent)ie

Ponci(us) pilat(us)

Herodes

dicens ego vox clamantis in deserto parate viam domini rectas facite semitas eius Omnis vallis implebitur et omnis mons et collis humiliabitur et erunt prava in directa et aspera in vias planas Et videbit omnis caro salutare dei nostri Dicit modo predicatoribus primam agite parate viam domini q.d. prima est via per quam deus venit ad nos et nos ad deum Sed religiosis dicit Rectas facite semitas eius Semita enim est iter [illegible] compendia de singularia per que cito pervenitur ad deum Hec rectificant cum omnia mundana postponant Sed has semitas multi obliquant quia magis mundo quam deo placere desiderant Contra quos apostolus Si adhuc hominibus placerem christi servus non essem Vere illi obliquant semitas domini quia solo habitu contenti ab extra apparent religiosi et intus sunt carnales et mundani quibus apostolus dicit Videte ne cum spiritu inceperitis carne consummamini Bernardus dicit Rectas facite semitas dei nostri scilicet mente et corde et habitu rectificando in solitudine [illegible] quomodo alienationis ne dicat [illegible] in mundi vanitatibus sed semper deum orabitis dicentes cum propheta Perfice gressus meos in semitis tuis ut non moveantur vestigia mea q.d. confirma in corde meo per bonas cogitationes in ore meo per devotas orationes in opere per sanctas operationes Et in quo sunt per bona exempla. Hec enim est semita iustorum Et sequitur Omnis vallis implebitur et omnis mons et collis humiliabitur q.d. Qui [illegible] sunt timorati et quasi desperati propter magnitudinem peccatorum preteritorum Hii nunc bona spe debent impleri Quia nullus qui speravit in domino confusus nec derelictus est Deus enim non derelinquit sperantes in se Et qui sunt nimium presumptuosi in superbia corporali sive spirituali ut prelati et nobiles qui montes exaltari Et quomodo homines qui colles [illegible] omnes humiliari debent in adventu summi regis Unde dicit psalmista Super quem requiescet spiritus meus super humilem et mansuetum Gregorius Ubi spiritus sanctus non invenit cor humile procul fugit nec mansionem in se cum humilibus habet et erunt prava in directa et aspera in vias planas q.d. In adventu christi spirituali totus homo reformatur et rectificatur Ecclesiastes Inveni quod fecit deus hominem rectum et ipse se obliquavit scilicet cum contra deum peccavit et quanto magis peccamus tanto plus nos obliquamus Boecius Nichil indecentius quam recto corpore curvum gerere animum Et hii omnes sunt qui plus querunt terrena quam celestia plus curam [illegible] curvare Item Crisostomus dicit Gustato spiritu desipit omnis caro et totus mundus et aspera homini intollerabilia virtute spiritus sancti efficiuntur plana et tollerabilia levia. Gregorius Cum mens fortiter intendit in deum dicit quod et hec mira amara videtur dul-

ce et leue estimat et o[mn]e q[uod] affligit requiem putabit Et tu videbit o[mn]is caro salutare dei q. d. Homo no[n] videbit deu[m] p[re]sencia creatura[rum] solu[m] s[ed] p[ro]ph[et]e Sed obscure s[ed] illi qui p[re]figurab[at] deum intelligunt ut p[at]res veteris testa[men]ti nec in enigmate n[ec] speculatiue s[ed] p[er] studium l[itte]ra[rum] et scienciaru[m] ut theo[logi]. Scia tib[us] i[n]s[ip]io multo tiens i[n]flat i cor. 8. Scia i[n]flat s[ed] ca[r]itas vivificat et caritas edificat Et h[ec] visio certior e[st] et lim[p]idior quia facie ad facie[m] i[n]terius visus e[st] no[n] solu[m] oclo carnis Set eq[uo] amalis visus e[st] no[n] solu[m] oclo carnis s[ed] et eq[uo] oclo me[n]tis et fidei ut a bonis visus e[st] Jo. i. Vidimus gl[or]iam ei[us] q[uasi] vnigeniti a p[at]re

Moraliter Est sermo Ho[die] q[uia] p[er] regnu[m] i[n]tellig[itur] a[n]i[m]a boni ho[m]i[n]is in q[ua] deus regnat p[er] g[rati]am Vt lucas di[cit] Regnu[m] dei i[n]t[ra] vos est Et ap[osto]l[u]s Non regnet p[e]c[ca]t[u]m in v[est]ro corp[or]e mortali Vt[er]m vnusq[ui]sq[ue] ve[ru]m regnet de[us] Cu[m] igi[tur] cupit deu[s] in a[n]i[m]a sua regnare p[ri]mo p[ri]ncipes debz regni a[n]i[m]e gub[er]nare s[cilicet] p[er] q[uatu]or v[ir]tutes cardinales que su[n]t Justicia t[em]p[er]ancia forti[tu]do [et] p[ru]dencia Na[m] iusticia intellig[itur] p[er] p[re]latu[m]. Temp[er]ancia p[er] herodem forti[tu]do p[er] philippu[m] et prude[n]cia p[er] lysaniam Hee v[ir]tutes reg[un]t ho[m]i[n]em Na[m] iusticia quo ad p[re]terita Prude[n]cia quo ad futura t[em]p[er]ancia q[uo] ad p[ro]sp[er]a forti[tu]do quo ad adu[er]sa Primo ius-

ticia hab[et] regere ho[m]i[n]em q[uo]ad p[re]terita male com[m]issa Op[er]ibus e[ni]m iusticie e[st] malefactores punire vnicuiq[ue] i[n] suu[m] redde[re] Vnd[e] dicu[n]t om[ne]s doctores Justicia e[st] virtus reddens vnicuiq[ue] q[uod] suu[m] est Sed quia p[e]cc[at]or offend[it] deu[m] p[ri]m[u]m et se ip[su]m io p[ro] iniusticia[m] debet puniri in corp[or]e in a[n]i[m]a et i[n] rebus In corp[or]e p[er] ieiu[niu]m et castigac[i]o[n]em ut fecit ap[osto]l[u]s qui ait Castigo corpus meu[m] In a[n]i[m]a p[er] orac[i]o[n]em deuota[m] ut p[s]. Tibi soli peccaui miserere mei Recogitabo tibi om[ne]s a[n]nos meos i[n] amaritu[dine] a[n]i[m]e mee Dicat deo noli me co[n]dempnare In reb[us] no[n] p[ro]p[ter] eciam la[r]gicio[n]em Vnd[e] sapie[n]s di[cit] Pro que quib[us] peccat p[er] hec et torquetur Et debi[tis] reb[us] d[icitu]r Gen. x. pro tres dies recordabi[tur] deus mi[ni]sterii tui et restituet te in p[ri]stinu[m] q. d. Pro hac tria s[cilicet] p[ro] castigac[i]o[n]e corp[or]is et orac[i]o[n]e oris et me[n]tis et eciam largicio[n]e p[ro] reb[us] recordabi[tur] deus mi[sericordi]e sue et respiciet p[e]nas tuas et restituet te in statu[m] p[ri]stinu[m] sue g[rat]ie p[ro]pt[er] op[er]a iusticie q[ue] op[er]at[us] es Vnde di[cit] p[ro]pheta Cum auerterit se impius ab impie[ta]te sua et fecerit iusticia[m] et egerit p[e]ni[tenci]as om[ni]s iniq[ui]tatu[m] ear[um] sua[rum] non recordabit[ur] amplius Hec iusticia intellig[itur] p[er] p[re]latu[m] qui i[n]t[er]p[re]tat[ur] malleator Officium aut[em] malleatoris est ferrum domare et mollificare Sic et iusticia hab[et] malefactores

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

punire et domare et dura corda
mollificare. dicens Cor durum
male habebit in novissimo. Thesauri-
sat enim sibi iram dei. Et sic pi-
latus regebat iudeam quam inspirata
confessio sic et iusticia facit primo
confiteri et emendare a presbytero recipere
et doctrina apostoli sequitur. Quemadmodum
dicit exhibuistis membra vestra
servire iniquitati ad iniquitatem sic
nunc exhibete ea servire iusticie
in sanctificationem. Et item iustus
non derelinquit iusticia dei. psalmista Non
vidi iustum derelictum nec semen eius
querens panem. Unde legitur quod quidam (ex^m)
devotus presbyter sedebat in oratione
et devotione sua expectans ho-
ram prandii et tu scolaris ve-
niret et ipsum ad prandium vo-
care vellet proiectus est in motum
sedens et digito demonstrans ipsum
quem oravit scilicet Iustus si preoccu-
patus fuerit morte in refrigerio
erit. In signum quod iusticia non de-
relinquet iusticiam. Secunda rota
qua sedens rex [illegible] est
temperantia quam regit quoad [illegible]
ysidorus dicit Temperantia est virtus
per quam omnis inordinata concupiscentia
refrenatur quia et omnia superflua
abhorret. Ambrosius dicit Triplex concupiscentia
regnat in tribus scilicet in honore
in diviciis et in deliciis. Unde
si homo accipit de honore quantum
mundus offert et de deliciis
quantum caro concupiscit et de di-
viciis quantum avaricia appetit
de facili labitur in intemperanciam. Ideo

in his tribus necessario requiritur temperantia
quibus modum dans medium tenens
et superflua resecans. Et hec tempe-
rantia mittitur per theodosium qui in temperata
christianus imperator [illegible] quia totus mundus
christiatur in exterioribus nichil intus
decor habens. Unde sic theo-
dosius regebat galliceam quam inspirata
rota. Sic et omnia mundana sunt
quasi rota fortune. Ita hodie dives
eras pauper hodie in honore
eras sine honore hodie sanus
eras infirmus hodie vivus eras
mortuus. Ita quod omnia mundana sunt
quasi rota et volubilia. Ideo re-
quiritur temperantia resecans superflua
Ambrosius. Temperantia est quasi gla-
dius bis acutus in una parte
separans hominem a superfluitate
diviciarum et honorum in alia
a superfluitate deliciarum. Tercia
virtus est fortitudo quam regit homines
in adversitatibus. Est autem duplex
fortitudo scilicet mentis et corporis
fortitudo corporis modicum utilis
est quoad deum quia ut communiter
fortes corpore debiles sunt mente
quoad deum. Sed fortitudo mentis
est virtus hominem reddens constantem
in adversis unde Senecca dicit oportuit
Christum pati et ita intrare in gloriam
suam. Et isti apostoli dixerunt
per multas tribulationes oportet nos
intrare regnum dei. Et istis dicitur
In patiencia vestra possidebitis animas
vestras. Legitur quod antiquitus romani (ex^m)
habebant fortem leonem in templo

depictu erat in fine ligatu et mus
pua fcerit citra fune et rodẽ-
do intẽbat leonẽ liberare Sic
in sancta eccl̃ia pũi · ꝗdes
et in aduͣsis pacientes conatur
eoꝝ oronib' liberare fortes indi
anearib' petoꝝ Iulius dicit fortitudo
ẽ imobilitas mẽtis q nec in
aduͣsis frangit nec in pͣsꝑis ele-
uat et ẽ vtus sibi in ꝓsꝑitate
tare volentib' nĩa Et dicitur
philippu qui intͣpͣtat os lamp-
padis lampas em ꝑ semp tenes
os aptu fic oleo imisso siue
quauato Ita fortitudo mẽtis ẽ
ẽ stabilis qꝛ nec blandicijs n'
obꝑrijs nec aduͣsitate nec ꝓsꝑitate
alterat' s eadẽ mẽtis ꝯstancia
oia eqͣnimit tolleat ad · Ꝺ in aplo
Omnia possu in eo q me ꝯfortat
Vnde philipp' egebat ꝯtͣ
vtura q intͣpͣtat' ꝯstancia Nã
mẽtis fortitudo hoiez reddit
q's oia mundi adũsa q̃ma-
na ꝗnant ꝯstancia in cordib'
hoim Vnde aplo In mũdo
isto qͣsi in stadio curretib' sum'
positi Io si vincẽ volum' virile
pugnem' ut amorẽ pͣd ꝺ · vile
ꝯtẽne et ꝯfortet cor vrm omñ
qui sꝑatis in dño Aug' Nec
ꝯstancia ẽ sicut leo q nullu aial
timet s mauia et minora ꝯ-
gredit et deuincit Sic et
mẽtis fortitudo facit hoiem a-
nimosum ut eaa nllm timeat
aduͣsitate Et oia aduͣsa vincit
eqͣnimit tollerando siue sint a
deo ut infirmitates siue a mundo
ut paupertates siue ab homie
ut sunt detractores siue a dyabolo
ut sunt temptatores Greg' Spaci-
encia ẽ ut tolerens in pͣsꝑis s
pͣt in aduͣsis qua fortitudo pug-
naret si michil aduͣsitatis haberet
quo paciã ꝓbaret si michil tribu-
lacoĩs sustinet Vnde ille ut
Iob dicit huana uita no est nisi
q̃dam milicia sup terram Ideo
labora sicut bon' miles xpi Non
enim coronabit' nisi qui legittime
certauit Di' apo' Tercia vtus
hoiem regens dr ꝓdencia q
regit homines quo ad futura Aug'
Prudencia ẽ vtus ꝓcedens ab
eterna sapia sicut radius a sole qꝛ
intellectu illuiat et affectu
inflamat et reglat hoiem ad pͣna
pͣmpiu reddat Apo' ꝓdencia
spus uita ẽ Et ꝓdencia carnis
mors ẽ Hec et vtus designat'
ꝑ lysaniam qui intͣpͣtat' natiuitas
q est principiu rei Vnde pru-
dencia debz ee principiu oib'
opib' Vt sapiens ait Quicqd
agas sapient agas et respi-
ce finẽ Et sic lysanias re-
gebat abilinam q intͣ-
pͣtat' luctus Sic prudencia fac'
hoiem futurũ mortẽ sua luge
et dei iudiciu tiĩe et infe-
ri tormẽtu pauẽ Nota q iste
q'or vtutes signantur in q'or
ꝓ aduͣsis flumib' Gen' 2 Irri-
gantes vniusam terram qꝛ

dum anima predictis virtutibus regitur
paradisus dei efficitur. Et qui istis
virtutibus non regitur dyaboli locum inve-
nit. Et isti sunt milites herodis. Primi qui
temperancia non reguntur sunt dolosi ini-
mici crucis Christi. Et omnes qui intemperate
non vivunt. Secundi qui fortitudine non re-
guntur sunt qui pretiis fortiter non resi-
stunt sed malis concupiscentiis consistunt.
Tercii qui prudencia non reguntur sed qui
futura non provident sed sine timore
peccant et inspiciunt contra suam
conscienciam deum contempnunt. Unde moyses
libro deuteronomii dicit. Utinam saperent et
intelligerent ac penas eternas
et iustum dei iudicium novissima
providerent. Et nota quod hec dis-
posicio nostri regni interioris debet
fieri a nobis quindecim que sunt sep-
tem et septem et unum. Hec prima
septem videlicet articuli fidei de septem arti-
culis humanitatis Christi scilicet quod Christus sit
conceptus de spiritu sancto et natus de
maria virgine pro nobis mortuus et
quod ad inferna descendit et suos
inde liberavit. Et quod gloriose cor-
poraliter resurrexit celos ascendit et quod
venturus est iudicare vivos et
mortuos. Nam de istis septem
articulis dicit Johannes in apocalipsi. Vidi
septem candelabra aurea in medio
quorum similem filio hominis. Nam isti
articuli illuminant animam in Christi co-
gnicione. Alia septem designant
septem virtutes septem vicia ex-

pellentes que habere debet anima scilicet
humilitatem contra superbiam, amorem dilec-
tionem contra invidiam, mansuetudinem contra
iram, caritatem contra acediam, pietatem
contra avariciam, abstinenciam contra
gulam, castitatem contra luxuriam. Et po-
stremo ut sit in etate quindecim
annorum habeat in predictis caritate
ut sic eternaliter fiant. Hec eciam
figurata sunt. Daniel 4. in arbore
quam vidit nabuchodonosor. Dicebat vidi
arborem in medio terre stantem forte
cuius proceritas pertingebat celum aspec-
tus eius usque ad terminos univer-
se terre et folia eius pulcherrima
et esca universorum erat in ea sub-
ter ea habitabant animalia et bestie
Et in ramis eius conversabantur
volucres celi. In stipite autem
arboris stabant septem puelle
quarum una quelibet habuit unum
ramum secundum illius arboris in ma-
nu sua fructantes septem besti-
as. Prima vero arbor ipsa designat
fidem christianam que est in medio te-
rre id est in medio ecclesie mentibus omnium
que est fortis et invincibilis ca-
ritate firmata. Proceritas eius contingit
celum. Marci ultimo dicit. Qui crediderit
et baptizatus fuerit salvus erit. Qui non
non crediderit condempnabitur. In novissimis summi-
tate illius arboris dens pro-
depingitur cum duabus stellis que
due res radiantes. Eciam
divinus amor et desiderium eter-
norum in mente boni christiani debet
rutilare. Sicut per fidei et caritatis

figura

opa in deo incipiant in deu dirigant
et in deo pficiant / Respectu ergo
ad terminos verius terre per quas bona
opa debet fieri quia parentibus fi-
delibus viuis et defunctis / Secundo ad
virgines septem circa stipitem sta-
tes sunt septem virtutes septem
peccata mortalia expellentes que
venenata aialia aie mortifera
Hec eciam pdes pfert / septem
fructus sunt et btitudines ex
septem donis spus pcedentes
quasi folia exeuntis / Et / ista
virginis corporaliter et aialiter est in
ea que non solum pfecti et contempla-
tiui non solum beati et pbri sed et
omnes viam pfidem saluant etc.

Sermo in vigilia natiuitatis xpi et primo introductio

Cum esset despon-
sata mater ihu
maria ioseph antequam conuenirent
inuenta est habens in utero de spiritu
sancto Mt primo capitulo / Sicut in naturalibus
sic eciam est in spiritualibus / Sed sic
est in naturalibus legitur in naturalibus quod est
quedam nobilis herba portans
florem pulcherrimum noie agnus
castus et cuius flos facit castos
illos qui eum apud se portant / In
antiquitus rome virgines et
mulieres caste esse cupientes
hunc florem secum portabant cum
herba sua que est herba semper
florens / Sic spualiter dico per
hanc herbam intelligimus
maria virgine que absistenti cor-
ruptionis sue semper floruit / ideo
Hec protulit florem pulcherrimum
scilicet ihm xpm puerum vnicum / Qui
dicitur in cant. Ego flos campi / flos
campi quia omnibus est communis / Sic et
flos xpus omnibus est omnibus communis et
eis tam bene sapit quod nec in aia
nec eodem in corpore quiescunt donec
illum florem inueniunt
et inueni quem diligit aia mea
Vnde ioh euangelista stans sub cruce
xpi ait fons dor tuus dne bonus
et suauis et qui ea cupiat ex-
citauit in me / Hic flos dicitur agnus
castus / Sicut ioh. baptista ait Ecce
agnus dei / Vnde virgines et
viduas et coniugatos ipsum in
cordibus portantes facit castos
In cuius signum maria virgo omnium
virginum corona ipsm portauit
spualiter et corporaliter in aia in corde
et in corpe virgineo antequam ad spon-
sum suum scilicet ioseph veniret
ut premissum Cum esset desponsata
mater ihu maria ioseph etc.

Cum esset desponsata etc.
Sanctissimus pater noster aug.
ad fratres heremitas sic ait Fratres
in xpo ihu Cum magna instat tempus
partus pium ihu speciosissimi pre
filiis hominum / Ideo considerare de-
betis quod iosue dixit Sanctifica-
mini hodie quia cras faciet
dns mirabilia / Vnde sanctificare
debetis cor vestrum a malis cogi-
tacionibus ipse cordis contriciones

ob amalis ubis p vera oris
confessioz et totu corp9 amalis
opibus et hoc psatisfactoz vel
dotzapo Sic exhibuistis mēbra
ura puire immunditie et iniq
tati adiniqtate Sic nunc exhi-
bete ea puire iustitie i satisfactoz
Et hec e rao quia crab faciet
dns mirabilia magna Ratone
magt mirale e q deus pr sitiu
stue immotalem voluit fi mo-
talem hoiem Et motales hoies
vivificaret Ratone mirale est
q dei filius in tali pietna qua
nos dilexit voluit fotma servi
assume ut seruus assumet fo-
ma dni Ratone mirale e q sps
sps supnar opatus e q virgo cō-
pet et paret et virgo an ptu
in ptu et post ptu pmanet et
deu et hoiem gnaret Ratone
mirale e q hec disiuncta gnio-
ta fut deus et homo vna pna
virgo et mr vna psona Ratone
mirale e et vi q dina maies-
tas tm nichil sublimius descen-
dit in huanitate Et homo i tm
sublimatus e in dignitate ut q
q deus fecit homo fecisse di
et q homo passus e antite
usqz in morte deus ptulisse
dr Generar aut satisfacte debe-
amus ut hijs miris factis testi
stimus docet in pnti evn
nō Sup quo noni e q antiquis
fuit psuetudo q no statim

facta desponsatione fieret quentio
sed psticabat tempus quorum
mensium ut het videri ex A
ig. vi. Instituit Ecch ronabi-
pliti de causa Prima ut dicit
aut illa vilem heat maritus
data qua no pirauat spos
dilata Secundo ut medio tempe
ordinaret nuua sollempnitas
nuptiaz Tertia ut infra tale
tempus utrisqz giugatoz delibe-
raret an velit maioa vota
ampleti sb pvelingionibus ingres-
sum quo ania xpo desponsat
q uterqz libe facere poss antequa
quenirent Sic et virgo maria
tu esset desponsata ioseph in templo
antequa quenirent inducta est
huis mutu despositio Ipsa n
virgo pulcherrima fuit in templo
usqz ad tempus desponsationis
Inter ceteras virgines sic pollet
planetas sol aurum int gemas
sic rosa int flores Et tante sb-
dilit et disciplie erat q omnes
virgines dicebant mariam reginam
earu esse Cum aut tempus
desponsationis adesset Summus
sacerdos omnbus impauit nup-
tias omnibus igitur volutate obe-
diebat excepta virgine maria
que renuit quia prima virgini-
tatem deo vouit et prima sponsa
dei fuit Grandes summus
sacerdos admiratus e omnibus debu-
inda vouit in virginibus eorum

in templum et rogauit dominum ut aliquo
signo ostenderetur cui hec virgo desponsa-
ri deberet aut cui viro traderetur
Inter omnes filios israel cum ioseph
staret eius virga floruit et florem
protulit et columba celitus veniens
flori incubuit Quo viso omnes dominum
laudauerunt Et secundum prophetiam virginem
mariam ioseph desponsauerunt
Et statim maria in nazareth ad
parentes fuit ducta et cum illuc
peruenisset statim cellam intrauit et
flexis genibus deum preciosum ado-
rauit fusis lacrimis amplexibus ma-
nibus pro incarnacione filii dei quo-
tidie dicens noli tardare creator
omnibus facie tua obliuisceris copie
et tribulacionis nostre Et sic ea in
oracione constituta clausis ianuis
intrauit gabriel angelus ad virgine
Quo viso maria surrexit et
angelum honorifice recepit et sic
angelus ipsam salutauit et verbum eter-
num annunciauit et cum consensum pre-
buit statim spiritus sanctus deum et hominem
in utero virgineo in una persona for-
mauit perfecta secundum distinccionem
omnium membrorum Sed in tantum subtiliter
fuit quod nullus videre posset
an maria esset impregnata an
non Cum autem angelus recessisset
rursum maria virgo genibus
flexis gracias celesti patri egit
in persona sua et omnium salua-
dorum Deinde rursum ad visitandum
cognatam elizabeth materteram
suam et mansit apud eam tribus
mensibus Et sic cum nazareth
rediisset vidit eam ioseph impreg-
natam quia iam tribus mensibus effluxe-
rant post concepcionem Quare autem
virgo maria fuit desponsata cum
tamen deus per virginem concipi et nasci
voluit et cum ipsa votum virginitatis
permisit Dicendum quod duplici de causa
Prima est secundum ambrosium ne iudei
dicerent christum iuste persequi quia
ex adulterio natus esset Secundo ut
diabolus origo concepcionis christi et nati-
uitatis diaboli occultaretur quia nesciuit
an ex virgine an ex viduli semine nas-
ci deberet bene nouit prophetam esse
Ecce virgo concipiet et pariet etc. Ideo
diligenter obseruabat si virgo conci-
peret ut eam infamaret Et sic in
mortem traderet secundum legem Sed quia
virgo desponsata concepit nesciuit
an virgo esset uel non Et hoc similiter est
quod in matrimonio dignius viue-
bant sine peccato mortali Secunda quod
fuit quare desponsata fuit ioseph
qui fuit pauper homo carpentarius et
non regi Dicendum ut daret nobis
maior fiducia fugiendi ad mariam
virginem Unde dicitur de ea
Una est maria dignitas quia mater
ihesu cuius consideracio reprimit nostram
infirmitatem et indignitatem Aliud
non marie humilitas quia pauperi fuit
desponsata quod dat fiduciam acce-
dendi Apocalipsis Sponsus
et sponsa dicunt veni Quod dicit non
audebis accedere matrem dei non
verearis venire ad sponsam fabri
Ioseph autem cum sic videret mariam
impregnatam et nesciuit quod de-

de spiritu sancto esset quia non fuit per hominem
quam angelus nunciavit in .3. ubi
etiam non ascendit in montana cum
virgine Et postea habuit continua
angelorum qui virgine non elongabatur
solatia. Sed ioseph cum esset iustus
voluit occulte dimittere eam et
noluit eam traducere in publico dif-
famare ne quasi adultera lapidaretur
Ambrosius suspicatus est timens mariam
commisisse sed tamen quia pius et iustus
id voluit eam occulte dimittere
Alius vero dicit ut glossa Non videtur
credibile quod timens suspicatus esset
quia virginibus sanctis antea eius
novit Doctis credebat sine viro
posse concipere quam pariter scripturam ipse
legerat per ysaiam Ecce virgo
concipiet et pariet filium Sed non dubi-
tavit in tali virgine esse completum Tum
vidit faciem virginis tam claritate divi-
na tam resplendere quod non potuit eam
intueri Sed se indignum reputavit
eius nuptiis Ideo occulte cogitavit
eam dimittere quia dixit Recede a me
quia homo peccator ego sum Sed tamen quam
adversum eum … suspicatus est time
commisisse Refert lectio … al-
legat magni … Phy-
lippus rex macedonum … regibus
ardenti regni sui … perfectus
est in regionem longinquam Ita quod in
toto anno nunquam est reversus Medio
tempore alius rex qui fuit magnus
in ymaginatione per arte magica venit
ad uxorem illius regis et intimavit ia-
nuas clausas Et postea esset nuncius
a deo missus salutavit reginam
dicens quod deus vellet ut sibi

Figura … [illegible]
22 … [illegible] … 25

conveniret Ita magnus rex tocius
mundi per eos debet concipi et nasci
Credens regina ipsum esse deum nun-
cium consensit ei et sic conceptus est
Sic ipse natus est magnus allexander
Dum autem rex philippus esset
reversus vidit reginam impregnatam
angustiatus est sciens se non esse
causam et nescivit quid faceret
Cogitavit eam eam occulte di-
mittere super unum castrum donec
pareret ne reginam scandalisaret
quod et fecit Sic et maria virgo cum
consensisset nuncio celesti scilicet angelo
gabrieli statim per operacionem et
virtute spiritus sancti fuit impregnata
Etiam de ceteris rebus moribus
angustiatus ioseph. d. Scolastica autem
a quo evenit non cognovit Non
tangi heu heu per quem maria
cecidit Refert quod faciem moyses
precepit nobis huiusmodi lapidare
… [illegible] … ad templum
et … adeo quod … lapidam …
… lapidat … tacio
… zelato exsisto ta-
… Regina
… fiet homicidium Refert
… in templum et coram ymagine
statue adoravit Et post templum postu-
lavit … orare
ymago ante … abiret et
sic … contempte
Sacerdos … nihil …
videns … probatus
quod cecidit ad pedes ymaginis
et obdormivit Et post sic in templo
in facie ymaginis dormienti …

dni in sompnis apparuit ei scilicet angelus
gabriel et amonuit eum ne iustus
homo iniusta rem faceret dicens
Joseph fili dauid noli timere acci-
pere mariam coniugem tuam quod enim
in ea natum est de spiritu sancto est pariet
enim filium et vocabis nomen eius
ihesum i. saluatorem ipse enim saluum fa-
ciet populum suum a peccatis eorum Modo
queritur cum maria sponsum suum sic du-
bitantem vidisset quare ipsa non
dixerit sibi totum factum et modum
conceptionis Respondetur ideo quia virgo
non estimabat sibi credi ab ipso imagi-
nem in suspicionem ducto Tercia hoc
factum est ad nostre fidei confirmacionem
Ut sicut thomas christi resurreccionem
dubitauit et nobis dubitando plus
profuit quam alii credendo Sic et
joseph dubitare debuit et per hoc
400 nos in fide confirmare Alia questio
est quare angelus non apparuit joseph
vigilando sicut marie virgini et za-
charie et pastoribus Respondetur augustinus Ut
sopitis sensibus exterioribus liberius
perciperet diuinitus inspiratum siue
anunciatum Tercio dicitur ut que ad
nos dormienti adam in paradiso
formauit ei deus mulierem Sic
joseph dormienti in templo angelus
consignauit ei sponsam dicens Noli
timere accipere mariam coniugem
tuam q. d. hec non est causa mortis
sed vite Illa que vitam peperit et
pepererit occidi non meruit Et
sic dormienti christo in cruce conplata
est ei ecclesia Et sic christus conme-

dauid matrem Johanni in cruce Sicut angelus
commendauit mariam v. joseph Secunda
causa est quia joseph fuit iustus non
indiguit corpore sensibili Tercia quia
pastores erant rudes et zacha-
rias incredulus ideo illis angelus
visibiliter nunciauit Tunc vigilans
ergo joseph visum recepit et ad mariam
currit et cum ad ipsam intrauit vidit
mariam flammis circumdatam et splen-
didissimam que flamma se dilatauit
Et etiam joseph circumdedit et tunc
spiritu sancto repletus fuit et vidit
in utero virginis puerum ihesum pulcher-
rimum quasi cristallum clarum
Et deinde quam diu superuixit
curam marie virginis et pueri ihesu
habuit in caritate spiritus sancti

Cum esset **Sub sermo**
desponsata mater ihesu maria
joseph etc. Augustinus libro de virg.
dicit felicior est partus spiritualis
quam carnalis Nam maria virgo
beatior fuit concipiendo christum men-
te quam corpore materna propin-
quitas nichil ei profuisset si non plus
mente quam carne gestasset Unde
cum quedam mulier de turba ait Beatus
venter qui te portauit et ubera que
suxisti Ihesus respondit Quin ymmo beati qui audiunt
verbum dei et custodiunt illud q. d. ma-
ter mea quam felicem appellas in-
felix est Et nisi verbum dei audiuit
et illud custodiuit Exposicio autem
istius verbis de abstinentia patet
dominica secundum carnem a festa Nunc restat
ea exponere qualiter etiam deuota
efficiat in nobis eternam sic pro tria

que hic dicunt de maria virgine
scilicet quod erat desponsata et quod erat
mater ihesu et quod vocabatur maria
Hec spiritualiter optime et immediate
devota ... efficiatur mater primum ihesu
christi. Primo oportet esse desponsata scilicet
sponso animarum ihesu christo. De quo
sponso requisita est anima devota
Canticorum 5 pulcherrima mulierum
qualis est dilectus tuus. Respondit
dilectus meus candidus et rubicun-
dus electus ex milibus. Candidus
in divina natura quia candor lucis
eterne. Rubicundus in humana natura
quia in passione sanguine est ru-
bricatus. Ysaias 63. Quare ru-
brum est indumentum tuum et quare
torcular calcavi solus. q.d. solus
morte crucis sustinui pro salute
omnium in me credentium. Et elec-
tus ex milibus id est ex omnibus qui
sunt in celo et in terra. Et hic spon-
sus vocatur Ioseph id est accrescens quia
in humanitate nobis crevit usque in
morte crucis. Et post baptismum pre-
dixit de illo oportet crescere me autem
minui. Ihesus crevit in cruce
[illegible] minutus est in capite. Iste
etiam sponsus cottidie crescit in
suis electis donis spiritualibus in eis re-
fonet. Hugo q.d. per quamcumque virtutem spe-
cialem copulam christo. Dicitur licet
omnibus virtutibus sit deo accepte
sola tamen caritas que est mater omnium vir-
tutum animam christo desponsabit.
Apostolus. Ante omnia continuam caritatem
habentes que est vinculum perfectionis
Unde caritas dicitur tamquam unio que
etiam anulo fidei subarratur

Anulus enim desponsacionis est aureus
rotundus et in quarto digito poni-
tur designans veram caritatem que debet
esse aurea ut scilicet omnibus exclusis
deus super omnia diligatur. Canticorum
Vulnerata caritate ego sum. Et est
rotundus non habens principium nec finem
Et sic et hec caritas debet esse per-
severans et in quarto digito poni-
tur designans dilectionem cordialem
quia a corde vena procedit in quartum
digitum. Talem enim talis dilectio debet
esse in corde carnali multo magis in
spirituali. Hoc modo anima sic per caritatem deo
desponsata debet et efficitur mater
christi. Nam eadem mulier in matrimonio contra-
hit copulam et sponsam ut inde fructum
consequatur. q.d. quod anima potest
efficitur mater christi tamen mater dicitur a ma-
gnitudine ... habet ... verbo eterno
Dicitur quod duplex est mater ihesu christi
Una corporalis alia spiritualis. Cor-
poralis mater sola fuit virgo maria
que [illegible] dedit [illegible]
totam materiam sue humanitatis. Sed
mater spiritualis [illegible] ista
ecclesia que christum cottidie parit
in suis membris in baptismo et in
fide christi [illegible] predicato
verbo dei [illegible] Videntur
[illegible] quibus mater christi efficitur quia
verbum dei in cordibus fidelium generatur
Ad Galatas 4 filioli mei quos iterum
atque iterum parturio donec formetur
in vobis christus. Nam quia dum fides
in homine non est perfecta non dum
in eo formatus est christus. Leo papa dicit

Quo spu de intemerata meis
visceribus natus est opus eodem spu
de sancte ecclie tuo nascit· Pang
Tercio glorificat aia fidelis est mr
xpi faciens dei voluntatem. Aug Quicu
facit voluntatem patris mei facienti
dei voluntatem. Aug Qui facit volun-
tate patris mei qui in celis est ipse
meus fr mr et soror est. Beda sup
apostolum· voluntas dei a sanctificacio
vra est. Et no ait qui dixit a
predicaverit sz qui fecerit. Quia
multi sunt quibus no incumbit pre-
dicare nec eciam aliis exemplo
edificare Nec eciam ut patz in he-
remitis solitariis qui tu crescunt
et pereunt ubi eternum. Jo dns loq-
batur maiestate dicimus fecerit
Aug Deus nichil a nobis exigit
nisi perficiamus eius voluntatem. Sic mr
dei efficimur. Jo apostolus dicit Nolite co-
formari huic seculo sz reformamini in
novitate sensus vestri ut probetis
que sit voluntas dei bona bene pla-
cens et perfecta bona est ut custo-
diamus precepta beneplacens
ut sequamur ewangelica consilia perfecta
ut faciamus eciam super erogancia
Vel sz no sufficiat pange esse
et penitus nichil retinere nec solum
casus esse sz pura [illegible] permanere
Voluntas dei bona est ut bene
habeamus nos ad nos ipsos beneplacens
ut bene habeamus nos ad proximos
Sz perfecta ut bene habeamus nos
ad deum Quicumque facit voluntatem
dei efficitur mr ihu xpi Aug
Quamdiu angelus loquebatur

maria virgini no dubitat ubi quod
donec conformavit se divine voluntati
Quarto aia tibi dabis vocari maria
Maria interpretatur dna quia ipsa est
dna angelorum Sic et aia debet
esse dna ut potens dominet diabolo
in terra ut tempore eam no apprehen-
dat nisi quando debet eciam do-
mari cuius sub et non nichil aliud
sciat nisi ihm xpm crucifixum
Dicit Dilectus meus michi et ego
illi q.d. michi vivo. In mortuus
est et ego illi vivere et mori volo
Et quia voluntas nichil velit nisi
que deus velit et memoria nichil
cogitabit nisi ihm xpm. Ad me-
ditacio cordis mei in conspectu tuo
semper Et tibi mr xpi spiritualis
fuit quedam devota persona que
tempore constantini ab arboribus capta
fuit et in terra eorum ducta que
amore pueri ihu fuit ut lux in
tenebris ieiuniis et oracionibus
insistendo a paganis reputa-
tur. Illa facit Vir amore pueri
de virgine nati fuit. aut ibi
quedam mr una habuit i-
firmum puerum circumferebat ea
ad vicinas mulieres possibile
sanitatem. Tz cum pueris ad istam
devotam personam ipsa accepit
puerum infirmum et ante se po-
suit et genibus flexis orat
Dne deus qui pro nobis puer
nasci dignatus es ex maria virgine
sana istum puerum et statim sanatus
est. Regina illius terre habuit
morbum incurabile qua eciam

sanauit in noie pueri ihu Rex
admirabat' si tu crede nolue
in ihm Sed cu quada die ue-
nauet media dieb facta est
nox tenebrosa Rex ait Si votu
te illi9 pueri dieb eit credam
in eu et imediate tenebre
discesserunt Et sic tradit' et
baptisatus e cu tota ciuitate Et
fecit vna eccliam in honore
pueri ihu Et cu nunciatu est
Constantino imperatori misit
illuc sacdotes xpianos qui ipos
in fide instruxerunt et omes ba-
ptisauerunt et salui facti sunt

Dnti ihu

Euangeliso vob
gaudium magnum
q eit omi pplo q'
nat9 est nob saluator mundi
qui e xps dns luc 2 Istis
pe nr aug' In sinodo d nti te
pui ihu sic inquiens ait Ego
paup meste et ssu q dicam
de excellencia et sup nali nti te
pui ihu Nam si singula meb-
et puncta corpis mei in distussi-
mas linguas essent quasa et
elognie ampssime michi adessent
facundia stilo tn adplene possem
enarare illi9 bndcte ntitatis
misterium Si aut pcitus taceo
timeo zelaris argui ut in qsto
Nam Kuig nti Et sic pteru
attepo Quid ergo faciam certe
cu magno timore vna cu an[gelo]
omibus vob dico Annucio vobis
gaudium magnum Nam hodie gau-
dere debent omes deu et dei
iusticiam esurientes quia vob
de celo descendit sic vtus spus
sancti qui prius virginale terra
fecunsitat quia fructu eterne
protulit Unde d' ps pphetauit
D. Terra nra dabit fructu suu
Hodie gaude debz omes dei
iusticiam sicientes Quia dexi-
nea celi .i. de corpe virgineo bo-
tr9 erupit qui in torculari crucis
pressus qui et de cruore te volupt[a]tis
potabit omes iustitia dei sicie[n]tes
Hodie gaude debent omes tribu-
lati q' uirga iesse floruit flore
prodiuxit sup que spus sancto
requievit Per qua uirga et
florem et ssm gaudiu omes
tribulati corde Et mirum quia
ni c'to pueri hodie nato exultit
pqua in spectaculo magno eterne
patris et hodie mit deus et hoies
Secundo etiam q qn ignobilis
nobilitat et votis genei quiq
qz tlis ex corde letat Et qn paup
ditat qui prius despecto habebat
nunc ab omibus honorat Et qn ho
de magno picto liberat ex corde
letatur Sz qz puer istius nob nobi-
litavit qz nam nram assupsit
Nos paupes ditavit qz coheredes
suos nob fecit Et apicto eterne
damnacionis nob liberauit Ideo
omes mito gaude demus vt an[ge]l9
ait Euangeliso vob gaudium zc

Sermo

Euangeliso nob
gaudium Sedm btin Thu. xps
e ntitatis xpi ihu pui pdiuia et

Hic de...
vide ...

huana et ꝯstituta diuina a patre sine
ne matre huana a matre sine patre
Generata a patre et matre Prima
nata e etna a matre tpalis Secunda ad
uota mete nasitur spualr Hec tres
natiuitates ex tribus substantiis sunt quod
in xpo fidebus ꝯsistet sz diuinitate
carne et spu Deriuitas diuina et
eterna dicitur ys. Generationem eius quis enar-
rabit q. d. nullus sufficienter. Secunda natiuitate
humana et tpali dicitur ys. ei Puer
natus est nob et Joh. 1. Verbum caro
factum est Tercia natiuitate non spuali dicitur
Mt 12. Quicumque fecerit uoluntatem patris
mei qui est in celis ipse meus frater
soror et mater est quia generatur puer
eum ihm in uirtutibus et fidei operibus
Has tres natiuitates representat nobis
sancta mater ecclesia in tribus missis hodier-
nis Nam in prima missa que cantatur
in media nocte ostenditur nobis natiui-
tate eterna a patre sine matre que
omnibus quantum sensibus est occulta
In secunda missa que cantatur in aurora
que partim est tenebrosa et partim luci-
da demonstrat nobis humanam et
tpalem a patre matre sine patre
quia partim est nota Baruch 3.
Interius uisus est et cum hominibus
conuersatus est Et partim occulta quo
ad modum uirtute et operatione spus
sancti ubi eternum sit incarnatum
Sz in tercia missa que cantatur
in die ondit spualem natiuitatem
a patre et matre Nam talis bonus
religiosus debet esse lucidus totus
intus et exterius Interius per

caritatis deuocionem et affectionem Ex-
terius per honestam ꝯuersacionem ut patet
dicitur Conuersacionem uestram inter gen-
tes habentes bonam Sz dicitur bm insti-
sunt quibus non dum natus est puer
ihus Alii sunt quibus non dum est
passus Tercii sunt quibus non dum
resurrexit Quarti sunt quibus non
dum ascendit in celum Quinti sunt
quibus non dum spm sctm misit Primi
quibus non dum puer ihus est natus
sunt qui a die illa qua inceperunt
habere liberum arbitrium adeo recos-
serunt xpi uestigia numquam secun-
ti sunt ul sunt Sz magis e contrario
et in superbia se eleuauerunt quasi
eorum deus in infancia humilis non ue-
nisset et inceperunt bona mundi amplecti
mater Ecnasi paup et nudus
in presepio non iacuisset Sz in cepit
superdari quasi puer ihus de infra
natus non esset De quibus puer ihus
dicit ys Hii semper errant corde
ipsi non ꝯgnouerunt uias meas
sz humilitatem paupertatem et puritatem
non imitare dicebant ys. sup. De-
rauimus a uia ueritatis et lumen
ueritatis non illuxit nobis Omnes
nos quasi oues errauimus Vnus-
quisque declinauit in uiam suam
Omnes in superbiam ꝯtra xpi humili-
tatem aliqui in auariciam ꝯtra eius
paupertatem Sz Scdi quibus puer
ihus non dum est passus licet iam
sit natus sunt qui etiam in principio
humilitatem et paupertatem imitati sunt
sz nichil aduersitatis sustinuerunt

Sunt qui
nec ad
... corde ...
ꝯsentit

proxpo Aug9 Si nichil adu-
stratib sustinuisti no du veru
xpianu ee incepisti Cristiane
uite spriu e semp crucem portare
Jo. Si homo cupit viue sedz
eternam aiq uita no e nisi crux
atqz martiru Unde et xpus
ait Qui vult venire post me
abneget semetipm Qui no
tollit crucem sua et sequitur me
no e me dignus Actu per mul-
tas tribulaciones oz nos intrare
regnum dei Glo sancti fr qui ait
qn michi deus cottidie no dat
a.d. adversit pati anime sui time-
re in q deus sit mei oblitus Et
alius dixit verum q abscondit
crucem sua a me Jeron vide-
tur q no sim de nro filiorz dei
Quem em deus diligit castigat
et flagellat omez filiu que
diligit Tercio quib licz pre-
dictis sit natus et passus si no
du eis surrexit Et sut qui pri-
eru thm natu in innocentia
innitati sut Et qui multa ad-
usa propter xpm pacient pas-
si sunt Et qz hec in remissioz
pctoz preteritoz passi sut et
spus stis adhuc no testimoni
reddebat spui ipoz q sint
filii dei electi facti Quo non
du eis resurrexit Et sut illi q
multociens pcta preterita confessi
sunt et tn adhuc habent re-
morsu consciencie quasi adhuc no
sint vere confessi Illis xpus no
du resurrexit Quia a patre
qua xpus per resurrectioz obtulit
discipulis suis no habz inse sed
magis remorsum constie Unde
dns Ihs dixit No veni mitte
pace sz gladiu quia nq pacem
nec consciencie quietez hebut donec
dens gladio iusticie separat omez
consciencie remorsu. Quarti quib9 no du
xpus in celu ascendit sunt qbs licz
xpus sit natus passus et resurrexit
tn xpus adhuc conversat cu eis in
terris Qui in multiplr consolacioes
ut pdicta hilarit ferant Unde
post xpus per resurrectoz sua multo-
ciens discipulis apparuit eosqz con-
solatus fuit Sic et illos consolat
spualr. qui eis sit pns Et licz
isti aliqn fleant et suspirent i-
ea ez oracionib9 et devocionib9 tn h9
sut eis delectabilia Ut aug dixit
Fluebat lacrime et bn michi
erat cu illis Et illos sic discit.
a.d. Expedit vobis ut ego vada
q.d. necessario requirit ut subtra-
hat consolacioes spuales Et si tat
q in pnti no sint plene consola-
cioes et ut subtracta consolacoe
spuali crescat desideriu Crescente
desiderio crescit et circa consolacoes
Deus em a suis amicis se no
subtrahit nisi propter crescere et consolacoe
augmentacioz Unde sic du dns
dixit discipulis suis Vidgo gau-
debit cor vestrum in constitu inim Sed
tristicia vra convertet in gaudium

Quinti sunt quibus dominus non missus est
spiritus sanctus. Et sunt isti quibus sub
tractum est dei verbum et arida corde
siccitate devocione fuerunt ea que de-
bent. Dicit enim psalmista Anima mea sicut
terra sine aqua tibi. Et item De-
reliquid me virtus mea et lu-
men oculorum meorum non est mecum quod dicit.
Spiritus sanctus est virtus omnium virium me-
arum et lumen anime mee qui me
dereliquit. Apostoli quo tempore sicut
Christi discipuli sedeant in oracione
et in cena dileccione domini in dona-
tiute exaltato. Quinto festo apparet
eis puer Ihesus primo in infancia
quod dicit ego nobis natus sum dei gra-
tia ut ut tutere et operare spiritus sancti
ut scitis sine omni inquinamento
carnis et spiritus. Secundo apparet
eis ut crucifixus et passus osten-
dens quod sine cruce non itur in
celum sed momentaneum est quod terrat
eternum non quod delectat. Dicit glosa
Tercio apparet resurrectio ondens
quod in novitate vite ambulent
in nono hore deo serviat. Quarto
apparet ut in celum ascendit et no-
bis magnam civitatem sua parat
ascendens quod coram civitate alibi via
in celum demonstratur cum sancta
vita et bono exemplo. Et item pro-
mittet spiritum sanctum dicit. Eidem veni-
emus et mansionem apud eum faciemus.
Et quia hec omnia operatur in nobis
puer Ihesus hodie natus per spiritum
sanctum. Ideo angelus ait Annuncio

nobis gaudium magnum. Describitur
igitur nobis sanctus lucas temporalem et hu-
manam nativitatem illius pueri Ihesu in
primo capitulo dicens quod imperator au-
gustus nomine octavianus qui regnavit
lxv annis 12 annis ante Christi nativitatem
totum mundum pacificavit. Et propterea
augustus est vocatus et erat for-
tunatissimus. Unde scire voluit
quot provincie quot civitates quot castra
et ville et quot homines essent
in mundo. Ideo precepit toti
mundo ut omnes advenae reve-
terent ad civitates suas nati-
vas ut inscriberent cum omni gene-
racione sua. Et hec inscripcio prima
incepit in syria a preside nomine
cirino quem constituit imperator
augustus. Et omnes in civi-
tatibus suis ut inscriberent tuto
pentela. Et quibus coram preside
supponebat capiti suo denarium
argenteum qui valuit x denarios
usuales et profitebat ore
propterea se esse subiectum romano im-
perio. Et in hoc festo hora enim in scrip-
tura cum denariis profitabant impera-
torem esse superiorem cuius in civitatibus
Nam deum proferebant imagines
cesaris et superscripcionem sui nominis
Et dicit innocencius quod romani
illa pace sub diis apperebat.
Ideo templum appollonis construx-
erunt ponentes in ipso statuas
per quereretis votes et oraclis
suis quamdiu hoc templum esset
duraturum. Et acceperunt

XL° anno Augusti

+ glosa [illegible]

[illegible]
Romani [illegible]
[illegible]
[illegible] appollo
[illegible]
[illegible]
virgo [illegible]
[illegible] templum [illegible]
[illegible]

responsum dominus virgo pareret puerum
quod impossibile. Et videbat quod
semper durantibus istud templum pacis
maneret. Sed ista nocte nati
pueri Ihesu templum corruit quod ad
miratus Romanorum et Cesaris.
Providentia credentes dii nobis illi
impendere voluntatem honores etc.
ipse providens sciuit se non esse deum
sed mortalem hominem et forsitan cogi
tauit prophetias Sibille. Gentes
non euaginabunt gladium contra gen
tem sed erit pax. Ista bona quod ex
gladiis vomeres fierent et ex
lanceis falces. Insuper Sibillam
de hoc facto interrogauit que
temporibus sideram in speculo et cir
culum aureum iuxta solem vidit.
In cuius medio virgo sedebat
habens puerum regali dyadema
te coronatum. Et audiuit vo
cem dicentem: Hunc adora. Et
extunc prouidens imperator non Deus
nec dominus vocari voluit sed maluit
ut omnibus honor exhiberetur puero de
virgine nato. Cum igitur in uniuer
so mundo omnes homines profiterentur
se esse subiectos Romano imperio
uno pacto. Cum Joseph qui erat
in Galilea in ciuitate Nazareth
Ibat in Bethleem in ciuitatem David
que est in Iudea ut etiam profiteretur
cum Maria sibi desponsata pregnante
nate uxore. Unde licet Maria
virgo regem celi concepisset et tan
tum perita esset tamen etiam imperiali
edicto obedire voluit. Et daret

nobis exemplum obedire prelatis que
dei sunt et secundum mentis ecclesie. Tunc
Joseph secundum … suum conuenit tem
poribus adesse et quod in Bethleem
Christus nasceretur ipso Mariam
secum assumpsit quam angelus sibi co
misit. Cum autem Maria appropinqua
ret Bethleem vidit partem populi
gaudentem et partem flentem. Et
angelus reuelauit Marie vel sic dicens
Populus gaudens sunt gentiles qui
in semine Abrahe accipient etiam
benedictionem. Plorans non credens sunt
Iudei a deo reprobati. Et cum Beth
leem intrassent et hospicium
habere non potuissent propter multi
tudinem populi que aduenit ta
men in … intrauerunt diuersorium
domum communem in foro ordinatam
omnibus communem ut equos asinos
saccos et cetera ibi ponerent
ad tempus. Factum est cum essent ibi
impleti sunt dies ut Maria pa
reret filium suum unigenitum tam
subtiliter sicut radius solis pene
trat vitrum vitro integro per
manente. Nato autem puero eum
pannis inuoluit et in presepio
reclinauit quia non erat ei lo
cus vacuus in diuersorio sed in
communi domo. Et in hiis patet
quod puer Ihesus in instanti na
tiuitatis sue mox assumpsit sibi pauper
tatem quo ad triplicem defectum
scilicet … et hospicii
quia positus fuit in presepio et
pannis inuolutus et in communi

domo natus. In quo reprehendi
magna superbia que ostenditur in nu-
strimentis nostris. Bernardus. Nemo
vult pauper reputari et non videri
Ca. G. In vestitu nuptiali conver-
sari id est in statu innocentie homo
fuit nudus et tamen fuit maioris
decoris coram deo quam modo nullus
est in auro et argento hoc in persona
Vestimenta nostra sunt in tegumentum
turpitudinis. Ideo in simplicibus vesti-
mentis contentari debemus. Theda Celum et
et terram et totum mundum vario
vestitu ornatum pannis vilibus in-
volvit ut nobis stolam innocentie
indueret. Et per que sancta sunt
omnia manibus et pedibus ligatur
ut manus nostras ad bona dispo-
neret et pedes nostros in viam
pacis dirigeret. Et dicebas tu Ihe-
sus sic fuit natus quod fuit ob-
stetrices eius que ei necessaria mi-
nistrarent. Dico quod licet ystorie
salvatoris legitur et tamen apocripha
habetur quod tunc hora pariendi in statu
ioseph festinavit et duas mulie-
res vocavit scilicet zabel et salome
Sed veritas credi quod nulla fuit dig-
na tangere puerum Ihesum nisi solam
quomodo maria que sola genuit et involvit
Et omnia necessaria puero ministravit
sola tamen tenerum puerum novit sola lac-
tavit et nutrivit. Et bernardus dicit iste
mrib puer Ihesus lactatur in visceribus pie-
tate balneatur in proprie capitate
lavatur in lacrimarum effusione cale-
facit igne caritatis lectulo ponitur
in cordibus quietudine zona cingitur
virtute perseverantie Et pueste in-

mis cetera laudibus et gratiarum actio-
nibus cantatur. Iste paupertas illius
pueri exprimitur in lectuli vel ma-
tre quia reclinavit eum in presepio
Et tunc magna miseria quibus audi-
vit et liquam quibus in illa
paupertate fuit natus ut sic oporteret
eum ponere in presepio animalium. Et
Et verificatum est istud Et vulpes
foveas habent filius autem hominis
non habet ubi caput reponeret caput suum
Theda Positus est in presepio angus-
to ut corda nostra dilataret in
celesti gaudio et ut corda nostra
sibi in habitandum disponeret. pa-
nis nostro solacio Et positus est in preseno
animalium cibo ut ostenderet se esse
cibum angelorum et hominum Et po-
situs est ante bestias ut nos quos
bestiales reperit rationales faceret
Et positus est in medio duorum ani-
malium ut ostenderet se esse mediatorem
dei et hominum religiosorum et seculari-
um iustorum et malorum actionum et con-
templationum. Nam per bone intel-
ligentia et activa signum domini thenentes
Nota 10. Tollite iugum meum super
nos et contra Basilium non mittis scolares
et peccatores qui mundamus necessa-
riis et peccatorum oneribus aggrava-
tur ipsis Unde omnes qui estis
sub me Et puer Ihesus in
medio illorum est positus quia susten-
tat peccatores miseria et iustos
gratia. Iste 3o paupertas ipsius
pueri exprimitur in hospicii defec-
tione quia non erat ei locus in
diversorio Ita quod non potuit non habuit
domum propriam sed etiam in diversorio

non potuit habere locum presepio compe-
tentes. Beda. Qui ad dexteram patris pa-
tris sedet in diversis generat ut no-
bis in domo patris mansiones mul-
tas prepararet. Unde ait: In domo patris
mei mansiones multe sunt. Cum puer ihesus
natus esset pastores erant in regione
illa custodientes vigilias noctis
super gregem suum non longe a beth-
leem stadium miliare illis tunc
Et ecce angelus domini stetit iuxta illos
ut eum aperte viderent veste can-
dida et vultu iocundo. Ambrosius. Iste
angelus fuit gabriel qui mariam
ioseph pastores et tres reges e-
docuit et claritas dei circumfulsit
illos extrinsecus parte. Ita quod in medio
noctis esset quasi clara dies. Ambrosius.
Nox sicut dies illuminabitur. Et merito
angelus lumen secum attulit quia
eum nunciare voluit qui est lux
vera illuminans omnem hominem venien-
tem in hunc mundum. Et timue-
runt pastores timore magno quia
humana fragilitas non potest vide-
re angelicam claritatem. Sine terrore an-
geli enim primo terrent sed in fine
consolantur. Unde et illis dixit
angelus Nolite timere ecce evangeli-
zo vobis gaudium magnum quod erit
omni populo quia natus est vobis salvator
mundi qui est christus dominus id est deus
et homo in civitate david id est in
bethleem unde et david natus
est. Et hoc vobis signum invenietis
infantem pannis involutum posi-
tum in presepio in quibus verbis notatur
quod puer ihesus invenitur a simplicibus

et a pauperibus spiritu et ab humilibus
qui sunt custodes sensuum suorum
et sollicite. Sicut docuit sapiens
dicens. Custodi temetipsum et animam
tuam sollicite. Bernardus dicit. Paupertas primum
de matris utero suscepit paupertas
eum pannis involvit humilitas
cum animalibus et in presepio colloca-
bit. Simplicitas enim bene custodit
et nichil cum inquietatis admittit.
Cum sic angelus pastoribus loqueretur
subito facta est cum angelo multitudo
militie celestis exercitus lau-
dantium deum et dicentium Gloria in
excelsis deo et in terra pax hominibus
bone voluntatis. Isto cantico sanctus hi-
larius addidit quod sequitur scilicet laudamus
te benedicimus te etc. Et anastasius
constituit cantari in missa [illegible]
Et bene angeli cantaverunt gloria
in excelsis deo. Unde sicut ipse do-
cuerunt gloria ita et hominibus quem
pax sed nullam pacem habuit sine ho-
minibus bone voluntatis. Lucas. Pax multa
diligentibus deum. Sub sermo:-

Evangeliso vobis
gaudium magnum. In verbis
istis notantur tria pertinentia
festivitati. Excellentia. Prima
permittit universalis gaudii annun-
ciatio gloriosa. Secundo edicit salvatoris
nativitas fructuosa. Tercio declarat infan-
tis condicio graciosa. Primum est valde
admirabile propter rei nativitatem. Secundum quod
in nativitatis venit pura annunciatio ab an-
gelo gaudium universo mundo. Tercium
est summe venerabile propter dei humili-
tatem quia nisi summus deus fieret

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

paruulus puer saluari non potuimus
Tertium est multum amabile propter
puerum istum speciosum prepotente quia speciosus
forma pre filiis hominum Ps Ideo dico non
tur vniuersalis gaudii annunciacio
gloriosa In cuius signum angelus inui
tat clarificatus apparuit nato puero et gau
dium omni populo futurum nunciauit quod
gaudium quam maxime ad quadruplicem dime
sionem se dilatauit scilicet primo ad alti
tudinem quia sic angelus in celo letifi
cauit quod celos relinquerunt et ad
terram venerunt et suum gaudium
pastoribus retulerunt Et nunciantes
glorie gaudebat quia natus fuit puer
per quem eorum ruina debuit restaurari
Audi ostenderunt quod eorum gau
dium in nouo vestitu in nouo can
tico sicut et nobis solempnis ordo nos
trum gaudium in vestimentis et
in canticulis Innuens contestato
angelis sanctis patribus scilicet abraham
ysaac et iacob apparuerunt et spiritibus
tum rome in infernum Est hodie
visi sunt in veste angelica clarita
et cantica in auditis in terris
Et sic cum angelis hodie gau
dere debent omnes boni religiosi
sancte virgines et vidue Beda so
luit dicit scribens sic an dei in
celis sunt omnes angelica cum ita
ducentes in terris Item hodie gau
dium dimissum est in profundum usque
in infernum Unde maxima prebes in limbo
letificauit ysa. 9. populus qui am
bulat in tenebris vidit lucem
magnam Unde luce zacharias
magno desiderio affectabat Illu
minare hiis qui in tenebris et
in umbra mortis sedent Et sic
gaudere debent omnes nec peccatores
quia eciam merent dei regnum
Primum a capite appropinquabit enim
regnum celorum Legitur quod quidam nigro
mancus habuit spiritum inclusum qui
media ista nocte fuit valde
inquietus petens a nigro suo
licenciam eundi ad infernos cui
omnes spiritus malignos et ciuitates
a principe eorum Ingrediens sibi pro
mittens michi ut cito reuertaris
licenciam et cetera quod et fecit non multo
post reuersus est dicens Illa nocte que
me emisisti natus est unus puer in
terris cuius virtus apparuit in celo
in terra et in inferno Unde lux
clara de terra infernum luxit
et degentes in lymbo omnes leti
ficauit Nos non in tantum molestant
quam metum Cristi dicit nobis Iterum
ait Dic michi quod coniecturis istius
pueri Unde omnes spiritus virtute eius
ignorant timemus quod sit deus et
homo Nam tota diuina in ea apparet
in eo quod sit deus et omnes defectus
humani eciam in eo apparent quod sit
homo excepto solo peccato Quia
non est conceptus et natus secundum cones
peccatum neque originali peccato
Ingrediens quare turbamini
quia timemus perdidisse omnem nostram
virtutem et potestatem Tante enim
mie et pietatis est iste puer quod si
me inmerito sibi semper aliquis
homo decreto dampnabilis
dampnari non potest nisi volens

Secundo gaudeas

Dico quod omnibus peccatoribus ut primam
agant et saluet. Sexto gau-
dium hoc dimensionem ad longitudinem
terre quia usque adveniente ubi
tres magos in tantum gaudio
repleuit quod regna sua reliquerunt
et ad puerum natum festinauerunt
et se et sua ei obtulerunt. Et
sic gaudere debent omnes nobi-
les et nobilitate sua virtutibus decora-
tes. Non nobilis est que sua virtus no-
bilitat. Septimo hoc gaudium di-
mensionem ad latitudinem terre
venisse. Unde sic de Johe baptista
angelus dixit Et multi in nativitate eius
gaudebunt. De isto puero ait Ambrosius
nobis gaudium magnum quod erit omni
populo. Nam gauisi sunt homines qui
precesserunt sicut antiqui patres. Unde
abraham gauisus est ut videret
diem meum vidit et gauisus est
vidit enim in spiritu quod dictum ei fuit
in semine tuo benedicentur omnes gen-
tes. Et prophete. Gauisi sunt presen-
tes sicut maria virgo que ait Exulta-
uit spiritus meus in deo salutari meo. Ga-
uisus fuit Johes existens in utero
matris eius mire. Gauisi sunt pasto-
res. Gauisus est Simeon iustus.
Gauisi sunt tres reges. Gaude-
amus ergo et nos omnes. Unde dicit
Leo papa Saluator noster hodie dilec-
tissimi natus est gaudeamus neque enim
phas est locum ibi esse tristitie ubi na-
talis est vite. Augustinus De gaudio
gaudes hodie nisi in puero ihu
Cristo non est. Et ait gaudes.

in puero ihu tanto firmius gaude-
bis quanto certior est nunquam gaudebis.
Et gaudes in mundanis operibus
te time furem sicut mortem qui auf-
fert omnia presentia. Et gaudes v-
bido [illegible] te time predonem. Et aut
[illegible] gaudes in puero ihu ulti-
me habebis qui dat tibi neque auf-
nisi dimiseris eum. Non recedet
a te nisi repellas eum. Unde aut
gaudeamus in puero ihu sicut legitur
in exodo. Filia regis pharaonis
ibat spaciatum in litore maris et
invenit puerum unum in fiscella iun-
cea vagientem et pulcherrimum
elegantem qui puer fuit moy-
ses. Accepit ergo puerum et commenda-
vit mulieri nutrici dicens. Puerum istum
diligenter nutri et dabo
tibi mercedem bonam. Puer igitur
crevit et tam pulcher factus
est quod omnes mulieres delectabantur
videre tangere et portare puerum in
vicis et in plateis. Sic tu pu-
eri ihus est speciosus forma pre filiis
hominum unde in ipso gaude demum
ut possis dicere cor meum et
caro mea exultaverunt in deum
vivum. Et dicit ysaias Et stetit
adolescentule erunt nutrices
tue [illegible] In vetate dierum
malorum sic in muneribus [illegible]
bant [illegible] custodiam
[illegible] ponere custodiam
[illegible] balneare deducere et tibiare
[illegible] parvo [illegible]
[illegible] lanat [illegible]

Exodo 2

de contricio Alia est ad solem expa-
dit s. de confessio prima scilicet contricio de
lauabo per singulas noctes lectum me-
um lacrimis meis Alia dicitur con-
fessionem et decorem induisti a-
mictus lumine Quo facto accedit
alie due quarum una lectum parat
d. Incanus lectulus noster floridus
e The de pietas gratie Alia pu-
erum in lectulum ponit q de caritas
vinclo caritatis ligans Ipsemnis
cantas gloria in excelsis deo De-
inde alie due accedunt secte
exultates cum puero quarum una
dicitur quies mentis que non districte
in foro sed in intimo cordis permanens
custodiens puerum d. In pace in id
ipsum dormiam et requiescam Alia dicitur
sollicitudo custodiens portas sensuum
ne quid intrat puerum inquietans in
corde Unde si quis ad ianuas
sensuum pulsaverit delectans sensus
carnales d. Recedite ne inquie-
tetis dum mens inmoli erit mortis
spiris Ego dormio puero in lectulo
cordis Deinde veniunt alie due vigiles
ad levandum puerum scilicet meditacio et
oracio que excitant puerum d. Consurge
propterea obdormis domine que d. Sa dilecte
puer non solum debes quiescere in corde
meo sed etiam prime operari ad placiam
et consolacionibus et devocionibus intime
Deinde veniunt alie due ad
puerum balneandum scilicet pietas que
nouit ea spiritum effunde sicut
aquam cor tuum Sa propterea totum te
da in obsequium ysti pueri Alia fi-
des que tenet puerum d. tenui eum
nec dimittam Deinde ad puerum
gestandum et circumferendum veniunt
alie due Una dicitur obediencia que
gestat puerum quo ibit scilicet in gradum
glorificare et portare deum in
cordibus vestris Alia cavet ne
cadat scilicet circumspeccio d. apostolus
Qui se putat stare videat ne
cadat ps. In manibus portabunt
te ne umquam offendas ad lapi-
dem pedem tuum Post movere-
sunt alie due ad cibandum puerum
Una dicitur misericordia que pascit puerum in
suis pauperibus qui dicitur Quod uni ex
minimis meis fecistis mihi fecistis
Alia iusticia que pascit puerum in
cordis intimo dum perficit vo-
luntatem dei Unde ait Cibus meus
est ut perficiam voluntatem eius qui misit
me Cum tanto tale grande et so-
cudere damus cum isto puero omnia
dicit auctor Nichil est adeo dilecta-
bile quod conferat delectacionem omnibus sensibus
humanis Unde cum hemus quod de-
lectat visum libenter habemus
quod delectaret gustum auditum quo
habito libenter habemus quod delec-
taret gustum sic consequenter Sed
iste puer est adeo delectabilis
anima liberis quod delectat omnes sensus
et totum hominem ut ps. d. Delec-
tare in domino et dabit peticiones
cordis tui Primo iste puer de-
lectat visum Cant. Speciosior
sole et super dispositionem omnium stellarum

Ipse est enim in quem desiderant
angeli prospicere quem etiam quinque
mille annis ante incarnacionem vide-
re desideraverunt divinitatem eius. Et modo ab as-
censione in celo viderunt divinitatem
et humanitatem [illegible]
[illegible] xx. annis quod tamen adhuc non
sufficit ymmo quanto longius et diu-
tius eum vident tanto magis
videre desiderant. Unde Augustinus: quam
tu pulcher es dilecte mi
domine. Mallem esse in inferno et
videre deum quam in celo et non videre
eum. [illegible] Quamvis in celo et a te
Ipse enim formosior est quam Joseph
fuit quem tamen omnes mulieres vide-
re desiderabant ymmo muros tamen
ascendebant cum audirent adven-
tum eius ut a longe advenientem
viderent. Sic nos mente et spiritu
celos ascendamus ut ipsum videre
amus. Secundo iste puer delectat
auditum. Cant. Sonet vox tua dilecte
mi vox enim tua dulcis et facies
tua decora. Cuius etiam vocem au-
divit Magdalena que pre nimia de-
lectacione sua non potuit a pedibus
se [illegible] sedebat ad pedes Christi et au-
diebat verbum illius. August. O deus
meus si tam dulcia fuerunt verba
tua cum adhuc mortalis esses quam
dulcia modo sunt in celis cum electis
tuis loqueris. Unde: Ego dispono vobis
sicut disposuit mihi pater meus regnum.
Et quam dulcia erunt in extremo
iudicio quando tuis electis dices
Venite benedicti patris mei etc.
Tercio iste puer delectat ol-

factum quia ipse est flos de terra virgi-
nea exortus. Unde in Cant. Ego flos
campi super omnibus gentibus congaudet
suavitate. Sensit Joh. cum stans
sub cruce dixit: Odor tuus domine bonus
est quem ab cunabulis exoritur in me.
Si enim rose et lilie quas dominus de para-
diso misit Cecilie et sponso eius
Valeriano fuerunt tam boni odoris
quod non timuerunt mori pro Christo quanti
odoris putas esse puer Ihesus in celo
qui tamen omnes flores paradisi et
mundi. Quarto puer iste delectat
gustum. Ps. Gustate et videte quoniam
suavis est dominus. Bern. Eya conclamabimus
vinum Christi primitus et dicimus gus-
tate quam bonum vinum et vide-
te quam clarum sit. Bern. Dominus bona
gutta dulcedinis modo divine gustavit
lenit omnia contempsit. Nam semel
gustavi te bone Ihesu et tenerius
mori vellem ut iterum tibi gustare.
Quinto iste puer delectat tactum.
Cant. Inveni quem diligit anima mea
tenui eum et astringam in eum
in interiori homine meo non dimittam
tamen Christus tibi dicet sicut omnibus creatu-
ris: Noli me tangere nondum
ascendi ad patrem meum quasi dicat ad-
hesio et tactu creaturarum impedit
a tactu spirituali. Ideo noli me
tangere mihi adherere deo bonum
est et ponere in domino deo meo spem
meam. Dic in omnibus temporibus et
in toto corde [illegible] de-
lectabar in domino Ihesu quem cum

cogitaveret delectare in puero ihesu
et dabit tibi petitiones cordis tui.
Puer ihesus apparuit ei in tanta pul-
chritudine qualis nunquam fuit
visa. Et dixit: O dilecte puer
quem mater tua vidit, ego sum filius
intimis illius de quo dicitur benedictus
fructus ventris tui. Et sic statim
evanuit. Ipsa autem de presentia pueri
tantam delectationem suscepit quod omnia
que mundi sunt contempsit, dicens:
Regnum mundi et omnem ornatum
seculi contempsi propter amorem domini
mei ihesu christi quem vidi quem
amavi. Et deinde triginta diebus
nec comedere nec bibere nec quiescere
valuit, sed omni hora oravit ut
plus mereretur puerum istum videre.
Tricesima die iterum puer ihesus
ei apparuit multo amabilior quam
prius, quo viso primo gaudio
mota est. Dominus animam puer ihesus
suscepit et secum in eternum gau-
dium perduxit. Quod et nobis concedat
qui cum patre in celo eternaliter vivit et
regnat. Amen. Sequitur sermo
secundus in die stephani et primo
introductio thematis. Secundus

sermo in die stephani et
primo introductio thematis

Venerunt festinan-
tes et invenerunt
mariam et ioseph et
puerum in presepio Luce 2. Nos vide-
mus quod quando papa mittit legatum
suum in negociis arduis ab omni-
bus queritur ad quid venerit.

Mittitur autem legatus a papa tribus
de causis: scilicet aut ad pacem tractan-
dam, aut ad crucem predicandam, aut
ad decimam colligendam. Pater
celestis primo misit legatum suum,
scilicet filium suum unigenitum in mun-
dum de curia celesti ad pacem
faciendam. Apostolus: Predicavit pacem
hiis qui longe et hiis qui prope erant,
dicens: Pacem relinquo vobis, pacem meam
do vobis, qua nemo vidit
deum. Pacificavit omnia que sunt in
celis et in terris. Secundo pater celestis
primo misit filium suum ad predicandum
crucem. Luce: Qui vult venire
post me abneget semetipsum et
tollat crucem suam et sequatur me.
Et non solum crucem predicavit sed
etiam a nativitate usque in mortem
portavit, donec in cruce mortuus
fuit. Nam nichil profuisset
sed virtute crucis nobis non dedisset.
Tertio misit eum ad decimam
colligendam. Unde ait: Reddi-
te que sunt cesaris cesari et que
sunt dei deo. Omne enim quod sumus
a deo accepimus. Ut apostolus dicit:
Quid est quod non accepisti quasi dicit:
nichil. Ideo id quod sumus et habemus reddere
deo debemus. Hoc igitur magnum
negocium perscrutari volunt
pastores quibus locutus est
angelus. Ideo primo venerunt
festinanter et invenerunt. In quibus
verbis pastorum diligentia comen-
datur a tribus. Primo a sollicitudine

inquisitionis. Primo rectitudinis ~~inquisitionis~~
intentionis. 3o certitudinis
inventionis. Circa sollicitudinem
vel sollicitam inquisitionem nota quod in eo
in quo premittitur pastores loquebantur
ad invicem. Circa rectam intentionem
in eo in quo additur venerunt
festinantes. Sed circa certam inven-
tionem subinfertur invenerunt
mariam et ioseph etc. Circa primum
nota quod salomon dicit prover. 13 Homines
mercedis letificant cor. Sed meliora
et inaudita nova sunt quod virgo
peperit puerum unum qui est deus et
homo in cuius virtute liberati sumus
a morte eterna et glorificamur
in vita eterna. Pastores ergo
hoc novo audito pre gaudio non
poterant expectare diem sed
nocte omnibus dimissis festinave-
runt indagare rei veritatem.
Unde dum angeli eis apparuerunt
et veritatem illi facti exploraret
ex sonitu angelico cantus erant
quasi in exstasi mentibus et propter
angelorum claritatem timore perculsi
sunt ut loqui non possent. Unde
dicit … quod … armonia
audientes in tantum delectant
ut a se ipsis alienantur et sui
ipsius obliviscantur ut sine la-
bore capiant. Sic et pastores
dum audierunt canticum angelicum
… fuerunt rapti quod …
in deum sunt … Sed angelis
recedentibus ad se sunt reversi et
mutuo confortati. Dicit apostolus ad
hebr. 3 Videte fratres ne sit in

vobis cor incredulitatis. Transeamus
usque bethleem et videamus hoc
verbum quod factum est caro quod deus
… per … apparatus fuit et
ostendit nobis annunciacione angelica.
Volebant eum facere sicut moyses
exo. 3. Cum enim pasceret oves
cognati sui et minasset gregem
ad interiora deserti apparuit ei dominus
in rubo ardenti qui tamen non combu-
rebatur et ait Vadam et vide-
bo visionem hanc magnam quia
rubus ipse ardet et non comburitur
et dominus sedet in medio rubi et ig-
nis. Ita isti pastores voluerunt vi-
dere rubum ardentem id est virginem
mariam igne spiritus sancti accensam
in concipiendo et pariendo sed non combu-
rebatur quia virgo ante partum in partu et
post partum. Venerunt ergo festinantes
primo … gaudio et desiderio vide-
re infantem cum matre ut possent dicere
Natum vidimus et choros angelorum
collaudantes dominum. In hoc instruimur
super puerum ihesum desideramus inherere
… in nobis debemus habere sicut collo-
qui premeditacionem scripturarum. Secundo
2 mach. … que … scripta sunt
ad nostram doctrinam scripta sunt
Et debemus tristiciare per contemplacionem
scripturarum. Unde 2 mach.
magnum …
potius … conditor … Et
debemus festinare …
Unde apostolus dicit …
vel debemus colloqui angelico
… in confessione … Sic …
in amaritudine anime mee dicam

deo nol[i] ic[?] Et debem[us] tristes
p[ro]p[ter] p[ec]c[at]um et carnalium abnega-
tione usq[ue] in bethleem p[er] dimi[ssionem]
de[?]q[ui]sitionis Et debem[us] festinare
p[ro] fonetib[us] desideriis accelerac[i]o[n]is
Quia s[e]c[un]d[u]m g[regorium] Omnia dei s[un]t
retractare in deo no[n] p[ro]ficere e de-
ficere Apo[stolus] ad heb[reos] iiii[?] Festinemus
in gredi in illam requiem Quia
no[n] h[ab]em[us] hic manentem c[ivita]tem
Qui festinando vadit nob[is] sicut
fatuis virginibus Amen dico vob[is]
nescio vos et clausa e[st] janua
Festinando em[im] et in deo p[ro]ficie[n]do
inveniem[us] puer[um] ih[esu]m in p[re]sepio
cordib[us] n[ost]ri cu[m] maria et joseph
Quia ih[esu]s h[ab]et in c[arita]te et ma-
ria in p[ro]bitate et ioseph in iusti-
cia q[ue] convenit ap[u]d deu[m] et h[omin]es
Unde s[equitur] Venerunt et inve-
nerunt mariam et ioseph et in-
fante[m] positu[m] in p[re]sepio Ubi no[tandum]
q[uod] an[te] n[ativi]t[at]e[m] pueri ih[es]u ho[m]i[n]es ex-
cusabant se multi[pli]citer q[uod] d[eu]m
no[n] q[ue]rebant Primo q[uia] deus esset
nimis altus Pro deo dicere ego
in altissimis habito Ad ca[n]tica
devota q[uer]uli que diligit a[n]i[m]a
mea [et] no[n] inveni Ideo ut modo
nullus h[ab]e[a]t se excusatu[m]
Ideo in p[re]sepio in loco humili e[st] po-
situs ad o[mn]ium inve[n]c[ion]e[m] 2o q[uia]
nimis esset occultus Ysa[ias] Vere tu
es deus absconditus Et non bene
inveniri p[otes]t q[uia] in domo apta
natus ut patet liber m[?] [?]
3o q[uia] nimis erat magnus
p[er] magnu[m] d[omi]n[u]s et magna

l[aud]abilis eius De paruulus natus e[st] 4to
q[uia] nimis fortis Ysa[ias] Fortis e[st]
et quis resistet ei q[uasi] d[iceret] n[u]llus Ideo
pannis involui et ligari voluit
specialis 5o q[uia] nimis remot[us] Quo[niam]
dic[itur] Nimis attenso e[st] in furore
meo Ideo puer factus qui d[e]lectari
li placatur cantilenis i[d est] d[e]uotis
oracionibus et denodiis i[d est] elia[m]
largicionib[us] et ludis Sic dic[itur] d[e]
de maria m[at]re ei[us] Ludens cora[m]
eo o[mn]i t[em]p[o]re s[ed] in nobilo cordis
et v[ir]tutu[m] operib[us] Cum aute[m]
pastores sic puer[um] invenerunt
videntes de v[er]bo q[uo]d dictu[m] erat
illis de puero ho[c] s[cilicet] v[er]um e[ss]e poterant
dicere Sic audivim[us] sic vidim[us] i[n]
c[ivita]te d[omi]ni Et o[mn]es q[ui] audierunt
admirati sunt de hiis q[ue] erant a
pastoribus ad ipsos dicti qui sim[ili]c[?]
v[er]bo na[?] dixerunt Quia nec
rectores n[e]q[ue] p[ro]bos n[e]c no[bi]les nec
p[res]b[ite]ros n[e]c potentes elegit deus
ad evangelisand[um] s[ed] t[antu]m simp[lic]es
pastores quibus p[ri]mo angeli sal-
vatorem natum nunciaverunt Reddit[?]
pastorib[us] talia voluit revelare
p[ro]pter eoru[m] paup[er]tate[m] labore[m]
et innocentiam Ut s[e]c[un]d[u]m h[oc]
o[mn]es ho[m]i[n]es agnoscerent q[uo]d tan[tu]m
deo placeat bona paup[er]tas q[ue]
se suis laborib[us] sustentat Et
in o[mn]ib[us] v[er]bis et factis innocen-
tiam [con]s[er]vat Nam hii merent
angeli[cu]m visitare [con]solac[i]o[n]e[m] vita
et innote[n]cie Sed n[ost]r[a] p[er]fecta na
maria v[er]o [con]s[er]vabat o[mn]ia v[er]ba
hec in archana cordis sui tan-
to ore expectans divinum

consilium. et temporibus agonum quo omnia
et facta evangeliste revelaret
Et possum vere dicere in corde meo ab-
scondi eloquia tua. Sed ante tempus
annunciationis Johannis exultationis
et prophetie elizabeth matris eius
Et in hoc reprehenduntur magna
hominum scilicet illi qui a sacerdotibus dis-
cere nolunt sed ipsi alios corrigere
et docere volunt quia ipsi melius
noverint scripturam quam presbiteri aliquibus.
Si maria a pastoribus didicit mi-
to nobis a sacerdotibus doceri debemus
Et si maria cum preceptum tacuit
et in corde conservavit multo et nos
tacere debemus et semper magis ac
magis a presbiteris doceri. Sed dices
multi predicant et nesciunt ipse
quid dicunt. Responsio apostoli omnes
laici fuerunt nec textum nec
glosam didicerunt et tamen veri-
tatem predicaverunt. Unde xpus
eis dixit Non vos estis qui loqui-
mini sed spiritus patris vestri. Sic quo-
que spiritus sanctus loquebatur et loqui per
presbiteros loquebatur. Cum per os caiphe
d. Expedit ut unus homo moria-
tur pro populo et non tota gens. Qui
[illegible] motus super populum dedit
Dixit et fecit loqui per presbiterum. Am-
brosius. Omne verum a quocumque
dicitur a spiritu sancto est. Sed item d.
multi sunt ita mali et dissolu-
ti presbiteri quod magis plus scandalisant
in doctrinis eorum quam edificant.
Responsio. Crisostomus. Terra vilis est et
tamen profert aurum et argentum
vinum et frumentum sunt ne [illegible]

vitanda propter vilitatem terre. Sic et non
sit licet presbiter peccator sit tamen verbum dei
non debes vilipendere propter eum. Non enim
peiores sunt presbiteri quam fuerunt pharisei
de quibus dominus dixit discipulis omnia
quecumque dixerint vobis servate facite.
Multo magis doctrina presbiterorum debet
audiri et conservari et secundum posse imi-
tari. Sicut fecerunt maria et joseph
Sequitur Cum pastores vidis-
sent mariam joseph et puerum ihesum
reversi sunt ad gregem suum glorifican-
tes et laudantes deum in omnibus que
audierant et viderant. Sicut
dictum est ad illos ab angelo. Sed d.
quibus verbis laudaverunt deum
dicendum quod simplicibus verbis a spiritu
sancto inspiratis vel forte angelicis
laudibus scilicet gloria in excelsis deo et cetera
Nos in exemplum ut in omnibus beneficiis
dei simus deo et Christi laudatores deo
[illegible] Non est dignus dono qui non egit
gratias in datis et acceptis Sub
Et nota quod sicut Sermo:
Et pastores viderunt puerum
ihesum in corporalibus oculis. Sic et sanctus
stephanus vidit ihesum non
solum corporalibus sed eciam mentalibus
in passione sua. Ut dicitur Actuum 7.
Cum esset stephanus plenus spiritu
sancto intendens in celum vidit
gloriam dei et ihesum stantem ad
dexteris virtutis dei. In qua
visione patet quod tota trinitas ei affuit
in passione eius. Nam spiritus sanctus
habitavit in corde suo quod plenus
erat spiritu sancto. Christus pro (?) gloriam
suam ei ostendit et ihesus addeptus.

prib' stent et ei auxiliu pstitit
Vnde ait ecce video celos apertos
et ihm etc. Stephanus enim per
omnes celos vidit ihm sz p celu
puulo{r} stati pq baptis{m} moi-
entiu{m} Secu vidua{r} et vir-
gato{r} et penitentiu{m} p celum
sanctor{um} vidua{r} u{er}mi per
celu confesso{r} pontificu{m} et doc-
toru{m} p celu m{a}r{tiru}m p celu pri-
archa{r} pphetar{um} p celu aplo-
ru{m} et p celu angelo{r} Sup
quo{r} ~~loc~~ locu thronus bte ma-
rie virginis e collocatus adde{n}s-
tera filii eius ihu xpi locatus ubi
stephanus vidit ihm Primo scs
stephanus vidit ihm p celum
puulo{r} in baptismali puritate
monentiu{m} qui primitu{m} xpi pas-
sionis sut saluati hoc celu
sibi aptu{m} merito scs stephanus vi-
dit quia baptismate innocen-
tia{m} et puritate {con}s{er}uauit i morte
Vt in epla dr Stephanus erat
plenus gra q. d. eandem gras sti
gram in bapt{is}mo suscepit pui-
te in innocentia{m} {con}s{er}uat Sed non bo
ne opere pollunt De em dice
potent i{n}. Job Non ita mea
non reprehend{i}t me cor meu{m} No-
bis in exe{m}plu{m} ut si p huc celum
velim{us} ihm vide {con}s{er}uare de-
m{us} puritate et innocentia{m} in te
Vt possim{us} dice cu{m} aplo Ego
in bona {con}s{cien}tia {con}s{er}uat{us} su{m} p{er}
Non puat vos qui ambulat
In innocentia s{er}uis{ti} te mu delec-
tabili Scz hen quz baptismalis
in nocentia in oibus nob e p{er}dita
Ideo {con}sequam{us} ad statu{m} bap{tis}m{i}
pme Vnde aplus ad hebr. x.
voluntarie peccanti no{n} relinqu{i}tur
hostia p p{e}cc{a}to q. d. et no{n} denuo
crucifigi xpus n{on} denuo bapti-
sat et in morte xpi p bap{tis}m{um}
{con}plant Scz oz p{er} pam recure z
bap{tis}m{um} pme assume s{e}z planat
lacrima{r} piscitai v{e}l s{e}l lauam{us} s{e}
p{er}ma{r} et mudi estote Scdo
stephanus vidit celu vidua{r}
aptu{m} et {con}iugato{r} Vidue et
{con}iugate saluat exeo q{uod} p{er}ueb
et p{er}egri{n}os hospicio recipiunt
z opa m{isericordi}e indigentib{us} impe{n}-
dunt et q{uod} in tribulacoib{us} eo{r}
pacientes sunt Act. Per multas
tribulacoes oz nos intrare reg{num}
dei Hoc celu scs stephanus
merito vidit aptu{m} Quia fuit
vir magne m{isericordi}e erga pau{pere}s
et tribulatos Ideo ab aplis co{n}-
stitutus e defensor et minist{r}o
vidua{r} Act. v. Quapropter
merito omnes vidue debent ipm
speciali{ter} honorare ut in tribula-
coe eaxu adiuuet p{er}eum
Et ut nos meream{ur} celu vidu-
arum vide nob aptu{m} pietatis
et m{isericordi}e opa exerceam{us} in
pauperib{us} Ideo Nuq{uam} vidi m{isericordi}-
cordem hoiem mala morte
mal mori Misericordia em dei
no{n} deli{n}q{ui}t m{isericor}des hoies

Math. 4. Sti misericordes qm ipi mi-
3 sericordiam consequentur Tercio scs
stephanus vidit celum virginum ap-
tum. Virgines enim dilexerunt ihm
sicut mr eorum dilexit filium Et sic
in omnibus cogitaverunt complacere ei
Cor. apostolus dicit virgo cogitat ea que
dei sunt ut sit sancta mente et cor-
pore et spiritu Regnum mundi et om-
nem ornatum seculi contempsi propter amorem dom-
ini mei ihu xpi quem vidi quem amavi etc.
eternum Merito ergo scs stephanus vi-
dit celum virginum aptum sibi quia usque
in mortem virgo permansit mente et
corpore Vel bene patet in eo quod apti ei
viduas commendaverunt et mulieres
ut esset earum defensor et adiutor
Et ut nobis pateat celum virginum
studeamus habere puritatem Eccl. xxvi.
Non est digna ponderacio continentis
anime Quia li. sap. dicit Sapiencia
in cata transfert se in animas sanctas
secundum suam aeternitatem Eccl. dicit
Aug. in li. de virginitate Multe sunt
virgines corpore sed non mente plus ti-
mentes scandalum quam offendere spon-
sum virginum Et hee ad chorum
virginum non assumuntur nisi mediante
misericordia prima Quia mat. dicit Qui viderit
mulierem ad concupiscendum
eam iam mechatus est in corde suo
Quia deus vult ut sponse sue
nec mente nec corpore corrumpantur
Unde si ab mente polluuntur et non
corpore cum fatuis virginibus pulsabunt
et dicetur Amen dico vobis nescio
vos clausa ianua Alie sunt
vos virgines mente et non corpore ut in
vite violate que sed de post non peccave-
runt et ancillam non amiserunt Unde
sancta agnes ait Si in vitam
me violaveris corona mihi dupli-
cabitur non corrupit corpus nisi de con-
sensu mentis Alie multe sunt virgines
Nec mente nec corpore que tamen potencius
signum virginitatis et volunt apparere
et dici virgines Proverbio Quomodo plum
vel duos habuit de aspectibus se
ipas et mundum sed deum decipere non
possunt Et hee enim non xpi sed diaboli
sponse sunt Et virgines mentibus et
corporibus videbunt primum ihm Mat.
Beati mundo corde qm ipi deum vide-
bunt Io. non videbit me homo et vi-
vet sed animale Quarto scs stepha-
nus vidit celum confessorum et doctorum
aptum Quia instruxit et doctrina
ecclesiam illustraverunt ideo merito eorum
celum meruerunt Mat. dicit Qui fece-
rit et docuerit hic magnus vocabitur
in regno celorum quia xpus cepit facere
et docere Merito scs stephanus vidit
hoc celum aptum quia fecit et docuit
Act. 6. Disputabant iudei cum ste-
phano et non poterant resistere sapiencie
et spiritui qui loquebatur Vobis dicit ut
meam hoc celum nobis esse aptum
Dei verbum audiemus et conservemus
Joh. 3. Qui ex deo est verbum dei audit
Audientibus enim signum est salvato-
ribus eterne verba dei libenter audire
et in corde conservare Unde xpus discipulis dicit
Qui vos audit me audit et qui vos
spernit me spernit Vis. Ve qui spernunt
sermones et doctrina eorum quia spe-
neris hoc non cogitat qui verbo et
facto spernunt Vobis Non faciunt sic
imperator augustus qui ait Si vi-
derem presbiterum peccatorem ipm cum
palleo meo tegere vellem

de laude sanctitatis [illegible]

Non9 velle ee vn9 de omib filijs
noe qui pudibunda pris tegebat
et bndcoez accipiebat / Cham aut
malus filius ei9 cham q maledcoez
in Feebat / q. d. omib q male lo
cuti sut pbrib maledcoez in Fcent :
Gen. Maledicetis tibi maledixit / sit
illa maledicti9 / Conto btb stepa
hanus vidit / celu mrim aptu qui
eoru sanguinez plantauit / etiaz
quoz sangs mo clamat / mia z tz
in extremo iudicio inclamat iustia
d. Vindica dne sanguinem mrm sti
omibus in iustis / Insito hoc celum
vid' scs stephanus sibi aptu quia
pmo mr xpi fuit / Et p9 xpi pa'oz
et ascensioz et dux mrm p̄otats
vexillu tenētib an omb mrēb
q. d. Omnibus venite vilit / quia
Nō coronabitur nisi qui legittime cer
tauit / Vnde ipē tanto feruore esi
tuabat p9 ipo moi q lapides tor
rentis illi dulces fuit quibus est
lapidatus ymo q cunctis flexis ge
nibus clamauit voce magna dne ne
statuas illis hoc pctm qz nesci
unt quid faciunt / Nobis igit ut me
ream pcelu mrm ihm videre sitis
patientes ymo gaudentes in tri
bulacionib9 / Vt apo9 qui ait :
Gaudeo in tribulacionibus meis q
Strect / di9 / Deus pmittit suos
tribulari ut pficiat et ut de eis tri
eis expiscat / Crescente em tribu
lacoe creescit et pacia / crescente
pacia crescit et dei pncia / crescente
dei pncia creescit et thorona ha
bente corona habet etna uita

Causa huius ait / Bn. Nō ig volo ee
in tribulacoe pnte ihu qua in gau
dio et delectacoe ipo absente
Dicit em xrisostomus tribulato cum
ipo sum in tribulacoe eripiam eum et
Gregor. Maiorib e virtutib adusa
eqanimit tollerare qua virtutes
exercere / Est em qdam genus
mrm in quo nō corpus vulneratur
nec sanguis effunditur. Et z mens
punit / animus angustiat et corpus
maceratur sanguis atterminat
et totus homo deficit et in deu
diligit / Talem mrm q nō hic pmutt
certius ad deu ire cogellunt / Et
dns dixit discipulis suis Gaude
te et exultate cu maledixerint
vob hoies et persecuti vob fuerint
qm merces vra copiosa e in celis
Aug9 / Maior virtus q pt exerceri
pcia^{te} e pacia / licz em expecta^{te}
aliud sit / ergo tn in hoc q quodaz
delectacoz spes tamen sua incor
rupta et impolluta / Impa^{te} em
nō solu punit spem sz etia coram
litz quib sit magne humilitatis
tn nā in hoc dlectat / ideo q ab
omib humilib pdicat / Litt de
mia de mansuetudie et ceteris
uirtutibus e dicendu qz d'oibus
virtutib nō solu spus sz et caro
consolatur et delectatur / Inter omia ad
usus que patiat tolleant / exa
cta^{te} in q9 caro nullo modo
consolat sz castigat et mcisat
Secūdo stephanus vidit celu
priarcharum aptu et aptoz
et omn scoz / Vnde sci hi omb
xpm pdicauunt / peccantes .

restiterunt et vixerunt / Sic sanctus
Stephanus Christum predicavit / Dicens
Video Jhesum stantem a dextris vir-
tutis dei / Et Judeos arguit / Act
7. Dura cervice et incircum-
cisi cordibus et auribus / Vos spiritui
sancto restitistis sicut et patres vestri
Et cum stetit in medio eorum dis-
putando cum eis videntes vultum
eius tamquam vultum angeli stantis
inter eos / Insuper signa et mira-
bilia magna fecit in populo ut vi-
sis signis converterentur in deum et in
Jhesum Christum Sed quia nolebant
et malum pro bono reddebant / ipsum
lapidabant / Ideo intendebat / in
celum vidit gloriam dei in sancte
trinitatis / ita quod vere dicere potuit
Jam letus moriar quia vidi deum
meum facie ad faciem / Sic ut
nos meam hoc celum nobis vide-
amus sitque vivamus et propter Christum
Johannes in Apocalypsi / Nichil inqui-
natum intrabit in illa patriam / Sic
sitque et propter vincentes alios ex-
sistentes et condampnamus via in ce-
lum ducente q. d. unus ad alios
Ecce me videntes facere et vos
fratribus et sororibus cum sancto Ste-
phano salvabimini / Quod nobis con-
dat qui in celo vivit et regnat

De sancto Johanne ewangelista
Sermo 2us in eadem
festo theum dicitur

Hic est discipulus ille
quem diligebat Jhesus
Joh 12 / Sicut dicitur Sapientis
in natura est quod unum quodque diligit
simile sibi / Ideo cum natura

nascitur opposito / Sed quia homo
inter omnes creaturas specialissime
assimilatur deo / Ideo pre omnibus et super
omnia homo debet diligere deum ex
toto corde / Sicut enim dicit Dyonisius / Ratio-
nalis creatura similis est speculo / Nam
aut speculum est quod ad quamcumque
rem convertitur ei similis efficitur / Unde
si convertitur ad terram terram in eo re-
lucet si ad celum celum vel lucem sic anima
quocumque per amorem se convertit similis
ei efficitur ad quod se convertit / Sic ad
terram terrena diligendo et yma-
ginando terre similis efficitur / Sic in-
de ad celestia celo similis efficitur / Ideo
Apostolus dicit / Sicut portavimus in nobis
usque modo in nobis ymaginem terrestris
hominis sic potemus in nobis celestis
hominis scilicet Jhesu Christi q. d. et si sic
similes ei efficiamur / Sed beatus Johannes
celestis aquila Johannes ewangelista sancto
contemplabatur in Christo / nichil aliud yma-
ginando nichil cogitando et nichil
diligendo nisi Jhesum Christum / Ideo similis
Christo factus est fuit enim pulcherrimus
adolescens et consanguineus Christi
potans misse Christi ymaginem
Ideo et Christus eum specialiter dilexit
Videmus autem quod corpora in celo propinqua
aliter recipiunt lumen solis quam
remota / Luna corpora propinqua sic
recipiunt lumen solis quod intus et
extra clarificantur ut ignis et
aeris / Sed corpora remota tantum exterius
clarificantur ut terra / Sic et terreni
homines licet quandoque luceant exterius
per honesta conversacionem in intus re-

manet tenebrosi per malas ymma-
ginaciones. Sed spirituales quorum mens
semper in deo est recipiunt in se raptum
divine lucis et gracie, scilicet interius per pu-
ritate et mentis devocionem. Et ex-
terius per honestatem conversacionis clarificantur
et ut filii lucis ambulant. Sic quia
sanctus Johannes propinquissimus Christo fuit a-
nima et gracia, ideo lux divine ymma-
ginacionis perfectissime in eo relucebit
interius et exterius. Sicut enim doctores
dicunt inter apostolos fuit sicut rosa inter
flores, sicut sol inter stellas, sicut aurum
inter gemmas. Ideo primus hic est
discipulus ille quem diligebat Ihesus.
Augustinus in sequencia quatuor per introductorem
animalium quibus significati sunt
quatuor ewangeliste. Iunctus sanctus Johannes aquile
volanti comparatur. Certum est enim sicut aquile
ceteris avibus alcius volant et ra-
diis solis aciem oculorum
figere consueverunt quemadmodum ex-
ploratum est ab illis qui rerum naturas
experiri curaverunt. Sic beatus Johannes
ex recubitu dominici pectoris hono-
ratus secretis evangelicis archana di-
vinitatis Christi verbi cognoscere
et nobis ostendere sublimius
ceteris meruit. Prolaturus enim
tam excellentia verba addidit ewangeliste perti-
nencia que transcendunt omnem mundum
et omnem humanum intellectum cunctos
quoque ordines angelorum et eciam seipsum
mente transcendit. Et sic divina mente
in ipsam atque profunditate quam
de fonte dominici pectoris hausit
nobis mirabiliter dividens sicut in celum

posuit eructavit. Ceteri autem ewan-
geliste scilicet Matheus, Marcus et Lucas quasi
animalia per terra cum Christo ambulancia
humanam naturam eius seque in sanctam
et ea que secundum carnem gessit de-
scribunt et eum in tempore natum ostendunt.
Sed beatus Johannes omnia terrena et
humana transgrediens omnes eciam
spiritualia et angelica ordines transcen-
dens divina et ineffabiles eius
generaciones qua equalis est patri nobis
describit, dicens: In principio erat verbum,
quod dicit in principio erat filius eiusdem
substancie et alterius persone. Essencia alia
persona patris alia filii alia spiritus
sancti. Sic igitur eiusdem substancie coeter-
nus. Alii ewangeliste describunt quo-
modo apparuit in tempore homines diversi-
libus naturis. Sed Johannes declarat
quod eternaliter manens cum patre deus et
verbum apud deum erat, sic filius apud
patrem. Alii describunt primum Ihesum
esse verum hominem. Johannes autem af-
firmat eum esse verum deum dicens: Et
deus erat verbum et ipse filius erat
deus. Alii describunt hominem tem-
poralibus temporalis. Sed Johannes eum in principio
fuisse apud patrem affirmat
dicens: hoc verbum erat in principio
apud deum, quod dicit: tu verum erat
cum patre ab eterno ut omne principium
creaturarum sua precederet essencia.
Alii describunt quomodo in naturis miracula
vita et in morte fecit tam
magna miracula. Sed Johannes dicit
omnia per ipsum facta sunt, scilicet crea-
ture visibiles et invisibiles

Et sine ipso factum est nichil. Creatura
ipse est cooperator omnium et coopera-
tione patris quia per suam sapientiam omnia fecit
celum et terram et omnia in mundo ponen-
do et mensura disposuit. Et sicut
ipse est omnium auctor ita est et omnium
conservator et sicut omnia per ipsum facta sunt
ita et omnia conservantur in eo. Augustinus
Et sine ipso factum est nichil i. peccatum
sine ipso factum est, peccatum enim nichil
est. Apud deum et peccatorem annichi-
latur et filium eterne mortis constitu-
it. Quod factum est in ipso vita erat
sed quod antequam fieret spiritualiter in ar-
te qua incipiatur vivit in artifice.
Et vita erat lux hominum sed vita
et sapientia dei per quam facta sunt
omnia ipsa est lux hominum ita per
caritatis cognoscitur eam creator. Unde
sapiens dicit: Si nunc sapientia ea que
facta sunt intellecta conspiciuntur. Et
lux in tenebris lucet i. Christus lu-
men sive sapientia lucet in cordibus
peccatorum quia que facta sunt in tenebris
omnia enim nuda et aperta sunt
oculis eius. Ipse novit abscondi-
ta cordium. Et tenebre eam non
comprehenderunt. Creatura iniusti
et infideles divine maiestatis
potentiam intelligere noluerunt.
Nobis rebelles sunt lumini. Unde
sicut cecus radiis solis circumda-
tus qui quamvis ab eo sit illumina-
tus tamen ab intus lucis claritatem non videt,
Sic Christus licet lucet in spiritualibus
et creaturis tamen peccatoribus contra-
semper remanet tenebrosus. Fuit homo

racionem assignavit quia dilexe-
runt homines magis tenebras quam lucem.
Secundo ut Christus ab omnibus nobis verus
deus et homo crederetur. Secundo deus
premisit sanctum Iohannem baptistam
ut lucerna ante lucem cognosceretur.
Secundo dicit: Fuit homo missus a deo cui
nomen erat Iohannes. Hic venit in
testimonium ut testimonium perhiberet de lu-
mine i. de Christo. Non erat ille lux
sed tamen lucerna lucens lucebat ante dominum
sed fide dilectione verbo et opere. Sed
ut testimonium perhiberet de lumine testimonium
de lumine perhibuit cum Christum digi-
to demonstravit dicens: Ecce agnus
dei. Ut omnes homines crederent
per illum, scilicet primum Christum esse dei patris
filium. Erat lux vera que illuminat omnem
hominem venientem in hunc mundum.
Christus enim lux in omni tempore in
omnibus spiritibus in fide et spe et
caritate. Nisi lux divina que ait:
Ego sum lux mundi. Psalmista: Accedite
ad eum et illuminamini. In mun-
do erat antequam homo fieret. Creatura fac-
tor mundi et mundus eum non cogno-
vit. Crisostomus: Mundum vocat homines
qui mundi sunt sapientes et amore
mundi sunt decepti. Et propter hoc no-
ticia dei privati. Hic mundus eum
non cognovit quem tamen stella clara
declaravit. In propria venit scilicet in
populo iudeorum incarnatus apparuit.
Et sui eum non receperunt i. Iudei
sui proprii Marie domini tunc sue cognati
dixerunt quod tamen prophete instituerunt predi-
caverunt ipsum nasci de virgine Maria

C &

Qui erant per naturam filii non per imita-
cionem. Unde conqueritur Ysa(ias) Isaias: Filios
filios enutrivi et exaltavi, ipsi
autem spreverunt me. Cognovit
bos possessorem suum et asinus
presepe domini sui. Israel autem non cognovit
novit me et populus meus non intel-
lexit. Et hoc adhuc apertius videmus
quod omnes illi quibus maiora deus
fecit beneficia in natura et in gratia
minus aliis deum cognoverunt. Quot-
quot autem receperunt eum dedit
eis potestatem filios dei fieri hiis
qui credunt in nomine eius. Augustinus:
Unigenitus dei filius ex maria
virgine tempore natus in parti no-
luit esse ut orphanus, sed voluit
habere fratres multos ut esset primo-
genitus in multis fratribus. Id n(obis)
quod anima non habemus dedit nobis per-
graciam ut si in eum credimus perfici
opera faceremus sui, ymmo filii dei essemus
per graciam adoptionis. Io. Ecce qualem
graciam fecit nobis deus ut filii
eius simus. Sed non qui ex sangui-
nibus id est ex generatione carnalis de-
lectationis neque ex voluntate car-
nis id est ex viri et femine copula-
tione. Sed qui ex deo nati sunt
per operacionem spiritus sancti in baptismo
renati sunt, ut a domino Nichode-
mo fuit dictum: Oportet vos nas-
ci denuo. Sed dicis: nos sumus ho-
mines mortales, quomodo possumus
esse filii dei? Respondet Ioh(annes): Et verbum
caro factum est et habitavit in
nobis. Quod dicit Augustinus: mirabiliter

confusatus est tibi possibile fuit deum
in carnali et per virginem nasci, quaeres
secundum inimicum sic fidelis suos
principes facit sic dimittat se re-
nascentes per spiritum sanctum. Deus
enim homo factus est ut dimitteret se
donet et principes. Et vidimus
gloriam eius quasi unigeniti a pa-
tre sed suis miraculis et spiritualiter in
angelis iubilantibus. Plenum
gratie et veritatis. Io. 1. Lex per Moy-
sen data est, sed gratia et veritas per
Ihesum Christum facta est. Unde considerat
dei gratiam devote ho-
noret Christi Ihesu nativitatem et veniat
in veritate et in vita quam Christus est.
Unde et dicit: Ego sum via, veri-
tas et vita. Sed quia ita ob-
scure et supernaturaliter loquebatur, ideo
inito dicitur discipulis Christi Ihesu spe-
cialibus amoribus. Et dicit: Eubfimo
discipulis quia illas virtutes
quas Christus specialiter docuit suos
discipulos ipso perfectissime osten-
dit et operibus complevit. Prima
virtus fuit virginee puritatis, secunda
infime humilitatis, tertia deifice
caritatis, quarta patiencie et benignitatis.

Prima virtus scilicet virginee puritatis — prima virtus
docuit in vite suo et in virgi-
nali conformio in eo quod de virgine
concipi, nasci et nutriri et sus-
tentari voluit. Secundam virtutem
infime humilitatis ~~docet~~ docuit
iacens in presepio. Terciam
virtutem scilicet deifice caritatis ostendit
in cena in discipulorum communi-
catione. Quartam virtutem patientie et benignitatis

docuit pendens in cruce patibulo
Prima ratio quare virginee puritatis do-
cuit in eo quod de virgine concipi nasci
et nutriri voluit. Unde Ieronimus contra
Iovinianum ait: Virginitas non
preferretur nuptiis cur dei filius non
maritatam sed viduam elegit in matrem.
Sicut nulla castitas pulchrior est angelis
in celis, sic nulla vita est nobilior
virginali puritate in terris. Bonus autem
ihesus virginitatem honoravit nascendo
vivendo et moriendo. Nascendo
quia de virgine nasci voluit. Viven-
do quia in virginitate vixit. Moriendo
quia virgines sub cruce secum stare
voluit. Et nulli dubium quin per
sanguinem Christi isti virgines fuerunt
consecrati et sanctificate ut merito
nobiliorem statum virginei teneant
in presenti et in futuro. Secunda ratio igitur
in speciali sanctus Iohannes Christum virgini-
tate dilexit. Virgo meum perma[n]sit
Dicit ecclesia de eo: Virgo a deo electus
virgo in evum permansit. Tertia ratio igitur
quod triplex est gradus virginitatis quorum
summum habuit sanctus Iohannes. Primus
gradus est victoriosa pugna, scilicet
contra virgo victoria est carnali volup-
tate et cum sola gratia pugnat
contra carnis pruritum. Sic fecit apostolus
qui ait: Non acquiesco carni et
sanguini sed castigo corpus meum
ut sub puro permaneat. Multi quidem
dum et pugna existentes audi-
unt dominum eis dicentem: Confidite quia
ego vici mundum non vincuntur nisi
volentes. Secundus gradus est liti gloriosior
sibi pax quam sed continuum exercitium
caro subiciatur spiritui ut minus aut

rarius temptetur homo qui licet non
careat stimulis tamen ita deprimit
ut facilius superetur. Tertius gradus
est edomitas habere carnis con-
cupiscentias quod viri accurissime su-
perant carnis concupiscentias nisi tam ho-
rore nec audire loqui de talibus
possit. De hoc gradu loquitur David
Psalmus: Venite et videte opera dei qui
posuit prodigia super terram au-
ferens bella scilicet carnalium temptationum
usque ad fines terre usque adul-
timos motus. Et hunc gradum
virginitatis habuit Iohannes qui ex
gratia dei non sentiebat motum
carnis nec de his loqui potuit. Quarta ratio
specialiter dominus Ihesus eum dilexit dicens:
Sic eum volo manere donec veniam.
Aliqui volunt eum esse in paradyso
corpore et anima. Unde legitur cum le
esset nonaginta septem annorum
et a passione Christi anno 61 ap-
paruit ei dominus cum discipulis suis
dicens: Veni dilecte mi tempus est
ut in mensa mea cum fratribus tuis
epuleris. Cum surrexisset cepit re-
dire. Dominus: Dominica die venies ad
me. Venit autem dominica die omnis
populus conveniebat ad ecclesiam que
in honore sancti Iohannis fuit fabri-
cata. Et a primo pullorum cantu ce-
pit Iohannes predicare exhortans
omnes ut essent stabiles in fide
et in dei et proximi dilectione. Post
hoc foveam quadratam fecit fo-
dere et terram extra templum portari et
expansis manibus descendit
in foveam dicens: Domine Ihesu invitatus

adtm quinum vemo trabatto
Et tu sic deu laudaret tanta
li(ber)o eu circumfulsit q(uod) null(us) eum vi-
dere potuit Et lumie reden-
te no(n) est visus s(ed) fovea fuit ple-
na mana deine ecia ibi die ho-
dierna (con)tinuat Et sic aliq(ui) volut
eu esse in celo corpe et a(n)ima Ali
no(n) asserunt sic ee in paradiso Sin
sig(na) q(uod) xp(istu)s ip(su)m sp(eci)a(lite)r dilexit
Secdo magr eterne veritatis do-
cuit eandem p(ro)funde humilitate
iacens in p(re)sepio Nam magna
humilitas fuit q(uod) ille que celi et
terre cape no(n) poterat in arto
p(re)sepio repom volut et pannis
involui Hanc eciam in vita sua
docuit d(icens) Discite a me quia mi-
tis su(m) et humilis corde Istam
Joh(annes) didicit q(uod) in omnib(us) suis
sc(ri)ptis and(ia)t inq(ui)t q(uod) oibus se dicit
disciplm xp(ist)i et no(n) ap(osto)lm dis-
camus et nos humilitate(m) sp(iritu)s si-
ne qua saluari no(n) possibile est
Unde quotiens inter discipulis sta-
tuit puerum in medio eorum d(icens)
Nisi (con)versi fueritis et efficiamini
sicut paruuli iste no(n) intrabitis in
reg(num) celoru(m) Et bn(ardus) d(icit) Magis
plac(et) deo humilitas mentis et
sp(iritu)s intrinseca qua rerum pau-
pertas extrinseca Difficilius n(am)
amo qua avocum tacemus
plus cum amo depone q(uam) auru(m)
Habeamus e(r)g(o) humilitate(m) in corde
humilia de nobis senciendo in ore
humilia p(ro)ferendo et in ope humi-
lia faciendo Bn(ardus) Vera humi-
litas requirit in teriorib(us) et ex-

teriorib(us) hominis omimoda subiectore(m)
et sui ipsius abiectione(m) Paulo lo-
qui conabor eande(m) in oibus se(r)-
utile dei se(rv)um reputare Et tu
semp(er) optimus s(e)c(un)d(u)m posse facis Ne-
mi es sp(eci)ne ab oibus sp(er)ni et pro
nullo reputari p(ro)pter deu(m) pati
Nam ubi sp(iritu)s s(an)c(tu)s Item humile(m)
xp(istu)s ibi requiescit Et sup(er)bos
3° p(ro)cul fugit Tercio docuit (e)c(c)l(es)iaz
dei s(an)c(t)e cari(ta)t(em) eciam ultima cena
Jo(hannis) 13 Cena facta dix(it) ih(esu)s d(icens)
Mandatu(m) nouu(m) do vob(is) ut di-
ligatis invicem sicut dilexi vos
Hanc dilectionem Joh(annes) didicit et
eam nob(is) omnib(us) informauit d(icens) Di-
ligamus deu(m) qui ipse prior dilexit
nos Et si deus dilexit nos et
nos deb(e)mus invicem diligere cor-
de ore et ope Corde ut n(ull)um
hominem odio habeamus Ore ut
nullum ore ledamus Et ope ut
omnibus benefaciamus et sp(eci)a(li)t(er) i(n)uice(m)
subveniamus Johes eva(ngelis)ta
tu ad senium p(er)venisset ut vix
p(er) manus discipulorum ad ecclesiam duci
potuisset ad quem p(ro)fusam dixit
Filioli mei Diligamus alterutru(m)
et totiens hoc dixit q(uod) fr(atr)es ad
miratem dixerunt magister quare
totiens hoc replicas R(espo)ndit
quia preceptum d(omi)ni est Unde si
solu(m) hoc fiat in cari(ta)te dei suff(icit)
ad salute(m) Et unicus diligit
fr(atr)em suum quem vidit quo p(otes)t
deu(m) diligere quem no(n) vidit
s(ed) multi sunt qui nullaz fr(atr)um
dilecto(rum) habent sicut modo in-

Samaria in luca

Exem

ludis ipocu bn audiuit / Quidam
hospes fuit qui lusores hospi-
tauit et se de hoc nutriuit q
multiplr amonitus q no talibus
lucris s laboribus suis se sus-
tentaret / quia de istis lucris
malis rōem deo reddet s no
desistebat / Tandem una die
in meridie multi demones nigri
ut ethiopes domu sua intra-
uerunt / aleam et tesseres por-
tauerunt / Et sedentes dixe-
runt ludamus mutuo cum sit
iste hospes / Et cu sic luderent
unus clamauit heu michi q
pdidi eu / Alius ait bn michi
quia lucratus su eu ergo nunc lu-
dam cu eo / Ergo adiuuetis
me / Et sic omnes surrexerunt
hospitem p crines rapuerunt
et sursu p tectu extraxerunt
p aera portauerunt / Qui ex-
clamauit / Dne ihu xpe mi-
serere mei maria mr miadie
miserere mei / Quo audito
dyaboli pmiserunt eu cadere
sup agru forēs villa dicēs
Si p num ihu et mrē vire
mariā no inuocasses / In mise-
ru potatus esses / Hic q per
num ihu et p mariā virgine
confortatus domu redijt oia
que habuit / paupibus dedit
et factus e religiosus et uita
sua felice fine consumauit
Ex isto moe eterne veritatis
docuit hoem parie et beni-
gnitatis in uita et in morte / In

Xa littra

vitam ut legit lucas q. ca° Cum q-
dam die xpus nuncios premisisset in ciui-
tate samaritanoz ut pbiarent di-
scipulis suis parent hospiciu
ipsi noluerunt eu recipere Quod
audientes Jacobus et johes
dixerunt / Dne sinis faciamus
ut ignis descendat de celo et
omnes illos consumat / Et dns con-
uersus eos increpauit d. Nescitis
cuius sps estis filius hois non
venit aias pdere s saluare q.
d. Nolo mortem pctorum s ut
conuertant et viuant / Audiens
hoc johes factus e pacientissimus
Insup audiuit dnm in cruce do-
cere paciam qn p crucifixoribus
orauit d. Pr dimitte illis q
nesciunt qd faciunt / Insup in
vita sua docuit paciam dicens
In pacia ura possidebitis aias
uras / Cum q g et nos pa-
cientes in aduersis q2 paci d. pa-
ciencia pfectum opus habet / Ropa-
Cum e certe impossibile e salua-
ri Oportuit enim xpm pati
morte crucis et sic intrare
in gliam suam / Ait de aptis
act de et pono d omnibus
nob p multas tribulacoes
oz nob intrare regnu dei / Ro-
gemus dnm nrm ihm xpm
ut virtute paciencie sue nob in
omnibus aduersis ita pacienter
viuere ut p9 hanc miseram
vitam meramur saluari / Quod
De Innocentibus sermo :-

De Innocentibus

Ecce pueri Sermo
mei quos dedit michi
dominus deus Ysa. 8. Sicut
est in naturalibus sic homo est in spiritua-
libus. Sic est in natura et in tempore
quod novus pater novos habet pueros
Novus rex novos habet milites
et novus presbyter novos habet mini-
stros. Sic spiritualiter dico. Cum
puer Ihesus sit factus novus pater
Omnia parenti et matrem suam
regnavit nos in filios. Ideo vo-
luit habere novos pueros scilicet in-
nocentes. Omnia deus auctor con-
trarium fuit ut Ihesus sua nativitate
dignitate sua multipliciter demonstravit
scilicet pastoribus per angelos Regibus
per stellam. Sic et voluit demon-
strare sua innocentias pistos pu-
eros innocentes ut possit dicere
Innocentes et recti adheserunt
michi. Et puer Ihesus natus est
rex novus super omnes reges terre
Nam in eius nativitate honorem prestitit
omne genus celestium scilicet angelorum
terrestrium id est hominum et inferiorum
id est omnium malorum spirituum. Ideo voluit
habere novos milites qui non
verbis sed morte et sanguine Inno-
centi pugnarent. Nam eorum
malicia incepit ab uberibus
matrum eorum. Iste puer Ihesus natus
est novus presbyter qui se ipsum in al-
tare crucis voluit offerri deo
patri pro nobis. Ideo et voluit habere
novos ministros id est istos pueros
Innocentes. Nam ut videmus

pueri delectantur in ludis puerorum
Sic et puer Ihesus in tantum delec-
tabatur in istis pueris ut vere dicere
posset Ecce pueri mei quos dedit
michi dominus deus. Post introductorium
Libro Genesis 40 capitulo legitur quod pincer-
na pharaonis regis egiptiorum
dixit regi Videbam coram me
vitem in qua erant tres propagi-
nes. Quarum una protulit gemmas
alia flores. Tercia uvas maturas.
Prima propago prima que protulit gemmas
designat martires innocentes istos
qui ab herode crudelissimo interfec-
ti sunt in persona pueri Ihesu qui fu-
erunt primi martires scilicet actu sed non
voluntate. Secunda que protulit flores
designat confessores qui fuerunt
martires voluntate sed non actu inter quos
principatum tenuit Iohannes ewangelista
qui tamen a principio martirisati sunt
in omni vita quod propter ceteris notis-
simam tota die et in omni vita mar-
Unde Iob ait. Et homo secundum eius in-
venit et in vita non est nisi con-
tra martirium. Tercia vero que pro-
tulit uvas maturas designat
martires actu et voluntate. Inter quos
primus fuit sanctus Stephanus. Et in
istis verificatur id Canticorum Vi-
nea mea floruit id est sancta mater
ecclesia sed qui istos martires producit
ad honorem pueri Ihesu. Ecclesia autem
mater ecclesia primo honorari vo-
luit martirium sancti Stephani pro-
pter nativitatem pueri Ihesu quia fuit martir
actu et voluntate pro honore pueri
Ihesu. Secundo honorari voluit
sanctum Iohannem ewangelistam

qui fuit martir voluntate et non
actu. Puer enim ihesus noluit
quod ferveret oleum in doleo eum
lederet. Tercio voluit honora-
re istos innocentes qui fue-
runt martires actu et non volun-
tate quod diuina prouidencia ut ipso
puero ihesu associarentur ut ipse
vere dicere posset. Ecce pueri mei
quos dedit michi dominus. Qualis-
liter autem isti pueri sunt puero
ihesu associati patet in pariter eius
quod sibi legitur 2 capitulo. In quo dicitur
Cum maria virgine et joseph
pergentes usque nazareth a
bethleam post nativitatem pueri ihesu
et timore de puero iam inciperet
dilatari. Angelus gabriel ap-
paruit in sompnis joseph dicens.
Surge et accipe puerum et
matrem eius et fuge in egiptum
et esto ibi usque dum dicam tibi.
scilicet usque ad obitum herodis futu-
rum. Quia enim ut herodes quera-
tur puerum ad perdendum eum. Herodes
enim voluit perdere quod omnes quere-
bant unde veneat omnes
salvare. Et qui quere angelus
in sompnis joseph apparuit
et non visibiliter sicut pastoribus. Ideo
quia joseph in scripturis fuit eru-
ditus et legerat angelos patribus
sic apparuisse ac per hoc corporali
visione nequaquam opus habebat
pastores autem simplices fuerant
ideo corporali visione indigebant
Sic etiam modo qui mundo dormiunt
et christo vigilabunt mente capiant

cogitacionem per inspiraciones angelicam
quia persuadent spernere seculum pro dictis
Canticum: Ego dormio et cor meum
vigilat. Et in sompnis id est in quieta-
cione mentis. Actuum operibus pre-
intenti admissionem angelicam ad
huc sunt in disponi. Et in sompnis
quietatis ab omnibus exterioris
bus apparet angelus dicens. Surge et
diu premeditatione ut possis laqueos
dyaboli evadere. Beatus tunc joseph
statim consurgens timore perculsus
ne scilicet puer occideretur accepit
mariam virginem. Et quia ab angelo
audierat marie intimi dixerat. Cuius
viscera sunt concussa et statim in nocte
surrexit puerum accepit in egiptum
fugit. Et omne gaudium exha-
buit in acceptacione in nativitate pueri ihesu
quam usque nunc in luctus et anxi-
etate. In quo instruimur quod quociens tunc
malis cogitacionibus et impugna-
cionibus temptamur fugiamus in egip-
tum id est in tenebras in fanorum premedi-
tando. Et tibi conservabit filius et
nam tenebrarum eris. Et sic maria
virgo cum puero et joseph iret usque
egiptum. Puer ihesus ondebat
sua potencia quod quedam arbor in-
via stans ad presenciam marie virgi-
nis stans et pueri sui ad terram se inclinavit
et ondit sua boni te. Unde tu
sub palma altissima quiescerent
esurirent et peteret arbor in-
clinavit se et fructus eius ad manus
obtulit et de sua radice fontem
produxit ut ibi comederent et bibe-
rent. Et ibi unde nominatur suam
quia mariam et joseph alatrinis

defendit qui eos expoliare volue-
runt. Nam unus latronum dixit puerum
Ihesum in spacio suo ait: Vere dico vobis
si possibile esset deum homines fieri ego
dicerem illum puerum deum esse quia
numquam vidi tam decorum puerum.
Et sic ipse cum alijs latronibus ut
illesos abire permitterent. Et dicitur
quod latro iste fuit qui ad dexteram christi
crucifixus fuit dicens: Memento mei
domine dum veneris in regnum tuum. Cui
christus respondit: Hodie mecum eris in
paradiso. Et quia herodes cum
vidisset quod a magis esset illusus
iratus est valde. Estimavit putavit
quod a magis esset contemptus quod
ipsi magi per stellam essent seduc-
ti et pre verecundia non auderent
ad ipsum reverti. Insuper medio tem-
pore tamen fuit occupatus quod a pueri inqui-
sitione impediatur. Sed cum de pueris
audirent que in templo sunt gesta
scilicet quod puer Ihesus in templo a Sy-
meone et ab Anna vidua tamen
fuit ~~[illegible]~~ honoratus et salva-
tor omnium publice predicatus in quibus
perterritus fuit. Cogitavit puerum
Ihesum gladio interficere. Unde missis
lictoribus iussit interfici omnes pueros
qui erant in bethleem civitate david
et in omnibus finibus eius a bimatu
et infra id est biennes et minoris
etatis usque ad primum diem vel no-
ctis unius secundum tempus quod a magis
exquisierat scilicet de ortu stelle ut
nec loco nec tempore puer iste zela-
retur timens ne puer cum sit Judea
cantabant sicut Paulus super etate
suam vel infra speciem suam

tris formaret. Et putabat si omnes
pueri occiderent iste qui quereba-
tur evadere non posset. Et quoniam in eo
fuit puerum Ihesum in omnibus pueris
istis occidebat. Et ideo hic per annum
et centum quadraginta quattuor milia innocentes christi occisi
sunt pueri isti. Sed cum sic omnes
pueri in finibus istis essent occisi
impletum est istud Jeremie: Vox Vox in rama
in rama id est in excelso audita est
ploratus et ululatus multus scilicet plo-
ratus puerorum et ululatus matrum.
Vox enim puerorum innocentium
clamavit: Quare non defendis
sanguinem nostrum deus noster et acce-
perunt divinum responsum: Sustinete
modicum donec impleatur numerus
fratrum vestrorum. Et Rachel que erat
mortua ploravit filios suos
et noluit consolari quia non sunt.
Ploravit enim eos qui non erant
de tribu illa et omnes qui innocentes
erant occisi. Tribus enim Benia-
min de Rachel orta est que tribui
Iuda proxima fuit. Et ideo non tantum
ploravit filios Iude id est illos
de bethleem sed etiam plurimos
de Beniamin de progenie eius
qui etiam in finibus eius innocen-
ter interfecti sunt. Videtur autem
quod plus debuit consolari quam plo-
rare cum christus puer Ihesus non fuit
occisus et mors puerorum extitit
vita ipsorum. Dico quod innocen-
tiam puerorum et crudelitatem interfec-
torum ploravit et ex natura
consolari non potuit. Hec ex gratia
consolata fuit cum eos salvari
vidit. Hec est sermo pro festo ...

In quo eccl[es]ie puer[orum] in … Sermo:
Innocentes gloriam dant a duobus primo a
puritate puerili … Secundo puer[i]s … [illegible]
ab electione eternali … quos dedit
michi dominus deus omnia deus pre-
ab eterno eos elegit ut essent con-
sortes infantie filii sui unigeniti
ihesu christi et ei familiares sicut possumus
dicere singulares et etiam adherentes
michi conveniunt autem quare puer
ihesus voluit sibi istos pueros asso-
ciare triplex potest reddi ratio primo ut sa-
pientes dicit omne simile diligit sibi
simile Sic puer diligit ludum
puerorum sed quia isti pueri cum puero ihesu
habebant conformiter innocentiam et
puerilitatem ideo istos sibi associavit
Secundo quia sacrificium immaculatorum
magis sibi placuit Unde pre-
ceptum fuit Levitici … Non debet
deo aliquid immolari nisi quod esset immaculatum
oblatio igitur istorum immaculatorum puerorum
ihesu magis placuit Tertio ut sta-
tim per innocentes sua ostenderet electos suos
oportere pati adversa ut … [illegible]
… tamquam aurum in fornace
probavit electos suos dominus Et Job
in apocalypsi Quem deus diligit
castigat Et actuum … per multas tribu-
lationes oportet nos intrare regnum dei
Est enim proprium christiane religionis
portare crucem tecum in toto … [illegible]
tu … christi … Unde
apostolus ait Qui vult venire post
me abneget semetipsum et tollat
crucem suam scilicet amore crucis mei
et sequatur me Et paulus dicit ego
… nichil habui ad … [illegible]
… autem … incepisti

… ut nova rex coro-
naret milites istorum enim mili-
tum passio magnificatur in eo quod
quilibet eorum in persona christi occi-
sus est quantum fuit in interfectore
scilicet herode … Quod uni ex minimis
meis fecistis michi fecistis Dicitur
enim autem … matri in duo-
bus consistit scilicet in eligendo rem
magis odiosam scilicet mortem
et in dando rem magis dil[ec]-
tam scilicet corpus et vitam … autem
Isti innocentes mortes non habu-
erunt eam eligendi tamen
corpus et vitam posuerunt et ac-
erbitate mortis sustinuerunt que
ita magnum dolorem eis intulit
ac si fuissent adulti … dei
magnam gratiam eis fecit tol-
lendo eos de mundo antequam pote-
rant usum habere … …
… tamen hostibus tamen pro-
fuisse … quantum profuit odio
ipse enim eis initium glorie fuit …
… tamen posuit … ma-
gis … quanto maiora adu-
ersa a malis patimur in hoc mundo
tanto maiora premia consequimur
in celo Non enim putemus ma-
los frustra vivere in mundo Nam
aut vivunt ut convertantur aut ut
boni per eos exerceantur Totali-
ter passio illorum puerorum successit
eis in augmentum glorie aliorum
martirum passio cedit partim in augu-
mentum glorie et partim in delectionem
culpe preterite Isti autem innocentes
culpam non habuerunt … passio

eorum tota fuit in augmentum glorie
Non habuerunt peccatum originale quia
circumcisi fuerunt. Tanta igitur
meruerunt innocencia in operi-
bus virtuosis sed passio pro Christo illata
concellit omnes virtutes. Ita quod
in eventu levis veniat sine ei
peccato per dei graciam et naturam, qua
quod semel mori vellet. Secunda secundum
sequitur mors est ultimum terribilium
Sed maxima gracia est Innocentibus
mori pro Christo quia celestes sine purgato-
rio intrabant celum. Et si isti pueri
primo intrabant lymbum patrum tamen
nulla habuerunt penam nisi
carenciam ad tempus divine quia non
dum fuit precium solutum licet pro eis
fuit exhibitum sed velle pati
pro nobis. Sic igitur istis pueris inno-
centibus associamur in celis secundum
tres maximas operas dei. Prima,
nam simplicitatem habemus in infancia
sua quia non loquebatur qua infancia
parvulorum christianorum. Infancia est
continentie et puritas devota capita
in moribus et disciplinis spiritualibus.
Sed infancia puerorum est contemptum
ne et ex carnalitate rationis patet
aut pueri Christi secundum meam dnp
nobis promitti primum eius secundum
in gracia in presenti et gloria in futuro.
Nam et de talibus dicit Christus in te-
stamento pueri mei quos dedit in dominus
deus. Et tamen igitur quod puer ista
habet proprietates quas si nobis
plantemus spiritualiter pueri dei effi-
cimur. Sed puritate simplicitate
amabilitate ignoscibilitate humilitate
et innocenciam. Primo in sequente
puritate nam puer dicitur a puritate
continendo igitur puritate mente et corde
habent vere dei pueri dicuntur. Non
sicut quidam Christus dixit discipulis suis
pueri numquid pulmentarium habetis
Sed quia omnes peccavimus si dicimus
quod peccatum non habemus
nosmetipsos seducimus. Omnes
paniteamus et per aquam lacrimarum
nos lavemus et sic puritatem
recuperare domino dicere possimus cum
apostolo Nichil michi conscius sum sicut
fecerit Maria Magdalena publicanus
et petrus. Secundo pueri habent simpli-
citatem sine duplicitate. Ista simpli-
citas colligata est in corde pueri
Sic et nobis in nobis plantemus
simplicitatem voluntas enim dei est
in hiis qui simpliciter ambulat. Qui simpliciter
ambulat qui omnibus impedimen-
tibus exclusis Christi Ihesu sequitur
vestigia. Est autem triplex simpli-
citas scilicet cordis oris et operis.
Simplicitas cordis est ut omnia
interiora mea ymaginaciones co-
gitaciones cum voluntate memoria
in unum concordent sed in deum. Ita
quod quicquid racio approbavit voluntas
velit et memoria retinebit.
Capitulum 2. In simpliciter cordis querite
illum. Ex simplici enim corde proce-
dunt simplicia verba et opera quia
omnia simpliciter fiunt ad honorem dei
ut docet apostolus. Omnia quecumque facitis
in verbo vel in facto ad honorem dei
faciatis. Tercio pueri naturaliter sunt
amabiles. Faciliter enim amat

Vitta quis cupit ee pn dei amet ut amet

et amat. Aug. Si vis amari
ama. Amabis aut deo et hoib
e qui vivit ordinabit adse pri-
ale adpxim et humilit ad deu
ordinabit. Ho se habz ad se ipm
cu pcavet omne scandalu. Crs
ad cor. Ve homi p que scanda-
lu venit. pcavet omne scan-
dalu et virtutib exem alijs demo-
strede e ordinabile ad se vive
Et via. Ad pximu vivit cu
nlli facit qd sibi fi no velit et
oib facit qd sibi spende cupit
Hec om faciunt hoiez amate
deo et hoib. Eccl. Dilectus deo
et hominib cui memoria i bndcoe
1o e. Humile aut ad deu vivit q
totu bonu suu deo ascribit d. no
nob dne no nob s noi tuo da
glam. Pro. prior impetrat et ip
2o flexibilitas. Nam piu facile est fa-
cilime ignoscunt ledentib. Sic
et nob si piu dei cupimus ei ip
stamus ledentib nob ut deus nob
ignoscat. Eccl. 28. Relinq pxio
nocenti tibi et tc dpcanti te pcta
solvent. Et hoc e qd cottidie oram
Dimitte nob debita nra sic et nos
Aug. Nullu bonu a nob factu
e deo acceptu nisi ip stamus le-
dentib nob. Tercio qd nllm ad
2o placat. Xpus nq sicut xps pendes
in cruce ait Pr dimitte illis qr
nesciunt quid faciunt. Ceterum pte-
tas pior e humilitas qr ad pla-
citu nemi inviolunt. Ponuntur
sublevunt lactant cibant bal-
neant et oia humilit paciunt
Sic et nos sim humiles qr
humilitas e fundamentu spualis
edificij. Greg. Qui sine humili-
tate virtutes congregat est q̄si
q pulverem in ventu portat. Sz
heu multi sunt qui dei no sunt
quia eodem ore et ope alios le-
dunt. Corde de defectib alioz iudi-
cant. Ore alijs maledicunt
et ope malefaciunt. Et omnes
mala impatientes pueroz in se ipsis ha-
bebunt. Ita et pueri in rone sunt
stoliditate. In affectoe concupiscibi-
litate. In operacoe instabilitate. Sto-
lidi sunt qr primo in rone sunt sto-
1o lidi. Quia sicut pueri no sunt
sapientes sed in rone deficie-
tes ut dr li. o pu. Stulticia
colligata e in corde pueri. Sic
sunt multi senes q volunt ee
ut pueri sine rone. Contra quos
apostolus dicit Noli pueri effici sensu
sed malicia sitis parvuli q. d. In
malicia debetis assimilari pueris
q nullas hnt malicias. Sz non
in sensu qr pueri no hnt sensu
rōnis discernendi bonu a malo
unde a sto qua sensu nob ha-
bedemus. Prima sibi maledicit
2o tus puer centu annoz. Secundo
pueri hnt concupiscibilitatem in
affectoe qr tota die volunt
suggere et comede et que vi-
dent volunt habe. Sic et tales
om die volunt gulose vivere
alioz bona et uxores concupis-
cere et pro cunctis immici sunt sibi
assa et ventre proudeo habe

Vt apostolus dicit Quorum finis mors est Tercio prim instabilitate sunt in operacione tota die mouentes se manibus et pedibus Sic et habes primum maledicti mouent se de peccato in peccatum de fatuitate in fatuitatem de gulositate in gulositatem de luxuria in luxuriam Et ducunt in bonis dies suos et in puncto ad inferna descendunt Et Jacobus dicit Cum dixerint pax et securitas superueniet mors repentina Et sic non erunt priu dei sed dyaboli Et tunc ipse dyabolus dicit Ecce primi mei quos etc. In dominica infra octauam natiuitatis

Puer ihesus crescebat et confortabatur Luc. 2. Sicut enim in naturalibus sic est in spiritualibus Sicut enim in natura quelibet virtus in sua naturali operacione intendit sibi similem producere Unde sol producit radium clarum auis producit auem homo hominem unumquodque creat simile sibi producit Sic spiritualiter dico in puero ihesu sit virtus nobilissima quia virtus dei patris per operacionem spiritus sancti intendit nos sibi assimilari Unde si ipse nobis similis factus est corporaliter in humanitate assumpta merito nos debemus sibi assimilari in quantum possumus spiritualiter Sicut videmus in terris homines sibi mutuo assimilantur in facie operacione et in conuersacione Ita omnes debemus humanam faciem humanam operacionem et humanam conuersacionem In istis quoque tribus voluit Christus tribus nos sibi assimilari Primo in facie et in voluntate Unde Sicut homo ab homine cognoscitur in facie exteriori sic et cognoscitur homo esse deo similis per voluntatem interiorem Conformemus diuine voluntati ut quod deus velit velimus quod nolit nolimus quod diligit diligamus et quod odit odio habeamus Qui talem habet voluntatem habet quod opus est ad bonum viuendum Secundo Christus vult nos sibi assimilari in operacione quia ait Exemplum dedi vobis ut quemadmodum ego feci ita et vos faciatis Et omnia que Christus fecit ad salutem nostram fecit Et sic quecumque facere possimus ad honorem ipsius facere debemus Tercio ei assimilari debemus in conuersacione ut sicut scimus Christum secundum Augustinum Deus non vult te habere ut sicut ut esse debes secundum parum a Christo et 2m 3m Vnde sicut ipse in principio incepit et nobis et sibi crescit corporaliter Sic et nobis ipsi cottidie debemus crescere spiritualiter et verificatur puer crescebat et confortabatur non solum in se sed etiam in nobis Super hunc sensum possim in valle loqui etc. Alius sermo

Puer ihesus crescebat etc. Scire debetis quod ea que leguntur in presenti euangelio facta sunt xl die a natiuitate Christi secundum quando in templum est presentatus per mariam virginem Sed mater ecclesia ordinauit hoc euangelium infra octauam natiuitatis legi propter tres causas Primo ut iste puer in terminis animabus et cordibus nostris imprimatur Et magis ipsius infancia a nobis honoretur Secundo ut sciamus quod puer ihesus non solum est saluator omnium in eum credencium sed et dampnator omnium infidelium Tercio ut sciamus quod iste puer sic fecit gaudium marie virginis in ipsius conceptione.

gestacione et procuracione sic et ei
fecit magis in dolore in ipsius
passione et morte quando gladius
doloris animam eius pertransivit Secundo
ut sciamus quod non solum angeli
pastores et tres reges Sed et
mulieres dederunt testimonium
de puero ihesu Et hec omnia ordinata
in parti eorum. Cum igitur hec essent
Erant admirantes ioseph et
mater ihesu super hiis que dicebantur
de illo sicut dicit Luc. ii Domine dominus noster
quam admirabile est nomen tuum
in universa terra. Unde exponens
dicitur in omni. Congregemus in unum
ea que de ortu ihesu dicta et specta
sunt et scire possumus omnia esse ad
maria et ioseph admirabantur — miracione digna. Ideo maria et io
seph admirabantur. Audierat
enim quod angelus pastoribus nunciavit
puerum ihesum natum esse Et antequam angelus
verba sic finiret facta est cum angelo
multitudo celestis exercitus lauda
ncium deum Et antequam pastores ve
nirent ad puerum cum matre videntes
et rumor eorum cessaret Ecce
magi ab oriente venerunt et
puerum ihesum adoraverunt et mu
neribus honoraverunt Et antequam
rumor magorum cessaret Ecce
symeon iustus cum puero iubilavit
in templo et finita eius iubilacione
supervenit anna prophetissa et sancta
vidua et confitebatur domino Ideo mirabantur
maria et ioseph non eo quod ignora
rent puerum esse deum Sed quia tan
tis sibi fuit notificatus vniverso mundo
Sic mirabantur quod non plura de ipso

puero dicebantur Et in hac admira
cione benedixit illis symeon qui
tam procax a maria regina benedici de
buisset Et benedicta virgo a sene
benedici voluit nobis in exemplum ut be
nedictiones a senibus amemus Antiquitus
quos senes benedixerunt isti fue
runt benedicti et quibus maledixe
runt isti fuerunt maledicti Cave
amus igitur et nos ne honesti et
probi senes nos maledicant
Sicut autem iste symeon benedixit
marie virgini et puero ihesu et
ioseph dixit ad mariam virginem
Ecce positus est hic puer in ruinam
et in resurrectionem multorum in israel
Et in signum cui contradicetur et tuam
ipsius animam pertransibit gladius
doloris ut revelentur ex multis
cordibus cogitaciones Tristibus verbis
prophetavit symeon de virilitate
pueri ihesu quomodo incipi
entibus proficientibus et perfectis
Primo quomodo in eo quod benedixit
illis nobis in exemplum ut dixi quod ben
dicamus senum amare Secundo Ita
cum pueri maledicent heliseo
prophete dicentes descende cal
ve due urse silve egresse de
saltu devoraverunt quadraginta duos quos
rapuit ut patet iiii Regum ii capitulo
Symeon prophetavit incipien
tibus quibus puer ihesus natus est
in ruinam ut quia ... dum erant
tum fuit malicie fueret pro
nativitate et prima xpi ihesu fuit
cum superbia in eius humilitate

fuit avaricia in eius paupertate. fuit
luxuria in eius puritate. fuit vani-
dia (?) eius benignitate. fuit ira in eius
pace. fuit accidia in eius applicatione (?)
... fuit gula in eius sobrietate. Hoc
enim debet fieri ruina omnium viciorum.
Sed heu quia in peccatoribus vicia non
ruunt sed magis crescunt. Ideo coti-
die debent timere ruinam eternam mor-
tis quia debili fundamento super mundi
sustentabant. Unde Jo. dicit Noli-
te diligere mundum et ea que in mundo
sunt. transit enim mundus et concupiscencia
eius. Videmus enim quod qui se nimis
aggravat oneribus ruunt libenter
sic qui se aggravant omnibus peccatorum
quod dei iusticia ruunt. Ideo apostolus
ait Deponentes omne pondus
sed peccatorum ut sed levius possitis per
vestigia Christi ihesu. hoc dicit omnibus
2o incipientibus. Secundo symeon pro-
phetavit proficientibus quibus puer
ihesus natus est in resurrectionem
d. et in resurrectionem multorum
q. d. non omnium sed solum in eum cre-
dencium et fideles in eum tenden-
cium. Luce. Credere in deum est
credendo in ipsum ire in ipso pro-
ficere ut faciunt boni proficientes
quibus dicit Ego sum resurrectio
et vita q. d. per me fit resurrectio
et vita vera. Sed dicit textus multi
sunt qui dormiunt ut patet quibus
apostolus Surge piger ... ob-
dormis. Nonne scis quod caro pigra
est omnium viciorum receptaculum multi
sedent et quiescunt et sunt
qui in peccatis suis delectacione

habent. Quibus Jo. dicit Ambulate
dum lucem habetis ne tenebre
vos comprehendant. Alii multi sunt
qui in peccatis eorum gaudebunt
Prov. gaudent cum male fecerint
Et pauci surgunt qui omnia peccata
per penitenciam ponunt et in actu virtutum
tendunt. Sic faciunt boni profi-
cientes ... quibus dicit
Ideo non proficere est deficere. In via
dei stare est retardari. Prov. Iustorum
semita quasi lux splendens procedit
et crescit usque in meridiem. Sic et
ipsi crescunt usque in perfectionem.
3o Tercio Symeon prophetavit per-
fectis quibus puer ihesus positus
est in signum perfectionis sed puritatis
paupertatis pacientie et contemplacionis
Primo in signum puritatis in virginali
conversacione (?) ... Hoc nobis signum Ecce
virgo concipiet ... ut simus puri
mente et corpore. Matth. v. dicit
Beati mundo corde quoniam ipsi deum
videbunt. Hoc signum habuerunt
sancte virgines que potius mori volu-
erunt quam virginitatem amittere.
Sed isto signo contradicunt luxurio-
si dicentes non posse omnino
pure vivere et contra naturam esse
quia dominus precepit dicens Crescite et
multiplicamini. Et sic ipsi contradicunt
puritati non amore prolis sed libidi-
nis eorum. Ideo quia Ieronimus dicit Impossi-
bile est de deliciis ad delicias
ire ... ipsi ibunt in amaritudine
2o eterna. Secundo natus est perfectis in
signum paupertatis. Luce 2. Hoc vobis
signum invenietis infantem pan-
nis involutum non purpura. portu

in principio in presepio non in regiis pal-
lacio Ecce paupertas inaudita:
Nunquam quis puer natus est in tanta
paupertate. Hoc signum habuerunt sancti
apostoli qui relictis omnibus secuti sunt
eum Cui signo contradicunt avari
d. Celum celi domino terram autem
dedit filiis hominum Isti thesaurizant
terram et dum inspicerunt the-
sauros terre Ecclesiastici. Avarus dic
michi quid cogitas ut thesaurum
ad thesaurum thesaurizas et do-
mum ad domum agrum ad agrum
augmentas putas ne ut terram
plus possideas Certe non the-
saurizas nisi vestibus cum gravami-
bus et magis in dampnacionem tuam.
3° qua in salvatorem Tercio puer
Ihesus natus est in signum paciencie quia
verbo et exemplo eius docuit sapienciam
Verbo ait Diligite inimicos ves-
tros benefacite hiis qui oderunt
vos Et facto dedit signum paciencie
quia in cruce pendens orabat pro
persecutoribus et crucifixoribus d. pater
dimitte illis quia nesciunt quid faciunt.
Cui signo contradicunt insidi iracun-
di et impacientes d. quo possem
benefacere hiis qui nos male faciunt
verbo et facto Quibus respondet apostolus
Si unum contrarium per est eciam hanc contra
et reliquum Et isti contrarium in
multis est quam omnibus et eis bene-
facientibus male faciunt contra et
male facientibus benefacere puniunt
totum stat in contrario. Quarto puer
Ihesus positus est in signum contemplacionis
et hoc in sepulchro Mathei 12 Signum
non dabitur eis nisi signum Jone

prophete Sicut Jonas fuit in ventre
ceti tribus diebus et tribus noctibus
Sic erit filius hominis in corde terre.
dans in hoc perfectis signum alie-
nacionis et solitudinis et ibi
soli deo vacare Hugo. Mens
terrena longe est a deo unde
augustinus dictum a Christo fuit Que-
sivisti me et non invenisti me
quia tu eras extra ego non intra
Bernardus. Sibi gratia a deo prestita data
est data est quam homo fuit solus
Vade anima mea esto sola quia habes
sponsum valde verecundum non ve-
nire nisi in solitudine Bernardus. Sede-
bat solitarius et tacebat et leva-
bat se super se q. d. Omnis perfecti
sedere debent in contemplacione mentis
et gaudie solitarii attentum seque-
strari et tacere divinas inspira-
ciones audire et sic levabunt
super se d. Elevabit me spiritus
inter celum et terram Et isto signo
contradicunt tumultuosi discurrentes
non contemplantes que dei sunt
sed que mundi sunt Et sic demum
dicere possunt Ecclesiastes i. Vidi cuncta
que sub sole fecerunt et ecce vani-
tas vanitatum et afflictio spiritus
Quinto Simeon prophetavit matri
virgini de futura passione Christi Ihesu
d. Et tuam ipsius animam pertransibit
gladius doloris Bernardus. Gladius
iste fuit verbum Christi dicentis Mu-
lier ecce filius tuus Numquam genera-
vit se separari a primo dilecto fi-
lio Et dicit augustinus Sicut duo simul

tuo intime amatores dicuntur habere
quasi animam unam ita quod unus alteri
dicere potest tu es dimidium anime mee
Sic et anima matris et filii. Nam
fuit anima filii per gratiam Unde Syme-
on ait Et tuam ipsius animam pertran-
sibit. Nam in passione christi potest
dari duplex dolor quem compatiendo
non pertulit moriendo filio eius sus-
tinuit Unde in eo quod Simeon dixit
Gladius ostenditur quod dolor fuit ma-
gnus sed in eo quod ait animam ostenditur
quod fuit intimus sed in eo quod dixit
pertransibit demonstratur quod fuit tran-
sitorius et in resurrectione christi in
gaudium conversus Sed in eo quod ait
tuam ipsius animam ostenditur quod sicut christus
fuit complexus substancia scilicet caro anima et
deitas sic mater inter ipsum Jhesum et ma-
trem eius fuit complexa coniunctio scilicet
carnis cum carne secundum naturam anime
ad animam secundum dilectionem et spiritus
ad spiritum secundum gratiam. Ita ergo
maria diligebat Jhesum naturali a-
more ut proprium tamquam carnem suam
et amore mentis fideli ut
animam suam et amore gratie ut crea-
torem suum. Unde caro integrimus
castigabatur videns carnem filii
sui crucifixi vulnerabatur anima
eius audiens filium dicentem Tristis
est anima mea usque ad mortem In-
gemebat spiritus eius videns di-
lectum eius ita ignominiose pertrac-
tari Unde ait secundum Bernardum O dilecte fili
si pateris pacior si morieris
morior si cruciaris crucior Ista

igitur passionem christi prophetavit Syme-
on ut revelentur ex multis cor-
dibus cogitationes Nam per passionem christi
patuerunt inique cogitationes iu-
deorum quia antiquitus perfidie Jhesu latue-
runt in cordibus ipsorum usque in mor-
tem eius Tunc enim patuit avaricia
Jude qui eum tradidit malicia iu-
deorum qui eum captum ligaverunt et
de iudice ad iudicem duxerunt
Infirmitas discipulorum qui re-
licto eo fugierunt Paciencia christi
qui omnia paciencer sustinuit et
paciencia matris virginis que maluit
eum mori quam nos dampnari Pa-
tuerunt eciam et scripture prophetarum que
tunc manifeste fuerunt. Eadem autem
hora qua Symeon sic prophetavit
supervenit Anna filia Phanuel de
tribu Aser patriarche que processit
in diebus suis et vixerat cum
viro suo septem annis a virginitate
sua et sic vidua permansit usque
ad annos octoginta quatuor non discedebat
de templo ieiuniis et obsecratio-
nibus serviens deo die ac nocte
horis statutis et hec ipsa hora
qua prophetavit Symeon superveni-
ens et testimonium domino Jhesu red-
didit omnibus qui expectabant re-
demptionem Israel id est populo Israheli-
tico quod iste puer esset verus sal-
vator omnium in eo credencium Hec
sancta vidua fuit [illegible]
que copulata fuit et septem annis
permansit in coniugio et lxxxiiii
annis permansit in ~~coniugio et~~
viduitate

Aser Asser Phanuel

Sedo quartum huius vidue instruunt
omnes vidue tenentes medium
statum inter virginitatem et matrimoni-
alem vitam secundum totum vacent divinis et
spiritualibus. Et ut omnem spem suam
ponant in solum deum qui non derelinquit
sperantes in se. Unde apostolus
ad thessalonicenses v ait: Que vere vidua
est et desolata speret in domino. Et
ut referunt omnia secundum maria et jo-
seph qui adpropinquante tempore lectorem
proficiebant venisse sunt in galilea
in civitate sua nazareth que de-
sua domina ibi receptus est puer
quantum crescebat quantum ad quantitatem
scilicet corporis prius et confortabatur quantum
ad corpus et ad membra eius. Plenus
sapientia et gratia dei erat illo orrethe
quoque hominibus nam proficiebat sa-
pientia non quia extra sapientior
fieret quia a prima conceptionis hora
spiritu sapientie fuit plenus palam
tamen erat tempore demonstrabat. In ipso
enim sunt omnes thesauri sapientie
et scientie dei absconditi que secundum
augmentatione etatis fuerunt mani-
festate. Et fuit plenus gratia de
cuius plenitudine accepimus om-
nes etc.
Sub sermo 2

Puer crescebat etc. Luce
ii. Licet multi sint quibus
non datur natus est puer ihesus
quia eius vestigia nunquam sunt
secuti. Alii autem eius passionem quia
nichil adversi pacienter sustinu-
erunt a modo passionibus christi non
a morte resuscitatus quia semper
in operibus sunt vero in questione

vera quiescentes sunt confessi tamen
iste puer sparsit quasi per omnes
est natus. Primo ordinibus religiosis
et angelicis vivencibus. Ideo
in cane preter carnem vivere non
est humana vita sed angelica
ut dicitur sicut angeli dei in
celis. Et homines sunt modo pauci
apparent angeli sicut antiquis
sunt prioribus. Ideo patet quod modo pauci
sunt durantes angelica vita
licet aliqui prius vivant et propter prosperitate
tamen eorum in paria et in vidia que
regnat in religiosis totum bonum
destruitur. Secundo puer ihesus na-
tus est hominibus coniugatis sicut
marie virgini et ioseph. Unde qui
in matrimonio pie et ordinate
vivunt civibus angelicis. Item in veritate
mariam et ioseph et puerum ipse-
rum mariam invenerunt cum ordi-
nate se mutuo diligunt. Ad
apostolus dicit: Omni uxores habent
sunt tamquam non habentes. Invenerunt
ioseph dum apud deum et homines
iuste vivunt. Iustus dominus iusti-
tias dilexit in tantum quod iustum non
derelinquit. Psalmus. Non vidi iustum
derelictum. Invenerunt puerum dum
innocenter vivunt. Psalmus. Non prava-
bis eos qui ambulant in inno-
centia. Tercio puer ihesus natus
est hominibus laborantibus et pauperibus
ut patet in pastoralibus. Eius opere
sunt vigilantibus. Psalmus. Labores
manuum tuarum quia manducabis
beatus es in pariter et bene tibi erit
in futuro. Quarto puer ihesus natus

a bonis prelatis et prioribus subditos suos bene regentibus. Unde prelati sunt ut petrus cui a domino fuit dictum petre amas me pasce oves meas quia scilicet velis precepto prodesse non obesse et ut velis verbo et exemplo docere et pro salute omnium sicut pro eis orare. Petrus respondit domine tu nosti quia amo te. Et dominus respondit. Pasce oves meas. Sed contra hos qui nolunt dominari sed volunt prodesse et verbo et exemplo populum docere et pro subditis suis pro peccatis orare. Istis puer ihesus natus est ymmo cottidie nascitur in manibus eorum sacramentaliter et spiritualiter ipsis et aliis. Quarto puer ihesus natus est nobilibus principibus ut in homo regibus scilicet iste qui nobilitatem suam decorant virtutibus. Unde nobilitas quem sua virtus nobilitat. Sed tirannis raptoribus et viduarum et orphanorum oppressoribus non est natus. Apostolus. Ignobilia et infirma mundi elegit deus ut confundat nobilia et fortia mundi. Unde pater qui prodeis bona et terrenis prederis sed vita eterna. Insuper puer ihesus est natus omnibus pre venientibus ut patet in pueris in nostris temporibus. Ecclesiastici. Omne simile diligit sibi simile. Ideo nulli dubium quin puer ihesus diligat pueros. Unde in vita dicitur quod quedam mulier semel christo obviavit portans puerum in brachiis suis

et propter amplexatus est puerum in signum specialis dilectionis et non solum pueros etate sed etiam spirituales pueros qui sunt pueri puritate et simplicitate et specialiter diligit. Ut in omnibus predictis puer ihesus sit natus quod ut sicut ipse corporaliter crevit corporaliter sic ipsi crescant spiritualiter. Tota enim deorum [illegible] perfectio vite consistit in crescendo ut [illegible] dicit. Summa perfectio sancte religionis est ut continue quis proficiat semper putet sibi superesse quod querat. Volens quod crescere spiritualiter quia hic habet. Primo vite puritate quod puer dicitur a puritate. Secundo virtutis augmentatione quia puer crevit. Tertio sapientie et gratie plenitudine quia plenus sapientia et gratia dei erat in illo. In primo notatur status incipientium qui debent puri esse ingredi statum religionis. In secundo status proficientium qui semper debent in deo proficere. In tertio status perfectorum qui sapientia et gratia dei debent esse pleni. Primo incipientes debent esse puri et puri de peccati ab omni maculatione carnis et spiritus. Christus enim templo [illegible] macula peccati sed cordis oris et operis. Contra quam maculam incipientes debent habere triplicem puritatem cordis oris et operis. De puritate cordis. Dicitur actuum xv. [illegible] mundate [illegible] corda vestra. i. opera vestra et puritate corda vestra sed a mala cogitationibus et sentite de domino in simplicitate et bonitate. Insimplicitate cordis quia te illud et

p vos dns dt/ auffte mala cogita-
com vrarum ab oculis meis/ Alii
enim dnt qñ replant bonos et/ ma-
los/ Depi te ois de pur. 10. 4. Be-
no pura egrediat de ore vro
no pferens flan vt medacia neq/
pniciosa Crimia pbs dt/ qui deb ob
qui loquitur medacium et/ ob qd
mentit occidit aiam/ Eccl. pur. 13.
dt/ Qui detrahit alteri/ reu
se obligat/ in futurm sz ad etna
dapnacoem Crimia z maxime de-
tractores odibiles sunt/ deo/ Ysa.
Ve labiis dolos ve lingwis
iniqs ve q pferindi estis eode
Sermo i purus egrediat d ore
vro sine dei contumelio sine
proximi nocumento sine ppo dapno
sine simulacoe sine oi dapno
Demu eciã habe pi te opib qz
pbs ait/ Ecclm pitate sequd ma-
num meam et tenebat michi
Ey pia opa sut qn semp fiunt/
ad honor dei Mt. v. Attedite
ne iusticia vram faciatis cora
hoibus ut videamini ab eis alio-
qn mercede no habebitis apud
prem vrm celeste Aug dr
de bono ope et habet d virtute in
vitiu itur Tum aut hemus
munda corda ora et/ opa tc/ sumus
boni incipietes et/ boni pueri ihu
xpi Ppo dic te Ecce pueri mei qs
dedit mi dns de q Pueri eni sunt
simplicissimi in corde purissimi
in ore et/ mundissimi in opacoe
De quibus si plus loqui voleis cor-
moe d innocentibus et/ adapta
hic/ ut/ plus Ecclo pficientes

debet/ etiã esse in pueo ihu quia
et/ ipis pueris ihus venit/ Apo9
Bonu pficietes no desinamus
Pu. 4. Iustorum semita qsi lux
predit et crescit usqz ad pfectu
diem/ pficientes igr in toto debz
cresce sz in opibs mie erga
paupes in reluctoe temptacom
erga demoes in ppessioe tribu-
lacom ut/ sic sint pficietes Ita
et/ incipientes etiã in hijs dz
cresce sz tn differunt Vnde si
incipietes sut misericordes et
resistant temptacom9 et/ sunt
pacientes in adusis hoc tame
faciunt ad emendacoe pctor Sz
pficientes etiã operabunt
ut/ pfectiorem obtineat Primo i
consurgunt in opib9 mie erga
proximu ut/ possint dice cum
Job Ab infancia crevit mecu
miseracio q. d. Sic/ in me pro
cessit mia erga paupes cre-
scit Job. 31. Sint misericordes
Act. 1. Jo. Nunqz audiui micor-
dem hoiem mala morte mori
Sz multi inuenti sunt pii et
benigni et/ mites ut agni z
in senectute efficiunt quasi
lupi rapaces pnt fuerunt
misericordes nunc facti sunt crudeles
In iuuentute orant ieiunat
et/ ecclias frequentant/ In senec-
tute iurant/ blasphemat/ ta-
bernas visitat/ In iuuentute
bona pentu dant/ pribus sz
in senectute ppa no dabunt
vmo aliena ?rent/ In iuuente
sunt casti et/ in senectute luxoriosi

pungit pungat pungere ... pungo pungis ... [illegible]

Innuentes sunt virendi in sanecti-
tute sine omni viriditate innuen-
tute sunt quasi angeli sed in senectu-
te dyaboli. Isti omnes sunt ut spi-
na que in principio mollis est non valens
pungere sed quanto magis crescit
tanto plus indurescit et vehementius
pungit sic isti tales crescunt de
bono in malum. Secundo boni proficien-
tes sunt ut oliva que producit
fructus folia flores et fructus sunt
medicinalia. Sic et proficientes
corde ore et opere sunt pauperibus
benigni dicentes. Ego sicut oli-
va fructificavi suavitatem odoris
valde bonus odor deo et mundo
et pluribus homo ad proximos
etc. Ecce odor filii mei sicut
odor agri pleni cui benedixit
deus. Tercio proficientes debent pro-
ficere in reluctare temptacionum
contra dyabolum Gregorius. Debilis est
hostis nemini vincit nisi vo-
lente Figura Gen. 21 Ysmael
hel puer crevit et factus est
bonus sagittarius. Sic et bonus
proficiens quanto plura bona facit
exercitante tanto plura iacula in
dyabolum mittit Jo. quasi perfectus hos-
tibus nostris quanto magis nos sibi
rebellare conspicit tanto amplius
expugnare contendit eos pul-
sare negligit quos quiete
possidet. Tercio istam temptacionum
ticia vere debet vigilancia
ut possint resistere Jacobus Resi-
stite dyabolo et fugiet a vobis.
Semel fugatus in tantum vere-

datur quod difficulter iterato temptabit
timens repulsam. Tercio perfecti-
tes debent crescere in adiutorium
pauperi per perfessionem. Unde Jacobus
dicit. Perfecta proficientes opus operatur. Igitur
Mens electorum durante adhuc tempore pre-
senti perficit sicut ignis flatus. Sicut
enim latens in pectore pectus adhuc
parva simplatet in pectoribus sed
adhuc parva. Unde tales pacientes
comedat in Canticis. Sicut lili-
um inter spinas sic amica mea.
Lilia enim vento agitante
pungitur lilium quod tamen odorem
non perdit sed augmentabitur. Sic
boni homines licet pungantur
malis verbis et factis cum
patientes exercitant amore dei
et tales perficiendo efficiunt
pleni sapientia et gracia dei que
quanto sapientia et gracia operatur in eis
donec perfectionem attingant
et perfecti salvi fiant. Januar

Circumcisione domini

Postquam consummati sunt dies octo ut circum-
cideretur puer vocatum est nomen eius
Jhesus Luce secundo. Karissimi
quod hodie ut est laudabilis consue-
tudinis amici solent se mu-
tuo honorare clenodiis et
verbis optare bonum annum
pauperes eciam qui nichil habent
dare saltem verbis solent aliis
et notis dicere Det vobis deus
unum bonum annum. Sic et ego
ista laudabili consuetudine in
principio sermonis mei possum
dicere ut sanctus petrus ad clandes

qui ad portam templi sedebat me-
dicans et sperans se aliquid accipe-
re. Petrus ait aurum et ar-
gentum non est michi quod autem ha-
beo hoc tibi do. In nomine ihesu christi
surge et ambula. Et mox statim
stans surrexit et ambulabat exiliens
i. saliens et laudans deum. Sic et
ego dico aurum et argentum non
est michi tantum ut omnes nos possim
honorare clenodiis hoc quod heu
nobis do. Habeo tamen meum et ex
habundancia cordis eloquitur
annuncians et exoptans nobis no-
vum bonum annum. Rogabo deum
ut in futuro anno sibi vivatis et
moribus perfectis et in maioribus
diviciis spiritualibus et temporalibus
Et sciatis quod hec que predico non in
olevit sicut alie mundane con-
suetudines sed a dilecto nostro ihesu
christo hec iura consuetudinem. Et
licet hodie parvulus esset et nichil
haberet tamen de nobiliori thesauro
que huic sed de suo sanguine
nobis hodie munus salutis dedit
ad bonum annum quem hodie in
circumcisione pro nobis effudit. Sicut
in infancia incipit nobis suo
sanguine sanctificare et a peccatis
purgare. Ideo dilexit nos et
lavit nos a peccatis nostris in sangui-
ne suo. Sicut enim a pluvia
terra palatum consumit et postre-
mo per diluvium purgatur. Sic
in circumcisione primo sanguinem
effudit ut duriciam cordis nostri
emolliret et demum adveniente
diluvio in eius passione effusionis

purgare possit peccata tocius mundi
et ut credamus sanguinem eius
habere virtutem purgandi peccatorum. Ideo
vocatum est nomen eius ihesus i. sal-
vator ipse enim salvum faciet populum suum
a peccatis eorum. Post introductorium
Vocatum est nomen eius ihesus.
Scribitur quamvis omnes doctores
quod nemo potest rem aliquam proprie no-
minare nisi cognoscat eius virtutes
et proprietates. Unde Gen. 2. dicitur quod
adam qui fuit magister virtutum
omnium creaturarum nomina imposuit
omnibus propria nomina. Sed adam
dignior fuit omnibus creaturis et
rex creaturarum et nemo nisi deus
novit ipsius proprietate et virtutes.
Ideo ipse deus ei nomen imposuit
adam ex quatuor literis a quatuor elementis
quod ex quatuor elementis fuit creatus.
Primo de igne ut suum creatorem
ardenter diligeret quod ipsum adam
nobiliter creavit et regem omnium crea-
turarum fecit. Secundo de aere
ut semper in devocione mentis
et spiritus libere fuit sursum
in deum volaret et ipsum contempla-
retur. Tercio de aqua ut omnia terre-
na et transitoria propter deum contemp-
neret et omnia quasi aqua defluit dila-
buntur. Quarto de terra ut fructus
et flores virtutum produceret et per
omnes unum in episcopis i. pontificibus
et in futuro. Sed heu multi sunt
qui in contrario vivunt. Sunt
quia sunt de igne sed non accenduntur
in ardescunt in ira non conside-
rantes quod ait Jacobus ira viri
iusticiam dei non operatur. Sed

Cp̄m facilem adiuā q̄b sustinē
p̄t q. d. nllo q̄z se ip̄m pati no
potest Et q̄z sunt deaere p̄db xvi
mete cop̄e supbiant et tm
q nec deu nec seipos n̄ ꝑpi-
mos q̄gnoscut vn̄d si deu cog-
noscent mfca dm se humiliaret
si seipos q̄gnoscent sz se ee mor-
tales et nescint qn ul' quo ul' u-
ecaz in nllo supbiret Si ipi
cognoscent a d's tatu et vder-
tu sci seipos n'm q̄tepnent Et
quia de aqua s̄ d's luxiaz et se
ipos destruit in cop̄e i aia
in r̄bz in fama et in honde luxu-
uria tollit tom bonu totig hois
Serpens Et q̄z de terra sunt io s̄ terrestrib
ne anal et q̄nto mag s̄ acqrut
tata plua cupiscut et p̄ q̄ns
no filii dei s̄ filii dyabl' exist
IIo. Cinq opa q̄b facit eis filig
vocati Cum i puer ihus ma-
ior eat oi hoie et nemo nouit
vrtute illig pui nisi angls ad's
de celo missi et a deo in formatg
Ideo no ab hoie s̄ ab angelo impo-
situ e sibi no ihus Phil. 2. De-
dit ei nome qd' e sup oe no
quia no e nome sub celo in q
oporteat nos saluos fi nisi i
noie ihs. Et ho. e q̄d dr i ew.
hodierno post q̄ q̄sumati sut
dies octo ut circuncidet puer
vocatu e nome ei ihs q̄ p̄us
vocatu e ab angelo anq̄ i utero
q̄cipet Inhoc ewn. breui
lra s̄ grani in s̄nia ponut
tria a seculis inaudita q nob
puer ihus exp̄emiae dign̄g

est p̄nouo año Nam p̄mo ille q
e eternus et in temabilis i nllo
tempe clauditz hodie etate octo
dieru q̄stbz Z° ille q e i passibil
et in diminuibilis hodie p nob
pate diminuit q̄z circuncidit
Z° ille q e inessa bilis a cunc enar-
racoe deficiut omis lingue ho-
die noiatz et nome ei i ponit
q̄ vocatu e nome ei ihs Sed
qz hec tria sut ad plenu i effa-
bilia s̄ d's tm° ad nraz morales
instructoz sut exponeda Qma
q̄gregs omib xpi actio e nra
instructio Hinc e q p̄mo et
p̄ncipal' ab oibz vitiis demus
circuncidi Z° etate octo dieru
effici Z° vtute nois ihu adipis-
ci Primo ep° pui ihu demus cir-
cuncidi no solu in vno meb° s̄
in oibz Qma 2m apo' Opdet
vrā vnqueisqz dicere pt vido
aliaz legem i mebris meis r-
pugnatez lege mtis mee Col.
2. Circuncidimi sily no circuncisi-
one spuali ihu xpi Nam puer
ihus hodie circuncidi volut
mlt'is de causis Primo ut legem
impleret Vn ait Non veni solue
legem s̄ adimple Et lex fuit
Gen 17 Infans octo diez cir-
cuncidet in nob Ideo em in octa'm
diem p'r tenei'te pui Nec diffe-
reba ult' ne maior essz dolor Z°
ut nos abhuig dr lege libearet
Brevs Sic extra'te morte q
p nob sustinuit ut a morte eter-
na nos liberaret sic et circuncidi
voluit ut nos ab one istig leg
nos redimeret Z° nos in ep m

parie Si enim ipse tener puer
pro nobis pati voluit / exemplum parie
nobis dedit. Quod nos barbati in
extremo iudicio dicemus cum pueros
innocentes et virgines non leves
perferre et ignem vidimus
ut merentur dei regnum possidere
Nos autem senes amore ihesu
crucifixi non adusque pati possumus
ut tamen sola patientia sit ex gratia
tenus christi passionibus Et sola merito
dei regnum Xpus dominus ait In patientia
vestra possidebitis animas vestras
Quo circumcidi voluit / nobis exemplum
spiritualis circumcisionis Ezech. xliv
Omnis alienigena incircum-
cisus corde et carne non ingredietur
sanctuarium dei i. regnum celorum
Sciendum quod triplex est circumcisio
spiritualis scilicet incipientium proficien-
tium et perfectorum Incipientes
circumcidant cultello in parte
a vitiis Proficientes cultello in me
a superfluis Perfecti cultello in ter
a [illegible] et a necessariis Primo
dico incipientes debent circumcidi cu-
tello [illegible] a vitiis in omnibus sen-
sibus Primo in oculis ne videat
illicita Greg. Non debet videre
quod non licet concupisci. Et Aug. dicit
Impudicus oculus impudici cordis
est nuntius quod cognoscens David ait
Averte oculos meos ne videant
vanitatem. Secundo in auribus ne audiat
mala verba et detractoria Sed tantum
divinas inspirationes. D. Audiam quid
loquatur in me dominus deus. Et dicit
Auditu auris obedivit michi
Tertio in lingua ut sit non audere

sit nec per me detrahere aliquid debeo
Quia apostolus ad Ro. dicit Detractores
odibiles deo sunt Et sapiens dicit
Si mordeat serpens in silentio
non minus nocet quam [illegible] - Sed
magis quam homo nescit se cavere
mala prius sane minus nocet Sic qui
alteri detrahit ipso nesciente
magis nocet quia nescit se excu-
sare Multa dicunt preter etiam
quod absente audientibus non dicunt
Ideo talibus non est credendum Queritur
sicut Thomas an detractio sit
peccatum mortale et videtur quod sit ymmo
maximum peccatorum quod committi potest
Unde maius malum quod proximo non
potest facere nisi ut ipsum occidat
Sed similiter quod gravius est occidere animam
quam corpus, Mt. dicit Nolite ti-
mere eos qui occidunt corpus etc. Sed
Ille qui alteri detrahit eius animam
occidit ymmo et suam ipsius animam
Cris. Nunquam alium iudicabis te ipsum
condempnabis Et in precepto prohibet
Non occidas nunquam non prohibet tamen
manus sed et os [illegible] Ante tamen
aliquod peccatum est gravius quanto plus
malum inducit Sed detractio inducit
plurimum malum Sed execratorem
mentibus Greg. Quidam faciunt
detractores nisi quod in pulverem suf-
flant sed in pulverem sufflare
est oculos pulveribus cecare Sic
detractores cum magis detrahendo suf-
flant tanto minus veritatis lumen
inde vident [illegible] esse maximum
peccatorum [illegible] bona famam
demi[illegible] et spiritus excecando

Sed cont^a di^a pctm furti qu^m^9 e
pcto ubi s3 adulteriu homicidiu
furtu sunt pcta furti s3 detractio
nis ubi g^t no e gravissimu pcctum
in pxi^m / Ex^o ^o d^m q^d pcta que
fiunt in pximu pensanda s^t
sedm nocumetu bonn pximi
Est aut^ triplex bonu homib^s
s3 anie corpib^s et reru / Bo^m
aie e opti^m q^d nll^s auferre pt^
nisi p suasionez mala et per
osensum pp^e volu^t / Ex^o cum
una psona inducet alia ad pc^o
randu illa pt sequi q^d no / Ido
peccans in h^o omittit alienu
pctm q^d grauius alijs pctis mo
talib^s indicat / Delectab^s aut in
corp^s ut homicida adulter in
has pcessiissime pccat ut p^3 / p^d^3

Vide f 1 Malus e nome bonu q^a auru
et argentu / Detractor q^i aufe
rens nome bonu sedm genus
suu e maius pctm / Est eni maius
pctm qua furtu q^e indicit in
dicio humano ad patibulm / Sed
detractionn indicat deus ad pati
blm infernale / Ap^o ^9 paulus

Ex^m Cum in 3^m celu esset raptus et
archana divinitat^s contemplatus di
uinu / Michahel archangl^s
duxit eum et penas dapna
toru ei ond^it / Et int cetera vid^t
arbore an infernu stante mul
tos ramos hntez et ardentez
vidit in ea mltos suspensos qua^m
in pedib^s alios in manib^s q^sm
in crinib^s et mltos in linguis
Et q^sivit q^i sunt isti qui tor
quentur / Vnd^t angelus / Sen

dentes in pedib^s sunt omnes quoru
pedes ad malu cito prom^i sunt
et ad bonu tardi / Sus^p i manib^s su
res raptores usurates et lusores
Sus^p in crinib^s adolescentes luxuria
sexus et omnes in crinib^s superbientes
In linguis sunt omnes detractores blas
phemates et inpudice loquentes
Sedm enim mensura pcti erit pla
garu modus / Unde d^r antiqua ve
tula leg^r q^d xo anis fuit sepulta
et tota^r incinata pter lingua q^o
integra fuit inuenta / Cunctib^s h^o
admiratib^s quida a mortuis resu
citata d^r / ego bis nom eam / Ipsa ha

ex^m 2 R
buit ita mala lingua / Sic fuit
in tota vita^te / Uo mendari non
potuit / Ido dico q^d omnes volentes
in capite deo fuire civandat lingu
am sua cutello iusticie / Qua
Jac^o di^t / Si q^s putat se religio
sum ee no refrenans linguaz
sua huius vana e religio / Non
eni e meb^r celocissi^m qua lingu
rea et magis nociua / Bn^m ma
la lingua magis nocet q^i corona
spinea capite xpi impressa q^m
lancea pecto xpi infixa qua
claui manib^s et pedib^s confossi
Sed ia h^o tn semel xpo no
cuerunt et pro eo voluntarie ptulit
Sed mala lingua toties quotiens
monet detrahendo toties x^m
vulnerat in suis mebris / q^a
di^t q^d om a minimis meis fe
cistis michi fecistis / Jac^o Qui
no offendit in vbo pfectus i ope
suo erit / Io p^s / Pone dne cus
todia ori meo et hostiu de ba
sterundi in ventre pab sentiaz

ne sint inimici crucis xpi Ambr.
Cibus per sinodeme et potus
abstinentie vicia carnis domant
Deinde in corde pro pauptate spiritus
Contra avariciam quia nullum iusticie
vestigium in illis corde est in quo
avaricia fecit habitacionem Beda
Ambr. Deinde in omnibus membris
Unde qui sic per iusticiam circumcidi
bonus efficientis in operibus efficitur
Secundo perfectiores circumcidi debent
cultello misericordie a superfluis Ut luce
Ad Quod super est date pauperibus
Unde aug. dicit maximus quod deus
est operatus a religionis bonis est immi-
tandus Quia misericordia dei est super omnia
opera eius Ideo maxime misericordia est
ymitandus quia misericordia dei non relin-
quit misericordes homines Ideo Nunquam
vidi misericordem hominem mala mor-
te mori Tercio perfecti debent circum-
cidi cultello caritatis a necessariis
Caritas facit omnia communia Et perfecti
non contentant pauperibus superflua
ministrare sed eciam necessaria care-
ntibus ministrant Unde dixit
adolescenti Si vis perfectus
esse vade et vende omnia que habes
et da pauperibus et veni sequere
me Et iste ut glo. dicit Une de-
quo certo vivas Prud. Deus dela-
bet manum tuam Ipse laboret
manum tuam quam in aduncabis
bus eis etc. Et sic circumcisi dicunt
perfecte in corpore usque ad etatem octo
dierum Dies enim secundum philosophum non
est aliud nisi lacio solis super terram
Sed per diem intelligitur illuminacio gracie

ut sic tales per circumcisorum spirituales
tamdiu in deo proficiant donec
per graciam dei totaliter illuminentur ut ulterius
in luce gracie ambulent ut filii
lucis in omni bonitate et iusticia etc.
Jo. 12 Ambulate dum lucem habetis
ne tenebre vos comprehendant
Qui enim ambulat in tenebris
nescit quo vadit In luce gracie
ambulare est etate octo dierum
habere Sed in 8 diebus dicitur Dominus
qui apparet soli Solaris dicitur quasi
solus lucens In quo datur intelligi
quod sola lux divina debet in nobis
lucere mentem qua luce divina quod omnes
in dandi graciam Secundum id Luce
at lux vestra coram hominibus Et
dicitur dies dominicus a donando quod omne
id quod sumus et facimus de domi-
no Ut apostolus dicit Omnia quecumque faci-
tis in verbo aut in facto ad laudem
dei facite Et iste est primus dies
boni religiosi Sed quia mundani
non ad dei honorem sed ad hominum com-
placenciam se decorant Diebus
dominicis sportulatis se in speciebus
Ornatibus se vestiunt diversis
et in viis et in ecclesiis ostende-
tes se aliis in exemplum superbie et
per quos tota dies dominica dedu-
centes inanem sua contra dominum
Non ideo venimus diei in deo sed contra
eius in diabolo Sunt de quibus dicitur
Maledictus puer centum dierum
et in ecclesiis manifeste eis dicitur
Inveterate dierum malorum nunc
venerunt mala que operatus es
diebus vite tue Secunda dies apparet

lune Luna enim omnium planetarum est
infima et per eam virtutes omnium pla-
netarum ~~infima~~ recipimus Sanguis
intellig(itur) . tercio dominus humiliatio
infra dominum Tunc enim homo primo si-
bi ipsi nichil retinuit sed totum quod e
deo dabit et humiliter se deo
omittit omnem spem suam in deum
ponit Et ad hoc facit . dicit Ezech.
humiliacio tua in medio tui
q. d. Tunc intelligis quod nichil a-
tempore es nisi posses Ideo primo in-
fra deum te humiliabis Et per
hanc humiliacionem recipies influ-
xum gracie spiritus sancti Unde dominus
conquestus est Super quem requiescet
spiritus meus Et respondet super humi-
lem et mansuetum Aug(ustinus) Cor
humile et mansuetum est sic
vas quo summo mane in adventu
dulcis roris se aperit et in
aurora roris capit et per quod
tota die vanis aperiebit
Et ventis et pluviis contra-
riis clausa permanebit Sic
cor humile in adventu spiritus
sancti aperit rore gracie capit
sed ventis temptacionum contra-
riis clausa permanebit Contra
istam diem humilitatis filii diaboli
efficiuntur et tale sole diei sed non
solum superbiunt corporalibus sed et spiritual(ibus)
quibus omnibus gracia subtrahitur
Nam Superbis resistit deus humi-
libus autem dat graciam Et in iusto
secundum Aug(ustinum) Et in a diabolo
fugiunt a deo propter superbiam quia
resistit deo Et quia deus po-
tencior quam sit superbia et ceteri
superborum sed diabolus Ideo omnibus superbis
suppeditabit et diabolus dabit
Tercia dies appropinquat marti qui insti-
gat ad bellum unde deus belli
agentibus diaboli Sanguis notatur ra-
cio sed et sua deo dabit et sic omnino
infra deum humiliabit et totam spem
suam in deum ponit et hostibus ma-
lignis se gerit Illam amabit et in
pugnabit Ideo requiritur quod sit fortis
in bello contra hostes iste dabit
et nullum vincit nisi volentem
Et Notandum autem qualiter temptant inci-
pientes alios proficientes et alios
perfectos et contemplantes Illam inci-
pientes temptant ad vicia ut
citius ad ea redeant quod tarde re-
linquerunt et quia diu in temptati-
onibus non omittat sicut in statu inci-
pienti Proficientes autem temptant
ut in profectu virtutum impediant
q. d. eis temptato 1 ad Cor. Ita enim
dico propter infirmitatem carnis Et per-
fecti temptantur ut de operibus acceptis
extollantur Greg(orius) dicit Contingit
ut qui plus in contemplacione rapitur
amplius temptatur et respicit Ideo
videant ne extollerentur Ideo forti
animo estote ait diabolus nemnem
vincit nisi volente Contra
istam diem sunt ~~humani~~ mundani
qui omni temptacioni succumbunt
nulli resistunt non concedant sua
nisi ad temptarum sed diabolo consentire
Quarta dies appropinquat mercurio qui
semper gradi cum sole sanguis notatur
per illis semper dabis Secunda capite vos

gra Cris ipe dic Imitatores mei es-
tote sic filii karissimi Et bn' dic Hen-
ric bone ihu multi sut qui ad te ve-
nire cupiut sed pauci q te sequi
volut Nemo enim pueit ad gloriam
xpi sublimitatis nisi p vestigia sue
humilitatis et virtutis Unde dicit Cris
ego humilitate caritatis paupertatis
paciencie et castitatis in medicina
sanitatis tenui sic et tu eisdem
in eodem vestigiis si ad gloriam bea-
titudinis puenire cupis Et si in
istis virtutibus delinquimus tunc
penitencie assumamus et sic enim sequimur
qui peccatum no fecit Et tunc maxi-
ma penitencias probus fecit et sic tu
petus et maiora magistria ad eum per-
venire Sed quid ista dicunt habes
se q cottidie peccare peccant
et no penitent Unde Cottidie pec-
care et nullam penitenciam habere est
vivendo in morte ire Ps Veni-
at mors sup illos et descendunt
in infernum viventes Quinta dies
apparet Jovi Jupiter est candidus
ad instar lactis prius ostendit q nra
secula debz ee pura Unde tu xps
sit candor lucis eterne Ideo velit
habere candidos imitatores Vnde
dd ait Cor mundu crea in me ds
ut sic mundo corde te sequi possint Contra
quos faciunt q tam impure vivunt
q no solu luxuria sed et oibus peccatis
mortalibus inquinant animas suam
Ps Abhominabiles sunt sic ea que
dilexerunt Sexta dies appa-
ret Veneri Venus interpretatur adama-
rem Unde gentiles eam deam
amoris vocaverunt In quo

ostendit q sic ipe pro omni sequens fer-
venti caritate debz ei servire Nec
eius servicio fatigari Caritas non
subsistit sine amore Ubi no est
caritas ibi nulla est virtus pfecta quia
caritas est mater omnium virtutum Et di-
caritas est unio qua unitur cu deo Nec
aut caritas refrigerata est in
multorum cordibus Quia dicit Quoniam super-
habundavit iniquitas refrigescet
caritas multorum Et quanto ma-
gis refrigescit caritas dei in cordi-
bus tanto magis incalescit in eis
amor carnalis qui est mater omnium
viciorum Septima dies apparet
Saturno qui est frigidus et pallidus
quo regnante nascitur fetus
motus tunc debilis et regnat
pestilencie In quo notatur q imitatores
et servitores xpi debz mori omnibus
creaturis et soli deo vivere Ut cum
apostolo possit dicere Vivo ego iam
no ego sed vivit in me xpus
Et sic omnes boni religiosi di-
cunt ppter te mortificamur tota
die et omnis vita nra Et in mundo
no moriunt viciis sed magis vir-
tutibus vivunt in mundo non i-
deo Ideo no xps sed dyabolus erit
merces eorum Octava dies
redit ad prima scilicet ad solem licz
enim aliquando sol eclipsatur nec vi-
sui tamen tamen nuq eclipsim pati-
tur sed semper lumen suum retinet Sic
et isti ut perveniant ad pfectam
etatem in xpo sed octava dicitur
esse varietas in adventu Omnia pa-
riter a pfecto opus operatur

qui liz exterius videantur tristari
et tribulari in adversis tamen interius
debet gaudere d. tu apostolo. Gau-
deo in tribulacionibus meis. Et hoc
quia sencio me amari a deo
meo et domino meo ihesu christo qui
flagellat omnem filium quem diligit.
Nunc de 3o principali scilicet de nomine ihesu
est videndum. Hoc nomen puer ihesus tamen
vocatus est scilicet antequam ipse conceptus ab
angelo quando mariam virginem dixit
Ecce concipies et paries filium et vo-
cabis nomen eius ihesum. Secundo post
conceptum ab eodem angelo tum in
sompniis apparuit ioseph dicens Ne
timeas mariam accipere coniugem
tuam quod enim in ea natum est de spiritu
sancto est. Pariet enim filium et vocabis
nomen eius ihesum. Tercio tocta-
nitatis eius scilicet in circumcisione et ap-
entibus vocatus est ihesus nobis in exemplum
ut ihesus semper sit nobis Primo in no-
de pro dilectorum in ore pro laudacionem
in opere pro bonorum operum. Unde Bernhardus
Nichil delectabilius in corde
et cogitari In ore nil utilius pro-
diri In opere nichil fructuosius
pro opere. Habeamus ergo ihesum christum
in corde et salvabit nos a temp-
tacionibus In ore et custodit nos
ab odientibus In opere et salvabit
nos a tribulacionibus. Augustinus Istud
nomen ihesus intextratum est ex
duabus silbis quia puer ihesus ex-
stat ex duabus substanciis scilicet divina et
humana. Unde secundum ciceronalis
et caro una christus homo una deus et ho-
mo unus est christus. Istud nomen conpor-
tum est ex quatuor literis unde

xl virtutes christus habuit nobis summe
necessarias scilicet humilitatem. qua pro-
nobis humiliter et pauperis puer nasci
volunt ut nos exaltaret. Iusti-
ciam quia pro nobis iusticie divine satis-
fecit tum in cruce mori voluit. Mise-
ricordiam unde animas sanctorum patrum de
limbo liberavit pacienciam ut nos
saciaret et donis spiritus sancti dita-
ret. Iste hoc nomen ihesus scriptum
est in x locis primo in libro vite in quo
electi videbunt. hoc nomen scriptum
sub quo militaverunt inter unde
dicitur In capite libri scriptum est de me.
Secundo hoc nomen ihesus est scriptum pro pro-
latum in titulo crucis scilicet ihesus rex
iudeorum. 3o scriptum est in anima fide-
li in baptismo Unde in fronte
in pectore in dorso puer signatur
signo crucis in signum quod ihesum et inde
in ore et in toto corpore portare
debet. 4o hoc nomen invenit scriptum
in propria in frontibus electorum Apocalipsis
vidi numerum signatorum centum qua-
draginta xl milia habentes no-
men eius ihesum scriptum in frontibus
suis Hoc ipsum nomen amabile
est omnibus parentibus Unde non est aliud
nomen sub celo in quo oporteat
nos salvos fieri nisi in nomine ihesu
Hoc nomen ihesus est mirabile
iudeis et paganis Cum tum
vident virtute illius nominis omnes
infirmitates curari ymmo et mor-
tuos resuscitari Maiorum mirum
fuit eis Psalmus Domine dominus noster quam
admirabile est nomen tuum in univer-
sa terra Hoc nomen ihesus formida-
bile est omnibus regibus qui virtute

Ex merito [illegible]
A — 31
[illegible] Ioseph [illegible] in pregnanciam [illegible] angelus [illegible] dicens [illegible] nomen [illegible]
Sinebar liber generacionis [illegible]

ex^m Vid.
Hec exempla in
marilogio anno 2x

illi9 nomib daphant/ ps ♯ Omne-
bnt/ gentes nome tuu dne et/
omes reges terre gl'am tua· Esto
nomine ihus e desideab^le· delecta-
na vtute illi9 bnditet in pnti
et/ in futo· Legimus legi quadam eu-
mudq noie deuotq semel cum
aliis sotalib9 ibat/ apot cum tres
spariatu et/ cu aly distreuerent/
ipse soly incedebat/ et/ ppm ihs
in corde suo potabat/ Cui ihus
appuit in forma adolescentis
·d· ei karme nome nosti me
Rndit/ no· Cui ihs ait/ mirum
e q me no nostis cu semper
teneas me in solis in domo et/
in lecto tuo/ Vide qui scptu sit
in fronte meo et/ vidit scptum
trib9 aureis/ ihus nazarenus
rex iudeorum· Et cu legisset iss
adolescens iste ait/ Ego sum
ihus marie fili9/ Dico tibi h^o
noie signa crucis mane et/
sero quia signabis te in fronte sup-
crucis ddd/ ihs na· r· iudeorum
Et/ subitanea morte no morie-
ris et/ sic disparuit/ habean-
tes ergo nobis oibq hoc/ pnouo
ano sit/ sero cu ibitis dormi-
tu faciatis signu crucis in fronte
·d· ihs n· r· iudeorum Et/ mane
cu surgitis tunc itum faciatis
Et/ sic eritis bnditti in pnti et/
in futo· Sermo de epy-
phania et/ p^mo thematis
introductio
Ubi est
qui natus est rex
iudeorum Vidimus

enim stellam ei9 in oriente et/
venimus cu muneribus adorare
eum Mt ij^c z· Sicut e in naturalibus sic/
suo mo e in spualibus· Scitis sic est/
in na sdm phm q ome q vi-
uit/ habet nalem appetitu ap-
petitiue^m bo^m no in quantu bonu
est/ sz in quantu sibi bonu e Hoc vi-
dimus Si quis enim aut/ alicui
animali in vna manu porriget/ au-
ru et/ argetu zc/ In alia parem
aut/ crinem aial rapet/ pane
ul' carne et/ auru relinqret/
Ita q appetit/ bonu in quantum
sibi bonu est/ Sic/ dico spua^r
in modibq nris appetimus pum
ihm qui e summu bonu a quo
effluxerunt oia bona/ Hoc/ bo^m
tam affectuose appetimus qd/
nuq sufficit/ diximq n phabito
isto bono Aug9 Inquietum
e cor meu donec/ quiescat
in te Vnde si quis ab alio q-
ret/ quare cor tuu sic e inmo-
tu continuo Vndet/ quia diu
cor meu spu nali sustentat/
donq spu supnali sustente-
Hoc/ em bonu a deo nobile
bonu e q nullus doctorum men-
surare potuit/ cu istis ibus
mesuris cu quibus mesurat/
ome qd e in celo et/ in terra
Nichil em e in celo aut/ in te-
ra q n mesuret/ visu aut/ au-
ditu aut/ cordis cogitatu Sz
h^o bonu q pue ihus e tam
excellens bonu e q oculus no
vidit/ nec/ auris audiuit/

nec in cor hominis ascendit. Accedit
enim omne quod cadit sub cognitione ad
dicta manu sibi. Et cum hoc bonum
ab angelo tribus regibus fuit reve-
latum fuit tanto desiderio attracti
quod reliquerunt totum regnum eorum et
festinabant ad puerum ihesum. Et cum in
iherusalem pervenerunt quesiverunt et
dixerunt Ubi est qui natus est rex
iudeorum. Ubi est qui na-
tus est rex iudeorum :-
Secundum philosophum omnis perfectio consistit
in tribus. Omne enim trinum perfectum
ut cognoscimus primo in ista trinitate.
Nam perfectio sancte trinitatis consistit
in tribus personis scilicet dei patris et
filii et spiritus sancti. Secundo in celo
perfectio celorum consistit in tribus gau-
diis. Ita gaudebimus in deo et
angelis et in sanctis. Tertio in
homine perfectio hominis consistit in tribus
scilicet spiritu anima et corpore. Ita deus
regit spiritum et spiritus animam et anima
corpus. Spiritus sine deo nichil
saperet anima sine spiritu nichil
intelligeret corpus sine anima
nil posset. Hoc autem operatur in
nobis puer ihesus per tria que in ipso
sunt. Habet enim divinitatem animam
et corpus. Per deitatem sua operatur
in spiritu nostro caritatem. Unde Ioh.
dicit Deus caritas est. Unde cari-
tas dei qua nos aeterna dilexit
nullo refrigerari potest nisi per caritatem
que est in spiritu nostro. Per animam suam
operatur in nobis scilicet in anima nostra de-
votionem et affectionem. Secundum animam
pueri ihesu est vas omnibus gratie et
devotionis. Unde dicit In me omnis
gratia. Sed per corpus suum operatur in cor-
pore nostro castitatem et similiter castitatem anime
a nobis usque in mortem semper perpe-
tuari castitatem. Ut igitur spiritus noster
anima et corpus nostrum in honorem pueri
ihesu christi exercerent. Hoc exem-
plariter ostenderunt nobis isti tres re-
ges in tribus muneribus suis scilicet
auro thure et mirra. Nam in
auro intelligitur caritas que debet
esse in spiritu nostro. In thure devotio
que debet esse in anima nostra. In mirra
carnis et castigatio que debet esse
in corpore nostro. Sed quid isti tres
reges inducti sunt ad offeren-
dum hec tria munera patet in histo-
ria scolastica. Unde legitur quod Ia-
cob patriarcha .xii. habuit filios
quibus prophetavit de quadam
stella perfulgida que tunc in celo ap-
pareret natum puerum ihesum de-
monstraret de ingenie qui deus
et homo est. Elapso tempore isti fi-
lii in partes sunt divisi multum
distantes et contraxerunt matrimo-
nia in partibus alienis et de uno
illorum natus est balaam propheta
qui prophetavit de illa stella
non solum tribus regibus sed et toto
mundo dicens Orietur stella ex iacob
et exurget homo de israel et do-
minabitur gentium. Caspar autem
fuit de saba Balthasar de
arabia et melchior de tha-
sis. Contingit autem in die nativitatis
pueri ihesu quod illa stella apparuit

1e2

in celo quod unusquisque videbat
in regno suo. Et in medio stelle
viderunt primum nomen nati Ihesu
crucem super caput eius. Et venit
vox de celo. Ite velociter in terram
iuda et ibi regem natum invenie-
tis deum et hominem. Et dicit Leo papa
ut isti tres magi magis certificati
essent illa nocte miraculum factum
est in regno suo. In regno
Caspar natus est puer illa nocte
qui statim natus cepit loqui. Intel-
ligat vir et mulier quod ista nocte
natus est puer unus in iudea qui
vocatur Ihesus. Natus mari et pla-
tant omnia que sunt in celo et in terra.
In cuius rei testimonium ego morior in-
fra quindecim dies quod et factum est.
Eadem nocte in regno Baltisar
sterio posuit omni deo et filius
Leo dixit iuda natus est qui vi-
te debuit antiquum [illegible]
dictum. Eadem nocte in regno
Melchior arbor balsami floruit
de qua flos exivit super quem spiritus
sanctus requievit. Post hec quantitis
signis unusquisque in suo regno
ad iter se disposuit cum comita-
tu decenti regali dignitati ad a-
dorandum istum puerum. Ponentes pro-
pinquiores etiam corporis et totum
regnum quod nunquam redirent donec
istum puerum invenirent. Caspar
fuit in etate 20 annorum. Balta-
sar 40. Melchior 60. Et nul-
lorum quidquam scivit de alio et
tamen omnes tres omnes sunt et
contigit quod tercia decima die in
meridie convenerunt in unum ad-
venientes ex tribus viis in monte

Calvarie. Ibi se mutuo salutantes
et tamen quod qua advenerant
perscrutantes et cum eadem tam adve-
nissent gavisi sunt. Et quia propter spis-
situdinem nebule stella que eos usque
ibi direxerat videre non poterant. Ideo
necessario oportuit eos intrare ci-
vitatem Iherusalem. Ut dicit in ewangelio:
Cum natus esset Ihesus in Bethleem
iude in diebus Herodis regis
ecce magi ab oriente venerunt
Iherusalem in 13 diebus. Nec mirum
ut dicit Remigius quia puer ad quem
properabant potuit eos in tam
brevi spacio temporis perducere. Etiam
in montibus et vallibus ac si esset
plana via. Ut propheta ysaias vaticinatum
fuit. Omnis vallis implebitur et omnis
mons et collis humiliabitur. Sed
Beda dicit. Habebant dromedarios
que sunt animalia velocissima que tantum currunt
una die quantum equus in tribus.
Et sic cum venissent Iherusalem interro-
gaverunt dicentes ubi est qui natus
est rex iudeorum. Vidimus enim stel-
lam eius in oriente et venimus
adorare eum. Remigius. In hiis
verbis confessi sunt verum deum et hominem
et regem. Omnem. Hominem confessi sunt
hominem dicentes ubi est qui natus est.
Regem dicentes rex iudeorum. Deum
dicentes venimus adorare eum
quia scriptum est Dominum deum tuum adorabis
et illi soli servies. Gregorius dicit illos
dicuntur illas reges aliis regibus
fuisse ditiores potentiores et sapi-
entiores. Ditiores quia venerunt subveni-
re inopia pueri Ihesu. Potentiores
quia nullum alium regem nec pre-
tes

timuerunt. Sapientes qui non ex
lenitate animi per stellam ducente et
amore et devotione instigante ve-
nerunt et primum iherusalem quesierunt Sed
querit augustinus unde magi noverunt
quod hec stella christum natum ostenderet
Respondet non solum ex prophetia balaam
sed et revelatione angelica didicerunt
Unde gabriel angelus eis dixit Ite
et adorate eum quem celi novo sy-
dere manifestant qui deus et homo est
Unde qui illos adduxit etiam per
angelos instruxit Item per stellam
faris ammonuit ipse in occulto
cordibus adocuit etiam per inspira-
tionem et revelationem spiritus sancti
Nam ratione huius interioris ammo-
nitionis amore facti non timebant
regem herodem quamvis tam crudeliter
neat quin que atem regem pre-
dicaret in sanguine puniret
Amor enim expellit timorem habens
caritatem nichil timet Audiens autem
herodes istos reges de novo rege
nati advenisse turbatus est et omnis
iherusalem cum illo saltim simulatorie Ita
fuit in odio omnium Quia magnus
tirannus sed tunc stabat tributum
regem ipso et non caruerunt sic dicitur
ipsum rapuisse Gregorius Talire-
ge nato rege terre turbatus est quia
altitudo terrena confunditur cum celsitudo
celestis aperitur Congregavit ergo
omnes sacerdotes et scribas tractos
et sapientes sciscitabatur ab eis
ubi christus nasceretur Et dixerunt
in bethleem Iude Unde unitate david

Unde scriptum est Et tu bethleem terra
iuda nequaquam minima es in prin-
cipibus iuda ex te enim exiet
dux qui regat populum meum israhel
Et cum audisset vocavit ad se reges
clam et diligenter didicit ab eis
tempus stelle que apparuit eis et
sciret tempus et locum et quod faceret
si magi ad eum non redirent Quibus
stato dixit Ite et interrogate diligenter
de puero hoc et cum inveneritis re-
nunciate mihi ut et ego veniens ad
orem eum Remigius dicit Simulavit
se velle adorare sed cogitavit inter-
ficere Nam cum huius puer interficie-
bat omnes pueros qui erant in beth-
leem et in omnibus finibus eius abi-
matu et infra Timebat ne iste
puer qui tante dignitatis erat
ut etiam stelle ei ministrarent
posset minoris et maioris etatis
apparere Recessit ergo magi celi-
mam et ecce stella antecedebat
eos usque dum veniens staret supra
domum ubi puer erat Remigius a
dicit aliqui voluerunt istam stellam
fuisse spiritum sanctum qui in forma stel-
le eis apparuit Sicut postmodum in
specie columbe super christum baptisatum
venit Crisostomus dicit quod ista stella
fuit gabriel angelus Alii non di-
cunt quod verius credi fuisse stellam
de novo creatam qui peracto suo
ministerio redivit in preiacentem materiam
Et ista stella secundum fulgentium
certis fuit clarior omnia splen-
dorem eius claritas solis obfuscare

no potuit ymo in meridie lucidis-
sime apparuit Cum igitur magi sic
stella ducente processissent ad ci-
vitatem bethleem et prope tunc
appropinquassent viderunt stellam super eam
virgine ante portum stante adve-
tum dominorum videntem Et una [illegible]
salutaverunt dicentes Ne sciret aqua
nova vero unde ymo sicio novum
omnium novorum novissime et in audi-
tu Et una hic una vero recepit pue-
rum ad omnes mirantes Cum ipsi sunt
reges o. hic e que querimus des-
cenderunt quia de quibus dicentes ad
virginem Adoramus te puerum
puerum istum ut ducas nos ad domum
in qua magnus puer natus est Et nunc ren-
dit libenter Et accessit Caspar qui
erat iunior sed in apparencia factus
est senior propter magnum affectum quem
habuit ad puerum Et accepit istum
virgine ad manum suam et sic ipsa
duxit eos ad puerum Intrantes quoque
domum invenerunt puerum cum ma-
ria matre eius Et procidentes ado-
raverunt eum ut deum Et apertis the-
sauris suis obtulerunt ei mu-
nera aurum thus et mirram Item
obtulerunt aurum ad subvenien-
dum inopie matris virginis Et thus ad
repellendum fetorem stabuli mir-
ram propter consolidationem membrorum
pueri Et alia dicit obtulerunt au-
rum ut regi magno thus ut deo
vero mirra ut mortali homini
qui pro nobis mori voluit ut a morte
eterna nos liberaret Et omnes
tres offerebant hec tria d. q.
Triplex tibi aurum offerimus quia

inter omnes reges es nobilissimus
potentissimus et sapientissimus Item triplex
thus offerimus quia tu es verus
deus cui flectitur omne genu in
celo in terra et in inferno Item triplex mir-
ram offerimus quia licet sis deus
verus et dominus omnium tamen triplicem
sustinebis penam mortis Unam
in ipso corpore Secundam in matre gloria
Tertiam in intimis visceribus qui dicit
propriam a corpore et in passionem
Ipsi sunt in [illegible] Et cum sic puerum
ipsum honorassent angelus domini
in sompnis eis apparuit et ammonuit
ne redirent ad herodem Ideo per
aliam viam reversi sunt in regionem
suam Et per breviorem reversi sunt
unde venerunt in duodecim diebus propter
quem eis dominus ihesus sic fecit ubi
contrariis suis quos primo blande
alliciat deinde iterum eis imponit
Item primo per graciam blande non
allicerit deo sive nunquam incipiunt
Sic istis tribus regibus fecit quia
stella eos sic adduxit Illa a duobus
eorum ab exitu non fuit minutus
neque in itinere confectus Et velociter tamen
quasi sine fatigatione sunt adducti
Sed reversi ad propria cum magno labore
et ad usque ter in duobus annis sunt
multipliciter fatigati Et voluit quidam
quod in monte victoriali ubi stella
apparuit capella fecerunt Et stel-
lam cum puero et cruce depinxerunt
Et inferiori monte magna tunc tres
edificaverunt Et omnes homines ad
adorandum puerum invitaverunt

pdicantes gram et btute istius
pue et ea q viderunt et eis
acciderunt / Depo in octa nati
pue ihu rex melchior post di
uinu offim ano etatis sue c.x.
vi. coram omi pplo capite incli
nato emisit spm Cuius corpus ali
duo reges cu pbris honorifice
sepelierunt Deinde fuit c.x. an
norum qui puerum qsiuit et super
vixit xx ann Baltisar ob
iit in epyphania ano etatis sue
centesimo. xii. dimo offitio qpleto
coram omi pplo que et ij reges
cu pbris honorifice sepultus et
sepelierunt Deinde vi ano post m
obiit qui pus fuit in etate xx.
anorum et supuixit xx. ann
Et no multo post post vi. diebus obiit
caspar ano etatis sue c.xix. di
uino offitio qpleto Deinde archam
circa alios duos e sepultus
Et cu monumentu apperuissent corpora
porum recipie ceperunt sacerdotes
et eum in medio receperunt
videntibus vniuersis astantibus
Vnde sicut in vita sua dilexerunt
se ita et in morte no sunt separati
Et statim ista stella in solita q
eos adduxit ihrlm ad puerum iterum
sup sepulchru eorum apparuit et
immobilis stetit quo usque eorum
corpora colonia sunt translata anno
domini et ducatis usque in coloniam
Deinde et vlterius no e visa Et
sic Caspar an. xx. anorum sup

vixit Reliquae Sub sermo :—
Vbi est qui natus est rex
iudeorum vidimus enim stellam
eius in oriente etc. Hodie isti
tres sancti reges viderunt qua
druplicem stellam scilicet materialem spiritua
lem rationalem et supernalem Primo
viderunt stellam materialem in medio
aeris Spiritualem in medio mentis
et cordis Rationalem in medio
domus sue habitationibus Supna
lem in medio omnium virginalibus su
meris Primo viderunt stellam ma
terialem de nouo creatam no infirma
mento cu aliis stellis positam sed in
medio aeris quasi veteram poi
tam sive suspensam Et dicit
Crisostomus super matheum Postquam balaam
prophetauit oriet stella ex iacob
Constitui sapientes elegerunt
xii viros ex eis Et si quis eorum
moriebatur filius suus aut propinquus
natus loco sui ponebatur Hii sin
gulis annis venerant sup mon
tem victorialem Et tribus diebus
deum orabant ut eis illa stella
ondetur de qua balaam prophetauit
In nocte natiuitatis xpi du sic ibi
essent apparuit eis stella clarissima
hns in se formam pueri et crucem
sup caput eius etc ut sup. Ista
etiam stella directe precessit
tres reges more viatoris Vn
de dixerunt Vidimus stellam eius in
oriente Et mento in oriente
qz in oriente factum e et primum
homicidium scilicet cayn abel a fce e.

pro eam in sic et mito debuit fi
irmari sit nre vita et fidei
Iustus em ex fide vivit Und
isti magi fuit primi de gentib
in fidem xpi gvisi Secdo vide
rut stella spualez intus in medio
mentib et cordib q est fides
Nisi em prim istu deu et hoiez
cogvidissent stella duce adeum
no vamssent nec ppos et reg
nu suu dereliqssent Hec em
stella scz fides firma dirigit omes
xanos adpuum ihm in veniend
Hebr Impossibile e deo place sine
fide Aug fides e illuiano
metis ad suma ducens vei tez
P fidem deus cognoscit dno toe
et amore adeu accedit et cari
adeu puenit Qz qz magi in
fide fuit illuiati denotoe sub
levati et caritate inflamati Io
adpuum inveniend fuit dispositi
Nam foras hoiem vidunt sed
intus deu cognoverut hoiem
muneribus honoraunt sz deu
m[te] eius adoravunt Et no ep
fides bn dr stella qz sic stella
a sole illustrat sic fides a do
infundi Et sic copalis stella
stetit sup ubi erat puer Sic
fides una semp stat tu xpo nec
ab eo separat Et sic stella malis
no fuit visa qua diu magi
fuerut tu iudeis in ierlm Sic
et fides mltonis scba i bonis
qr malos op vivo appet in eis
fideles tn boni sunt fortes co
fideando sic nec herodes nec

iudei stella istam vidunt Sic
nec mali xpum noluit inspice
ea que dei sut Ideo in inferno co
gvanti dre lux orre no illuxit
nob eis no illuxit qz rebelles
fuit lumi Ps Noluit intellige
ut bn ageret Ideo dicut In numb
motib sidera et vtutib sicut
iterum siderum Et sic stella de
sicit ee cu magi puum invenert
queult no e visa Sic vera fide
les tu puum ihm in etni te vide
but sicut e fides enarrat in
ipsis Aug In etni te no est
opus ihm cede tu ut speculu
etene in te solet inspice octo
tu ut cithara dim te solet audi
aure tu ut flos etene amen te
solet odorai Tu in ut panis an
gelicus solet degustai tu ut te
sponsus ama te solet amplexai
Ubi no e opus crede sicorde
et mete iubilare et gaudere
et dice Cor meu et caro mea
exultavunt in deu vivu Zo
viderut stella cona les in dim
ssio in domo in habitacoib scz
maias virgines Beda carit ecca
·a· Ave maris stella dei mater
alma i sta dina Sic stella maris
in nocte ducit navicfates in pri
clo maris exentes adpatu Sic
maia virgo ducit nob adpotu
etene salutis Ideo scdm Brn Ne
autib oclos mos a fulgore hui
stelle si no vis submergi i mudi
procellis Unde si magi sunt

ttaui[s]t videntes stella[m] x[pist]o na[tu]s e[st]
in ymagine[m] maria[m] eis ostenden[tem]
tam p[ue]rum opera[n]ta natu[m] que q[ue]sie-
runt / Un[de] di[citu]r etia[m] Uiso sidus
radia[n]s et p[ro]ferens maria filium
t[er]tio viderunt stella[m] sup[er]na[tura]le[m]
s[ed] p[ue]rum in medio eius que
cognouerunt ee deu[m] v[er]um q[uia] ipsa stel-
la i[n] media noctis exorta qui il-
luminavit / tenebras n[ost]re ignoran-
tie ut ip[su]m p[ue]rum v[er]u[m] d[eu]m cognos-
tam[us] Un[de] aug[ustinus] Cum deus p[ate]r
c[er]tamina / p[ri]mum ho[m]i[n]em no[n] apparuit / ei
in forma p[ue]ri Ne[c] / abraham
cu[m] trib[us] vid[it] et v[nu]m adorauit /
Nec moisi cu[m] vid[it] eu[m] in rub[o]
ardenti et no[n] co[m]burenti Nec
cu[m] ei de celo loq[ue]ba[tur] no[n] du[m]
puer nat[us] fuit / S[ed] tribus regib[us]
apparuit in forma p[ue]ri speciosis-
simi in p[re]s[en]ti q[uia] om[n]ib[us] fide cat[holic]e
et deuote eu[m] q[ue]rentib[us] / voll[et] fa-
re p[ro]nob[is] dei in p[rese]nti et in futu[ro]
Ut / s[ed] de quo d[eu]s dice[re] possit
Hic e[st] filius meus dilect[us] in quo
michi b[e]n[e] co[m]placui Ue[l] ista sup[er]-
nat[ura]le stella d[icitu]r eccl[esiastic]i Quasi stel-
la matutina in medio nebule q[ui]
d[icitu]r d[iv]i[n]itas illi[us] p[ue]ri e[st] q[ua]si stella
matutina Que an[te] omne[m] diem
et / omne[m] c[re]atura[m] fuit / Et dr matu-
tina p[ro]pt[er] h[oc] q[uia] iam t[unc] c[re]auit[ur] q[ue] est
q[ua]si nebula c[um] d[iv]i[n]it[ate] / et hec stel-
la ducit nos ad p[ar]tu[m] et[er]ne salu-
tis S[ed] heu multi sunt qui ha[n]c
stellam no[n] vide[n]t / deu[m] in m[er]a

potul[us] hab[en]t et / sunt q[ui] malicia
excecauit / Iob z[?] Stelle sub[sti]tu-
ant lumine suo q[uia] d[icitu]r ... nolebat
gaude[re] cu[m] p[ue]ro ih[es]u et / cu[m] m[at]re
ei[us] m[at]re x[rist]i h[abe]nt / nob[is] grat[ia]m sua[m]
Sed vi[sis] p[re]dictis stellis vacam[us]
in paup[er]tate sp[irit]us s[ic]ut o[mn]i auari-
cia in humili[ta]te cordis et / motib[us]
s[icut] o[mn]i[s] sup[er]bia In p[ur]i[ta]te tocius ho[m]i[n]is
s[icut] o[mn]i[s] lux[ur]ia Quia om[n]e pl[ace]t dilig[it]
suu[m] pl[ace]t Un[de] dic[itur] puer ih[esu]s paup[er]es
humilib[us] et / pu[ro]s dilig[it] / h[ab]et et
acceptabit / mun[er]a n[ost]ra s[ci]l[ice]t auru[m]
thus et / mirram Offeram[us] p[ri]mo
sibi auru[m] i[d est] amicicia[m] n[ost]ra[m] Unde
aug[ustinus] dic[it] / aurum c[ae]tera metalla
precellit / p[ro]p[ter] h[oc] dic[itur] et / amicitia
precellit / o[mn]ia c[ae]tera dignitate Ecc[lesiastici]
Non e[st] condigna ponderacio co[n]tine[n]-
tis a[n]i[m]e Sic enim sic d[ilexit] deus p[ate]r d[i]lect[us]
vnigenitu[m] filiu[m] suu[m] i[n] morte[m]
tradidit ne a[n]i[m]e n[ost]re dap[n]arent[ur]
Un[de] apo[stolus] / Empti estis p[re]cio magno
glorificate et / portate d[eu]m Sc[?]edo of-
feram[us] ei mirram i[d est] corp[or]is n[ost]ri m[ortificationem]
Mirra e[ni]m amara e[st] s[ic] et / cor-
pus n[ost]r[u]m p[ro]pt[er] deu[m] amaricandu[m]
et / castigandu[m] e[st] ut / s[it] puru[m]
et in maculatu[m] sacrificiu[m] omnipoti
deo Di[citu]r e[ni]m sapie[ntia] Honora
deu[m] de tua s[ubstan]tia i[d est] de corp[or]e tuo
ut / s[ed] pure viuas in co[n]spectu
dei T[er]tio offeram[us] ei thus i[d est] pa-
tiam in adu[er]sis Thus e[ni]m
no[n] redolet / nisi in igne po[n]at[ur]
Sic p[er]fect[us] homo dat / bonum
odorem pacie[n]tie et benigni animi

tum positus est in igne tribulacionis Unde dicit qui ait Igne me examinasti et non est inventa in me iniquitas Hec obliviones anime et corporis et pavie debent fieri in altari cordis nostri in templo corporis de quo apostolus Templum dei sanctum est quod estis vos Huiusmodi templo cor est altare sacerdos offerens est spiritus hominis qui affert totum hominem pro ihesu Unde sanctus amonet nos [illegible] ne redeamus ad hec dampna vel ad peccata pristina sed ad deum properamus deum [illegible] itaque in eternum [illegible] inveniamus et tunc dicamus illud cantici Inveni quem diligit anima mea. Sermo

De sancto erhardo et primo thema introductio

Dilectus deo et hominibus cuius memoria in benedictione est Eccl. xlv. Augustinus [illegible] eterna sapientia cognoscitur in terris sicut et cognoscitur in celis Sed sapientia in creatura cognoscitur in terris sicut in omnibus creaturis racionabilibus et irracionabilibus in dissimilitudine earum Nam in omnibus hominibus non est assignare unum qui assimiletur alteri simpliciter Et ita dissimiles sumus in faciebus sicut et in mentibus Unusquisque habundat in sensu suo Sic eciam in celo in sanctis omnibus est dissimilitudo non est assignare angelum qui simpliciter sit similis alii Unde sicut stella differt a stella sic claritas sanctorum Ut apostolus dicit Illam dicit vero quod sanctorum [illegible] non est inventus similis illi sancti et sanctus erhardus unum ipse habuit nunquam [illegible] et sanctis fuit Illam antiquitus usque in montes sanctus fuit et preciosus [illegible] Non autem dicit Qua felix qui cum [illegible] dicere possit Species mea a iuventute mea Ut fuerunt multe sancte virgines que a iuventute deo vixerunt usque in mortem felicior autem qui dicere possit Species mea ab uberibus matris mee Ut fuerunt aliqui sancti confessores ut sanctus nicolaus Sed felicissimus est qui dicere potest Species mea ab utero matris mee ut fuit Iohannes baptista Sed [illegible] in utero sanctificatus Nullus vero senex potest dicere Species mea a senectute mea Unde ait senectute [illegible] nichil habet pravum [illegible] confide Sed nescio habens ordinem [illegible] ne derelinquas me in tempore senectutis mee Cum igitur sanctus erhardus ab utero matris fuit sanctus et sic continuavit et perfecit usque in morte Ideo de eo dicitur Dilectus deo et hominibus cuius memoria in benedictione est

Dilectus deo: post introductionem

Licet ista verba dicta sint de moyse qui eduxit filios israhel de egipto per desertum in terram promissionis tamen generaliter possunt assumi in laude et preconia sancti episcopi et confessoris erhardi qui multos homines vita et doctrina et miraculis eduxit de egipto scilicet de mundi tenebris Unde omnibus dixit 1 Ioh. Qui ambulat in tenebris nescit quo vadat Que bene apparet in nobis omnibus quia cottidie [illegible]

Vide sermonem de [illegible] Vide in libro [illegible]

De baptismo [illegible]

vna dicam et nescimus quo ibimus
in vita aut in morte · Aug(ustinus) · Nullus
scit an deo odio vel amore dignus
sit · Ecce sanctus erhardus multos eduxit
de tenebroso mundo in desertum pa-
ne religionibus dicens cum apostolo · Imita-
tores mei estote sicut filii karissimi q(ui)
d(icit) · Ego sancte vestigia ihesu christi so-
quimini me · In abnegatam volunta-
te in omnibus pietate et in spiritu paupertate
Nam et ipse confirmabit suam vo-
luntatem dum voluit · Ipse vixit in
voluntaria paupertate et in spiritu paupertate · sua
omnia a parentibus hereditavit
pauperibus distribuit nichil sibi re-
tinuit nisi vite sustentacionem 2ª
ad thimo. apostoli · Habentes alimen-
ta et quibus tegamur his contenti si-
mus · Sed nota quod deo dilectus
dicitur hominibus · Ubi autem · D quam
magna hec est contra placere deo et
hominibus et semper in bona memoria
habere · Scriptum enim deus diligit quos
mundus odit et econverso ut patet in sanctis
apostolis et in omnibus dei amicis
quibus xps dixit · Ego elegi vos
de mundo propterea odit vos mundus
Nolite mirari si odit vos mundus
quia me priorem vos odio habuit
Econtra illi diligit a mundo quos
deus odit · Jacobus · Quicumque vult esse
amicus huius mundi inimicus dei
constituetur · Ecce enim similitudo est con-
dicionis omne enim simile diligit
sibi simile · Dicit et dissimilitudo est causa
odii · Nudam tocius si similes

Nam corvi non diligunt pullos suos
quamdiu eis sunt dissimiles quia postquam
incipiunt nigrescere et plumes-
cere tunc primo incipiunt eos diligere
et nutrire · Ante rore celi susten-
tantur · Sic mundus nullum diligit
nisi plurimum sibi · Dissimiles ut sunt
boni religiosi odit quia deus eos
pascit rore celi et gracia et consola-
cione sponsi sui · Ut tu possibilitate
valeant · Contemplaciones tue leti-
ficaverunt animam meam afflictam habe-
re in ergo · De filiis israel qui quam
diu fuerunt in egipto sub cetes e-
gipciis a piris cibati sunt · Sed ad
postquam ab eis fugerunt et ad
terram promissionis laboraverunt
deus nutrivit eos manna celi
Electus autem erhardus deo et
hominibus dilectus fuit · Et ro est
quia ipse bonum incepit et melius perfecit
optime finivit · Incepit enim
in puerilitate profecit in virilitate
et finivit in bona senectute
Hic est optimus modus serviendo deo
in iuventute incipere in virilitate pro-
ficere et in senectute perficere · Gregorius
dicit · Nemo repente fit summus
sed oportet quod paulatim mereatur virtutum
unusquisque ascendat donec ad
perfectionem perveniat · Aliud namque
sunt exordia virtutum · Aliud pro-
fectio · Aliud non perfectio · Exordia sunt
bona perfectio melior perfectio
non optima · Sed hanc sanctorum autem
Multorum est incipere paucorum non finire

et in deo perseverare. Incipientibus
corona promittitur, sed perseverantibus
datur. Incepit autem sanctus Erhardus
in puericia. Intelligentes quod magistra
ait: Quilibet se probet quod advenien-
cium [illegible] debet q. d. Isti pueri cito
incipient, tempus habet et malicie
ab [illegible] qui in senectute
sua noluit [illegible]. Ysidorus dicit:
Non invenitur fructus in arbore
nisi prius videatur florescere.
Sic nec perfectionem obtinebit
qui iuventute non incepit. In
senectute primo incipere est diffi-
culter peccata contracta emendare.
Sed iuventute incipere et perse-
verare est perfectionem attingere.
Sic sanctus Erhardus in iuventute
incepit. Unde legitur cum esset 12
annorum et quadam domum patris
sui exiret, vidit lumen claris-
simum lucens ante domum patris,
in quo lumine tantum delectabatur
quod oblitus est sui et omnium. Nichil
cogitavit nisi quo lumen appre-
henderet, sed nequivit. Cumque lumen
semper manus eius precessit usque ad
angulum patris sui, et sic dispa-
ruit. Quo viso adolescens Er-
hardus cepit intime flere nec
ab omnibus advenientibus consolari
potuit. Tandem pulcherrimus
iuvenis advenit et eum flere
conpescuit, et fuit angelus ad sua
custodias deputatus. Cui sanctus Er-
hardus inquit: Vidi clarissimum lumen,
sed apprehendere non potui; ideo

flebo. Cui angelus ait: Duo sunt
lumina, unum naturale, aliud spirituale.
Et nisi prius interius extinguatur
lumen naturale, non apprehendis spiritua-
le. Et Erhardus: Que sunt ista lumina?
Respondit angelus: Naturale lumen est pater et
mater et amici, mundi bona et
carnis delectaciones, que omnia in natura
propter deum sunt extinguenda. Unde
Ihesus ait: Qui amat patrem
aut matrem plus quam me, non est me dignus.
Et qui non renunciat omnia que possidet,
non potest meus esse discipulus. Lumen
vero spirituale est primo et principaliter deum
suum agnoscere, cognitum diligere
et in dilectione ei servire et sibi soli
adherere et sic usque in mortem
eum sequi. Erhardus ait: Et quo
perveniam in cognicionem creatoris mei?
Respondit angelus: More sanctorum apostolorum,
qui relictis omnibus secuti sunt eum,
[illegible] frequentare [illegible] au-
dire, devote orare. Hec faciunt deum
agnoscere et amare. Et sic angelus
evanuit. Deinde postea in firma etate (?)
meditabatur quomodo vitam suam mun-
daret et fundaret super firmam
petram, scilicet super Ihesum Christum. Unde
apostolus: Fundamentum aliud nemo potest ponere
nisi id quod positum est, scilicet Ihesus Christus, qui
est stabile fundamentum omnium bonorum.
Ideo cum alii adolescentes cantu vo-
luptatibus delectarentur et choreis
[illegible] interessent etc., sic divinis
preceptis et consiliis eum [illegible]
cupiebat, et sua pauperibus eroga-
bat, soli deo servire et placere cogi-
tabat. Et quia sic bene incepit,

[margin note:] [illegible] latrones et [illegible] [illegible]

meli[us] pfecit / Demu[m] statu[m] pu-
lem supgressus e[st] anatnauit / o[mn]ia
q[ue] erant puuli et vilib[us] animi
Robur arripuit / corp[us] ad spm sub-
iugauit / et spm rat[i]o[n]i sbient
Vnde dorsu[m] q[uan]to caro subiecta / aie
ne / vitia rom[n]i mi[n]us spu[s] sub-
tiat[ur] creatori / O[mn]ia em subtus nob
sunt / subiuuit nob si subiciemur
ei a quo sunt / o[mn]ia / Cum s[an]c[tu]s b[ea]t[u]s er-
hardus bn[e] incepit / in sua pu[er]ilitate
meli[us] pfecit / in volu[n]tate / Quia
dum grad[us] sacerdotij ascendit / se ipm
in ara cordis sui deo offerebat /
dicens dne ihu xpe qui te ipm
et pro omnib[us] fidelib[us] obtulisti
deo pri in ara crucis / Ita me tibi
offero in ara cordis mei / Secundu[m]
Judith / Vnde flama altaris
ascendit in celu[m] pariter et angel[us]
cu[m] flama ascendit q. d. Cum de
altare cordis flama cari[tatis] et devo-
tionis de spu hois ascendit in
deu[m] et angelus hois cu[m] spu ho-
minis in ista flama ascendit / Na-
lib[us] homo cari[tat]e disponit / as-
censiones in corde suo et / ibit
de virtute in virtutes donec vi-
debit deu[m] deor[um] in syon id e[st] i[n] speculo
sue diui[nitat]is / Ideo s[an]c[tu]s erhardus
cari[tat]e et devotione adora bo-
rat / p[ro]mptus / Et / semp[er] mente in
deu[m] suspensus / Vn magis oronib[us]
oronib[us] tonib[us] et pdicaconib[us]
semp[er] intentus ihm xpm pota-
uit in corde / xpm laudauit / ore
et pdicacoe et / operatus / ope
Vt ipe xpc ihus ondebat / p[ro]to
mag[is]t[r]o miraclo p[ost] mortem
suam / Vnde legitur q[uod] ipe wolf-
gangu[s] epi cu[m] s[an]c[tu]s erhardus mor-
tuus et sepultus e[ss]et / Nagdu[m] abbatia
canonicatus et honoratus e[ss]et ut
sanctus / Nunc / alba in qua sepultus
fuit / extra tumultu[m] cuit / Sed
custodes templi h[uius] no[n] q[ui]dea[m] q[ui]
si cu[m] templu[m] scopis purgaret
hoc panu[m] subpeditatu[m] videbat
et amouebant / Et / quib[us] hoc fa-
ciebant / torientes pan[us] recesse-
bat / et item sup[er] sepulchru[m] ap-
parebat / Et cu[m] nullus aduteret
quid hoc signaret / ymago cru-
cifixi stetit circa sepulchru[m] que
intime flere cepit / o[mn]ib[us] hoc vi-
dentes et / audientes admirati
sunt / adtrentes admiracom
videndi / Et / s[ed] cu[m] mlto[rum] do[lore] p[ro]le
coram ymagie staret et gra-
nue lacrimas videt / Hec ymago
se inclinauit se ad sinistram
adorna virginies noie kunigunde
q[ue] fuit filia sororis s[an]c[t]i vdalrici
epi augustensis / Et / ait p[ro] flere
quia thesauru[m] meu[m] no[n] tame
estimacois tam negligenter
tractatis in h[oc] monu[men]to abscon-
ditu[m] qui n[on] abbatia vilib[us] ut sib
fuit debet / Et / fuit ibi vnus
frater s[an]c[t]i aug[ustini] leo noie fa-
mosus pdicator / Cui date sunt
reliquie s[an]c[t]i erhardi quas ad
ptielit / Dimisit / euntib[us] pro-
uincie / Suevie cu[m] idem frat
de suevia natus fuit / s[cilicet] de tu-
bingen / Vnde cu[m] huius sanctus
erhardus factus no[n] pronus ·

[illegible] lectu[m]

Cuius sit primo fuit canonizatus. Sicut
bene ostendit quod fuit multi magni
et maximi sancti. Ipso cui non
solum angelis intersio[n]e venit non
dubitande visionibus comprehen-
sus vero divina per magistri terminus
reddidit testimonium. Et multo dedit
hoc preter quod omnes virtutes ad perfectionem
permanentes in se habuit. Ad omnia bona
agilis fuit. Ad omnia mala cautus
dux prudens. Ad omnia que mundi sunt
temperatus. Itaque quanto parcius po-
tuit ea que mundi sunt contempsit.
Et in omnibus factis et ubique infra
deum humiliatus. Bernhardus dicit:
Nemo maior est humiliate
omnibus et exibus acceptus coram
deo et hominibus. Qui enim humilia-
tus est in ecclesia est. Quemcumque
sancto erhardo in celo associari
cupit discat bene magister deo placere
melius perficere et non deficere et op-
time finire. Virtus est ista et lau-
dabimus eum q. d. in tercentum vir[o]
unus. Quia 2m augustinum multorum
est magister paucorum non finire. Solet
autem in deo perficere et principia. Iste
quid sit virtus. Nam virtus stat
in medio viciorum. Unde apostolus bo[nus]
a malo distinetur. Quare sicut Lin[us] ar-
cio ecclesiasti dixerunt non vicio-
sa vicia consistit. Ubi virtus bonum
elegit malum contempsit verum
diligit falsum respuit. Quando vero
vicia in victoriis velamine virtutis
assumunt. Unde cum quibus sit corpo-
sum delicate fovere cibis et poti-
bus et vestimentis discrecio re-
putatur cura de istis est tenere et
subtilis homo et venerabilis. Et cum
quibus sit multa loqui affabilitas
dicitur cum tamen in multiloquio non deerit
peccatum. Et cum quibus sit aliorum destruere
iudicare iusticia dicitur. Gregorius in luce
dicit: Solite iudicare et non iudica-
bunt. Et cum quibus sit sua avare
retinere provisio dicitur cum tamen sit pessi-
ma avaricia. Ideo dico volente in
deo proficere necessarium requirit ut
sciat quid sit virtus unde apostolus disce-
nes ne lucem tenebras et tenebras
lucem reputet. Et ne angelum
sathane pro angelo lucis rapiat
et ne spinas rosam et ne palea
granum et ne falsum verum dicat. Ideo
quia virtus nichil aliud est quam viciorum
carencia et quanto quis ab omni vicio
peior fuit tanto virtuosior et per-
fectior est. Virtus sancti erhardus
fuit quasi flos nobilis qui du-
ratura oritur de die in diem in de-
core et odore augmentatus donec
ad perfectionem pervenias. Erit et ipse
adiacentibus crevit in decore om-
nium virtutum et in odore bone fame ad
omnes homines. In via ad pauperes
in doctrina et sancta vita ad proximi fide-
lis. Ideo quanto in virtutibus perfectior
tanto ab omni vicio purior fuit.
Augustinus dicit: In religione plura sunt
virtutis instrumenta ad decorem
religionis et ad custodiam virtutis
ordinata. In quibus tamen virtus non
consistit. Unde quod exterioribus sicut
est contentus in interioribus. Post potius
est quasi nux habens testam sine
nucleo in tabernaculo federis

plura erant velamina q̄ na[m] int
se protegencia et decorancia sac-
tuariu[m] sc[ilicet] pelles iacinctine pel-
les arietu[m] rubricate et table
pietu[m] que no[n] fuerunt sucrum in
Sig[nificant] et habitus religionis tonsura[m]
inclinaciones et genu flexiones
disciplinate, gustaciones plenam
et alie corporales operacio[n]es non
sunt p[ro]p[ri]e virtutes s[ed] ornam[en]ta et p[ro]pe-
ces illa facere p[ote]nt et oportet
Apo[stolus] ad Tim. d[icit] Corporalis exercita-
cio modicu[m] est utilis s[ed] respectu in-
terioris exercitacionis Unde gl[osa]
Inane fuit deus vota tua q[uasi] d[icat]
Qui cupit p[er] has virtutes operare
et deo accepta[bi]les o[mn]es operari te
devocione ex affectu et pietate
operare Ut sic mereamur stabiles et al-
tis in celo associari Quod nobis pre-
dat ih[esu]s xp[istu]s qui cum patre et
sp[irit]u sancto in celo regnat Amen

Dominica infra octavas epiphanie

Remansit puer ih[esu]s in
iherusalem luce 2 Sic est
in naturalibus sic suo modo
est in spiritualibus sed sic e[st] in na[tur]a
q[uo]d quelibet virtus ibi querit mansione[m]
ubi sue na[ture] novit conformitatem
Nam alique sp[eci]es herbe et flores
crescunt in montibus alique in saxis
alique in campis que ne se effode-
rent et in alio ponerent virtu-
te perderent Sic etia[m] alique aves
nidificant in muris alique
in arboribus alique in terris alique
in domibus Ita q[uo]d unaqueq[ue] p[er] se est
libant in loco sue na[ture] conveni[enti] Sic

sp[iritu]alia dico Puer ih[esu]s est virtus
dei patris Ut ap[osto]lus dicit Predicamus
ih[esu]m virtute[m] et sapiencia[m] patris Ideo
in nullo corde p[er] graciam habitat nisi
sibi conveniens in corde pacifico Ut
impara factus a locus eius Unde
pax et tranquillitas mentis puri-
tas consciencie et unitas omnium viciu[m]
Ita q[uo]d tu michil sciat nisi ih[esu]m
x[pistu]m voluntas michil diligat nisi
ih[esu]m Memoria michil cogitet nisi
ih[esu]m Tantam unitatem abeterno di-
lexit deus Primo in se ipso quia
trinus in p[er]sonis et unus in essencia
deus Secundo in angelis quia ex omnibus
angelis unitas decoravit celu[m]
interius ex omnibus planetis et stellis
decoravit firmamentum exterius ex
multis avibus celum aereum deco-
ravit super nos Et ex omnibus flo[ri]-
bus et floribus decoravit terram
infra nos et ex omnibus hominibus
decoravit totum mundum circa nos
Ideo ostendit eius amicicia in se ipsa et
in suis operibus que unica diligunt
libenter requiescit in eis Ipso di-
cente hec requies mea in seculum
seculi hic habitabo quoniam elegi ea[m]
Et tu homo primis Remansit pu-
er ih[esu]s in iherusalem quod interpretatur
visio pacis Ut psal. [illegible] Elegi
iherusalem .i. mentem unitam et
pacificam ad inhitacionem Ad hunc
sensum possum michi ewellere loq[ui]
deo cooperante etc.

Sermo

Remansit puer ih[esu]s in iherusalem
Reandumque usque huc dedi-
licato pio ih[es]u quomodo enim

grana rom — grunne prebzn — pasta on geschr bre

Asserunt iudei scilicet pastores semper
et bonis hominibus deinde genti
lebus scilicet tres reges. Nunc audie
mus quo invenerunt, eum bonum va
rii scilicet maria virgo et ioseph. In quo
notatur quod nullus homo in quirens
statu e(st) omnibus concludi abeuius
in questione et inuentione. Ita
qui querit inuenit. Unde visa.
Deinde dominum deum inueniri potest
deue aut sunt ea predicationibus
inquisitionibus et inuentionibus pui
ther ondi in penti e(ss)e. Luca
2. Cum puer ihesus esset annorum
12. Instante festo pasche cum
sollempnitas fiebat omni anno i
ierusalem in templo salomonis. Preceptum
eratur in lege. Exodi 23. scilicet
quod in tribus sollempnitatibus scilicet pas
cha et penthecostes et zenophegia sa
dno in ierusalem presentaret cum hos
tiis in lege determinatis. In fes
to pasche in memoria liberationis
de egipto. Et tunc offerebant
agna in maribus consecrata. Et in
cipientibus in exemplum qui cupiunt
se dno offerre quod debent depo
sita uetera homines cum actibus suis
per carnis maceratione et induere
nouum hominem secundum deum creatum.
Secundo in penthecoste post legem
datam et tunc offerebant panes
nouarum frugum presentibus in
exemplum qui per se se offerebant deo
in nouato homine. Alteri debet
in nouitate uite ambulare et ut
filii lucis deo seruire. In hoc enim
festo scilicet penthecostes datus est spiritus

sanctus ad innouationem et ad cultura
tionem hominis. In zenophegia prestabat
tabat fructus arborum in exemplum
perfectorum qui fructus operibus debent
deo offerre scilicet gaudium pacem
caritatem etc. qui fructus antiquo
offerri poterant nisi a perfectis a deo
in quamento tantum et superbus
de peccatis. Aug. Impossibile est ve
gaudere nec pace tradi habere nisi
caritas optime et in virtutibus subiec
tis opisse. Instante igitur festo
pasche cum esset ihesus annorum 12.
ascendentibus illis scilicet maria et
ioseph in ierusalem de nazareth ut
facerent secundum consuetudinem legis
Preco. Maria virgo licet non fuit ad
hec iure festa astricta tamen subire
voluit huius festiuitatibus tri
plici de causa. Primo quia pauci crede
bant ipsam adhuc esse dei matrem
et puerum esse saluatorem mundi. Ideo ut
hoc mundo notificaret ad festa ire
festinabat. Secundo quia si non venisset
cum aliis vitiis in ipsa scandali
zati fuissent. De hec mulier non
est delecta deum quia non seruet
legem moysi quam tamen tenent
omnes in israhel. Tertio ut da
ret nobis exemplum seruandi legem dei
et statutis maioribus obediendi
De ... sollempnitates non solum per
nobis sed etiam pro paruulis nostris quia
inuente sunt inducendi ut oret
et disciplinati existent. In isto
igitur festo mansit maria virgo sep
tem diebus in ierusalem quia diu fe
stum durabat. Dans nobis exemplum

non recedendi ab ecclesia donec fini-
atur divinum officium. Nec recedendi
ab innocentia incepta donec moria-
mur. Exemplum de Job qui ait: Non deficiam
ab innocentia mea donec spiri-
tus vite in me est. Consummatis autem
diebus septem sic festivitatis Maria et
Joseph redierunt usque Nazareth.
Remansit autem puer Jhesus in Jerusalem
in templo parentibus ignorantibus ut enim
predicaret ea que habuit loqui
Judeis et legisperitis. Et cum
venissent iter diei venimus existima-
tes illum esse in comitatu. Communia
ut Beda dicit filiis Israhel mos
erat cum sic ad festivitates venirent
et ad propria redirent quod viri ibant
sine mulieribus in una parte et mu-
lieres in alia parte. Et pueri poterant
ire cum mulieribus quam cum viris in-
differenter. Ideo Maria putabat puerum
cum esse cum Joseph in consortio virorum.
Et econtra Joseph putabat eum esse
cum Maria in consortio mulierum. Et sic
fuit oblitus et in Jerusalem relictus.
Dum igitur sic quererent factum est
post triduum invenerunt eum
in templo in medio doctorum seden-
tem et illos interrogantem et au-
dientem scilicet quid de Christo sentirent
an venturum ipsum crederent quem
lex et prophete venturum predi-
cabant. Et tam prudenter loquebatur
quod omnes stupebant qui ipsum au-
diebant super prudentia et responsis
eius sicut quo talibus iuvenibus quem in
scolis numquam videbant tam sapien-
ter interrogare et respondere posset.

q. d. quomodo hic litteras scit cum non
didicerit. Numquam sic locutus est ho-
mo et qui tantus fuit magne scientie et
sapientie. Videbas quod mundus ipso primum
fuerat sic in medio doctorum. Ait
Talis quid fecisti nobis sic ut nobis
nescientibus hic remanes. Ideo in
ut dolor cordis mei mitigetur.
Ecce pater tuus et ego dolentes
querebamus te. In hoc dantur exemplum omnibus
peccatoribus qui dum peccando primum
Jhesum perdunt doleant et peniten-
do querant. Unde Lc. Videte quia
malum est et amarum dereliquisse
te dominum deum tuum. Augustinus. Sine re
solet homo dolere sicut qui perdit pecuniam
et merces aut qui perdit fratres et
sorores aut qui perdit res suas aut
qui incidit in manus inimicorum. Sed et
aut omnia continentur moraliter. Peccati
Anima perdit patrem celestem et
eius gratiam et societatem matris ecclesie
a cunctis bonorum participatione ex-
cluditur. Item perdit angelos et sanctos
et omnes amicos dei in mundo qui
fratres et sorores. Item perdit substan-
tiam rerum spiritualium id est omnes virtutes
et dona spiritus sancti. Et sic incidit
in potestatem demonum et nisi
deus misericordia sua ipsum defendet
et sustentaret immediate in
infernum traheretur. Ideo cum
maiori dolore debet querere Jhesum.
D. cum Bern. O bone Jhesu quo
te invenirem in gaudio cum
te mater tua non te invenit
in tediis dolore quibus dixit: Ego et
pater tuus dolentes querebamus

tec fid[9] aut ihus d. et quid est
q me qrebatis int cognotos et
notos Nesciebatis q in hijs que
patris mei sunt oportet me esse Pro.
oportz me opari opa eius q misit
me Vnq dat intelligi q magis
debemus obedire deo qua parentib
Et lic maria ngo hec uba bene
intellexit Tamen di[9] in ewn[o].
q ipi no intellexerunt vbu qd
locutus est Maria aut pmodum
ignorantis se habuit quia talia
prius abeo no audiuit Vel ex
vehementi gaudio q eum inue
nit no aduertebat q diceret De
inde puer ihus descendit
cu eis in nazareth et erat
subditus illis Dans exm[o] oibus
puris ut obediant parentibus
ut etia eis precipit Honora
patrem et matrez ut sis longe
uus sup terram Et q male
dixerit pri ul mri morte mo
Maria riet Maria aut conuabat
oia uba h[c] in corde suo Et ihus
pficiebat sapia et etate et
gra apud deu et hoies Apud
deu p sapiam sua vita etna
nob pmerendo et apud hoies
ipos de die in diem magis
illuminando et gram sua eis
manifestando et pticipando Et
hec e fma ewn[9] Ex fmo
In quo quidz ewn[o]. ondit q
maria ngo puum ihm hnt
habitu pdid[9] pditu qsiuit
qsitu inuenit Vnde apostolus ad
Ro. x. dicit oia quecuqz scripta sunt ad nram doctrina scripta sunt
ideo h[c] vicissitudines in nob spnat
pnt quere Nam puum ihm spi
ritua[r] possumus habe habitum
possumus pde pditu possumus habe
qre qrendo ipm possumus inuenire
dicit Puer ihus habet in gra
pdit in culpa qrit in pnia inue
nit in leticia Primo puum ihm ha
bemus dup[r] occulte et manifeste
Nam occulte refundi nob in bap
tismo et sic occulte manet in cor
dib nris qua diu mortali[r] non
peccam9 Sic apostolus dicit No regnat
pctm in vro mortali corpe vt in
vnoquoqz vrm regnat deus Sed
quia cum a nob distinctionis bona
no facimus ideo occulte de[9] in nob
inhabitare Quia ut Job dicit vesti
tigia eius no cognoscent Sz mani
feste nob in nob e cu p nob opa
id q est in uirtutibus Vnde Ysa. Oia opa
opatus es in nob dne Vnde et san
ciens apostolus qui ait Gra dei sum
id q sum et gra eius in me va
cua no erat Et ps Gracia eius
semp puemet et sequetur me
oibus diebus uite mee Quenit 90
an ho possit se pparare ad gram
dei recipienda sine gra Dico
q dupl e gra vna puemens
alia subsequens Ad gram puei
entem illis pt se dispone Ps
ps dicit Gra eius semp pueniet
me Vnde gemitus cordis In
de pposita emedacionis et bone
uite inchoacionis etc. ex gracia

puenienti Apo⁹ Nemo pt dice
dns ihus nisi in spudea .i. exp=
nemati grā Ez ad grām inha=
bitantes opoz ut ho se pparet
et disponet Vō samuel ait ppa=
rate corda vra dno Quia scdm
phm Nulla forma pt inducā nisi
materia sit disposita Sic nec dei grā
inducitr in aīas nras nisi cor
sit dispoitu Disposicio aut per
gtricoz et emēdacioz pctoz nroz
Sine gtricōe em no est salus
.q. dissis gmostras te te no eme=
das et p gns grām nllaz in te
habes Scdo puer ihus sic hi=
tus pt aīa pdi dup: ad dapi=
nacoz et admissioz Adampna=
coem pdē cū motu pctī Vn ca
scdm Aug impossibile e vita et
mortez simul et samel ee in vno
hoīe Ita nec possibile e dari et dia=
bolus sive pctm ee simul in hoīe
Dans em e vita aīe sicut pctm e
mors aīe Nt pdit per pctm
puer ihs mltipl Pmo p vana
leticiaz Sic maria iqo cū ad
festivitates ivit puerum ihm pdidit
Vn festivitatibus debet gri et in
veniri Ez pdit amltis q̄ in festi=
vitatibus gtrius peccant q̄ in diebus
aliis Quibus dns dt p ysa Solle=
mnitates vras odivit aīa mea
Qui sunt q̄ in festivitatibus ludunt
tabna intrant et lupanare visi=
tabunt aut in foro alios iudica=
tes stabunt Scdo puer ihus per=
dit in prosperitate Vn scdo libro anim
et qualitum ipi aut spreuunt
me Ez in adversitate gūt Scdo
regū mala q̄ nos hic pmunt
cito addem reē gpelluut Vnd
maria in egiptum fugata puerum
sum no pdidit in tm angustia
posita Ez in ggnatos et notos
gstituta ipm pdidit Vn e boe
ihu quo te muerem inter
ggnatos et notos cū in tuis
innetis no fuit quo te inveni=
rem in gaudio que me vis
in dolore posita inveni ymo p=
dolore tota nocte dux in sop=
ne et oīs calor nālis in pallo=
re fuit mutatus Sicut cōtra
thelaus qui fuit filius reodie
regis qui puerum istum odivit et
alios pueros innocentes psona
istius pui inferit Iste sic sti=
uiss istu puerum ee q̄ per sunt
sic odivit festam puerum ihm
interfecit io ut Ez d. quis
nutrivit puerum in i° anno quo p=
ditus e Dico q̄ divinitus fuit sus=
tentatus Ita q̄ no indiguit
cibo nāli sicut cū remansit
xl. dies Ant ... p elemosinaz
fuit nutrita a ministerio ange=
lorum sustentata In tm q̄ cibo
nāli no indiguit Cum igitur
maria iqo puerum ihm sic pdi=
dit et no invenit Dicere po=
tuit illud cant iij. Quesivi q̄
diligit aīa mea et no inve=
ni Surgam et ibo circui=
tatem p vicos et plateas.

querendo quem diligit anima mea
dicit / cum inveneritis ei dicatis
Adiuro vos o filie ierusalem si inve-
neritis dilectum meum nunciate
michi quia amore eius langueo
Que responderunt o pulcherrima
mulierum qualis est dilectus tuus
Respondit / dilectus meus candidus quia
caro eius lacte candidior et ru-
bicundus quia os et labia eius rubicun-
diora rosis et maxille eius et
gene quasi purpuree caput eius aurum
optimum ... cum totus desiderabilis
Audientes hec filie ierusalem dixe-
runt quo abiit dilectus tuus et
queremus eum tecum / Respondit / Respondeo quod
abierit nisi ascenderit in celum
querite sursum in celum / Et dum sic
quererent / invenerunt eum in templo
in medio doctorum / Puer ihesus
videns matrem eius lacrimantem
pre dolore simul et pre gaudio cum
ipsam intuita esset vix dicere po-
tuit / dilecta mea cur lacrimaris
vulnerasti me in uno oculorum
tuorum ... vera quando ...
Unde hic ... pre gaudio ...
finit dolor in predicacione et ...
gaudium in inventione / Unde legitur
lez Exemplum quod fuit quedam nobilis virgo in fa-
... militis filia que cum
audisset hoc ... in predicacione compassi-
one mota / Rogavit mariam
virginem ut haberet sibi graciam faceret
ut possit sentire ... de suo
tantum doloris et ... gaudii quod
habuit in predicacione et inventione

cione dilecti pueri sui. Cum ergo hec virgo
semel esset in sua devotione puer ihesus
apparuit ei speciosissimus / Ludens
coram ea et ostendebat se ita dilecta-
torem ... ad ista ... quod fuisset
...abilis puer eius cum sic virgo esset
Et cum sic ... et mater cum puero
iubilaret / puer evanuit / Quo
facto virgo hec flexit et ...
tum ... ... lacrimis amb
reclamavit dicens / Ne vidistis
puerum meum dilectum quem perdidi non
... non potuit supplicit / ... tantum
omnes ... mirabantur / Quidam
dixerunt ... Alii
dixerunt ... perdidit ... pre-
... et minime ... templo
Postremo maria virgo ... tum
apparuit et totum factum ei revela-
vit quo ista virgine consolari debet
ei dixit / Summo mane hec virgo
ad templum venit flendo dicebat o
domine ne vidistis puerum meum
quem perdidi / Quem respondit / ...
meum ad ecclesiam et finita mis-
sa ostendat puerum tuum / Hec cum
infra missa staret et pre dolore
puerum fleret / In elevacione vidit
puerum in manibus episcopi / Et virgo ...
clamavit voce magna dicens / Ecce
iste est puer meus dilectus quem perdidi
Finita missa accessit et ...
tavit et in mediate ...
Puer ihesus suscepit animam eius
et in celum duxit / Ecce hec
virgo sensit dolorem marie que

habuit in p(er)dicione p(ri)m(us) ei(us) et gau-
diu(m) q(uo)d habuit i(n) muliere Cana-
litinqz m(od)o puer iste a nob(is) p(er)di-
t(us) si p(er)fecte q(ue)rit(ur) p(er) t(ri)d(u)u(m) o(ra)c(i)o(n)is
c(on)fessionis et satisfactionis in
venit(ur) in t(em)plo cordis Apo(stolus) Tem-
plu(m) dei s(an)c(tu)m e(st) q(uo)d estis vos dicit
ant(em) aug(ustinus) Sicut in hyeme flores
q(ue)res et in media nocte lucem
solis i(n)une(ni)re non i(n)uenies sic si
puerum ihesum in hyeme mortaliu(m)
pecco(rum) q(ue)res vel in nocte s(e)d in
hora mortis tu(m) non i(n)uenies
Ideo ut ysa(ias) dicit Venite domus Jacob
veniet p(ro)p(ter) sp(irit)u(m) t(em)p(or)e gr(ati)e et ut m(ihi)
dicit enim apo(stolus) Ecce nunc tempus
s(e)d quo puer ihesus i(n)uenit(ur) in
t(em)plo cordis si d(i)l(e)cto m(od)o q(ue)rit(ur)
Unde ps(almista) In toto corde meo ex(qui)si-
te Et bn dicit In toto corde meo
q(uia) sicut in una p(ar)te est mundus
et in alia d(e)u(s) puer ihesus no(n)
inueniret Ideo enim inuenit(ur) n(is)i
in ier(usa)l(e)m in t(em)plo ut p(ri)m(us) Re-
mansit puer ihesus in ier(usa)l(e)m in
templo Ap(ro)p(ri)ate enim c(on)u(e)nit deuota
ad modu(m) civitatis ier(usa)l(e)m sit disposita
q(ue) cupit ihesum i(n)uenire Legit(ur) .n.
q(uod) ier(usa)l(e)m in montib(us) e(st) sita in me-
dio mundi posita tribus muris cir-
cumsepta et t(em)plo dei decorata Pri-
mus murus includebat domos
regales et t(em)plum nec non que Et 2(m)
habitabat p(ro)phete et doctores Int(er)
s(e)c(un)dum et tercium habitabant cives
et artifices Sic et aia debet
p(ri)mo p(ro)p(ri)e in montib(us) s(an)c(t)e t(ri)nitatis

ut valsus ait i(n) ps(almo) Fundamenta
ei(us) in montib(us) sanctis et h(oc) per
dispectionem om(n)ium terrenor(um) Sicut
dicat Reuertere c(on)solaci(o)na aia mea
Et inde in medio mundi debet
situari q(uod) mediu(m) teneri d(ebet) in
exercicio om(n)ium virtutu(m) Dicit enim 2(m)
ph(ilosoph)um extrema sunt viciosa me-
dium tenue bti(ssimi). Et debet tribus
muris ee circumsepta s(e)c(un)d(u)m diui-
na p(ro)uide(n)tia angelica custodie et
p(ro)pria racionis circumspecte et sic
tibi aia est secura Unde le(gitur)
iudicu(m) ... filii ysr(ae)l non c(on)fide-
bant in gladio vel lancea s(e)d
montes defendunt eos Sicut
narrant enim civitates sua in montib(us)
c(on)stituta esse securam Sic et
aia in montib(us) s(an)c(t)e t(ri)nitatis c(on)sti-
tuta secura e(st) Diuina potentia
patris defendit eam ne cadat
in peccatum p(ro)p(ter) humanas fragilitate(m)
Sapia filii ne peccet p(ro)p(ter) igno-
rancias Bonitas sp(iritu)s sancti
ne peccet p(er) certam maliciam
Et h(oc) petit s(an)c(t)a m(ate)r ecclia d(icens)
Muro tuo in expugnabili cir-
cumcinge nos d(omi)ne et armis
tue potentie p(ro)tege nos Die
angelica no(bis) custodia dicit deus
Super muros tuos c(on)stitui cus-
todes tota die et nocte Et
ps(almista) Angelis suis deus man-
dauit de te etc. S(e)c(un)do d(e)bet p(ro)pria
custodia de pn(ia) .x. Omni cus-
to(dia) c(on)serua cor tuum q(ui)a ex ip(s)o
vita p(ro)cedit Custodi temetip(su)m

le(ctio) 2 (right margin, beside "tibi aia est secura")

le(ctio) 2 (left margin, beside "q(ue) cupit ihesum i(n)uenire")

et amicam tuam sollicite. Cor ne malum cogitet, os ne malum dicat, et manus ne malum faciat. Et sic puer ihesus invenitur in templo cordis nostri in medio virtutum interrogans eas. Cum per adventum nostrum deus inhabitat per bonitatem eius, quia omnia tamen nobis reparavit propter hominem. Et voluntatem quia amabat super omnia. Unde bonum a quo omnia bona. Melior est quam meliorabat. Unde principium et finem. Et sic fidelis anima complacet in sponso ihesu ut dicat: nichil scio nisi ihesum, in nullo delector nisi in ihesu, nichil cogito nisi ihesum. Unde enim quod david ait: Delectare in domino deo tuo et dabit tibi petitiones cordis tui. Quod nobis concedat etc.

Dominica secunda post epiphaniam introductio thematis

Quodcumque dixerit vobis facite. Jo. 2. Sicut est in naturalibus sic suo modo est in spiritualibus. Nam sicut est in natura et in tempore quod bonus fidelis pater habens filiam dilectam quam cupit eam copulare die noctuque cogitat quo eam bene et honorifice provideat, considerans filios vicinorum suorum secundum eorum conditiones pulchritudines genus et divitiarum habundantiam. Et qui in hiis alios excellit, pro ipso laborabit ut filie sue copulet. Sic et deus sponsam sponsi ihesu nostri tam vita et morem summis omnibus ei desponsavit.

Unde est sicut adam dormivit in paradiso sed et coniugata ei fuit eva. Et sic joseph dormivit in templo et desponsata ei fuit maria per angelum dicentem: Noli timere accipere mariam coniugem tuam. Et sic cum christus obdormivit in cruce desponsata est ei sancta mater ecclesia. Deus igitur cupit ei sponsam copulari, considerat eius conditionem nobilissimam, scilicet quo a patre sit natus eternaliter sine matre, et a matre temporaliter sine patre. Unde generationem eius quis enarrabit. Ys. Generationem eius quis enarrabit, quasi diceret nullus. Deinde considerat eius pulchritudinem, cuius pulchritudinem sol et luna mirantur, in quam etiam desiderant angeli prospicere. Deinde eius generositatem, quia non habet [illegible] nec amaritudinem sed gaudium et delectationem. Deinde rerum habundantiam, quia omnibus dat habundanter et non improperat, nec non [illegible] habet [illegible]. Mito desponsat ei. Sed per quid nos acceptabiles [illegible] ergo maria quemadmodum dixerit vobis facite sive in veteri sive in novo testamento. [illegible] testamento antiquo [illegible] adimpleta sua mandata in novo testamento dixit: exemplum dedi vobis ut quemadmodum ego feci vobis ita et vos faciatis. Imitatores mei estote sicut filii karissimi et ambulate in dilectione sicut ego dilexi vos. In hoc cognoscent omnes quod mei

estas displi ꝑ dilecones habuerit
inter nos Unde in illa dilecone
despensam xp̄o lo mr̄ dixit
Ad eius dixit nobis zc ꝑ⁹ inferius:
¶ Cum secundum apostolum deus vult
omnes homines saluos fieri et neminem
perire ꝑo di^te ꝑ solo matrem ꝑtoꝛ
ris sicut gratia et viuat ꝑ do ap-
probauit omnes statum hominis ut
dicit beda ꝑmo virginum in eo quod
virgine concipi et nasci voluit
ꝑ^o viduarum in eo quod ab ana vidua
in templo laudari voluit ꝑ^o con-
iugalem in eo quod ꝑsonaliter cum maria
matre eius et cum discipulis nuptiis
interesse voluit Et etiam in eo
quod in ꝑsona ut maria approbauit statum
virginum viduarum et coniugatarum quia
virgo vidua et coniugata fuit osten-
dens quod in hoc quolibet ꝑdicto statu ho-
salutem ꝑt si vult in xp̄o desponsari
Unde subdit beda Bona est castitas
coniugalis melior est continentia vi-
dualis Sed optima est castitas virgina-
lis Statuit autem in quolibet statu homo
saluari posset et xp̄o desponsari
in presenti et in futuro ꝑt ꝑsenti eum
In quo dicitur Nuptie facte sunt in cha-
na galilee · Chana interpretatur zelus
Galilea transmigratio denotans
ut qui cum xp̄o desponsari debet
habere magnum zelum et amorem vide-
licet ut se ex toto corde et anima dili-
gat deum tanquam amore eius se transmi-
grare de rebus mundanis et terre-
nis in deum Unde sapiens fecit qui
ait Vidi cuncta que sub sole geruntur
et ecce vanitas vanitatum et afflictio

spiritus Tristis autem nuptie in cha-
na celebrate sunt maria mater
ihesu sponso joseph Alia aliqui
dicunt quod illi fuit motiuus ad vo-
cacionem ihesus cum discipulis ad
nuptias Sed dicitur in nuptiis
et conuiuiis ut communiter fiunt sicilia
et leuia ridendo ludendo cho-
risando zc Dicitur quod in genere ethnici
uidi ibi fuisse Christus ihesus illuc
venire voluit primo propter reuerentiam
matris quam sua presentia honorari
voluit Item et nobis propter dixit
Donorum presentem et matrem zc Et
aliqui dicunt quod ꝑpa liberet vadit
ad diuites potius quam sint publi-
cani et mandaret cum eis Sed
pauperes contempnit Nam iste
sponsus pauper fuit ꝑ do pauperes
inuitauit Sicut ihesus mariam et
discipulos xp̄i ꝑ do dominus ihesus vo-
luit eum honorare et consolare
Sic etiam consolatur omnes pauperes
qui in paupertate eorum ꝑ parentes
Ut ꝑ pauperum suorum inopiam deus
Contigit autem cum sic adimple-
tam ꝑdent quod vinum deficit
quod factum est ut manifestaret
gloria dei et sic cognosceret xp̄us
esse verus deus et dei filius Dixit
quod mater ihesu sic maria virgo ꝑfilio
vinum non habent quod deus sponsus
pauper est nec hic vinum ꝑpriinat
in villa parua Tamen quod nec per eum
ꝑprio potest habere vinum ꝑ do in isa
ei cum sit deus omnipotens Augustinus dicit
cum hec habens compauit in ebriis
presentibus quia non noluit dolo
stupris Illet diuites conparauit

pauperibus quia non nouerunt quid
pauperes paciuntur. Tercium pauperes co-
paciuntur pauperibus quia bene nouerunt
quod sit paupertatis defectus. Tercio et
maria paucipula istis pauperibus
compassa d. vinum non habent. Et dixit
ihesus quid michi et tibi mulier q. d.
Quid ad nos pocius illi debent ha-
bere curam quam nos et alios inui-
tauerunt. Nondum venit hora mea
q. d. Ipsi primo debent confiteri defectum
suum quo confitendo debent me rogare
et tunc erit hora mea ipsos consolari
et ipsis subuenire. Unde crisostomus dicit
licet condito temporum et horarum possit
omni hora operari quod vult tamen vna ho-
ra magis sibi competit quam alia. Ipso
enim quod homo primo cognoscit de-
fectum suum deinde eius implorare
dei maiestatem tunc erit hora ut deus
misereatur ei et indulgeat peccatis.
Sed quia maria virgo habuit bonam
confidenciam in dilecto filio suo et
nouit eum pium et misericordem. Ideo
dixit ministris conuiuij dixit vobis
faciatis q. d. omne quod est in celo et
in terra obedit ei. Ideo et vos facite
quod dixit. Erant autem ibi sex ydrie
lapidee secundum purificacionem iudeorum
posite. Ingressi iudei se lauare
consueuerunt in aqua frigida
specialiter in zenaphegiis ut habetur
2. math. 24. Iste ydrie singu-
le capiebant metretas binas vel
ternas. i. duas vel tres
Metron grece dicitur mensura latine. Inde.
Sex ydrias arbitror sex obser-
uaciones religiosorum quas adinue-

firandas amicas et constrictas sancti
patres et instituerunt. Prima est contine-
ncia castitatis qua diluuntur quasi luxuria
inquinauit. Secunda abstinencia cibi
et potus qua mundatur macula gule
Tercia est continuus profectus virtutum
qua lauantur sordes accidie. Quarta est
oracionis instancia qua excitatur de-
uocio et caritas. Quinta est silencium qua
emendatur multiloquium. Sexta est bona
disciplina qua omne malum purgatur
et delet quia per indisciplina debi-
litatur. Vel sex ydrie sunt sex consideraciones
sunt sex meditaciones in principio
Prima est qualis fuit ante quos pos-
sit in statu periculoso nunquam si deus ipsum
non sustentasset dudum ipsum in infer-
num traxisset. Secunda qualis mo-
do sit quisquis est in diuersis temptacionibus
vexatus. Tercia quia scit in occulto
dei iudicio nescitur an odio vel amo-
re dignus sit. Quarta quia scit in incertitu-
dine mortis constitutus nescit quando
vel ubi. Quinta quia habet semper pre-
meditare penas infernales ut
sibi caueat. Sexta quia etiam
habet premeditare gaudia eterna
ut ad ea laboret omni conatu.
Sed de ydriis iudeorum sequitur
dixit ihesus ministris implete ydrias
aqua usque ad summum quo facto mente
aqua clara in vinum rubeum est mutata
Unde versus. aqua rubescit ydrie
Et dum architriclino et afferre
architriclino qui fuit principalior
in conuiuio. Architriclinus dicitur ab ar-
chos quod est princeps et triclinium quod a
lectus tres habens ordines.

mensarum quasi primus et principal'
ordinabis et disponebis mensas nup-
tiarum in cibo et potu apponendo
Dicit et illi commissum fuit Hic ergo
cum gustasset aquam vinum factum sed
non sciebat unde factum esset sed ex-
dixma virtute sic ministri sciebant
quod virtute xpi ihu hoc factum esset
Architriclinus admirans vocavit
sponsum dicens omnis homo habens ille con-
vivium primo bonum vinum ponit sed tu
servasti bonum vinum usque adhuc
Et cum inebriati fuerint tunc po-
nit quod deterius est. q. d. tu sibi servasti
bonum vinum contra consuetudinem
aliorum fecisti Et mirum est quod spon-
sus non dixit sic vinum bonum a plag
sed quod sit servatum vel de novo factum
nescio Vel ministri dicere potuerunt
sic vinum bonum est mirum non est quia
de nauo vini effluxit quia ait Ego sum
vitis vera [illegible] munit ag
in hoc vinum Et tria convivantes po-
tuissent dixisse optimum vinum
modo nobis dabis sed non laudavit
vinum quia ihus noluit ibi lau-
dari Nos in xpo ut in cunctis bonis
operibus laudam non querimus humanam
Tria in hoc cognoscimus differentia
inter mundum et deum convivium Prima
mundus suis amatoribus primo dat
vinum bonum sed divicias delicias
honores [illegible] laudam leti-
cias homines quid melius sub celo
quam comedere bibere et vivere Et
cum pro bibimus non dicit bibite quam
dulce solicite quam amarum et ad-
be illam vinum isto deficiente in mor-
te ponit quod deterius est. quia contra
divicias eternas paupertates

contra delicias eternas amaritu-
dines contra honores eternas contemp-
tibilitates [illegible] amarum est po-
cio bibentibus illam Et deus dans
primo pressuras amicis suis vinum
amarum et corruptum sed tribulaci-
onibus adversitates paupertates et perse-
cuciones admittit et ait de bibite
homines et inebriamini usque toto ho-
mine adversitates primo secundum verbum xpi
dicit In mundo pressuram habebitis
Et hoc vino deficiente in morte deus
dat eis optimum vinum scilicet divicias
in fine [illegible] De quo torrente
voluptatis potabis eos Et ad hoc
alliciendos fecit ihus hoc signum
signorum suorum Secunda hoc fuit
primum signum quod ihus fecit in spec-
tu discipulorum suorum et aliorum hominum
quia tale erit ultimum et eternum
in quo omnes electos quia de torrente
voluptatis omnes potabunt Tercia
signum visio illo miraculo discipuli
crediderunt in ipsum Ante simpli-
ces fuerunt vocati et in discipulos electi
sed nunc in deo confortati sciebant quod
homo nec potuit facere nisi deus
Et quam tardi et duri nos sumus
in fide xpi cum discipuli tam cito
in isto unius miraculi deo crediderunt
Et nos visis cottidianis
miraculis et tamen debitam habemus
fidem Unde cottidie videmus
aquam in vinum converti sed qui lac-
me contricionis convertuntur in lacrimas
devocionis et interne consolacionis
Dicit patris in libro aug. qui ait Flue-
bant lacrime et bene michi erat
cum illis Et tria videmus quod vinum

conspectu 1

cotidie convertit in sanguinem et panis
in carnem christi in sacro altaris et
tamen tam modice fidei sunt, tamen
multi corde ore et opere vivunt
contra christi fidem non considerantes
quod Iacobi 2 dicitur Omnis fides sine operibus
fides mortua est etc. Sub sermo

Quodcumque dixerit vobis
facite Io. 2. Omnia igitur
in predicto evangelio agitur de nuptiis
corporalibus. Unde sciendum quod in sacra
scriptura reperitur de quatuor generibus nuptiarum
scilicet carnalium sacramentalium spiritua-
lium et eternorum. Nuptie carnales
sunt peccati consensu et actu inter
peccatores et diabolum. Sacramentales
per matrimonii contractum inter mulierem
et virum. Spirituales inter animam
et deum per caritatem vinculum. Eterna-
les inter christum triumphantem et omnes elec-
torum. De primis nuptiis carnalibus
loquitur dominus in hoc textu. De talibus nup-
tiis sacramentalibus loquitur dominus in lib
Genesis. De tertiis nuptiis spiritualibus
loquitur dominus in libro Cantici. De quartis nup-
tiis loquitur dominus in libro vite. Inter-
pretatur verba que locutus est virgo
maria hec dicens Quodcumque dixerit
vobis facite. Primo modo dico sunt nup-
tie carnales que sunt peccati consensu
et actu inter peccatores et diabolum
ut incidant in mala temptatione
Io. apostolus dicit Temptatio vos
non apprehendat nisi humana
q. d. humanum est temptari sed
diabolicum est consentire. Quia
per consensum pervenitur in actum de actu
in consuetudinem de consuetudine
in necessitatem de necessitate vero

mortem. Unde ysaac precepit filio suo
Iacob ne acciperet uxorem de genere
chanaan Gen. 28. Chanaan
interpretatur exuberans de peccato
nas carnale actu qui semper
vilitate sua induunt exuberare
Unde Ro. 6 dicit apostolus Quem fructum
habuistis in quibus nunc erube-
scitis q. d. fructum mortalibus peccatis
et privacionem bonorum virtutibus et
gratia dei et sanctorum et meritis
eterne vite dicit etc. Quia qui in uno
offendit multa perdit Io. in apocalypsi
dicitur Ve qui una hora tanta perdi-
dit bona. Et ponderant
carnales peccantes quod numquam sunt
tam magna delectatio in peccato
quin semper maior est in gloria a-
maritudo. Unde Regum 2 li. 2 Reg. 13. le²
Amon adamavit Thamar sororem suam propter eminentem eius
sororem sua propter eminentem eius
pulchritudinem et peramavit propter
et nec habuit ut eam obtineret
quam facto odivit eam magis
quam ante adamavit. Sic
peccata carnalia in temptatione
sunt delectabilia sed perpetrata sunt
odibilia. Unde carnalibus homi-
nibus dicitur Ysa. Nuptie vestre in luc-
tu sunt conversse et voces musicorum
in lamentum. Sic primo de multis
est qui gaudent copulantur
... conmedo ... cum ... ...
ne multo post est luctus dolor la-
bor et angustie. Sicut et peccatis
consuetatum sunt generat mortem
Breviter amaritudinem est quod
delectat eternum non quod cruciat

ꝟ 9

Vtib igi conalib9 nuptiis dnb
loquit in li. cature quibg p̄z
ceptu posuit et no pheibit
q. d. Eti cate iccona leb ser
uat dei pcepta eib in natura
data pudat ho conalib tus
gredi ea Aug9 d in oib cata
d qntu dilexit te qui fecit me
opter te et te solu pp se tu eb
fini cate dant e fini tuub
Accipe gr redde et fuge Ac
cipe bnficiu redde debitu et
fuge ternu suppliciu Greg9
Ame q9 de9 tibi ded ad salutez
quti in pmiroz si ingratus
inuet fuit Lege igi in li. cra
turaz ut deu tuu ggnoscab
Vt ap9 dt Ja magni. catn
raz ggnosibir potit ggnosti
eatu cator Alius se ggnoscit
amat qui sic amat fideli
et pue ei suit Et sic suiedo
ipe met et me tm dat Lec
tude nuptie dicunt sacmetales
q fuit p unioni gtrate ab
[illegible] 38
deo psa instituit infelinori
tempe et loco sc in padyso Et
pmo sue marte pponar hono
rauit in sg mut qui mutuo
uiuit in mrimoia ut institut
saluat Vsi. Nen mlti sut qui
uita etna meri debent et
ment mote in sint Ambo
melig esset q se mutuo nuq
vidissent Sicut e qsthm nec
maria n discipulos sam sut
q nec in dei timoe et honoe

nec pa intenc e nec infra
dilcone gtraxerut mrio mu
Vt pt in lupo is sb qui in spexe
erut spendio pter et camb geu
pisentiaz plg qua deu Iso. q
rit d volenb accipe uxor dabz 90
pulchraz aut defome accipe
Gt vnd pulchra cito adama
dforms modcu pcat Ezep
ab amb9 diligit diffiult cum
honoe possidet Accipiab ergo
pbam no gsidegt spaciositez
nec defomitez Ite quari se
rut ditab quib9 di gcam pro
bam no ditem pbitab a deo no
relinqt pbitab semp acqrit ne
cessaria Itez mlier diues labo
ra no pt n acqrit sz gsumit
Thoms et diuicie dant a paren
tib9 sz pbitab a deo dat Ezd
quo fuam an sit pba ul mala
Vnd Criso. Rtb imb accipe uxo
rem pmo gsidera parentes an
ambo sint pbi et honesti hoies
et tuc sine dubio illam accipi
ab filiam Quis eni arbor bo
fructg bonob facit Si ambo
sunt mali tu no accipiab qz
oib arbor mala fructg malob
facit Si aut pr pbus e et
mr impba cu timoe accipiab
filiam Quia ut gmu filie se
cut nam mrem Aut si pr malg
et mr pba tu cu imori timoe
e accipienda Et fulgeag dt Vico
huti pbam mlierez michil ei
feliciq in tpe exstit sz habeb
malam et rixosam nichil

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

inhabitabitis possedit. Sed dicas
quo debz eu pbare mlierem dico
tibi devota ad deu subdita
et pacifica ad viru pia ad pau-
peres benigna ad omes disciplina-
nata et bn custodita ad se ipam
Symilit dum qui plures haberet
pbas uxores si vir assentit pbi
dz quia mlti sunt luxores vini
potatores et adulteri et pphas
pbas mlieres provocant et adul-
teras benigne tractabunt
ido actasioz pvvidi dant uxa-
orib et alias no facerent Sic
supbi querunt nbiles ut suble-
vent honorib et avidiores an-
tiquas vetulas cu mltis de-
nariis Sz amb tales no hnt
thm seru qz no hnt puram
intencoz n mariaz i n pas
ditionez n disci lob i nec
fona diloz Un quidam disci-
ppi dixerunt dno Wilhelmo
causa intencionis sz p vna ppt
voluptatem alii ppt diuicias ha-
bundancia tercii ppt honore
suie nobilitatis ppt hat intencio m
videtur nob indecens ee quia
sic pnt ambo dapnari Sed
dns dixit hnt uxores sint tam-
quam no hntes Et stiba dns lo-
quitur Apte sz in epta hodierna
Ro. 12. Dilco sz fena sit inter
nos sine similacoe q d dilco
debz ee vna no fita n simulata Viri
diligite uxores vras sicut xpus
ecclam et odientes malu adhe-
rentes bono q d ipi tez et ipudicu
actu luxorie odire debet Et no
quisinstrami grcanaz qua cum

aliena est et cu casti specialis Dr enim
Sapiens Cu iniquus parentibus nascen-
tur filii iniqui eoru actus impudim
actib eundi quidem eoru Venit
aliq quippost aliq tam claudi-
cera aliqui fieri tantes Fena
imite hntes 1. pe. 3. Estote in
vite benigni et fraternitatis amatores
honore inuicem pvenientes q d
Si quis vir vult honorari ab uxore
sic ipe debz puenire eaz honorare
et eq e Nō eni mlier d capite
e formata qz viro nō debz dnari
Nec d pedib qz a viro no debz
sub pedita Nec ut pancilla dz
habere Sz de pectore et latere quia
conpar viro dz habere Et ut mu-
lier curam domus heant sollicitu-
do stib nō pigrei sz in pvidendo sub
necia Nam vir exit domu debz
ee sollicitus quo necia domus me-
liore et negocia agerat Et mu-
lier in domo dz ee sollicita quo
oia in melius disponz et odmiet
Nam si vir mlta acquireret et mu-
lier male disponeret et expen-
deret Nt si mlier solicita esst
et vir in pdicus luxe esst nichil
pdesst Tm a sapiens dr vnus edi-
ficans et alter destruens quo edifi-
cium q d nisi Sic Reim de do-
cet quo se heant ad deu q d spu
feruentes sz stib ad deu ut sz in
feruore caritatis dno servientes qz
xpus d volo pr ut ubi ego sum
illic et minister meus erit Ro. xii
Dr Servire deo regnare e Sicum
spe Spe gaudentes q d semp
stib in bona spe ad deum Ro. xii

homo qui sperat in domino et erit
dominus fiducia eius. Item maledictus qui
sperauit in domino confusus est. Item de
hoc quod apostolus primum precedant d.
In tribulacione sitis gaudentes non
reluctantes nec murmurantes nec
vindictam querentes. Sed semper uos
diuine voluntati commendantes. Sed
in oracionibus vestris sitis instantes
ut scilicet deus misereatur omnibus nobis
amicis et inimicis. Et ut deus
in oracionibus vestris vos exaudiat.
Sitis necessitatibus sanctorum communi-
cantes id est pauperibus Christi subueniatis qui
in Christo sustentent. Hospitalitatem
sectantes q. d. peregrinos egenos
et pauperes ad hospicium vestrum re-
cipiatis. Et benedicite persequentibus
uos et nolite maledicere. Gaudete
cum gaudentibus, flete cum flentibus.
Et idipsum sencientes scilicet quod vnus
velit alter velit quia felix congrega-
cio quorum ubi est vniformitas
voluntatum. Sed d. pro modico quieti
mei quo me habeam dico primo ma-
neas in viduitate. Consilium apostoli dicit
Solutus es noli te alligare nisi ad
euitandum maius periculum. Dicitur
enim prouerbio quod pater suo alteri non asso-
ciat. Dicit et Alexander. Prudens
quod homo non sinat se in brutis
tercium. Ieronimus dicit quod Rome fuerunt
tres vidue que noluerunt alios
accipere viros. Prima ait habui
valde probum virum si nunc alium
accipiam aut bonus esset aut malus si bo-
nus esset semper essem in timore per-
dendi eum, si vero prima malus
esset numquam gaudere possem in eo

quia bonum perdidi et malum accepi. Secunda
ait alium virum nolo quia diues sum
si non formosa. Ideo qui me acciperet in-
spiceret mea et non me et ibi non
esset vera dilectio etc. Tercia ait prori
dicunt vir et mulier vnum corpus
sunt licet ipsi quod vir meus mortuus sit mor-
tuus in corde meo non est mortuus.
Cotidie possum accedere eius sepulchrum
et tangere terram corporis sui. Ideo alium
nolo. Item tercio quod est permanere in vidui-
tate quia tales sic ita perueniunt ut
mereantur virginibus in celo associari.
Et sicut loquitur dominus in libro concepte ut si
Christo complent d. Papa. Item super omnia
continua caritate sitis q. est vinculum
perfectionis caritas enim dei est cara
vinculo quod vnit cum deo. Talis quem
apostolus dicit nichil scio nisi Ihesum
Christum et hunc crucifixum. Item cuius vesti-
gia sequi debeo in humilitate, in pau-
pertate, in mansuetudine et in omni virtute.
Et hee erunt tercie nupcie spirituales
que fiunt inter deum et religiosum hominem.
Item quibus nupcie differunt a
nupciis hominum mundanis scilicet in mundi-
cia in diuicie et in dilectione
primo in mundicia quia homines
deuirginati non fiunt virgines.
Sed Christus deuirginatos ubi quietis
facit virgines si non in carne tamen
in mente. Secundo in diuiciis quia
quicumque homo est tristis in nupciis non
etiam quicumque homo celebrat
in sono symphonie et cythare
si fiunt in sono campanie. Sed
quicumque Christi incipit in sono oracionum
deuocionum et affectionum si gaudio

et iubilo angelorum celebratur et
numquam finitur sed eternaliter auditur. Dicit
enim dominus per ysaiam: Et ei confederabor sempi-
ternum feriam vobiscum. Item iste dif-
ferunt in delectacione quia delectacio
hominum carnalis et momentanea
Sed delectacio quam habet cum Christo
spiritualis delectacio carnalibus in morte
finitur spiritualis vero per mortem per-
fecte inchoatur et sic eternaliter perse-
verat. Sapientis dicit: mors iustorum
vita ipsorum. Item sed deus est sibi
ipsi sufficiens morum bonorum non
egens. Cur ergo appetit nobis sibi ipsi
desponsari et ad placitum suum animabus
nostris decorari. Item ipse est ymago
dei resplendens in animabus puris tam-
quam in speculo. Et sic videt vul-
tum suum resplendere in anima pura
delectatur in ea quasi in se ipso. Dicit ipse
Proverbiorum: Delicie mee esse cum filiis ho-
minum. Item cum in pluribus animabus Christus appe-
decoret unusquisque animam suam
ut mereatur Christo copulari in presenti per
graciam et in futuro per gloriam. Item
celo omnes sponse Christi exeunt re-
gine anima quantumcumque in presenti fue-
rint despecte. Item constituit regina
adeptus tunc in vestitu deaurato.
Item tercio anima Christo desponsata a Christo
accipit tria clenodia scilicet coronam
qua caput decoratur et monile quo
pectus decoratur et anulum aureum
quo manus decoratur. Per coronam capi-
tis sapiencia intelligitur que de sapida
scientia ut sic sciat omnia cum sapore in-
diu ut contempnat presencia ut fugiat
dampna et celestia ut appetat. Per
monile pectoris intelligitur puritas consciencie
in qua totus homo delectatur. Item Gloria
nostra hec est testimonium consciencie nostre. Per anulum
aureum manus intelligitur bona et san-
cta opera que semper deo sunt accepta. De
tali anima dicitur: Hec est sponsa Christi sponsa de
lege in libro Canticorum quomodo Christus animam loquitur
istud esse. Ingredere et vide quid
intus lateat. Unde cum anima talis in-
gredi minima conscientie et vidit omnia
mala cum desponsacionem Christi commis-
sa ut peniteat quamdiu in corpore
fuerit. Et ut precaveat ne recon-
dinat et ulterius nichil committat
quod sponso suo Ihesu displiceat.
Et sic de istis spiritualibus nupciis
pervenit ad eternas nupcias. Unde beatus
loquitur Christus suis electis in libro lite
Gaudete et exultate quia
nomina vestra scripta sunt in celis. Et
Christus: Ecce sponsus venit, occurrite
illi et sic occurrendo dicunt: Omne
in quem diligit anima mea. Do-

Dominica tercia post epyphaniam. Thema ut ante.

Tetigit eum dicens
volo mundare. Matthei 8. Sicut
est in naturalibus sic est suo modo in spiritua-
libus. Sed sic est in natura quod ubi habe
et lapides preciosi habent virtutes
Item virtute verborum deus et homo
Christus in persona sacramentales conti-
virtute illorum motum constitutati
cedunt virtute verborum serpentes
in prerentu corrigunt et gladii acu-
ti ... ut eciam nudis
pedibus nichil noceant. Item
herbis sunt diversa unguenta et
medicamina. Item lapidibus preciosis
diversi morbi curantur. Item spiritua-

Quemadmodum nullo domino et regi
libenter habet ministrum leprosum
sic etiam deus nullum ministrum vult
habere leprosum in a[nim]a

Ihesus marie filius est verbum eternum
de quo Joh. I. In principio erat verbum.
quo verbo facta sunt omnia ps. verbo do[mini]
in celi firmati sunt et spiritu oris
eius omnis virtus eorum Ihesus etiam
est herba illa de qua in cant[icis] dicitur
ego flos campi qui tanti boni odo-
ris est quod cedat omni adversitati dicitur
Joh. Odor tuus domine bonus et mag[is]
concupiscencias expirat in me Ihesus
etiam est lapis preciosus de quo in ps.
lapidem quem reprobaverunt edifi-
cantes hic factus est in caput angu-
li duos parietes coniungens quia
ex iudeis et gentilibus fecit
unam ecclesiam sanctam katholicam
Cum ergo sit filius verbum eternum et
flos virginis et lapis preciosus tanta
virtute habuit sanare omnes infir-
mitates ut Luce dicitur virtus de
illo exibat et sanabat omnes
quotquot tangebant eum salvi fiebant
multo magis quos christus ipse te-
tigit sanabat ut patet in isto le-
proso de quo primus dicitur Tetigit eum
dicens volo mundare ps. introduci
videmus quod quidam pretereunt divise
in terra in qua est magis contraria
una que preter adheret sic ducitur
et eum sequitur in vita et in morte
Dicitur spiritualiter dico a principio mundi
semper erat contraria inter deum et
dyabolum in celo in paradiso et in
mundo Primo in celo quia quidam
angeli adherebant deo quidam
lucifero Secundo in paradiso quia
adam et eva adherebant dyabolo
si postea deo tunc cognoverunt separ-
tasse In mundo sunt pre[te]rea adhe-
rebant deo et apostoli martires confessores
et virgines sancte si mali probi ho-
mines dyabolo Ideo etiam cum christus
conversabatur in mundo maior pars ei
adherebat et fortior et maior
pars dyabolo aqua parte persecutus est
usque in mortem crucis Ideo dicit
amicis suis ei adherentibus Noli-
te mirari si odit vos mundus quia
me prius vobis odio habuit Si
me persecuti sunt et vos persequentur
Cum ergo ihesu adherentes sequebantur
eum in morte dicit cum apostolo Quis
nos separabit a caritate christi certe
neque mors neque vita Sed dyabolo
adherentes sequebantur eum in mortem
eternam ut hii eum adhuc faciunt
omnes mortaliter peccantes ps.
venit mors peccatorum pessima
Quia mors istorum intra porcu[m?]
dicitur sap. Qui ergo qui christo
adherebant et ipsum sequebantur patet
in sancti evangelio Nam de Cum de-
scendisset Ihesus de monte secute
sunt eum turbe multe Aliqui ut doc-
trinam eius audirent Ideo nunquam
sic locutus est homo Alii ut vide-
rent miracula que fecit Jo. Nemo
potest hec signa facere que tu facis
nisi fuerit deus cum eo Alii ut vi-
derent suam graciosam faciem
que aqua multotiens tantis radiis
relucebat ut omnes videntes
ad se trahebat Ut etiam electis
omnibus sequebantur eum Quidam infirmi
et defectuosi eum sequebantur ut
sanarentur ab eo Cum ergo christus ad
pedem montis precederet ad vallem

venisset ecce leprosus veniens et
adorabat eum dicens domine si vis
potes me mundare q. d. committo
me tue misericordie tu nosti quid ex-
pedit salutis mee Crisostomus omnes
mundani medici placantur mu-
neribus sed celestis medicus placatur
orationibus Ideo iste leprosus spiritu
sancto edoctus adoravit christum
ut deum q. d. domine si vis potes etc.
q. d. voluntas tua est opus tuum quia
voluntati tue obediunt Credidit enim
quod omnia dedit ei pater in manus Et q. d.
… dominum qui sanari desiderant
licet deo committere … non as-
cendebat in montem ad christum sed
infra montem christum expectavit
Dicto quod hoc in figura peccatorum factum
est qui in montem celestem ascende-
re non possunt propter pondus peccatorum …
nisi sint mundati Unde psalmista Quis
ascendet in montem domini etc. Innocens
manibus et mundo cor-
de Iste … primo infirmitatem
suam cognovit deinde sanari de-
sideravit deinde voluntati domini
se commisit deinde in bonitate
christi speravit ipsumque adoravit
Sic peccator sanari cupiens a le-
pra mortalis peccati debet primo pec-
catum suum cognoscere deinde sa-
nari … desiderare et se divi-
ne voluntati committere et in misericordia dei
sperare ipsumque adorare Unde psalmista
Sana animam meam quia peccavi
tibi Et si … sanari sicut
iste leprosus Unde extendens
ihesus manum tetigit eum dicens

Volo mundare et confestim mundata
est Non enim ihesus abhorruit
tangere leprosum sed exemplum nobis dedit
ut infirmos tangamus et opera
misericordie cum ipsis exerceamus Augustinus
Ideo ihesus … filius … omnes
sanaret corpore et spiritu quandoque
… extendit manum suam Primo
in cruce ut omnes ad fontem vocaret
q. d. omnes sitientes venite ad aquas
… et misericordie in cuius latere aperto
eius effluxit sanguis et aqua ut
per sanguinem mundaret … nostras
et per aquam flammas infernales nobis
extingueret Secundo ad …andum
peccatores extendit manum suam et sal-
vum me fecit dextera sua Tertio ad-
dandum … extendit manum
suam … Quarto ad …iendum
… et peccatores Unde …
dens in cruce extensis manibus
poterat dicere Ego … ma-
… et ego sanabo …
ait ego occidam … et
ego vivere faciam … ait …
… ad inferos … ait et ego
reducam … quod …
est singulare refugium omnium peccatorum
q. d. venite filii audite me timo-
rem domini docebo vos Et …
dicit timorem … declinat
homo a peccato Hoc … facit …
christi … quam …
leprosum mundavit ait illi vide
nemini dixeris sed … ea que
in lege scripta sunt adimpleveris
… Mundatus a lepra non
debebat restitui ad communem hominum

habitacionem nisi prius per sacerdotes
iudicaretur mundatus et sanus et
facta oblacione domino pro ipsius emunda-
cione. Unde subditur ibidem: Vade ostende
te sacerdotibus et offer munus tuum
quod precepit moyses in testimonium illis.
Et hoc ait in exemplum peccatoribus qui
licet peniteant tamen confessionem diffe-
re non debent sed ad confessionem fe-
stinare et oblacionem confessionis
et satisfactionis offerre. Unde
sicut infirmus libenter vadit ad medi-
cum ut sanetur. Peregrinus fatiga-
tus ad hospicium ut quietetur
pauper ad divitem ut re-
ficiatur. Sic peccator libenter debe-
ret ad confessorem ut in anima curetur
et in gracia quietetur et confessionem
quere sicut sancti consolatur dicit quidam
Vade ne tardaveris usque sacerdos
rogatus ad te veniet et onde te
et non alium confitere tua non aliorum
peccata. Mundato sic isto leproso
intravit ihesus in capharnaum et
accessit ad eum centurio gentilis
qui habuit sub se centum milites
sicut stipendiarios ad custodiendum
terram illam. Qui cum audisset
miracula christi opera credidit christum esse
verum dei filium. Unde rogavit eum
dicens: Domine puer meus id est famulus meus
iacet in domo mea paraliticus et
male torquetur. Antiqui non solum di-
cebant servos suos pueros suos
Unde quidam sapiens qui ait: Erit
tibi servus tuus tamquam tu
Nam fidelis servus multociens de-
fendit vitam et honorem domini sui.
Ipse enim centurio fecit contra multos
qui familiares infirmatos mittunt
ad hospitale. Iste vero ipse detinuit
suum in domo sua et pro ipsius
sanitate ad christum accessit et cum
infirmitate exposuit remedium
sanitatis. Unde dei gratia sit. Unde sequitur
dicit. Et ait illi ihesus ego veniam
et curabo eum. Videns ihesus
fidem centurionis et humilitatem
statim se venturum et sanaturum
eum promittit licet absens curare
posset. Tamen ut devocionem cen-
turionis magis excitaret, unde
ait ego veniam et curabo eum.
Unde centurio ex magna devocione
et fide ait: Domine non sum dignus
ut intres sub tectum meum sed tantum
dic verbo et sanabitur puer meus.
Nam et ego homo sum habens
sub me centum milites. Et dico
huic vade et vadit et alio veni
et venit et servo meo fac hoc et facit
quasi diceret: Si michi mortali homini
sic obediunt ad nutum, tibi do-
mino multo magis tibi obedi-
unt infirmitates et sanitates
cum sis verus deus et salvator
mundi. Johannes tamen dic verbo. Audiens
autem ihesus verba centurionis qui
fuit princeps militum quod ita hu-
militer et rationabiliter loquebatur mi-
ratus est id est admodum admiran-
tis se exhibuit. Et sequentibus
se dixit: Amen dico vobis non
inveni tantam fidem in israhel
scilicet in populo iudaico sicut hic gen-

filiis habet. Ideo dico vobis multi veni-
ent ab oriente et occidente et re-
cumbent cum abraham ysaac et ia-
cob in regno celorum. Sed multi de genti-
um in diversis partibus mundi existe-
tium. Deinde predicatorum apostolorum que-
rent. Filii autem regni scilicet iudei in
malicia eorum exteriorati eicientur
in tenebras exteriores. Anima
fide christi non receperunt qui tot tanta
miracula viderunt et tot in pectibus
eorum indurati fuerunt et permanserunt.
Et dicit glosa. Interiores tenebras est
cecitas mentis. Exteriores non dap-
nacionis eterne. Et dicitur quo infer-
nales eterne tenebras cum ibi sit ignis in-
extinguibilis qui est splendidus.
Dico quod fumositates istius ignis non
sit lucere dampnatis ad consolacionem
sed tamen ad dampnacionem et ad penam.
Anima ibi erit fletus et stridor den-
tium. Propter fumositatem ignis erit fletus
oculorum et nimio frigore stridor
dentium. Nam sicut de calore in-
nimio in aquas nimias. Et dixit
ihesus centurioni vade et sicut
credidisti fiat tibi et sanatus
est puer in illa hora. Sed quare
tu ... fuit prolatum.
Omnibus. Restat tercia moralitas
sermonis sancti gregorii q. d. Tercius opa-
re volens repente operatur sine om-
ni difficultate. Voluntas eius opa-
eius. Sequitur subsermo

Christo eunte historialiter et mo-
raliter intellecto demonstratur tres
virtutes a christo exercitatas scilicet
humilitas caritas et potencia.
Humilitas qua nulla humilior.
Caritas qua nulla fervencior. Potencia
qua nulla forcior. Humilitas qua
nulla profundior. Ostendit cum di-
citur descendisset ihesus de monte.
Caritas qua nulla fervencior quia
leprosum tetigit, d. volo mundare.
Potencia quanta nulla forcior quia
solo verbo sanavit omnes infirmi-
tates tocius hominis. Circa primum
notandum quod triplex est mons quem
deus humiliter descendit. Primus
est altissimus scilicet celum. Secundus mons
est celum empyreum et angelice
in hierarchiis. Tercius mons est
sanctorum et omnium electorum mansio.
Omnibus. Supremus mons scilicet celum
dicit propheta fundamenta eius in montibus sanctis.
Magno monte christus est media mi-
ni persona. Et gregorius super psalmum. Quis
ascendit in montem domini etc. Et reddit
innocens manibus et mundo corde
q. d. in monte sancto celum ascendit
gradibus primus est puris operibus
Anima dicitur innocens manibus prima
nubent. Opera que sunt pura cum sine
peccato mortali sunt facta. Secundus
gradus a mundicia cordis d. Et
mundo corde. Hypocrisis orant dicens
Vox mundi certa in pene deus est spem
certam in nobis etc. Tercius est veri-
tas oris. Anima dicit nec iuravit
in dolo proximo suo. Ideo orant
Pone domine custodiam ori meo.
Nota a presencia impedit.
d. Deum non accipit in vanum animam
suam. In vanum accipit qui deo non
vivit. Ascendamus igitur in montem
domini cum moyse et aaron predic-
tis ergo quod et ipsi in monte domi-
norum sunt. Sanctus sancta. nō

intus mons e et locus et reg-
es electorum. Dicit enim michil quiescit
nisi in loco proprio sicut nec anima quiesce-
re potest nisi in deo. In mundo quies esse
non potest quia mundus nichil est dat
quia id quod habet deus habet instabi-
liter iniquietis et nullam parem
dico quieto cor immundam his sem-
per occupat tantum inquietus quoi-
stit. Jo dicit dicens In mundo pressu-
ram habebitis in me autem pa-
cem. Dona domini quod ascensio celebri
cedibus montibus ut de valle lacri-
marum ascendamus in montem domini
In stete im^t De isto monte xpistus
ascendit quando angelo nunciante b.
maria ubi vita eterna in canaan
suscepit. Apostolus Qui enim descendit ut
ipse est qui et ascendit super omnes
celos ut adimpleret omnia. Impleret
enim infernum visitando terram inita
et gratia celos gloria. Iterum mons
est celum empyreum sanctorum habitacio
angelorum. Beda dicit in primo creavit
deus celum scilicet empyreum et stan-
tim celestes in illo collocavit.
Celum empyreum in fra se quis
firmamentum quod est adeo magnum
et in mensum secundum philosophum quod tota
terra et celum eius est velud punctus
Et est adeo altum quod si hora prima
nasceretur unus puer et illa eadem
hora mons magnus caderet de
firmamento antequam puer antiquus homo
efficeret antequam ad mons ad
terram pervenerit quomodo celum
empyreum multo excellentius

In illum montem ascendit per ange-
licam vitam supernam semper et per-
severant deo innates. Dionisius de
Dionisius vita angelica simplex
pura et in quantibus est unde de
hominibus religiosis potest et semper deo
servientes de quibus dicit sicut angeli
dei in celis. Deberis De hoc monte xpistus
descendit cum missa angelos se
humiliavit. Et per Ber. ministra-
cum paulo minus ab angelis. quia
angeli sunt immortales ipse non
mortalibus factus. Tercius mons
est congregatio sanctorum et omnium elec-
torum. Dicimus enim sanctos per alterius
vite de montibus. Sicut ps. Illumina-
ns odores meos in montibus unde
veniat auxilium michi. Et nos
facimus quando sanctos adoramus dicens
sancte petre ora pro nobis. Iterum dei
hereditate pro nobis addenda quia est
mons montium. Ysa. 2. In
novissimis diebus preparabitur
mons domus domini. De isto monte
xpistus descendit mirabiliter. Canticorum
2. Ecce iste venit saliens in
montibus id est in sanctis et perfectis
transiliens colles id est angelos.
Saliens enim in montibus quia a sanctis
patribus prophetatus et natus ut pa-
lam generacionibus. De hoc
monte descendit quia licet esset sanctus
sanctorum qui omnes sanctos fecit dicens
Sancti estote sicut ego sanctus sum.
Tamen in mundo peccatore magis
est reputatus. Judei enim pilato
dixerunt: Si non esset hic ma-
lefactor non tibi tradidissemus eum

Et visis miraculis et prodigiis
dixerunt. Quod sit homo peccator
hec signa facere. In fra omnibus istis
tribus modis descendit dominus ihesus
ut omnes in istis tribus corporibus et ani-
ma sanaret eius enim unde sa-
nari sanus. In primo enim sequitur tetigit
istum leprosum dicens. Volo mundare.
In quo notatur secundum sanctum crisostomum qua
nulla servicior. Secundo ...
multiplex est lepra anime que corporali
corpori sanat. Quia in via primo ado-
rauit dicendo domine si vis potes me
mundare. Prima lepra est manus
que fuit in moyse qui quadam ma-
num in sinum habuit leprosa fac-
ta fuit. De istis petitis avaricie que
peccatori non sunt manus aperire ad
dandum pauperi elemosinam. Nec
claude ad capiendum ex expensas super-
fluas. Nec ad extendendum et fa-
ciendum virtutes. Tales manus sunt
et non palpabunt pedes sunt
et non ambulabunt. Secundo lepra
facit fetidum anhelitum. Unde in
levitico fuit preceptum quod leprosus
portaret os veste contectum
sic facram et latrine contegatur.
Sic cor peccatoris est latrina dya-
boli fetens coram deo et hominibus
in verbis et in factis. Quia sicut dicit
homo de thesauro bono profert
bona et eius de thesauro malo
profert mala. Habens cor
malum de eo dicit mala. Si
male cogitaciones mala verba
et facta. Tercio lepra facit

homines raucos sic peccator est
raucus in oracionibus quia a deo non ex-
auditur. Quia cum clamaverint ad me
non exaudiam eos. Et raucas facte
sunt fauces mee. Sicut enim
magis raucedinis est cum dominus
super sit omnibus oracionibus et tamen
eum orantes non exaudit. Crisostomus.
Sicut raucum strepitum non audit, quando
deus ipsum audit sed ipsum non au-
dit peccator cum non attendit quod orabit.
Quarto lepra facit hominem odiosum sic et
peccatum ... altissimo odio habetur
peccatores. Quinta sicut leprosus inficit
sanos sic et peccator inficit alios
suo malo exemplo. Unde in levitico fuit
preceptum leprosum manere extra
castra ne sanos alios inficiat ab ipso.
Sic et peccator dicit. Unde sanctus esto extra eos.
Maxima medicina est leprosum a
leproso non tangere sic et maxi-
mum remedium contra peccatum est cum peccatoribus
non conversari. Sexto lepra facit homines
prohibendos sic et peccatum. Unde superbus
semper sitit honores, luxuriosus delicias,
avarus divicias et cetera. Prima tria sunt
insaciabilia scilicet terra ignis et in-
fernus. Terra non saciatur aquis
pluvialibus. Sic nec avarus de-
nariis. Nec ignis lignis combus-
tibilibus sic nec luxuriosus suis
concupiscenciis malis. Nec infernus
animabus sic nec superbus honoribus
Necessario requiritur ut deus illos
tangat per graciam preveniente.
Sic et istum leprosum quem tetigit
dicendo. Volo mundare. In quo notatur

terciu(m) sit potencia quanta illa sit for-
cior quia solo tactu sanat. Ubi
no(tandum) q(uod) deus tangit homines q(uando)q(ue)
s(ecundu)m corpus et no(n) s(ecundu)m sp(irit)um. Q(uando)q(ue) s(ecundu)m sp(iritu)m et
no(n) corpus. Q(uando)q(ue) s(ecundu)m sp(iritu)m et corpus. Sic
primo aliquos tangit tantum corpus
quibus dabit infirmitates paupertate
et adversitate ut provocet deum co-
gnoscere. Qui in sanitate nolebat deum
cognoscere saltim in infirmitate eum
cognoscant. Quia non in diviciis saltem
in paupertate, si non in prosperis saltem
in adversis. Et quia si non emendabit
et semper in malicia sua persistit.
Ideo tales dicuntur tacti a deo cor-
poraliter. Secundo aliquos tangit tantum spiritualiter
et non corporaliter ut patet in mulieribus de-
votis virginibus sanctis habentes pen-
tes divicias et omne quod delectat
et tamen ducere deo serviunt sicut erat
quod david dicit: Delectare in domino
et dabit tibi peticiones cordis tui.
Et sic illos tangit per dona spiritus sancti.
Primo per timorem ut si timeat mo-
rtem nescientes quando quo vel ubi
morti contingat. Ps. A timore tuo
domine concepimus et parturimus
spiritum salutis. Secundo tangit per pie-
tatem ut homo purget a peccatis
preteritis. Ysa. 6. Ecce tetigit la-
bia tua et auferetur
iniquitas et peccatum tuum mundabitur.
Tangit cor cum homo compungitur de
peccatis commissis. Tangit labia cum
peccata confiteatur et sic per opus mun-
datur. Tercio tangit per donum

sciencie docens conabitur deo vi-
vere dicens. Johannis: absque me
nihil potestis facere q.d. Nam omnia bona sua
conabitur deo servire. Quarto tan-
git per donum fortitudinis ut sit malis
temptacionibus resistat. Jacobi: resistite
dyabolo et fugiet a vobis. Quinto
tangit per donum consilii ut totum
mundum contempnat quod omnes seducit
mundi amatores. Per consilium eciam
tangit ne deficiamus in mundi
adversitatibus. Ps. Prope est dominus hiis
qui tribulato sunt corde. Et ideo d.
unde deus prope est tribulatis
dans unam tribulacionem per aliam.
Unde Augustinus. Si deum incepisti esse
bonus sciens deum parentem in
tribulacionibus non sensisti qui
flagellat omnem filium quem dili-
git. Dicit eciam apostolus. Hoc sentite
in vobis quod et in Christo q.d. si Christus
nobis sensit in suis tribulacionibus
et angustiis multo nos magis
sentire debemus in nostris. Sed
d. michi vir quod deus sit cum divi-
tibus. Certum est. Unde dicimus in ante dictis
fuit cum divite epulante an cum
lazaro fame pereunti. Certe
fuit cum lazaro quia angeli animam
eius portaverunt in sinum abrahe.
Et dyaboli sepelierunt divitem
in infernum. Ps. Tibi derelictus
pauper orphano tu eris adiutor.
Consuluit quod sepius fit d. i. bu-
mans a vie pessimas et tribu-
los in vita eterna quia per rosas
et flores in infernum. Expecto.

tangit p intellectum. Docet intel-
ligere oia dei bnficia ut sim(i)us
grati deo p(ro)pt(er) Tange montes
et fumigabunt q.d. Tunc tan-
gis montes .i. pfectos hoies
p intellectu tuoru bnficio(rum)
tunc fumigabunt p devotom
et laudem qui fumus pcedit
ex igne caritatis. Secundo tangit
p sapiam qr dez a sursum
sunt sape et sic erigit montes
devotos ad contemplandum celestia
et divina. Sic et xps cum in
monte thabor tetigit discipulos
declinatos octos nemine vide-
runt nisi solum ihm. In signum
q tacti p sapiam .i. p sapida
sciam nichil terrenum videt
s solum divina et celestia. Tang(it)
tactu e spualis et corpalis
sz qn homo e debilis in fir-
mo aut paup tunc deo nite
facit virtute et committit se
deo et efficit bonus religiosus
Et sic fuit tacta quedam virgo
pulchra choreis et mundi so-
laciis intenta. Et tandem in-
firmabatur ad mortem misit
p(ro) pbro cum sacramento et confite-
batur. Tunc pbro si pmittis m(ihi)
ulterius no chorisare si qua-
lesceris ego dabo tibi sacramentu
q si no facis sine sacramento
morieris. Et illa si iam sana
essem ita libenter chorisare
sicut umq(uam) feci. Et eo audito
pbr recessit cum sacramento. Deinde
venit unus religiosus qui sepius

visitavit et quo valet quesivit et
an confessa et communicata esset. Respondit
confessa sed no communicata sum quia
pmittere nolui ut ultra no chori-
sarem. Tunc frater ait pbr bn fecit
qr chorisantibus celum e clausum
et infernus apertus. Nonne vis tibi
melius esse in celo chorisare cum
maria v. et cum sctis virginibus qui
hic in mundo. Et illa dne chori-
sabitur etiam in celo. Respondit ymo quicquid
homo vult hoc facit in celo. Et
si michi hoc pmittitis ulterius
in mundo no chorisare. Respondit frater
in bona fide tibi pmitto. Illa
plebanum vocavit et coram eo bte
marie v. vovit si convalesceret q
ulterius nunquam plus chorisaret et sic
communicavit. Et no multo post conva-
luit et oia gloria mundi sprevit
ymaginem marie v. in tabula pic-
tam habuit quam in camera sua
ante se posuit et oravit. Et val-
de devota et religiosa facta fuit.
Et sic duobus annis continuavit
et itum infirmabatur et communica-
batur. Predicto fr itum eam visitavit
et quo valet quesivit. Respondit optime
qr id q mihi pmisistis mo video
bte maria v. cum suis virginibus
advenit et ihus vult meam
iocunditatem videre. Valete in xpo
et sic nimenta mortua e et sal-
vata. **Dominica quarta post pasca.**

Ascendente ihu in na-
viculam secuti sunt eum
discipuli eius. Mathei 8.

Rbum Domina
mea 2 2

De quarto bona vita ducit ad bo-
nu fine; bona via ducit ad bo-
nu hospicium et ce. Nam in persona
omnium illorum qui male vixerunt
et post peccata sua ambulaverunt
Dicit hoc sapiens v. Erravimus a via
veritatis quia nobis profuit superbia quid
contulit nobis diviciarum habun-
dancia Innumerabiles modo hic sen-
dimus et virtutibus nullum signum
ondimus et nulla dum quia ad
ta malum finem venerunt ad tam ma-
lum hospicium pervenissent si per
mala vita et viam non transis-
sent Unde sapiens dicit hoc prover.
Tria sunt michi difficilia et
quartum penitus ignoro scilicet viam aquile
in celo Via colubri in deserto via
navis in maris medio Et via
adolescentis scilicet viventis in mundi
vanitate et cetera quasi diceret via aqui-
le in aere volantibus est via super-
borum Et quis est finis eorum
Unde Job Ut volantibus super nu-
bes et in astris posuerint nidum
tuum preciptabo te dicit dominus in terra
scilicet in fornace Via colubri est
via invidiorum dicit Crisostomus et re-
tro pugnantium quasi coluber
Et quis est finis illorum Unde Jo-
hannes in apocalipsi Ubi est sedes
sathane ibi et ipsi erunt quasi di-
ceret mundi diaboli invidiosos apponam
Via navis est avarorum tran-
seuncium Et quis est finis illorum
Unde ps. Relinquent alienis
divicias suas et sepulchra eorum
domus illorum in eternum quasi diceret in
inferno erunt sepulti Via autem
adolescentum est via luxuriosorum
qui a iuventute usque in senium
luxuriantur Quis est finis il-
lorum Unde Jo. apocalipsi Quantum in
deliciis fuit tantum date illi
tormentum Dicit enim pro tormentum
secundum mensuram sequitur a eterna gau-
dia post delectatione luxuriosorum se-
quitur tormentum Unde discipuli Christi
scientes finem peccatorum malum ce
Ideo electi omnes secuti sunt
ihesum ut premissum Ascendente
ihesu in naviculam secuti sunt eum

Ascendente ihesu in navi-
culam etc. Secundum tertium Mathei
per Christum et per navem ecclesia
principaliter et Sic per apostolos figurata
fuit sicut ideo eandem apostolis associavit
in celis dicamus Christum cum eis
mittuntur in terris Et secuti apostoli
Christum in multis imitabantur
Primo in abnegata voluntate Quando
cum Christus dixit Venite post me
statim in abnegata voluntate
sequebantur ipsum Nobis in exemplum
et nobis Christus dicit Qui vult ve-
nire post me abneget semet-
ipsum etc. Secundo sequebantur ipsum
in spontanea paupertate scilicet nudi nudum
Christum quia relictis omnibus secuti
sunt eum nobis in exemplum quia Christus nobis
dicit Qui non renunciaverit omnia que
possidet non potest meus esse discipulus
Tercio in pacifica caritate quia ait bene
mundo corde etc. nobis in exemplum quia
ps. dicit Non privabit eos qui am-
bulant in innocencia Et ideo gloria
magna est sequi dominum scilicet Christum.

Venite ... non ut faciam voluntatem meam ...

et in isti[s] te[m]p[ta]tionibus uite / Sed in[...] in me a cu[m] te
Unde disperunt / quibus nos sepa-
bit a cu[m] te. S. nos in xpo[m] / Unde
hugo dicit / Caritas nescit non vult sine
medium in te se et dilectum ihesum primo
omnia quamvis ardua et dura pene-
trat / ut unum cum dilecto consistat
Quinto in presentem continua duxit /
Inmediate cum xpus mundum intravit
crucem assumpsit et sic usque in morte
portavit / Sic modo cum discipulos
vocavit presentatio eorum incepit et
usque in morte eorum duravit / Nobis
in xpo[m] paria ut in adversis mundi
sumus patientes / Nota / Paria perfectu
operis operatur / Unde / Sic multi perfectio-
nis sunt in patria sed ubi nunc patria
omnium religiosorum qui tam impatientes
sunt / possunt eum orare ieiunare
[illegible] dare sed unum verbum contrarium
audire non possunt sine murmure
Sola patria potest [illegible] post ihesum
[illegible] / Nota / aut discipuli tales se-
[illegible] sunt / [illegible] in parte eorum
Unde dicit / Ascendentes ihesus in naviculam
[illegible] cum [illegible] et secuti sunt eum
discipuli eius non tantum [illegible] pedum sequen-
do sed et doctrina et vita eius imitan-
do / Qui sequitur autem xpus cum dis-
cipulis et aliis in navicula / Ecce mo-
tus magnus subito et proicie-
A — 38 factus est in mari ita ut navicula
operiretur fluctibus / Et hec tempes-
tas est facta virtute domini [illegible]
ut sic discipuli timerent et time-
[illegible] domini [illegible]
dominus liberaret et sic liberatus
in fide confortaret / Sic et in mari
huius mundi [illegible] oritur com-
[illegible] tribulationibus et adversitatibus

[illegible]

timeat et ipsius gratiam implo-
ramus / Secunda pars dicit / Ipse vero dormie-
bat [illegible] in [illegible] eum ipse non
tantis periculis dormiebat / Sed quanta-
m te sed divinitate vigilabat / quia dor-
miens ventis imperabat et nos
in xpo[m] ut ostenderet quod omnes in
navi presenti existentes possunt se-
cure dormire tamquam in loco pa-
cis et quiete / Sed omnes in navi presenti
non existentes sunt vigilando sine te
dormiendo [illegible] non sunt quia [illegible]
[illegible] sunt / Et in se deus non quos
defendet modo [illegible] in infernum
eos [illegible] / [illegible] omnes
navi ista vigilantes periculum mortis
timebant quia timere [illegible] et com-
pulsi ad dominum accesserunt et eum
excitaverunt dicentes / Domine salva nos
perimus / Tercio / O simplices domini dis-
cipuli salvatorem nobiscum habetis
et periculum timetis / vita vobiscum
est et de morte timetis / Nonne da-
vid ait / Non timebo mala quoniam
tu mecum es / Et sic dominus excitatus
[illegible] discipulos dicens / Quid ti-
midi estis modice fidei q.d. cur
timetis morte in presentia eterne
vite / Tunc surgens [illegible] imperavit
ventis et mari et facta est
tranquillitas magna in mari
et aeribus [illegible] / Secundum Jeronimum
quia omnis creatura obedit suo creatori
[illegible] et homo malo
deo [illegible] sed tamen deus fortior omnibus
est omnes subpeditabit [illegible]
Sedata tempestate omnes in navi
existentes mirati sunt / dicentes qualis
est hic quia venti et mare obedi-

cant ei q. d. Hoc eius vi ut home
nitens opatus ut deus q. d. Ipse est
ille de quo david pphetavit
In dnarcis ptati maris motum
fluctuum eius tu mitigas. Unde
p hec quod dixi ad prem dicendo
qualis e hic. Hic est hic e filius
meus dilectus in quo michi bn complacui.
Et p dixi ad angelos credo
qualis est hic. Hic erit magnus
et filius altissimi vocabitur q. d.
licet parvulus se exhibuit in humanitate
tn magnus erga homines
fuit cui maiorem caritatem nemo
habet ut animam suam po. 3. Ostendet
hic e filius fabri Glo. opt... dicitur
ritibus quia fabricator e amore
et polemvmo celum et terram et
oia q in eis sunt. Sed pz petm
pmoz pentum celum fuit clausum
Nec fuit faber omnes in terra
qui clavem facere sciret cum quo
celum apire posset. Ut dr. in I
Regum 13. Faber ferrarius non inveniebatur
in tota terra isrl. Sz solus xpus
fabricavit hanc clavem q ad petrum
ait. Tibi dabo claves regni celorum
ideo bn filius fabri dr. Et
bre. dt. Crux xpi clavis est
celestis paradisi que ad hunc
ho essz fabricata porta celi non
esset reserata. Sz in sig.m apincioris
xpus dixit latroni. Hodie mecum
eris in paradiso. Hoc prius nullus au
divit. Eciam quartus sexus Hic gloriosus
clavis fabricatus e in igne caritatis
qua pro nobis motus est in cruce.
Et sic hemig ewn... tn aliquibus

ubis adiunctis ad maiorem intellectum
Attendete ihu **Sub fimo**
in naviculam etc. Per istam
crucem navicula pma
e crux et amara xpi passio
Qua e facta mr ea lia Tercia e
anima devota. Quarta e religio facta.
Pma navicula e crux ihu xpi
q bn comparatur navicule. Unde sicut
navicula in capite e stricta in medio
lata et in fine eciam strictatur. Sic et
crux xpi in capite fuit valde
stricta. Quia filius hois non habuit
ubi caput suum reclinaret. In
medio aut fuit lata qz expansis
manibus pendebat in cruce
In fine eciam fuit stricta qz unus
pes sup alium cum fuit affixa
Istam naviculam dns ascendit
ut pmde huius mundi transfretaret
ad celeste priaz. Et bn
dr mundus mare amarum quia
amaritudine et anxietate plenus
est. Item mare magnum pisces
ces deglutiunt pnobis. Sic et
in mundo potentes opprimunt ppes
Unde dr. gmnt. Wer bas mag
der stost den andrn in den sack
Ite aque maris sunt amare et
tn piscibus maris videntur dulces.
ce ko est quia in eis sunt nutriti
Sic omne qd e in mundo e amarum
qstre. Et tn mundanis e delectabile.
Ascendes ergo xpus in navi
culam crucis mate crucis sustinuit
ut oia mundi amara gustaret
nobis in dulcia et delectabilia
Et secuti sunt eum discipuli eius
Unde sicut xpus pipis sic et ipi
p xpo mortui sunt. Sz cu p9

essi in navicula crucis. Facte motus
magnus factus est in mari quia commota
sunt corda amicorum christi et discipulorum
eius in nocte passione eius. Et facta
est magna tempestas quia iudei mo-
uentes capita sua illudentes ei di-
centes. Si tu es christus filius dei veni
descende de cruce et credimus tibi. Et
et tenebre facte sunt in universa mundo
ita ut navicula operiretur fluctibus quia
crux christi facta est iudeis in scanda-
lum dicentes. Maledictus est qui pependit in
cruce. Et christus in hiis fluctibus
dormiebat quia spiritum patri commendavit
dicens pater in manus tuas commendo spiritum me-
um. Discipuli autem conturbati timuerunt et
ipsi in die fecit christus eis predixit di-
cens. Omnes scandalum patimini sunt et nos per-
sequentes eo timore perculsi exclama-
verunt dicentes. Domine salva nos
perimus quasi dicere domine te non est salus
humanitatis. Ipsi non resurgens in corpore
in cordibus eorum et durantibus verbo.
Deinde imperavit ventis et mari
quia diabolus super ipsum fremuit vesanias
iudeorum compescuit et facta est tran-
quillitas magna. Tranquillitas
sunt discipuli viso domino qui eis dixit
pax vobis ego sum nolite timere.
Sed de proximo navicula poterat facta mut eo.
Ecclesia de aqua pn. 3. Facta est
quasi navis institoris de longe
portans panem suum. Tranquillitas dei
hominibus mundi fructibus vocavit homines
ad fidem christi. In hac navicula
tuto sunt omnes veram navigan-
tes per mare huius mundi ad regnum
dei. Ecclesiasticus. Hec navicula secu-
lari tristis et cum qua christus est guber-
nator angeli remigantes velu-
cruces in medio tenet. In qua volo
quod ponit colore rubeo. Prima
quia ipsius spiritus de mirabili incarnatione que facta
est apparicione certa est. Lucas. Missus
qui apertus scripsit de christi passione
in qua totaliter dimicavit. Ecce. Et [illegible] al-
bum quia apertus scripsit de christi resurrec-
tione in qua totaliter clarificatus fuit. Iohannes.
colore aureo qui sublimius scripsit
de ipsius divinitate. Hec navis habet
ventum bonum scilicet inspiracionem spiritus sancti.
faciens prospere transire. Ps. Spiritus
tuus bonus deducat me in terram
rectam. Hec autem navicula per tria
gentis variis tribulacionum et angu-
stiis et temptacionum in terra et pre-
sentibus in medio navis timet per-
iculum quia christus qui est gubernator
ecclesie vt modo dormire permittit
omnes ad placitum vivere permittit
platos dominari subditos quod probos
loqui milites adulterari usura
committere ludere spoliare etc. Canticus.
Ego dormio et cor meum
vigilat quia non est cuncta omnium.
Super sunt multi venti contrarii ecclesie
non solum iudeorum gentilium et omni-
um infidelium sed et malorum christianorum.
Et dominus sic dormiens expectat
paciencia bonorum et penas peccatorum.
Ita ut quandoque navis agite-
tur fluctibus non tamen submergitur.
Ecclesia enim est sicut archa noe que
in toto mundo periret ipsa non potest
sed saluos inmittere quos navit sed licet
non pereat tamen necesse est ut omnes devoti
in nocte dicant. Exurge quare obdor-
mis domine absolvi fletibus in opere et
sermonibus nostris. Domine salva nos

prim⁹ nō ē qui adiuuet nisi tu
deus nr̄ Et nlli dn̄m qui suo tpe
ꝯsurgat et ventos mag̃ sugbi
platoꝝ et subditoꝝ ꝯpestat sꝫ
qn venit in ꝑxīmo iudicio dans
vnicuiqꝫ sc̄dm mītu suū et tunc
erit magna tranquillitas circa bo-
nos ꝑauos qn videbunt xp̄e sub-
quo militauerunt cui et n̄ resistē
pt. Dituedites Canalis ē his
Viderunt spē ꝯ in debs vmoꝝ et
mōtuoꝝ Tercio p naui[c]las m̄te
aīa deuota hec nauicla mari
ꝯpomit cū aīa ꝯpi infundit
Et ꝯps bn mae dr̄ qz oīa ꝯpa
eiꝰ amara sunt et fm̄is ꝯoꝝ mos
In hanc nauiclaz xp̄s ascendit
cū ꝑ spm̄ scm̄ aīaz inhitabit et
secuti eū discipli eiꝰ .i. oms vtu͛s
quas spus scs ꝯpat in hoīe sꝫ
fides spes caritas ꝑdna iusticia
forti.do et tpancia et sapie dona
spus sti. Nam 2m auti fide deꝰ
creditꝯ spe eiꝰ mīa sperat cari.te
deꝰ amplectit ꝑdencia fra.de-
mostrat iusti.a bo.m exercet forti-
tudo malis resistit et tpancia m-
di bona ꝯtēpnit vtūt Et qt ista
naue sunt mlti venti ꝯtrarij tē-
tacom et vanatū vexacom et
adūsi.tu qz quasi aīa optet fluct-
bꝰ camis mudi et diabi. Et in
hui⁹ 1ª Ipi xp̄s in aīa dormire
qn̄ nō defendes aīam sz ipm
inclamat cū pᵃ.d. libera me dn̄
aquis mltis et de mltis tribula-
tonibꝰ q circūdederūt nam āme
Intrauerunt aque usqꝫ ad aīaz meaz

Et discipli .i. vtutes ꝑdicte ꝯcon-
tant dnm Vnde fides dr̄ Credo
dne te posse in fruct me dīme qat
tempestas aque Spes dr̄ Spo dne
adiuues me Trio am ꝯ nllꝰ qui
sperauit in te derelictꝰ ē Caritas
dr̄ dna desideo adiuuai pter cū sco
sm̄.te refugiū meū Pdancia dr̄
mēsto h̄ pacior qz peccaui sꝫ mīa
tua sufficeat mi ut qz ꝑ me nō valeo
pte sustinea fforti.do dr̄ aīa posse
deo q me ꝯfortat Tempancia dr̄
oīa supfluo respuo amore tui Iusti-
cia dr̄ pati oz amore eiꝰ qui ꝑ me
passꝰ ē Et inde dona spus sti
implorat dei auxiliū Vnde ti-
mor dr̄ ꝑ.r. quanaz mīmi.te cade-
timeo Donū apo dr̄ Deus se ꝑu-
tat sine videat ne cadat Pie-
tas dr̄ id qz sū ut possū tuū ē
adiuua me Scīa dr̄ Non ē qui
adiuuet nisi tu deꝰ nr̄ tua ē
potna fforti.do dr̄ tu es forti.do
et vtus mea ꝯfortē me Consiliū
dr̄ oīs sapia a dno deo ē adiuua
me Intellcs dr̄ Intellige clamorē
meū dne et adiuua me Sapia
dr̄ Nō est qui ꝯplet me nisi tu
deus qui cūcta nosti anquam
fiant adiuua me ut scis ꝯ potes
Et sic dns ꝯcitatus sedes amaz
nichil posse sine xp̄o sedat
venti tptacom et ꝯpescit fluc-
tus camis et mitigat tonlacio-
nes et sic aīaz pacificat
Tercio ꝑ nauiclaz m̄te religio
sancta q dr̄ nauicla parua
qz pauci intrant Pn̄ o bone
Ihū qua pauci sunt qui te seq

voluit non considerantes quod qui in ista
navi sancte religionis non mergunt
submerguntur quia figurata per archam
noe est in qua qui fuerunt intra per
manserunt si qui non intraverunt sub
mersi fuerunt. Et navis religionis
multum differt ab archa noe
Nam per in archa lupus intravit lu
pus exivit. Et leo intravit leo ex
ivit. Et corvus intravit corvus exivit
et homo intravit homo exivit. Unde licet
archa intra conservaret tamen natura
talem mutare non potuit. Non po
tuit lupo auferre rapacitatem nec
leoni feritatem. Nec corvo voracitatem
nec homini concupiscentiam malam. Sed qui
intrat navem sancte religionis et
contra consuetudinem exterius ad interiorem mu
tabitur. Qui prius fuit lupus vo
rax crudelis mutabitur in agnum piu
et mansuetum. Et leo superbus fuit
mutabitur in ovem humilem. Et cor
vus fuit rapax comedens carnes
id est luxuriosus mutabitur in turturem cas
tum solum appetentes grana pura id est
dona spiritus sancti. Et qui fuit co
mes dyaboli crucis crucis sed diffusus quasi
per iudicium in collabore penitentie de
lectorum. Et qui fuit homo nunc
mutabitur in angelum quia ab omni
cogitatione carnis et spiritus depu
rabitur. Augustinus Secundum quod angeli
dei in celis sic homines religiosi
consistentes in ista navi licet
sepe eis oritur magna tempestas
tribulationum et adversitatum. Ut
dicit apostolus. Omnes qui pie volunt vivere
persecutionem debent. Cavere sibi ad
temptationes sed suffendas. Et ne
temptatio apprehendat nisi humana

Religiosi enim sicut et alii homines
nunc temptantur carnis volup
tate. Nunc a mundi vanitate. Nunc
a dyaboli fallacia. Ideo necessario
cottidie habent auxilium dei ipso
rum dicentes. Domine salva nos perimus
sed sine tuo adiutorio. Rogamus igitur
dominum ihesum ut virtute sue sancte crucis
det nobis tam tonabi[l]iter viriliter et
tam viriliter temptationibus resistere
ut mereamur a deo salvari et in eterna
vita consolari. Amen. Dominica quinta

**Domine nonne bonum se
men seminasti in agro**
tuo. Unde ergo habet zizania
Mathei xiii. Sicut est in naturalibus sic
homo est in spiritualibus. Sed scire
in natura quod nullus homo est adeo perfectus quin
in aliquo deficiat. Nam pulcher homo
est deformitatis consue[tu]dine. Pul
cher enim homo est qui bene proportiona
tus est in omnibus membris in facie
bene coloratus et cetera. Sed deformis di
citur qui in omnibus membris est deformis
et indispositus. Sic in spiritualibus dico
ad hoc quod homo sit bonus religiosus
requiritur quod in se habeat omnes virtutes.
Excessus enim omnium virtutum facit
homines esse perfectores. Dico igitur quod
nullus adeo perfectus est quin in aliqua
virtute deficiat. Unde apostolus ait. In
felix ego homo quis me
liberabit de corpore mortis huius
velle in adiacet perficere non valeo
Videmus etiam quod nullus potest tam pura
grana seminare quin etiam mala se
mina sint intermixta. Sic Christus
pura semina seminavit in cordibus
nostris scilicet omnium virtutum. Sed dyabolus
superseminat zizania viciorum

Ita quod nemo est adeo perfectus qui in aliquo
deficiat, quin aliquo genere viciorum sit
infectus. Unde apostolus dicit: Qui se
putat stare videat ne cadat. Quare d.
Erat qui omnia vicia in se extincta
putat, velit nolit habitat inter
scabiosos. Cum enim Christus in nobis
seminavit bonum semen omnium virtu-
tum et diabolus superseminavit semen
viciorum. Unde angeli admirando di-
cunt: Domine nonne bonum semen semina-
sti in agro tuo, id est in homine quem
ad ymaginem tuam fecisti et pretioso
et morte tua redemisti et in bap-
tismo spiritum sanctum ei dedisti et omnibus
speciebus sanctis eum ditasti? Unde ergo habet
zizania viciorum? Quibus respondit: Ini-
micus homo hoc fecit. Et sequitur: Primo dicitur
Secundum [illegible]. Et sic parvuli nutriuntur lac-
te, quia dum parvuli sunt, eo quod soli-
do cibo uti non possunt. Sic dominus Ihesus
dominus nutrit nos esse parvulos in agnicio-
ne eterne veritatis et [illegible] eius
et devotionibus nutrit nos similitu-
dinibus et exemplis. Quia ut dicit Gregorius
exempla plus movent quam verba.
Unde in presenti parabola ostenditur nobis
dignitas anime nostre, quia comparatur agro
in quo semen divine gracie semina-
tur. Item ipse est ager sanguine
Christi Ihesu sanguine emptus et mag-
no precio usque in hodiernum diem [illegible]
eternaliter, quia in mortalibus est quasi redditus
sanguine corporis eius et sanguine Christi
et vita corporis eius perpetua Ihesu vi-
vat eternaliter cum dilecto sponso suo Ihesu
in regno suo. Secundo dicitur de agro
sine cultura spinis et urticis pleno
de agro arido sine fructu quia [illegible]

cultabilis efficitur hominibus et bestiis.
Sic est anima quando pertinacia disciplinam
non plantatur et profectu operum
non fecundatur quia in agro cuius
crescunt spine viciorum et urtice ma-
lorum cupiditatum et pungunt aliud
da sine omni devocione et caritate.
Et dicit Ysidorus super Mathei: Quibus
terra adcepta est divisa. Quedam 1°
est habilis ad arandum et sic est
ager. Aut apta arboribus et sic 2° con[illegible]
est ortus. Aut apta pascuis
et sic vallis animalibus et dicitur campus.
Aut apta floribus et herbis no- 3
bilibus et sic dicitur ortus florum vel
[illegible]. Sic anima aliqua
habet se ad modum agri in quo va-
ria inserantur semina [illegible] per
verbum dei et inspiraciones divinas
et angelicas. Unde apostolus: Quod semi-
naverit in spiritu de spiritu metet vitam
eternam. Qui autem seminaverit in carne
de carne et metet corrupcionem.
Et sic patet quod est bonus ager cum
semen spiritus sancti recipit. Malus
non cum semen viciorum a diabolo
recipit. Secundo habet se ad modum
orti pomiferi sicut quando virtutes anime
bene plantantur ut [illegible] deum sine
[illegible] et voluntas deum sine
diligat et memoria in nichilo alio
quam deum memoretur. Quare meditacio
cordis mei in conspectu tuo semper
et tunc est ortus dei dicens in canticis:
Veniat dilectus meus in ortum suum.
Tercio habet se ad modum campi
et pascue sicut [illegible] aliis [illegible]
virtutibus ut anima dei pascentur.

in herbis virentibus i. in virtutum
exemplis et exercitiis Unde
Eze. 34. In pascuis pinguissimis
pascentur i. in cu... et diversis
operibus Aug. O quam bene qui alia
dei pascit bonis verbis et exemplis
Nam quanto plebs in deum dirigitur tan-
to maius premium habebit E contrario quan-
to quos suo malo usu et exemplo a...
magis scandalizabit et occasionem pec-
candi dabit tanto maiores penas
habebit Dixi ... aia aliqua habet
se admodum orti florum et specierum sic
qui bene apud deum et homines floret
Ut dicitur Eze. Florete flores quasi
lilium quod expandit se in colore et in ...
se modo suo tempore floret Sic et
aia interius se floret in puritate men-
tis in humilitate et cordis tran-
quillitate Et expandit se in bona fa-
ma Et de tali dicitur Gen. 27. Ec-
ce odor filii mei sicut odor agri
pleni cui benedixit deus Hec hortus
sive ager i. de tali aia loquitur dominus
in presenti ewangelio dicens Simile est regnum
celorum homini qui seminavit bonum
semen in agro suo Cum autem
dormirent homines venit ini-
micus eius et superseminavit zizania
in medio tritici et abiit Cum
autem crevisset herba et fructum
fecisset apparuerunt et zizania
Accedentes autem servi patrisfa-
milias dixerunt domine nonne
bonum semen seminasti in agro
tuo Unde ergo habet zizania
Et ait dominus inimicus homo hoc fecit
Servi autem hec audientes dixerunt

Vis imus et colligimus
ea Et ait non ne forte colligentes
zizania eradicetis simul et triticum
Sinite utraque crescere usque ad messem
Et in tempore messis dicam mes-
soribus colligite primum zizania et
alligate ea in fasciculos ad combu-
rendum Triticum autem congregate in
horreum meum etc. Iste homo de-
signat patrem celestem qui bene
dicitur homo racione humanitatis et benignitatis
cordis quam habet ad omnes homines qui
seminavit bonum semen in agrum
corporis quando animam ad ymaginem
et similitudinem suam creavit et corpori infu-
dit Et per vitam et doctrinam et mo-
rtem ... filii eius plantavit semen fi-
dei et ubi divinum et sacramenta et
donis spiritus sancti seminavit ut sic
exhibitis seminibus fructum salutis
proferret Gal. 6. Bonum sic faci-
entes non deficiamus Tempore enim
suo metemus non deficientes Que enim homo se-
minaverit hec et metet Et qui parce
seminat parce et metet etc. Cum
autem homines dormirent i. neglige-
ntes agentes in bonis non vigilarent
Venit inimicus homo scilicet dyabolus et
superseminavit zizania Dyabolus enim
est inimicus dei et hominis et si tantum
nocere posset quantum vellet nullum
bonum hominem vivere permitteret omnia
bona anichilaret Ut dicit Aug.
Sic videns homines dormire in sua
custodia commissum esse superseminat
zizania viciorum scilicet malarum concupiscen-
ciarum et infidelitatis et dubie-
tatis. ... Pagen hominis pigritia

suu et ecce replenat vrtif et
spinis et hoc in mundo. Unde diuina
in ista vita mala sunt hominibus ad
merita. Ber. Multa mala docuit
aduersitas. Ideo semper aliquid boni fac
cito ne dyabolus inueniat te ociosum
et ne seminat zizania viciorum in
cor tuum. Unde dicit quia dyabolus non
habet ecclesiam propriam nisi infernum. Ideo se-
mina sue malicie dispergit in agros
alienos videlicet in totum mundi statum
miscens malos inter bonos fli-
tate inter veritatem et vicia inter vir-
tutes. Unde cum fides Christi in toto
mundo crescit pro nobis et pro pluvias
celi i. per opera gratie vel per opera com-
pressus sancti et facere germina ad-
dimittit peccata commissa apparent
et zizanie infidelium et malorum
hominum in persecutione bonorum. Sicut
enim cottidie videmus malos perse-
qui iustos. Aug. Omnibus quod sub
celo sunt apparent zizanie. In pro-
sperita sunt presides. In ista vita
malefactores. In maiora dispu tepta-
tores. In corpore diuerse volup-
tates et vanitates quod omnia suppseminat
dyabolus qui inimicatur salute
hominis. Unde sepientes dauid ait:
Exurge domine ut non preualeat
homo i. dyabolus aduersus homines. Dyabolus
dicitur homo quia in forma humana
decepit primos parentes habens
caput virginis et corpus serpentis.
Ut facie alliceret et corpore vene-
no inficeret. Dixerunt autem an-
geli domino. Vis imus separamus ma-

los de medio iustorum per modum
dicit Abraham orans. Absit a te
absit hoc a te ut perdas iustum cum
impio. Sinite utraque crescere usque ad mes-
sem i. usque ad extremum diem. Et
dicam messoribus i. angelis col-
ligite primum zizania que sunt operarii
mali de medio iustorum et mittet
eos in caminum ignis. Aug. dicit:
Deus est prudens in bonis seminibus
persuadens et paciens in malis tol-
lerandis. Dimicia eius misericordia est
Sinite utraque crescere. Et eius iusticia
est colligite primum zizania et al-
ligate ad fasciculos comburendum
in igne eterno. Et merito quia boni
qui bona fructum trahunt adiustantibus
infinita. Ita ut nulla sit palea
malitie in eis. Ideo congregari debet
in horreum domini i. in celis regnum.
Unde dicet eis: Venite benedicti
mei etc. O quam magna erit
dignitas bonorum dum ministerio
angelorum separantur de medio ma-
lorum et commendantur ab oculis operibus
eorum et ab angelis introducuntur in
regnum celorum in gaudium electorum
et per angelos eternaliter detribuuntur in
impios ut dicitur et sequitur: Tunc
Dic nobis domine. **Dominica sexta**
Domine nonne bonum semen
seminasti etc. Hoc verbum evangelistico
sermone in intellectu notantur duo: primum
est diuine bonitatis operacio. Secundum est
dyabolice iniquitatis malicia. Bo-
nitas diuina notatur in eo quod tam
bonum semen seminauit in nobis
Primo in celo et in paradiso in mun-
do et in anima nostra. Malicia.

diabolus in eo quod superseminavit ziza-
nia omnium viciorum. Nam in celo in
angelis deus reperit pravitatem, in
paradyso in primis parentibus inobe-
dientiam, in mundo non infinitam
malitiam. Primo in divina bonitas
non plus attendi in eo quod bonum se-
men seminavit. Tercia in eo quod
cum dampno tritici zizania eradica-
re non permittit. Expectabat sistere (?)
zizania durent in tritico quia ambo
crescere permisit usque ad messem.
Quarta in presenti permittit malos
cum bonis vivere usque in mortem
expectans malorum conversionem. Ysa. Ex-
pectat deus ut misereatur vestri. Nam
si mali eradicarentur statim dampnarentur
quorum tamen multi per dei
graciam salvantur. Nota quod quod deus
tollerat malos cum bonis multi-
pliciter. Primo ut mali per bonos
corrigantur ut quemadmodum aridi-
os corrigant ut quemadmodum (?) arbores infructuose post-
quam fiant fructuose in bonis
operibus. Luce 13. Arborem fici
quidam habebat in orto suo tribus an-
nis infructuosam qui dixit ortu-
lano suo ut quid occupat terram
iam tribus annis nichil fructifi-
cavit succide cito eam et in
ignem mitte. Et ortulanus respon-
dit dimitte eam tamen hoc anno
ut fodiam circa illam et plantem
stercus et si fructificet non succid-
eam. Si autem comburet. Sed per
arborem istam infructuosam
intelliguntur homines steriles et
aridi tam de corpore et ore et opere
qui in iuventute in adolescencia
et in senectute quasi tribus annis
deus expectat penitentiam tuam et
quisque eorum si quod nullum ferunt
fructum bonorum operum dicit deus
dicit morte succide eos et immitte
eos in ignem infernalem. Christus autem
mediator dei et hominum intercedit
pro illis dicens pater dimitte eos ad-
huc uno anno ut fodiam circa
eos per predicaciones et inspiraciones
paradisum et penam et si in futurum
non fructificaverint in bonis abscin-
dantur et in ignem mittentur. Secundo
deus tollerat malos cum bonis
ut probentur mali per bonos. Nul-
lus est vere bonus homo deus
probat magne virtutis. Tercio tol-
lerat malos cum bonis ut boni
eradicentur per malos. Hic dicitur Ho-
mo seminavit bonum semen in agro
suo. In celo semen angelorum. Nota
pulchritudo agri in celo est. Iste
ager sanctis Christi sanguine
emptus in sepulturam peregrinorum
bonorum fidelium qui sunt peregrini in
hoc mundo. Ut Petrus dicit. Obsecro
vos tamquam advenas et peregri-
nos abstinere vos a carnalibus
desideriis que militant adversus
hominem et animam. Nunquam erat ante
metemus quod in presenti seminamus.
Ut apostolus dicit. Que enim seminaverit homo
hec et metet. Secundo
homo iste seminavit bonum semen
in paradyso cum semen gracie
dedit ne ut sine omni dolore et an-
gustia viveret si in dei obedien-
tia mansisset et viveret et per omnes

sine morte vita eterna possidet
Tercio in corde humano seminat
bonum semen scilicet bonas cogitaci-
ones ymaginaciones et medita-
ciones sanctas et bonum propositum
Sed inimicus homo scilicet dyabolus zizania
superseminavit scilicet in celo superbiam
In paradiso inobedienciam In corde
hominibus multa malicia Figura iu-
ex^m dicum 15 legitur quod sampson ex eo quod
offensus fuit a philisteis
captivavit CCC vulpes et li-
gatis caudis ignitis ad caudas
eorum et combusserunt omnia sata eorum
Sic inimicus homo scilicet dyabolus immit-
tit vulpes id est malas temptaciones
in segetes bonorum cordium ut igne
superbie avaricie et luxurie incen-
dant Et hoc facit cum homines dor-
miunt scilicet in eorum custodia Sed tamen
deus adhuc cottidie seminat a-
monitiones inspiraciones et co-
minaciones ut vigilemus et nostri
custodiam habeamus Figura huius
ex^m legitur Booz vir bonus tempore
messis habuit multos messo-
res quibus bene fecit Unde ius-
sit eis potare aquam recentem
panem et acetum ne per diem eos
affligeret et bene remuneravit
ideo ipsum deus benedixit Cum
autem quadam die esset cum messoribus
vidit viduam pauperem sed pulchram
nomine Ruth colligere spicas post
messores tamen a longe ne audiret
mala verba messorum Et vocavit dictus
messoribus ut una manu plena
post alia eadem permitterent ut pau-
peres colligerent Cum autem uxorem
non haberet quesivit quis hec esset mulier
et cum audisset quod de honesta pro-
genie erat non sprevit eam
propter paupertatem suam sed vocavit eam
et quinque verba ei dixit Primum filia
mea ne vadas in alterum agrum
Secundum sequere messores meos Tercium quando
sitis bibe aquam meam Quartum quando est
hora veni et comede mecum Quintum
intinge panem in aceto meo
Sed quia consideravit eam probam
Ideo cognitis probitatibus virtutibus
et morum matrimonium contraxit cum ea Et dedit
ei omnia que habuit coram omnibus Et
sic que prius fuit paupercula nunc facta
est magna domina Sic spiritus sanctus deus
bonus seminator primo permittit nos
tribulari et adversa pati ut sciamus
confidere in deum Quinque autem sunt ma-
la que nobis hic premunt cinque ad de-
um recte compellunt Et ergo et nobis
hec verba primum in alterum agrum
ne vadas Iam ager meus est
sancta mater ecclesia et religio va-
na que acamit qui in mortem
crucis ivit et quinque vulneribus
et lacrimis suis humectavit ut
fructum salutis proferret Secundo
dicit sequere messores meos scilicet sanctos
apostolos et sanctos doctores mala fuge
quia pro dolor tum scilicet sequi eis est
Tercio dicit bibe aquam meam id est que-
re consolacionem a me solo dicit Veniunt
consolaciones amica mea super amicabiles
et teneris meorum fui dei et de-
lectatus sum potens Hortatur dicit de-
lectare in domino et dabit tibi peti-
ciones cordis tui Quarto dicit Hora veni
comede mecum scilicet sacrum corporis
mei Qui enim manducat carnem
et bibit sanguinem meum in me ma-
net et ego in eo Quinto dicit intinge
panem in aceto meo id est per eternam

tiam p9 me Qui volt venire p9
me abneget semetipm et tollat
crucem sua et sequat me. Et p9 p9
me huius dr paupertatez copleam
ihu xpo et eius dm et dne in
eternitate. Impedictis pz q xps bom
semen semiat in nob tz qsisti9
q septe sut q semen impediut
ne cstat descrites vij peta mo-
talia q semen vtutis arefaciut
et infructuosu. Primu ipedimtu
e qn no ~~...~~ apit tera q-
nu. si sup teram iacz ventis et
auib9 expositu. Per q. not petm su-
pbie qr granu boni opis exponit
vento huane laudis et tlib dat
mundo granu palea no deo. Sup ar9
q. dr. Attendite ne iustiaa vraz
faciatis cora hominb9 zc. Jo. 12.
Nisi granu frumeti cadens in ter-
ram mortuu fuit ipm solu manz
q. d. Nisi abscondat o tuis ad mod
grani solu sine deo pmanz. Agge.
i. Seminasti multu et parum i-
tulistis qr du gregast misisti
in saccu sz in mundu q vtntas
est usqz in morte. Jo qui bona sua
facit ad laud mudi pdit ea. Secudm
impeditu e gelu gstringens et
exstinguens granu designans
inuidiam q exstinguit calorez
caritatis sine qua semen boni opis
no cstit. Nam de omib9 inuidis
Ideo vis Aruit herba defecit ge-
rmen et ois viror interiit.
Nam totu germen bonaz cogi-
tacom et germen boni proposti
et virorez bonoz opu tollit
inuidia. Tercium impedimentu
e multitudo spinaz saxoz zc de-
signans iram qr iracundi fa-

ciunt spinas et lapides in cordib9
ss. semp recolando iniurias eis
illatas. Ys. 62. Tollite lapides
de agro aliqs no fructificabit
q. d. Iram et rancorem a
corde no remoueb nichil fruc-
tificab vtut. Super iac. dr. Ira vi-
ri iustiaa dei no opat. Quartu
impedimentu est qn nimis in tera
abscondit. Ita q granu no pt
exire. designat auariciam que
teram tere acumulat. P m-
ria auariciaz. Conta quem dr
No abscondas pecunias sub la-
pide impdicioz tui. et pecunia
tue si pde pecunias. q. d. qm
tibis pecuniaz paupib9. Unde
sic granu in tera positu pdit
et tn infinie multiplicatur. Sic
semen elie paupib9 dat tn
in triple a deo remuneat. Secudm
apostolum Qui seminat i bndcoib9
de bndcoib9 et metet. Quitu
impedimentu e tere siccitas quia
no pluit designat accidiam
in qua stilla e deuotiois. Ps. Anima
mea sic tera sine aqua tibi. Ecce
Ps 19 Facti sut velut ferrum
agri hoc accidiosi stillaz hntes
... nec duorum. Ideo receperunt
spinas et tribulos. i. ocom oim
viciorum. Sextu impedimentu est in-
undatio pluuiaz designat gu-
lam q teraz cordis submergit
Luce. 21. Attendite ne grauent
corpora vra crapula. Crapula
q. d. Ne nimiu poteris zc qr
2m apostolum tales sut inimici crucis xpi
ihu. Septimum impedimentu e gul-
tacio tinsennuu designat luxo-

1m q ...
2m ...
3m ...

uriam que in tm excrevit viros
et mulieres ut quasi contulerit
se ponat ut dr vs. ui. Ro(gam)us te
ut terram corporis tui et gl.
oriam tuis sentibus et urtice dubium
quin hec sunt zizania omnium vicior(um)
p(er) dya(bolu)m superseminata qn homines
dormierunt in custodia suorum et
prudencia. Necessario requiritur
ut ager cordis nostri purget ab hiis de
zizaniis ut semen xpi multipli-
cet qui tam bonum semen seminat
in cordibus nostris Ipsum semina-
vit nobis in uterum virginis sue in ter-
ram virgineam. Ps. Terra nostra dabit
fructum suum. Et in nobis seminavit
semen donorum spiritus sancti et virtutum
et huius merito passionis sue. Ideo mi-
to debemus a nobis seminare omnibus
virtutibus. Ut habetur sapiens eccl. xi.
Mane sit impuricia semina se-
men tuum et vespere i. in senectute non
cesset manus tua. q. d. In iuventute
tua incipe deo servire in militate
perfice in deo et in bona senectute
perfice. Quia ait d. Non qui incepit
sed qui perseveraverit usque in finem
hic salvus erit. Ut in dic. vii. d. Se-
minasti tibi fructum vite eterne
quia a pueritia tua cepisti te humili-
asti ... non pec-
casti ... bona fecisti Pro
peccatis preteritis lacrimas effudi-
sti Et ... pauperibus sub-
venisti Jeiuniis et oracionibus
corpus tuum mortificasti bona se-
mina seminasti a in xpo ihesu ...
sicut ... que ... ta ... tim-
...

... seminata et seminare agro burorum
... et ut fructum habere
possit tempore nostri. Unde et me-
... bene ... omnibus
... presentibus. ...
... ut mediam ... in ipso
fructificare. De purificacione Ma-
Tulerunt rie virginis sermo
illum in ierusalem ut siste-
rent eum domino luce 2.
Ut ... qui cum lupis volueris
opoz et ... ululare Cum
veneris rome romano vivito more
Cum veneris alibi vivito sicut ibi
... puer ihesus im-
munis esset ab omni peccato tamen quia inter
peccatores nasci voluit Ideo peccatorum
legem in circumcisione se subierit
Sic et maria virgo quamvis im-
munis esset ab omni ... tam
nis et spiritus et virtute spiritus sancti
concepit et peperit Tamen quia
cum aliis mulieribus de semine viri
... voluit eorum
legem in purificacione tenere voluit
et ad instar ... oblacionem pro
peccato fecit Unde. Ber. O gloriosa virgo
maria vere purificari non indiges nisi
quia ... omnia in ... malicie nato
... Est puer tamen
ihesus habuit se ad modum peccatorum
Ita et tu te habuisti
ad modum mulierum Vere maria
virgo purificari non indiguit quia
ipsa est tabernaculum quod altissimus
sanctificavit thalamus quam dei
filius inhabitavit templum quod spiritus
sanctus dedicavit Tamen purificari
voluit nobis in exemplum quod ...

ut nos humiliter cordibus sanctitatibus
operibus et paupertate spiritus doceret.
Nam in huius conspectu quedam perfectio
christiane religionis. Nam humilitatem
docuit in purificatione quia se legi
subiecit cui non obligata fuit.
Sanctitatem docuit in pueri presentatione
et paupertatem in oblatione. Quia
pauperum oblationem obtulit. Et hoc
probat per hoc quod eciam exigua posuit in
locum. **Introductio Ihesu in templum**

A 38 Maria et Joseph tulerunt
puerum Ihesum in Jerusalem [illegible]
quod in veteri testamento ipse fuit [illegible]
mulierum. Nam quedam licet diu ma-
trimonio cohabitarent tamen steriles per-
manebant. Et iste secundum legem di-
cebantur maledicte. Unde Moy-
ses ait: maledictus qui non auget ma-
tibus populum dei in Israel. Eciam eorum
oblaciones non sunt accepte. Alie non
concipiunt sed abortivum fetum pro-
creant, que eciam reputate sunt
tamquam misere. De quibus Ysa. 3[?]. Bene-
runt filii ad partum sed non erat virtus
pariendi. Tercie autem ex causa fe-
cunde et iste ab omnibus sunt hono-
rate. Nec omnia in sinagoga colligebat.
Nam Christus qui est sponsus anime
quem omnes nos in terra desponsavit
quando ait per prophetam in maritus mundo:
sponsam meam q. d. [illegible] ego tibi com-
do sponsam meam sicut et tu commendas
michi sponsam omnium fidelium. Et hec
desponsacio confirmatur in baptismo
in quo plantati sumus in vita
et in morte Christi. Iste igitur sponsus
scilicet Christus non vult habere sponsas
steriles sed fecundas ut sibi prolem
spirituales pariant scilicet sanctitatem operum

qui tanto magis Christo placent
quanto anima dignior est corpore. Sed
heu multi sunt steriles qui quamvis
vivunt numquam tamen bonum pro-
ducere habebunt. Steriles in orbe qui
abundancia steriles fuit. Et semper
in suis fetibus quiescunt. Et steriles
apud deum sunt maledicti. Unde Ma-
ledicti omnes qui operantur iniquitatem. Isa.
dicitur 1 Ps. 6. Quoniam abortivi sunt ut co-
da vera sicut et ipse qui numquam pro-
ducit meditari ad penitenciam quorum vero
tamen adeo perversi sunt penituit sed
cessante plaga ait. Osee 9:
Deus quasi ipse esset mortuus dominus mundi
Steriles noluit deus facere nisi
infirmitate perversi quam consolacione
recedente steriles efficiuntur. Steriles
autem fuerunt illi sunt qui meliores
bonum partum concipiunt sed numquam
pariunt. De quibus Luce 33. Con-
cipient in ardore spiritus et pariet
stipulam. Istis convenit sicut Job qui
ait: expectavi bona et venerunt
michi mala, expectavi lucem et ve-
nerunt michi tenebre. Sed tercie
sunt fideles Christi sponse fecunde
que semper bona concipiunt et pariunt
que si mille annis viverent semper
dei iusticias esurirent et sitirent.
Et de illo partu est gaudium angelis
dei in celis magis quam hominibus
in terris de partu prolis. Nunc iste
fecunde mulieres habebant legem
a Moyse. Levitici 12. Mulier que
concepit de semine viri et pariet
masculum in munda est septem diebus
octava autem die puer debet circumcidi
et post munda efficitur quod ad consortium

sz no q° ad ingressu templi Et de
p° 33 dieb° no licz eam domu
exire / s; xl dieb° expletis ipa
cu pue templu intrbit et puum
dno offerebit cu oblone legali
Ciant femina peperit duplica-
bant dieb Et istius legis fuit
duplex ratio prima q xl dieb
puer conceptus in utro formatur
et xl die aia corpi infundit
Et sic corpe inquinat p originali
culpa / Ido decuit ut xl die pu-
niter in tplo pisentaret Edo
ad ostendu ut eternu dei tplm
nulls ab an lib int dna insi pu-
ficatus abom inqna° tam b x
spus Apost Nichil inquatu
intrbit in illa ho scdm apo'm mu-
demus cda nra abom inqnat
carnis et sps / Isto igit pcepto m-
rgo subici voluit licz no indi-
guit qz purissia fuit Cant x
Tota pulch es amica mea et
macla no e in te q. d. corpe et
aia purissima es q et moyses
pstruit in spu et pphetiam
nomt ysaie s. Ecce virgo co-
piet et pa. 2c / Ido expsse
dixit mlier q suscepto sie
vtrili concepit Et tn maria
subici voluit nob in exm ut p-
ceptis ecclie obediamus / Impi-
tate ostie vmay et i humilte
sps deo suviamus Sequit
Transactis aut xl diebus
anticte pue ihu maria virgo
et ioseph tulerut illu i ihrlm
ut sisterent i. pntarent

eu dno in tplo sic scptu e in lege
dni Quia omne masclm apiens
vulua s. qz pmo nasci d inter uto
scm dno vocabit i. dno pntabit ut
ab eo sficret / Detuunt q puum
ihm brachiis suis a nazareth
in ihrlm xx miliaribus Et no q
moyses dixit ppt° pntari pmos
mlibus combus / pmo q iste mlies
grates deo essent qui eis vtu-
tem fecundit dedit Et tn huius
maria minto debuit pntare dno
puum suu qui sic eu signanter fe-
cundavit / 2° ut ondent q iste
puer a deo esset qui eu canit
et aiam infudit / Ido minto ipsu
in mote deo suie dbet Et ecc-
ta huius maria pntavit puum
suu qz nulls a deo ita simplx
fuit sic puer eius / 3° ut deus
pr istu puum custodiret in ui-
ta et in morte et p omd tez Et
ta huius no fuit opont ma-
rgo suu puum pntarez qz in
bndcoe dei pris sempr fuit
Ini° l z pntacoe maria virgo bn
dice potuit / O sce pr ecce pnto
tibi filiu tuu et meu tui p
etna gnacoe et meu p tpales
natez / Pnto tibi eu q semp
tibi pns est Oreab tibi ego
de singnali conceptoe et ptur-
coe / Ido offero tibi oblom noua
qui semp in oblitt e tibi i tre
p redemptoe om inse cdonariu
et ut darent hostias obtule-
runt p eo par turturu aut
duos pullos columbaru Het

ECm 518

fuit/ oblacio pauperu sed agnus diuitu
m/ licet vnu illorum obtulerint/ ta
men utrumque posuit euuangelista ad designa
du quod turtur est auis casta columba
uero fecunda quod utrumque fuit maria
Vel/ non quod vtraque auis habet gemitu
pro cantu quia aliqui gemitus actorum
alii contemplacionum. Item habet ge
mitu columba super peccatis propriis et
alienis d. 1. reg. 4. Una quasi colum
be meditates gemimus sicut dicit
ysaias/ nec quidem dicit Manasses ho
mo peccator ingemuit. Turtures perfecti
habent gemitu turturum sed de
uocionis causa et affectionis Apud
Nos sepe in primiciis vntes in gemitis
timus quorum vox audietur in ecclesia
ma aiorum nostrarum. Unde dicitur Cant.
Vox turturis audita est. Unde super persi
ti multociens ingemiscunt propter
omnia mala que vident in mundo contra
deum et proximum quos tu deus tam
precioso emisti sanguine ihesu christi
ut dicit apostolus Empti estis precio
magno. Et non ut dicit ...
dei odiebant/ mariam et/ puerum
eius ihesum et semper prode cogita
bant. Ideo hodie lapides tule
runt ad porta templi/ steterunt
aduentum marie ioseph cum puero
expectauerunt et eos cogitauerunt
Et cum venerunt lupo celica
eos tendebant ut non eos vide
posset. Et cum sic ipsos preterissent
Iudei festinauerunt ad portam
templi d. Hic euadere non poterunt sed
cum aduenire viderent et lapi
dare voluerunt lapides in cande
las ardentes mutati sunt in manibus

Nota
eorum. Quo processerunt mariam
et puerum ihesum in templum et quidam
dixerunt in christum et deum lauda
uerunt. Et quidam deuota et uo
bilis domina multo tempore adorauit
mariam virginem ut dignaretur ei
ostendere puerum sicut in eadem forma qua
hodie apparuit in templo. Unde cum
item esset in illa deuocione apparuit
ei maria virgo speciosissima cum
puero ihesu d. accipe eum quem diu
desiderasti. Et cum puerum recepisset
statim maria virgo disparuit et quia
puerum ihesum reliquid. Ista domina cum
puero iocundabatur in vlnis tenens
gaudebat et cantabat. Cor meum
et caro mea exultauerunt in deum
viuum. Puer ihesus ait diligis
me diuitom. Que ait domine tu
nosti quod amo te ut possessionibus in
corde meo et videbis quod amo te
Puer ihesus pectus domine aperuit in
tinit et clausit. Et statim ora
cor ipsius vidit. Et in sic domine
quod amo te. Ista hora qua sic
maria virgo puerum ihesum in templum
presentauit. Ecce homo erat in ierusalem
cui nomen symeon et homo iste
erat iustus. Quia lege preabitur
et bonum faciebat et timoratus
Quia omne malum declinabat
Expectans consolacionem et redempcionem
israel i. christum ihesum qui est consolacio
omnium misere credencium. Et sicut
sanctus erat in eo alius fuisset
iustus et timoratus propterea spiritus
sanctus concepit. Eccl. ... Timor
tuo domine concepimus et parturiuimus
spiritum salutis sed prius ...

Iste simeon responsum accepit a spiritu sancto
non visurum se mortem, nisi videret
christum domini scilicet dei patris filium ex
maria virgine in tempore natum. Unde dicere:
non ante videbo deum salvatorem
meum. Responsum autem non datur nisi
interroganti aut dubitanti. Sed
quomodo habuit responsum a
spiritu sancto in corde non habetur
sed alibi legitur quod rex ptolomeus
rex grecorum petiuit a iudeis
sibi destinari sapientes et senes
qui sibi exponerent legem et
dicta prophetarum. Inter quos fuit et
iste symeon iustus. Et cum legeret
Ysaiam Ecce virgo concipiet etc. hoc
symeoni videbatur impossibile quod
esset et ideo nam hoc delevit ut fertur
sed in mane scriptum sic scriptis repperit au-
reis literis Ecce virgo concipiet etc.
Et cum hoc symeon ter vicibus de-
levit et toties scriptum scriptis repperit.
Tunc responsum accepit symeon
a spiritu sancto non visurum se mortem
nisi prius videret puerum de virgine
natum deum et hominem. Unde de-
po in magna devotione fuit et
deum adoravit dicens: Domine mitte
quod missurus es ob liberationem mi-
serie et tribulationis nostre. Veni
domine et libera nos. Nolo mori nisi
videam illum per quem mors vin-
cetur. Nolo ex hoc seculo discedere
nisi videam illum per quem conditum
est seculum. Sic hodie in spiritu venit
in templum symeon motus et instigatus
a spiritu sancto illa hora qua puer

ihesus est introductus. Dicit: Venit
cupit amplexari puerum ihesum
intrans in templum motus a spiritu sancto
quando puer ihesus cottidie offertur
per sacerdotum manus quasi dicat omnibus vide-
re puerum ex maria virgine natum et
in ecce propius motum. Sed heu
multi sunt qui veniunt in templum in
spiritu superbie ostendentes se in pom-
pis et vestitu. Gregorius: Nemo
vult preciose vestiri et non videri.
Multi veniunt in spiritu invidie in-
videntes aliis de bonis eorum
et orantes quod deus vindicet eos
inimicis eorum quorum ore quatit
in peccata. Multi in spiritu avaricie
ut questionarii et ceteri mendican-
tes. Multi in spiritu accidie ut dor-
mientes in predicationibus. Multi
in spiritu ypocrisie ut ostendant se
devociores ceteris aliis. Christus dicit: Amen
dico vobis receperunt mercedem suam.
Multi in spiritu gule audientes
sermonem an elevacionem festinant ut
sacramentum videant quo viso
currunt ad vinum et itum inebri-
antur. Isti multi veniunt in spiritu
luxurie ut qui ubicumque signis et nu-
tibus ostendunt luxuriam suam. Mul-
ti in spiritu detractionis et cavil-
lationis ut antiqua vetula etc. In
talibus spiritu intrantes non merentur vi-
dere puerum ihesum nec ab eo consolari.
Ipse dicitur: non videbit me homo
et vivet scilicet in vita bestiali vi-
ta. In spiritu igitur sancto intrare debemus
sicut iste iustus symeon qui diligenter

attendebat/ s(ed) int(er) ceteros videret
ihr(uso)l(y)me cum puero Multi nobilium re-
nerunt quos michil tamen(?) S(ed) tu
maria ~~[illegible]~~ virgo cum puero ihesu ad-
uenit statim in sp(irit)u suo (con)gnouit i(m)
esse p(ue)r(u)m de quo sp(irit)us s(an)c(tu)s ei responsu(m)
dedit/ Id(e)o accessit nec sibi suffe-
cit vide(re) et tang(er)e nisi accip(er)et
eu(m) in ulnas suas Contra maria
v(ir)go in sp(irit)u cognouit eu(m) debe(re) co(n)-
solari in puero ihesu/ Id(e)o ded(it) ei pu-
eru(m) in ulnas suas Q(u)em accep(it)
to exultauit et iubilauit et
puer in puero factus fuit/ Vnde
non tamen s(ed) alijs esset i(n) dectu(m)
Nec mi(r)u(m) q(uia) ista (con)solatio(n)em minit
q(ua)m o(mn)es (pro)phetam affectauerunt et
non habe(re) potuerunt q(uia) Rotimus(?)
lesi(?) p(ue)r(u)m in brachijs corpa(li)bus
in humana na(tur)a Et in brachijs
sp(irit)ualib(us) in na(tur)a di(vi)na exul-
tans et cantans Antiq(ui) prec-
tans(?) et tantas Vnde p(re)cep-
tu(m) aliqua nona(?) (con)tram(?) rece(pe)-
runt a deo Ut nouas canticas
(com)posuerunt Sic et fecit sy-
meon cantauit Nunc dimittis
s(er)vu(m) tuu(m) etc(etera) q(uasi) d(iceret) dixisti m(ihi)
non vide(re) mortem nisi te vide-
rem qui es uita an(imorum) lo(cum) et ho-
minu(m) Q(u)ia viderunt oculi mei
salutare tuu(m) Iam leto moriar
q(uia) vidi faciem tua(m) Gen(esis) 46
Alitur sicut (pro) in lymbo opo(r)-
tet exspectare adue(n)tu(m) xp(ist)i
plus q(uam) t(ri)ginta annis Tam(en) pro-
tus voluit in limbo esse q(uam) i(n) mu(n)do
estimans lymbu(m) pace(m) esse (pre) ceteris
mundi Et non q(uam) in(m)i(n)u(m) cantico
dedit/ puero ihesu x(cept)or(?) nomina/ Dic(it)

pace(m) salute(m) lume(n) et gl(ori)am p(ro)-
pacem q(uia) ip(s)e e(st) pax n(ost)ra pacifi-
cauit e(n)i(m) q(ue) s(un)t in celis et i(n) t(er)ris
sanguine suo Salute(m) q(uia) ip(s)e salua-
tor om(n)i(u)m i(n) se c(re)dentiu(m) Ipo d(icitur) te
Salus p(o)p(u)li mei ego sum Lume(n)
q(uia) ip(s)e doctor n(oste)r et lux a(n)i(m)e Ioh(annis)
11 Erat lux v(er)a q(ue) illu(m)i(n)at o(mn)es
ho(m)i(n)es v(e)nie(n)tes in hunc mu(n)d(um)
Gloria q(uia) ip(s)e gl(or)ia n(ost)ra et glori-
ficato(r) n(oste)r In hijs aut(em) (qua)tuor no(m)i(n)ib(us)
breuit(er) (con)cludit(ur) o(mn)e id q(uo)d de
ip(s)o d(icitu)r in sc(ri)b(tur)is ewa(n)geli(s) Iam o(mn)ia
q(ue) sc(ri)pta s(un)t de incarnatione (con)clu-
d(untu)r in no(m)i(n)e pac(is) Vnde i(n) p(r)i(n)cipio
n(ativitatis) te cantaui(n)t angeli Gl(or)ia i(n)
excelsis deo (et) i(n) t(er)ra pax q(ue) dicu(n)t(ur)
de sancta vita eius et doctri(n)a
et miracl(or)u(m) op(er)atione (con)clud(untu)r
in lumi(n)is no(m)i(n)e Ea q(ue) dicu(n)t(ur) de
passione et morte ei(us) (con)clud(untu)r i(n)
salutis no(m)i(n)e q(uia) p(er) v(ir)tute(m) pa(ssionis) o(mn)ib(us)
ei(us) saluos nos fecit Et q(ue) d(icu)n(tu)r
de resurrectio(n)e et ascensio(n)e co(n)-
clud(untu)r in gl(or)ie no(m)i(n)e Id(e)o ecc(lesi)a om(n)i
sero canta(n)t a p(re)sbi(ter)is hoc canti(cu)m
s(cilicet) Nunc dimittis q(uasi) d(iceret) Credo
d(omi)ne ihesu laudans infancia(m) tua(m)
sancta(m) vita(m) et doctri(n)a(m) tuam
morte(m) resurrectio(n)e(m) et ascensio(n)e(m)
tua(m) Et petimus ut in tui no(m)i(n)is
hono(r)e des nob(is) viue(re) et mori
et a te (con)solari in p(rese)nti et i(n) futu(r)o
Q(u)ia in mu(n)do isto nulla est
pax s(ed) multe angustie Mu(n)di
nulla lux et multe teneb(re) nulla
salus s(ed) da(m)pnatio(n)ib(us) cause(?) sed(?) v(er)ius

Limbus ... [illegible]

em sit an odio vl' amore dignus
sit. Sicut ecclesia cottidiana in suffra
gio dicit Domine ihesu salua nos vigi-
lantes custodi nos dormientes ut
vigilemus cum xpo et requiescamus
in pace. Sub sermo 2

Maria et Joseph tulerunt
puerum ihesum in iherusalem vt sisterent
isto euuangelio notabiles tangit
festiuitates excellencia. Primum est puerum
ihesum in templum introducto principaliter
secundum parentum eius per eos facta oblacio
legalibus tercium est Symeonis senibus
cum jubilacio salutacio. Sed et
autem tamen in ea in qua sunt nobis facta
ut sic puerum ihesum in templum cordis
nostri inducamus penitencialiter et
patri celesti nos offeramus per virtu-
tum exercitacionem Et puerum ihesum
circumferamus in spiritualibus brachiis
interioribus hominis Secundum adoprimum
nota quod puer ihesus inductus est
in triplex templum. In templum virgi-
nale assumpto persona. In templum
materiale apparentibus corporalibus. Et in
templum mentale ab omnibus religiosis
spiritualiter. De templo virginali dicit
ypostasi. Infusa est maiestas domini
in templum sic virtute et operacione
spiritus sancti. Templum enim dei
quia amplum tenens sicut maria virgo
in templo virginali tenuit eum quem
celi et terra capere non poterant.
Sed in templo est vestimentum deitatis
Vidit et in templo virginali est virgi-
num dignitas sicut dominus angelorum
pitatus et xpi humanitatis forma-

gine domini de sanctissimo in ea xpus
sanctus virgine angelorum pitatus
ipsa mater in se ipsa formauit
euangelista in terris quod dixit inter
vos virgine xpi formauit in ea
xpus cum nouem mensibus in ea ha-
bitauit. Ecce sanctissimum dei templum
qui in corpore fuit in corporali in tempore
in templum Maria dei formis in spiritu
celestium contemplacione nimode sancte
fuit tamen amatus ancella eius quando
sola habitauit intra spiritus et mater
eius fuit quam in votum dei ea
vnice dotauit et sic ab omni cari-
tate fuit alienata et soli deo
coniuncta et vnita Et maria vere
dicitur templum vnde sicut in templo inueni-
tur gratia sic maria omni gratia est plena
de cuius plenitudine accipiunt omnes
in spiritu gratiam. Vnde habetur ex se grosu
templum nunquam leo rugiens intrare
homines deuorare vellet. Et statim
in templo mutare magnum mo-
suetissimum ille noteret omnibus pro-
dessit et defenderet Sic deus
antea in canaan fuit leo iratus
Nam tempore diluuii submersit
omnes homines mundi preter noe cum
suis in archa existentibus Et tempore
dauid occidit .70. milia hominum
repentina morte propter peccatum
vnius hominis Et tempore helye per-
misit multos fame mori Et tempore
moysi permisit filios israel .40.
annos inclamare dei miraculo
non fuerunt exauditi Sed postquam

iste leo de tribu iuda intravit templum
virginale statim mitigatus est racione
mansuetissima Nam modo non vult
occidere eterna morte Nam mor-
tem crucis passus est pro nobis ut
nos redimeret a morte eterna
Non vult nos modo fame mori
sed suo corpore nos cibabit Non vult
nos siti necari sed suo sanguine
nos potabit in sacramento Non vult
nos diu ipsum clamare Sed dicit
quacumque hora peccator ingemuit
omnium etc Item templum gloriosum omni
gracia plenum Credo iste puer ihesus
inductus est in templum materiale a paren-
tibus corporaliter nobis in exemplum Ut spiritualiter
celeste introire cupimus Primo ut
maria virgo a partibus purgatur et bra-
chiis sancte matris ecclesie portari et
per celeste presentari Ut sicut sancta ma-
ter ecclesia dicere quasi Osee xi. Porta-
bam eos in brachiis meis Sed
in brachiis ecclesie portantur qui
in forma dilectionis in aliquo unum sapiunt
ut sicut multitudinis credencium fuit cor
unum et anima una Dicitur enim cipria-
nus Sicut sunt multi radii et u-
num lumen multi rami et una
radix multi rivuli et unus
fons Sic multi sumus sed tamen
unum corpus in christo Evelle quod
radium a sole et infusio luminis
non accipit Frange ramum ab
arbore et virtute radicis non
participabit Precide rivulum a fon-
te et arescit et ulterius influxum
habebit Sic tu quod a forma di-
lectione se distinguit brachiis sancte

matris ecclesie non portatur neque bonis
eius participabit Et per consequens templum
eternum non intrabit Tercio puer
ihesus debet induci in templum materia-
le a devotis fidelibus Unde apostolus
i. cor. 3. Templum dei sanctum est
quod estis vos Necesse est quod membra
nostra templum fuit spiritus sancti Io. v. dicit
Suscipite puerum ihesum in templum
cordibus vestris dum vivitis in mundo
et ipse vos suscipiet in templum
celestis regni dum receditis
a mundo Sed qualiter puer ihesus
suscipiatur in templum cordibus vestris
Ideo puer ihesus hodie a xii or
personis est portatus scilicet a maria et
ioseph a simeone et anna vi-
dua Sic tu maria virgo portatur
ab omnibus qui habent sinceram
dilectionem scilicet ut puerum ihesum super
omnia et in omnibus diligant Tum
ioseph portatur tu iuste apud
deum et homines vivit Iustus enim
dominus est et iusticias dilexit Tum
simeone iuste portant omnes qui
sua innocenter mortem nunquam
obliviscuntur Ut ipse pro se amo-
ne dicit Recordare paupertatis mee
absinthii et fellis Tercia tum
simeone portant puerum ihesum quibus
spiritus sanctus testimonium reddit spiritui nostro
quod sunt filii dei sunt electi Tum
sancta vidua anna portatur qui corpus
suum castigat ut non carnaliter sed
spiritualiter vivat Sic fecit ista sancta
vidua que in templo permansit die ac
nocte ieiuniis et oracionibus Sicut
quod apostolus dicit Vidua in deliciis vi-

nes motua est. Et sic quadam nocte
Augo in Durwalt[?] puerum ihesum in templo
cordis sui iacens in lecto suo ho-
spitalitatis et intra se cogitans o dil-
cte puer ihesu tibi hodie multa in
feruntur a fidelibus obsequia a reli-
giosis et secularibus a nobilibus et
diuitibus. Ecce ego misera habitatrix
nichil honoris tibi impendo. Et
cum talia vi meditaretur in spiritu rap-
ta fuit. Et vidit in celo solempnem
processionem binos et binos euntes
de omni celesti milicia portantes
ardentes candelas in manibus.
Et vidit angelum gabrielem mariam
virginem ducentem et ihesum in pontificali-
bus cum maria incedentem. Cuius pul-
chritudinem tota processio admira-
batur. Accessit alter angelus et asso-
ciauit se huic virgini qui etiam
dedit ei candelam ad manum eius.
Processione facta per chorum celi in
cepit omnibus missam cantare. Sus-
cepimus deus misericordiam tuam in medio
templi tui. Deinde kyrieleison. Christus
ihesus interpres. Gloria in excelsis
deo. Stephanus legit epistolam
Io. ewangelista ewangelium. Deinde virgo
christus descendit ad offerendum et oblatio-
nes omnium recepit et ardentes
candelas. Cum peruenisset ad istam
virginem candelam suam offerre no-
luit. Sed ad terram meam portabo.
Angelus candelam frangebat ad
duas partes et ei vnam dedit. Et sic
rursa [?] partem in manu habuit
per quam deus multa miracula fecit
in infirmis sanandis. Et cum interro-
garetur vnde habuit. Respondit se in

corpore suo extitisse nescio deus scit.
Raptus fuit homo in spiritu et vidit
talia 2 Cor. 12. Et virgo fuit templum dei
habens amplum intellectum ad deum
suum cognoscendum amplum affectum
ad deum diligendum et amplum affec-
tum ad dei seruicium. Nichil enim sci-
uit nec dilexit nisi puerum ihesum
cum in mentem suam venit. Quod et nobis
concedat qui in celo viuit et regnat.

Sequitur dominica lxx. sermo.

Quid statis hic tota
die ociosi. Mt. 20.
Sicut in naturalibus sic suo
modo est in spiritualibus. Sic
est in natura quod agricola volens fruc-
tum de agris suis natiuo oportet arare
suo tempore frigoris et estatis. Nam
de pigro agricola ait salomon in
prouerbiis. Per agrum pigri hominis tran-
siui et ecce totum repleuerat vr-
tica. Piger in estate arare no-
luit ideo in hieme egestatem habebit.
Volens ergo fructum habere de agro
suo primo oportet malas herbas extir-
pare. Secundo oportet agrum arare et pla-
nare. Tertio seminare et deinde suo tempore
fructum colligere. In cuius figura dominus deus
dixit ade expulso de paradiso
In sudore vultus tui vesceris pa-
ne tuo. Et cum operatus fuerit terram
germinabit spinas et tribulos tibi [per terra]
Sic spiritualiter dico omnes sumus la-
boratores. Et cognouit dauid
qui ait pauper sum ego et in labori-
bus meis sum a iuuentute mea. Ideo
terram cordis nostri diligenter pla-
nare debemus ut primo radices
omnium peccatorum extirpemus et ob-

casiones eorum Inlemitico di' di
manserint/ erunt/ sicut lancea in
corde et clauus in oculo lancea
cor occidit/ clauus oculum excecabit/
Sic q'm male cogitaciones et pctor
occasiones racioz excecant/ et mo
tificant/ aias. Ter^o debemus nos pla
tare iusticia et/ in mentez xpi dici
tur Ioh' Omnis plantacio quam no
plantab^t pr meus celestis eradi
cab^r q. d. Qui in virtute et/ opacione
sp'b sctis non plantatur iusticia et/ in
mentez mea eradicabitur. Terio
debem^9 seminare in nob sp'i semen
ubi dei et/ grose inspiracionib
et/ p eius fructu bonorum opum
pferre. Unde apo' gal' vj. Qui
seminat/ in spu de spu metet/ vitam
eternam Et hec qz in istis et/ ceteris
dei suitiis piger sumus et/ remissi
so insperab^t nob dns d^s Quid
statis hic/ toto die ociosi etc. Post
introitum

Ouintu mr eccia habz
se ad nos sic/ naturalis mr ad
pueros suos Unde si filius fidelit
laborat/ ut/ pribus debita psol
uat/ mr ppolatur in pueris si p vero labo
rat/ et/ pribus debita augmetat
ypam mr dolet/ querens amicos et/
notos ut/ pro eo rogant Sic sta
mr eccia ostendit nob hodie in matu
tinis q pp'r peccatum pimor parentum omnes
sumus filij mortis Quia per
suum hominem intrauit mors in mundu
Et Adam omnes moria
mur. Et sic sta mr eccia in introitu
misse conqueritur dicens ds d. Circum
dederunt me gemitus mortis
Quia omnes peni mei moi opotz
et/ n9 scit/ hora qn quo ul' ubi

Et qz quia modicum est moi corpa^l
si non sequeret mors eterna Ideo qz
multos vidit/ pueros dissolutos pec
cantes sine omni timore dei Et p
quos oblitscant/ se eterna morte Io
addit Dolores inferni circumdede
runt/ me q. d. Pueri mei appinqua
uerunt potas mortis ut/ pz de
omnibus peccatorib Et qz quando sta mr
eccia in huiusmodi timore et/ angu
stia non habz amicum nisi deum
Ideo concludit In tribulacione mea in
uocaui dnm q. d. Auxilium meum
a dno qui fecit celum et/ terram
Ut/ aut/ non desperet/ coptrus mat^9
sit peccatoz etc. Ostendit nob hodie
sta mr eccia tres magnos p^c
catores qui opposuerunt/ totum
offi^m hodiernum Unam dauid fuit
adulter qui fecit cantica Ne q^s
desperet/ ppt peccatum luxurie Et paulus
qui psecutor ecclie fecit eplam
Ne quis desperet/ ppt peccatum supbie
Et/ matheus fuit theolonarius
auarus fecit ewn^m Ne quis de
speret/ ppt peccatum auaricie Insup
ecciaz deposuit/ hodie canticum
leticie sz Gloria in excelsis in missa
qz e canticum anglorum in nati^{te} xi
Te deum laudamus in matutinis qz e
canticum omnium scorum Item q^o cantico
omnes creature inuitent ad laudandum
deum Et Alla in missa qz e canticum
celestis prie Et hoc ideo qz omnes
nicolaus ielm cantabat alla adde
nondu q qui in peccatis suis pdnan
bit nec penitebit ipnabi^r celesti
patria sorte angelorum et/ leticia
sempitna Et qz qui se emedabit
uam mundi contepnabunt an lib

bng d' bnt

et electis dei associabuntur in celis
Et heu quia modo multi sunt qui non
contentantur propriis peccatis sed et aliis
modo dant occasionem peccandi Sicut
non verecundantur peccare dico tibi
arguit dominus in parabola evangelii Parabo-
lice dicit Simile est regnum celorum homini
patri familias qui exivit primo
mane conducere operarios in vineam
suam Conventione autem facta cum
operariis ex denario diurno mi-
sit eos in vineam meam et quod ius-
tum fuerit dabo vobis Illi autem abie-
runt Iterum autem exivit circa horam
sextam et nonam et fecit simi-
liter Circa xi non exivit et invenit
alios stantes Et dicit illis quid
statis hic toto die ociosi Dicunt
ei quia nemo nos conduxit Dicit illi
Ite et vos in vineam meam Cum
autem sero factum esset dicit dominus vi-
nee procuratori Voca operarios et
redde illis mercedem incipiens
a novissimis usque ad primos Cum
venissent ergo qui circa xi horam
venerant acceperunt singulos
denarios Venientes autem primi
arbitrati sunt quia plus essent ac-
cepturi acceperunt et ipsi singulos
denarios Et accipientes murmura-
bant adversus patremfamilias dicentes Hii
novissimi una hora fecerunt
et pares illos nobis fecisti qui por-
tavimus pondus diei et estus Et
ille respondens uni eorum dixit Ami-
ce non facio tibi iniuriam Nonne
ex denario convenisti mecum tolle
quod tuum est et vade Volo et huic
novissimo dare sicut et tibi An non
licet michi facere quod volo An oculus
tuus nequam est quia ego bonus sum Sic
erunt novissimi primi et primi no-
vissimi Multi sunt vocati pauci
vero electi Quia dicit Iste pater familias
est celestis pater qui dicitur homo ra-
cione humanitatis habens ad omnes homines
Deum et habet vineam scilicet sanctam
matrem ecclesiam quam plantavit per
filium suum unigenitum In qua consistunt
vites in triplici genere In una parte
consistunt vites potentes omni
in xpo et sunt coniugati qui
partim deo et partim mundo vivunt
De quibus vero Omnium tamen est in ipsa
aqua sine laboribus et multis adversi-
tatibus In alia parte consistunt vites Alia
potentes omni bonitate et sunt
vidue que omnibus mundi consolacionibus
sunt desolate soli deo quiete In
3a parte consistunt vites clare omni
potentes et nobiles Ipsi sunt virgi-
nes virtutibus decorate Nempe
circa istam vineam est angelorum custo-
dia Psalmus Angelis suis mandavit de te
ut custodiant te in omnibus viis tuis
Ad hanc vineam plantandam conduxit
dominus omnes fideles scilicet pueros iuvenes
adolescentes viros et senes Augustinus
Primo mane conduxit maiorem virginem que post
tercium annum sue etatis fuit in templum
presentata et in eo permansit usque ad
xv annum quo ei verbum eternum fuit
annunciatum quem in xv anno peperit
Hora 3 Johannes baptista fuit conductus
Hora 6 Johannes ewangelista Hora 9 ce-
teri apostoli et discipuli qui fuerunt viribus
etatis Hora non xi Latro est latro
mitte qui fuit ultimus et tamen accepit

Vide in sermone de sancto georgio lxxii quod debeamus laborare

Gabssemo

p'mu denariu Et heu pauci sunt
in ista vinea fidelit laborates
qz n° scdm suu statu viuit deo
ut debet Vnde dns omb nob re
phendit contemptu p'mo ppt re
spe'tez 2° ppt loci mutabilitez
3° ppt vite breuitez 4° ppt ronis
ordinez Primo em rephendit nob ppter
Temo em rephendit nob ppter
ne spe'tez d. Quid statis q. d.
Illa no est pati vacuu negst
ociu scdm phm aut p'ficit aut
deficit aut occupa' in diuinis et
celestibz aut in humanis et mu
danis Et qnto magis occupat
in diuinis et celestibz tato minus
delectat in terrenis et e conu'so.
Et qnto magis occupat in
diuinis tanto delectabilius metitur
fcuu eternis bonis et mag occu
pat in mortalibz tanto mors eit
ei horribilior et austerior Vnde dr
quid statis etc q. d. No videtis
celu et terraz et q' in eis est
esse in continuo motu Celu die
ac in continuo motu ut gerit Mundo
noctuqz mouet ut gerat mundo
ut finiet vita hoib ut moueat
Vnde et decz ut ho in diuinis et
spualibz semp occupet ut ad re
quiez etna p'ueniat Greg
Semp ad bn facite qz vnusqsqz
mercedez recipiet s'm suu laborez
dr apo Sed qz in ecclia est du
plex status hoim scz bonoz et ma
loz Vnde uterqz mercede recipiet s'm
suu meritu Aug Vt mie dine
et ut n° bo' remaneat in re
muneratu Sic et iusticie dine
est ut nllm malu impunitu

Vnde dr dns iustus Ecce venio cito
et merces mea mecu e dare
unicuiqz s'm opa sua Justus intez
etna malis mitte etnaz Sic q'
dns pigris deo no s'uientibz q'
statis q. d. qre nob mortalebz n'a
ppdeatis q' re pmia etna nola
boratis Aug Quida laborat
mudo ut ditent et q' habunt
de vniu'so labore eoz nisi victu
et vestitu et demu sudariu Ite
Quida p'dest hoi s'vnulsu in d
lucetur aie no sue detrimetum
pacitur Quida laborat tamen
ut delectent quoz merces est a
mar do etna Ite Jo. in apocal dr
Qtm glificauit se et in deliciis
fuit tm date illi tormetu Alii la
borant dyalo ut viciis sauciant
Qui conformabunt dyalo in viciis
conformabit et ei in penis Et heu
maior ps laborat Xpo Si qui confor
mabit Xpo in suo labore conformabit
et ei in sua glia et honore Vnd
Exemplum legit de quoda agricola qui semper
in agris et vineis suis habuit
uberam fructu q' eu vicini ad
mirarent et tam q'rent Vnde
no e mirum me semp habe ubez
fructu qz semp habeo bona aura
Et dixerut ho'i in po'te e quia
mo nimia pluit mo arent
mo frigore mo estubz et talibz
p'cessus Ille ait sicut deus vult sic
ego volo Si pluit e dei voluntas
Si sol splendebit e dei voluntas
sic et mea Moroe em dormea
di fiat voluntas tua q' quia vo.

207

luntas mea q͂ omnib͂ e d͂me vo-
tu͂ti ꝺo semp͂ h͂eo bona auram
S᷑ p͂ qnos fructus ubertate et sic
hoc e͞e in fructib͂ multo mag͂
in v͂tutib͂ et in bonis spualib͂
Redo dns r̄ph͂endit illos qui
deo no s͂uiunt ꝑꝑ᷑ loca pcios᷑
d. q͂ s͂uitis hic s͂ in hoc mundo
in quo nlla quies s͂ angustiaꝝ
multiplicitas ubi nlla pax sed
mlta adu͂sitas ubi nlla vitas
s͂ oib͂ ꝯtitas Nescit em homo
quo v͂tat cor suu͂ Ro. ii. s͂ in md͂9
cutello vai͂ capiet michil n͂
ꝯtitas in toto mundo inuenit
Et ecc͂. Vidi cuncta q͂ sub sole
gerunt et ecce vanitas va͞u tu͂
et afflictio spus Intelligib͂-
co tam pciosa no e ociand͂ s͂
mag͂ laborand͂ ut ad etna vi-
tatē ꝑ veniamus Terao q͂cunq͂
pietes ꝑꝑ͞t tpib͂ q tristiciam q͂
d͂ tota die i. in oi tpe mille
em ani sicut tanq̄ dies hesterna
q͂ ꝑterivit Et tpis ad laboran-
dum a deo e nob͂ q͂cessum Ro. dx͂
apo͂ dum tps h͂emus opem bo͂.
Vn͂ dme tps t͂ impensu req͂-
ret a te q͂lit͂ sit ꝯpensu͂ Ro
q͂ tps et uita b͂uis e ꝺo non
tedeat vos modico tpe deo s͂-
uire Q͂m n͂ in b͂ui tpe non m͂
ueret fidelis fuꝯ in longo
tpe fidelis nunq̄ r̄piet R͂o
rephendunt ꝑꝑ͞r ordis rom
d. ociosi Q͂ui em h͂eꝯ omes
hoies desiderant ꝑꝯ hanc
miseram uita possidere etna

uita͂ hec cor nec aia quiescit
nisi uita etna ꝑhita ꝺo ordo
romis dicitur q̄ illa no meret
ociosi s͂ laboriosi Vnd dr̄ i eiu͂.
Non opaios no d͂ ociosos hunc
em odine deꝯ in seipo instituit
qn sex diebꝯ laboa͂t et septio die
q͂euit Itz ito r̄phendit eos ꝑꝑ͞r
ꝑ͞catois quentom i. dei q nob͂ i
vinea sua q͂duxit Primo mane in
pueritia ho͂. ꝫ. in adolesna hora
iii. in iuuli͞te ho͂. ix. in senectute
ho͂ xi. s͂ in extrema nte͞ ut s͂ alta
et q͂uitant ut lat͂ fecit in cruce
Vn͂ ꝑma no a sera cu͂ sit vna Itz
Neo d͞t Plaves vido saluari qui
usq͂ in fine expectat iustificari
Qui a ꝑma sera vao va qua et
ꝑbat sequens uita etna in fine
cu͂ qualis sit effi͂ci q͂lis ꝑus fuit
Laboremꝯ i. in vinea i. in sancta
eccl͞ia dum tpus habemꝯ q͂z ꝑcua-
tor vinee nob͂ q͂duxit ꝯ denario
diuino P denariu͂ intl͂ uita et-
na Vnde denariꝯ dr̄ a dy͞an q
e clarū q͂z in celo erit clara vi-
sio celoꝝ r̄gis Apo͂. Videmꝯ
nuc ꝑ speculm in enigmate et
aut facie ad faciem Etna de
clara visioe huani͂ t͂ ꝑpi int͂-
bimꝯ in ꝯteplacom diuinitatis
Et b͂n ꝑdenariu͂ intl͂ uita ete-
na Sic em in pnti nichil mag͂
amat͂ abauaris qua d͞naꝯ
Ita ab omnibꝯ mudi homibꝯ n͂l
affectuosiꝯ desideat͂ qua uita
etna Iste d͞naio habito ome

q̄ desideat emit Dicit deo tuto
omē q̄ dī affectat h̄et Et sicut
deus in celo dt Sine me nichil
potestis facē Dicit et dnāi domu
do dicit sine me n̄ pote est Et
sic dnāi ditur fuisse vnus sicut ait
Nonē ordinacio diuina gneisti
meritu Dicit et omēs hebmus omu
den licz in celo sint maisores di
uise Jo. 14 In domo patris mei ma
siones multe sunt Vnde et apos
Exem dt Dicit differt stella a stella in
claitate sic et resurrectio mortuorum
q̄ tn omēs habent eandē claitatem
dimaz ad fenedē vnusquisqz sedz
suū meritū Jd'o dns vinee ait
qd iustu fuit dabo vob Vnde
Jpe Sedm opa manuu mear
retribuit michi Et sap. xi. dr
Dimia in nuo ponde et men
sura disposuisti q. d. In remu
neacōe deus attendit mesu
ra tpis et num opis et pondus
amoris Jd'o qui tarde gutu
expiuere michil recipiunt s quod
deus ex gra eis donabit
accipiunt Vnde isti semp ha
bent tu p oracōe Ne pitiet
me dne in tpe senectutis mee
cu defecit vtus mea ne dere
linquas me Jd'oq ipsi in
vili tra ut meam p̄miāi
mito xpi passionis Vnde le
q̄ quida vidit in sompnis ortu
amenissimu defructibus om̄ arbo
ru plenu de quibus in tm gus
tare affectabat semoi si nō gu
staret et tn nō audebat q̄a
magr orti ei dixit tantu re
ortu et si inuenies arbor ptē
plantata defructibus eius come
das s tu nullam tam inuenit
Jd'o esuriens exiuit Dicit ita
tu maiam vnde qui n̄ in celo
plantauit bonis et sctis opibus
michil gaudij et delectabilitas
habebit Ecce 2. d. aqb dn opoz
omo laborae pe'na uita q̄ da
bem laborae Vide dupl est
labor s3 dei et dyali Opus dei
salutiferu opus dyali mortiferu
Jer. x. opus inisti ad uita opus
impy ad mortē Jd'o opus dyali est
tanē p quāta sit s penaliter
5/3 viliter et inimabiliter Jd'o p
penaliter est apriter Vnde Jer.
Jo Quia anxietatis et penalitas
avaror in augmetacōe diui
ciar luxor in amorē et gra
pia deliciar et supbor in desi
derio honor q̄ ip om̄s in vanu
laborat Exo. 1. Egipcij odant
filios ysl et affligebant eos
duris laboribus eis illudentes
bona eis pmittentes et mala
facientes Intm q̄ oib eor uita
amaritudine erat plena Dicit pri
ces tenebrar i. dyali affligunt
vanos diuersis tptacōibus die
noctuqz pmittētes bona et de
lectabilia s demu dat mala q̄z
sedm Apo in finis illor mors
Sed dei opa sunt leuia Jpo
dicente Jugu meu suaue est
et onus meu leue q̄ om̄s ē
hntibus caritatē q̄z caritas labo
rat in fatigabiliter Pugnat in

supabi^r. s cui^te no hn^tib^9 qu^e
est deo suire. Sic opa dyabli sut
vitanda ppt vilitez. Vn apo^9
ad gall. v. Ma^ta sut opa car
nis q. d. Itē a oib^9 q sunt
vilia Itē ante vili^t sunt q n^9
in ex^tmo iudic^o audz dice e^o
fui adulter usurai^9 raptor
Et tn adipis^9 cōfusioz adodm
ostendi qualis fuit Ecc. xi.
In fine hoīs erit d'nudacio op
um ei^9 Opa aut dei sut ho
nesta ppi. laudent eu ipso
tib^9 opa ei^9 sz in exitu aīe
a cōpe et in exitu cōpis a se
pulch^o Et tn in ex^tmo iudi^o
appuit cōpe et aīa cōra xpo
et an^lib^9 et oib^9 electis suis
Vnīa et tc nō e xpo dice ego
fui humilis ho purus et castus
paup et inops Vnīa ioh.
in apoc. d^t. opa eoz diut
illos et secuit Tercio opa dya
boli sut vitada q̄z itē malia
Ie. Seruiet diīs alienis
qui nō dabut requie die ac
nocte q. d. n^o in pnti n^t i futo
Ido vz. Quiescite male age
discite bn̄ face Aug^9 Qui
suit deo cōmuneabi^t a deo q
vivit cu deo moit cu deo Qui
vivit sine deo moit sine deo
Ido ioh. d^t. opari sz opa dei
du dies est venit nox in q̄
neo pt opari In qua nocte di
cet^r a xpo an^lib^9 et spa^r mich
aheli Voca opaios et redde
illis mercedez quaz merent copio
se e in celis Qua et nob gredi
ihs maie v. filius qui imito sue
pa^cōib^9 nob merit vitā etnā.

Alius Sermo

Semen cecidit inter
ram bonaz et ortum
fecit fructu centuplu
lu^ce. 8. Sic e in nālib^9 sic sho
mo est in spualib^9 Et z sic est
in na^a. s^cdm phm q vnuqz
accipi^t s mod^m rei accipi^tis Vnd
semen sematu accipi^t 2^m et
dispoicoz tere Si tera ē bona
et bn̄ plantata semen pfert
bonu fructu Si aut tera grossa
ē et inculta siu sterilis tn̄ ger
minat spinas urticas et malas
herbas Sic spua^r dico s^cdm
vaiaz dispositoz cordiu et sen
siu diusi de recipit semen vbi
diui et inspiracoib^9 diuie Si eni
carnalib^9 aiab^9 et supbis ml
tu pdicat de pi^te de spnis paup
et de humili^te tn̄ michil pficit
Vnīa apo d^t. Aīalis ho non
pcipit ea q sut spūs dei q. d. Si
militer eis pdicato diui semīs d^t
Nichil utili^9 nichil digni^9 n̄
leui^9 qua xpo viue et mori
In ipi aiales hoīes to^m suffocat
hoc no^le semen p zizania dya^li.
s p mala cōcupiam p avaricia
et supbiam Cont^a quos dns d^t
p aplm Spm men nolite ex
tinctwe in nob. s. g^ca se inspi
racoib^9 et bone pdicacoib^9
vt veifice^t da nob id q p mis^i

Semen cecidit in terram bonam etc.

S Emen cecidit in terram etc.
In scriptura sacra reperitur triplex se-
men scilicet semen seminatum pro nobis
Semen seminatum in nobis Semen
seminatum a nobis Primum semina-
tum pro nobis est ihesus christus Gen. 22 dic-
tum fuit abrahe in semine tuo be-
dicentur omnes gentes quod est christus hoc
semen primo seminatum est per spiritum sanctum
pro nobis in terram utero virginali ut
verificaretur id est psalmus Terra nostra da-
bit fructum suum Ysaie 45 Hec etia-
sepius oravit dicens Rorate celi desuper
et nubes pluant iustum aperiatur
terra et germinet salvatorem quasi diceret
Omnium seminum et germinancium
tria sunt principia scilicet celum nubes
et terra Et sic tunc spiritus sanctus fecit terram
virginitatis germinare operatum est
primo per virtutem celi id est per divinitatem
2o per nube id est mariam 3o per
terram id est propriam suam Et sic divini-
tate et humanitate corpore et ani-
ma fecit germinare pro nobis semina-
tum et mortificatum usque in terram
usque in terra sepulture eius Jo 12
Nisi granum frumenti cadens
in terra mortuum fuerit ipsum so-
lum manet etc. Et illo igitur germino morti-
ficato venit semen scilicet seminatum semina-
tum in nobis scilicet dei gratia et dona
spiritus sancti et sancta sacra a fructi-
ficare in nobis debet beatitudines
et fructus et omnes virtutes Terra
cum cordibus et corporibus nostris si-
lis fuit ante peccatum primorum parentum
et plena spinis viciorum Ysaie 5

ibus bonus agricola et seminator
venit ad plantandum et seminan-
dum semen virtutum pertransibat ara-
trum crucis primo humeris et fe-
rum pungitivum voluit ad se ipsum
Sed patuit in clavis manuum
et pedum et in lancea pectoris
ut sic bene plantaret terram cordis
et corporis nostri Et sic disponet
ad recipiendum semen gracie divine in
spiracionis et donorum spiritus sancti et
aliarum virtutum et pro omnibus fructus
spirituales proferret Visitat etiam ter-
ram plantatam cottidie venit
in suis predicatoribus ut extirpet
malas radices et herbas viciorum
per semen divinum ubi Tercium semine
dominus loquitur parabolice in persona eius
d. Cum turba multa esset cum ihesu
dictum est paucum quidam ut iste v
enit quia nunquam sic locutus est homo
quidam ut sanaret ut infirmi
Tercia vero de illo exhibat et
sanabat omnes Secunda ut mira
cula eius viderent que nemo facere
poterat nisi fuit deus cum eo quidam
ut ministrarent ei de facultatibus
suis ut sunt sancte mulieres Quinta
ut verba et facta christi perciperent et
caluniarentur et ut aliqui moe
eius caperent ut pharisei Sed quia
convenerunt multi predicandi est ut specia-
libus spiritualia sollamnibus non simpliciter
predicarent Jo et ceteris talia quod terra
forma auditoribus formando a primo
doctorum Jo christus cepit predicare
sollaribus et simplicibus in parabol

ut diligencius omnes attenderent
quid significaret. Unde ait Christus
qui seminat seminare semen
suum. Et dum seminat aliud cecidit
secus viam et conculcatum est et vo-
lucres celi comederunt illud. Et aliud
cecidit super petram et natum aruit
quia non habebat humorem. Et aliud ce-
cidit inter spinas et simul exorte
spine suffocaverunt illud. Et aliud
cecidit in terram bonam et ortum
fecit fructum centuplum. Hec dicens
clamabat. Qui habet aures audi-
endi audiat. Interrogabant
autem eum discipuli eius que esset hec parabo-
la. Quibus ipse dixit. Vobis
datum est nosse misterium regni dei.
Ceteris autem in parabolis ut viden-
tes non videant et audientes
non intelligant. Est autem hec
parabola. Semen est verbum dei.
Quod autem secus viam hii sunt
qui audiunt verbum dei deinde
venit dyabolus et tollit verbum de
corde eorum ne credentes salvi fiant.
Nam qui supra petram sunt qui
cum audierint cum gaudio susci-
piunt verbum. Et quia hii radices
non habent qui ad tempus credunt
et in tempore temptacionis recedunt.
Quod autem in spinis cecidit hii
sunt qui audierunt et sollici-
tudinibus et diviciis et volupta-
tibus vite euntes suffocantur et
non referunt fructum. Quod autem
cecidit in bonam terram hii sunt
qui in corde bono et optimo

audientes verbum retinent et fruc-
tum afferunt in paciencia quasi
perfectum opus operatur etc.
Semen cecidit in terram bonam:
Dicitur verbum illud apposite appo-
situm de semine ubi dicitur fit cum
queritur quid per semen instinctus
internus et influxus continui
notari. Quod cum evidenciam sciendum
quadruplex est interior instinctus.
Primus a deo. Secundus angelicus.
Tercius humanus. Quartus dyabolicus. Horum
autem quidam difficultas quoniam
Quia frequenter angelus satha-
ne transfert se in angelum lucis
et multociens difficile est cognoscere quod est
a deo. Homini vero vive cupienti ne-
cessarium est scire quidam istorum instinc-
tuum ut declinat a via que vide-
tur homini recta cuius tamen novissima du-
cunt ad mortem. Ut dicitur Proverbiorum 16.
Et ideo difficile est scire
predictos instinctus cum conformitates
naturalibus tuis et continui. Nam
utique lumen dictavit homini deum super
omnia diligendum. Sed homo nescit an
actu dilectionis eliciat a lumine
naturali vel continuo. Ecclesiastes 9. Nemo
scit an odio vel amore dignus sit
quasi dicat an actu dilectionis eliciat
a lumine naturali vel continuo. Primo
igitur de instinctu divino non quod iste
instinctus discernit quadruplici
signo. Primum signum est si id ad quod in-
stigamur magis conformet te
exemplis Ihesu Christi et sanctorum
Christi vestigia imitancium. Unde
Augustinus dicit. Si in optimo bono non

nit effluere nisi bonum. Unde deus
est summum bonum a quo omne bonum.
Certum est quod per suum instinctum no-
luit nisi bonum. Unde inspirat.
Ubi dicit Christus: Exemplum dedi vobis ut quemad-
modum ego feci ita et vos faciatis.
Ad Ephe. v: imitatores estote sicut filii karissimi.
Et Io. xiii dicit: Mandatum novum do
vobis ut diligatis invicem sicut
dilexi vos. In quibus patet quod in-
stinctus divinus inducit nos ad di-
lectionem proximi et ad opera humi-
liationem. Sed instinctus impediens
nos in huiusmodi est diabolicus. Io. x°:
Ego sum hostium quod in se dicitur ade-
terna perducit latrones q. d. ex-
empla sanctitatis et vite mee onsa
indubitanter perducunt ad bona.
Per me si quis introierit salvabi-
tur. Nam autem non per me salutem in-
troierit ille fur est et latro q. d.
dampnabitur quia talis instinctus ani-
ma occidit. Crisostomus de ...
bonus bonum. Sic ego paupertatis
humilitatis castitatis pacientie et caritatis
in dectrina ... semitas tenui,
sic et tu eas sequens in corde. Item
secundum instinctus divinus est si id ad
quod instigat manifestat te ipsum
humiliet. Sicut enim superbia primo
angelo et primo homini fuit occasio
lapsus et dampnationis, ita hu-
militas est occasio salvationis.
Preterea impossibile est vere humile
dampnari nec mala morte mori
nec etiam in suis orationibus non
exaudiri. Unde super ... ait
...

gionem suam. Sicut ab eterna patria
per superbiam recessimus, ita per viam
humilitatis redimus. Et istam viam
Christus nos docuit dicens: Discite a me
quia mitis sum et humilis corde. So
discite a Christo humilitatem. In qua
tamen potestis humiliari, qui Christus
humilior fuit. Humile enim cor re-
cipit in se ... Ysa.: Super
quem requiescet spiritus meus nisi super humilem et quietum. Item
secundum inspirationis divine est si id
ad quod instigat manifestat te ipsum
ipso ... et ab exterioribus
alienet. Instinctus enim divinus
revocat ab exterioribus ad inter-
iora et ad intimiora cordis. Unde: Ac-
cedat homo ad cor altum et exaltabitur
deus. August.: Cor altum est cor secretum
et intimum semper premeditans
deo dans locum in se ipso in quo
exaltabitur deus. Anima talis est foris
et regula recte vivendi omnibus ipsam
intuentibus. Unde fit quod boni re-
ligiosi semper habent faciem depressam
vestem humilem pauca verba cas-
tam vitam internam mentis custodiam
et simpliciter omnibus intentionem nil
nisi dei honorem inspicientes. Certe
exornati instinctu divino ut sit spectaculum in-
tuentium. Sicut apostolus ait: Spec-
taculum facti sumus deo angelis
et hominibus. Item deus et angeli
vident ea que latent homines non
tamen ea que patent. Certe virtus sit maiore
affectu maioris virtutis. Unde in-
spirat. Ad Philip.: ... qui retro sunt
obliviscentes quod boni religiosi

fuerunt licet 30 vel 40 annis deo
fuissent tamen pro nichilo reputat
sed semper ad anteriora se exten-
dant. Unde. Et si iustus mille annis
viveret nunquam sufficit dicere sed
semper dei iusticia esuriret et si-
tiret donec eum inveniret quem
in suis appetitibus quereret. In statu
religionis requiritur continuus profectus
Cum iam deo non proficere est deficere.
Dicitur quod talem instinctum habuit
bonus agricola qui habuit uxorem
et filiam dicitur quod servit ad honorem
dei fecit fideliter laboravit pau-
peribus benefecit. Et ita tacitus fuit
quod multociens putabatur fuisse mu-
tus. Et mulier eius adultera fuit
Tandem iste bonus vir est mortuus
et exorte sunt tonitrua fulgura
et choruscationes tribus diebus tam
magne quod extra domum ad sepul-
chrum portari non potuit. Tandem
extra domum in fimum proiectus est
dicentes. Putabamus te fuisse probum
virum sed nunc ostenditur te fuisse
malum quia deus negabat tibi sepul-
turam. Non multo post mortua est
et uxor eius et tanta celi sere-
nitas facta est ut etiam sol immitteret
ei suis radiis in sepulchrum
Quod videntes homines dixerunt
putabamus te fuisse malam sed nunc
videmus te fuisse probam cum
lumine celi te ministrabit. Filia
intra se cogitavit quid faciam
utrum pater meus probus vir fuit
et mater mea mala sed pater meus
infortunium habuit post mortem
matrem autem non quid ergo faciam
vita patris aut matris sequar
Tandem cogitavit si finis est bonus
omnia sunt bona sequar ergo vitam
matris. Dum talia cogitavit in
nocte apparuit ei quidam iuvenis
dicens. Surge et veni mecum et
fuit angelus eius. Duxit ergo eam
per planam amenissimam floribus her-
bis et foliis aureis fulgentes
Numquam cantus amenus auditus quam ange-
lorum. In qua plana cum diu iocunda-
bat duxit eam in campum ame-
num in quo vidit homines utriusque sexus
decoratos quasi reges et princi-
pes et clarissimos quam angelos
inter quos videbat et patrem suum
ad quem concurrit eum quem amplexavit
dicens mi pater permittas me tecum esse. Re-
spondit. Cum imitaris vitam meam
ad me pervenies. Deinde duxit
eam ad vallem profundam in quo
vidit foveam profundam plenam sulphu-
re et igne infernali plena de quo
tam malus fetor exivit quod puta-
bat se oportere mori. Et vidit matrem
in fervente olla usque ad collum seden-
tem. Que exclamavit O dilecta
filia mea esto memor quia te in fra-
ude mea potavi et te genui ergo
Adiuva me hoc libenter fecisset
sed non potuit. Post adolescens ait
Ecce vidisti finem parentum imitare
quem volueris. Et post ad se reversa
facta est soror religiosa et post mortem
patri associata est. Et videtur instructus
dicentibus angelica qui in hoc attendi primo
quia inspirat primo et suadet declinare
malum et facere bonum. 2o quia men-
tem ducit et confortat sed in fine

exemplum

erigit et consolatur, quia facit homines
condolere ad omnia peccata ab infancia
commissa, et sic conturbat eum et facit
dicere: Recogitabo tibi omnes annos
meos in amaritudine anime mee. Et depost conso-
latur eum. Bernardus: Quanto maiorem displicen-
ciam et penam habet quis pro peccatis com-
missis, tanto maiorem consolacionem sen-
cit in confessionibus peccatorum, et sicut mulie-
res Christum in sepulchro querentes
~~consolatur celitus~~ tunc facit, et cito
mirum eos consolatus fuit. Ergo quarta est
que in inspiracione angelica primo mentem
conturbat in consciencia peccatorum. Deinde
letificat in conceptu eorum. Tercium
signum inspiracionis est, quia primo
angelus se occultat, in fine autem
manifestat. Sicut legitur libro Thobie,
quod angelus Raphahel apparuit iuni-
ori Thobie primo in forma corporis
et nuncii, et in eadem forma ei in
via servivit et rectam viam duxit,
[illegible] se angelum notificavit, et
sic Thobias deum laudavit dicens: Bene-
dicite deum celi et coram omnibus
viventibus confitemini illi quia fecit
nobiscum misericordiam suam. Quartum signum
est quia conformat voluntatem, ut homo
conformet voluntatem suam ad omnia bona dicens: Pa-
ratum cor meum deus paratum cor meum,
quasi diceret non solum ad precepta sed ad consilia
et non tantum sum paratus et voluntarius.
Multociens contingit quod hominem nil
libet facere et sic perdurabit donec per
instinctum angelicum devocio et
voluntas excitetur et moveatur
et sapidum facit quod prius insipidum
fuit. Quintum signum quia angelus non pa-
titur homines ociari; inspirat enim
semper aliquid boni faciendo, ne dyabolus
inveniat te ociosum. Etiam aliquando

angelus absconditur se et dat locum dyabolo
ad temptandum homines, ut probet an vere
diligat deum suum. Et cum senserit
quod homo facit posse suum viriliter,
et statim dyabolus fugatur, non per-
mittit homines temptari supra id quod potest.
Sextum signum distinctionis est: dyabolus quia semper
est contrarius deo et angelico instinc-
tui, quia semper inspirat ad malum. Se-
cundum et angelus ad bonum. Augustinus: In
Ihesu Christo sunt tres persone. Prima
quia ipse est eterna veritas, quod per
suum instinctum facit viam veritatis
incedere. Johannes: Ego sum via veri-
tas et vita. Via quia qui sunt erran-
tes, non sunt; veritas in qua qui stabili-
ter sistere non potest; et vita in qua
qui vivit in morte eterna non potest.
Sed dyabolus mendax est et pater menda-
cii, quod per suum instinctum abducit a
veritate in falsitatem. Et sic facit
omnes homines mendaces, ut psalmista dicit:
Omnis homo mendax. Secundo Christus est
tandem lux eterne, quod inspirat per
lucem ambulare dicens: Qui sequitur me non
ambulat in tenebris. Et contrarium
dyabolus est princeps tenebrarum, quod
facit multos odire lucem. Johannes 3.
Omnis qui male agit odit lucem,
ut non arguantur opera eius mala.
Tercio Christus est origo eterne felicita-
tis, quod inspirat festinare ad eternam
felicitatem, quia non habemus hic manen-
tem civitatem. Sed dyabolus est origo
eterne dampnacionis, quod inspirat
ad eternam dampnacionem, quia magis gau-
det cum miseris sociis habere penam.
Septimo instinctus est naturalis, qui est
multum a salute et [illegible] voluntates

in deo quia primo instat ad magnam
sui ipsius reputacionem et complacenciam
Secundo instinctus spiritus sancti monet hu
miliacionem et quamquam perfecti sitis. Cum
feceritis omnia quecumque potestis dici
to quia inutiles sumus. Tercio secundo
instinctus naturalis facit hominem
tepescere in conatu proficiendi. dicit
apostolus Quamvis potest infirmitatem tar
mus. Tercio instinctus spiritus sancti inspi
rat semper proficere et non deficere dicit
bonum facientes non deficientes. Io
non proficere est deficere dicit Gregorius. Quarto in
stinctus naturalis facit se ipsum vin
dicare Secundo instinctus divinus dicit michi
vindictam et ego retribuam. Noli
vinci a malo sed vince in bono ma
lum. Quinto instinctus naturalis facit
diligere amicum et odire inimicum
sicut dictum est antiquis. Diliges proxi
mum tuum et odio habebis inimicum
tuum. Secundo instinctus divinus dicit Diligi
te inimicos vestros benefacite hiis
qui oderunt vos etc. Cum igitur
igitur in se ipso suffocat instinctum
naturalem et dyabolicum et imitatur
instinctum divinum et angelicum
Perfectis dicit Semen cecidit in
terram bonam et ortum fecit fru
ctum centuplum. Rogemus ergo do
minum Ihesum ut det nobis terram
cordis nostri talem plantare ut ipsum
semen sue gracie inspiracionibus
in nobis possit fructificare et
fructum eterne vite germinare
Quod nobis concedat pater et filius etc.

Dominica quinquagesima
seu Carnis privium!

Ecce ascendimus in Ihe
rosolimam et consuma
buntur omnia que scripta
sunt per prophetas de
filio hominis Luce 18. Genera
liter. Ingenuus est animus hominis facilius
ducitur quam trahatur q. d. magis be
nigne et mansuete inducitur homo
ad bonum quam crudeliter et verbis aut
verberum austeritate. Cor enim hominis est
quasi avis in aere volans que
si homo capere cupit oportet placenter et tran
quille se habere. Nam si strepet clama
ret a lapidibus iaceret avis fugeret
et avolaret. Et ideo spiritualis predica
tor volens homines inducere ad quiete et co
rum acquirere vituperiis et duris verbis
non potest facere sed benigne oportet eum alloqui
Ambrosius. Leniter et benigne correcta
exhibitionis reverencia. Jacobi. Si preoccupati
fuerint homo in aliquo delicto vos qui spiritua
les estis instruite illum in spiritu lenitatis
Et Gregorius dicit Cum hominibus dura et aspera
predicantur et de dei iusticia qua tanta pena
erit in extremo iudicio et penis de
inferni eterno supplicio nec est ut con
solacio divine misericordie et gracie subiungatur
Nam predura et aspera homines territi
et desperati dicunt si ita esset inter
mille viris unus salvaretur. Patet
ergo quod duris verbis se debet lenia ad
miscere. Bernardus super Iohannem dicit Homo volens vivere
secundum carnem eius vita non est nisi tedium
atque miseria. Non apostolus consolacionem ad
iungit dicens Omnia possum in eo qui me con
fortat q. d. Deus michi dat graciam cruciatum
primo assumendi dare et graciam tol
lerandi. Et super apostolum dicit Deus volunt

pie viue .i. religiose perpetrant animas
suas ad temptacoes statim consolamur
adiungit .d. Et quamquam in eo qui di
lexit nos Et per dei dominus dabit vir
tute et fortitudinem Et dominus dedit vir
tute discipulis suis veniente hora ut omnis
qui interficit uos arbitretur obse
quium se prestare deo Et statim consolatur
adiungit .d. Gaudete in illa die et
exultate ecce merces vestra multa est
in celis: Sic et in presenti ewangelio
christus predixit discipulis suis de morte
sua .d. Ecce ascendimus ierusalem etc.
Statim adiungit consolacionem .d. Et tercia
die resurget etc. Post introductorium

Ecce ascendimus ierusalem:
Licet in christo ligamo sit ....
ris primum et post contemplacionis sed
mundi consuetudinem Tamen sancta ma
ter ecclesia hodie in ewangelio facit memoriam
de christi passione ut in vanis mundi
gaudiis christi passionem non obliui
scamur In principio enim et in medio et
in fine instantis sacri temporis ordinatur no
bis ecclesia christum ihesum voluntarie
pro nobis in mortem ire ut inducat nos
ad suscipiendam devocionem primo et se
cundo ad recipiendam consolacionem in morte
Et sic fecit bene quando ait Omnes
tuum gustus in te crucifixum mentis
oneribus et crucem meam non sancias
Quid enim est oro mea et castigacio
corporis mei que sit perfectum contra
fessio et satisfactio et tuam altissimi
meriti tui nichil nisi quedam conter
acio modica et quedam gustus de
Sicut enim quod omnis gustus noster con
sistit in tribus ut in contricione cordis
in confessione oris et in satisfactione
operis Sic ut etiam satisfactio in tribus
consistit scilicet in ieiunando orando et

elemosinis faciendo Sed memoria
passionis christi adhereat omnia inducit
primo ad cordis contricionem Nam in eius
passione petre scisse sunt adeo
quod memoria passionis christi corda dura
et lapidea scindit .i. ad confes
sionem inducit et ad contricionem Secundo in
ducit ad oris confessionem quod vulnera
mortis christi menti aperta sunt et
multa corpora sanctorum surrexerunt Mo
numentum mortuorum et fetidum
est cor peccatoris in quo sunt tot corpora
fetida et indigna quot peccata mor
talia Sed istud monumentum aperitur
et mortuum resurgit quando obtinet confes
sione per confitentes et virtute mortis
christi peccata relaxantur Tercio pas
sio et mors christi inducit ad satisfac
tionem primo per ieiunium Sicut dominus
ihesus ab ultima cena usque in mor
tem nichil degustavit preter quod
et in medio tempore esuriens et sitiens
passus est unde in cruce clamavit
sitio Et ait dederunt in escam meam
fel et in siti mea potaverunt me
aceto Secundo passio christi inducit
ad orandum quod christus in cruce oravit
cum lacrimis ut scilicet passio eius in nobis
non frustraretur et oravit pro omnibus pec
catoribus .d. pater dimitte illis quia nesci
unt quid faciunt Tercio passio christi
inducit ad elemosinas faciendum
Sicut dominus ihesus largissimas
in cruce dedit elemosinas Nam ma
trem dedit discipulo et discipulum
matri latronem paradysum patri spiritum
tere corpus suum et nobis sanguinem
pro suis in ablucionem peccatorum Post
Sicut dampnat consolacionem animas ab operibus
mortis ad serviendum deo viventi
Sed quia peccatorum ecclesia admonet
hodiernum ewangelium in principio in

medio et in fine huius secundum tempus
de passione ihesu christi ut induca-
mur ad eorum firme tollerandam
Dicit Luc. Assumpsit ihesus 12 dis-
cipulos suos secrete ne ceteri disci-
puli diligentes nimium turbarentur
et ne turbe in eo scandaliza-
rentur d. nos audiuimus ex lege
quod christus manet in eternum quis est christus
iste filius hominis qui sic debet tra-
di flagellari et crucifigi Ideo
assumpsit tantum 12 discipulos suos
quos de omnibus mundi hominibus specialiter
elegerat quibus omnia secreta re-
uelauit Jo. 15. Vos dixi ami-
cos meos quia omnia que audiui a
patre meo nota feci vobis Assumpsit
ergo xii discipulos et ait illis Ec-
ce ascendimus iherusalem et consuma-
buntur omnia que scripta sunt de filio
hominis per prophetas Nam prophete
predixerunt christi natiuitatem vitam et
mortem et resurrectionem Sed impleta
sunt prophetia de natiuitate et vita
nichil restabat nisi christum pati
et mori de tempore et sic impleta
sunt scripta prophetarum Deinde dixit
eis modum passionis d. tradetur
enim gentibus et illudetur et fla-
gellabitur et conspuetur Et postquam
flagellauerint eum occident eum
Bernhardus dicit Ihesu bonum liber-
tas captiuorum tradi(tur) angelorum
gloria illuditur dominus omnium flagellatur
speculum angelorum et sanctorum conspuitur
et vita omnium occiditur Hec et
omnia cottidie a malis patitur christus
ihesus inferunt Nam a simonia-
cis traditur cum iuda qui ait quid
vultis michi dare et ego vobis eum
tradam Ab apostatis illuditur 2 pe.
2o c. In nouissimis temporibus

venient illusores iuxta proprias concu-
piscentias ambulantes et voluntates vi-
uentes A tyrannis flagellatur
vnde dicitur in ps. Fui flagellatus
tota die. scilicet in membris meis vi-
duis et orphanis et pauperibus mi-
seris A blasphemis conspuitur Iob
18. faciem meam non verentur conspuere
Ab hereticis occiditur et scismaticis He-
b. 6. Rursum crucifigentes filium dei
Et post predicta ignominiosa sequitur
resurrectio gloriosa quia concluditur
Et tertia die resurget et suos tra-
ditores dampnabit [illegible] qui illusores
illudit conspuitores conspuit flagel-
latores flagellabit occisores eter-
na morte occidit Mt. 21 malos male
perdet Sequitur Cum dominus sic pas-
sionem suam predixisset discipuli horum nichil
intellexerunt aut propter
nimiam dilectionem quam de passione
domini nichil audire poterant Aut
quia ipsum non solum putabant hominem sed et deum
esse sciebant et mori posse non cre-
debant Factum est autem cum irent
a galilea in iericho quando cum
appropinquarent ecce cecus quidam
sedebat secus viam mendicans
Et cum audiret turbam pretereuntem
interrogauit quid hoc esset Respon-
sum est eum esse quendam magistrum diuitem
esse qui aliquid sibi daret Cum au-
diuit turbam precedentem et sequen-
tem dixerunt ei quod ihesus nazarenus
transiret Quo audito clamauit
voce magna d. Ihesu fili dauid
miserere mei In quo verbo confessus
est ihesum esse deum et hominem Nam
in eo quod dixit fili dauid confessus
est eum verum hominem Et in eo quod
dixit miserere mei confessus est deum
cui proprium est misereri semper

et parcere Unde Crisostomus O bone
tenebre quibus te dormit tam ro-
nabiliter orare lumen non dum vidisti
et lumen invocasti quod illuminat
omnem hominem Et cum tenebris fuit
clamaret qui preibant increpabant
eum ut taceret Crisostomus quia
enim increpabat exclamavit quia
non dixit o fili dei miserere mei
tibi possibile est quod omnibus impossibile est
quidam non ex odio quia audire
non poterant ut dei filius confitetur
Alii non ex humilitate quia modicum
reputabant quod talis in medio ho-
minibus dominum laudarent Et quanto
libencius increparet ipse multo ma-
gis clamabat Ihesu fili david mi-
serere mei Nobis in exemplum Cum ma-
gis adversitate premimur tanto magis
deum inclamare debemus quod dicitur ad omnes
tribulaciones cum clamaverit ad me
exaudiam eos Et in orationibus
nostris cum nobis quod deus velit preter-
ire et non velit nos exaudire
Ideo perseverantes orare debemus et sic
senciemus ipsum nobiscum esse ipso
dicente Cum ipso sum in tribulacione
Unde stans ihesus iussit illum ad-
duci ad se et interrogavit eum
dicens quid vis ut faciam tibi Non
interrogavit quia nesciebat Omnia
nostre peticiones in note sunt apud
deum Sed interrogabat eum ut as-
tantes audirent quia non premimus
sed dei misericordia inclamare et pe-
teret Unde ait Domine ut videam
lumen Poterat enim dicere istud
Thobie Quale gaudium est
michi quia lumen celi non video
et hic in tenebris sedeo Immi-
tentur igitur et nos hunc cecum
quod mente et corpore audimus

sanatum a Christo ut nec divicias nec
delicias nec honores petamus
a deo sed solummodo ut lucem que deus
est videamus et in lumine eius ut
filii lucis ambulemus et sic lucem
eternam mereamur Unde ihesus dixit
respice quia fides tua te salvum
fecit et statim vidit et sequebatur eum
magnificans deum Quemadmodum
angelus Non sufficit lumen a deo recipere
nisi ut lumen sequatur Christus enim qui
est lux mundi dicit qui sequitur me non
ambulat in tenebris sed habebit lumen
vite Et omnis plebs ut vidit ho-
minis miraculum dedit laudem deo
quod dicitur nisi hic esset a deo non posset
tanta facere A seculo non est auditum
ut quis oculos ceci nati aperiret nisi
deus cui sunt omnia possibilia
Ecce ascendimus Crisostomo
Iherosolimam et cetera Ecce quod triplex
est gradus Christi discipulorum sive trium
hominum religiosorum in celeste iherusalem
ascendencium scilicet infimus medius
et supremus Infimus est incipiencium
medius proficiencium supremus vero con-
templancium Incipientes ascen-
dunt per stata penitentie Proficientes per
stalam pacie Contemplantes per
stalam devocionis interne Et isti
dominus ihesus dicit Ecce ascendimus
Iherosolimam Primo dico infimus gradus
est incipiencium qui ascendunt in
deum per stata penitentie per qua modo
omnes qui peccaverunt debent ascen-
dere ut deus cum ceteris voluerit Christus vero Visione
dicit ascensiones disposuit in corde
suo quale dicitur hoc fiat sicut legitur
Genesis 28 Egressus iacob de Ber-
sabea pervenit in campo ad locum

173 86

ubi pernoctavit et quiescere voluit
qui accepit lapidem que sub po-
sueat capite suo et postquam dormivit
Et in sompnis vidit scalam anceam
cuius summitas celos tangebat
et vidit duos angelos ascenden-
tes et duos descendentes in ista
scala Per quam scalam est ista data
exemplum incipientibus et recedendi
de omnibus vitiis Unde bersabea
interpretatur fons non saciatus designat
mundum et omnia que in mundo sunt quia
omne quod est in mundo ut Jo. dicit Nolite
diligere mundum neque ea que
in mundo sunt Quia omne quod est
in mundo aut est concupiscentia oculorum id est
avaritia aut concupiscentia carnis id est luxuria
aut superbia vite Et enim non
saciat appetitum animalem Philosophus
Tria sunt insaciabilia terra ignis
et infernus Terra non saciatur
aquis Sic nec avarus pecuniis
Ignis non saciatur lignis sic nec
luxuriosus suis impudicis actibus In-
fernus non saciat animabus Sic nec
superbus honoribus Ideo hec omnia per
varia genera et penas sunt
aggredienda Ambrosius Egressus
viri virtutis in gressu operatur
Hic autem egressus multis est valde
durus quia difficile est a suavitate
relinquere Nam cum Jacob esset
egressus habuit terram pro lecto
lapidem pro cussino capitis pro tecto
Discites igitur in 1° gradu penitentie
et gressionis nec Vidit scala
id est penitentie per quam celum ascenditur ut
diebus Johis baptiste qui post penitentiam
predicavit regnum celorum vim

patitur Scala enim hec stetit in terra
quia penitentia imo est incipienda dum peccata
sunt commissa et cottidie committuntur
et cum illo corpore commedere debemus
cum quo peccavimus Augustinus In celo non
est penitentia quia in eo non exiunt mala
commissa In inferno est penitentia infructuosa
Sed in hoc tempore nunc solo
et nunc penitere debemus et hec nostras
corrigimus Et tamen huius scale
tangit celum quia in una penitentia
fit remissio peccatorum per dei penitentiam
Fuerunt etiam scale angeli assistentes
ascendentes quia eorum in eodem
et orationum oribus et penitentie opera aspi-
rantibus contemplant et deo presenta-
bunt Et descendentes maiorem
gratiam a deo impetrantes nobis re-
portabunt Et sic duo sunt scale pe-
nitentie nimirum qui per gratiam pre-
venient et subsequentem penitentiam
Ut propheta ait Gratia eius semper pre-
veniet me et subveniet quia peccata
facientibus congnoscere et penitere et
confiteri Et subsequenter quod dat gratiam emen-
dandi et bene faciendi Et de hac sca-
la legitur exemplum Quidam adolescens
nobilis intra se ait Curram
et per totum mundum vadam et locum
inveniam Et tamen numquam queram omne
quod delectat me simul omnem adve-
niret Et sic ergo in regiones
longinquas Et cum aliquamdiu erraret
cum sic vidit unam mulierem
pulcherrimam in orto deambulantem
Quam videns cum ea eleganter sa-
me ipsum benigne salutavit
et quo tenderet quesivit Respon-
dit ego quero omne quod delectat

Jacob

sine omni adversitate nec quiescas
donec veniam. Ipsa respondit vos
videtis me pulchram esse mulie-
rem et sum vidua sed et plures po-
tentes me cupiunt permanere. Veniatis me-
cum ad domum meam et videatis
ea que habeo et si placet permanebitis
mecum. Iverunt et cum ea et monstra-
vit eis domum et omnia que habuit et
sunt omnia apparuerunt in habunda-
ncia. Cogitavit in se Deus direxit
me huc. Et demum ipsa ostendit ei
lectum bene paratum et vidit in una
parte lecti in alia lupum in tercia dra-
conem in quarta multas serpentes.
Et ait ecce propter metum permanebitis
oportet nos hic dormire et nescio
hora qua unus nos occidet et de-
inde lupus et draco et vermes nos
devorant et comedunt. Respondit ado-
lescens omnia que vidi sunt mihi placent
sed lectum displicet hic non manebo.
Recessit quod in alia terram pervenit
et invenit senem sedentem in
monte pedis qui ipsum bene recepit
scilicet quo tendebat. Et ait quero locum
quietis et delectationis sine omni
adversitate. Cui senex in universo
mundo hunc locum non invenies
Ecce scala te in solacium stans
ibi in pede montis ascende et in-
venies quod queris. Et sequitur dico
in omni delectatione et in omni gaudio
mundi est unus id est mors paratus est
qui in omni loco expectat ut vi-
tam tuam occidat. Dicitur enim quod
13 Mors occurrit quasi ursus sub dumo
stat ut adest lupus devorans
subitam per annos et hedes tui

non curates si salvaberis aut
dampnaberis. Tamen de vermes come-
dunt corpus et draco scilicet dyabolus qui
rapit animam. Ideo nichil melius re-
stat faciendum nisi ut ascendamus
per scalam tenui solacium in montem
domini scilicet per confessionem contricionem oris confessionem
et operis satisfactionem. Ibi in illo monte
sunt celeste invenies quod delectat. Ibi
erit tibi gaudium quod oculus non vidit
nec auris audivit nec in cor hominis
ascendit sine omni adversitate. Ibi non
erit dolor neque luctus neque mors etc.
Secundo prosperitates stant in medio
gradu quia de virtute in virtutem ascen-
dunt donec videbitur deus deorum in syon
id est in conspectu domini sue. Hos autem
qui dispertos suos assumunt christus
scilicet. Ecce ascendimus iherusalem scilicet
de mundo inquieto in quo non cor
nec anima quietes donec totus homo
ascendit in celeste iherusalem id est in man-
sione eterne pacis. Unde psalmista. Fiat pax in vir-
tute tua et habundancia in turribus tuis. Diligentibus te domine. Sed tu quantum-
cumque pacem habeant in deo et in mundo
nullam habent pacem quia omnes eos pati
sicut scriptum est quod christus est passus corpo-
re scilicet tradi illudi conspui flagellari
et crucifigi. Primo tradi a thabernis
in tabernis et implatur psalmista.
Adversum me loquebantur qui sedebant
in porta in me psallebant qui bi-
bebant vinum. Et isti detractores
sunt deo odibiles. Romanorum primo. Detractores
omnes detractores et libenter audientes
habent scilicet dyabolus unus in aure et lingwa
iste in auribus. Secundo omnes eos pati
illusiones religiosi modo sunt

in derisu omni pplo tuo / Et in extremo
iudicio cum boni religiosi stabunt
adversus eos, tribulacio illusoribus non assimi-
stratis tuis dicebunt / Sap. v° / Hii
sunt quos aliquando habuimus in derisum
/ Et in similitudine improperii. Nos in-
sensati vitam illorum estimabamus insa-
niam et finem eorum sine honore.
/ Ecce quomodo computati sunt inter filios
dei / Et pro quibus ipsi erunt in derisu
demonorum eternaliter. / Tercio oportet eos
pati consumi .i. tolerare a michi dei / Nam
mundus odit personam non esse presbiter / Cum
nichilo habuerit tota despecta-
bilem / Tertia enim pertinet bonis re-
ligiosis / Quarto oportet nos et eos pa-
ti flagella. Hebre. xii / Quia flagellat, fla-
gellat omnem filium quem diligit. Hier.
/ Cum dei flagella abicit, sinu
filiorum dei non est / Certissimum
signum primum amoris est pro flagel-
lum / Quia hic flagellat ut
in eternum parcat / Quinto oportet eos con-
tinue a se priis. Ad rom. viii / Qui
xpi ihesu sunt, se ipsi carnem suam
crucifixerunt cum viciis et concu-
piscentiis repugnaverunt et vi-
cerunt. Ro. / Ista hominis secundum
quem ... vivit non est in se ipso
atque in ... / Postremo non oportet
eos super ... in omnibus tantis et
soli deo vivere / Ut possint cum apostolo
dicere / Vivo ego iam non ego, sed vi-
uit in me xpus. Ro. / Propter te
mortificamur tota die .i. in omni vita
nostra / Et hoc mors fit primum ...
que fortis est ut mors, unio
fortior / Mors nichil habet

facere qua anima a corpore separetur
/ Et caritas separat ab omni peccato ab
omni creato et unit deo. Ita ut
ab eo numquam separari possit. Ad Ro-
mano. / Quis nos separabit a cari-
tate xpi. Etc. / Et passionibus predictis sibi
tercia die resurgent / Prima
dies fuit bona firma fides
qua habuerunt in xpm. Sed cum
amore omnia predicta pacient tolle-
raverunt / Ysa. / Isti per fidem vi-
cerunt regna sic et isti vice-
runt carnis et mundi adversa / Secunda
dies fuit bona spes / Semper
enim sperant xpm esse eorum premi-
um / Esa. / Illius anima que speravit
in domino confusus non derelictus est
/ Beatus homo qui confidit in domino et
erit dominus fiducia eius / Tercia dies
est quia moriuntur in domino corporaliter. Joh.
in apocal. / Beati mortui qui in domino
moriuntur / Et illa die qua moriuntur
corporaliter resurgent / Quia sapiencie
/ Mors istorum vita ipsorum quia
et ascendunt in celestem ierusalem
.i. in imperium eternae patrie. Ge. Ja-
cob patriarcha / Vidi dominum me-
um facie ad faciem et salva fac-
ta est anima mea / Tercio perficit et
contemplativi sunt in supremo gradu
/ Quibus dominus loquitur in eorum de-
vocione ut certo in pectori eorum.
/ Quid vis ut faciam tibi qui
respondit domine ut videam lumen
q. d. videmus nunc per speculum
in enigmate qui ... contentes
se aliquid videre cum tamen nichil
aut modicum videant / Ultimus
est vide lumen in quo deum perfecte

gtemplam sz quia hoc impenditur in
possibile est / Scdo debet respicere sz ea
q impenditi sunt respicienda primo
respicere retro te sz quo omnes prin-
cipes et prelati nobiles et igno-
biles diuites et pauperes transie-
runt / mors omnes rapuit et q
bn in seculo vixerunt bn habent
qui uo male / male habent
Deum hic conabitur vid in deo
perseuerabit qz nouit q qui in deo et
cu deo viuit cu deo morit / Et
e conuerso qui sine deo viuit sine
deo moritur / 2o debet respicere ante te
sz dei iudicium extremum et futurum
Vnquam recipiet vnusquisqz mercede
suam sm laborem ut sz pro in deo
constans et perseuerans Ita in princi-
pio corona promittitur / Sed per-
seuerantibus datur Deum enim per-
seuerauerit usqz in finem hic saluus
erit / 3o debet respicere sup te sz quan-
dia q exemplum sit deus diligentibus se
q oculus non vidit nec auris audi-
uit etc sed sunt mete confirmatis
deo etc / respicere / 4o infra te ut
sz quideas tormenta illorum q deo
non seruierunt ut praueas et
caute viuas / 5o semper respicere
intra te ne aliquid in te lateat quod
oculus diuine maiestatis offendat
Nota. / Et sunt specula sanctarum
mulierum dequibus in Exo dicitur.
Moyses fecit lauatorium cum
specularibus mulierum ut in quibus cerni-
tur specularibus mulierum ut in specu-
lis viderant se maculas haberent
ut primo se lauarent et sic mun-
dati intrarent / Et in predictis

debz se specari deus sine et vide
et omnes cupiditates et in regnu
dei intrare volentes Et hanc modo
in istis diebus carnis priuii summe
videmus nos maturos non gpdere
vamus futurum iudicium non timemus
nec in ferum tormenta timemus Sime
omni verecundia peccamus qi peccatum non
est peccatum qz peccare est honor
Vnde sz per totum annum hoc non fuerit
cassum tn difficultatem emendacionem peccata
q modo sine verecundia fiunt / in tota
vel 2o Sulgentius fecit ymagi-
nem de mistantibus mundi vanitatibus
in forma vage mulieris velata
facie corona habens in capite et
in vna manu sceptrum in alia pa-
uonem / Et in dutr vestis vari
coloris sedens in trecu que tra-
hebant 4or leones primo fecit
ista ymaginem in forma vage
mulieris qz modo omnes inmirabiles pu-
dent / pectine qua vaga mulier
vino gloriant cu male fecerint
Scdo fecit eam velata facie Dic
modo totus mundus est excecatus rapu-
tans bonum q est malum 3o fecit
eam habentem corona in capite et
sceptrum in manu qz regina est
sceptrum in manu qz regnat et re-
gno omnes voluit esse reges et re-
gine in domibus eorum q ostendit
in magnis expensis / In quantum
domum mittitur in habundancia in ve-
stibus cibis et potus q apponunt
4o pauonem in manu habuit Ita
sicut pauo cum cauda sua speculis
elenat et rota facit / Et anteriora
decorabit / sz posteriora denudabit
Sic multi adpropriis se decorant

adplacitu mudi qui p9 motem
mudi in q̄spectu dei apparent. Et
in deuit ymagies ista vestimto
vary colorib q2 nō in mo q̄tentat
in vno pctō aut in vna fatuita
s; diusa q̄mittit. Vn portafuit
in teutheutie ... leonēb q̄ma
de vico invicti tenēt don tota
tunica recrucunt et ubiq; fra
tres audiut et vnu trahit
carnib voluptatib alim supbia z
mudi varitab et in fortitudinib
magnanimitab s. qp passionib pī
oino oblivisceāt et in grati
inueniant in q̄spectu dei. Et sic
in pdicti pctō q dicā in suo festo
pnti fecit in ecclā q̄stoz ma
rib oino sut q̄tra. Nam sc̄i
ex supbis fecerut humiles s
mo dicā ex humilib fecit sup
bos. Itē luxuriosos fecerut
castos s; mo dicā castos fa
luxuriosos. Itē ex malib hoib
fecerut bonos s; mo dicā
ex bonis fecit malos. Itē re
tos vi fecerut vide s; mo dicā
videntes excecabit. Et ctu
e q̄ abantiqua mala q̄sue
sz a tempe quo sodoma et go
mora in tpula et luxia vixe
rut qui tn dei placa omb
interierut. Het mudi vani
tab est introducta ad deno
tandu q omb q mo ita disso
lute viuut habent tmē di
luuiu exāmē diei et ultimi
iudicii sz etne dapnatōib q̄
eib dicet. Ite maledicti in ig
nem eternu etc. Et tc bene

scient q tam leuit meruisset
celu et eternu gaudiū et nūc
tam q̄tinuer int butt infernu
Rogemq q dnm ihm ut gr̄ias
sua det nob hodie incipe peni
te et emdare pctā q̄missa ut
meam saluāe. Sermo in
die cinerū et pmo theūtib

Memento introductio homo quia cinis es et in cinerem reuerteris

Gen 3. Itē tn̄ hn. dr. Qua
uis homo in infimo loco sit con
ditus tn ad altu possidenda et
fruenda abetno e pnisis. In cuis
sigu int oia aialia erecto cope
et voltu a deo e crāto. Itē cum
oia aialia respiciunt terram quia
nl nisi terrena q̄tupiscut. Solus
ho erecto voltu respicit celestia
in signu q pmissa et crāta e ad ea
possida. Itē heu d̄ mltis aialib
hominibq dt pb oclos suos fortune
rut d̄clinare in terra faciunt sic
milug qui semp intendt cape
et demu ipe capit. Itē ipsi
volut cape terena et capiut
a terra. Cont q̄s gob respdt
Nichil inde terenai q̄ua recto cope
tum gere aim. Et q̄ simus
erecti mente sic et sumq cope
hortat nob hn. d. Homo atten
de qb te fecit quale te fecit
de quo te fecit et ad quid te
fecit. Homo q̄sidera qb te fecit
ctē deub pr qui e pr ine et
deq totiq q̄solomib. Deut. Nuqd
ipe e pr tuq qui fecit crāuit
et possedit te. fecit te q̄ntum

ad corp9 tamit/ te gntu ad quam
et/ possedit/ te qntu ad utz
Tercio et ipin dilicte demus
ut/ prem et/ tmie ut dumi/ Ro
qsideat/ qlem te fecit/ tte adi-
magine sua ut/ sz mactis i ipi9
amoe in ardescas tte. ame
amat diligit/ ste ipi tez qua
michil silis deo qua aia nra Jo
ipin porbq tatis dilicte dem9
Tercio qsidea de q io te fecit/
tte de tera ut/ fractilitez tuam
qsiderab et/ in nllo supbias ne
dicat tibi tera ut/ q supbis/ R9
qsidea ad q te fecit/ tte ut eter-
na bntiu ne possidab/ So oia mu-
dana qtepnab sola celestia appe-
tab Et adhoc/ hotam hodie ob
ru nob dr Memto homo Smo

Memeto homo zc/ Legim9
q antiqui penitentes so-
lebant/ sup capita cinem spge-
re ut/ tali humilite flecterent iraz
dei in miaz d. istud abatuc
dne cu iratq fueris mie recor-
daberis Sic fecerut niniuite
in pdicatoe Jone et/ mlti aly q
sic placaunt/ dei iram Et ta-
lis sta mr eccia odinauit
huius diem hodiernu mg tinem capi-
tibq nris inponi9/ vt p h° adhu-
milite induram et/ deu ad miaz
flectam Gemia dr/ qz/ Nullum
bonu opq deo acceptu fm e sine hum-
lite Jacz 3. Supbis resistit de9
hulibq dat/ gram Ipo dn dicete
pus. Sup que requiesz spus me9
ne sup hulem et/ masuetu et/

tmente vba mea Ad huilitem
aut vera in nob plantandaz hota
nob sta mr eccia d. memto ho
qz omis eb. Sup q vi. qlitz ho
sit factq ex q° or alemtis tn in co-
pore tois deq parum posuit d
alys alemetis et/ in ltu de tera
ut/ hoiam ad qmitoz sui induceret
et/ p qns semp huilit viuet.
Elemetu aque ondi in huoibq
eletm igms in caloib et/ in luce
visiua eletu aeris in respiratoe
elatq eletm uo tere in carne et/
ossibq Et sic tera pmnet ceta
elemta in tope nro/ Sz mo deus
posuit/ paru de igne in tpe nro
quoib ho modicu in se debz habe
de igne [struck through text]
male qcupie ire et/ auaricie Sz
ton/ heu mlti sut/ qui to° vide-
tur de igne qz nimiu ardent in
luxia auaricia et/ ira Io. 4. Tota
mudq in maliq° 1. in malo igne
e positq qz ome q e i mudo aut
e qcupia octoz e qcupia carnis
aut supbia vite/ Ite parum po-
suit/ de aere ne ho supbiret/ cor-
pa e spna° Sunt q mlti vi-
dent to° ee de aere q mete et/
cope in nubis et/ in factis supbiant
no cogitates id sapiet Eccli 10
Quid supbis tera et/ cinis q. d. Non
fuit/ miru q lucifer supbiuit
qui de tera in se nichil habuit
cu ho i tm supbit qui totq vil
tera est/ Audio Sic no humiliat
qceptq in purq et/ lubricq/ Sm
de ista supbia qui cu tato pudoe

concipitur in tanto dolore nascitur in
tanta miseria auxit tempore et labore
vivit nec efficitur sed minus in ca-
ritate nostris iste parum ponit
de aqua ut homo nichil lenitatis
et in constantie nisi habet sed pa-
in conspectu dei semper vivet apostolus
ante mundi constitucionem elegit nos
deus ut essemus sancti et immaculati
in conspectu eius Sed multi videntur
esse de aqua qui ita leves et in
constantes sunt et impuri ubi de
factis etc. Et multi ut luna
mutatur Nam sicut luna modo est
plena modo semiplena et modo me-
dia deinde minus quam media modo
vacua Sic multi incipiunt in prin-
cipio vel ieiunare orare eciam et dare
Et sic sunt ut luna plena sed in
brevi ieiunia dimittunt et tamen
orant et eciam pauperibus dant
et sic erunt media luna deinde
nec ieiunant nec multum orant
sed tamen etiam dant et sic erunt
minus quam media postmodo totum
dimittunt et sic erunt ut luna
vacua sine omni decore et gracia
Sed dico quod deus multum posuit de
terra in corpore humiliacionis et iste
fructificacionis omnium virtutum Et
tu homo quod nos hodie portamus
eciam Mattheus homo quod cinis es et
in quo verbo ostenditur nobis miseriam
nostram tam in vita et morte nostra
miseria vite sunt nostra peccata infi-
nita quam nullus nisi ... per omnes
omnes etates cineris Nam primo
cinis est pallidus sic peccator de-

formis et pallidus est in conspectu dei
quia per peccatum perdit colores roseum
Christi sanguinis quo in baptismo pro
fudit decorata anima ut sponsa agnus
bene cognovit dicit de sanguine eius
ornavit genas meas Et apostolus
ait Quicumque baptizati sumus et
in sanguinem eius complantati Et
dicit Augustinus Christus in cruce effudit
duos rivulos de corde suo scilicet
sanguinis et aque ut per aquam
essemus mundi et per sanguinem for-
mosi Unde de anima per peccatum defor-
mata dicit Jeremias Quomodo obscuratum
est aurum mutatus est color optimus
quasi diceret quomodo anima tota deaurata virgi-
ni et speciei dei decorata Christi
sanguine colorata sed nunc per peccata tota
est deformata Ideo presbiter hodie cinerem
imponens dicit cuicumque Mattheus homo
quod cinis es etc. quasi diceret memento quod
deformis et deo dissimilis factus es
per peccatum ut sic vere peniteas et pul-
chritudinem et decorem perditam per
penitenciam restaures deinde tamen
adores dicens Amplius lava me domine
ab iniquitate mea et a delicto meo
munda me Quoniam iniquitatem meam
ego cognosco et peccatum meum contra
me est semper etc. Secundo cinis est
levis sic et peccator levis est de
peccato in peccatum iens et semper in
contrarium et peius Bernardus Sed peccatum
per peccatum semper suo pondere ma-
trahit malum nunquam stabit omni-
tu nec permanebit duplicatum
sed triplicatum in infinitum nisi per penitenciam
eius meatum. Unde Quanto diuicius

viuus tanto magis superamus et quanto magis spernimus tantum peccatis ei consentimus et quanto peccatum consentimus tanto mors horribilior erit

Dicit quod presbiter imponens cinerem Memento homo quia cinis es et in cinerem reverteris. Factus de peccato in peccatum motus et per primam terre adhuc in peccatum ut et per primam suam consumet te omni opere bono et sollicitet te ut ultra non peccetis. Ipse enim dicit nobis per suum discipulum optimum est cor stabilire in domino. Stabiles estote et immobiles etc.

Tercio cinis est pulvis abicibilis et conculcabilis nec est magnum periculum sic peccator est abiectus coram deo et angelis et in morte. Non solum est a mundo abiectibilis sed etiam est conculcabilis quia in terram ponitur pedibus hominum et animalium conculcatur. Psalmus. Homo cum in honore esset non intellexit comparatus est iumentis insipientibus et similis factus est illis, quasi diceret sicut brutum animal contempnitur et conculcabitur ita tollatur impius ne videat gloriam dei.

Dicit quod presbiter imponens cinerem Memento homo quia cinis es, quasi diceret si in peccatis tuis permanebis abiectibilis deo et angelis eris et dyabolo conculcabilis. Sicut in una persona dicit David Ne proicias me in tempore senectutis mee cum defecerit virtus mea ne derelinquas me. Certo cinis est conculcabilis pedibus. Sic et in presenti et in futuro conculcabitur. Spiritualiter in omnibus taberniis dicitur ille est usurarius ille adulter i. malus mechus et presbiter ergo dicit enim tullius. Natura diligimus virtutes et odimus vicia.

Quartus significatur terre et note malicie omnes obloquuntur et sic ipsi conculcabuntur sed in futuro conculcabiles erunt demonibus. Unde dicitur conculcaverunt me inimici mei.

Dicit quod presbiter cinerem imponens Memento homo quia cinis es et in cinerem, quasi diceret conculcabilis eris primo quantum in deum verum. Ut in extrema die de terra resurrecturus. Unde si quis tibi dicat unde venis unde oportet de cinere venio. Quid potes dicere cinerem. Quo vadis in cinerem vado. Magne est utilitatis quod homo considerat se esse cinerem et pulverem, considerat.

Primo quia cinis terram fecundat. Sic memoria mortis ad bonum nos sollicitat quia semper ad bonum se sollicitat qui in hora mortis in eternum cogitat. Nichil morte certius nichil hora mortis incertius. Dicit Augustinus etc. Facile contempnit omnia qui se semper cogitat esse moriturum.

Secundo quia cinis ignem conservat quia calidus est sed frigidus cinis ignem extinguit. Sic memoria mortis cordibus nostris ferventibus ipsa ignem spiritus sancti conservat. De quo igne dominus ait: Ignem veni mittere in terram et quid volo nisi ut ardeat. Sed heu quia multi mali quidam sunt qui animam cum corpore mortuam reddunt. Ideo illis memoria ista extinguit. Tamen in eis spiritus sancti extinguit. Cremina contra fidem et spem contra caritatem et veritatem et contra omnem caritatem et veritatem et contra statum vitam et mortem peccatorum et meriti reddunt.

Tercio cinis maculas lavat. Sic memoria mortis lavat maculas peccatorum. Ecclesiasticus. Memorare novissima tua et in eternum non peccabis

Aug. Continua mortis memoria
lavat maculam superbie. Omnia super-
bia miseram mutabitur. Lavat ma-
culam luxurie quia terra fetidissima
corpus efficit. Lavat maculam avari-
cie quia a vermibus corpus corrodit. Ito
liber eum diviciis augmentare qui
semper cogitat non potes ea tecum
portare. Ito libere eum luxuriari qui
semper cogitat corpus tuum fetidum
effici. Non libere eum superbire qui
semper cogitat corpus impulverem
redigi. Memento igitur homo quia cinis
es et cetera. moriturus. Ut sic lenius
possis contempnere quod totus mundus solet
querere. Omnibus enim appetunt divicias
augmentare super alios se extollere
corpus delicate fovere omni volupta-
te frui. Nichil delectabile sibi de-
negari. Ideo pro morte habunt
iiii°r malos heredes. scilicet consanguineos
bestias vermes et demones. Nam
consanguinei rapiunt divicias quas sunt
eis furate bestie corpus subpedi-
tant et stercora super sepulcrum
ponunt. Vermes carnes et ossa
corrodunt et demones animam rapiunt
ut patet Luce 12. De illo qui sepius in
deliciis fovebat et dixit. Anima mea
habes multa bona posita in an-
nos plurimos. Vade comede et epulare.
Cui dictum est. Stulte hac nocte
demones repetent animam tuam a
te. Ecce quam malos heredes ha-
bebit homo pro morte. Ideo dicit preter
timorem imponens Memento homo quia ci-
nis es et cetera. Unde legitur cum quidam
usurarius ad extrema veniret et
nemo posset aptius oculis videt nigros
spiritus ante se stare ipsum volentes
in infernum trahere. Qui cepit tre-
mere et palescere et sudare et
sitim suam nomine magistri invocare.
Qui cum omni familia occurrit. Et
cum mirare nequiret ipse in titulo
se utebat huc et illuc quoniam
se utebat semper spiritus malignos
videbat. Et exclamavit. Date mihi
inducias usque mane ut penitenciam
agam et reddam iniuste acquisita.
Demones responderunt. Heri. Annis
preteritis noluisti penitenciam agere. Nunc tu iste
eo modo denegabitur tibi penitencie tempus.
Cum in iusticie tempus advenit. Et sta-
tim mundum pro inducia unius diei da-
res non optines et sic moriturus
est in infernum tractus. Hoc posuit
Gregorius in dyalogo. Dicit Augustinus.
Potestas dei duplex est scilicet in misericordia
et iusticia. Ex misericordia est multum po-
tens ad ignoscendum. Ex iusticia
multum potens ad ulciscendum. Ex mi-
sericordia nullum bonum tribuere promittit
irremuneratum. Ex iusticia nullum
malum promittit. Tribuere multum
dicitur quod preter timorem imponens Me-
mento homo quia cinis es et cetera. Ut sic
dei potestatem et iusticiam timeas
et misericordiam eius implores dicendo
Domine misereris omnium et nichil
odisti eorum que fecisti dissimulans
peccata hominum propter penitenciam. Domine ne
memineris iniquitatum nostrarum anti-
quarum sed propicius esto peccatis nostris propter
nomen tuum. Adiuva nos deus
salutaris noster et propter gloriam nominis
tui domine libera nos et propicius esto
peccatis nostris propter nomen tuum et cetera.
Sequitur alius sermo de beata virgine

Sermo de btā virgine ma-
ria quē potes p̄dicare
diebꝫ sabbatinis aut in vigi-
liis marie virgīs aut in visi-
tacionis dedicacionis secundum placitum

Ecce mater pulchre
dileccionis et timoris
et agnicionis et sanc-
te spei Eccl. 24. Sctā mr eccā
ordinauit omibꝫ diebꝫ sabbi vene-
rari in honore marie virginis Et h'
quadruplici rone Primo qz illa dies
e media int' feriam sextā et dnicā
In q̄ sexta feria honorat xpi mo-
rs et passio sic dnica eius resurrec-
tio Et qz maria virgo ē mediatrix di-
co ut bn̄ dt Dho secura ac-
cessum habes ad deum Maria filius
pat' ad patrem ondes volnea et
mr ad filium ostendes ubam int' tot
tñ Nisi ria no pt ee pctoris
cuiuscūqz mariam i vocat repulsa
na Sic em deus no venit ad
nos nisi p mariam sic nos ad deum
puenire possum nisi p mariam io zc
Scda ro e Sic deus creauit ce-
lu et terram in sex diebꝫ et sep-
timo sabbo qeuit Sic deus i ro
hoie qeuit omnio patifice qn
habuit aqs repugnans veialis
pcti n' in sola maria virgine Inqua
requieuit sine omni repugnatiōe
pcti Unde ait Et qui creavit me in
sctā felicis habitabat in mortis
requia & sui si supple no inuenit
nisi in virgīe maria io zc Tercia
racio qz passio cuiuscūqz mris
una die tolit Sz qz virgo maria
plꝫ quā mr fuit scā in tpe et
etiā tn filio suo ihū muisa
ta fuit ab infancia eius usqz in mo-
tem ideo merito honorari debꝫ diebꝫ
sabbatinis Quarta ro e sic deus
oplevit oia opa sua in sabbo sic
et p mariam virgīes omīs habes re-
ferit ome q' pctm destruxit per
mariam virgīne recuperavit Item
mors mundi mundū intrauit
sic p mariam vita rediit Una
ratio maria benedicta una mr
motis maria mr vite Unde se-
cunt dt Ego mr pulchr. dilec-
nis et timoris et agnicionis et
sancte spei Post introductio:
Ego mater pul: Scdm
oia mea in patria sua spua-
lia et tempalia hereditas pen-
tu e ipse pueros Unde apostolus dt
Si filii et heredes si nos omnes su-
mus fratres xpi eppte prīs et
mrīs Eppte prīs celestis q̄
cottidie adoramus d. pr nr qui
es in celis Et ihūs ait Unus est
pr nr qui in celis e Et io. dicit
Videte qualem gram fecit nobis
deus ut simus filii dei Itm eciā
fratres xpi eppte mrīs Beñ. ta
ro em et fr nr est zc Unde et
mariam adoram d. maria mr gre
mr mie tu nos ab hoste zc Aug'
dt Sic ving e dei prīs filius na-
lis scdm diuinitatem et multi adoptiui
p gram Sic ving e marie filius
scdm humanitatem et multi adoptiui
p gram Ihūs em marie filius est
primo genitus i multis fratribꝫ 2ª ad ro. 8
In cuius persona xpus pendens i cce
dedit nobis mariam virgīem in mrem
in psona discipuli d. Ecce mr tua
Et nobis eam in filios d. ecce filius

tuus. Dum quasi sumus conmani ihesu xpi
conpatiendo penitencie merito damus esse
coheredes eius. Habuit autem puer
ihesus duplicem hereditatem. Vnam ex parte
matris aliam ex parte patris. A matre
hereditavit paupertatem miseriam et
laborem et postremo mortem crucis
et in omnibus innocenciam. Set a patre
eternam maiestatem deitatis quam in omnibus
potestatibus in celo et in terra. Ideo quia
sumus fratres eius conpatiendo penitenciam
in ipso hereditare damus. Set nos
accipiamus primo hereditatem matris scilicet
paupertatem miseriam laborem et omnibus
paciens et innocenciam hereditatem
patris non possidamus. Omnibus desi-
deramus hereditatem patris sed inicium ac-
cipiamus hereditatem matris. Et nos co-
gitamus quia oportuit xpm pati
et ita intrare in gloriam suam in per-
na hereditatem. Sic et de nobis dici-
tur actus per multas tribulaciones oportet
nos intrare regnum dei. Iudith
Memento qui salvi facti sunt
patres nostri transierunt per multas tri-
bulaciones et fideles in veteri fuerunt.
Octavo quod accipiamus primo hereditatem
matris ut scilicet simus patientes in
multis tribulacionibus et adversita-
tibus et demum accepti sumus he-
reditatem patris. Unde maria virgo dicit
Ego mater pulchre dileccionis. Sed ita
pulchra est pura dileccio paciens
et tollat et sustinet omnia adversa a-
more ihesu xpi. Et sicut timor pre-
sencius et timet et perpendet ma-
iora quam in presenti sunt tormenta
Ideo penitencia tollat adversa. Ergo timor
non cognoscit veritatem sed quod in posse

sit de deliciis ad delicias vere et
de gaudio in gaudium. Ideo potius
hic eligit pati quam bona speciei
sperat eterna. Unde [illegible] io gaudent
amplectit tormentum prime amore ihesu
crucifixi. Oriens que quasi gaudet ho-
meta neu est quod cruciat et tamen non
quod delectat. Dicit ergo maria virgo
Ego mater pulchre dileccionis.
Sunt quidem tribus nobis ondit se esse
matrem et quatuor generibus hominum. Primo
eorum qui habent pulchram dileccionem.
Secundo illorum qui habent filiale
timorem. Tercio illorum qui veram agni-
cionem. Quarto illorum qui habent spem
sanctam et bonam. Primo dicit maria
virgo est mater illorum qui habent pulchram
dileccionem. Dicitur autem ad pulchrum
tale ut vinum clarum aut ex ordi-
nabilitate ut pulcher homo bene
ordinatus aut ex nobilitate et precio-
sitate ut ymago de auro vel argen-
to facta. Primo modo quod dicitur pulchrum
ex puritate ut clarum vinum vel cris-
talum aut vitrum. Et hec pulchra
et pura dileccio est anima nostra que
preravet omne inpurum et sic anima
permaneat depurata ab omni inquina-
mento carnis et spiritus. Unde item
tito dicitur Omnia munda mundis non
est acceptus coram domino. Unde hec
pura dileccio non est in illis qui tota
dileccionem et affectionem ponunt in
fructibus malis temporibus. Et membris
maria virgo in persona dicit posuerunt
odium prodicione mea. Unde
legitur de quodam milite qui filiam regis
in tantum dilexit quod nesciuit quid faceret
et tamen eam habere non potuit. ex^m

Accessit ergo abbatem unum qui fuit
consanguineus eius et causam exponit
sanum consilium postulavit Cui abbas
O quam magna verecundia ubi honor
militaris ubi audacia ubi nobili-
tas omnia hec confusa sunt ut sic infa-
tuatus dilectione carnali Nonne audi-
visti predicare Caro concupiscit adversus
spiritum et spiritus adversus carnem Et qui
seminat in carne de carne metet
corruptionem et voluptas carnis tristis
in carne dico tibi si ab hiis temp-
tationibus liberari oportet te cotti-
die orare psalterium Marie virginis scilicet re-
tum quinquaginta Ave maria ad totum
tum tot quot psalmi sunt in psalterio
Miles incepit et cottidie ... Ave
maria oravit genibus flexis Et sic
successive temptatio abscessit et
omnis mala concupiscentia Anno transacto
miles equitavit in campo et excurrens
pervenit ad unam capellam Intra se
cogitavit Hodie finis anni si non
orasti quinquaginta ave maria Descendas
ergo de equo et in capella ista ora
quod finis bonus et omnia alia sunt bona.
Cum fecisset et in capella coram
ymagine Marie virginis oraret Maria
virgo ei apparuit in tanta pul-
critudine quod mirabatur in cognitum
tum multum delectabatur Cui Maria
virgo dixit Nonne tibi videtur quod sim
speciosior quam filia regis quam me
diligere Respondit miles O domina gloriosa
si dignus essem aliam sponsam num-
quam habere non optarem nisi te Cui
Maria virgo respondit Si tanta posses
facere et dimittere amorem mei quanta
fecisses amore filie regis eris

sponsus meus dilectus et sic dispa-
ruit Miles statim abbatem accessit
visionem exposuit religionem abbatis
intravit Et toto anno probationis oravit
Ave maria Et orationem fecit ad honorem
Marie virginis fecit Anno transacto
cum professionem facere debet Maria virgo
ipsum de celo vocavit dicens Veni dilecte
mi tempus est ut meum delecteris et
sicut me. Emisit spiritum. Quem animam
Maria virgo suscepit et in cetu de-
duxit Dicit ergo Maria virgo mire pul-
chre dilectionibus i. pre dilectionibus Credo
aliquid de pulchrum et condecibile
ut pulcher homo bene ordinatus
in omnibus membris Sic ordinate di-
ligendum habet qui omnia diligibilia
ordinate diligit scilicet bernardus dicit In omnibus
rebus diligibilibus deus fecit modum
ut sciamus quid primus et quod posterius
quod minus quod magis sit diligendum
Nam temporalia bona sunt propter corpus
diligenda corpus propter animam anima propter
deum Deus propter se ipsum et in hiis
actibus tribus modus est hic In dilectione
temporalium ut tantum quantum necessaria
et superflua respuamus Prudentia
proposuit Habentes alimenta et quibus
tegamur hiis simus contenti Modus
dilectionis proprii corporis ut et omnem
necessaria ministremus ut petulantiam
vitemus et omne peccatum corrumpens
corpus Quid scriptum est. Corpus quod
corrumpitur aggravat animam Modus
dilectionis anime est ut omnia ingrata
corporis et anime vitemus et virtutibus
decoremus Modus autem diligendi
deum est sine modo Et hiis dicere
potest istud tamen ordinavit in me.

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

caritates. Sed heu multi sunt qui habent in ordinata dilectiones nimium semetipsos diligentes nichil voluptatis sibi denegantes dicentes scriptum est Nullus enim umquam carnem suam odio habuit quibus respondetur quod verum esse si vicia carnis odienda sunt Sicut fecit sapiens qui ait vidi cuncta que sub sole fiunt et ecce vanitas vanitatum et afflictio spiritus Ecclesiastes primo dicit Carnalis dilectio est mater omnium viciorum sicut amor dei est mater omnium virtutum Dicitur ergo maria virgo Secundo mater pulchre dilectionis id est illorum hominum ordinatam dilectionem Tercio aliquid dicitur pulchrum propter nobilitatem et preciositatem ut ymago ex auro facta pulchrior est quam ex lapide vel ligno. Sic pulchram et nobilem dilectionem habent qui virtutibus se nobilitant ut Io. dicit Nobilis est que sua virtute nobilitatur. Hanc nobilem dilectionem habuit maria magdalena ut augustinus. Quia in porquam(?) in deum fuit quasi omnibus virtutibus se decoraverunt. Dicitur ergo maria virgo Secundo mater pulchre dilectionis id est illorum hominum nobilem dilectionem virtutibus decoratam. Secundo principaliter maria virgo est mater omnium hominum filialem timorem habencium. Filius enim naturaliter timet offensam parentum quo timore declinat malum et quod exercet bonum. Eccl. Qui timet deum inquirit que placita sunt ei et nichil negligit. Qui timet deum faciet bona. Secundum augustinum dicit Duplex est timor unus bonus alius malus

Timor malus est duplex scilicet mundanus humanus et servilis. Timor mundanus est quo quis timet perdere temporalia ut avari. Unde ea huius timoris efficiuntur periuri et mentiuntur et fraudes faciunt. Humanus timor est quando quis timet mortem de vita sua et abnegat christi fidem sicut fecit petrus et discipuli qui relicto eo omnes fugierunt. Luce xii. Nolite timere eos qui occidunt corpus amplius enim non habent quod faciant. Sed pocius timete eum qui potestatem habet animam et corpus mittere in iehennam. Servilis autem timor est quo quis timore infernum non peccat et non timet dei offensam. Isti omnes timores sunt excludendi et solus timor domini sanctus est habendus. De quo eccl. Timor domini sanctus permanens in seculum seculi. Unde maria virgo dicit Ego mater sum hominum filialem timorem praeuentes(?) offensam parentum scilicet dei patris et marie virginis matris. Tercio maria virgo est mater eorum qui habent agnicionem dei Est autem duplex agnicio dei scilicet nobis necessaria prima ut cognoscamus Io. vi(?). Hec est vita eterna ut cognoscant te verum deum et quem misisti ihesum christum et filium tuum verum genitum et redemptorem omnium hominum Ex hac cognicione dilectio veraciter trahitur ut dicit augustinus. Quia qui deum diligit deo vivit. Qui deo vivit deum metuit. Qui deum metuit deum pro mercede habebit. Qui autem deum habebit vitam eternam possidebit.

Secunda cognitio est ut agnoscamus
nos defectus Aug. Si te ipsum
agnoscis tibi ipsi displicebis et m
placebis si quia te ipsum non agnoscis
tibi ipsi placebis et michi displi-
cebis Sed mea cognitione tu non es saluus
Ideo a te tua consideratio incipiet per
fecta vero in seipsa incipit Qui seipsum
agnoscit est seipsum infra deum humi-
liat seipsum totaliter deo committit et
seipsum emendat Sic virgo maria vi-
rgo mater sua omni christiano veram
cognitionem qui scilicet cognoscat deum et re-
demptorem suum et ipsum diligat
et debitis fructibus suis cognitionis exornat
Et cognoscat seipsos ut se humi-
liant et se inutiles sciant Et
propter quod viuat et moriantur velint Ista
virgo maria virgo est mater omnium habe-
ntium sperantiam spem Exemplum Nullus qui
sperauit in domino confusus est nec der-
lictus Sic Spera te in deo omnibus conflic-
tionis quia non est qui eripiat
nisi tu que solus es deus Legitur
quondam nobilis et honesta domina que
habuit militem in virum qui omnia bo-
na eorum consumpsit in hastiludiis
ludis et in luxuriis expendit igitur
coacta Illa honesta domina oportuit
lactare puerum alterius militis pro
eo quia puer omni nocte clamauit
Ideo iste malus miles vir eius de-
nocte surrexit dominam dormientem et
puerum necauit Proba domina cum
surrexisset et puerum lactare voluis-
set puerum mortuum Et exclamauit
que omnes in domo aduenerunt In-
terim tu alius miles aduenit puerum
cum sua esse necatum captiuauit
mulierem istam et in monte sinauit
Et cum in montem educeretur suspexit
in celum dicens o maria mater mea tu scis
quia innocens ibo in mortem nam nocen-
tes sunt insignia nec isti ignorant Et
statim in via maria virgo cum puero
suo ihesu apparuit dicens expectate
puer meus ihesus iste indicabit
Et sic puer ihesus in tempore loqui
dixit Ista est innocens et iustam
non condempnabis Apportate puerum ne-
catum et ego videbo et indicabo
quo facto puer ihesus ait Surge
et dic quis te necauit Immediate
puer viuus surrexit et istum
malum militem digito demonstrauit
dicens Iste me necauit Et per maria
virgo cum puero ihesu disparuit Iste
igitur fuit captus et sic vota posita
et proba mulier que confidebat in
mariam virginem et in puerum eius
ihesum a morte fuit liberata
Habeamus igitur et nos bonam spem
in mariam virginem et in ihesum
christum filium eius Clamat dicit
Beatus homo qui sperat in domino et
erit dominus fiducia eius Aug.
Multi sunt qui sperant in potentia
eorum potentes sunt illi qui suste-
ntant se baculo arundineo qui le-
uiter franguntur Et multi sunt qui
sperant in sapientia et scientia eorum qui
potentes sunt illi qui se recognoscunt
non adducendo Et multi sunt
qui sperant in diuitiarum opu-
lentia et potentes sunt confidenti
sub umbra Ista omnia presentia tran-
seunt velud vmbra Et multi s[unt]

exemplum

Vide in sermone de confessione dominica de passione domini sermone xxxiiii

qui sperant in istis temporalibus stulti sunt
sanctiores quam alii et plures sunt
ymagines depicte cum colore aquea
tico delebitur Ideo solummodo sperare de-
mus in deum scilicet in potentia patris
plus potest sublevare quam omnes pec-
catores possunt cadere Et in sapientia fi-
lii qui novit iuvare et in boni-
tate spiritus sancti qui novit et scit
nos renovare et illuminare et cor-
pus et animam beatificare et glorificare
Sunt enim triplex spes una mala
alia stulta secunda vana et bona Mala
spes est tunc quando nimium sperat de se
ipso scilicet de iuventute sanitate fortitudine
etc. haec enim subito deficiunt
Pace Cum dixerint pax et securitas
superveniet mors improvisa male
dictus homo qui sperat in homine Augustinus
Et si homo unde est in meipsum sperare
non debeo quia et ego homo sum et
magis seducor a meipso quam ab
omnibus mundi hominibus Secunda spes
stulta quando quis confidit in mundanis
quia transit mundus et concupiscentia eius
nichil est quod uno momento in ver-
no statu permaneat Tercia spes
est bona et vera scilicet sperare in deo et
in misericordia eius haec enim spes
non confunditur Haec spes declinat
malum et facit bonum Psalmus Spera
in domino et fac bonitatem etc. Dominica
prima quadrage-
sime et prima
Ductus est Iesus in desertum a spiritu

Matthaei 4 Sicut enim in temporalibus sic suo
modo est in spiritualibus Sed sicut est
in tempore hominis silva nemorosa
per transire in qua habitarent latrones
et raptores talibus necessario in-
digetur bono conductu ut securius
irent Unde sapiens dicit 2 Regum
Dixit Non est bonum hominem esse solum
scilicet in hoc deserto Verum si contendit
in manus latronum non habet subleva-
tores nec adiuvatores Sic
dico spiritualiter Quidam est totus mundus
quasi desertum plenum peccatis in quo nullus
vivit sine peccato Iohannes Si dixerimus
quia peccatum non habemus nos ipsos se-
ducimus et veritas in nobis non est
Nam in isto deserto sunt multi latro-
nes et raptores Caro est pessima
Augustinus Inimicus domesticus est
pessimus Ab extraneis potest se homo
custodire sed a domestico difficile
Sic et caro est inimicus domesticus
volens cum anima coronari sed suis ma-
lis concupiscentiis non vult resistere Cum
in aliquo dicitur Post concupiscentias tuas
non eas quia faciunt te in gaudium
inimicis tuis Secundus latro est
mundus qui facit nos avaros
dicitur Beatus homo cuius homo fuit q. d. beatus
homo qui habet satis in domo di-
co vini et beatus dives est qui
inventus est sine macula Sed inter
mille divites vix unus sine
macula invenitur aut a superbia
aut luxuriosa a usurariis etc.
Tercius latro est diabolus qui nichil
appetit nisi sanguinem et vitam.

amaz dicēs habe tibi aurum
et argentu et ome qd delectat
saltim da m aīaz tuaz Dug̃o via
mudi sit tam pciosa ncio p̄m
digem9 ductoe bono Et sz spēs
sēs deducz nob interaz viuen
tiu et desidea lez Vnde ps dr
Spus tu9 bon9 deducz me i
terram rectaz Cui etiā spus
duxit et ihm in desertum ut ptz
pntī ewn̄. Ex quo qz ew̄ n̄o
ppositu in velle loqui deo coo
pante xpisto spū adiuuāte.

Multus e ihūs xp̄s
Redm crisos dyā.

pphetias et psp̄ctus nouat
dei filiu ee venturu et dixit
suu sibi ablatu Audiens i
In xp̄i ihū nti te angelu nati
uitate ihū annūciantez et an
gelo4 multitudines cantantez Glia
in excelsis deo ē Deinde vi
dens stella magos ad puum di
rigentez et magos puum ut
deu adorantez Postea au
diens iohez baptistaz dicē Ecce
agnus dei ē Et depo9 vidēs
Johem ihm baptisāe et vocē
de celo dicē Hic ē filius meus
dilectus ē Et videns spm sz
de celo sup xpm volante in
spē columbe et sup eu manētez
Et postea videns xpm in deserto
Jeiunāe xl. diebus et noctibus
Xpm suspicatus ē filiu dei esse
Sz tn licz angeli cantarent
tn viderunt qz puer ihesus

vagiit in arta psepia Et licz
stella iocunda sup puum steterit tn
lacrimas piu in maxillis vidit
Et licz tres reges puum ut deu
adorarent tn viderunt eu tir
runsis ut hoies Et sic dubitat
an deus ul' ho esset In vno deum
agnouit in alio hoiez Volens
g' experiri an esset deus an homo
sicut sō sic adam p̄m hoiem tep
tauit et vidit vincit eu agressus
e ihm Cogitans si homo ē vinco
eu si aut deus ē ptimu aute
hoiem primo teptauit de gula
qz d' fructu sc̄e boni et mali
eu gustare fecit Zo d' supbia
qz ait ait sic dii Et 3o de a
uaricia d. sc̄ientes bonu et malu
Et sic gn̄t cogitā et xpm
teptare. Vnū tn a spū scto in
desertu esset ductus in locu desertu
int' iclm et Jericho ut sibi
etno pri offerret spm suu pro
nob in suis deuot oromb'
Sic no mltu depo9 offerre vo
luit totu corp9 in mote ca'l
Et sic tu in deserto ieiunasset
xl. diebus et xl. noctibus sine
omi huano cibo postea esuriit
Mox videns dyab attetit in for
antiq iudei inspiribus Et primo
xpm teptauit de gula dicens
Si filius dei es dic ut lapides
isti panes fiant Cogitauit n.
si lapides in pane mutabit
deus est si aut homo est Et z

[illegible]
XCIX

xpus ei respondit quod dubium erat reliquid
d. Scriptum est Non in solo pane
vivit homo sed in omni verbo quod
procedit de ore dei q. d. Cum in
suadebas ut lapides panes fierent et non creas
... quod tua suasio est temptacio:
Verba enim dei vita et spiritus sunt
ut Joh. dicitur. Et sustentant hominem cor-
poraliter et spiritualiter. Unde cum moyses
ieiunavit xl diebus et noctibus
verbum dei eum sustentavit. Vide
et heliam. Et vide magistrum ... in iiiº
quod dyabolus fuit ita certus quod dubi-
tavit xpm posse panem facere
ex lapidibus. Tum ad doctrinam vide-
mus usurarios et raptores de pane
facere lapides. Et enim panem vi-
duarum et orphanorum et aliorum
pauperum rapiunt et in castra et
turres convertunt. Et ipsi cum uxoribus
sunt decorati lapidibus preciosis
et auro et argento et hoc non
nisi de laboribus pauperum. Sed
tamen demum de iusto dei iudicio
lapides convertunt in panem. Et enim
multi nobiles et raptores pauperum
tracti vendunt castra et castel-
la ut saltem habeant unde vi-
vant. Ps. Hec mutatio dextere
excelsi q. d. hoc est iustum dei
iudicium ut qui de labore pau-
perum vivebat nunc in penuriam
et paupertatem perveniant. Secunda
Cum dyabolus prima responsione xpi
dubiam audivisset intra se co-
gitavit hic iste videtur esse bonus
et iustus. Sancti viri sunt no
vi cantu peccato gule tamen ut pri-
mum de peccato spiritualis superbie. ideo
assumpsit eum dyabolus in sanctam
civitatem Jerusalem que dicebatur sancta
Et enim domino cultui deputata
propter templum quod ibi erat. Et
statuit eum super pinnaculum templi
Sunt enim tria deambulatoria
circa templum. Infimum fuit alti-
tudinis triginta cubitorum. Medium
lx. supremum centum. Et in in-
feriori statuit xpm ubi erat
kathedra doctorum ut videretur
xpus quasi unus doctorum et sic in super-
biam elevaret. Sic dyabolus fecit
etiam alios superbire. Et putavit
dyabolus quod omnibus videntibus et quod ipse
esset invisibilis propter subtilitatem na-
ture. Sed xpus fecit se ipsum invi-
sibilem et dyabolum visibilem. Visus enim
est dyabolus stantibus iuxta xpm quasi anti-
quus iudeus habens longam barbam
et habitum religiosum ut phariseus.
Et dixit ei si filius dei es mitte
te deorsum. Scriptum est enim angelis
suis deus mandavit de te ut te
tollant te et in manibus portabunt
te ne unquam offendas ad lapi-
dem pedem tuum q. d. Parvum
te et angelorum ministerio poteris
sine dampno hoc facere et omnibus
volare. Et cogitavit si hoc faceret
in vanam gloriam extolleretur visus
hominibus. Christus ... maledicte dya-
bole quo dei filius manibus an-
gelorum portatur cum ipse magis

angelos portat et non angeli
ipsum Et angeli qui veri ange-
li ipsum portant in manibus id est
sanctis operibus ipsorum quia sunt membra
Christi Et sic Christus iterum reduxit
dyabolo et duxit ipsum et reingreditur
.d. scriptum est Deuteronomii vi. Non temptabis
dominum deum tuum q.d. Hec est
temptatio et suasio vane glorie
se volare et saltare cum tamen gradibus
pedibus possit descendere. Cum
igitur per illa sic nec per primam tempta-
tionem potuit scire an Christus esset
dei filius Cogitavit cum bonus
homo non potest vinci Nec per gulam
nec per vanam gloriam tamen generaliter omnes
quantumcumque boni dicuntur per avari-
ciam omnes querunt que sua sunt
Ideo iterum assumpsit eum dyabolus por-
tando Christum in brachiis in montem
excelsum valde Et dicit glossa non mirum
quod Christus permisit se a dyabolo duci aut
portari quia postea permisit se a suis
membris in monte crucifixum et a
iudeis et paganis qui fuerunt membra
dyaboli Ostendit ei in eo monte ostendens
ei omnia regna mundi quasi digito de-
monstrando terre ex illa parte anglia
ex illa francia ex ista ytalia et ex
illa alamania et etiam eorum id est ista-
rum circumquaque regnum et quod in omnibus
regnorum per ista mortalia Et ait: Hec
omnia dabo tibi si cadens adoraveris
me Terre per mediatorem mediante
loquebatur quia certe non regna sunt in
potestate ipsius nisi permissive sed omnia
sunt in potestate dei Ideo quia deus super-
parat quod solius dei est Ideo ait Christus

Vade sathanas michi non tibi et
angelis tuis parata Quia scriptum
est Dominum deum tuum adorabis et illi
soli servies Unde habes nobis in hoc quod
paciencia minatas demonis pati possit Christus
Et iniuria que deo infertur dissi-
mulare potius est dicturus Et tunc
reliquit eum dyabolus ultra non audens
eum plus temptare Et angeli accesse-
runt et ministrabant ei In accus
cessu demonis angeli ad Christum sanctum
relinquerant ut dimitas dyaboli la-
terat et ut locum temptationis gen-
eris haberet Et cum victus et repulsus
fuit accesserunt et ministrabant ei
ut suggeret dictum tenemur dimittere et
linquam eius Tribuit enim duo an-
[?] in homine bonus et malus Bonus mi-
totiens facit se minus malo ut
locum habeat temptandi homines quem si
homo vincit confusus recedit Et tunc
bonus angelus accedit et ei ministrat
bonum ipsum custodiendo et ei quod bonum
est inspirando et impedictis pro
quibus temptatio dyaboli sit frustra
Unde de sancto anthonio legitur quod
quidam fratres sui diversi loco
quidam per quo aie volabunt in celum
Unde inquisitio deus sciret Quod
cum esset solus in cella venit nox
de celo dixit anthonii veni foras
et quidem quod videbis Exivit et
et elevatis oculis in celum vidit
animas qui aves in celum volantes
Et vidit quendam draconem hor-
ribilem habens longum collum usque
ad celum erectum qui volantes
in quantum potuit impediuit

De tertia temptatione

per mediatorem

ad
ex[m]

et ad terram prostravit et pcierit. Ac
cessit ergo ad fres d. aie volabunt
in celu qn aues Et dya dicit
quas rapit. Sicut in teptando
animis incip et sic ad gnisa
pcedit donec totu hoiem dicit
Nam prima teptatio q d mag
fame temptari si maio dsup
maria nu d auaricia Sicut ait
iustitie vestigiu e millis code
m q auaricia posuit hicardm
Vdo Job 1 dr A planta pedis
usq ad uticem no e in eo sam
tas q d a minimo peto incipit
hoiem teptari et pcedit usq
aduticem i ad sumu comb ipm
to excecando ut ac magna
peta videntur ei modica Etiam
no ut d gl q pdcte teptatio
nes facte sunt in xpo tm exterius
no interius Sicut ea nobis fit
teptatio s suggestioe d letacoe
et gsensu Nam nos cu teptam
in deletacoe et gsensu labimur
Sz xps vicit sua exteriorem
teptacom nob in exem ut com
camus nram interiorem sp e n
vicit sapient gtend uba
sac scripte et vicit patient qz
pmisit se duci dya lu et de
mu vicit eu potent repelle
do eu d vade sathanas Sic
et nob cu teptam facta scripta
meditem q dt 2a Aug ser. Si
nlla esset teptatio nlla esset repug
natio et si nlla repugna nlla
sequeret victoria Et si nlla esset
victoria nlla sequeret corona et
si nlla esset corona nlla ibi esset
vita et si nlla vita ibi esset mors
ppetua Sicut hs bn gsideare de
teptacoe qntumq magis non tu
rare Iste repellamus dya pati
ent et si pariet tolleamus ipius
teptacoes Nam in tptacoe amoe
mur quo bine tenem Si tep
tam de luxuria resistat ut si pi te
deo pniam Si in supbia ptz q
in hunlissimu xo pmag Si in auari
cia ondi q in paup xpi spus xpm
imitari deamus Iste repellam9
eu potent d vade retro satha
nas Non em scripti q dei sunt gte
debilis e hostis nemine vincit
nisi volente io resistite dya lo
et fugiet a nob Nunc sicut
le q quida sctis pr ab hoie ob
sesso eicit dya et demon p
manu obsessi ded ei magnam
alapa ad maxillam et statim pr
pbuit ei aliam maxillam dcens sic
pcutte pcutte me etia ad illam
maxillam Et sic statim demon ab
hoie exiuit d Una patia supa
uit me qr patia et resistentia
in oibus teptacombus me vincunt

Ductus est ihc **Subsmo**
in desertum: Et dm ut dt
leo ppa Scire aliis tporibus religio
sum quibus se ondit qui mihi sacro
tpe religiosior no appebit Ymo
tempe bella viciis indicit et
om virtutis profectus augetur
Denal aut deat bonus religiosus
ondi in pntiecium xpi ihesu
exo lo Nam religio nra tria in se

debz habe bona / pmo debz ee pa
ut deo placeat / Scdo assa ut ra
nem domat / 3o dista ne nimis
excedat / Et aut pmo deat asse
pura pt q statim ps bap ductz
e ibs in desertu p spm scm p bap
nos religionis pitab p desertu
assitab p ductum spus directi
onis conabi tab / Cristus enim no
indiguit doctoe spc q spu scto
erat plenus / tamen p spm duci vo
luit ad nostram q in nra religione
ancenda ductoe spu scto indi
gemus / Unde et pet dictu est
alius cinget te et ducet quo tu
no vis / Dico igitur pmo q nra co
usio et religio debz ee pura ut
deo placeat / Secunda ma auct
deus toto pure q e qo nichil ac
ceptab nisi puru et scdm / Ido
nob d / estote sti qo ego scs su
/ Ido ex apo / Mudemus toda nra
ab omni inquina to camis et sps
/ Secunda exopo fonte dervat ci
uuli puri e bona radice erit
arbor bona / Sic ex pom tode
procedit pura et sancta vita / Et
hec q in toto anno ymo in om
vita nra inquinauimus nos ubis
et factis / Ido modo depamus nob
vera gtrione cordis pa gfessioe
oris et una satisfattoe opis
/ Et pmo mudemus co p getrioz
tanqua vas ydoneu ad capi
influxum dime gre / Primus q
nllo sapiens infundit balsamu
in vas in mudu nec vinum
claru et sapidu in vas fetidu
/ Sic nec deus infundit se p spm
scm in cor impuru / Ido aug

dt / vas es effunde q hes ut re
cipias q no hes q d si inte es
mudus effunde ut capies celu
si inte e cata effunde ut capias
catore / effunde stulticia ut reci
pias sapiam / Sap dr / Sapia
q desursu e pudica e pacifica et
modesta suadibilis i hylaris
bonis gsentiens et plena bonis
fructibus / Et qz quia pudica est io
no intrat in cor nipudicu et
qz modesta e io no intrat in co
gulosu / Et qz suadibilis e io no
intrat in mudu et dolosu / Et q
plena e ma io no intrat in co
~~auidiosu~~ auaru et qz plena
bonis fructibus io no intrat in
cor auidiosu / Mudemus g cor nos
tru ab omni inquina to et dem ado
ramus in ps d / Cor mudu cre
amus et spm rectu innoua in
visceribus meis / Lu d / Cor md
et gstia pua e tplm et ne sapie
e in gstatio scte tm tre orta de
licia / Cor mudu e vindem cari
tatis quo deus astringit aie / Unde
li sapie dr / Sapia in tate trus
fert se in aias stas scdm suam
abetiua dispoicom / Et in male
uola aiam no intrabit sapia q
mudare demus ob ab oibus mal
ubis / Unde scbi / Omibus pmo mal
a bore nro no pcedat qz omem
tu matu dya lo dictavite pfect
sed ubu bonu a spu scto pferet
/ Dit Cris / Recedat gs netra de
ore uro i oia uba mala quia
ex ubis tuis iustificaberis et co
dempnaberis / Legit q qdam

ev

phus ambulavit iuxta mare
in foro ubi vendebantur homines
et ipse emebat unum virum et
experiri voluit an esset sapiens
et uade ad campum et eme
mihi meliorem partem porci et deteriore
Iste ivit et linguam emit. Et philosophus
ait quid est hoc. Respondit hec est me-
lior et deterior pars animalis. Per
illam partem homo vivificatur et occi-
ditur. Nichil melius in corpore ho-
mine quam bona lingua. Nichil
3° peius quam mala lingua. Tercio
mundare debemus totum corpus cum omnibus
membris ut apostolus dicit ad Ro. vi. Sicut
exhibuistis membra vestra servire in-
quitati ad iniquitatem, ita exhibete
ea in iusticiam et sanctificationem et iusticie.
q. d. Sicut usque modo fecistis immun-
da opera corpore et membris vestris
sic modo faciatis munda et sancta.
Nam in hoc cognoscitur quod spiritus sanctus
habitat in nobis qui operatur omnia bona
in omnibus. Secundo penitencia religio nostra
debet esse aspera ut canes domantur
quia Christus in deserto duram penitenciam
pro nobis fecit et in medio gusto et
penitencia nostra debet esse aspera propter
tria. Primo ut caro subiciatur
spiritui. Romanos 2 ad apostolum. Caro concu-
piscit adversus spiritum et spiritus adver-
sus carnem. Requiritur ergo ut caro
operibus penitencie castigetur et spiritui
subiciatur ut famulus et non do-
minetur. Secundo penitencia nostra debet esse
aspera ut peccata commissa hic pur-
gentur et non in purgatorio reservatur.
Unde Io. dicit. Plus valet una

dies hic penitencie in presenti quam decem
anni in purgatorio. Et in pena pur-
gatorii gravior est omni pena mun-
dana cratricula laurencii lapidacio
stephani crux petri excoriacio
bartholomei. Umbra sunt respectu
purgatorii. Nichil est sentire
aut cogitari penalius purgatorio.
Purgemus ergo hic peccata nostra ut divine
iusticie satisfaciamus quia nullum malum
impunitum permittit. Multum. Legitur quod
tres studentes se mutuo amabant
et semper in simul ambulabant. Dum
spaciatum ibant secunda vice ec-
clesiam intraverunt et viderunt
monumentum apertum et multa corpora mor-
tuorum fetida mortuorum. Alia sine
capitibus alia in terra alia in pul-
verem redacta. Et unus quoniam nomen
superscriptum fuit quorum unus ait
Fratres mei socii quam miserabilis aspectus
nobis ostenditur illis animus cogitemus
quomodo nos emendemus ne filii eter-
ne mortis simus. Et ut per nostram
vitam perveniamus ad eternam vitam.
Alii dixerunt cum tu sis senior dic
nobis quid faciemus. Respondit Dominus Ihesus
pro nobis penitenciam fecit in deserto. Relin-
quamus ergo honores divicias parentes
et totum mundum et in heremo deserti
et ibi penitenciam agamus et deo servia-
mus. In secula vivite et nomina non
expressa legi. Dicitur enim sapiens quod venit tan-
git piscem in aqua habita ab ea. Consilio
inito intraverunt in desertum et inve-
nerunt tres fontes et ad quelibet
fontem fecerunt una domunculam

xv^m p[?] ... 2 ... 3 ...

modicu abinicio distantes Et
sic multis annis p maz essent et
deo servierunt Quendam dyab9
tristificavit sz in angelum lucis et
amicum ac atrocissit dicens Hic aiaz
tua dapnabis Nonne scis scriptu Co
minus bo^m excellit singulare me
lius est tibi studia et magistra
et deinde religionem intrare pdicare
et hominibus ma salute onde petoes
in deum qnte qua hic solus esse
Et sic seductus festinavit ad alium
sociu iuniore dicens Angelus mi
apparuit et terra in dix^t transferas
te a me ad studium Cui iunior
aut ego non sum tante sanctitatis
ut angelus m loqr videas ne
seducaris Nonne scis scriptu in ewo.
Quid pdest hoi si vniuersu mu
lucretur aie vero sue detrimentu
paciatur ego hic maebo Ad a^m
sanctu tu accessit et visoz ei re
tulisset Cui in cessavit vide ne se
ducaris Nonne scis scriptu Nemo
mittens manu ad aratru respi
ciens retro aptus e regno dei Iste
qui incepit si qui pseuaverit
salvus erit ego non exibo sz h
maebo Habeo em libellos
in quibus cottidie lego et in tm
delector q qua diu vivero no
exibo hoc desertu Vn9 libellus
scriptu mtrris lris z9 rubeis
3us aureis In pmo scriptu nigris
lris lego cottidie oia pcta
mea cum ne te omissa ut ea h
emedaz et deo dicam Recogi
tabo tibi omnes annos meos in
amaritudo aie mee Noli me
9dempnare In scdo libello rubeis
scriptu lris lego xpi passionem et
mortem innocentez ut ei9 sz
exstitum Et hic moriar spualit
oib creaturis et soli deo vivam
In 3° libello aureis scriptu lris
lego celi eterna gaudia q nec
oculus vidit nec aures audivit nec
in cor hois ascendit ex cellunt
em omnes sensus humanos q deus
pparavit diligentibus se Et sic
omnes tres p maserunt in celulis
suis et deo servierunt usqz i mortez
Et sic spus scs ipsos in desertu
duxit Spus angelicus eis mi
nistravit et spus malignus ab
eis fugatus fuit Et hic in ewo.
de xpo dr Spus scs ihm in
desertu duxit Spus humanus eu
esurire fecit spus malignus
eu tptavit spus angelicus ei
ministravit Sic eu spus scs du
xit hoiez in desertu religionis et
ne pnie et spus humanus eum
esurire facit dei iusticiaz Vn.
Si iustus homo mille annis viveret
semp dei iusticia esuriet nuqua
diceret sufficit donec moreretur eu
esuriret sz dum ista aut esurire
et sti spus malignus tam tpta
bit Vnde xpo9 Qui volunt pie et religi
ose vivere pparant aias suas ad
tptacionem ut sz resistere valeant
Quo facto venit bonus angelus
ministrans ei in vita in morte et
p9 mortez In vita eu custodiendo
in morte dyabolu abeo fugando
et p9 mortem in celu deducendo

Dominica secunda quadragesime
et sermo de transfiguratione
Assumsit Ihesus Petrum
Jacobum et Iohannem fratrem eius
et duxit illos in montem excel-
sum seorsum. Matthei 17. Secundum
beatum Augustinum invisa possumus diligere
sed incognita nequaquam. Et 1 Jo. 4: Deum
nemo vidit umquam quamdiu sumus
in terra et tamen deum ex toto corde
possumus et debemus diligere quia
et ipse in cruce pendens dilexit
nos. Et licet deum non cognoscimus
per fidem et eciam per scripturam et crea-
turam ipsum diligere non possemus
nichil enim amatum nisi cognitum.
Unde in exterioribus videmus
quod amor cuiuslibet rei est ex cogni-
tione. Omnis autem noticia principium
capit a sensibus. Unde si quis vult
vendere librum innotescit ei per
visum. Et si scolaris vult adipisci sci-
enciam magistri innotescit ei per
auditum. Et si quis vult vendere vinum
innotescit ei per visum et gustum.
Unde: gustate et videte. Et si quis vult
vendere pannum innotescit ei per
tactum. Et sic patet quod omnis noticia
rerum provenit per sensus nobis et
quanto res quam cognoscimus est
melior et nobilior tanto ama-
bilior. Quia autem Ihesus Marie filius
est summum et nobilissimum bonum a quo
omne bonum, ideo volens discipulos
suos inducere ad cognicionem sui et
per eos omnes nos in sui amorem trans-
figuravit se ante eos ostendens eis futuram
gloriam et claritatem. Primo visui quia
resplenduit facies eius sicut sol.
Secundo gustui quia Petrus tunc modicum
gustavit divine suavitatis dixit: bonum
est nos hic esse. Tercio auditui quia
vox de celo ait: hic est filius meus
dilectus. Quarto tactui quia tetigit eos
dicens: surgite nolite timere. Et sic
omnibus sensibus manifestavit se
ut verus dei filius cognosceretur
et per consequens ab omnibus nobis diligeretur.
Et hoc probat [illegible] circa que prosequi-
bimur pro posse in valle loquendo deo
cooperante et spiritu sancto. Item.

Assumpsit Ihesus Petrum. Pro con-
biamento dicitur felix et bona so-
cietas faciunt omnia humana lucrum
et dampnum leticiam et tristiciam
vitam et mortem. Sed feliciorem socie-
tatem mutuo habere non possumus
quam ut omnes simul vivi in
eterna dilectione amore Ihesu Christi,
ut multitudinis credencium sit cor
unum et anima una. Unde hoc
dominus Ihesus nobis precepit dicens: Man-
datum novum do vobis ut diligatis
invicem sicut dilexit vos. In talem
felicem societatem fuit Ihesus cum disci-
pulis suis cum se coram eis clarifi-
cavit in monte Thabor ostendens
quod omnes qui mutuo vivunt in fi-
delitate fraternitate merentur videre Ihesum
clarificatum in montibus celestis [illegible].
Qualiter autem Christus fuit clarifi-
catus patet in presenti evangelio: [illegible]
Assumpsit Ihesus Petrum Iacobum et
Iohannem fratrem eius et duxit illos
in montem excelsum seorsum id est in
montem Thabor qui fuit speciosis-
simus mons in terra promissionis.
Et dicit Beda: Seorsum eos duxit
ad ostendendum ut qui Ihesum Christum
in decore suo videre desiderat

mente in excelsis habitus et ru-
bonis religiosis dicere quantum nostra gra-
ciosis meliis est. Et dicit autem hos
tres specialiter assumpsit pre aliis. Prima
petrus ait Ecce nos reliquimus omnia
et secuti sumus te quid ergo nobis dabis
primus. Et Johannes et Jacobus petierunt
sedere vestimenta tuo in regno suo Jo-
istos assumpsit omnino quia primi futuri
Ambo dicit assumpsit petrum quia ei da-
nes regni celestis tradidit Jacobum
quia primus gradum sacerdotii ascendit [illegible]
[illegible] et primus christum sacramentum conferit
ipse et pro christo Et inter omnes apostolos
primus martirium sustinuit et primus inter
omnes celum ascendit Johannem assumpsit
quia matrem eius commendavit erat
Tercio dicit hos tres assumpsit ad de-
monstrandum quod omnes in quocumque statu
constituti fuerint martirii vel ihesum christum
videant in sua claritate et maiestate
Nam petrus gerit personam coniugatorum
Nam omnes coniugati si voluerint mu-
tuo vivere ut decet habendi sacramentum matrimonio
mali merentur vitam eternam Et hec
quia multi mutuo modeste vivunt
Ideo non vitam per mortem merentur eternam
Johannes gerit personam virginum que sequuntur
agnum dei quocumque ierit unde
quod omnes pure virgines merentur salvari
Et fatuis virginibus dicet Amen
dico vobis nescio vos Jacobus non
gerit personam coniugum et virginum non
nec coniugati quia merentur de collegio
omnibus quod omnes pueri coniugati vi-
dentur religiosi et scolares fuerint si
voluerint salvari Dum autem dominus
istos tres secum in montem duxit
transfiguratus est coram eis et resplen-

duit facies eius sicut sol vestimenta eius
facta sunt alba sicut nix Glosa
dicit non substancia carnis amisit sed glo-
rie futuram omnibus nec ostendit Caro non
fulsit sed divinitatis que latuit per tot-
hominem resplenduit in tunica Et
Orosius dicit tanquam sol et clarior
apparuit sed ex eo potencia sig-
no habuit Et remissius dicit
discipuli in monte viderunt
duos soles unum in celo totum
mundum illustrantem Alterum in fa-
cie christi solum hanc partem illumin-
ante ubi steterunt Et ideo sunt
magis quod adhuc mortalibus ho-
sacie clarior fuit et fuit tam-
en talem Et discipuli mortales tem-
poralem poterant videre claritatem Nam
si alii advenissent non vidissent ihesum
sic clarificatum videre non potuissent
Et non perdiderunt dominum ihesum sic
clarificatum multiplici racione Primo
Secundum ut Johannes dicit Omnes ihesus predixit
multociens discipulis suis regno-
minimas passiones suas Ideo ne
minimum timerent ostendit eis clari-
tatem in qua ipse resurrecturus in a-
et claritate resurget omnes electi
Apostolus Salvatorem expectamus do-
minum ihesum christum qui reformabit
corpus humilitatis nostre configuratum
corpori claritatis sue Beda Secundum Crisostomum
quia discipuli audierant a domino
se ipsos etiam a morte mori Unde
ait Nemo est discipulus super magistrum si
me persecuti sunt et vos perse-
quentur Ymmo venit hora quod omnis
qui interficit vos arbitretur obse-

quia se prestare deo. Secundo ne discipuli nimium timerent mortem, sed ad futuram claritatem et gloriam se disponerent. Tertio ut ipsam gloriam et claritatem eis ostenderet. Textus 2m Remigium ut ostenderet quod in futura claritate appareret omnibus electis suis in extremo iudicio sed reprobis tota terribiliter appareret quod potius vellet mori et in inferno esse quam eam videre.

Existente autem Christo in ista claritate apparuit illis moyses iam mortuus corpore assumpto de propriori aere assumpto et helyas adhuc in paradyso vivens corpore allato virtute divina. Illos duos angelos voluit ibi apparere unum de vivis alium de mortuis ad ostendendum se esse dominum vivorum et mortuorum et iudicem omnium. Tertia ad ostendendum. 2m Leonem quod voluit istum visionem in sua claritate videre et gloriam deus sua velud morti mundo et vivi deo. Tunc apostolo dicentes: vivo ego iam non ego sed vivit in me christus solus q. d. nihil est quod nunc et tante sed solus christus vivit in me locutus pro me et operatur pro me. Isti duo moyses et helyas loquebantur cum domino. 2m Cyrillum de mysterio passionis sue dicentes: o domine ihesu gratiam tibi quod tam clara faciens dabis gratiam et tam tener hoc flagellari et vulnerari et demum crucifigi. Cumque ibi essent attendens petrus ait: domine bonum est nos hic esse in alto monte in quo securi sumus. Filii enim isti

non confidebant in lanceis et in gladiis sed in montibus excelsis. Insuper moyses hic nobiscum est qui demersit exercitum egiptiorum cum suis militibus et suis qui et post fugam iudeos quamvis nullum habent regem. Et habemus nobiscum helyam qui fecit ignem de celo cadere et quinquagenarios principes consumere. Isti duo poterunt nos defendere. Ideo si vis faciamus hic tria tabernacula tibi unum moysi unum et helye unum; ipse et pro socijs non loquebatur cogitans ipsos esse cum domino in suo tabernaculo. Et loquebatur nesciens quod diceret, a sensibus alienatus. Quia dominum ihesum passionem impedire voluit et omnium nostrum salvacionem. Etiam cogitavit se esse adhuc mortalem et quod comederet et biberet. Ut dicit pater erat qui vis facere tria tabernacula cum solum vnum possidere debemus domino dicente fiat unum ovile et unus pastor. Sed queres quo petrus cognovit moysen et helyam quos tamen in terris numquam viderat. Moyses fuit mortuus et helyas in paradyso. Iste translatus vivus antequam petrus fuit natus. Dico ipsos cognovit in claritate christi. In qua claritate etiam unusquisque alium cognoscit in extremo iudicio quem numquam vidit. Sicut enim lux solis facit nos cognoscere diversitatem omnes colores. Ita claritas christi in extremo iudicio facit nos cognoscere omnes homines qui fuerunt sunt et erunt et omnia gesta illa.

Adhuc autem eo loquente ecce nubes lucida obumbravit eos

que nubes secundum Ambrosium causata est
ex lucis claritate. Dominus sicut fumus ab igne.
Et ecce vox patris celestis de nu-
be ad modum tonitrui magni in so-
nuit. Ita quod Ambrosius commemnit testimonium
de Christo perhibuit dicens. Hic est filius
meus dilectus in quo michi bene complacui
ipsum audite. Gilbertus dicit. Ci-
filius aliquando esset qua pater per filios
sibi complacere non posset. Sed pater
in Christo habet complacentiam sicut et in
filio tamen sint unum in divinitate. Ubi
enim apparuit tota trinitas. Primo fi-
lius in carne splendenti. Spiritus
sanctus in nube eos obumbrante.
Et pater in voce filium extollente
et magnificante. Unde audien-
tes discipuli vocem illam ceciderunt
in facies suas et timuerunt valde.
Ceciderunt enim velut essent
viribus omnibus destituti. Et hoc petrus
non precogitavit cum ait. Bonum
est nos hic esse. tamen iam presen-
tia Christi in terram cadet valde
motus. Sed Christus accessit et te-
tigit eos dicens. Surgite nolite
timere quasi dicat in presencia mea nullus
debet timere sed gaudere. Unde psalmus ait.
Non timebo mala quoniam tu mecum
es. Levantes autem oculos vide-
runt neminem nisi solum Ihesum in conspectu. Se-
cunda claritate et nube ablata. No-
bis in exemplum ut oculos mentis levemus
omnia mundana consideremus vana
fallacia transitoria et despicibilia et
per omnes omnia contempnemus. Sicut fecit
ecclesiastes qui ait. Vidi cuncta que sub
celo fierent et ecce omnia vani-
tas et afflictio spiritus.
Ideo neminem videamus omnia preter

quoniam alii apostoli ... non fuerant rapti ...

deum contempnamus nisi Ihesum cui adhere-
amus tota anima et corpore dicentes
cum psalmista. Michi adherere deo bonum est
et ponere in domino deo meo spem
meam. Et descendentibus illis de
monte precepit eis Ihesus dicens. Nemini
dixeritis visionem donec filius hominis a
mortuis resurgat. Et hoc fecit
multiplici ratione. Primo secundum Bedam
ne dictum esset incredibile propter rei magni-
tudinem. Secundo secundum Theophilum ne
scandalizarentur homines qui viderent
eum crucifigi dicentes quam gloriosus fuit
in transfiguratione et modo quam abiectus
est factus. Tercio secundum Remigium
quia si hec claritas omni populo fuisset
manifestata impedivisset passionem
eius. Quarto quia alii discipuli fuissent
contristati quod illis et non omnibus etiam
ostendisset. Ut dicit Damascenus. Quinto ut nobis
daret exemplum quod in nostris donis spiritualibus
laudem humanam non queramus dum
super quas habemus huiusmodi revelaciones
sileamus. Unde paulus in 2a corinthiorum
de raptu tacuit xiiij annis.
Legitur enim quod quidam pater fuit
habens revelaciones et visiones qui
cum dixisset mutata facta est. Quesi-
tum dixisset multa facta est. ... maiorem
... sit
sanctior aliis dicens semper quod non
quia perfectio status consistit in caritate.
Et quanto quis caritate fervencior tanto
sanctior. Et huiusmodi visiones sunt
ex libera dei gratia que peccatoribus
aliquando etiam revelantur. Etiam enim
apostoli non fuerunt minores sancti et
quam paulus de quibus tamen non legitur ex[emplum]

q̄ fuissent in terciu celu rapti
Vnde etiam nolebat bta maria vgo
vocari de sco iohe bapta. Vnde illud
quatuorque iusta tibi pro huius donis
sciat nō habuit. Nec q̄ habuit
minimu reputat. Sed magis humiliat
qz possibile est ei hmōi dona inspoctoes
rede in mirator mīti vl pre
mū. Et d. q̄re nō dat quibusdam
pfectis et alijs nō maius pfecti
videt. huiusdi inspoctoes dico q̄ deus
qui a toto oim nouit naturam
oim Vnde dispositis aīa ad
iactanciam sive ad spualem supbia
illis dat tlia nō ondit qz ex hoc
tepestent a supbiret vmo
stos se reputarent Sz illis
tm tlia ondit quos sit ex hijs donis
pfice et magis ac magis in
se ipis humiliari et magis i
caritate exardesce. Subsiq̄o

Assūpsit ihūs pe. In nubib
istis historiale et morā
intellectū nouit Tria ad nrā
moralem instruccionem ptinētia Pmo
q̄ totius vie nrē peregrinatois
terminus qui e modo excelsus. Secūdo
q̄ viator et peregrinantium nrū
qz pe. ia. et io. Tercio q̄ viator
rector ductor et pedissequus
qz assūpsit eos ihūs. Ihūs du
cit omnes in vita eternā ascende
res Vnde dicit Imitatores mei es
tote sicut filij karissimi. Pmo nob to
tius vie nrē peregrinatois terminus
qz mons excelsus sz scte trinitatis Hec
fundamta eius in montibus excelsis
Tri. Et q̄ excelso est mons scte

operacōis. Scdo devote contemplacōis
Tercius bte visionis. In primo monte
scte operacōis viri ihūs laboriosus
In 2o monte sz bte contemplacōis vi
ihūs transfiguratus. In 3o monte sz bte
visionis vi ihūs glorificatus. In pmū
montem ascendi hijs passibus p qbz
xpūs ascendit sz passibus virtutum
Vnde dicit p bn. Sic ego paupertate
tristi et humilitate pare et caritate in
declinabiles semitas tenui Sic et
tu eisdem incede vestigijs non
declinabis a dextris tm nec ad sinistram
docuit etiā nos incedere hijs
viis Pmo in paupertate d. Virtute pes
spu qm ipsorum est rgnum celorum d. Sic mdo
cede q̄m 2o Sz in humilitate. d. Disci
te a me qz mitis sum et humilis
corde Tercio de pare ait Pacem relinquo
et ctimonias suie qbz nemo videbit
deum Sz 4o de pania dicit In pacia vra
possidebitis aīas vras Cum istis
gradibz ascendit in montem scte opaconis
videbant ihm an se ut homines labo
riosum d. ex ipsis. Paup sum ego et
in laborib a iuuentute mea Exemplum dedi
nob ut q̄admodum ego feci ita et
nos faciatis. De hoc aut monte
laborioso ascendit in 2m montem
devote contemplacōis. Altiua enim
vita nrā e contemplatiue Vnde ba
rit dauid Qui ascendit in montem dni
aut qs stabit in loco scto eius Sz
ipm contemplando videt ihm transfigura
tum sicut isti discipli. Vnde Innocens
manibz et mundo corde q. d. Cui
nō facit malum nec cogitat iniquum
et q̄ nō accepit in vanum aīam
suam Sz magis ea virtutibus

decoravit. Hic accipiet benedictionem
a domino q. d. Hic ascendit in montes
contemplacionis. In hoc monte stan-
tes vident terram promissionis
cum moyse sed ibi non sunt. Ita corpore
Videmus nunc per speculum in enig-
mate tunc autem facie ad faciem. In quo
notatur quod duplex est visio unam vide-
licet in patria. Visio vie fit quasi
per speculum. Sed visio patrie fit facie
ad faciem. Augustinus Videbit ihesum
qui bene vivit bene studet et bene
et devote orat. Bene vivit qui
pie vivit scilicet omni iniquitate car-
nibus et spiritus. Augustinus Isti modo vide-
re ipsi deum videbunt. Bene studet
qui eruditur caritatis veritatis studio et vo-
luntate. Bene orat qui nichil contra-
rium saluti eterne petit. De hoc
monte ascendit. Tercius mons est
beate visionis in quo videbitur deus
et homo glorificatus scilicet in celo em-
pireo. In quo tot sunt montes
quot ibi sunt sancti. Unde psalmus Leva-
vi oculos meos in montes unde
veniet auxilium michi. Demumque
primum montem ascendit iste opera-
tionibus numquam debet descendere quia
virtutes inceptas non debet post-
ponere. Sic nobis fecit qui ait
In noticiam et iustificacionem in qua
quam incepi non deseram quod diu
spiritus vite in me est. Sed qui
ascendit tercium montem contemplacionis
descendere oportet. Augustinus Descende
ut ascendas q. d. descende in acti-
vam vitam ut ascendas in contempla-
tivam. Sed de isto monte ascendit in
montem beate visionis de quo descendere
impossibile est. In quo videbit gloriam
tas. In quo unusquisque sanctorum dicit

Gaudium fecit michi dominus ihesus et
omnes qui videbunt me congaude-
bunt michi. Ieronimus quanto plures sal-
vantur tanto gaudium et iubi-
lacio maior unusquisque de alio gaudebit
sicut de seipso. Ut igitur imperfectum
dei visionem et contemplacionem posse-
mus venire deus quadrupliciter se transfi-
guravit. Prima transfiguratio fuit
naturalis scilicet in eterna generatione. In qua
invisibilis et incognoscibilis fuit.
Ysaias Tu es deus absconditus. Un-
de partem faciei deum a qua yma-
ginem ponens eius partem q. d. nullam
Nullus unquam pictor tam subtilis
visus qui possit facere ymagines
de eo patrem. Hoc secundo transfiguravit se
in creatura tam celum et terram
et omnia que in eis sunt ut saltem per
creaturas cognosceretur. Ieronimus dicit apostolus
A magnitudine creature cognoscibiliter
poterit creator cognoscitur. Sed
quia transfiguracione eraverunt philosophi
et pagani colentes creaturas pro
deo et creatore. Ideo tercio transfiguravit
se in scripturam ut saltem per scripturam
cognosceretur. Scriptura enim dicitur liber domini
quia in celi firmamento et super omnes eius
omnibus virtutibus eius q. d. Scriptura non est
deus sed opus dei. Sed huius scripture
contradixerunt iudei. Nam licet scriptura
dixisset deum in carnali divinitate deus
et homo nasci in una persona. Ysaias
Ecce virgo concipiet et pariet filium
et vocabitur nomen eius emanuel i.
nobiscum deus. Quarto cum factum fuit
visibilis. Ut Jo. dicit Vidimus gloriam
eius quasi unigeniti a patre. Baruch
nobiscum in terris conversatus est. Sed hic

tu iudei qui dixerunt et credere
noluerunt. Dicimus transfiguratus
in christum, quia a iudeis christus
fuit. Sed in transfiguratione fecit potest
obumbrari terra montes petras
scindi monumenta aperiri et mortu-
os resurgere ut saltem ad hunc re-
co cognoscerent eos tunc esse resurrexi-
sse tu mortuus resuscitat. Cum
transfiguratione non solum adhuc iu-
dei sed et mali peccatores contradicunt
qui ihesum christum sunt. Mitti ihesum christum
nisi non clarificant sed magis in-
finitas peccatis nisi spiritibus formant.
Ezechiel viii. Elevavit me spiritus inter
duos et me adspicere. Dixit: fili ho-
minis fode et vide quam mitis late-
at. Et cum fodissem apparuit porta
et vidi multa ydola depicta per
circuitum. Ecce modo cum per inspi-
rationem spiritus sancti fodemus conscien-
ciam ipsam bene perscrutando vi-
demus diversa ydola, scilicet omnia peccata
mortalia a nobis commissa: quot
peccata tot ydola. Que omnia ydola in
nobis sunt delenda et expellenda.
Ubi cupimus ihesum videre transfigura-
tum in monte et in futuro. Videte fa-
ciendum requirit ut sumus petrus iaco-
bus et iohannes. Primo oportet sumus
petrus qui interpretatur agnoscens
quia cognovit ihesum christum petrum
sum et se ipsum morituram. Primo
cognovit ihesum christum esse dei vivi dei
filium. Ceteri autem de christo essent
varie opiniones quidam dixerunt
eum esse heliam alii ieremiam alii
unum ex prophetis. Ihesus dixit dis-
cipulis vobis quem me dicitis. Respondit
petrus ait tu es christus filius dei
vivi. Hec cognicio facit nos deum
diligere. Non enim potest cogitari et non di-
ligi dilectio. Quo cognicione ortum
trahit. Augustinus. Caritas autem dei di-
ligi ei sunt et ei vivunt et per
omnibus mereri. Gregorius. Signum dilec-
tionis exhibitio est operis. Caritas enim
dilectio nescit ociari nescit fatigari.
Laborat infatigabiliter pugnat in-
separabiliter et adheret inseparabiliter. Secundo
petrus cognovit peccatum suum. Unde
ostendit flevit amare. Ymo quo-
diu supervixerit illa hora qua dominum
negavit surrexit et flevit et ita
tum flevit quod maxille eius facti
sunt velud cruda caro. Constantur
flevit trina negacione qualiter
flere debemus infinita iterum nega-
cione quando enim ~~peccata~~ mortale
peccamus tociens christum negamus. Seneca.
Initium salutis est peccatum commissum
cognoscere et penitere si cognoscimus
deus ignoscit. Tercio petrus cog-
novit finem suum dicens. Certus quia
velox est depositio tabernaculi mei,
quasi diceret scio quia cito me oportet mori. Cognos-
camus et nos morituros et nescimus
quando quo vel ubi. Ieronimus epistola dicit.
Facile contempnit omnia qui se sem-
per cogitat esse moriturum. Hec enim
cognicio facit hominem christum vivere
qualiter de peccatis dei mori. Quia bona
bona vita ducit ad bonum finem.
Secundo ut mereamur ihesum in celo videre
clarificatum sumus iacobus qui inter-
pretatur luctator et supplantator

ut ipsi luctemus et supplantemus car-
nem mundum et diabolum Augustinus
Mundus vincitur contempnendo carnis
concupiscentia fugiendo et diabolus resistendo
Jacobus Resistite diabolo et fugiet a
vobis In hac pugna nullus vincit
nisi voles Augustinus Sine nulla esset
temptacio nulla esset pugna sine
pugna nulla sequeretur victoria sine
victoria nulla merces corona sine
corona ibi nulla esset vita et sine
vita ibi esset mors perpetua Ideo
restat ut sic pugnemus et victoriam
totam obtineamus qualem in celo pre-
miari cupiemus ps viriliter agi-
te et confortetur cor vestrum omnes qui
speratis in domino Secundo ut mereamur Ihesum
Christum videre claritatem in sua ma-
iestate apostolorum ut et sanctus Johannes quia
imperpetuum in quo est eterna Unde ad
eternam ingredienda requiritur puritas
vite quia Johannes fuit purus Unde
libro sapientie dicitur Sapientia in eterna trans-
fert se in animas sanctas amicos dei et pro-
phetas constituit (?) Item in malivolam ani-
mam non introibit sapientia Contra divinas
scripturas id est dei et scriptores contemplatores
divinarum secretorum in se continentes Sub a-
spirituo et in montem excelsum du-
cit id est in eminenciam spiritualis vite in
qua homo mente et spiritu elevatur et
deum verum contemplatur dicitur id est apocalypse Ele-
vavit me spiritus inter celum et terram
quasi dicit intra moram non placet michi
cum ibi omnes sunt peccatores nec
in celum ascendere possum quia ibi sunt
sancti tamen ego adhuc sum mortalis
Ideo mecum teneo de omni terra nisi
concupisco nisi vite sustentamentum
sed toto cordis affectu ad eterna

anhelo sicut David qui ait Renuit
consolari anima mea scilicet in istis munda-
nis et carnibus meorum fui dei et
in eo delectatus sum Exemplum fuit
una sanctimonialis in anglia que
valde fuit pulchra quam rex an-
glie omnino voluit habere in uxorem
propter eminentem ipsius pulchritudinem
et nisi ei daretur in uxorem
voluit claustrum destruere Spons
deum adoravit ut custodiret
eam dicens Deus meus qui nosti corda
omnium tu scis quia in nullo delector
nisi in te solo deo meo custodi
virginitatem meam tibi vovi Et cum
sic oraret venerunt milites
et nuncii regis ut eam regi
adducerent Quibus hec virgo ait
gracias a domino rege quod pro maiori
sibi in me complaceat pre ceteris mu-
lieribus cum tamen plures sint vxores
et mulieres pulchriores me Et
tunc fecissent Unde rex oculi quod
non est mulier vivens que tam
amabiles oculos Milites cum hoc
renunciassent Illa ait ex parte
modicum donum me decent mandata
et precipiunt cultella sua et eruit
sibi ambos oculos et dedit eos altri-
moniali dicens ut faceret regem presentari
Et quod diceret quod non vellet perdere animam
suam propter oculos suos quos habet
oculos mentis et intellectus cum quibus
videt Ihesum claritatem in quo tamen
delectaret quod prius vellet mori
quam eius dei consolacionibus spiritualibus
privari Et cum rex audisset ab hor-
ruit factum et maxime penituit
et claustrum multis bonis ditavit

Et tande in eode claust sepultus
fuit. Rogem ergo dnm ihm xpm
ut det nob vitam etnam et celeste co-
templae oia vana et mudi gau-
dia ctepne ut meam etnam gau-
dia possid. De eadem dnica
sermo dr ewn° scdarium pbro 4

Ecce mlier a finib illis
egressa clamabat dicens
miserere mei fili dauid. Math 15
Sicut e in naturalib sic suo mo est
in spualib. Et 3 sicut e in na q mul-
ti sunt virtutes valde pue i corpe
et tn magne in virtute. Sicut vi-
demus in spebus in qbus medicina e
na et pua radix maioris e vir-
tutis qua magna arbor silvestris
Et pua lapis pcios ut saphirus
smaragdus ecc maioris e virtutis
qua petra magna. Et etc in ho-
minibus videmus q pu hō corpe
maioris co dis et aios ecc
q magnus rusticus. Unde katho
dit. Corpis exiguitatem vires co-
tempne noli. Sic spualiter dico
multe sunt pue psone q tn sunt
fortes et magne spm. Aug dicit
q mir magni corpe debiles sunt
spm. Et debiles corpe fortes sunt
spm ut patuit in ista chana-
nea ho dn xanan baptisata
nec in fide xpi informata et
tn ta fortes spm fuit ut gram
dei impetravit sibi ipe et filie
eius. De q viris dicitur Dilecti
viri s vult salvari in spiritualib
scos mres qui sanguinem et vitam
posuerunt pro xpo ut securi
pvenirent in eternam vitam

seipos compararent. d. Nos possu-
mus eis assimilari quibus fuerunt
angeli locuti et per spm scm inspi-
rati. Et si mlieribus dicitur di-
lecte mlieres in spiritualib exempla
scorum prem qui pr multas tribu-
lacoes transierunt et in fide-
les innenti sunt. Sic mlieres se
compararet d. Cum sim fra-
giles quo possumus scos pres
imitari. Secluss et excusacioni-
bus utimur. Et altem oes
imitemur hanc mlierem chanane-
am ut impetremus dei gram sicut
ipa fecit q xpm accessit ipmqz
adoravit d. Fili dd mie mei
q sunt uba ardentis amoris et
prime assumpta est. Sermo

Ecce mlier etc. Eccl. dicit
est tempus pdendi et e tps
acqrendi q. d. Sunt parentes
e tempus pdendi amiciciam dyabli
et e tps acqrendi amiciciam dei
Et hec est ptcom ahn ymo mor-
tutam nra pimus qn dne e pxi-
mu et qn ppas aias necabim et
pgmus amiciciam dyabli habuimus
Restat modo amiciciam dei acqre
exemplo mlieris chananee que
suis pcib dei gram impetravit
Unde scdm anciq dice potuit
Audi me deus meus lume oclo-
rum meorum vide me vere adte venio
de sertum meum ho abscondo medi-
cus es sana me diues es pau-
per sum dico me mirator es miser
sum miserere mei. Et qualr dnm
ihm adoravit patz in pnti ewa-
ngelio dicit. Egressus ihus de terra

genazareth secessit in ptes dn-
acu cum tyri et sydonis nob
in exo p dei gram et in maz vo-
lung impetrare dz nos exire
ab omibz pctis Unde Amb. dt
Effusis viris in effusu virtutis opa
opotz et q exire ab actu pcti
a volu te peccandi et a pctoru
radicibz De actu pcti de pub-
filii pdigi ne adiciab ꝑ pmaz
actas De volu te peccandi Und
tolle volu tez peccandi et dya
no dnabi tibi Nichil em ar-
dz in inferno nisi ppa volutas De
radicibz pctoz dz in levit q
si r maserint erut sicut clavi
in oclo et sicut lancea in corde q
d. Sicut clavus oclm excecat et
lancea cor mortificat Sic radi-
ces pctoz i. male consuetu nes
excecant ronez et mortificat
aiaz Et multo a pctis exire
demus qz tyrus interpretat an-
gustia qz in pctis mortalibz
existes vere dice pt Angustie
sunt m undiqz qz sursu oclo
levando deum meum q offe-
di video Si infra video sepul-
m aptu que merui Si intra
me vido aiaz meaz qua in
mortez vulneravi Si ext me
vido vanitez mundi in qua spem
meam posui Et sydon interp-
tatur venatio qz unu pctm ve-
natur ab alio Jac. Qui facit
pctm servus e pcti ꝑ servus pcti
e servus dyabli Ido sic servi mi-
lite in aho erut [illegible] a
dmis Sic et pctores a dyabolo.

Ys. Tremetis diis alienis qui
no dabunt requiez die et nocte
q. d. nec in pnti nec in futuro Jo si re-
spicis dic Effunde sicut aqua cor
tuum ante conspectum dni dei tui Ita
q nichil saporis pcti remaneat
in consciencia tua Aug Vino liquore
effuso aliq infundi Et aug
dt Vas eis effunde q habes
ut recipias q no habes Effun-
de pcta ut accipias dei gram
Et scilicet dt Effunde sicut aquam
cor tuum Ita aqua sola effundit
q nichil saporis nec liquoris p-
maneat in vase Sic ad pure
debz ho confite pcta ut nil rema-
neat q consciam remordeat Sed
multi effundunt cor suum sicut mel
qui licz confiteat tn delectabir re-
citant de pctis commissis Et sic
de melle faciunt amaritudinez
absinthii Ysa Promissa quam ama-
ra sunt q' absinthium Alii effun-
dunt cor q' lac q pcta sua deal-
bant i. excusant q. d. minus pcca-
vi Sunt ea paupt [illegible] a p mata
[illegible] indictus fui Quidam ef-
fundunt cor quasi vinum Vinu
effusum remaz odor Et sunt qui
zelant pcta sua et vani confessoi
dicunt una pte pctoz alteram [illegible]
et sic semp retinet mos consue
Di tr q' sapiens Effunde sicut aqua
cor tuum ut si nec saporis nec
odoris remanz in corde tuo Sicut
dicit xps exivit de finibus tyri
et sydonis Et ecce mulier cha-
nanea a finibus illis egressa cla-

mauit d· miserere mei dne fili
dauid filia mea male a demo-
nio vexat Que no intelligit
defectu ei⁹ s ego expmento a
moe sentio defectu ei⁹ taquaz
meu io misre mei Et dns no
rndit ei vbu qz voluit pbare
et maifestare fidem mlieris
Unde hec mlier dice potuit
ut Aug d Dne qui es spes
om̄ī intespancin Ubi nunc spes
mea hen me misam adquam
ofugiam nisi adte de⁹ meus
s tu fugis a me Ubi nc mia
tua qua dixisti orib⁹ code tbu-
latis In quacuqz tbulacoe clama
uint ad me exaudia eos Ag-
ne dei q tollis pcta mudi mie
mei s audio vote plentez cm
tacentes o Dne de⁹ mie mei
Et tu sic dnm adorarez accesse-
rut discipli rogantes eum
dicentes Dne dimitte eam qz
clamat p⁹ nos q· d· no decet
te et nos ita vexari clamore
tu in sme clamore potius exo-
neire ipe vndes ait No su
misso nisi adoues domus
isrl· q pierut q· d· hec no e
de omb⁹ meis Et illa venit
et pcidit an pedes ihu et ado-
ravit eu d· Dne adiuua me
Brn. bne ubu et anxie l' in
dictu q· d· No e q adiuuet
nisi tu de⁹ me⁹ Et rndens
ihus ait No e bonu sume
pane filior et dare canibus
q· d· es ist nit gut den kinden

das brot nemen vnd den hunden
geben q· d· Tu no es d mis filioru
meor s es q' canis Et illa eciam
dna q· d· vm dixisti qz q' canis
su Nam et catelli· i· iuuenes cam edt
de micis q cadunt d mesa dnor suor
q· d· Ne et ego in ate faci da e quasi
mica tu sis de⁹ omps qz potes sal-
uare iudeos et gentiles intercre-
dentes Tum ist· h⁹ mlier sic in
staret pcib⁹ xpm ut vm den
adorando et credendo Ait dns
o mlier magna e fides tua fiat
tibi sic vis Et sic q ex humilitate mo-
dica peciit magna meruz spe-
cut qz sanata e filia ei⁹ ex illa
hora Et modo sanat ei⁹ filia d-
buit et ipa exaudiri qz omes v-
tutes ipse habuit qs deo grates
hoiez deo faciunt Habuit pacias
q e soror xpi qua xps nuqz de-
seruit s semp usqz in motez secum
habuit Habuit fidem q e filia
xpi dpo⁹ fides gnat in cordib⁹
nris pxi'm Habuit humilitatem
q e mr xpi humilitas em e ma-
terna fecunditas Et i maria humilit
no fuiss den n⁹ gnipiss n⁹ genu-
iss Habuit humilitez q e mr xi
qz genib⁹ flexis xpm ut den
adoravit Habuit pseuanciam
no meruit dei gram Sub simo
Ecce mlier : Insacr sptura
Exprimt septe mlieres eiua-
gente pfectionib sectatores Septe
vtutes designates ad pfectioz
xiane religionis ptinates Pa-
tous est vitatem cognoscere

et 2m agnicoz veritatis vie ut ho
tu p. possit dre viam veritatis
elegi Scda vtus e q. suos defectus
osiderare et ipos emedare 3a vo
tus e omez spem in deu pone
re Ista e p. om salute sua pro
ipa deu orare 4a vtus e odinar
tam cari in deu habe 5a vtus
e in spu humili deo servire et mo
bus se inutile servum reputare
vtus e in pdict et i oibus bonis
pseverare Prima vtus induces
ad pfectom e veritatis agnoscere
Scdm agnicoz veritatis vie et
vtus mlr in pa mliere eiu
de qua Jo. 4. Cu ueue tu addm ve
nisset ad fonte haurire aq dns
ait mlier da m bibe Cu ue eu
dit tu iudes p. quo a me bibe
posses tu sim mlier samaritana
Ait dns si sires donu dei et
quis e qui dt tibi da m bibe
forsitan ab eo peteres et daret ti
aqua viua q. d. Si me sires
qui sum etna veritas de tra ingi
nali dta veritatis viues ut aduenire
etna pueres Augus Multi sunt
q veritate bn ognoscut si veritatem vivere
vivut ut pbri et vtati de q̃bus
pe. ait Melius erat eis viam veritatis
no agnoscere qua post agnita ret
rocede Sima ecce dt ti Qui sires
volutatem dni et no facit vapu
labit plagis multis Alij mlti sunt
qui veritatem no ognoscunt nec veritatem
vivunt de quibus apo. d. Si quis igno
rat ignorabitur In eis dns dt Qm
dito nos nescio vos Alij sunt q veri
tatem no ognoscut nec sire volut

ut p. d. Noluit intelligere ut bn
ageret Et Job Rebelles fuerut lumini
Et mor p. hoim e q. sire nolu
tate dei et veritatis vivunt ut sunt
boni et religiosi qui vadunt de
smoe ad smoz ut audiat quo
veritatis viue debeant Hanc veri
tate sire voluit Aug. Cum ait
Dne qui semp idem es da michi
cognoscere te et me ut scte dili
gam tibi viuaz et me ipm con
dam Et vald conabitur loqbatur
q. d. Dne qui semp idem es Na
ho no semp idem e qz modo volt
vnu et statim aliud modo letus est
et no mltum post tristis Nam sanus
et statim post infirmus ia viuus et
in bue modicu Et deus semp idem
e Ideo dt dne qui semp idem es no
uim te q. d. Da m sire tua po
tenciaz cui resiste neo pt ut tie
am te Tuam sapiam cui nil
late pt ut ulterius no pccem tuam
mia ne desperarem Mia exi ~~mina~~ mia
plus potes pte q̃ omis pnt
pcare Deinde voluit sire seipz
et suos defectus ut se amedaret
et infra deu humiliaret Unde
sine cognitioe tui no est salus
Bn a te tua osideracio incipiet
ne frust extendaris ad alia
te ipo neglecto Vnd si mrs
om sideru sires et vtutes
om herbaz et gemaz et te
ipm ignorares quid p. dess tibi
q. d. michil pfectu vtus in se
ipa incipit Scda vtus est
ut ho no solu se sm dfectu

cognoscat sed ut se ipsum emendet.
Hec est vero mulier in sancta ewangelio mu-
liere de qua Joh. 8. que in adulterio
deprehensa et a phariseis adductam
ducta et proclamata quod lapidanda
ipsa stetit coram domino et se peccatri-
cem cognovit dicens me miseram se con-
misit designans omnes peccatores
quod peccata sua debent cognoscere et
emendare. Augustinus peccatum non potest
cognosci et peccatum cognitum non vilipendi.
Unde si te ipsum cognosces tibi displi-
cebis sed quia te non cognoscis ideo
tibi ipsi placebis et michi displicebis.
Non in cognitione tua adora deum.
Tu ps. Miserere mei deus quoniam
iniquitatem meam cognosco. Unde
dicit Remigius quod sacerdotes antiqui-
tus pinxerunt ymaginem depinxerunt [?]
in forma hominis denudati habens
flagellum in manu sua gerens [?] fe-
rens folia. In primo folio scriptum est
peccatum cessare volo. In 2° in me [?]
operibus me exercebo ut deus
misereatur mei. In 3° totam spem me-
am in deum pono. In 4° in operibus
pure me exercebo. In 5° in
bona vita perseverabo quia gaudium
celi expecto. Secundum hec facere
debet se emendare. Tertia virtus
est ut hiis omnes spem suam ponat
in domino deo. Jeremia 17. dicit: Ille
qui sperat in deo derelictus est.
3a Hec est vero mulier in 3a ewangelio mu-
liere scilicet in martha Joh. 11. que
12 annis fuit infirma nec curari
potuit aliquo medicamine. Ideo to-
tam spem suam posuit in domino Ihesu
Christo intra se dicens: Si tetigero fim-
briam vestimenti eius tantum salva ero.
Hic cognosces de facto sacerdotes non debe-
re diffidere sed debent omnes spem suam
in deum ponere. Jeremia 17. dicit: Bene-
dictus qui sperat in domino et erit dominus fi-
ducia eius. Sed maledictus qui sperat
in homine. Sed multi sperantes in potestate
eorum multi in sapientia et scientia eorum et
in rerum habundancia. Augustinus se
maledictus qui sperat in homine in me
ipsum sperare non debeo quia et ego ho-
mo sum et plus seduco a me ipso quam
a toto mundo. Jeremia: qui in sperat in potentia sua
est quod qui se sustentat baculo harun-
dineo quia tamquam frangitur. Qui in sperat
in sapientia aut scientia similis est illi qui
se tero committit adducendus. Sapientia
enim mundi stultitia est apud deum. Qui in
sperat in bonitate et probitate sua similis est
illi qui sperat in ymagine depicta
in vola aquis tincta transit. Separet
deinde in potentia dei patris quia potest nos
defendere adiuvando. In sapientia filii qui
novit in nimia salute deducere. In bo-
nitate spiritus sancti quia scit renovare et
sanctificare. Jo. pa. Spera in domino et
fac bonitatem qui sic sperat in operatione
sancte Trinitatis et in bonis operibus similis
benedictus est et beatus est quia deus est
fiducia eius. Quarta virtus est ponere
salutem sic pro nostra devote deum
adorare. Et hec vero mulier in 4ta
muliere ewangelii de qua in ewangelio
audivimus quod dominum adoravit pro filia
sua dicens: miserere mei fili David
quia filia mea male a demonio.

exemplum

revocat. Jacobus dicit: orate pro invicem
et salvemini. Unde inpossibile est mul-
torum orationes non exaudiri. Legitur
quod quidam mater et pater sponte quidam
separatim viverent ambo tamen et obmi-
serunt et mulier omnibus valde pul-
chra. Cum mater commissa puella
tur sit, dampnabat animam suam et
multorum quibus occasionem peccandi dabat.
Tunc per viribus conversa deum et mi-
dalum peccatum tuorum. Conversa in
deum et misera cum. Illa ait: o sancte
frater speras me posse salvari. Respondit:
immo si exercicio peccatorum. Deus enim
dicit: nolo mortem peccatoris sed ut
convertatur et vivat. Et illa ait: sancte
frater orate deum pro me. Respondit: bonum
si permittis michi ut imaginem marie
virginis cottidie salutes expecte mei
cum quinque ave maria cottidie. Donante
virtutis ad me quod promisit et fecit.
Et cum quadam die sic oraret pro re-
ibus per ymaginem marie virginis in brachio
ubi tenebat conversa se ad mariam
dicens: Vide me mea inimica mea
orat me pro filio meo. Hoc tu au-
dissem exclamans: o dilecte puer si
usque modo fuit inimica tua de cetero
erit amica tua. Et maria virgo ait
o dilecte puer exaudias amicam
pro inimica tua. Puer vero respondit: mater
dicit nichil tibi negabo. Et sic ergo
disparuit. Nec puella statim flens
accessit ingentem vitam et tulit pe-
nitentiam confessa fuit et religiosa soror fac-
ta et vitam bono fine finivit. Iacobus
dicit: orate deum pro invicem et salvemini.
Caritatem ergo habe deum ex toto corde
diligere. Hec virtus intelligitur in quantum

mulierem evangelica scilicet in maria mag-
dalena. De qua luce .7. dicitur: dimis-
sa sunt ei peccata multa quoniam dilexit
multum. Diligamus ergo et nos diligentes
istam. Beda dicit super lucam: que sicut magis
maior et maiora primo magna
ut amor dei mundi contempna-
tur et omnia que in mundo sunt maior
ut mundi adversa contempnimus propter
deum tolleamus. Et maiora ut
ihesu christi vestigia sequamur. Et
ipse dicit: Imitatores mei estote
sicut filii karissimi. Intelligitur caritatem omnibus
virtutibus deo. Beda dicit super apostolum: super omnia
continua caritatem habentes que est vin-
culum perfectionis. Et ergo virtus est
in humili spiritu deo servire et in
omnibus se inutilem servum dei re-
putare. Sicut virtus intelligitur in sexta
mulierem evangelica scilicet in sancta
elizabeth ad quam cum maria virgo
pergebat preciose et ipsam eliza-
beth salutasset. Scilicet in utero matris eius
exultavit infans quia statim spiritu sancto
repleta fuit et pro gaudio matris eius.
Unde ait: Unde hoc michi ut veniat
mater domini mei ad me. Item qui dedit quod gaudio
maioribus inditis. Unde superius in quam peccatorum
quanto magis domus gravariam
adeo exaltantur tanto perfundius
in se humiliant. Communis homo et
nos humiles quia humilibus deus
dat gratiam sed superbis deus subtrahit
gratiam. Unde sicut ysaias: super quem requiescet
spiritus meus nisi super humilem et
mansuetum et trementem verba mea.
Gregorius: Nobis spiritus sanctus non inve-

mit cor humile p(ro)ut fugit. Sep-
tima v(ir)tus est in p(re)dictis et in
omnib(us) bonis p(er)severancia. Ut
Non qui inceperit s(ed) q(ui) p(er)severaverit
usq(ue) in fine(m) hic salvus erit. Hec
v(ir)tus int(er) p(ri)ma(s) mlie(re)s quo(niam)
q(uae) regina om(n)i(um) s(ed) p(er) ma(r) v(irgo) q(uae)
p(ro)pter ih(esu)m x(rist)i pa(ssionem) om(n)ib(us) p(er)mansit cu(m)
xpo usq(ue) in morte(m) et sepulturam
Cum tn discipuli et om(ne)s amici fu-
gerent. Adon(?) das nob(is) p(er)severanti-
am. Greg(orius). P(er)severancia om(ne)s
v(ir)tutes dirigit in rectu(m) fine(m) ob
v(ir)tutes coronat o(mn)ib(us) v(ir)tutib(us)
ih(esu)m donat. Ut d(icit) ap(osto)l(u)s. Om(ne)s
quidam currunt s(ed) unus accipit bra-
viu(m) q(uasi) d(icit). Om(ne)s v(ir)tutes exer-
cent(ur) p(ro)pter bravium s(ed) una s(cilicet) per-
severancia sola ip(s)um app(re)hendit
i(d est) Inveni q(ue)m diligit a(n)i(m)a mea &c.

Dominica tercia:

Erat ihesus ei(ci)ens demo(nium) et illud erat mu-
tum Luce xi. Sic
est in n(atur)alib(us) sic s(e) h(abe)t mo(do) e(st) in
sp(irit)ualib(us). Et sic e(st) in n(atur)a q(uo)n(iam) q(ui)
habz inimicu(m) occultu(m) calidi(tat)e
plenu(m) su(m)ma diligencia d(e)z se cave(re)
et nu(n)q(u)a(m) se tutu(m) existe(re) estimare.
Demia occultus inimicus plus no-
cet q(ua)m publicus hostis. Dicit Sa(r)-
penb ... ledes pl(u)s no(cet) q(ua)m s(i)
ad fa(ci)e(m) ho(min)es invadet q(ui)a s(i)c
ho(mo) se ip(su)m defendat. Sic sp(irit)ua-
lit(er) dic(o) vobis. Domi(n)e do habem(us)
inimicu(m) dya(bolu)m q(ui) occultu(m) in ci-
vitate n(ost)ra. Et s(e)p(arat) isto fac(it) (tem)p(or)e

Hic prop(ter) si

du(m) videt nob(is) penite(re) et (con)fite(ri) et
nob(is) emendare. Crysostom(us) aut(em) dya(bo)l(u)s
simulat(ur) nu(n)c lupu(m) nu(n)c lucem
nu(n)c tenebr(as) se o(ste)nd(it) ut multiplic(iter)
ho(min)es decipiat. Nunc gaudet ut il-
ludat gaudentes. Nu(n)c (con)t(ri)stat ut
decipiat (con)t(ri)stes. Nu(n)c in angelu(m)
lucis se t(ra)nsfert ut excecat
sp(irit)uales nu(n)c arma se ondit ut
fugat fortes nu(n)c lupu(m) ut devo-
rat mites et humiles. Ideo unus-
quisq(ue) debz e(ss)e cautus et bo(no) p(ro)p(ositi)s
ne ociosu(m) ip(su)m inveniat. Ut Ier(onimus)
dicit. Semp(er) aliq(ui)d boni facito ne
dya(bo)l(u)s inveniat te ociosu(m). Ideo qua-
mag(is) p(er)iculo(sum) est s(i)c q(ui)b(us) dracone(m)
ap(er)to ore an(te) se stare videt et no(n)
fugeret. At sibi caveret. Sic cum
scim(us) q(uod) draco dya(bo)l(u)s n(on) sitit qua(m)
uitra (?) et sangui(n)e(m) a(n)i(m)a(rum) n(ost)ra(rum) non
dormit n(e)c q(ui)escit s(ed) semp(er) vigilat
ut decipiat et nob(is) mutos et cecos
faciat. Ideo maxima insania est si
no(n) essem(us) p(ro)vidi et cauti q(ua)lia-
liter aut(em) a nob(is) sit fugandus do-
cem in s(e)q(uenti) (ser)mo(n)e. Ego q(ui) p(ro)posui
in valle loq(ui) deo cooperante et
sp(iritu) s(an)cti gra(tia) h(uius)mo(d)i (con)firmante:

Erat ih(esu)s eiciens demo(nium)
In p(ri)ncipio h(uius) s(er)monis q(ui)c(quid)
cu(m) d(omi)n(u)s ih(esu)s fecit ta(m) multa mi-
racula in defectuosis ho(min)ib(us) cu(m)
ip(s)e fecit maior(em) cura(m) et maior(em)
et d(ixi)mus q(uod) q(u)anto maiores (con)tinue
infirmitates tanto maior(em) fecit
curam. Sz maior infirmitas
no(n) est nisi illa que molestat

totum hominem corporaliter et spiritualiter. et hec
possessio demoniorum malis omnibus
infirmitatibus afflicti tam corpore
et non anima sed qui homo est possessus — 3°
afflictus corporaliter et spiritualiter quia usu
racionis non habet. Et quod hoc bene
consideraret tunc in den gutet (?)
quia intus se cogitaret dum dyabolus
sic vexat et affligit viventes
quid faciat in peccatis ~~[illegible]~~ morien-
tes. Ideo enim potest dyabolus de tam ma-
gno celi gaudio qui sit tam magna
pena in inferno qua amabilius deus
tu hominibus dyabolo. Dico quod maiori-
nia magis et graciam ei deus facit
que liberat a dyabolo in presenti et
in futuro. Dicit fecit illi de quo loquitur
presens ewangelium. Sed quod dicit erat ihesus
eiciens demonium ab homine obsesso.
Super quo nota quod demonum multiplex
fuit eiectio. Primo de celo propter
suam superbiam. Unde Ezechiel ait
Eiciam te de monte sancto suo. In qua
eiectione venit ad nos in terram
ad nostram deceptionem. Unde in eius
eiectione auditus est clamor ange-
lorum de celo dicencium: Ve terre et mari
quia dyabolus descendit ad nos habens
magnam iram. Apocalipsis 12. Unde
in terra cronis (?) usurpavit sibi ta-
mquam divinum honorem. Ita permisit se
adorare ~~in ydolis~~ et sibi sacrifica-
re. Et Christus virtute sue passionis
eum eiecit. Unde Nunc princeps mundi
eicietur foras. Secundo usurpavit sibi
dominium humani corporis quia corporaliter
vexabat homines de quo eciam
Christus eum eiecit virtute sue di-

vinitatis Luce 8. Exibant demonia
a multis clamancia et dicencia
Tu es Christus filius dei vivi. Tercio
usurpavit sibi eciam hominum mentis (?)
inhabitando per diversa peccata. Nam
quando homo iste habet mortalia peccata
habet demonia que cottidie eicit
virtute sacramentorum. Unde II ad Corinthios
Templum dei sanctum est
quod estis vos et spiritus sanctus habitat
in vobis. Ideo non decet ut locum deti-
neat dyabolus. Non regnet peccatum in vestro
mortali corpore ut in unoquoque
eorum regnet deus. Eiciens quod ihesus
demonium et hoc erat mutum et cecum
et surdum perdiderat (?) alie ewangelium te-
stantur. Unde nota quod tunc demon eo quod hominis
possidet nobilissimos sensus eius oc-
cupabat. Visum ne homo videat dei
beneficia. Et auditum ne audiat
eterna promissa et loquelam ne confi-
teatur mala commissa. Unde Bernardus 40
Quam magna cecitas in superbo qui
se ipsum super alios extollit cum
tamen in brevi cum aliis in terra pu-
trescit. Quam magna cecitas
in avaro qui propter vile precium
perdit animam Christi sanguine redemp-
tam. Quam magna cecitas in luxurio-
so qui corpus et animam suis immun-
diciis actibus destruit et corrupit
quod tamen pro Christi claritate debuit
Nam tales dyabolus non facit cecos
solum sed et mutos et surdos. Quia
eorum non libere orare nec predicaciones
audire nec aliqua boni facere.
Unde Bernardus de tribus dicit peculos (?)

Grapsi hii (?)

Dominium [illegible] ut / [illegible]

Gerhard bischof (?) / [illegible]

habent et no videbunt os ha-
bent et no loqnt aures habet
et no audient Sz cu dns eie-
cissz demoniu locutus e mutus
primo quaqz mira lia in vna hora
sunt facta obsessus e liberatus cecus
illuminatus mutus locutus et surdus
auditui restitutus qui tn ante
verbu nunq audierat Hoc etia
facit modo deus i oibus penitetibus
qui a demoio .i. a petis libe-
rant in corde illuminant et pdi-
catores liberius audiant et dm
ore laudant dicit .1. ysa Oia opa
opatus e in nob dne Et mira-
te sunt turbe d. nunqd iste e filius
dd Ioh .c. d Invida aut
corda eius s. superbe et phei q oia
verba et facta xpi putebat dixe-
runt In belzebub principe de-
moiorum eicit demonia Crisos In
uidia no qrit qd dicat saltem
ut dicat Sicut et isti solam in-
dia moti nichil peius inuene-
runt qd xpo obicerent nisi q
virtute principis demoiorum tata
faceret miracula Ydo no q 2m
sentias antiquorum demones tpe
xpi erat ab obsessis p'mo per
sacrificia 2o p astrologiam 3o p
nigromantias Primo pagani
credebat qd demones p sacrificia
eiciebant q offerebant diis
eorum Vnde dixerunt sic prin-
cipes mitigant muneribus sic
dii sacrificiis Ydo p'mo de eia-

libus et auibus offerebant q si no
suffecit offerebant pueros dicit
ysa d vimolabat filios et fili-
as demoniis Et io iudei dixe-
runt q xpus pitt sacrificia q prin-
cipi demoiorum offerebat de-
mones expellat d In belzebub
principe demoiorum eicit demonia
Expo q tam magna amicitias
habz cu eo Cont qd ait Oe
regnu in se diuisu desolabit
Et q. d. et demon est gtis demoes
quo stare regnu eius ysidorus d
q cultus ydolatrie ortu habuit
Anno regib assirioru q demorte
patris sui beli noie in tm doluit
q in honore sui fecit eigi statu-
am dei qz honorz sibi exhiberi
dicens oibus qui adorarent
statua quitumqz me offen-
dit remitta ei Et deps dese
desaas erigebant statuas
et sic incepit cultus ydolatrie
Et 2m ydeorum a nome sibi in-
ponebat Nam babylon ydo-
lu sum vocabant bel Sz quia bel-
zebub istius ydoli nome hebat
tn tm principes demonioru esse io
iudei dixerunt In belzebub
principe demoiorum Scdo pagani
dixerunt demonia expelli p
astronomia Ctemia platon ait po-
testatia demonu subiecta e soli
lune et ceteris planetis pp eorum
potm Ydo phici et scribe dixert
xpm ee tam magnum astrologum
q qn vellet demones expellet
Et ta huius tepitantes eu sig'm

añ

querebant de celo q. d. Et alii temptantes sig- / num in spellis (?) faciebat credentes quod / per astrologiam hominis faceret sicut quidam domi- / nes quod appellabatur Ut Josue qui / fecit solem in medio celi stare Et / Helyas qui fecit ignem de celo / cadere Ezechias qui fecit solem / retrocedere Et alii credebant faceret re- / dentes quod virtute divina faceret Sed / quia ista non querebant sicut credent / sed ut aliquid novi viderent Ideo / nullum talia fecit sed ad cogitationes eo- / rum eis respondit filii vestri sed mei / discipuli anno nati per me electi / astronomi non sunt et tamen demonia / eiciunt Et ergo vultis dicere quod virtu- / te divina multo plus debetis credere / de me Divina ergo dedi eis potestatem / super omnia demonia Demones enim pot- / estate eorum non sunt privati naturalibus / bonis sed tamen constrictus (?) Unde in naturali- / bus excedunt virtute stellarum Ita / quod virtute stellarum eici non possunt / Tertio paganum dixerunt quod per / nigromanciam demones possent eici / sed per coniurationes Ideo iudei credebant / Christum nigromanciam tam magnum / quod demones expelleret Et quia / hec [struck] sua fit per diabolum Ideo dix- / erunt in belzebub principe de- / moniorum eicit demonia Contra quibus / respondit Omne regnum in se divisum / desolabitur q. d. Si demon contra / demonem esset quo staret regnum / eius dum ipse et partes alios ei- / ceret Ideo ergo per (?) Si in digito / dei id est in virtute spiritus sancti eicio / me eicere demonia sine dubio per- / venit in vos regnum dei Et q. d. [illegible] / diaboli in vobis cessit sed deus in vobis

Omne regnum in se / divisum

regnabit Et non quod spiritus sanctus dicitur / digitus dei propter terciam similitudinem propter / participationem donorum Nam in eius / donis magis apparet participatio / quam in digitis dividendis singuli / sunt ratione secundo propter eius processionem / Unde sicut digitus a manu manus / a brachio brachium a corpore Ita a / patre filius et ab utroque spiritus sanctus / Tertio propter virtutem operandi Unde sicut / manus operatur per digitos sic filius / per spiritum sanctum filius enim brachium / et manus dicitur patris Divina per / cuncta operatur et per eum sed spiritus sanctus / annexus est filio Ideo per spiritum sanctum / operatur filius Habet autem omnia opera- / tionem communia idem spiritus Deinde xpus / ostendit se fortiorem esse dyabolo d. / Cum fortis armatus custodit atri- / um suum in pace sunt omnia que possidet / Si autem fortior illo superveniens vi- / cerit eum arma eius in quibus / confidebat abstulit et spolia / distribuit q. d. dyabolus fortis est / in fallaciis et temptationibus et / habet se ad invicem (?) [illegible] et in [illegible] / Sed tamen xpus fortior est ipso Psalmus (?) Io. / est fortis sicut dicit [illegible] qui supervenit / quando de celo descendit Io. 3 Qui / de celo venit super omnes est Hic vi- / cit dyabolum Apocalipsis 5 Vicit leo de / tribu iuda Et quando in hominem fecit / et spolia eius distribuit Divina / secundum Bedam quos dea (?) fecit apostolos / quosdam [illegible] quosdam interpretes quosdam / doctores Et postea ascendit in altum / et captivam duxit captivitatem dedit / dona hominibus Dat enim unicuique / secundum mensuram fidei et secundum opera / sua Cum igitur xpus fortior dyabolo

est dia^lo pz q virtute diuina eicit
demonia Item de omib^t ctrie^tes
dei et demonu dicit dns no e
mecu gt me est q.d. qui no ve^t
q ego nolo gtra me e Et q no
colligit mecu dispgit Xpus em
venit dispsa colligere ut filios dei
gregarez in vnu Sz dia^lus colleta
dispgit Ioh x. Lupus rapit et
dispgit oues Ite dia^lus cupit
amas hom captiuas tene Sed
dns volt eas liberare Dia^lus tra-
hit ad vicia dns reuocat ad virtut^s
Dia^lus facit discordias Dns g cor-
diam Dia^lus inuidias Xpus serenaz
dilcom quo gt punt ee gcordes
qui in opibus st discordes Ho ut
caueamus nob a dia^li malicia ait
Cum immudus spus exierit ab
homie ambulat ploca arida et
inaquosa qrens requie etc. d.q.
Cum demones st queriant ut
in hoies redeant ipm qz peioz
efficiat pz q se mutuo no eici-
ant Et no q septe spus alios
19 nequiores hu sut primo cu quib
iactat et laudat et gaudz in
pcto suo debet multo erubesce
debz Scdus cu pcm gmissu
coza gfore tegit et iurat se
no fecisse Teraus cu pcm suu
sup deu pomit Qr^tus qn pcm su-
um sup alin hoiez pomit Ho
alioz hom pcta ponderare et
ppa allexiare Qu^tus pdicatores ver-
tatis gt dicere eos sp adire et eis
dethe Septius bonos hoies spz-
ne et malos dilige Et h pcta

bn demoibus pessimis gpant Ita
ut demoniacu difficult pt sumbus
ligari qn rupent pen Sic et hic
pctor rumpit vincla pceptoz dei
et gsilioz Ido ei adno dr disru-
pisti vincla mea 2° demoniacu
lamat vesti^ta sua Sic et hic omnes
virtutes destit et anichilat q sut
vesti^ta aie Apoc Btus q custod^t
vesti^tm sua ne nudus appeat 3° demo-
3 niacu fugit loca scta n^c venit ad eca
nisi coactus Sic et hic libenti visitat
tabna lupanar etc qua ecclam
X 4° demoniacu frequtr pcipitat nuc
in aq aqua nuc in ignez Sic et pc
cad^t de pcto in pctm Demiad^t gtet
pctum gsumatu fuit mox suo
5 ponde in a^d cecidit 5° pt demon
male vexat possessu vn chana-
nea dixit xpo filia mea male
vexat a demonio Sic et hic pcta-
6 toe semp a remorsu gscie 6° demo-
niacu facit et loqt gt vom sicut
lez stat pctm ee gt deu in p^d
cad no desistit 7° demones dui-
10 sos habent affectus in obsessis Sic
et demones in pctoribus q vniu
faciut supbire aliu auaru 3^m
luxoriosum etc Et appetitu naliz
ad virtutes inclinatez a deo nob
datu gutut ad vicia Itam appe-
titus sublimi^t datus e nob ut ap-
petamus diuina et celestia Et ut
gtepnamus oia infima qr^to gcit
supbia et auaricia Appetitus in
vidie datus e nob a deo ut odi-
amus oia vicia in nob et in pximis
Appetitus iracundie ut irascamur
oibus malis vt ps d^t Irascimi

et nolite peccare. Appetitus auaricie
ut simus cupidi magni muneris et per-
fectionis. Accidie ut cum temptamur
a dyabolo a carne vel a mundo ut pre-
meditemus fines. Gule ut esuriemus
et sitiemus dei iusticiam. Concupiscentie
ut solius dei concupiscemus. Et psalmista
dicit: concupiuit anima mea. Memor
fui dei et in eo delectatus sum. Sed
isti mali qui in spiritibus nituntur peruertere
appetitum istum naturalem rationalem et
viciosum faciunt in septem vicia capitalia.
Unde ysidorus dicit: In ydra est
magnus serpens habens septem ca-
pita et absciso uno capite in medio tria
restituta. Hec serpens in terra nisi simul
et semel omnibus amputatis. Sic
dyabolus habet septem capita, id est septem
peccata mortalia in quibus infirmat nos
veneno temptationis. Nec cessat nisi
quis omnibus resistat et per veram confes-
sionem omnia peccata abscidat, ut simul
et semel destruat corpus peccati. Quo facto
nocio caueat a recidiuo ne no-
uissima fiant peiora prioribus. Secundo
in fine. Cum xpistus dixisset hec,
extollens vocem quedam mulier dixit:
Beatus venter qui te portauit et
ubera que suxisti. Hec mulier dicitur
fuisse marcilla marthe ancilla
que fuit maioris deuotionis quam vi-
ri. Nam viris blasphemantibus hec
dominum laudauit. Et viris xpistum
persequentibus mulieres xpisto minis-
trabant. Viris eum in morte ducen-
tibus mulieres flebant ipsum se-
quentes. Viris cum discipulis ipsum
negantibus mulieres immobiles sta-
bant ... tenentes. Et ita

hec mulier erat de turba non de nobi-
libus nec de diuitibus qui comitabantur (?)
maioris deuotionis fuit. Ad domina
qua non leges et diuites. Psalmista: Superbia
eorum qui te oderunt ascendit semper.
In laboribus hominum non sunt, ideo tenuit
eos superbia. Sed pauper et inops lau-
dabunt nomen tuum domine. Sic et fe-
cit hec mulier que laudauit xpistum et ma-
trem eius dicens: Beatus venter qui te portauit.
Et respondens: quinymmo quasi diceret
quod mater mea beata est que me portauit
et uberibus virgineis me lactauit.
Sed et beati qui audiunt verbum dei
et custodiunt illud. Quia istis me
spiritualiter portant in corde et in mente.
Unde augustinus ait: Beacius erat maria
concipiendo xpistum mente quam corpore. Nam
materna propinquitas nichil ei profuisset
nisi prius mente quam carne eum gestasset. Ideo omni tempore verbum dei debemus
audire quia nunquam sine fructu au-
ditur. Et specialiter isto sacro tempore ut
sciamus quomodo temptationibus dyaboli
resistere debeamus et omnibus carnis
concupiscentiis et mundi vanitatibus
resistere. Inter cetera spiritualia arma
contra omnia peccata est verbum dei. Unde apostolus:
Assumite gladium spiritus quod est verbum
dei. Viuus enim est verbum et sermo
dei et penetrabilior omni gladio
ancipiti pertingens usque ad diuisi-
ones anime et spiritus, quia conuertit
a malis hominibus facit spirituales
et bonales. Ideo augustinus: Audiant
interpretes verbum dei ut in deo co-
firmentur, peccatores ut in via dei
dirigantur, perfecti ut in maiori merito
et deuotione indurentur. Nam

istorū semꝑ a sedē ad pedes xpi
et ubi de eis in maīa magⁿᵃ ani
andree Dicit ergo xpc dt ubi mea
vita et spes sūt q. d. ipa sustētat
spūalem hoīem corpalr et spūalr

Erat ihūs eiciēs demonia Luc. xi
eiciēs demonia Quantum primo
dr̄ in pn̄o creavit deus celū et terram
Augꝰ angꝰ dicit p celū intellecta
possunt nam angelicam creaturam
nō humanam Et angeli tunc quidem
in die sunt quia et pro quibus ideo
confirmati Secunda a deo aversi
et pro quibus eternalr dapnati ho-
mo non potest cadere nec mali possunt
resurgere Natura enim spiritualis est
enim semel vertibilis et inspirata
mō e vertitur ut in alio ut patet in aīa
et corpore Singularis aīa vertitur et con-
mutatur sicut de bono in melius et de
malo in peius ut patet Secundo post
creationem celi et terre deus divisit
lucem a tenebris id est bonos angelos
a malis Et bonos posuit in celo
empireo malos nō quosdam
in mundo quosdam in aere et quosdam
in inferno Secundum enim quod a celi
statu ceciderunt sic de summo
medio et infimo Secundo quanto sub-
limiores erant tanto magis de-
pressi fuerunt Superius enim
stos homines decipiunt in bono
transfigurantes se in angelum lucis
Secundo eius via quod vir recta cuius
in novissima ducunt in montem
Nedum nō pugnant quia in mari
antes et pugnantes ut patet per d.
ad vincendum hic dicitur tamquam leo
rugiens circuit querens quem de-
voret Infimi nō animas torquebunt
in inferno Isti igitur demones qui nos
decipiunt et qui nos pugnabunt
etiam habent malicias quas maxime solent
nos de isto vicio temptare ad quod magis
vident nos inclinari connatura aut
consuetudine Nam alii sunt demones
in mundo alii ceci alii surdi alii mu-
ti Primo in mundi inclinat magis
ad luxuriam Unde beatus Bernardus hos-
tis quod a natura omnes sumus inclinati ad
carnis concupiscentiam Ideo omnes ad hoc in-
pugnat et non est securus bonus nec
malus nobilis et ignobilis quin
in luxuria temptetur a demonio in mundo
Et homines aquas in sompnis illi
peccato resperant Unde dicitur Ubi
luxuria est peccatum et nobilissimum peccatum
quia est actus naturalis Et eo quod est de-
lectabilius de illo peccato ponit an-
cidos mentibus ut subintrat omnibus
indicium sicut enim sic aucupes ca-
piunt aves qui tam diu dulciter
cantant et escam apponit donec
aves in laqueum cadunt Et venator
volens ceruum capere cornu sufflat
aut fistula cantat donec sagittam
in eum mittat Sic et dyabolus diversos
ponit laqueos viris et mulieribus
ut incidant in luxuriam Ps. Laque-
um paraverunt pedibus meis et in-
curvaverunt animam meam Questio

Questio an omnia peccata sint ex consue-
tudine dyaboli Et videtur quod sic quia dyo-
nisius in libro de divinis nominibus dicit
quod multitudo demonum est causa omnium
malorum sibi et nobis Dico verum est

occasionaliter quia dyabolus primo peccavit
et primum hominem peccare fecit
sed directe non est causa omnium peccatorum quia
Origenes dicit si dyabolus non esset ad-
huc homines peccarent. Non enim omnes
cogitaciones male a dyabolo excitantur
sed multociens ex libero arbitrio.
Sed tamen cum videt nos ad mala in-
clinari tunc pungit et melius
operatur inspirans vicia tamen
Seneca. Qui cupit pure et caste
vivere necesse habet se caveat. Apostolus
Qui se reputat stare videat ne
cadat. Augustinus: vidi quosdam quos non
minoris sanctitatis reputavi quam
Ambrosius fuit qui ceciderunt
in peccatum luxurie. Non enim forcior
es David nec sapiencior Salomone
nec forcior Sampsone nec speciosior Absolone qui omnes ceciderunt.
Ideo qui cupit sine defectibus fu-
gere [illegible] fugite familiari-
tates. Tercio aliqui dicuntur ceci
subito ceci iudicium vocis et
sanctum faciunt enim ut cornici
qui dum predam capiunt primo
oculos eruunt ne possint
evadere. Sic demones cecos
multos excecerant in racione ne
videant eterna bona et eternas
veritates. Sed dominus oculos dicit cum
vos omnes nobis quoniam excamus
unusquisque de anima sua in malum
suum unus in superbia alius in ava-
riciam et unus cum alio in luxuriam
Sapiencia dicit excecavit eos
malicia eorum quia ceci sunt et dum
ceci ceco ducatum prebet uterque dat alter

occasionem perdendi. Tercio aliqui dicuntur
surdi quia multis tollitur auditus ne
audiant deum inspirantem per verbum
predicantem nec pauperem etiam cla-
mantem. Proverbiorum: Qui obdurat au-
res ad clamorem pauperis et ipse
clamabit et non exaudiatur.
Thobie: Noli avertere faciem tuam ab
ullo paupere sed audi clamantem
cum sis pauper et deus et thesaurizabis tibi thesaurum magnum
in extrema necessitate. Cum ergo cla-
mavis sic o deus miserere mei et te
deus exaudiet. Dominus: cum cla-
maverint ad me exaudiam eos.
Legitur in vitis patrum quod quidam he-
remita tres vidit demones
et quesivit quo tenderent et que
essent eorum nomina. Primus respondit
Ego vocor claudens cor. Secundus ait
Ego vocor claudens os. Tercius ait: Ego
vocor claudens bursam. Frater
autem hec sunt mala nomina. Vide quid sit
demones quid responderent. Primo frater
dixit ad primum quare tu vocaris clau-
dens cor. Respondit: ne peccatores compun-
ctionem habeant peccata que fecerint et propter
quod non peniteant. Et dixit secundo
quare tu vocaris claudens os. Respondit
ne peccatores confiteantur peccata sua et si
confiteantur quedam retineant. Dixit tercio quare
tu vocaris claudens bursam. Respondit
ne pauperibus subveniant et sic et
per hoc deus eis misereatur. Frater
ait quo voltis modo videre
universum mundum. Alii demones
toto anno sunt occupati ut faciant
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] laborantes [illegible] [illegible] impediunt
[illegible] [illegible] et [illegible] laborantes [illegible] [illegible]
vt [illegible] [illegible] [illegible] et per malos [illegible]

superbire luxuriari usura committi etc. Et nos sp̄aliter isto sacro tp̄e occupa-
mur ut claudas tota ora et ma-
nus ut petores impetib⁹ p̄mediant
in cordib⁹ no peniteat ore no
pe confiteant̄ et etiā p̄cta no redi-
mat et sic semp adiabolo capti
teneant. Secundo demonium dicitur mu-
tum impediens confessionem orem et
gratiarum actionem. Et ut hoc possint ve-
can oculos mentib⁹ ponunt. Unde
bn̄ dicitur sic verecundiam confitendi tio-
rem satisfaciendi spem dei venie,
di et desperationem veniam consequendi.
Est qui verecundiam confitendi dicit
etc. Ita confundaris para tua
dic viam tuam qui hec confusio ad-
ducit mortem. In tabernaculo multi non
verecundant dicere p̄cta sua dum
vino estuant coram multis. Et ve-
recundant coram confessore etc. signum
e q demonium mutum claudebat
eis os. Etc. Et confusio adducens
mortem et confusio adducens vitam.
Arestoteles. Juvenes debet verecundari
non senes. Juvenes debet verecundari
quia in eis vivet q verecundandum
e. Et senex non debet verecundari
quia q verecundandum e non debet
admitti cum sint senes et anosi.
Est qui timorem satisfaciendi dicit p̄s.
Trepidaverunt timore ubi non
fuit timor q. d. deo vere impos-
sibile ab homine requirit si quis facit
bo id q potest excusat in eo q
non potest faciet homo q potest re-

liquum passionem Christi committeret cum
possibile e q omnib⁹ hominib⁹ impossibile
e. Unde bn̄. Si non potes elemosinas
dare impediente paupertate. Si non
potes orare obstante capitis
debilitate. Si non potes ecclesias
frequentare obstante corporis infir-
mitate. Potes tamen deum tuum corpo-
re diligere et proximo tibi noceri
e illi quere hoc facere et sufficit. Unde
ambrosius deprecatur ait lacrimas eius
lego sed non satisfactionem sed ne scio
qui ait dominus scis quia amo te et
amiciam meam pono dete p̄ter sanguinem
et satisfecit. Sic maria mag-
dalena amavit et ploravit
et sic satisfecit. Unde dominus ait
Remittuntur ei p̄cta multa quoniam di-
lexit multum. Tertio contra spem
diu veniendi. Dicit apostolus Jacobus. Cum
dicit papa et sententias super ne est mag
impensa dicit et tu p̄s sperant in dno
qui potest plus dimittere quam omnes
possunt peccare et facis bonitatem ut sic
eum mitigens et veniam facies
Et post istam spem hec q non
confundit. Sed quartum desperationem dicit
Augustinus. Multi desperant quia maior e
dei misericordia quam nostra facinora. Deus
plus potest sublevare quam omnes possunt
cadere. Unde Caym post quam fratrem
suum abel occidebat ait maior
e iniquitas mea quam ut veniam me-
rear. Unde bn̄ mentitur quia maior
e dei misericordia quam iniquitas nostra.
Judas enim desperando et se sus-

perdendo grauius peccauit quam ipsum
ipsum perdendo. Noli ergo desperare
quantumcumque malum commiseris. Quia sicut at-
tendis quam multe sunt peccatorum recordacionem mul-
titudinem Christi vulnerum et inver-
Vbi dicitur sicut decipere et tuum pos-
sidas [illegible] sicut erat et ad locum
sibi debitum semper pone. In pace in-
facta est locus eius. Sed pax in corde
habetur cum professionem demonum mu-
tum surdum cecum et iniuriam [illegible]
Tunc demones ibi possessionem sibi membris
et cor et totum hominem possedit.
Vnde dicitur indignacio dei [illegible] de
moria . i . multitudine spiritus sancti. Sicut potest
quod duplex est spiritus scilicet increatus et crea-
tus. Spiritus increatus est spiritus sanctus. Creatus ad
spiritus creatus est spiritus malignus. Sed quia
contrarius dicitur contrariorum contraria sunt effi-
cacia. Ideo quod spiritus malignus toto
anno per nos est operatus in omnibus
peccatis meis spiritus sanctus omnia destruit
et annichilat per septem dona spiritus
sancti. Et spiritus malignus fecit
antiquum hominem spiritus sanctus renouat
eum et facit nouum. Dicens moraliter
apostolus: Deponite veterem hominem
cum actibus suis et induite no-
uum secundum deum creatum in iusticia et
sanctitate. Sed heu multi sunt qui plus
dant locum malo spiritui quam bono.

Exemplum 25 exemplum

Vnde in libro contingit sicut illi qui fuit
quinquaginta annorum et habuit
duas amasias quarum vna fuit
antiqua alia vero iuuencula. Antiquam
diligebat propter denarios iuuenculam
propter delectacionem. Cum autem acces-
sit antiquam ipsa ei dixit: verba corpore

amica et honores male facio propter
te. Sed ut sciam quod me ne diligas
oportet ut mihi assisteris. Ego heo canos
griseos pone caput tuum in sinum
meum quod et fecit. Ipsa extraxit sibi
canos [illegible] et griseos permisit
stare. Sed cum accessisset iuuenculam
ait. Ego sum in derisum omnibus propter
eo quod diligo griseum virum
oportet ut aliquando mihi assisteris. Pone
caput tuum in sinum meum quod et fecit
et sic extraxit ei omnes canos griseos.
Et sic postremo canis omnibus
priuatus fuit factus caluus et in
derisum omnibus factus. Sic accidit
heu multis qui adhuc istud
dant locum spiritui sancto sed in fine
sunt et bonum proponunt et non
multo post dant locum diabolo. Et sic
priuantur omnibus bonis et nouissima
eorum peiora erunt prioribus. Quia
deus talibus non ita leuiter miseretur
sicut prius. Et diabolus eos magis
impugnat quam prius quamuis pec-
cant quam prius nunc penitentes. Sed
quia prius. Vt bernardus ait: o miser
ergo homo quanto diutius viuis tanto
plus peccas et quanto magis peccas
tanto peccatum grauius est et quanto
peccatum grauius est tanto mors timi-
dior et quanto mors timidior
et horribilior tanto deus seuior.
Unde dicit: Cum ergo accepero tempus
ego iusticias iudicabo. Et sic
tunc scilicet in extremo iudicio ma-
ria uirgo christo dicet: O dilecte
mi fili cur sic dampnabis et tam
seuere iudicabis quos tu precioso
sanguine tuo redemisti. Dicit.

xx dei noluerunt videre et
elongabit ab eis magis dilexe-
runt tenebras quam lucem. Ideo
merito ibunt in tenebras qui conforma-
buntur dyabolo in suis factis conforma-
buntur ei in suis penis. Sequitur
dominica media quadragesime
et primo thema in ewangelio
Est puer unus hic
qui habet quinque pa-
nes ordeaceos et
duos pisces Jo. 6. Nos scimus
quod ex ordinacione sancte matris ecclesie
quod in hoc sacro tempore quadragesimali
solemus compana nostra in medie re-
fine. Ideo hodie dum medii sumus in
medio quadragesime nobis mater ecclesia ho-
die gaudere in domino ihesu. In cuius
signum ordinavit totum officium
consolacionum. In matutinis agitur
de liberacione filiorum israel de egyp-
to in qua fuit magnum gaudium. Et
in introitu misse dicitur letare iherusalem.
Et in epistola apostoli de gaudio
superne civitatis. Illa que sursum est
iherusalem libera est scilicet ab omni gravamine
in ea non est neque luctus neque cla-
mor neque ullus dolor. Sed vita et de-
lectacio eterna. Gloria in eternum.
De quo dominus servum famelicum
vocavit et in gaudio ad se ad
propria dimisit. Ad ostendendum
si vera penitenciam egerimus et perfecte
nos in deum converterimus deus liberat
nos a peccatis commissis per gratiam et spiritu-
alem consolacionem immittit nobis
Iherusalem. Et domum celestem iherusalem
nobis aperit et panibus in eterna gloria
nobis reficit. In cuius signum spiritualis
gaudii sicut sumus per nostram personam audivimus
hodie rosam auream xpm designat.

nantes qui est consolacio omni vere pe-
nitencium. Et in xpo hodie spiritualiter
gaudeamus. Et dicamus cum propheta letatus
sum in hiis que dicta sunt michi. Nam mo-
dernus quod omnes peccatores penitentes consistent
et convertentur in deum. Deus quoque merito gau-
dere debent omnes xpi fideles. Insuper
hodie sumus in medio quadragesime et fe-
stum quadragesima usque modo habuimus quadragesima
et dolorem de peccatis preteritorum annorum commissis.
Et modo instat ihesus xpus pro nobis crucifixo
et mortuo conpati et commori ut in
die resurrectionis cum ipso gloriem
quia ait apostolus. Si socii sumus con-
passionis erimus et socii consolacionis
et resurrectionis. Vult igitur ecclesia nos
hodie spiritualiter cum xpo gaudere et.
Est puer hic etc. Hic consolatur nos
in presenti et in futuro. Sermo
Est puer unus hic etc. Legi-
mus ihesum fecisse tres sollemp-
nes refectiones in mundo quas spiritua-
liter intellecte disponunt nos ad eter-
nam refectionem scilicet vite eterne. Primo
enim panibus quinque milia hominum de quinque
panibus et duobus piscibus quos be-
nedixit discumbere super fenum ut hic
patet. Et sicut spiritualiter pascat incipi-
entes. Primo quinque panibus ordeaceis.
Primus panis est cognicio sui ipsius sine qua
non est salus nec iustificacio. Au-
gustino dictum fuit a domino. Cognosce te
ipsum quia si noscis tibi ipsi displicebis
et mihi placebis. Et quia si te non cognoscis
tibi ipsi placebis et mihi displicebis.
Ideo si incipis incipe in deo profici-
ate tua consideracio incipiet. Con-
siderabis quid a te quid a deo habeas. Et
hec cognicio est primus panis quo deus
reficit incipientes quos et facit
super fenum sedere id est omnes carnales

et mala concupiam subpeditare et
mortificare. Secundus panis incipien-
tium est contemptus mundi considerare et pro
omnibus amore Christi contempnere. Unde Ecc.
scribitur qui ait: Vidi cuncta que sub so-
le fuerunt et ecce vanitas vanitatum
et afflictio spiritus. Jo. bn. Amore
ihesu contempne mundum ut contempneris
a mundo et a ihesu diligaris. Non di-
ligitur a ihesu christo cuius cor delectatur
in mundo nec diligitur a mundo cuius
cor et anima adheret christo. Dauid ps. De-
lectare in domino et dabit tibi petitio-
nes cordis tui. Tercius panis est
contritio peccatorum preteritorum ut emen-
dentur. Ysa. Recogitabo tibi omnes
annos meos in amaritudine anime mee.
Dicam deo noli me condempnare. Bern.
Peccatorum contritio est prima augmen-
tatio. Secundum eum in fine peccati ait
placitorum medius. Quartus panis incipien-
tium est consideratio pene infernalis.
Deut. dominus dicit: Ignis accensus est in furo-
re meo et ardebit usque ad infer-
ni novissima. Cogitatio istius panis
facit caute et caute ambulare
coram deo ne homo incidat in huius
penam. Quintus panis incipientium
est consideratio extremi iudicii in quo
reddi unicuique secundum opera sua. Sextus
istius panis est augmentatio virtutis
quia quanto maior virtus ibi apparet
tanto gloriosior corona datur. Que
quidem corona incipientibus primitus
sed perseverantibus datur. Istos incipientes
pientes quos dominus pascit sicut tunc
istis quinque panibus facit sedere super
fenum i. carnem spiritui facit subiu-
gare. Unde apostolus dicit: Caro concupis-
cit adversus spiritum etc. Et pascit panibus
ordeaceis i. primitiis operibus et duobus

piscibus scilicet spe venie et eterne vite.
Ipso d. efficiantur ipse filio dei in
secunda refectione pascit dominus quatuor
milia hominum vii panibus et paucis
pisciculis. quos iussit sedere super
terram. Et sic pascit proficientes
scilicet septem donis spiritus sancti. Primo
dono timoris ne peccent. Secundo dono
pietatis ut se et sua pie deo offerant.
Tercio dono scientie ut humiliter ihesum con-
templentur. Quarto dono fortitudinis
ut omnes vires suas in multis posse
in deo exerceant. Quinto dono consilii
ut mundum et omne transitorium
contempnant. Sexto dono intellectus ut
sermones mortales intelligant
et ut sic vivant qualiter mori desi-
derant. Septimo dono sapientie ut de-
um sicut custode diligant et ut
omnia sapiant prout sunt. Unde sapientia
dicitur sapida scientia. Hi peccata sapiunt
prout sunt non committunt. Si mundus
sapit prout est non diligitur sed contemp-
nitur. Si caro sapit prout est ei non
consentitur. Si deus sapit prout est sem-
per delectat. Dauid ps. Dauid de-
lectare in domino et dabit tibi petitio-
nes cordis tui. Proficientes etiam
pascit paucis pisciculis i. bonorum
paucorum exemplis qui hec pauci sunt
qui christi imitantur vestigia. Unde
Bern. dicit: O bone ihesu quam pauci sunt
qui te sequi volunt etc. Hii se-
dent super terram quia bonum incipie-
ntes non solum relinquunt carnalia
sed etiam omnia terrena. Unde apostolus ait:
Ecce nos reliquimus omnia et secuti
sumus te. Tertia refectione dominus pa-
scit suos discipulos pane sacramenta-
li sicut in ultima cena. Deno facto

statim init in passione sua unde et
quod qui digne cupit uti hoc pane
debet esse discipulus xpi i. purus sine
omni inquinamento carnis et spiritus et
amore xpi debet mori omnibus creaturis
et soli deo viuere eique adherere
d. in ps. Michi adherere deo bo-
num est et ponere in domino deo meo
spem meam. Et debet sollicite ca-
uere ne sit alter iudas qui cum domino
comedit et statim post in mortem
tradidit. Sed etiam faciunt omnes qui
modo ad sacramentum accedunt et tamen
multo peccato consciencie peccant qua propter
Et virtute illius panis peruenit ipse
quod ad montem domini orebus i. ad mensam
celestis refectionis ubi pane
angelorum reficiuntur eternaliter electi dei
unde ysa. dicitur. Inducam eos in mon-
tem hereditatis tue et cibabis eos
pane angelorum et visione diuini-
tatis et humanitatis tue etc. Sermo

Est puer vnus hic etc.
Secundum beatum aug. Homo
ex duabus substanciis constat quantum ad corpus et
quantum ad animam et quantum ad utrumque
coniunctum. ideo deus triplicem cibum homini
ordinauit. Primo corporales quo ci-
baret corpus. Secundo spirituales quo nutriret animam
et spiritum. Tertio celeste quo cibaret hominem
totum corpore et anima. Primum cibum
corporalem dedit in paradyso scilicet fructum
quo nutriret et in uita conseruaret. Sed quia
fuit probatus scilicet contra dei preceptum est
transgressus de paradyso fuit expul-
sus et in exilium mundi missus ut
de peccato penam gereret. In mundo am-
bulans nudus et esuriens deus ei

misertus est. Induit eum tunica pel-
licea et animam eius in honore esse non
intellexit comparatus est iumentis insipi-
entibus. Et dedit ei pabulum holera
herbarum que etiam sunt cibus animalium
et hoc cibo homo usus est usque ad dilu-
uium. Sed eo transacto videns deus
naturam humanam debilitatam. ideo de-
dit ei usum carnium et piscium et
volatilium. dicitur Noe et filiis eius
Terror vester sit super omnia animancia
terre super volucres celi et super
pisces maris et isto cibo adhuc
omnes cibamur. Secundum cibum spirituales
cognitiones dedit nobis quas ipse et dis-
cipuli sui predicauerunt quem cibum
cottidie nobis promittit d. Non in solo
pane viuit homo sed in omni verbo quod
procedit de ore dei. Et demum dedit
se ipsum in cibum celestem in futuro qui
tibus dissimilis est cibo primo et corporali.
In celo enim non dabitur nobis fructus ar-
boris ut in paradyso scilicet fructum uti
originalis non olera herbarum sed
virentia pascua eterne uite. Unde
dicitur prouerbiis quibus intrauerit pascua
inueniet scilicet eterne amenitatis. Non
tenebit cibum non piscium sed panem
angelorum manducabit homo. Et ita verifi-
catur id quod premisi Est puer vnus
hic qui puer dabit electis suis
gaudere super se scilicet in fruicione et vis-
ione diuinitatis. Intra se in letacione anime
et corporis. Circa se in societate angelorum
et sanctorum. Infra se in leticia celorum
et omnium terrenorum. Nam post extre-
mum iudicium totus mundus erit
ut paradysus in superficie erit ut
cristallus etc. Reficiat. Est puer.

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

vnus hic/ scilicet ihesus marie filius qui
nos cibat diuinitate et humanitate sua
Et hoc ostendit nobis presens refectio tur-
ba sequens Jo. ewangelium d. Cum iudi
xpm quererent ut ipm interficerent ipse
cum discipulis suis abiit trans mare
galilee quod vocabatur tiberiadis eo quod ca-
mosa ciuitas que ibi fuit ad instar ad
honorem tyberii cesaris ab herode
Abiit ergo dominus ihesus quia non dum erat
tempus passionis et sequebatur eum multi-
tudo magna virorum et mulierum Sicut
apparuit magna deuocio populi qui
relictis ciuitatibus et castellis se-
cuti sunt eum in deserto Et ratio fuit
quia videbant signa magna que fa-
ciebat super hiis qui infirmabantur
Luce. 6. Virtus de illo exibat et sa-
nabat omnes Subiit ergo in montem
ihesus et ibi sedebat cum discipu-
lis suis docens eos viam inueniendi qua-
liter in regnum dei intrant aut pas-
cha dies festus iudeorum Circa hoc
festum decollacionis iohannis baptiste
et post annum sequenti festo dominus ihesus
fuit crucifixus Cum ergo ihesus sub-
leuasset oculos ad celum et terra et
vidisset quia multitudo magna venit
ad eum dixit ad philippum Vnde
ememus panes ut manducent hii
hoc autem dicebat temptans eum
ipse enim sciebat quid esset facturus
Philippus enim tenerioris aliis erat
Ideo sibi dominus loquebatur ut attenderet
dominum facta et per que eum vnde deum
intelligeret et crederet Et philippo
respondit. d. Ducentorum denariorum pa-
nes non sufficiunt ut vnusquisque
modicum quid accipiat q. d. Domine
pauperes sumus tantam pecuniam non
habemus etiam si haberemus locus hic
est desertus panes venales non
reperiemus Hic philippus si in fi-
de perfectus fuisset dixisset domine
Tu qui aquam in vinum mutasti
potes solo verbo omnes istos cibare
verbo enim creasti celum et terram tibi
omnia possibilia Sed andreas frater
simonis petri fuit maioris ro-
nis quam philippus Vnde ait
Est puer vnus hic qui habet quinque
panes ordeaceos et duos pis-
ces Sed quid inter tantos q. d. Nisi virtu-
te diuina multiplicentur non suffi-
ciunt Hic puer fuit marcialis
quem dominus constituit in medio discipulorum
d. nisi conuersi fueritis et efficiamini
sicut paruuli non intrabitis in regnum
celorum Dixit ihesus discipulis
suis Facite homines discumbere i. ordi-
nate quia ad mensam sedere Discumbu-
erunt ergo viri numero quasi quinque milia
exceptis mulieribus et paruulis qui ut
putatur plures quam viri fuerunt cuilibet
millenario cum vnus panis correspon-
debat Viri dicebantur qui erant
vltra 20. annos pueri non quando erant infra
20. annos Cum sic omnes ordinate
sedissent accepit ihesus panes et
cum gracias egisset deo patri aspexit
in celum benedixit et fregit et dedit
discipulis ut distribuerent Et dicit
alius ewangelista Similiter ex piscibus quantum
volebant Et dicitur quod panes mul-
tiplicati sunt frangente domino in
manibus eius in manibus discipulorum
in manibus comedencium Vnde in-

ore ipo(rum). Ut aut(em) impleti sunt
dixit ihs discipulis. Colligite que
superaverunt fragmenta et que sup(er)
e date etiam. Et colligunt et
impleverunt 12 cophinos plenos
ut sic miraculum xpi evidentius
appareret. Illi ergo homines cum vidissent
hoc signum in auditu quod dns fe-
cerat dicebant: hic est p(ro)pha nobis
p(ro)missus in lege moysi venturus in
mundum ad salvandum omnes in ipsum
credentes. Quo omnes alii p(ro)phe p(re)-
dixerunt esse venturum p(ro)pham
omnium p(ro)phetarum. In quibus verbis
commendant xpm commendavit in-
tribus. Primo ab integritate sanctitatis d.
hic: Hic est p(ro)pha. Luce 7. inter ap-
parent ex operibus sanctis et ut filii re-
ligiosi et ypocrite qui tamen interius
sunt pleni peccatis et isti sunt p(ro)pha
dyaboli. Sed xpus fuit verus p(ro)pha. 2o
commendavit xpm ex infima
humilitate d. Qui venturus est post car-
nis assumptionem ubi prima facta est
novissima summa in infima et in-
mortalis facta est mortalis. 3o ab in-
aestimabili caritate d. in mundum.
Unica sola caritate qua ab aeterno
nos dilexit venit in mundum ut
sua morte redimeret nos ab aeter-
na morte. Jo. 3. Non enim misit
deus pater filium suum in mundum ut
iudicet mundum sed ut mundus sal-
vetur per ipsum. Vocavit ihesum p(ro)pha
magnus verus et potens. Magnus
quo ad sapientiam et iusticiam sanctitatis:
Luc. 7. P(ro)pha magnus surrexit in
nobis qui ait. Sancti estote quia
ego sanctus sum. Et verus quia peccatum

non fecit nec inventus est dolus in
ore eius. 1 Pet. 2. Magister scimus quia
verax es et viam dei in veritate. Et
vos p(ro)pha potens in sermone et ope-
re et in miraculis suis inauditis.
Qui venturus est in mundum. Jo. 16.
Exivi a patre et veni in mundum
iterum relinquo mundum et vado ad
patrem. In mundum venit qui de utero
virginali natus fuit. Ut apostolus dicit:
Xpus ihus venit in hunc mundum
peccatores salvos facere. Ipse enim sal-
vum faciet populum suum a peccatis eorum.
Moventur autem hic aliqua questiones ut — q̄oes
evidentius perfectius intelligatur. Prima
quare cum xpus unde voluit saginare
dimittere quare non ex nichilo crea-
vit panes. Unde Hugo: ad destruen-
dum errorem hereticorum qui dicebant
mundum a dyabolo creatum. Ad deus vo-
luit panibus uti ut a deo creatis
quos si dyabolus creasset xpus eos panes
non benedixisset. Secunda quare — 2a
voluit habere panes ordeaceos et
non bonos. Unde dicit: ut virtus
divina evidentius appareret quia licet
fuerunt ordeacei tamen omni sapore
optimi. Tertio quare tamen quinque — 3
panes habere voluit. Respondeo ad
ostendendum quod prima in quinque consistit
scilicet in peccati contritione in cordis contri-
tione oris confessione operis sa-
tisfactione et in bonis continuatione.
Et sic meretur vitam que quinque vulne-
ra xpi et merito mortis sue pa-
ne celesti reficit. Quarto quare — 4o
quare tamen panes et pisces habere
voluit et non alium cibum. Respondeo
dico quia cibus iste fuit adeo bonus
et sapidus quod sufficiebat pro omnibus

et potu sic manna de celo sapiebat
unicuiqz ut appetebat Sap. 16. Satu
rati sunt a desiderio suo. Dns etiaz
apostolis tparantie dedit Unde sap. 16
dicitur In multis escis no(n) de ciet in
firmitates propter crapula multi perierunt
Amb. Cibus parsimonie et potus ab
stinentie vitia carnis domat.
Ut nto qrit quare post comestioz dns
fecit colligi fragmta dicedu
ut virtus diuini et maiestas apparet
In duodecim cophinis pleni fragme
tis Et nos in exemplum ut q sup sunt nobis
in prandio aut in cena pauperibus dist
buamus Unde ait qd sup e date ele
mosina pauperibus no(n) [struck through] potus
n(on) canibus Contra qd faciunt multi
auari qui ita parce comedunt q n(on)
supflum habent Iob. Nichil re
mansit in mensa diuitis q daretur
pauperi ideo n(on) remanebit de tota
substa sua post morte q sufficiat
aie sue Luc. Audiuimus sine mia
ei qui no(n) fecit miaz Illi mlti
sunt gulosi late viuunt sicut diues
epulo sed supflum canibus et potius
dabunt no(n) pauperibus Sed alii bo
ni diuites supflum dant paupi
bus Sicut Iob fecit qui ait buccel
lam panis solus no(n) comedi Tho
bias esto misericors quantum potes
si multum habes habundant tri
bue si modicum habes fac studium
posse Thesaurizas eni(m) tibi thesauz
magnum in extrema necessitate tunc
clamabis et deus exaudiet te
Greg. Sicut a q auare retinemus
amittimus sic pie largiendo seruamus
Hec est sma eius Vel: sit finis

Est puer unus hic qui
quidam pro bonus et nobilis
hospes omnes ad se venien
tes solet gaudenter recipere et ex
traneis de remotis partibus solet
latinis in mense in cibis et potibus
qua domesticis cum tm domesticos
plus diligat quam extraneos Sic
spualiter dicto dns ihus e valde
liberalis hospes qui dat escam
omni carni Qui du in mundum
venit voles nos cibare corporaliter
et spualiter et pro nobis eternaliter
ideo solebat omnes ad se venientes
hylariter recipere Und ait Io. 6.
Eum q venit ad me no(n) eiciam
foras Et spualiter de longe venien
tes ut fuerunt publicani et pec
catores Regum p. 8. de longe
a peccatoribus salus Et qm longe
di(xit) ps. Sic exaltant celi a t(er)
ra sic exaltate sunt vie mee
a viis uris Et quantuqz longe
sint a deo si conuertunt in deum deus
ipsos hylariter capit et sicut
In euangelio scribitur phariseis murmurabat
contra xpm d(icentes). Hic peccatores reci
pit et manducat cu(m) eis Luc. 15
pessima inuidia phariseorum si deus
peccatores penitentes no(n) reciperet
quo refugium haberent Et ipe
peccatores spernit quibus ipse hono
rare q d(icitur) nullus deus pro maz
peccatores exoptat ut conuertant
per gram recipit et per spm scm co
solatur infundit Et hoc phi(losophi) sunt
eum In quo dr q dns turbis
de longe venientibus fecit ma

quimin quale tn an gmit et
discipulis suis non fecit Unde
bn d. dns pmis pusillos rode
in pri.o gusionis solet bladiuis
allice. quemadmodu pui lacta-
tes solent uberibus mr mis sus-
tentari sed suo tpe lac eis sub-
trhit ut discant uti solido ci-
bo Sic tribus deus facit qs bla-
diciis demu trem in pornit at-
stant Item tream pib gcessa
et no datam ut in die malo
meo rees stnd bono Du senci-
ut q p multas tribulacoes opo3
intrare regnu dei ut sic sit aio-
si et fortes Unde isti p spm h-
tibati et in xpo gfortati pmo-
du multa ppi. pass sut tormeta
q pacient tolleraverut ut se-
curi puenirent in regnu celo
Et3 quar dns reficiat unumqueq3
sedm suu statu Ido ut videm
q in turcis pricipu solz ee mul-
tiplas panis si paupu famto
laboranu filio dno et amico-
ru subueniencu Sic dns ihus
qui e priceps regu terre habet
gtinplite pane distribuens cui-
cuiq3 sedm statu suu pmo pan-
pibus i. pctoribus pmo in den co-
ris qui in pnia eo dicut pa-
nes facti sumus minus hos dns
pascis pane doloris Und dr
i. ps Cibabis nos pane lac-
mar Secund sicut dictu fuit
ade adeo In sudore vultus tui ves-
ceris pane tuo q. d. Melius
ne penitens Hic mala gmissa

flere et penitnia depctis sans-
fcere qua in purgatorio gram 9tor-
mentu ubi lacme ut igmb uret
Ups de isto pane pmi et doloris
no reficiet in uia deficient Sic
eim panis sustentat hoies ne tm
pcret ut alias facerent et ut no
desperent Quia deus dr inqcuq3
hora pctor ingemuit oim ini-
quitatu eius no rcordabu amplius
Et hic panis e ordeaceus et q9 ss
q2 2m mesura pcti est pla gat
mo9 Et no aut hic panis deat
uti dr dns p eze. e. pane tuu
gmede in ponde in mesura i solitu-
dine et in angustia bibe aqua
tuam Et dr in ponde q2 pcta co-
missa debet pondera gnuis
sint sine qt aut ppi in gmissa
In mesura si qua multa et qua
longo tpe iterata In solitudine
q2 in intimo cordis silencio debet
dolere d. Recogitabo tibi oms
annos meos. ze. Et sic aqua in
angustia bibe q2 cu gemitibus
et fletibus debs pcta gmissa ab-
lue Qu ps qui ait Lauabo per
singlas noctes lectu mea. i. co-
sciencia mea lacrimis meis Sic
et hoc pane ronabr possimus
uti debs in tres ptes frage
Una ps e q2 deinde semper
debs pmeditare q2 nescit qndo
quo ul ubi Breuis Defunti
gtepnit oia qui se semp cogi-
tat ee moriturum Alia ps e 2
pmeditare in diciu extremu in
quo deus reddet unicuiq3 2m
opa sua Ubi g no vis rescipe

mercedem peccatorum carne peccare in futurum. Tercia pars est premeditare penas infernales in quibus puniuntur qui in peccatis mortalibus decedunt. Ubi igitur non vis in peccatis mori non debes in peccatis vivere quia nescis quando superveniet mors. Unde legitur quod quidam

exemplum 23 dives usurarius numquam penitere voluit nec dei misericordiam imploravit quia putavit se semper sic vivere. Deus autem qui [struck] dicit Nolo mortem peccatoris ipsum per misericordiam diu expectavit sed quia converti noluit Ideo cum esset in magno convivio et gaudio subito mortuus est. Et cum pueri et scolares ad funus venirent et psalmum Miserere mei deus legerent ipse mortuus clamavit Deus numquam misereatur mei quia dum vixi misericordiam non imploravi. Cum ultimum legerent psalmum Misericordias domini in eternum cantabo mortuus respondit misericordiam dei non laudo sed horam vitupero qua sum de(?) factus a matre(?). Item cum legerent Omnis spiritus laudet dominum mortuus ait spiritus meus non laudat dominum sed maledicit horam in qua natus sum et qua deus me creavit. Iste igitur quia in vita penitere noluit nec misericordiam dei implorare Ideo statim cum anima in infernum tractus [illegible] fuit. Item sit pane prime et doloribus [illegible] dampnatus non

2us panis finis. Secundus panis est laboris quem apponit activis qui suis laboribus ditantur. Unde psalmus 127 labores manuum tuarum [illegible] de fructibus eius q. d. qui terra corporis sui exercent in dei servicio multo de eius fructu

3us aius(?) Unde in extremo iudicio dominus dicet sancto Michaheli Voca operarios et redde illis mercedem. Et apostolus dicit Qui non laborat non manducet q. d. qui se non exercet in deo nullam mercedem recipiet a deo. Ideo adgignunt(?) exercitium hortatur nos. Job quod dicitur Homo ad laborem nascitur et avis ad volatum q. d. in moribus exercicijs virtutum quibus i. spiritus humanus semper volare debet in devocionem et devotam cor nichil intendat nec inspiret nisi dei honorem. Et sic secundum apostolum unusquisque recipiet mercedem secundum suum laborem. Et ut isto pane activi possint uti et sustentari debent omnes fecerint in tribus partibus. Nam omnibus activus primo debet habere rectam intencionem sive racionem ut racionabile deo serviat. Secundum doctrina apostoli dicentis Racionale obsequium vestrum. Secundo debet habere exemplare conversacionem et disciplinam ad proximum et omnibus in ipso adsistentibus et nullo scandalizet. Apostolus Providentes bona non solum coram deo sed coram omnibus hominibus. Tercio ut nichil intendat nisi dei honorem. Unde legitur Filij probe mihi(?) cor tuum q. d. quod tua opera sint in publico semper in intencione maneat in occulto sed in deo maxime bona opera semper sint occulta cum semper in dei honore sunt facta. Et vide quod facit in non aut in opera ad laudem dei facit et deus eis mercedem veram. Tercius panis est verbum dei Mathei 4. Non in solo pane vivit homo sed in

omni verbo qd' procedit de ore dei
Dicitur panis est filiorum dei Vnde
dns dixit Mt. 15. Non est bonum sumere
panem filiorum et mittere canibus
Es ist nit gut dz brot nemen
den kinden vnd den hunden
geben q. d. Iste panis verbi dei
non debet apponi iudeis et infi-
delibus sz tantum pueris dei qui infide-
les vilipendunt sed filii dei a-
uide sumunt scientes Mt. 4. dicit
Sicut corpus diu non potest viuere sine
pane et cibo materiali Sic nec
anima sine pane verbi dei Ieremie
15 verba tua inuenta et sunt
q. d. Sustentans filios dei corpo-
aliter et spiritualiter sz secundum Augustinum Cibus
anime refectio mentis qua bernardus
mallet vnam animam saluasse
quam celum corpora refecisse Deinde
etiam dns dicit Mt. 15 dimitto eos ie-
iunos deficient in via q. d. Si
pueri dei non reficerent pane
verbi dei in fide et in conatu vir-
tutum deficerent Ideo omnis predica-
tor verbi dei etiam diuidat istud
panem in tres partes Tales ut pecca-
tores conuertat penitentes in via
salutis dirigat et in deo confortet
perfectos in deuotione et in contem-
platione adducat sed tamen apostolus
ad thimotheum Omnis doctrina diuinitus
inspirata utilis est ad arguendum
et docendum Primo arguit malos
Secundo bonos et mouet tercio timoros
et deuotos et perfectos Nam pau-
lus persecutorem arguit d. Saule
Saule quid me persequeris Apostolos do-
cuit dicens Nisi quis renunciauerit

omnibus que possidet non potest meus esse
discipulus Tercio mariam virginem mo-
nuit que conseruabat omnia verba hec in corde
suo virginem Tercius panis est
sacramentalis quem apposuit dns Iohannis
xpus dixit Augustinus Cibus sum gran-
dium Cresce et mandu-
cabis me nec tu me mutabis in te
sicut cibum carnis tue sz tu muta-
beris in me Caro enim mea vere est
cibus et sanguis meus vere est potus
qui manducat carnem meam et bi-
bit sanguinem meum in me manet
et ego in eo Ambrosius panem illum quem
in sacramento sumimus illud dico quod
manu spiritus sancti in utero matris
virginis est formatum et igne pas-
sionis in cruce decoctum Et hunc
panem presbiter cottidie sumit pro salu-
te omnium et pro personali refecti-
one fidelium quia habent que ob multas
causas actiue membra Ideo nullus debet
recedere a missa donec sacramentum
a presbitero sumatur et benedictio omnibus
datur Nam magnus stultus esset
qui maxime esuriret mensa
parata in cibo et potu ante se videret
et licite comedere et bibere posset et
tamen esuriens exiret Sic et stul-
ti sunt recedentes a missa ante
communionem cum eorum anima esuriens
sit pasto cibo sacramentali Vnde
sicut adam dictum fuit a deo Gen.
qua hora de ligno fructo comederis mo-
rte morieris Sic et ego
vobis dico Nisi manducaueritis
qui hunc panem viuet in eter-
num Hic etiam panis dici-

3us panis

interius petebat a Christo. Una datur
vivis in mundo. Alia datur afflictis
in purgatorio. Tertia datur regnantibus in
celo. De hoc pane sacramentali
legitur exemplum. Quidam iudeus cum
christianis ivit ad sacramentum et sump-
to sacramento conservavit in ore.
Et cum exiret ecclesiam sacramentum
in ore suo se movebat. Interim quod
os aperire oportuit, sacramentum
de ore ad manum recepit et statim
in puerum speciosissimum formatum fuit.
Et iudeus in se expavit. Iudeus territus
puerum occidere voluit, sed nequivit.
Recepit ergo puerum et in terram (?)
sepelivit. Quem cum aperire vellet
reversus aperuit et puerum super sep-
ulchrum sedere vidit, et iudeus eum
arripuit. Et videns quod non (?) fuit con-
punctus et flens coram episcopo veniam
postulavit, totum factum confessus
fuit. Et dixit: Nichil verius credo quam deum
et hominem esse in hoc sacramento et
de maria virgine natum. Deinde
videre vivum puerum episcopus cum
omni populo exivit, puerum super se-
pulchrum sedere vidit. Quem mox in ter-
ram recidit (?) et ut verum deum ad-
oravit. Tandem cum episcopus puerum
levare vellet, in propria hostiam se
mutavit, quam cum magna de-
votione in ecclesiam portavit. Iudeus
baptismum et fidem Christi recepit,
ceteros iudeos ad hoc induxit.
Quarto panis est interne consola-
tionis, quem dat spiritualibus dei amicis.
Unde licet preceptis habeat bonum
panem, tamen amicis supervenientibus
[illegible] melius dicit (?) et omnibus [illegible]

qui a preceptis recta lege (?) licet
amore omnibus panibus dedit, scilicet
in sacramento altaris et specialissimis
amicis suis sicut beatis et devotis
religiosis dat spirituales consolationes.
D. cum psalmista (?): Consolationes tue leti-
ficaverunt animam meam. Talis consolatus
fuit hugo de sancto victore, qui cum
semel missam legeret et sine
communione vellet, vidit puerum pre-
ciosissimum super patenam sedere. Et cum
se staret et nesciret quid faceret,
dixit puer: Manduca me. Tunc
est bernhardus (?): O dilecte puer,
quomodo te vivum puerum manducare?
Dixit puer: Nisi manducaveris
me, non habebis vitam in te. Cui
ait: O dilecte puer, redde te in ma-
teriam hostiam propriam, quia propono man-
ducabo te. Quo facto et sacramento
suscepto in spiritu et anima consolatus
in tantum fuit ut de post omnia mun-
dana sprevit, soli deo servivit
et omnes salubri doctrina ad hoc
induxit. Rogemus ergo dominum nostrum
ihesum christum ut det nobis taliter ad
sacramentum attendere ut mereamur
ab eo eterna refici etc. Domini-
ca quinta xl^e. Primo

Ihesus autem abscondit se et exivit de
templo. Jo. 8. Dicitur enim in naturalibus,
perfecto modo est in spiritualibus. Ideo
sicut enim in natura quod omne quod vivit
vitam diligit et mortem fugit
in quantum potest. Unde secundum philosophum
mors est ultimum terribilium. Vide-
mus enim quod omnia communia (?)
[illegible] sunt omnia ... forma sua ut sub
eadem forma remanent [illegible]

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

nibus sustentant vitam fenestram
v 25 Ita videmus quod omnia animalia fugiunt
homines propter mortem timorem. Volucres
volant in alta, bestie fugiunt
deserta, pisces descendunt in profundum ut vitam conservant. Sic
sponsa dico et nos vitam diligere
debemus et mortem fugere in quantum
possumus. Mortem tamen evadere non
possumus quia primum hominem intravit
mors in universum mundum. Sed tamen
quomodo homo potest feliciter vincere
quod eum ecciam moriens Anima per tem in
ordinatam vitam multi perierunt.
Equaliter tamen debemus mortem eternam
fugere ne simus morte eterna. Premus tamen
eam vita morte in culpa eius mors
semper vivit in pena. Sed quomodo istam
mortem fugiamus habemus exemplum Christi
qui hodie fugiebat mortem. Exivit
enim hodie in medio iudeorum
sicut columba celica inter corvos infernales
ipsum delaniare volentes
ut agnus innocens inter lupos eum
devorare volentes vel delaniare
et ut bonus pastor inter canes frenaticos
ipsum mordere volentes.
Ideo abscondit se et exivit de templo
Augustinus Et ipse potuit dimittere in
humanitate abscondere ubi eternitate
in carnem sapientiam eternam in spiritu
liberatis fundamentis omnem rem in
paupertate Deinde in dolore famis
in vulnera multa ne vitam in morte
tempore posuit et per apparentibus iudeis
abscondit se ut in presenti evangelio
hodierno patet etc.

Jhesus abscondit se etc. Tota
mater ecclesia vocat hodiernam
diem dominicam passionis Christi de
causa prima est quia antiquitus habebat
consuetudinem quod mortem hominis
persone longo tempore flebant. Sed
quia non deceret Christum a morte resuscitatum
flere sed potius cum ipso in resurrectione
sua gaudere. Ideo
Ideo provenit eum ante flere. Ut sic
hodie incipiamus ipsius mortem flere
ut in die resurrectionis mereamur
ipso consolari Apostolus Si socii passionis
sumus erimus et consolationis. Secunda quia
tota mater ecclesia sicut usque huc portabamus
ornatum hodie incipiamus portare crucem Christi. Unde dicit
nobis Heraclius pauperum tunc quia
nudus in cruce fuit suspensus et abstinens
quia vulneribus infinitis subfossus. Est valle quia amara morte
mortuus est omnibus. Unde debemus
memoria memor ero et tabescet
in me anima mea q. d. Amore
tue mortis mori volo omni anima.
Tercio hic diebus dicitur dominica passionis
Christi quia iudei cum audissent
lazarum a Christo resuscitatum et per
omnes multi iudeorum in Christum credebant.
Ideo hodie cogitaverunt quomodo Christum occiderent dicentes quid
faciamus quia hic homo multa signa
facit si dimittimus eum sic omnes
credent in eum et totus mundus
sequitur eum melius ut unus
moriatur quam ut tota gens pereat. Quarto quia non solum hodie

cogitabant eum occidere et lapidare volebant eum ut patet in priori sermone in quo dicitur. Dicebat ihesus turbis iudeorum et principibus sacerdotum quis ex vobis arguet me de peccato si veritatem dico vobis quare non creditis michi Qui ex deo est verba dei audit propterea vos a deo non estis quia verba dei non auditis Si quis ex deo non est ex diabolo est non per creacionem sed per imitacionem Et notandum est quod iudei et mali nesciunt racionabiliter respondere quia responsione deficiente iudei iniuriam dixerunt christo Nonne bene dicimus nos quia samaritanus es et demonium habes Respondit ihesus ego demonium non habeo sed honorifico patrem meum et vos inhonorastis me. Ego gloriam meam non quero est qui querit gloriam meam et iudicat q. d. Celestis pater meus querit gloriam meam et iudicat iniuriam michi a vobis illatam ipso dicente michi vindictam et ego retribuam Amen dico vobis si quis sermonem meum servaverit mortem non videbit in eternum Dixerunt ergo iudei Nunc cognovimus quia demonium habes Abraham mortuus est et prophete mortui sunt quibus deus locutus est in spiritu et sermones dei servaverunt Et tu dicis si quis sermonem meum servaverit mortem non videbit Numquid tu maior es patre nostro abraham qui mortuus est et prophete mortui sunt quem teipsum facis Respondit ihesus Si ego glorifico me ipsum gloria mea nichil est est pater qui glorificat me q. d. Gloria mea a patre celestis est qui glorificat me in doctrinis et miraculis meis quem vos dicitis quia deus vester est et non cognovistis eum Ego autem novi eum et si dixero quia nescio eum ero similis vobis mendax Ego autem scio eum et sermonem eius servo Amen dico vobis abraham pater vester exultavit ut videret diem meum i. toto corde desideravit videre me in carne et vidit et gavisus est. octo modis ita clare vidit ea que de christo scripta et facta sunt ac si oculis corporis vidisset Abraham usque ad christum transierunt quasi duo milia annorum et tamen vidit in spiritu quatuor dies christi Primo vidit diem eterne emanacionis Genesis 18. Tres vidit et unum adoravit in qua visione intellexit trinitatem personarum et unitatem divinitatis 2o vidit diem temporalis incarnacionis Nam dictum est ei fuit a domino Genesis 12 In semine tuo benedicentur omnes gentes quod est christus sed semen abrahe fuit christus 3o vidit diem sacramentalis immolacionis Genesis 18. Laventur pedes vestri et requiescite sub arbore Ponamque bucellam panis et confortetur cor vestrum q. d. Quilibet sacramentum digne volens sumere debet primo pedes anime lavare scilicet affectum et voluntatem huius pedibus itur in deum Deinde debet sub arbore crucis christi requiescere et sic sacramentum accedere et tunc in deo confortetur cor devote sumentis 4. vidit diem passionis et mortis christi In cru

sicut ymolare filium suum voluit
sicut ysaac Gen. xxii. Et edificavit
altare domino in quo invocavit nomen
domini et adoravit et hostias vo-
lavit Et sic tu dominus dixisti quod
abraham diem eius vidisset Dixe-
runt iudei quinquaginta annos non-
dum habes et abraham vidisti Ve-
rum est fuit tamen in etate triginta
trium annorum Et tamen propter magnos
labores et propter nimiam persecucionem
quam ab infancia habuit appa-
ruit quasi esset vir quinquaginta an-
norum Ipsi enim loquebantur de huma-
nitate eius sed xpistus respondebat de
divinitate eius dicens Amen dico
vobis antequam abraham fieret ego
sum s. ab eterno sine principio et sine
Tulerunt ergo lapides ut iace-
rent in eum ira et invidia
moti nec cessabant de templo in quo
erat sicut sacerdotum Et tamen ihesus abscon-
dit se glorificavit se invisibilem vir-
tute divina quia non dum erat tempus
passionis eius et exivit de templo
Noluit enim mori in perfecta eta-
te in qua adam creatus est et in
ligno in quo adam peccavit et mor-
tem intulit et noluit lapidi-
bus obrui quia sic occidebantur
adulteri et alii reprobi et blas-
phematores dei ideo ne xpistus
putaretur esse talis [illegible] mori
noluit Nec eciam gladio hero-
dis in infancia nec precipitari
de monte Et tamen in cruce [illegible] vo-
luit ut omnium fidelium corda sur-

sum levarentur pro virtute operibus et motibus
sue in passione et ducere in [illegible]
et in [illegible] Et per genus virtute pas-
sionis eius omnes salvarentur Sub
Isto evangelio historiale sermo
et morale intellectu notantur tria
primum est persecutio humane divitie quia
iudei dominum quia peccatores argue-
bant Secundum est subtractio divine
gratie quia dominus ab eis se abscondi-
bat Tercium est amissio eterne glorie
quia exivit de templo Hec enim conse-
quenter se habent Deum enim homo
est tante persecucionibus et divitie quod
non solum bonum non facit sed malum
committit et deum in suis factis
arguit Merito deus graciam suam
ei subtrahit et tamquam ab in[illegible]
to recedit et per genus vita eterna
talibus perdit Primo dico persecutio
humane divitie notatur in eo quod iu-
dei xpistum arguebant verba sua
audire nolebant et demum
ipsum lapidare volebant Heu quot
hodie multi sunt plebes in-
dei qui xpistum arguunt in factis
suis Primo arguunt enim detra-
ctores d. deus multos deformes
creavit multos fatuos et mu-
tos gibbosos et leprosos [illegible] quare
[illegible] istos defectuosos et alios
speciosos fecit Cum [illegible]
secundum sanctos doctores quod deus
multos fecit deformes et de-
fectuosos ut tolleret eos occasiones
peccandi Quia enim a peccatis non
abstinerent [illegible] quod.

p V tam anno 22

facerent si essent sani et sine
defectu multi essent saluati si
fuissent speciosi dampnarentur
Prov. 31 fallax gratia et vana est pul-
chritudo q. d. multis dat occasionem dam-
pnationis Cur lucifer de celo cecidit
quia clariorem se aliis vidit et
se superbiuit Cur filii israel deos
alienos adorauerunt nisi quia ma-
dianitas tam pulchras vide-
runt Cur dauid adulterium commi-
sit et homicidium nisi quia bersa-
beam pulchram lauantem se in
aqua vidit Cur uxor pharaonis
oblita fuit verecundia muliebri
quia Joseph pulcherrimum ad ser-
uiendum sollicitauit Unde
valerius scribit de quodam adoles-
centi pulcherrimo quem mulieres
et virgines amauerunt Tercio quia
timuit per eas virginitatem suam perdere
faciem suam vnguibus lacerauit
et in aparentibus aperuit Cur
hoc fecisti ait potius volo habere
[illegible]
deformitatem faciei cum pudicitia
quam pulchritudinem cum impudici-
ciis Secundo dices quare deus tam
multos facit speciosos Bernardus
apo 9 nisi ut ... dei per ea que facta
sunt intellecta conspiciuntur Unde si
mortalia corpora sunt tam pulchra
et delectabilia ad videndum quam delecta-
bile erit angelos videre et sanctos clari-
ficatos et maxime ipsam trinitatem
que creauit tam pulchra. Tertio
arguitur deus a multis de in-
equalitate distribucionis Cur
deus uni dat quo centum pos-
sent viuere et permittit tot multos
pauperes viduas et orphanos
Unde pauperibus modicum dat in

regnum precipue diuitibus quia eis pro-
misit regnum celorum Unde ait beati
pauperes hic habent celum et illi
hic delicias habent et illic in
celo impossibile est Tertio Ieronimus pro ali-
quo denegat filio unum solidum
tamen demum dat totam hereditatem Et
et deus facit dignum est ut quorum
potior moratur interius ut ea an-
gelis in celis Et ad diuitibus dat
multum ut saltim domibus eius cum
in deum Ro. 12. An ignoras quia
benignitas dei ad penitenciam te adducit
Nam si hinc domibus non quere-
tur eis diceret fili recordare quia
recepisti bona in vita tua et pau-
peres mala Luce Ite non diuitibus
quia habetis hic consolacionem vestram Tertio
arguitur deus de inequalitate quia
pauperibus dat multos pueros qui
tamen difficulter possunt eos nutrire et
diuitibus paucos dat pueros qui
bene haberent unde possent viuerent
Unde diuites sunt pauperum opp-
ressores et quidam adulteri quidam
usurarii quidam lusores etc. Ideo
deus misericorditer eis subtrahit gene-
racionem ne generant ad eorum dampnacio-
nem Et quia pauperes sunt laboratores
agrorum plantatores et tamen misere
viuunt Ideo ipsis dat multos pueros
ut multi sint laboratores ut de
eorum labore sustententur reges prin-
cipes sacerdotes et omnes religio-
si et clerici Tercio arguitur deus
de improuidencia quare deus
adolescentes et virgines iuuenes
cito permittit mori et senes de-
biles et infirmos diu viuere.

Anno 22

Tercio iuvenes bonos permittit mori
ne fiant mali. Sap. 4 raptus est
ne malicia mutaret animum eius.
Sed si mali sunt moriuntur ne peio-
res fiant aut quia indigni vi-
ta sunt. Ps. Viri sanguinum et
dolosi non dimidiabunt dies suos. Si-
cut mali diucius vivunt hoc fit
ut aut corrigantur aut longa
vita hic puniantur aut ut boni
per eos exerceantur. Quarto arguunt deum
de iniusticia quia quod permittit
deus temptari a dyabolo non solum
malos sed etiam bonos. Ad
quod patet amorem et repugnacionem
Unde 2m augustinus: Si nulla esset temp-
tacio nulla esset repugnacio, si nulla (?)
enim coronabitur nisi qui legittime
certaverit, dicit apostolus. Ideo labora sicut
bonus miles Christi. Sed dicunt quare
permittit deus illos temptari quos
scit lapsuros. Et unde sapiens:
Deus ab inicio constituit hominem et
reliquit in manu consilii sui, quod dicit dedit ei libe-
rum arbitrium non quod liceat ei facere
quod velit sed cum libero arbitrio habet
racionem ante se (?) discernentem inter
aliquod bonum a malo ut sciat eligere
bonum et respuere malum. Et salvari
et dampnari hoc consistit in libera vo-
luntate. Nichil regnat in celo nec
ardet in inferno nisi propria voluntas.
Quinto arguunt deum de iniusticia quia
minus punit malos quam dicit: si ergo
essem deus tam multa mala non
permitterem unum in terra punirem
quod contra exemplum cavendi habentes
Primo doctores dicunt quod deus ibi [illegible]

mori voluit ne cito puniret pec-
catores sed in misericordia eorum penitenciam ex-
pectaret. Unde dicit: Nolo mortem
peccatoris sed ut convertatur et vivat. Sed unde dicit
Ysaias: Expectat nos deus diu expectat et
tollerat ut peniteat, diucius pu-
nit eum qui converti noluit. Secundo arguunt
deum de moderamine temporis dicentes:
Nunc est excessus pluvie nunc estus
nunc frigoris. Unde diciunt omnia talia deus
permittit ad punicionem peccatorum nostrorum
ut mali misericordiam dei magis
implorant. Gregorius dicit: mala que nos
hic premunt cogunt ad deum ire (?) compellunt
Tercio arguunt deum cur deus angelos
et homines creavit quos novit dampnari
cur illum voluit alium reprobavit. Cur unum
predestinavit et alium dampnavit. Pre-
scivit. Cur Christus mori voluit cum
alio modo nos redimere potuisset. Re-
spondeo ut dicit Job: Recessimus enim quia ti-
bi displicuit. A se: Sicut domino placuit ita
factum est. Sit nomen domini benedictum.
Dei opera sunt honoranda laudan-
da et non arguenda. Sed legitur exemplum
in vitis patrum de quodam heremita
qui omnia dei iudicia tam mirabilia in-
terpretaretur dicens: In toto mundo mali
prosperantur, boni adversa paciuntur,
iuvenes cito moriuntur, senes diucius
vivunt etc. Cui angelus in specie hominis apparuit
dicens: Veni et sequere me, et ondam
tibi causam horum que miraris. Venerunt
ergo ad hospitem unum qui eos benig-
ne recepit et bene in cena ministravit.
A quo cum recederent angelus cyphum
aureum hospiti abstulit et secum re-
tulerunt. Venerunt ad hospitem inseq-

Ergo gracie (?) liberarii (?) fides [illegible]
habeant gratias
Et hoc matheus (?) [illegible]
Attendentes (?) [illegible]
mala que nos
hic premunt [illegible]

Exemplum amoris
c. 54

bat clamans pessimi fures reddi-
te cyphum aureum domino meo. An-
gelus sum apprehendit et ultra pon-
tem in flumen precipitavit. Quo vi-
dens heremita admiratus est et tim-
uit dicens demon est non angelus Quia
qui nec vidi nec audire volui eos
Cui angelus cyphum alteri furatum
dedit. Illi ergo procedentes vene-
runt ad alium hospitem qui eos bene re-
cepit et bene ministravit et cum quo
pernoctaverunt. Cuius puer istius hospi-
tis tota nocte flevit et clamavit
quem angelus surrexit et puerum necavit
Quo facto angelus dixit heremite surge
et eamus. Et cum recessissent dixit angelus
ad fratrem vidisti ea que feci. Respondit
ymo vidi et credam quod hec fue-
runt opera dyaboli non angeli. Cui
angelus Falleris frater hec enim sunt
dei opera et ipsius vera iudicia. Re-
dicam tibi. Primo hospiti cui cyphum
abstuli ideo feci ut pacientiam eius pro-
barem. Semper bene et late vixit
nichil adversitatis passus fuit. Quare per
multas tribulaciones oportet nos intrare
regnum dei. Ideo ipse cum per eiusdem
potentiam in flumen proici, quod et confessus
fuit et modo in celo est. Si ulterius
vixisset peccasset et in peccatis mortuus
et dampnatus fuisset. Malo hospiti
cyphum dedi ut ad iniquitatem ipsum pro-
vocarem. Nimis avarus fuit. Sinc-
ipius factus est. Puerum iugulavi
quod parentibus occasio dampnacionis
fuisset propter avariciam. Si modo facti sunt
legales. Noli ergo dei iudicia iudi-
care nichil in terra sine causa
fit. Dominus Ihesus a malis non solum

accepit sed et lapidatus. Unde et
iudei tulerunt lapides ut iacta-
rent in eum. Ambrosius quod cum fecerunt
iudei Christum persequentes hoc hodie
faciunt mali dicentes ipsum occidentes
nam Christus dicit ego sum via veritas
et vita iusticia et pax qui quidem erat
a via viri. Et qui fovent filios de-
um occidunt. Quoniam in eis est qui
aque non iudicant pauperi et di-
viti. Et qui pacem cordibus numquam habent
quod aliud faciunt quam quod vita que
Christus est in cordibus occidunt. Apostolus
Occiditur in impiis est item Christus crucifigitur
et lapidabitur. Si alia corde alia
ore quedam non opere. Item corde
cum cordis malis cogitacionibus quibus
dominus dicit Ut quid cogitatis mala in
cordibus vestris quasi dicit cogitaciones ma-
le occasiones sunt omnium malorum. Unde
Petrus ait Christum sanctificate dominum in cordibus
vestris. Sed ista deum in corde sanctificant
qui nichil nisi bonum et sanctum co-
gitant. Unde dominus dicit Aufer malum
cogitacionum vestrarum ab oculis meis.
Iterum Job dicit In similitudinem lapi-
dis aque indurantur. Ecce enim
lapis cristallinus ex aquis congela-
tus induratur in terra quod non per trahere
solum. Sic per malas cogitaciones
cor induratur quod difficulter ad bonum
emollitur. Et ecce cor durum male
habebit thesaurisat enim sibi iram dei
Secundo sunt multi qui lapidant Christum
ore mencientes blasphemantes
detrahentes periurantes
Sicut iudei domino fecerunt dicentes demo-
nium habes. Talia enim peccata sunt
contra naturam quod nichil delectabile sit

in sepulcris et maxime aliis omnibus
a deo sunt. Et iste non solum verbis
sed etiam factis Christum lapidat. Unde
sicut ex habundancia cordis os lo-
quitur, sic ex habundancia cordis
et oris corpus operatur. Et tales non
solum Christum sed Christi imitatores lapi-
dant. Sicut Iudei non solum Christum cru-
cifigebant sed et Stephanum lapi-
dabant invocantem et dicentem
Domine Ihesu accipe spiritum meum. Sed
ve talibus quia Ihesus absconditur ab
eis, id est omnem graciam eis subtrahit.
Deut. xxxii. Abscondam faciem meam
ab eis et considerabo novissi-
ma eorum, q.d. quanto diucius vixit
tanto peiores fuit. Et talis militi
a quibus fuit absconditus. Unde mi-
lite qui spoliator et oppressor fuit
pauperum. Dicitur enim plebanus suus
militi corrigens. D. vere dico tibi deo
nos omnes reddere racionem quia facit spo-
liare homines viduas et orpha-
nos. Cui miles respondit nichil est
omnes meos tondere [illegible] lana.
Cum iste miles a quibus spoliator
et pauperum oppressor esset quadam
apparuit ei pulcherrimus iuvenis
dicens ei surge et veni mecum.
Duxit que eum super montem excel-
sum et ostendit ei castrum et pallacium
pulcherrimum in quo erant reges prin-
cipes et milites infiniti et ves-
timentis aureis et argenteis cum
omnibus instrumentis musicalibus et so-
landum et delectamentum ibi fuit.
Iste autem miles stetit ad ianuam pul-
sans sed custos porte venit dicens

Tu non es dignus intrare ad tales no-
biles principes tu vastasti tuis sangwi-
nolentis. Cum videns se totum qui
sanguine perfusum dixit adolescenti
qui eum duxit. Unde mihi iste sangwi-
nis? Respondit sanguis iste est labor pau-
perum quos spoliasti. Et nisi te
emendabis palacium regni celestis
numquam intrabis. Ecce vidisti palacium
regni celestis et reges et principes
celi sed regem celorum non vidisti quia
absconditus est a te quem numquam vide-
bis nisi te emendabis. Iste miles
ad se reversus factus est bonus religiosus.

In die palmarum. Sermo

Ecce rex tuus venit tibi man-
suetus. Math. xxi. Vide-
mus quod quando rex bellum initurus
pro defensione regni et sui populi pro-
ponit se in regalibus ornamentis. Unde
suis ducibus principibus et militi-
bus et omnibus armigeris ut
armamenta [illegible] cum sequi sunt
[illegible] ne regalis
dignitatis [illegible]. Tale autem
rex [illegible] sumpsit [illegible] cor-
pori tunicam [illegible] corona regia-
lem imponit capiti et sceptrum
aureum tenet in manu et sic sedet
super thronum maiestatis sue [illegible]
designat potestatem, corona sapientiam,
sceptrum vero iusticiam. Sic Dominus
Ihesus qui est princeps regum [illegible]
bellum paratus et [illegible] esset
initurus et pro salute nostra contra
principem mundi sed diabolum [illegible]
natus hodie ostendebat se

Amo x2

E3 m

suis discipulis et amicis in regali
dignitate et hoc in eo quod hodie super
asinam equitavit qui tamen ante semper
nudis pedibus super terram ambu-
lavit. Et etiam in eo quod hodie
sic a turbis honorari voluit
ramis arborum et florum et ab
omnibus proclamari benedictus rex iste
qui venit in nomine domini. Et hoc ideo
voluit ut principes suos scilicet suos
apostolos et milites scilicet omnes discipulos
et per consequens omnes fideles animaret ut
personam regali dignitate ponentes cor-
pus et vitam et fidem christi confir-
marent et plantarent. Tercia
autem causa est quia veniebat futuro
ihesu christo quod videbitur in extremo
iudicio in maiestate solio cum
potestate magna cum regale insigne imposito est.
Unde corona eius est pura et in sapiencia
in certa et eterna cum nil latere
potest. Et hec est eius corona et in
iusticia sceptra quia reddet unicuique
secundum opera sua est et hoc est sceptrum eius
de isto rege primus Sermo
Ecce rex tuus venit tibi etc.
Antiquitus fuit quod cui de-
beret honor. Et primum vide-
bant nobilibus et quanto nobilior
tanto maius debetur ei honor.
Secundum rusticis est id generositas nobilis
nobilitas que in tam temporibus locus ge-
nerat ut aliquis rusticus et ut aliud
animal. Ideo dicit nobilis est qui sua
virtus nobilitat. Ideo quanto quis vir-
tuosior tanto nobilior et per consequens tan-
to maius debetur ei honor. Tercio
videbant potentibus debetur honor quia
ipsi defendunt terram et gentem.
Quartum rusticis est scriptum est deus

deposuit potentes de sede. Et ideo quia
multi sunt potentes tyranni quia spoliant
pauperes et faciunt spes viduas et
orphanos. Sed in quantum potentes de-
fendunt terram et populum honorandi
essent. Tercio videbant sapientibus
debetur honor quia ecclesiastes sapiencia de-
fendit terram plus quam per arma belli.
Et sapiencia eum prodidit tercia. Quartum
rusticis est sapiencia mundi stulticia est apud
deum. Quarti habent sapienciam quod dominus
est que eterna vita anime. Iste honorandus
est. Quarto videbant divitibus
debetur honor quia ipsi sustentant pauperes.
Quartum rusticis est scriptum est beatus dives
qui inventus est sine macula. Sed multi
reperiuntur vix unus invenitur sine ma-
cula avaricie superbie et luxurie. Sed
boni divites pauperum sustentatores
honorandi sunt. Cum igitur dominus
ihesus fuit nobilissimus princeps re-
gum terre. In eius nomine honore flectatur
omne genu celestium terrestrium et in-
fernorum. Et potentissimus quia ait data
est mihi omnis potestas in celo et in
terra. Et sapientissimus quia secreta co-
rdium ei patent omnia enim nuda et
aperta sunt oculis eius. Et ditissimus
quia omnibus dat affluenter et non im-
properat. Ideo multo amplius nobis
est honorandus. Unde civitas Ie-
rusalem in mortali et in mundo
debet omnibus honorem et gloriam in aliis
terra regum honoratus fuit hodie a
turbis tali honore quali numquam
exhibitus fuit imperatori neque re-
gi mundi ut patet in primo ewangelio
Unde dicitur quod dominus noster ihesus ista.

nocte tn sacra pnoctauit in be-
thania in domo marie magdale-
ne et marthe Nam nullu hospi-
ciu tocius regni i sol fuit xpo sta
gme sicut hoc hospiciu tocius reg-
ni q dns eas spea dilicgebat
et spialia bnficia eis gferebat
Pmo em marie magdalene oia pcta
dimisit martham infirmam sana-
uit et ea in extrema necessitate a demo-
nibus defendit ipam qz yppo maiu
sepeliunt et lazaru fem earu
a morte resuscitauit Secum sat
maiora dilecconibus signa q dns nob
pt ondere si ut nob apptis libet
In morte a dyabo defendet p9 ex-
trema necessitates nob uita eterna don-
at Hodie sumo mane dns cu dis
apptis exiuit et sequebant eum
turbe Et cu venissz betphage
q eat oppidu pm sacdotu in cuts
iaceb sup montez oliueti misit du-
os de discipulis suis sc petru et philip-
pum vt dt amb. Et medio tpe
orauit flexis genibus In qua orone
totu spm suu obtulit deo pri pro
nob Deni et tribus diebus totum
corpus suu in cruce offerre voluit pnob
Et dixit petro et philippo ite in ca-
stellu qd gtra nob e et stati inue-
nietis asinam alligatam et pullu
cu ea sc ad agmez usu hoim depu-
tata ut q hebant aqua ul ligna
gbustibilia inportare faciebat past-
na Et ea die dabant ei papulu
Unde gmix dr Deni asinu volt
equitare oz et ei pabulu minst-
re Soluite et adducite mihi

et si qs dixit aliqd uob inpediendo
aut dicendo quo ducitis asinam
dicite dns hijs opus est Et statim
nllo impediente potestis m adducere
Et spa dns dixit ite in castellum
qd gtra uos e et no dixit in ciui-
tatem regalem ppr iniqm gsiliu qd pnci-
pes sacdotu habuerut gtra xpm et
gtra discipulos eius habuerut Nam co-
uenerunt xpm cu discipulis et
cu oibus sibi adherentibus occidere
Sunt em tunc in iutm duplex iudi-
ciu sc spuale et secula vnu cont-
ra al Nec cogitauit xpi ubi reg-
nisse dimisit desolabit Declare in-
dicu libent defendisset xpm Et
spualiter iudiciu ipm cu amicis
occidere voluit Et spua pht castel-
lu mt cor peccatoris et gstia hois
q dno et suis discipulis e gtrem
Quia nec bnficiis nec flagellis
nec sanitate nec infirmitate nec pro-
speritate nec aduersitate deo obtpat sz
resistit vt dns gqrit pphe Tegi
eos sc bnficiis et i mobiles eant
flagellam eos sc infirmitate paupertate
aduersitate et no senserunt Et sic cor
duru et pusum male hebit in
nouissimo thesaurisat em sibi ira
dei In hac capella asina i iniqua
ania e alligata cu pullo i cum
affectu Anima affectu tocius hois
cu voluntate usatur cca terrena
Necessario requirit q dns hijs
mittat duos discipulos sc timor
et amore ut aiam soluant
Nam timor facit declinare malu
amor facit opare bonum Et isti

duo discipuli fecerunt dominum desuper
sede .i. 2m voluntatem et contram sua
in hoie et pro hoiez agnae Et dns
hys op9 e ne pse qz bonorum nrorum
ne indigetz s pro nobis opus est ut
i sua passio et mors no frustre
in nob Et hoc factu e ut impleret
qd zacharie pphe dicit filie syon
.i. ciui ti ihrlm q di filia syon quia
in radice montis syon posita est
Ecce rex tuus venit tibi mansue-
tus sedens sup asinam q.d. Venit
ad utilitatem tua no elatus et ptate
magnificus ut habdes te depau-
pans sz ut agnus in noces sua mo-
te in noceti a morte eterna libe-
rando Et spualr p filia syon in-
telli aia fidelis Nam syon in-
tptatur specula Unde sancte
aia in ea pitate qua e creata
et in bapmo pfificata e speclm
dei Et quia lympidius deus vid
in ea ymaginez sua quam aliquis
nem posset vide facie sua in spe-
culo materiali Unde speculans
se in specio statim ut abiit oblitus
e qlis fuit Sz deus videns sciam
sui ipius no obliviscitur nam aie pe-
ctus qn aia pctis inquinat dei y-
mago in ea no relucet Treno 4
Quo obscuratu e aureum mu-
tatus e color optimus dispsi sunt
lapides sanctuarii et ista e vis de-
tur a filia syon q.d. Quo muta-
ta e aia quondam preciosa Et quo
mutatus e color optimus qui ad yma-
ginem dei facta Et in sup xpi sanguine
colorata et nunc dyaboli con-
formis facta Quo dispsi sunt lapi-
des sanctuarii q.d. Quia sacramenta
et spiritus sancti dona in ea sunt
frustra Et omnes aie vires sunt

tuate Ratio tum cogitat terrena
et voluntas ea solum amat presencia
memoria no memorat divina et eter-
na Dicite ergo filie syon .i. aie pec-
catrici Ecce rex tuus venit tibi man-
suetus volens eum benignus re-
cipere in gratiam sua ut mariam mag-
dalenam et publicanum Joel 2 Co-
vertimini ad dominum deum vestrum quia benignus
mis et misericors e et prestabilis sup
malicia Unde venit sedens super
asinam ut sic supbia omnium platorum co-
fundet qui ondunt equitando
Deut 17 ait moyses Cum quis
constitutus fuit rex non multiplicet
equos Et sz hoc no licebat regi
multo minus epo et no epo multo
minus pbro Non enim decet pbris pri-
mo xpi abuti et pompose ex-
pendi Et via dns asina equitare vo-
luit dans nobis in exemplum Nam asinus
e aial simplex tardus rugiens et in
omnibus crucem in dorso habens Ita
et nos esse debemus simplices in intin-
cione tardi non leues in discurrendo
rugientes .i. semp miam dei im-
plorantes et crucem pniam pro ihm
xpm portantes sicut dns ait
Qui vult venire pro me abneget
se metipsum + modo gtecium fuerunt
qui no simplices sz multiplices in
intencione tardi quia omnibus pctorum
oppressi rugientes .i. in mundo con-
tinue semper in se habentes no crucem
xpi sz dyaboli portantes Ideo sunt asini
no xpi sz dyaboli Sequitur in textu
Euntes discipuli fecerunt sicut
preparavit illis ihs et adduxerunt
asinam et pullum Et imposuerunt

+ et tollat crucem suam et sequatur me et hoc [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et pro dns [illegible] [illegible] [illegible]

vestimenta sua supposuerunt et dominum
desuper fecerunt sedere / sed quia in do-
mitus erat et exaltitrauit / Ideo
discipuli timuerunt dominum ledi / Et
posuerunt vestimenta super asinam et do-
minum desuper sedere fecerunt / Et sic
equitando cum dominus esset in descensu
montis oliueti / Et turbe iherosolimis
audirent aduentum eius processerunt
ei obuiam quia audierant eum laza-
rum a mortuis resuscitasse / Et pluri-
ma turba strauit vestimenta sua in via
pedibus asine ut blande transiret /
Alii uero non habentes vestimenta preciosa
cedebant ramos de arboribus et
sternebant in via / Immo verisimile est
quod de omni genere arborum et florum /
Et cum dominus esset in medio obuian-
cium et sequencium informati sunt
a spiritu sancto clamabant cum voce magna
et cum gaudio et alacri volun-
tate Osanna filio dauid osanna in excelsis
q. d. / O fili dauid saluifica nos
obsecramus in excelsis / Non peciimus
aurum nec argentum neque mundi
gloriam sed tantummodo vitam eternam per hanc
miseriam et mortalem vitam / Be-
nedictus rex iste qui venit in
90 nomine domini / Et sic referunt quibus cum processio-
nibus populus exultauit qualiter se
habuerunt pharisei et inimici christi
ihesu qui sine dubio turbis fuerunt
intermixti / Et dicit lucas / Indig-
nati sunt dicentes / Nonne audis
quid isti dicunt q. d. cum tante sancti-
tatis reputari homo non debes per lau-
de que humanas / Et omnibus xpus re-
dit / Immo bene audio / Dico vobis
si hii tacuerint lapides clamabunt

quod bene patuit eius passione / Cum omnes
amici xpi tacuerunt sed tunc de pe-
tre scisse sunt sed corda iudeorum pe-
tris duriora non sunt scissa / Per
grassionem et iniuriam / Non cogitauerunt
et satis / Iudicium sine misericordia ei qui non
fecit misericordiam / Et ita item q. d. quomodo se dominus
in tanto honore sibi exhibito dico
cum inimicis inducentes cepit intue-
re in tantum quod vix potuit loqui dicens
Et si cognouisses et tu q. d. Et si sci-
res mala super te ventura non gau-
deres sed potius mecum fleres / Et tria bene
nomine quanto honorifice sunt re-
cepto / Tamen illa nocte in toto ciui-
tate non potuit habere hospicium / Ita quod
illa die exiret ciuitatem / Non potuit
alibi ad hospitandum / Et quia dominus
dixit nolo mortem peccatoris sed ut conuer-
tatur et viuat / Ideo illorum iudeorum
quos post exspectauit per xl annos
eos admonendo per spiritum / Jacobum
fratrem domini qui fuit episcopus eorum / Et
per omnes apostolos qui post xpi ascen-
sionem inceperunt an. xii. omnes predicaue-
runt in iherusalem antequam in vniuersum
mundum diuisi essent / Demum et
multa signa coram eis fecerunt
sed nichil profuit / Deinde dominus
eos terruit per stellam fulgidam
gladio similem que visa est ciui-
tatem imminere et flammis ardere per totum
annum / Ad denotandum quod gladio et igne
deberet puniri sed nichil pro-
fuit / Insuper vir nomine ihesus fi-
lius ananie in festo tabernaculorum
in medio iudeorum surrexit et ex-
clamauit ve ve iherosolimis / Et in
tantum clamauit quod a iudeis fuit /

Ex propheta ...

captus et flagellatus usque ad patere
facerent ossium qui quanto fortius est cru-
ciatus tanto altius clamauit ve
ierusalem non pectus non lacrimas effudit
Et tunc ad hunc quem nollent / sed
sanguinem de celo cecidit super terram a
adonai quasi sanguis eorum debebat
effundi in terram ut in sanguine iacerent
in ciuitate / Et demum tunc nichil pro-
ficerent puniti sub gladio et fame
et infiniti interfecti et mortui et
quam plurimi venditi semper triginta
pro uno denario sicut ipsi dominum vendi-
derunt pro triginta denariis / Deinde
de post longa tempora quidam iudei vo-
lebant iherusalem reedificare quando cum ma-
ne surgerent plurimas sanguineas
cruces in terra viderunt quibus vi-
sis territi fugierunt / 2o item cru-
ces sanguineas in vestimentis vi-
derunt item territi fugierunt / 3o
ignis super eos et vapor ignis de terra
prodiit et omnes inpenitentes consumauit
Et quia dominus ihesus hec omnia prenunciauit
super eos hodie flevit quanto enim
modo multo plus crucifixerunt **Sub ser-**
Illisto euangelio moraliter **mo moralis**
intellecto induam ad tria primo
ad carnis nostre mortificacionem ut
spiritus malis concupiscenciis resistere possit
2o ad proximorum edificacionem ut
ipsis exempla virtutum ostendamus 3o ad
mentis deuocionem ut deuotissime
ihesum adoremus / Primo inspicimus
ut carnem nostram mortificemus ut
eius malis concupiscenciis resistere possimus quando dicit
Vnde apostolus dicit mortificate membra
vestra que sunt super terram que sunt concupis-
cunt animalibus spiritualia / Et hoc notatur
in eo quod dominus asinam equitauit / Asi-
nam enim caro nostra super quam ascendimus

in carne spiritu et racione subiciamus
per mortificacionem / Et hec mortificatio
temperata sit / Nam quidam se sic mortifi-
cant et item ieiunant ut faciunt
Qui usque modo modicum ieiunauerunt
et orauerunt et confessi fuerunt / Sed
statim incipiunt item peccare et ita
bestiam vincere sicut antea fuerunt / Apostolus
Animalis homo non percipit ea que spiritus
dei / Animalis homo est carnalis homo
Qui per spiritum sanctum inspiratus id est dede-
licus a delectacionibus carnis impossibile est
Et inde apostolus / voluptas est contra volup-
tate quod dicit voluptas carnis est contra
voluptatis spiritus / Si hoc non attendit
animalis homo / Alij non sic tale mortifi-
cant ut post sedem carnis remanent
sicientes quod apostolus dicit / Persona le obse-
quium vestrum / Carnem non sic ita mor-
tificat ut eciam omnem actum carna-
lem contempnat propter auferre se co-
formet / Lucas dicit / Erunt sicut angeli dei
in celis / Oportet sic hic mortificat
ut omnes motus carnis non senciant
et non solum carnalia sed eciam omnia tempora-
lia propter deum contempnant sola diuina
et celestia desiderant / Id est cum Job
Renuit consolari anima mea memor
fui dei et delectatus sum / Nam excitatur cari-
tate hic deo viuunt ut apostolus quomodo
spiritus simul cum deo dicit / Michi adhe-
rere deo bonum est et ponere in domino
deo spem meam / Et sic impedit
per quod corruptibilis est homo sed bestialis
carnalis angelicus et diuinus / Primo
de bestialis quia bestialiter viuunt
ut asinus / Nam sicut asinus semper respi-
cit terram / Sic auari oculos suos

statuerunt declinare in terram
Sec[undo] oculis cupidi insaciabiles sunt
Iste asinus una femina non contentus
s[ed] plures in adulterio. Sic et luxuriosi una propria muliere non contentant s[ed] malas diligunt bonas
contempnunt malas sustentabunt
proprias perdunt et male tractabunt
Tercio asinus non recipit racione s[ed] fertur impetu necesse. Sic superbi non reguntur
racione s[ed] appetitu voluntatis. Ideo Ieronimus dicit
Homo vide tibi illud esse bestiam
bestie peiorem racionem habes et secundum
rones non vivens. Unde psalmista ait homo
cum in honore esset non intellexit
comparatus est iumentis insipientibus
et similis factus est illis seipsum extollentes et alios pro nichilo reputantes s[ed]
subpeditantes. Unde legitur fabula de
quodam asino qui pellem leonis
induit. Et veniens inter alias bestias multum superbivit et pedibus percussit. Dominus asini venit
et asinum quesivit s[ed] ipsum non cognovit
propter pellem quam induit leonis. Tunc autem dominus asinum inspexit
s[ed] prolongatas aures suas ipsum cognovit
nominat esse suum asinum. Accipiens
igitur baculum ipsum percussit dicens infelix
asinus vis leoni assimilari qui rex
est omnium animalium. Sic contingit hominibus secundum rones non viventibus pellam assininam induentibus et se
meliores aliis estimantes cum tamen
sint bestiales in omni vita ipsorum
Tandem cum dominus asini venit s[cilicet]
xpistus in die mortis et in motu mortis

in extremo iudicio cognoscit tales
prolongatas aures id est prolonga eorum
mala consuetudines. Et tales percuciet
eos in eorum furoris sui perdicionem. Ideo
in psalmo dicitur omnibus nobis solite fieri
sicut equus et mulus quibus non est intellectus
quarto dicitur. Secundum unum intellectum et rationis
iudicium omnes debent unire infra
dencium nobis similiare et ore dominum
lene potare ut cum dominus venit non
nos percuciet s[ed] onus deponet
21 Secundus est homo rationalis s[cilicet] qui vivit
secundum rones in statu suo in honore
et diviciis et in matrimonio. Sic
docet apostolus i ad cor. 6. Qui habet
uxores sint tanquam non habentes qui
utuntur hoc mundo id est bonis mundi sint
tanquam non utentes. Et qui gaudent
sint tanquam non gaudentes. Sed illi
habent uxores tanquam non habentes
qui non ad mala voluptates s[ed] tantum
ad prolis racionem et ad dei honorem
sine obedientiam utuntur uxore. Illi
utuntur mundo quasi non utantur qui
bona mundi augmentant ad necessitates et ad pauperum sustentacionem
et ad dei honorem non ad cupiditates
Illi gaudent tanquam non gaudeant
qui inter prospera et adversa eque se
habeant in prosperis non superbiant
nec in adversis frangantur. Deo
honorem ascribentes in prosperis et
adversis dicentes cum psalmista omnis honor
et gloria debetur deo. Psalmista non
nobis domine non nobis s[ed] nomini tuo da
gloriam. Sed secus faciunt bestiis
comparantur. Ideo anno gratie? dicitur
est quod bruta animalia insensibilia

exterioribus nos extendunt Communis
equaliter animabus in valore Singulis
in nisis acumine pravonis innuens
timentis decore est q. d. nullus Et
ergo tu qui ratione uteris hoc scire
accipis Dico tibi homo tu super cuncta
omnium creaturarum dignissima Quia sig
ata imagine dei insignita videris
sed in illis que sunt corporis abutitis ex
celli Et distat bona sua non in ex
terioribus esse querenda Sed in suis
intimis perscrutanda brutorum bona
sunt exteriora et ultra non querunt Sed
hominis bona sunt interiora Ideo non
in exterioribus et naturalibus sed in spiritua
libus debet sibi ipsi complacere in deo
Sed heu ex omnibus ordo pervertitur quia
magis deditus sunt naturalibus quam spiri
tualibus plus excitamur corporis deco
re quam etiam magis delectamur
in creaturis quam in creatore Augustinus dicit
Homo est animal rationale et mortale
Rationale propter celum et mortale propter
corpus Rationale constat mortale ne
desperaret Et mortale humiliat
rationale ne superbiat Nam cum homo
considerat se oportere mori et nescit
quo vel ubi vel possit aliquis de
quo Sed ratio dictat meliorem et
spiritualem vitam Et nobilior vita quam sit presens vita Et
cum homo consideraret dignitatem qua
deus ei contulit pre omnibus creaturis quia
dominum omnium eum constituit tunc possit
elevari et superbire si se mortalem
non attenderet Ideo Augustinus Descende
ut ascendas qui in excelso habitat
casum timet Quia quanto gradus
altior tanto casus profundior Sed
quia in imo quisque stat ascendere
spectat Quia ut sensum rationem que
dictat deum fratribus ad superiora ascendere
tendendo Dominus dicit Cum se humiliat
exaltabitur Legitur quod quidam plures vi
dit multitudines hominum in foro quosdam
vendentes et ementes quosdam
thesaurisantes quosdam investi
gantes undique ad placandum
voluptatem ascendit in altum et cla
mavit venite venite Et cum
omnes venirent et audire vellent
quid iste predicans in grosso loqui vellet
dixit non vos sed homines vocavi Et
cum dicerent nonne sumus homines Re
dixit non sed bestie estis quia secundum rationem
non vivitis solummodo terrena et tempora
lia queritis non eterna bona que tan
tis non est cum sitis omnes mortales
Ideo apostolus ait que sursum sunt querite non
que super terram Certus homo est
angelicus qui ab omni carnali actu
est alienatus Ideo in carne preter carnem
vivere non est humana vita sed angelica
Augustinus Angelicus homo contra deum
nichil querit sciens quod deus eius suf
ficit in cibo sola contemplatione divina
sustentatur Sicut thobias qui ait
Cum essem vobiscum videbar
manducare et bibere sed ego cibo in
visibili utor Et paulus ait Conversatio
nostra in celis est q. d. non vivimus
in terris ut homines mortales sed
ut angeli celestes Augustinus Angelicus homo
semper declinat malum et semper
facit bonum Augustinus Angelicus homo numquam orat
Orans quod dicitur Semper aliquid
boni faciendo ne dyabolus inveniat te
ociosum Et Augustinus homo est divinus Augustinus
Ille homo totus est divinus qui totus ardet
igne divino Cum quis dicitur inflammatur

De carnibus … amor

… in … sub …

…

est cor meum Cant. 5 Sicut ferrum
rubiginosum missum in ignem efficitur
et sicut lana alba in rubeum colorem
intincta tota efficitur rubea Sic
animus huius igne et flammis spiritus
sancti accensus totus efficitur animus
vel sanguine Christi coloratus Unde Au-
gustinus ait O ignis divinus qui semper
ardes et numquam extingueris
accende me in caritate tua ut ar-
denter tibi serviam et amem
Et hec de primo puncto. 2m punctum
Secundo in puncto eorum instruimur ut
exemplo virtutum proximis ostendamus
Quia Augustinus dicit Quanto plura vir-
tutum exempla proximis ostenderimus
tanto copiosius premium in celo reci-
piemus Unde unusquisque secundum suum
statum debet se exhibere exemplum vir-
tutum ut edificentur videntes Unde
Ambrosius Non omnia omnibus competunt quedam
alterum decet alterum non decet Aliud
iuvenem aptum aliud senem et fa-
ciendum aliud in periculis aliud in
rebus secundis agendum Unde Ambrosius dicit
Verecundia decet iuvenem non senem
planctum mulieri decet non viro Non
in ista processione Christi non unus omnia
faciebat sed unus asinam adducebat
alii vestimenta prosternebant Alii ramos
arborum cedebant alii iubilabant
Sic dico unusquisque debet se proxi-
mo ostendere exemplar virtutum secundum suum
statum divitibus enim competit opera
misericordie exercere Quibus dominus dicit
Facite vobis amicos de mammona
iniquitatis Peccatoribus competit opera
penitentie facere Luc. 3o dignos fructus
penitentie etc. in cordis contricione
oris confessione et operis satisfactione
Illi domino asinam adducunt cum pul-
lo quia corpus et animam deo subiciunt
Hiis ad perfectis competit evertere virtu-
tes exemplum sancti Unde Quia apostolus
ait Spectaculum facti sumus deo an-
gelis et hominibus Et isti sternunt
vestimenta sua in via Ra. bn. dicit Vesti-
ta diversorum colorum sunt virtutes
quibus anima decoratur Caritas enim
facit colorem aureum Humilitas in-
carnationis castitas album et meditatio de
passionibus rubeum Contemplatio ce-
lestium et divinorum viridem Unde Job in
apocalypsi dicit Beatus qui custodit vesti-
menta sua munda ne nudus appareat
id est virtutes suas immaculatas Hec
vestimenta in via sternimus cum exempla
virtutum aliis ostendamus Unde enim dicit
Beatus ille homo in cuius humilitate al-
terius confunditur superbia in cuius patientia
alterius mitigatur iracundia In cuius
obedientia alterius movetur pigritia In
cuius caritate alterius confunditur dilectio
mundana Cuius lux in tenebris
lucet alterius expellit tenebrositates
Et alii sunt quibus competit pugnare
contra omnes temptationes carnis mundi
et diaboli ut sunt nominati quasi
qui militantes paciuntur infirmitates
temptationes carnis mundi et diaboli
et adversitates ut probantur Isti intel-
liguntur per illos qui ramos ferebant
olivarum Unde versus dicit palma be-
nedicta defendit a fulmine male-
dicta Sic et isti pugnatores de-
fendunt a fulmine diabolica et hoc
per resistenciam vilem ps. Viriliter
agite et confortetur cor vestrum omnes
qui speratis in domino Et alii sunt quibus
competit exponere scripturas ut sunt
predicatores Et isti intelliguntur

p discipulos qui vestimenta sua asinis
imponebant Vel p predicatores qui sermo
vestimenta imponunt cum simplices
erudiunt vel vite insistunt et a peccatis
abstinent et in virtutibus induunt
et dominum faciunt desuper sedere i. per
hominem ad notitiam eius operare Iste
alii sunt quibus competit orare pro se
et proximis ut perfecti homines qui in-
telliguntur per illos qui clamabant osanna
in excelsis Beda Clamor osan-
nis ondit magnum cordis affectum
quo omnes perfecti sunt in eorum oratione
b? d. osanna in excelsis i. salvifica
obsecro in excelsis q. d. Nichil pe-
timus nobis et fidelibus omnibus nisi
salvacionem per hanc missam mitez
in celis Vel dominus iacobus dicit orate
pro invicem et salvemini Hug. Quanto
eo gravior tanto virtuosior Impossi-
bile e multorum orationes non exau-
diri etc

Sub sermo de eodem

Ecce rex tuus venit etc
Actum iste sermonem presentem contrario
rum contrario fuit effecto Quo sicut dominus
ihesus a tbis hodie honorifice
est receptus Sicut modo contrario feria
sexta a iudeis in mortem invidio-
sissime fuit tractatus Unde divinit
sissime fuit tractatus Unde convenit
mote tepissima condepnes cum Conass
hodie loquntur duo eronia illorum contra-
riorum demonstrans Primum in passione
ad impassione Illud quod legitur in passione
ondit quantum hodie a tbis fuit hono-
ratus Aliud vero quod legitur in passione de-
monstrat qualiter feria vi. inhabiter fuit
a iudeis crucifixus et in cruce mor-
tuus Sic apostolus in epistola hodierna dicit hoc
sentite in vobis quod et in christo ihesu q. d.
Sicut christus in se sensit nostra sacra

sicut et nos in nobis sentiamus sua virt-
utes Ecce primus autem secundum sermonem
erunt christum hodie multipliciter hono-
ratum et per quod primus cum feria vi.
multipliciter passum Primo hodie dispuli
domino fuerunt obedientes asinam cum
pullo eius adducentes et eum desup
sedere facientes Primo quod omnibus pre-
cipit ipsos obedientes habuit Ta-
lis honorat dominum omnibus precepta
eius observantes Unde dominus ait
Si vis ad vitam ingredi serva man-
data Sed dicis videtur nobis impossi-
bile precepisse Nam primum mandatum
quod e de dilectione dei et proximi hoc
servat libenter videm unum qui
deum ex toto corde anima et mente
solum diligeret omnibus creaturis quod dupli
Insuper quis e qui proximum sicut se
ipsum diligat vel quod hoc Et quis
e qui inimicum sicut amicum diligit
Pro hoc Deus nichil impossibile
precepit nobis hoc bonum dilectionis non
demune si de corde dat Nulla
pate. ex excusacio Greg. dicit
Si erangrem pe ee in natura
et reliquum Sed hoc contrarium in inl-
tis vel quod bonos eorum amicos eis
bene facientes odiunt et eis male
faciunt quod id contrarium pe in ee in
nobis quod male nobis facientibus et
nobis odientibus possumus bene facere
eorumque diligere constat in corde quod est
liberum Sed modo contrario cum dominus
ihesus feria vi. fuit captus et ut
fur ligatus discipuli omnes fugierunt
ab eo Sic et aliquis qui precepisset
obedientem nullum habuisset Sicut
et dehonoratur ab omnibus qui vivunt

cont dei precepta obediunt hominibus
qui viuunt contra dei precepta et non
obediunt deo tamen magis oportet obe-
dire deo quam hominibus Item adorare omnes
homines deum dicit dominus mandata tuis
non obediuimus iniuste egimus iniqui-
tate fecimus sed da gloriam nomini tuo domine
et fac nobiscum secundum multitudinem misericordie
tue et per peccatis nostris quia patris co-
men deus patris comen q. d. pati
mo sum non potuit ad precepta sed ad con-
2o silia adimplenda Secundo dominus ihesus
hodie ab omnibus fuit honoratus quia ei
occurrebant omnes et letanter ipsum re-
cipiebant Sic modo honoratur cum
omnes digne ad sacramentum accedentes
et digne ipsum recipiunt ut dicitur
dicit ipse christus quicumque honorificauit
me digne sumendo sacramentum corporis
mei honorificabo et ego eum in vita
presenti et ponendo eternaliter ei corone-
do Tercio modo contrario dehonoratus fuit
feria sexta quando in dei cruce homines
sub imposuerunt et postea tamen tres
in sexta eduxerunt Et omnes cla-
mauerunt reus est mortis et in fa-
ciem eius consputerunt Sic hodie
dehonoratur ab hominibus qui ad sacra-
mentum accesserunt et non multo
post ad peccata redeunt Et sic deum ab
anima qui in morte ducunt Exemplum
Quando in urbe erat quidam presbiter cu-
stodiens qui primas habuerunt sed
super omnes legimus quod videbat homines
confiteri et primas agere Inter se co-
gitauit tu sis magnus peccator oportet
et te confiteri et primas agere Accessit
ergo ad plebanum et confessus est va-

par nimis et gulosus Sed alias aut
sum miser et amo in odium omni ani-
malium et hominum Cui presbiter ait statim
et perquem quod peccatis prius et loquetur
et secundum mensuram peccati ait plagam
modicum Cum ergo tante gulositatis sis
oportet te abstinere Potteris tamen in valore
x denariorum comedas et non ultra
et sic dimisit eum abire Ipse ergo postquam
abcessit inter se cogitauit tamen in
valore x denariorum in die come-
dere esse valde modicum in stomacho
meo Ergo ieiunabo x diebus
et sic habebo xvi denarios et tunc
saltim vna die satis comedam
Insuper x diebus multum esurie-
bat Sic ergo in platea querebat adve-
ntum confessoris sui videbat et
pulla equi tamen in mare videbat
Inter se cogitauit pullus valet
x denarios comeda et pullum
quem tu fecisti adhuc magis esuri-
ebat Inter se iterum cogitauit ad
huc hec in superfluo pro denariis
comeda et et equa qua statim
mortua est et quam potuit comedit
Sed demum cum ista ab eadem
videt homines iterum confiteri et ipse
sacerdoti confessus est Et dixit quod
pro et foro comedisset ei pullum
tunc ... confessor motus ait o lu-
pus pessimus Sic ad unam ex
denariorum plus nocet vna die
qua alias nocuisset in tota me-
se Vade et fac ut consueuisti
Sic dico multi sunt hodie qui confitentur
supra quia iam modicum absti-
nent ab cibis a potibus et a peccatis

[illegible] ca posse Xo et in die [illegible] palmarum

3o

si in bui post in sarto isto sat tpe
implebunt quia omnes preteriit qui
sub se fuerunt. Quorum novissima
peiora erunt prioribus. Tercio dns
ihus hodie a tribus e honoratus quia
vestimenta sua psternebat in via pe-
dibus asine ut planius iret. Et sic ho-
die honorat ab omnibus bonis divitibus
qui vestem in suis pauperibus susten-
tabunt d. Quod uni ex minimis meis
fecistis michi fecistis. Secundo e contrario de-
dehonoratus fuit feria 6. qn a iudeis
vestimentis fuit spoliatus et nudus in
conspectu omnium constitutus. Sic eciam a
multis dehonorat spoliatoribus usu-
rariis furibus et lusoribus qui aliena
querunt pauperibus sua abstulerunt et
pro ipsis denudabunt. Unde legitur
quod quidam nobilis et dives omnia
bona sua consumpsit in ludo et in
hastiludio et cum militibus ita quod
pauperrime coactus factus est spoliator
Unquam nec habebat omni die angelus
ad spoliandum equitaret quod eciam
intinit et qnqz ave maria ora-
uit. Semel cum sepe ave maria
diceret vidit puerum quod maria in brachiis
suis tenuit et intime flevit
Et ait o virgo maria dic michi
quis fecit sic molestavit puerum
tuum et ego vindicabo. Cui ya-
tro v. ait tu fecisti pud meo.
Atte nudus e no h amus camisiam
At ille ubi ergo hoc feci. Vidit
maria virgo in spoliis tuis quibus
omnes pergrinos et ceteros spoliasti
ffione mittonis audivisti quod puer
meus dixit. Quod uni ex minimis
meis fecistis michi fecistis. Et
ille o virgo maria ora puerum tuum
pro me ut michi parcat et me i
misereat ulterius non spoliare et me
emendare. Maria puerum super altare
et genibus flexis adoravit pro illo
Et hoc tam diu donec puer placatus
fuit et ei dixit vade amplius noli
peccare dimissa sunt tibi peccata tua
Iste omnia quae habuit abnegavit
claustrum intravit et factus est bonus
religiosus. Quarto dns ihus ho-
a multis fuit honoratus ramis
et floribus et ceteris ventibus quos
sternebat in via ad decorandum
Et sic honorat ab omnibus predican-
tibus qui ramis ubi dominum alios
dirigunt in via eterne salutis. Et
cum ps. d. Virga tua et baculus tuus
ipa me consolata sunt. Sed e contrario
feria 6. a iudeis fuit dehonoratus
cum nudus ad columnam fuit ligatus
et virgis percussus et flagellatus in
tantum ut non remaneret in toto corpo-
re sanum. Sic et dehonorat ab
his qui male et false predicant
in quorum sermone homines magis
scandalisent quam edificent. ergo
Horum predicatio convertit in scanda-
lum. Sic Moyses cum tenuit virga
in manu et proiecit eam super ter-
ram statim conversa e in serpentem
Hinc virga correctionis in manu
i. in potestate dz eorum viri predi-
care et illam imponere fili... tes
ne simplices seducat a via veri-
Quinto dns ihus fuit honoratus
a turbis quia regalem dictum tes

ei astabebant dicentes benedictus
rex israel qui venit in nomine domini
Sic honoratur ab omnibus humilibus
qui fideliter in spiritu humili deo ser-
viunt et deo honorem asscribunt dicentes
Non nobis domine non nobis sed nomini tuo
da gloriam Secundo feria 6ta fuit
dehonoratus a iudeis qui regales
dignitates ei denegaverunt dicentes non
habemus regem nisi cesarem Sic
dehonoratur ab omnibus superbis mag-
nis et copiosis gloriam propriam querentes
alios spernentes se ipsos exaltantes
non cogitantes illud luce omnis qui se exaltat
humiliabitur Sexto fuit
hodie honoratus ab omnibus quia ut
verus deus adoratus illud Dominum
deum tuum adorabis et illi soli ser-
vies Unde clamabant osanna
in excelsis q.d. quia tu es salvator
mundi et quod nichil pe-
timus nisi per hanc miseriam vi-
tam presentem salvari Sic honoratur
ab hominibus devote orantibus pro sua
et omnium fidelium salute Sed feria
6ta dehonoratus a iudeis qui
oculos eius velaverunt tamquam furi
et in faciem eius conspuerunt tamquam
leproso et genu flexo in faciem
percusserunt tamquam ribaldi dicentes
Ave rex iudeorum prophetisa quis
te percussit Sic adhuc deho-
noratur a multis qui modicum orant
et multum blasphemant mentiuntur
detrahunt scilicet et vana tota
die dicunt et non orant Unde

um laudat in suis beneficiis dabitur
in extremo iudicio dicetur a iusto iu-
dice tempore tuo tempore iudico super
nequam Unde audivisti scriptum est
sermonibus tuis iustificaberis et con-
dempnaberis Sed quia tempore tuo
nichil pressit nisi malum eterna
mala habebis Rogemus ergo domi-
num ut det nobis gratiam ipsum ho-
norandi verbis et factis ut mere-
amur per hanc miseriam vita mei-
to passionis et mortis sue salvari:

Sermo de annunciacione marie virginis Christo introductio thematis

Ingressus angelus ad eam
dixit Ave gratia plena dominus
tecum benedicta tu in mulieribus
Luce 1 Dicitur communiter ab omnibus docto- A 38
ribus quod omnes angeli et homines non
possunt ad plenum intelligere digni-
tatem marie virginis in hiis verbis
inclusam nec mirum quia deus pa-
ter verba composuit in celo et misit
ea per angelum gabrielem in terram
Et primum verbum scilicet ave dixit angelus
2um scilicet maria apposuit sancta mater
ecclesia Sed 3um scilicet benedicta tu in mulieribus
addidit sancta elizabeth per spiritum sanctum
edocta Et sic maria virgo ab angelo
ab ecclesia et ab homine salutatur cum dicitur
Ave maria gratia plena Quia ex
omni parte fuit plena gratia Canticorum
Tota pulchra es amica mea Et ecclesiastes
omnia flumina intrant mare et
non fluat quia mare est fons aquarum
Sic et omnia flumina gratiarum fluxe-
runt in mariam Ipsa enim est fons

Nota a filiis nostris dicitur
... benedictus
fructus ventris tui ... maria
... gratia
angeli ... salutacio
postea ... scilicet
... elizabet ...
ipsam ...
...
...
... sanctus ...
...
xxvii

gratia dei sum in me omnibus gratia. Sed vide-
mus quod vas est plenum si plus in-
funditur desuper effluit. Sic maria
plena gratia fuit pro nobis tamquam deuo-
te et infundit in salutacione an-
geli. Sic ipsa effundit nobis fontem gratie
eius. Ideo merito ipsam omni die salu-
tare debemus. Quia ipsa est salutata
ipsam salutantes. Et non solum coram ho-
minibus sed coram angelis in celis.
Salutavit eam elizabeth que re-
pleta est spiritu sancto. Salutavit eam
iohannes baptista in uteris ubi et
sanctificatus fuit eodem momento.
Salutemus ergo et nos virginem mariam
in principio nostri sermonis ut impe-
tret nobis a filio suo ihesu graciam loquendi
et nobis audiendi dicentes: Ave maria gratia
plena.

Ingressus angelus etc. Quia in
terra nec lex neque ius nec mos
habet ut sponsam quis accipiat
quantumcumque magne auctoritatis aut
potestatis existat nisi prius super hoc
virginis qua desideat consensum
acquirat. Sicut eciam canetur quod matrimo-
nium non contrahatur nisi de consensu
utriusque. Unde volens deus pater
habere sponsam in mundo cum qua
filium haberet in tempore et in carne
natum nec cum qua hoc sine consensu
virginis quam ab eterno preelegerat
perficere voluit. Et ideo primo ad eam
legacionem misit ut consensum virginis
acciperet. Quo habito in ea filius sui
virginitati fieret. Missus est igitur ga-
briel angelus a deo patre et filio
et spiritu sancto. Sed missus est angelus
quia ei incumbit providencia
de filio de sponsa et de genitrice.
Filius misit angelum quia ipse pro virginem
concipi et nasci voluit in tempore. Spiritus
sanctus misit angelum quia ipse sanctificare
debuit et deum et hominem inseparabili
unito in una persona formare. Et non
quod in mense sexto. In vere missus est
angelus in quo tempore predicationibus cantis? patrum
ade commissum est. Et sic in vere in-
cepit renovatio terre nascencium.
Ita in vere concipi debuit qui est prin-
cipium et auctor nostre renovationis.
Et in marcio concipi voluit quia in eo
facta est mundi. In quo eciam renovatio
hominis debuit fieri. Missus est igitur angelus
gabriel a deo in civitatem galilee
cui nomen nazareth ad virginem
... et corporibus et votis et virgo ab
eterno preelecta pre omnibus mundi virgi-
nibus. Inveniuntur siquidem cum alio virgo in templo
cum aliis virginibus nutriretur ad
dei honorem usque ad tempus desponsa-
cionis. Tunc summus sacerdos omnibus
virginibus precepit nuptias et cum
omnibus pro alia obediret maria
virgo sola renuit quia mente et
corpore spiritui sancto desponsata fuit.
Quod audiens summus sacerdos admi-
ratus est et convocavit omnes de tribu
iuda cum virgis suis in templum ut hi
tam ingrederentur. Inter quos cum joseph
staret et virgam suam in manu teneret
virga eius floruit florem protulit
et columba celitus venit et flori
incubuit. Quo viso omnes deum
laudaverunt eique mariam virginem
secundum prophetiam desponsaverunt. De-
sponsacione facta statim maria virgo

ducta e adparentes in nazareth
et ibide ab angelo salutata Unde
dr in ewn° hec virgo fuit desponsata
sata viro cui nome ioseph de
domo david i. de familia david
Sicut dicit lucas virgo noiat non qr
maritus eius fuit sed quia homo vir-
tutis et iusticie erat Nam eciam
virgo in morte permansit et nome
virginis maria Hebraice maria
interpretatur stella maris q ipa fuit
que emicuit illum radium singularem
qui illuminat omnes homines venientes
in hunc mundum Sed latine in-
terpretatur mare amarum quod fuit in
filii passione qn gladius doloris
eciam pertransivit Sed siriace
interpretatur dna qz ipa e regina
celorum et dna angelorum Et intro-
ducta virginem missus e angelus
qz ipa primo incepit ducere ange-
licam vitam in terris Ut qo dicit
Humane ptis carne vivere non ahu-
mana vita s angelica Et sicut
mulier et malus spus dederunt o-
casionem pdicionis eterne Ita maria
virgo et angelus dederunt occasionem
salutis morte seducta morte in-
tulit mulier ab angelo edocta
salute edidit In quo ergo ait an-
gelus Item aut superveniebat neces-
te thorum tab in incessu nnalis
aspectu terribilis spe corporali q de-
tuit Quia veneat nuncia
illum qui in se inuisibilis e volens
corpus assumere visibile ex virgine
illa Ideo ait Ave gra plena

sz corporali spirituali et singulari Gra
corporibus fuit in carne s gloria corporis
Gra aut spiritualis fuit superha-
bundancia omnium virtutum Gra sin-
gularis fuit pntia ubi deitati hu-
manitati unitas Ideo addidit dnus te-
cum q. d. tecum dns pr qz tu es
sponsa patris tecum dei filius qz tu
es mr filii tecum spus sanctus qz tu
es thesaurus spus sti Benedicta
tu in mulieribus i. sup omnes mulie-
res qz nec primam similem visa est
nec habere sequentem qz virgo simul
et fecunda Que cum virgo cum au-
disset nova salutacionis forma tur-
bata e in sermone eius Turba-
ta e s non perturbata Turbata e
pp verecundiam virginitatis s non per-
turbata pp soliditatem mentis Sed
cogitare ~~quo~~ quo maria perturbari
potuit cum ei angelus in sui saluta-
tione attulit que desiderabat omne
qz in celo et in terra erat cum q
magis iocundari debuit q perturbari
[illegible]
Dico q licet annunciacio angelica
marie virgini multum fuit iocunda
tn tribus racionibus fuit perturbata
Primo qz apparuit fulgorem
angelice claritatis tanta fuit q
humana fragilitas sustinere non
potuit Nam et hec angelica clari-
tas eciam milites sepulchri x̄pi
terruit ut iacerent velud mor-
tui Sco qz apparuit magnitu-
dine dimi quantum qua se videbat
altam in dei mrem Virgo tamen
benefitii rapuit se indignam

turbari betruben
perturbari gancz betrubt

Hu

Tercio quia expavit dignitate divini thesauri eius in se manentis quo positus in puro virginis sermone audivit. Unde cogitavit qualis esset illa salutacio in audita. Et ait angelus Ne timeas maria invenisti enim graciam apud dominum scilicet quam eva perdidit per inobediam tu invenisti per tuam humilitatem. Unde gracia dei et angelorum semper familiaris est humilibus sed non est magis in despectu et abiectum ea humilem sed magis procul est honorata humilitas ut marie virginis fuit. Unde adiecit Ecce concipies in utero et paries filium et vocabis nomen eius ihesum id est salvatore non est enim aliud nomen sub celo in quo oporteat nos salvos fieri. Nota sciendum hoc non audit clericus et predicacionibus aut alibi omnes audientes debent inclinare capita ad honorem illius nominis. Nam legitur quod in choro cum cantaba in simbolo et in ihesum christum filium eius unigenitum. Unde quidam presbiter in choro stetit et caput non inclinavit et venit dyabolus et percussit eum ad caput quod ad parietem repercussit dicens o maledicte monache cur non inclinas te in nomine salvatoris tui cui deus pro nobis incarnatus fuisset prostrati omnes in terram nos ponere mus audito eius nomine. Dicit quod angelus vocabis nomen eius ihesum id est salvatorem. Hic erit magnus quia una persona deus et homo et filius altissimi vocabitur. Et dabit illi dominus deus sedem david patris eius et regnabit in domo iacob in eternum

Em

et regni eius non erit finis. Regnabit enim in tota ecclesia militanti et triumphanti eternaliter. Nam potestas eius potestas eterna. Unde dicit Data est mihi omnis potestas in celo et in terra. Dixit autem maria ad angelum quomodo fiet istud quoniam virum non cognosco nec cognitura propono quo quidem concipiam et pariam. Unde dicit angelus quia multum delectabatur loqui cum maria virgine. Et ait Spiritus sanctus superveniet in te et virtus altissimi obumbrabit tibi quasi diceret per virtutem et operacionem spiritus sancti hoc fit de super venient ut concipies et paries deum et hominem in una persona. Ideoque quod nascetur ex te sanctum vocabitur filius dei. Et ut angelus magis virginitatem certificaret adiecit. Et ecce elizabeth cognata tua et ipsa concepit filium in senectute sua et hic mensis est sextus illi qui vocatur sterilis quasi diceret. Notum est omnibus quod sterilis fuit usque ad quinquagesimum annum quod nunquam habuit. Et vir eius erat in etate provecta annorum. Sicut quod deus dedit concepcionem seni et sterili potest et dare virgini in clausura non erit impossibile apud omne verbum. Via quecunque deus voluit fecit in celo et in terra quod potest quod facere ut virgo concipies et paries et virgo permaneas. Et cum virgo audisset expansis ad celum manibus et oculis in deum elevatis ait. Ecce ancilla domini fiat mihi secundum verbum tuum. Quo dicto in momento in puram carnis substancia corpus christi formatum fuit et anima creatus plena gracia et gloria infusa est. Et licet omnia membra fue-

rut perfecta in illo corpore tn ipso
distinctio fuit tam prima et tenuis
quod humano visui viso potuit subi-
ci. Et non quod virgo maria de congruo
meruit filium meum ihesum christum multi tri-
tione primo ma quamtumque dignitatibus
ablato medio tangunt se extrema
sed hec virgo puritatis de nocce tribue-
derat omne creatum medium. Deo
decuit ut attingeret deum deus
enim est bonum infinitum. Secundo ipse non
attingitur nisi a corde quod ab omni me-
dio immediatum est propter dissona-
ciam naturalem sed creature et increate. Se-
cundo autem hec omnes defectum culpa-
bilem creature sua puritate transcendat
Secundo conformibus divine nature facta fuerat
quod decuit eam matrem dei fieri
Tercia ratio est maria fuit terra
quia necesse fuit ea non posse stare
sed oportuit ea semper proficere ad ma-
iorem puritatem. Secundo autem potuit
proficere ad maiorem puritatem a peccato
quia fuit sine omni peccato. Ne ad ma-
iorem plenitudinem gracie quia fuit gracia
plena. Secundo patet eam perfecisse at-
tingendo divinam naturam. Sexta ro-
sic ondi(tur) summum puritate intrat homo
in quantum deitatis ipse sed deus et in-
finitas sunt unius ipse. Quia de-
us est primum ens. Et circa in deo est
quedam fecunditas filii. Secundo in puritate
maria concepta fuit divini et
per quos divine fecundit. Septima
ro sic ondi(tur) puritas semper operatur
in intrinsece et operatur quod aliud
pariat. Secundo autem per creatura pare-

tur puritas dicunt separacionem ab omni
creatura quod conversum est quod pariat deum.
Sexta ratio sic ondi(tur) per exemplum lucis et
parere lucem et nichil aliud. Secundo est
quod in illo corde purissimo nichil aliud operabatur
nisi purum lumen divinum. Secundo nichil
parere potuit nisi lucem illam veram
que illuminat omnem hominem venientem
in hunc mundum. Secundo ait Ecce ancil-
la domini fiat michi. Quia dominus in me est esse ni-
solus deus per illabi et quod solus deus
potest implere et quietari. Sed autem ma-
ria virgo debuit filium mediare Augustinus
attribuit fidei tamquam omnium virtutum prin-
cipalibus. Sed virgo fidem et suscipe
filium. Ambrosius vero attribuit virginali
puritati tamquam omnium virtutum ornato. Bernardus
ait decebat ut illi corpori incorrupto
fieret de castissimis virginibus sanguinibus
qui concipi et nasci voluit ut omnium
hominum peccata deleret. Sed hugo de sancto
victore attribuit caritati tamquam omnium
virtutum vinculo quia maria virgo di-
lexit deum super omne creatum quod est in celo
et in terra. Sic in caritate autem per eterna
qua dilexit nos misit deus
filium suum natum ex muliere. Sed
scilicet bernardus attribuit humilitati tamquam
omnium virtutum fundamento attestante
hoc verbis virginis que ait Respexit
humilitatem ancille sue. Sed in gen-
tilibus quam in moralibus super illo non
verbo Ecce ancilla domini fiat michi
secundum verbum tuum. Hoc est in verbo in quo deus factus
est homo in quo homo factus est deus. Et in
quo virgo et mater facta est maria
Et in quo omnia facta sunt per verbum
summe humilitatis. Secundo impossibile
est cor humile deum posse mori

de quinta ratione 38

Impossibile est cor humile eternaliter posse
perire Religiosorum est et virorum perfe-
ctorum in prosperitatibus et adversitatibus grati-
ficari et in periculis et adversitatibus libe-
rari et adiuvari humilia te coram
deo et hominibus Unde proverbiis humiliatus
sum et liberavit me Et non quod in
omnibus virtutibus angeli intellexit humili-
tatem fuisse virtutem fundamentalem
Unde sicut angelus ait Ave et sine ne-
culpe et pene hoc est sine humilitate
impossibile est esse Superbia enim eiecit
luciferum de celo in infernum ne deus
ne maria fuit servata propter eius hu-
militatem Et dixit gratia plena quod fieri
non potuit sine humilitate Quia
apostolus dicit Superbis resistit deus sed hu-
milibus dat gratiam Et propter Sicut
eminentibus fontes in vallibus In ho-
mine possunt esse duo montes scilicet super-
bie corporalis et spiritualis In quorum
medio sunt convallibus humilitatis in eodem
fluunt fontes et aque gratiarum
Et angelus dixit dominus tecum quod non

annis 7 et de quinta ratione

potuit fieri sine humilitate quia dominus
non fuit cum angelo superbo in celo nec

Luce 1

cum homine superbo in paradiso sed cum
maria existente in cubiculo clausa Et
dixit benedicta tu in mulieribus hoc non
potuit esse sine humilitate Quia enim
propter superbiam incurrit maledictionem Et
maria propter humilitatem meruit benedictionem
In eius enim sermone quibus dixit beatam
dicent omnes gentes Sic quidam

exemplum 7

homo devotus quesivit a deo quod
esset maius factum quod deus fecit Respondit
humiliatio sua quod omnipotens deus humiliari
voluit in hominem et pro homine istum
in mortem crucis Deinde quesivit
quod est maius quod adhuc facere potest

Respondit humiliatio quia tunc est per sub-
ditis humilis in die iudicii non omnes possit
dampnari nisi voles pro te velle dampnari
Tercio quesivit dicens quare tunc non salva-
buntur Respondit quia humiliari non possunt
ad quam humiles non accedit nisi in
humilitate Nichil ardet in inferno
nisi cor superbum Nota quod cor humile
etiam si in inferno esset in celum ascende-
ret cor superbum in quocumque loco existit
in infernum descenderet eciam si esset in ce-
lo Et dicit quid est cor humile Dico
beneficia dei cum gratiarum actione recogno-
scere semper propter defectus considerare
et neminem spernere seipsum inutilem
dei servum reputare mundum contempnere
et a mundo contempni appetere. Sub

Ingressus angelus et cetera Primo

de quinta ratione

In hiis verbis virgo maria commendatur
et eximie attollitur quadrupliciter Primo
ut omnium virginum purissima propter culpe
carenciam Ibi Ave Secundo ut omnium re-
ligiosorum domibus spiritus sancti plenissima
propter gratie affluenciam Ibi gratia plena
Tercio ut omnium sanctorum tutissima propter dei
presenciam Ibi dominus tecum Quarto ut omnium
mulierum nobilium nobilissima propter
personarum reverenciam Ibi benedicta tu
in mulieribus Primo commendatur ut omnium
virginum purissima propter culpe carenciam
dicit Ave et sine ve quasi diceret angelus o ma-
ria omnium virginum purissima non indi-
ges angelica purgacione Quia virtus
omnipotentis te sanctificavit Maria
non indiges angelica illustracione quia
eterna sapiencia te illustravit Gratia ple-
na quasi diceret Non indiges angelica gratia
quia gratia spiritus sancti te fecundavit
Dominus tecum quasi diceret Non indiges

angelorum custodia quia sancta trinitas
te custodivit / Ideo benedicta super omnes
mulieres quia virgo et mater ihesu christi
es electa · Aug(ustinus) / O salutacio in-
audita quod ave sine ve / Ubi sit
totum ve / Unde Joh(annes) · in apoc(alipsi) · Audi-
vi vocem angeli per medium celi vo-
lantis et dicentis ve ve ve habitantibus
in terra q(uasi) d(iceret) · Ve superbis eterne ab-
iectionibus / Ve avaris eterne paupertatis
ve luxuriosis eterne amaritudinis / Sed
maria virgo ab hiis tribus ve non ha-
buit / ve superbie quia humilissima
fuit / Nec ve avaricie quia paupe-
rima fuit / Nec ve luxurie quia puris-
sima fuit / Aug(ustinus) gracia plena ubi
repperitur omnia vacua / Unde ge(nesis) · Terra
autem erat et erat vacua erat
q(uasi) d(iceret) · Vacui sunt superbi quia omni ho-
nore exhibito non sunt contenti / Va-
cui sunt avari quia in rerum habun-
dancia non sunt saciati / Vacui sunt
luxuriosi quia eorum impudicis actibus
non sunt contenti / ut ibi · pro(verbiorum) · dicitur / Tria
sunt insaciabilia scilicet infernus terra et
ignis / Infernus non impletur a malis
diviciis superbus honoribus / Terra non
saciatur aqua sic nec avarus pecunia /
Ignis non saciatur lignis sic nec
luxuriosus suis impudicis actibus / Sed
quia maria virgo ab omnibus hiis fuit /
longe aliena ideo fuit gracia plena
Dominus tecum / quo dominus tecum cum sic dominus re-
cessit in longinquum ps(almus) / longe a
peccatoribus salus / Et quid domine re-
cessisti longe scilicet a peccatoribus et de-
spicit eorum peccata Aug(ustinus) / Deus ubique
presens est / Cui loco nec appropinquans
nec ab eo recedens / Ideo ipsum accede-
re est ei assimilari sic in sanctis oper-
acionibus / Ab ipso recedere est ei dissimiles
fieri ps(almus) · Omnes sancti deo in filios
dei q(uasi) d(iceret) · Inter mille vix unus
non recessit in longinquum / Sed boni
religiosi sunt deo proximi et non lon-
ginqui / Proximi quantum ad sanctitatem
vite / Unde omnibus religiosis dicitur
Estote sancti perfecti sicut pater vester perfectus
est / Estote sancti sicut ego sanctus sum
Estote misericordes sicut pater vester celes-
tis misericors est / Et quanto in hiis sunt
deo conformiores tanto deo sunt proxim(i)-
ores / Sed anima a deo longe sunt
quia adhuc positi in exilio presentis
vite magis in hiis tribulacionibus versi-
antur ps(almus) · In hac tribulacione multi
torum sed de omnibus hiis liberabit eos
Sed dominus ihesus est in eterna felicitate
qui olim cum sanctis fuit / Cum in
corpore habuit mortalitatem / Fama
passibilitatem et multam magna mi-
seriam / Ideo boni religiosi modo
conformati sunt miserie dilecti ihesu sue
vite et mortis sed post in extrema
eorum nocte liberet eos ab omni
miseria et clarificet eos multa
die in anima et corpore / Unde in capitulo
dicitur / Salvatorem expectamus do-
minum nostrum ihesum christum qui refor-
mabit corpus humilitatis nostre configuratum
corpori claritatis sue / Et sic sunt deo
proximi per conformitatem vite / Sed mali
homines quotiens se convertunt semper
longe sunt a deo / Ita semper a christo
ihesu dissimiles / Unde dominus dicit per ys(aiam) ·
Sicut exaltantur celi a terra sic ex-
altate sunt vie mee a viis vestris

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

Vie xpi

et cogitacões mee a cogitacõib⁹
vris. Nam vie xpi fuerūt hu-
militas pietas paup̃tas et ca-
ritas et mia. Can̄t. Vie eius
vie pulchre et semite illi⁹ pacifi-
ce. Et cogitacões ei⁹ fuerūt bo-
ne et nre salutis. d. Ego cogito
cogitacões pacis et nō afflictio-
nis. Sz vie et cogitacões pctoꝝ
sunt male. ps. Ambulant vias
nō bonas ꝓ pctã sua. Sed
qz virgo maria fuit dea feīmib⁹ et
toti celestis io deo ꝑtīnqua
fuit qz ait dñs terre. Legi q̄d
fr̄ ꝓq̄ua mlt̄s ānis deuote
et sancte vixit. tamē lapsus
ē in pctm. Cōtig̃ ei sicut ipse dicit
Cum se puerit stare videat ne ca-
dat. Et lz ei sensualitas dñarat
tras pcīas ꝯtendo et satisfaci-
endo facio ait nō tras sz hodie
hodierna dieb⁹ ē tua nō ꝯ[illegible]na
nesciens qb⁹ tras viuit. Et ꝯmotus
et ꝯpunctus mīs mltis gemitib⁹
et lacrimis mariã virgīne adorauit
d. Aue gr̃a plena. Aue sicut es sine
ne libera me a pctīs mei. Gr̃a ple-
na sic es gr̃a plena da michi
gr̃am ꝯuertendi in deum. Dñs te-
cu sic dñs ē tecu vnde michi
filiu tuu ꝓpiciu. Et cu sic ora-
ret apparuit ei maria virgo ꝑpario-
rēt habēs puerū in ulnis fuis
ꝑssima. Et rogauit puerū ut parcet seru
et ꝑssimi sui. Cu ꝯstituit ꝓnu-
er auertebat se et noluit eum
aspice. Maria tn̄ ꝓfebat puerū d'
brachio ad brachiu ut seruum
inspiceret sz noluit. Et maria dixit
Dilecte mi puer vnde me feci-

sti mrēz, gr̃e et mie. Vnde dime
nasti voluisti ꝓpter pctores. Ecce
q⁹ mia isto pctori. Et sic puer in-
spexit seruu̇ d. vade amplius noli
peccare. Bene g⁹ an̄ls dixit marie
Aue qz ab omni ue pene et culpe
pt nos liberare. Tria d'r ge q̄ pplexit
ē ue culpe sc̄ cordis oris et opis
Deue cordis. d. ys. Ve qui pfundi
estis corde q. d. pfunda corda sūt
mala corda iniquis et malis co-
tacōnib⁹ plena omnī vicioꝝ sepul-
chra. d. mt. Ve qui sitis ꝯstib⁹ se-
pulchris de albatis q foris ap-
parent speciosa intus sūt ossib⁹ mo-
tuoꝝ plena. O qua longe ab isto
ue fuit maria qz ab eius pissimo
cord̃ michil effluxit nisi q in eo
latuit sicut ꝑdimu fuit. Et vir[illegible]gi-
nem nō fuit sepulchrum mortuoꝝ
sz ortus deliciaꝝ. Sic ē tn̄ cantica
Veniat dilectus me⁹ in ortu suū
q ortus nr̄ clausus ē michil intrat
nec exiuit nisi id q d deus ē. Item
ue culpe ē oris sc̄ iurare blas-
phemare mētire detrahere. ys
Ve qui dicitis malu bonu et
bonu malu ve labiis iniquis
O qua longe fuit maria ab isto ue
Cant. Ta. mel et lac sub lingua
ei⁹ mel diuī et lac pie xpi
huani loqbatur ob uetimenu
et sancta euu̇ls dauit euū-
gelistas et aptos xpi [illegible] me
culpe ē opis. Eccl. Ve duplici
corde ve labiis iniqs ve manib⁹
operantiu malu. O qua longe

fuit Maria ab isto ve originis. Nichil
enim fuit sanctis matribus comparata
nisi vite novitas et sua sancta paren-
tibus dedit. Est enim triplex ve ad
originale scilicet nascentium parien-
tium et morientium. Primo nas-
centium propter originale peccatum quo tardi
sumus ad bonum et proni ad malum a quo
ve longe fuit beata Maria virgo
quia sanctificata fuit antequam nata
et ad omne bonum promptissima et
ad nullum malum inclinata. Secundum ve
est parientium unde dictum fuit Eve:
In dolore paries filios tuos. Sed Ma-
ria virgo longe fuit ab isto ve quia sine
dolore peperit, immo in summo cordis
iubilo sicut sol radium sic Maria
peperit filium. Tertium ve est morientium,
unde sicut in dolore nascimur ita et
in dolore morimur. Propter quod enim homines
intrant mortis in miseria mundi.
Ecclesiastici: ve vobis impiis qui dereliquistis le-
gem altissimi, quia si nati estis
in maledictione, ita morieris in ma-
ledictione. Sed Maria virgo longe
fuit ab isto ve. Unde si non habuit
ve originalis culpe nec debuit
habere ve mortis quia, ut creditur, voluit
ea fuisse rapta in spiritu. Et in ista
dulcissima contemplatione anima eius fuit
a corpore separata et statim a corpore filio
eius in presentia omnium apostolorum anima eius
corpori reunita et sic corpore et
anima in celum assumpta. Sed post ve
mortis naturalis sequitur ve pene infer-
nalis, ubi anime eterne clamabunt:
Ve quia nati sumus, ve quia a deo de-
relicti sumus, ve quia demonibus asso-
ciati sumus. Sed Maria virgo longe
fuit ab isto ve propter multitudinem virtu-
tum. Sicut enim peccatores propter multitudinem
peccatorum damnantur, sic boni propter
multitudinem virtutum salvantur. Sed quia
Maria virgo omnes virtutes in se
habuit in summo gradu, ideo sine
debuit exaltari. Proverbiorum 31: Multe
filie congregaverunt divitias, tu super-
gressa es universas. Secundo Maria virgo
commendatur ut omnium religiosorum domus
scilicet plenissima propter gratie affluentiam,
quia ei dicitur gratia plena. Unde Io. 1:
Ceteris per partes prestatur gratia, Marie
vero se simul infudit plenitudo gratie.
Ecclesiastici: In me omnis gratia, quia tota fuit
divinitate plena. Corde plena erat in me
dei manus et anima divinitate plena, ven-
ter Christi personaliter. Solis radiis [illegible]
gratiarum plenitudine [illegible] rutilabat an-
gelus quia caritate plena magis eius fue-
runt largitate et pietate plene. [illegible]
des ad omnia divina prompti et velo-
ces. Ideo angelus dixit: gratia plena sic
totus divinitate. Sed peccatores habent
gratiam diabolicam. Unde dicit [illegible] Iu-
dith ad Holofernem: Epulare nunc
et bibe et accumbe in iocunditate
invenisti enim gratiam apud me. Sed
quia gratia diabolica est fallax et eter-
ne mortis provocativa, ideo fugiamus
eam et queramus gratiam Marie virginis
et filii eius Ihesu. Exemplum legitur fuit
quedam puella que nobilis [illegible] quam
propter pulchritudinem et peramavit quidam
homo cupiens filiam [illegible] ubi

exm 2°
43° c 38

sed filia mater propriam matrem interfecit
cutello. Post cum hoc audivit filia
adivit et dure correxit. Et de post
patre dormienti filia eciam patrem
interfecit. Et sic fugam cepit et
lupanar intravit. Et sic graciam
divinalem pluribus annis habuit. Conti-
git autem quod hec audivit predicare
quod Maria virgo esset mater gracie et
misericordie. Tunc quod nullum peccatorem quantumcumque
magnum spernit qui ad ipsam confugit.
Hec et publica et missa peccatrix
ipse fuit compuncta. Accessit presbyterum
qui predicavit et ei confessa fuit
hec omnia. Sed quia cum patrem peremit
et parentes interfecit et dampnum
quod publicum factum fuit. Et post quam
penitus confessa est ait: Dilecte domine di-
catis michi an dei misericordia et Maria ma-
ter misericordie tanta sit ut possim
mereri indulgenciam peccatorum meorum.
Respondit presbyter: Ymmo maior est. Et illa
vero quod ut detis michi emendam
quia diffido nolo. Presbyter autem propter
enormitatem et multitudinem peccatorum nesci-
vit quo eam expediret. Domino ait.
Facto prandio venias ad me et ex-
pediam te. Et illa: O domine vere michi
quod desperat de salute mea. Ille
respondit: Non debes desperare sed loco penitencie
tibi iniungo ut facto prandio redeas
ad me. Illa sic recessit et tantam
penitenciam habuit quod cor in corpore eius
fregit et mortua fuit. Et cum
nunciatum est predicatori et ut com-
mendaret eam populo ut deum pro ea ora-
rent. Hoc cum fecisset vox de celo
ait: Nolite orare pro ea quia salva-
ta est per merita et graciam Marie virginis.
Ipsa iam deum pro orare pro omnibus nobis.
Secundo Maria virgo commendatur ut omnium
sanctorum tutissima propter dei potencias quia
angelus ait: Dominus tecum. Sed dominus pote-
tissimus sapientissimus et dicissimus.
Potentissimus quia omnia quecumque voluit
dominus fecit in celo et in terra. Sa-
pientissimus quia nomine omnia eciam
nomine omnia antequam fiant. Dicissimus
quia dat eciam omnibus tamen omnibus
dat affluenter et non improperat.
Dicit Jacobus. Sed cum peccatoribus est dyabolus
debilis quia neminem vincit nisi
volentem. Dyabolus fatuus quia omnes
sibi adherentes facit fatuos et
dyabolus pauper quia omnes sibi servientes
facit mendicantes ut in divite
epulone qui guttam aque medicam
sed non obtinuit. Tercio Maria virgo com-
mendatur ut omnium mulierum nobi-
lissima propter personam conven-
ciam. Unde ait: Benedicta tu in mulieribus
sed propter fructum ventris tui
dei et hominis unius persone. In quo
fructu benedicuntur omnes in ipsum
credentes. Unde dictum fuit Ab-
rahe de eius stirpe est natura virgo Maria.
In semine tuo benedicentur omnes gentes.
Quia ex opposito maledicti sunt filii
dyaboli. Quoniam maledicti sunt omnes qui
operantur iniquitatem. Ita sicut dicitur in
extremo iudicio di-
cet eis: Ite maledicti. Et ad bo-
nos Mariam venerantibus et ad
ipsam confugientibus dicet: Benedicti
venite percipite regnum etc.

[illegible] [illegible] [illegible] ... [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] ... [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] ... [illegible]

Sermo de sacro corpis
xpi quē potes pdicare
in die cene: xx

Quicumqȝ honorifi-
cauerint me hon̄ori-
ficabo et ego eos q̄
vero me gdepnunt erunt co-
tempti. i. Re. z. Sicut ē in naliby
sic suo mo est in spualiby. Ex qo
ē in na q̄ qnto qlibz res ē nobi-
lior et utilior tato ab omib⁹ ama-
bilior ut ptz in auro argento simila-
pidib⁹ preciosis in vestib⁹ in cibis et
in potib⁹. Sic est spua. dico inter omes
mundi thesauros non ē nobilior et p-
ciosior thesaurus qua sit sacrm̄ cor-
pis et sanguis dm̄ nr̄i ihu xpi
In q⁰ sunt omēs thesauri sapie et scie
dei absconditi et nie et grē dei
Pro xpo dicte in me oēs gra vo-
hoc sacrm̄ ē vita et decor om̄
sacramētoz ut dt aug⁹. Sicut sol ē
decor om̄ planetaz et stellaru
Et auru om̄ gemmaz et coloz Sic
h⁰ sacrm̄ corpis xpi ē decor om̄
sacrametoz. Et hunc preciosu thesauz
dns ihus nobis reliqt in pignus
eterne uite et an̄ ppetue qua
nos ab eterno dilexit. Iste igit̄ the-
saurus multu a nobis ē honorandus
et diligēdus cu vidim⁹ eu i man-
ib⁹ sacdotis dicēdo vere dei filius
erat iste qui sepm dedit nobis in
sacro multa cena. Dicens. Veni-
te gmedite pane meu et bibi-
te vinu qd miscui vob sic panes
que gsecrau vertite uboz meoz
Et vinu qd miscui iecte cu de
petore meo sangis et aqua ef-
fluxit. Sanguis ut emundaret

gsciās nras ab opib⁹ mortis ad seru-
endu deo viuēti. Et aqua ut
extinguet nob igne infnales
Et ut isto pane et vino inxpto
nob donaret vita spualē i p̄nti
et eternalē i futuro. Unde dicit
Quicumqȝ honorificauerint me
digne sumendo et gsuado honori-
ficabo et ego eos uita etna eis
tribuēdo. Qui uo me gdepnunt
erunt gtempti z c. Sermo:

Quicumqȝ hono: Celestis
aquila Iohes in apocalipsi
vidit an̄lm stante in sole voce
magna clamate: oib⁹ auib⁹
in aere volentib⁹ d. Venite co-
gregamini ad cena magni dei
ut manducetis. Et ap̄ q̄d dt ansel⁹
Quid ē iste an̄ls stans in sole
nisi magni gslii an̄ls ihs xps
qui p sua sapiam in tanta gsilia
in omi rone et sensu. Qui et
in sole posuit tabnaculu suu
sz in vtero virginis. Qui in sole
clarior fuit ut aut dt maria
virgo sterra te dico pciosior es
sole clarior es. Sicut celu tua al-
tior es omi celo sup regina ange-
loz et omi sctoz digna es. Sic
mrēs grē et nie adhuc a deo
electa es. Iste igit̄ an̄ls vocat om̄-
nes aues celi. i. celestes hoies
ad cena sua sacramentalē omes
xpiani qui mo deposuerūt veterem
hoiem cu actib⁹ suis p vera
pniaz dicunt aues celestes. Qz
assupserunt penas virtutum

[illegible] folio [illegible] 1522

[illegible] folio [illegible] 20

[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]

et ut aquile volabunt et non de-
ficient Quia in mente et spiritu vola-
bunt per medium aerem ymmo per omnes
celos in ipsum deum per yse ait Qui
sunt isti qui ut nubes volant q. d.
ipsi sunt celestes homines istis dominus
ihesus clamat d. Venite conparavi
ad cenam magni dei q. d. venite
fide firma credentes id quod non vide-
tis venite spe bona sperantes quod
qui dedit illa dabit et maiora scilicet
nudam ipsius dei et hominis in sanctorum
Venite caritate sincera ut sic in vir-
tute caritatis sumatur et per quem unum
cum deo efficiatur pro qua unione dominus
patrem oravit d. Pater quam eos quos
dedisti michi ut sint unum nobiscum
sicut tu et ego unum sumus Ubi ora-
nit unitatis pro omnibus Et dicit sanctus au-
gustinus Nichil prodest homini in presenti facere sa-
lubrius anime sue quam quod digne
accedat ad sacramentum corporis domini nostri
ihesu christi Nam si quis in iherusalem ad
sepulchrum christi inveniret istud
vacuum Si ibit rome ad sanctum
petrum nichil inveniet nisi ossa
mortuorum anime eorum sunt in celo
Si ibit aquis grani aut alibi ad
lymina sanctorum inveniet ymagines
pictas Sed accedens ad sacramentum
inveniet marie virginis filium
deum et hominem Et plus dabit tibi per
quam de maria virgine assumpsit sed
quam potuit quantitatem assumpsit Sed
dat tibi deum et homo anima et spiritus eius
Et plus dabit tibi per quam sanctus christus de-
dit discipulis suis in cena Quia
illis dedit corpus passibile et mortale
d. Hoc est corpus meum quod pro nobis
tradetur hoc facite in meam commemoracionem
Et plus dabit tibi quam in sepulchro
iacuit quia ibi fuit corpus mortuum
sine anima et sanguine Sed ibi tibi
dat ihesus ut regnat in gloria dei
et homo clarificatus Sed multo a nobis
honorandus et digne sumendus Unde
dicit Qui me honorificaverint me
in meo sacro et in operibus meis
nos me ministrantibus honorificabo
et ego eos in presenti et in futuro Qui
non me condempnunt non accedendo aut
indigne sumendo erunt contempti
Tercio quod dominus ihesus dedit nobis
spiritualiter tria sacramenta ad vitam spiritua-
lem pertinencia scilicet baptismum confir-
macionem et eukaristiam Nam primo
per baptismum renascimur in christo Unde dictum
fuit nichodemo oportet nos nasci
denuo Et dicit nichodemus quo-
modo homo renasci cum sit senex nunquid
iterato potest intrare in uterum matris sue
et renasci Et ait dominus quod natum
est ex carne caro est quod natum est ex spiritu
spiritus est nisi quis renatus fuerit ex
aqua et spiritu sancto scilicet per baptisma
non potest salvari Unde baptismum animam
habet unam matris et spiritus sanctus unum
patris et renascitur homo in christo
Secundo dedit nobis confirmacionem per quam in
vita spirituali confortamur Unde episcopus
confirmator dabit nobis confirmacionem in
fronte cum signo crucis Et quare
dicit homo supponit confiteri debet
nobis et facti christum crucifixum
Tercio dedit nobis eukaristiam per quam
in vita spirituali nutrimur et
sustentamur Unde dicit Joh. vi.

Qui manducat me ipse vivit propter me Sed quo hoc sacramentum intra
gerat Nota quod triplr sumitur scilicet sa-
cramentaliter et non spiritualiter Spiritualiter
et non sacramentaliter Sacramentaliter et
spiritualiter Primo modo tamen sacramentaliter
sumunt qui indigne accedunt
Apostolus Quicumque manducaverit vel biberit
indigne reus erit corporis et sangui-
nis domini Sed sunt qui non pure sunt
confessi aut si pure sunt confessi tamen
non infirmo proposito abstinendi a
peccatis Aut qui scienter accedunt in
mortali peccato sicut Judas de quo
dominus dixit Bonum esset ei si non
esset natus etc Questio quomodo potest
hoc sacramentum unum prodesse alteri no-
cere unum intra alterum morte bone
Augustinus Videmus rosam que florez
ibi stante de quo apibus mel sug-
gerit et aranea venenum Sic
erit de isto sacramento quia digne ac-
cedentes sumunt mel eterne
dulcedinis Sed indigne accedentes
sumunt venenum eterne mortis
Apostolus Qui indigne manducat
iudicium sibi manducat eterne
dampnationis quia reus erit corporis
et sanguinis domini Unde significat
dominus precepit discipulis suis Mathei
Nolite sanctum meum dare canibus et
margaritas nolite ponere ante porcos
quod dicit Sacramentum corporis et sanguinis
mei non debetis illis qui assimilantur ca-
nibus et porcis Primo modo canibus qui immun-
do et rabidos sicut immundis et gra-
tudis hoc sacramentum non debetis Augustinus
Quid facit viator per transiens canem quem
in ipsum inclamat et persequitur Sic qui
facit bonus homo malo et immundo qui
vobis et sicut ipsum persequuntur propter virtutes
vidiorum et detractiones et ut canibus mor-
dere Sic propterea bonorum hominum et amore
Christi et numinis tollerare Secundo canibus
iacet suspensum et ferrum non comedit
nec bona comede permittit Sic isti
avari qui bona eorum non audent
uti nec aliis comunicant Sic eis etiam
non debetur sacramentum Iacobi Non est bonum
sumere panem filiorum et mittere ca-
nibus Sicut ist nit gut den kinden
daz brot nemen und den hunden
geben Ideo hoc sacramentum non debetur
porcis Sed ibus Primo modo porcus tantum
comedit ut suffocari possit nec tamen
ob comedere permittit Designans
gulosos Sicut dives planos qui pauperibus
nichil dabunt Sic divites planos
imitante lazaro negaverunt In istis
diebus Sed et ut Sicut Sed dixerunt demones
si nos eicis mitte nos in porcos
Et talibus non debetur sacramentum Secundo porci
in iuventute incipiunt luxuriari
et usque in senium perseverabunt Sic
et luxuriosi non talibus debetur
sacramentum quia ipsi gulosi sunt et im-
mundi corpus christi Sapientia enim in ca-
ta transferet se in animas sanctas nec in
immundas Tertio porci magis delec-
tantur in fimo quiescere quam in prato flo-
ribus pleno Sic acidiosi
sunt magis delectantur toto anno in
peccatis eorum quiescere quam in floribus
virtutum proficere Sic nec eis debetur
sacramentum Quarto porcus si clamat omnes
audientes accurrunt Sic designat

multos quibus non sufficiunt propria peccata
quin animas alios inducunt ad peccandum
et dantes eis occasionem peccandi et
hoc sub aliena peccata. Ideo dicit non isti sunt
digni accedere sacramentum. Unde et tho-
9o mas de aquino in 3a parte dicit an sacerdos
debeat denegare sacramentum peccatori pe-
tenti. Et videtur quod sic quia nullus debet facere
contra dei preceptum. Sed dominus precepit dicens
Nolite sanctum meum dare canibus quia ca-
nibus datur cum peccatoribus datur. Secundo
dicit in duobus malis minus est eligendum experien
sed minus malum est ut peccator infametur
quam ut corpus xpi indigne sumatur.
Sed concludit dicens aut peccator est occultus
aut publicus. Si est occultus non debet
sibi denegare sed in generali in publico debet omnes
exhortare quod nullus presumat accedere
in peccato mortali nisi prius perfecte confessus
et contritus. Sed si est manifestus peccator
sacerdos debet sibi denegare. Nam
quantum ad manifestos usurarios adul-
teros etc. dominus precepit dicens Nolite sanctum
meum dare canibus id est publicis peccato-
ribus. Primo pocius talis debet eligere
infamari quam indigne accedere.
no Legitur figura in exodo quod quatuor persone
excludebantur ab esu agni pa-
schalis scilicet servus incircumcisus
mercenarius advena et indigena.
Sic incircumcisi id est luxuriosi et mer-
cenarius id est avari et advena id est in-
stabiles et vagi et indige-
na id est tepidi et pigri. Sed isti indig-
ni sunt sacramentis. Unde apostolus dicit probet
se homo primo et sic accedat quod dicit
aliquis cibus corporalis a nobis comprobatur
an sit sapidus et sic consumendus

Sed iste cibus sacramentalis non comprobatur
quia deus est et homo. Sed volens sumere
debet se primo probare an sit dispositus
et sic potest sumere. Qui autem accedunt
indispositi tamen sumunt sacramentaliter
et in condempnationem suam ipsius. Secundo
2o spiritualiter tamen et non sacramentaliter sumunt
omnes in caritate et devote missam
audientes et tamen non accedentes.
Nam presbiter celebrans habet os commune
omnibus membris ecclesie. Unde sic ipse
sumit sacramentaliter et spiritualiter. Sic
circumstantes et in caritate existentes
sumunt spiritualiter. Unde autem rece-
de et in adventu cuiusque nullus
debet recedere a missa donec corpus xpi
a presbitero sumatur et benediccio concedatur
datur. Videmus enim quod mercatus esset
fatuus qui quando in mensam consideret
et sederet et mensam paratam ante se
stare videt et licite comedere posset
et tamen consiliens recedet. Talis est
recedens a missa antequam corpus xpi
a presbitero sumatur quia ibi omnes xpianorum
communiunt sacramentum. Legitur quod quidam de- 4um
votus presbiter missam celebrabat et aliquis
presbiter ei ministrabat qui tempore commu-
nionis vidit multas animas in lacu
penarum divinam expectantes. Et cum sa-
cerdos communicavit omnes anime que fuerunt
in lacu venerunt et ipso communicaverunt
et statim in celum sursum volaverunt. Sed
quia iste anime in caritate fuerunt et cum
isto presbitero spiritualiter et non sacramentaliter
communicaverunt et in gaudium celi venerunt.
3o Tercio hoc sacramentum sumitur sacramen-
taliter et spiritualiter ab omnibus digne su-
mentibus et in vita caritate accedentibus

et hii optimam partem elegerunt. Sic
maria virgini 2m Augustinum contra Felicem prius
e data. s. ac matrem et non virginem
aut ac virginem et non matrem, aut
ea matrem et virginem simul. Istam op-
timam partem elegit sibi maria. Sic
et castitatiuis et deuotis hominibus
dat Christus prius. s. vt sumerent sacrum
tam sacramentaliter aut tam spiritualiter aut
sacramentaliter et spiritualiter simul. Hanc
optimam partem ipsi elegerunt. Sic fecit
quidam presbiter deuotus ordinis sancti Bern-
hardi qui cum in die natiuitatis christi
tertia missa celebrasset et sacrum
consecrasset et eleuasset, puerum speciosis-
simum vidit in manibus suis quem am-
plexauit et osculatus fuit. Et cum
puero iubilauit in tantum quod cor eius
exultauit in deo viuo. Sed quia
propter circumstantes moram timuit,
puerum super patenam posuit et deum
rogauit ut in priscinam formam hostie
se mutaret ut sic missam finiret.
Finita missa cum iste presbiter in mensa
cum abbate suo sederet visionem retulit
d. Item gratiam hodie habui puerum
vidi etc. Hoc cum capellanus abbatis
audiret. s. scolaris presbiter nomine Adol-
fus ingemuit d. O deus meus
ut quid talia facis viris in caritate per-
fectis in et aliis rudibus presbiteris.
Item debebas facere gratiam ut nos a
bestiali vita retraheres. Contigit
deinde cum idem adolfus missam ce-
lebraret et an agnus dei hostiam
leuaret ut in tres partes diuideret
vidit in hostia mariam virginem

cum puero in gremio sedentem. Sed cum ipse
cum in illa delectaret cogitauit fran-
te hostiam et vide quid retro
appareat, quo facto vidit agnum dei.
Et iterum regirans vidit christum ihesum
in ea forma qua in cruce pependit,
quo viso lacrimatus est et tam intime
fleuit quod omnes circumstantes mirabantur.
Demum dominum ihesum rogauit ut in
priscinam formam hostie se mutaret
ut missam finire posset. Et deo et
beate marie virgini promisit se velle
emendare. Et cum factum esset et fini-
ta missa conuertit se ad populum d. vidi
mariam virginem cum puero speciosissimo,
vidi agnum dei, vidi ihesum in cruce
pendentem. Ideo me emendabo ludum
tabernam clamam et omnes vanas
societates reliquit et religiosus intrauit
et factus est bonus religiosus. Ecce isti
accesserunt in caritate et sump-
serunt sacrum sacramentaliter et spiritualiter.
Et hoc est quod Joh. vi. dicitur. Nisi manducauerit-
tis carnem filii hominis et biberitis
eius sanguinem non habebitis vitam in
vobis. Sed d. q. s. hoc verum est tunc
nullus christianus deuotus habet vitam
nisi solus presbiter qui solus sumit
sanguinem. Dico quod soli presbiteri de-
bent sanguinem christi ut vasis
ydoneis ad hoc consecratis. Et suffi-
cit laycis hoc sacrum in forma
panis sumptum ad vitam quia ubi
unum est ibi et reliquum non vi
sacramenti sed concomitantia.
Sed qualiter hoc sacrum conferat
nobis vitam spiritualem ut sic sacra-
mentaliter et spiritualiter sumatur docet

Aug. li. d. Videmus quod omnibus alijs naturalibus
nobis in vita sustentantibus primo oportet
perire vita propria et per consequens sumi et
in naturam nostram mutari. Sic qui virtute
sacramenti dampdeat vivificari
et in vita spirituali sustentari oportet
primo vita carnali perire et omnibus &c.
peccatis et creaturis mori in tantum ut
dicere cum apostolo possit: Vivo ego iam
non ego sed vivit in me christus. Et
dicit magnus albertus quod si aves et
gallinae et alia animalia sciret quod
de suo ignobili statu in tam nobile
aequ mutari possent sine hominibus
nam libenter se occidi permitterent, immo libere ad manus
hominum se darent. Sed nos christiani homines
et scimus quod de nostro ignobili statu
in esse divinum mutamur virtute
huius sacramenti, sed gaudenter moriamur
omnibus mundanis omnibus peccatis
et creaturis. Et nos igitur in propria
voluntate et sic accedere et semper
dicere cum centurione: Domine non sum dignus
ut intres sub tectum meum &c.
Exemplum habemus in maria virgine et
in johanne baptista. Maria virgo fuit
in utero sanctificata et tamen cum angelus
nunciavit eam turbata
est reputans se indignam. Et joh.
baptista in utero sanctificatus et a christo
commendatus: Inter natos mulierum
non surrexit maior &c. Et cum eum
christum solummodo debebat tangere ipsum
baptizando timuit et tremuit dicens: Non sum dignus corrigiam
calciamentorum eius solvere. Et quid
de nobis sentire debemus qui tam
multipliciter deum nostrum offendimus
omni vita nostra. Dicit Aug. ibidem
Quemcumque honorificaverit me

digne bene dispositi et cum omni
humilitate accedentibus honorifica-
bo et ego eos vita eterna dicit dominus.

Quemcumque honorificaverit
me: Aug. li. x. de trinitate
sic dicit: Eterna et increata sapientia quae
deus est, videns genus humanum
totaliter perisse non solum morte naturali sed
eterna, viam modum in se cogitavit
quo hominem exaltaret non solum
ut angelis aequalis fieret sed et deo
assimilaret. Notum est autem omnibus quod impossibile
fuit quod homo aequalis deo possit
fieri. Deus in se ipso ait: Ego quo
non potes exaltari ad me ego descendam
ad te et suscipiam te ad
me. Et sic descendit et humanitatem
de maria virgine assumpsit. Cum
nobiscum conversaret in terris fecit
tam magna miracula et docuit
tam sublimia ut miraculis et doctrinis
disponeret homines ad cognitionem
et dilectionem dei. Sed tamen postmodum
videns quod homo in deum exaltari
non potuit nisi per ipsum ihesum
cogitavit quomodo se uniret homini
quod ab eo separari non posset. Et non
novit subtiliorem modum quam sit
inter cibum et cibatum. Nam cibus
in tantum homini unitur ut levius posset
anima a corpore separari quam cibum
a cibato. Et postea in hora mortis
cum anima separatur a corpore permanet
cibus in corpore. Et dicit quod sumpsit in
cibum sacramentale. Jo. vi. Caro
mea vere est cibus et sanguis meus
vere est potus. Qui manducat carnem
meam et bibit sanguinem meum

hec p... ... ...

in me manet et ego in eo Et
magna d(iffere)ntia e(st) int(er) cibu(m) sacrame(n)-
talem et corp(or)ales Nam cibus cor-
palis (con)u(er)tit(ur) in cibatu(m) s(cilicet) in car-
nes et in sang(wi)nes eius Et q(ua)nto
cibus melior tanto citius mu(t)at(ur)
in carnes et in substa(n)tiam ho(m)i(n)is Et s(ed)
h(oc) non fit de cibo sacrame(n)tali q(ui)a
non (con)u(er)tit(ur) in carne(m) et in sang(wi)ne(m)
n(ost)r(u)m Et ille qui digne sumit
(con)u(er)tit(ur) in eu(m) i(d est) in (christu)m p(er) g(rati)am Vn(de)
dictu(m) fuit ab aug(ustino) Cibus sum
grandiu(m) s(cilicet) h(abe)ntiu(m) magna(m) cari-
tatem et deuocio(n)em Cresce et
manducabis me nec tu me mu-
tabis in te sicut cibu(m) carnis tue
s(ed) tu mutabis in me Dum i(gitur) homo
moritur et an(te) suscepit cibu(m) sacrame(n)-
tale digne tu(n)c ubi deus e(st) ibi ip(s)e
erit Vnde d(icitu)r ....

Quicumq(ue) honorificauit
O
me: Et (secundu)m b(ea)tu(m) aug(ustinum) Nul-
la res e(st) a deo p(ro)ficua(m) qu(e) n(on) n(on)nu(m)q(uam) no(cere)
possit e(t) nociua Nam circa
lux solis sanis oculis e(st) ama(bi)lis
egris u(er)o odiosa Et h(oc) n(on) est ex
defectu solis s(ed) ex debilitate uisus
Et suauis et bonus odor floru(m) e(st)
ho(m)i(ni)bus delecta(bi)lis s(er)pentibus n(on)
(con)gruit q(uod) e(tia)m non e(st) ex defectu
floru(m) s(ed) p(ro)pt(er) defectu(m) venenos(i)s s(er)-
p(enti)bus qui dulcem odorem pati n(on) p(ossun)t
Cibus bonus sano ho(m)i(ni) e(st) multu(m)
appeti(bi)lis qui t(ame)n infirmo nichil
sapit q(uod) e(tia)m non e(st) ex defectu
cibi s(ed) infirmi ho(m)i(n)is cui cibus desi-
pit Sic (christu)s dicit Dulcis
in hoc sacrame(n)to altaris est sol

eterne clari(tatis) Cap(itul)o 2° Candor lucis
eterne Iso ab humilib(us) s(piritu) sup(er)bis
i(m)p(ro)bis claritatib(us) et filiis lucis
facit ut s(cilicet) dei dignitate (con)stant
et sua indignitate et p(ro)pt(er) q(uo)d in q(ua)ntu(m)
et in q(ua)ntu(m) se i(m)p(ro)bos humiliant Sic e(tiam)
te(ne)bas q(uod) humiles s(piritu) saluab(un)t(ur) Sed
in sup(er)bia corp(or)ali et sp(irit)uali su(n)t
mentes exce(ca)t ut n(on) deum
n(on) p(ro)ximu(m) nec se i(m)p(ro)bos (con)stant
Cap(itul)o d(icitu)r Excecauit eos mali-
tia eor(um) Credo d(omi)n(u)s in h(oc) sacram(en)-
to e(st) flos de terra ut in mea exposit(ione)
d(icitu)r In Cant(icis) Ego flos campi q(ui)
b(e)n(e) odorat p(ro)bis et castis ho(m)i(ni)b(us)
d(icitu)r odor tuus d(omi)ne bonas et(er)nas
(con)cupias excitauit in me Et s(ed)
impuris u(er)o veneno luxurie infectis
nichil sapit sacram(en)tum potius nolunt
attende qua luxuriam dimittent
cibus sapit secunda causa et non s(er)p(enti)b(us)

Nota ...

Vnde ap(osto)lus Animalis ho(mo) non p(er)cipit
ea q(ue) su(n)t s(piritu)s dei Aug(ustinus) Anim(a)l(is)
homo e(st) carnalis ho(mo) qui n(on) (con)side-
rat i(d est) ap(osto)li Cum in carne sint d(e)-
lectate non p(er)cip(iu)nt q(ui)a n(on) deus eis
plac(et) Cernis d(omi)n(u)s (christus) in h(oc)
sac(rame)nto e(st) cib(us) a(n)i(m)e d(icitu)r Caro mea
u(er)e e(st) cib(us) (et)c(etera) Sed iste cibus
b(e)n(e) sapit pau(per)ib(us) s(piritu) q(ui) potius
o(mn)ib(us) mundi abnegare reb(us)
volunt qua(m) i(n) sac(ramen)to carere Ita
semp(er) esuriu(n)t et sitiunt dei iu-
stitiam ut mereant(ur) digne su-
m(er)e sac(rame)ntu(m) Et auaris hoc sac(ra)-
me(n)tu(m) nichil sap(it) qui potius
nolunt attende qua velint usu-
ram ludere et auaritia(m) sua(m) d(e)pone(re)

tibus datur maledictio pro benedictione. Illam in predictis patet quia hoc venerabile sacramentum aliquibus prodest aliquibus nocet et aliquibus nec nocet nec prodest. In qua dominus cum discipulis suis cenavit et se ipsum in hoc sacramento eis dedit sumendum. Iudas proditor nocuit quia statim sumpto pane diabolus introivit in eum et mortem a diabolo secutus est et dominum tradidit et demum se ipsum laqueo se suspendit. Iohanni non nocuit sed profuit quia in pectore domini requievit et sursum raptus fuit et archana divine contemplationis de pectore domini exhausit quod postea scripsit. Ceteris autem discipulis non nocuit nec multum profuit. Non nocuit quia in peccato mortali non fuerunt. Non profuit quia non multo post domino capto et ligato et in mortem ducto omnes fugierunt relicto eo. Sic dico hoc sacramentum temporibus nostris non omnibus qui in societate eius sunt [illegible] invidiosis [illegible] avaris et superbis illam habent ut quamvis puniuntur in presenti et in futuro. In presenti aut depauperantur aut infirmantur aut cito moriuntur. Et omnibus bonis spiritualibus privantur et erunt pigri ad bonum et proni ad malum et demum dampnabuntur. Sed aliis multum non multum prodest nec nocet et sunt qui sine peccato mortali sumunt sed tamen non sunt ita dispositi et devoti ut necesse esset. Sunt qui magis ex consuetudine quam ex amore et

Anno quo [illegible] rec[illegible] XI

reducti aut quod in brevi recidivant et iterum peccabunt ita quod sunt ut ante fuerunt. Tercio prodest quibusdam. Omnibus non nocet quia confessi et sine peccato mortali sumunt tamen aliis [illegible] aut [illegible] perfectius et devotius prodest quia in caritate et devotione accedunt. Et quia hoc sacramentum unumquemque confirmat alterum noceat unum vita aliis morte conferat.

Narratur per exemplum. Quidam scolaris Rome in die pasche accessit ad sacramentum qui cum a [illegible] domum rediret per vicum iudeorum transivit. Unus iudeus in vico stetit scolari dixit: Unde venis? Respondit: De ecclesia. Iudeus ait: Quid fecisti in ecclesia? Respondit scolaris: Sumpsi sacramentum. Iudeus quesivit quid est sacramentum. Respondit scolaris: Sacramentum est ihesus marie filius quem antiqui vestri crucifixerant. Tunc iudeus mox rapuit scolarem et traxit eum in domum suam et convocavit iudeos omnes [illegible] dixit: Ecce iste scolaris dicit se sumpsisse sacramentum quod est ihesus a nobis crucifixus. Qui omnes [illegible] dixerunt [illegible] scolarem istum ad dorsa posuerunt et per medium secaverunt [illegible]. Et statim [illegible] in pectore eius stantem viderunt. Quem puerum acceperunt et cum cultellis in terra [illegible] quod sanguis per totum corpus eius effluxit. Tunc iudei admoti sunt obsessi [illegible] et extra domum [illegible] et clamaverunt. Omnes [illegible] audientes admirati venerunt

Exemplum

quo acta fuit cum iudeis p̄stra-
uerunt. Domum ipsius iudei intra-
uerunt et sic r̄ez motum et ip-
sum sanguine tinctum in p̄s-
sentia viderunt. Omnes p̄se-
tes ingrediebantur quibus
puer ibi ait. O dilecti amici mei
nolite timere. Sed facti sunt adco-
firmatores fidei vestre ut firmius
credatis deum et hominem esse
hoc sacramentum qui a iudeis p̄ius
est crucifixus. Et sic videntibus
cunctis puer iste saltauit in
pectus sacerdotis. Et statim mutauit
se in pristina forma hostie et at-
tegit et clausit pectus sacerdotis
qui statim sanus et viuus surrexit
Et totum factum narrauit. Iam
conuerterunt multi iudeos et qui
credere noluerunt omnes igne cre-
mauit. Credentes vero baptis-
mum receperunt et iam boni facti fue-
runt. Sed queritur ab quibus fructi-
bus sequitur digne accedentibus
ad hoc sacramentum. Dico tibi in
isto sacramento est caro Christi sanguis
eius anima simul et deitas. Red-
dit quare accedit dignitatem et confortat sen-
sum. Sic dico caro Christi confortat
et nobilitat nostram carnem. Vi-
demus enim quod preciosum minus
precioso iungitur et vincit ipsum
dignificat. Sic aurifaber
habens lapides preciosos quos in vol-
uit auro vel argento. Et non solum
est nobilioris virtutis qua prius
fuit. Sic caro Christi dignior
est quam caro nostra. Ideo in sacramento
nobis vnita dignificat et sanctifi-
cat nostram carnem. Deinde sanguis 2

nobis Christi letificat. Sanguis et
cor nostrum. Cor enim in sanguine
sustentatur. Sed dicitur ps. Vinum leti-
ficat cor hominis. Sanguis autem Christi
est vinum de quo vita effluit.
Jo. vi. Ergo sic vinum nostrum cor
nostrum letificat. Unde dominus electis
suis dicit. Bibite karissimi et ine-
briamini. Unde sic ebrius nescit
quid facit nec quod loquitur nec questus propter
estuantem vino. Sic devoti inebriabun-
tur vino sacramentali id est sanguine
ut obliuiscantur sui et suorum bonorum
nisi desiderantes nisi ipsum. Dicitur Bernardus
Luc. Calix meus inebrians quam
laudabile vinum quod inebriat et non
debilitat et mentem in gaudio erigit
et peccare non facit. Sui ipsius facit
obliuisci et solius dei cogitare.
Propter hoc vino anima mea esurit inebria-
ri ut dicere. Gaudens gaudebo in
domino deo. Tercio anima Christi animam nos- 3°
tram illustrat quia ipsa est nobis interne
et eterna sapientia. Ideo facit animam
nostram intelligere et discernere inter
creatorem et creaturam inter celum
et terram inter temporalia et eterna
Et quod melius est facit elligere et
prius facit corpus omnes vi-
res sicut deo viuere et sentire
Sic et fuerunt illustrati tres
magi per stellam. Qui cum in die spar-
se conuenissent et de sero mutuo
recognouissent et de virtute sacramenti
conuersati essent. Contra lumina
coram eis extinguuntur. Cum nox
venit ait. O qua horrende sunt
ee tenebre infernales. Alius
qua delectabile est videre lumen
eternum. Tercius incipiat ergo

in lumine lucis ambulare et filii lucis eterne efficiam. Et sic statim relictis omnibus religiosorum statum intraverunt et ut filii lucis deo vixerunt et in omnibus bonitate quo ad proximum iusticia quo ad deum in omni veritate quo ad se ipsos. Et sic eterna luce et veritate possidere meruerunt. Tercio spiritus xpi existens in hoc sacramento spiritum nostrum sursum sublevavit. d. in eze. Elevavit me spiritus inter celum et terram scilicet ad contemplandum celestia. contemplatur scilicet quid sit deus in se et primo et summis omnium. Secundo quid in angelis eorum mirabilis et inmobilis scilicet gaudium sanctis inexplicabile. Quid in hominibus anima et ratio et sensus fidei spei et caritatis et omnia bona que sunt in homine. Quarto dulcitudo quam in hoc sacramento totum hominem beatificat. unde dicit aug. Sicut solus deus potest hominem creare sic solus potest eum beatificare et clarificare. Et quia hoc venerabile sacramentum habet huiusmodi effectus. Ideo antiquitus solebant homines panem cotidie communicare. Cum autem multitudo populorum multiplicaretur saltem diebus dominicis communicabant. Deinde frigescente caritate et crescente iniquitate statutum fuit tamen tribus vicibus in anno communicare scilicet in nativitate in pascha et penthecoste. Sed quia modo superhabundavit iniquitas ideo tamen semel in anno communicare precipitur. Qualiter autem se disponat ut perfectos consequatur effectus figura habetur 3 Re. 19. Helie qui exivit de bersabea et

3o

4o

Nota quod iste panis sacramentalis in temptacione confortat

reliquit ibi puerum suum. et ivit in desertum et sedit subter unum iuniperum et obdormivit. Et ecce angelus domini eum suscitavit dicens. Surge comede grandis enim restat tibi via. Qui cum surrexisset et vidit subcinericium panem et vas aque de quo comedit et bibit. Et ambulavit in fortitudine illius cibi usque ad montem dei oreb. Sic dico spiritualiter qui virtute sacramenti in se volunt sentire oportet primo de bersabea exire qui interpretatur fons insaciabilis sitim non extinguens designat mundum. Omnia enim que mundi sunt anime non sufficiunt quia semper homo dicit Sitivit anima mea ad deum fontem vivum. Ideo oportet primo omnia mundana fugere et puerum suum se relinquere i. puerilibus sensibus et actibus quia maledictus puer centum annorum. Et oportet in desertum venire religionis. Secundo quod deserat omnia temporalia in statu paupertatis. omnia carnalia in carnibus et vestibus puritate. Et propria voluntatis in obediencia et humilitate. Et ibi ponere se subter iuniperum i. infra crucem et passionem xpi. Sicut enim carbones iuniperi conservant ignem per annum. Sic memoria crucis xpi conservat ignem mentibus in cordibus perfectorum. Et tunc venit angelus domini i. dei sacerdos excitans ad maiorem devocionem dicens surge comede q. d. non solum semel in anno sic fac sed omnibus plus. Et sic devoti homines interdum debent accedere sacramentum. Et in virtute illius cibi pervenient ad montem dei oreb.

Vide in sermone primo

ad mensam que in celo est parata
pro sanctis suis electis. Unde ait
Luce. Ego dispono vobis sicut dispo-
suit michi pater meus regnum ut
sedeatis in mensa mea cum electis
meis et ibi bibatis. totus homo
Et autem talem debeat disponi qui
digne volt accedere et virtutem sa-
cramenti ipsa sentire. Patet enim per
Exemplum exemplum. Fuit quidam miles magnus
peccator et spoliator. Et cum tempore sa-
cro videret homines ad sacramentum ac-
cedere. rogavit Mariam reginam
ut sibi graciam daret se emendandi
et ad sacramentum accedendi ut alii ho-
mines. Sed cum in nullo se emendaret
quadam nocte in sompniis sibi vi-
debatur quod esset invitatus in curiam
regis et quod oportebat cum regina come-
dere. Sedens igitur in mensa cum regina
apponebantur fercula preciosa sed in
scutellis immundis. Et cum vidis-
set abhorruit comedere. Sed tamen ob re-
verenciam regine modicum comedit.
Secundo apportabantur fercula preciosa
in immundioribus scutellis quod admi-
rabatur et iterum nauseam habuit.
Sed tamen propter reverenciam regine modi-
cum gustavit. Tercio apponebantur fer-
cula preciosissima in scutellis tur-
pissimis quod videns comedere ab-
horruit. Et ait regina cur non
comedis. Respondit non delector come-
dere cum vas sit immundissimum. Cui re-
gina ait Ego sum mater celestis regis
qui in cibo sacramentali apponitur
omnibus panis scilicet deus et homo
puer meus Ihesus. Sed si tu abhor-
reres cibum preciosum propter immunda
vasa multo magis filius meus

abhorret cor et animam immundam
peccatis. Et munda cor tuum confessione
et satisfactione et magna emen-
dacione et sic accedas ad sacramentum cum
reverencia et magna humilitate dicendo Domine
non sum dignus ut intres sub tectum
meum sed tantum dic verbo et sanabitur
anima mea. Et qui sic accedit deum
honorabit. Ipso dicente: Quicumque honori-
ficaverint me digne accedendo ho-
norificabo et ego eos vitam eternam
eis concedendo. Et ad nos concedat qui
in celo vivit et regnat. Amen.

Alius sermo in cena domini. Cum hystoria.

Cum dilexisset suos
qui erant in mundo
in finem dilexit eos. Joh.
13. Sicut est in naturalibus sic fuit mo-
do in spiritualibus. Sed sic est in naturalibus
sol occidat omnibus stellis cum lumine suo
post se relinquit in stellis per totam noctem
lucentibus. Et ignis licet extinguitur
in furno tamen calorem suum post se re-
linquit in carnibus et in toto stupa. Et
apes licet de alveo volent tamen post
se relinquunt favum mellis dulcissimum.
Sic spiritualiter dico dominus Ihesus qui est
lux eterne claritatis licet per amaritudinem
mortis occubuisset et omnino obtene-
bratus fuisset tamen splendorem suum sta-
tim post se reliquit dicens Exemplum dedi
vobis ut quemadmodum ego feci ita
et vos faciatis. Et licet quasi ig-
nis totaliter fuit extinctus per passionem
et mortem tamen calorem sue caritatis
post se reliquit dicens Mandatum novum
do vobis ut diligatis invicem sicut ego
dilexi vos. In hoc cognoscent omnes quia
mei estis discipuli si dilectionem ha-
bueritis ad invicem. Et licet recessit

quasi amenas rosa in orto tour fruit
crescacio tu odore suave domini
sue post reliquit Dne et Joh. sub
tenere statis sensit d. Odor tuus
dne bone eternas concupias ex ista
mit in me. Et hic aia xpi quasi
apis de suo scto corpe euolavit
qn ait In manus tuas dne commendo spiritum
tame suavitates mellis s. domini
et humanitatis post reliq. qn scipm
hodie in cena discipulis suis mini-
strandum dedit d. Accipite et comedite
hoc est corpus meum Et hec oia fe-
cit ut ondet dilcoem qua ab eter-
no nos dilexit ut primis Cum dilex-
isset suos qui erant in mundo in finem.

Cum dilexisset etc. Antiquitus fuit consuetudo q in memoriam
magnorum beneficiorum celebant ho-
mines facere magna convivia Nam filii
isrl in memoriam educcionis de e-
gipto per moysen singulis annis faci-
ebant magnum convivium comedeb-
ant agnum pascale Et qn hes-
ter liberavit hestrum iudeorum a morte
Nam rex assuerus omnes condempnaverat
in mortem Et facta est exultacio mag-
na in populo faciebat convivium magnum
Sic cu xps lazarum a morte re-
suscitavit maria magdalena et mar-
tha fecerunt dno et discipulis suis
cenam magnam convivium Sic cu xps
vere vellet in morte ut nos a mor-
te eterna liberaret a peccatis mundaret
et a demonibus defenderet In memo-
riam huius maximi beneficii fecit
discipulis suis maximum convivium
Cum hodie in ultima cena super
cus sumendos dedit et per quos scipm

nos relinquit in pignus redempcionis
et vite eterne qua a nobis nunquam
poterit separari d. Ecce ego nobis-
cum sum usq ad consumacionem seculi Hec
aut cena hodierna fuit parata et
consumata ut in hystoria xxvi mat-
thei. Nd hodierna die circa horam
terciam dns stetit cu discipulis
loquens eis de agno pascali Et tunc
dn interrogaverunt discipuli tres pariter omnes
xpi instare sicut qui quisquis ipse in no-
tens et immolare in morte voluit pro
omnibus nobis dixerunt ei discipuli
quo vis eamus et paremus tibi
pascha i. agnum pascale comme-
dant bene q dns non habebat do-
mum. Postq dixerunt quo vis eamus etc.
Dixit ei dns petro et johi ite
in civitatem s. Jerusalem et occurret vobis
homo lagenam aque baiulans
sequimini eum in domum qua intraverit
Et dicite ei magister dicit tempus meum prope
est apud te facio pascha cu discipulis
meis Et ipse ondet vobis domum
magnam et illic parate vobis s. agnum
et cena Et non noiavit hom-
inem nomine ppo ne iudas ipsum etc
in mortem traderet Querebat enim in-
deos conquisisse dominum ihm velle
occidere et omnes q sibi benefacerent
et in eum crederent. Et sciendum
non dns misit duos ad ostendendum
qui volunt dno preparare spualem
cenam in corde suo oportet q habeat quasi
mores vel tertium duos tantum sc. Mar-
garita veri preparat hospicium
et designatur per petrum Cum enim
quibus conquisivit defectus suos

humiliabi[tur] in se q. d. In veri[tate] tua
humiliasti me. Et sic per humilitatem
recipit[ur] d[omi]n[u]s in hospitium cordis.
Et s[ecundu]m devotio ca[ri]t[ati]s preparat cibum
d[omi]no ad modum agni paschal[is]. Unde
moyses ait: Non comedetis ex eo
crudum liquorem vel fixum s[ed] totum
assum et intinctum. Et devo-
tio et caritas no[n] vult cor nem-
pe crudum s[cilicet] in peccatis mortalibus.
Nec liquorem s[cilicet] sine devotione resolu-
tum. Nec fixum i[d est] presumptuosum
s[ed] totum assum i[d est] in ca[ri]t[at]e fervidum
ad omnia dei beneplacita promptum.
Multi enim corde cibant d[omi]n[u]m. Cristus. Nec
secura s[cilicet] ab omni vitio depurata
e[st] q[ue] inge[n]io g[e]minum. Unde dominus
cibatur. Et hoc per petitum d. Ego sto
ad hostium s[cilicet] cordis et pulso s[cilicet]
quis m[ihi] aperuerit intrabo ad eum
et cenabo cum eo et ipse mecum.
Et ibi erit magnum convivium et
d[omi]n[u]s animam cibat et ipse a b[ea]ta
cibatur in tantum ut dicat: Delicie mee
sunt esse cum filiis hominum i[d est] cum
puris animabus. Sequitur: Discipuli
d[omi]no sunt obedientes. Intrave-
runt civitatem iherusalem et emerunt
agnum paschalem et paraverunt s[ecundu]m
legem. Deinde ante festum venit
ih[esu]s cum aliis discipulis et sede-
runt omnes ad mensam comedentes
in simul agnum paschalem. Ad os-
tendendum q[uod] ad spirituales cenam
requiritur sessio i[d est] tranquillitas mentis
et ut sic fiet r[e]q[ui]es. Sedebat
solitarius et tacebat et levabat
se supra se. q. d. Sedebat i[d est] quiescebat
in mentis tranquillitate solitarius amun-
danis et exterioribus alienatus.
Et tacebat audiens inspirationes
spiritus sancti et sic levabat se supra se
in spiritu devotione meditando celes-
tia et contemplando divina. Sequitur:
Sedente sic d[omi]no in mensa cum disci-
pulis que mensa fuit quadrata et se-
des circumquaque posita. Singulis parte
sedebat tres s[ed] in parte xpi quatuor.
Et ista mensa in lateranensi habitu
septem spannas et in longitudine septem
Et agnus assatus fuit in parte
posito an eos in medio mense ut
quilibet acciperet ad placitum. Et-
sic d[omi]n[u]s surrexit et posuit vesti-
menta sua et linteo se precinxit
aqua in pelvim misit et cepit
lavare pedes discipulorum. Et re-
dit quod fecit comb[...]ti vno
quosque se inclinavit. Dans nobis
exemplum humilitatis sine qua non potest
salvari. Luce. Convocaverat ih[esu]s dis-
cipulos et statuit puerum in medio
eorum d. Nisi quis fuerit et efficia-
mini sicut parvuli iste non intrabitis
in regnum celorum. Et s[ecundu]m hanc humilitatem
operemur cum cena spiritualis
i[d est] ab omni mundi varietate declinamus
et vestimenta deponimus quia omnia
temporalia relinquimus. Dicit gregorius: Omnia
temporalia non sunt nisi quedam corporis
indumenta. Linteo nos precin-
gimus cum carnis concupiam refre-
namus. Et pedes discipulorum
lavamus cum in fervna dilectione

mutuo vina^9 ita q nllus iudas tradi-
tor sit inter nos pt apos^9 dampt
Supportantes inuicem in cari^te no
ficta s ne sint inde ptes q finxt
sa dilige et cogita^t dnm tu dis-
ciplis sde est em sdm augt^n di-
lectio ficta impura et na ficta est
adulatorum impia luxuriosorum vera
bonorum religiosorum in bona dilectione
vinctum Cum aut dns lauare
pedes disciplorum incepit a juda
qui pptor sup^9 sua fuit pmo
in mesa qui no recusauit s per-
misit ei dicmo est q dns ei laua-
ret pedes Deinde venit ad pe-
trum qui ait dne tu m lauas pe-
des q.d. Tu es de^9 dns ego seruus
Tu es mgr ego disciplus ideo no
decet tibi facere hmo sustinere
Respdit ihs qd ego facio tu nescis
mo scies aut postea q sig^ificet
Petrus ait Dne tu no lauabis m
pedes in etnu q.d. Nunq plus
patior a te cu sim indignus Dixit
dns s no lauero te no habebis
ptem mecu Aug^9 dicit dns
ibus no lauat viute sacame-
toru no hebit pte cu xpo
Q no audito petrus ait Dne
no tm pedes s et manus et
capt Capt e supmu hois
manus mediu pedes infimum
q.d. Potius volo pati a te laua-
ri in toto corpe qua a te valeam
separi et nllam pte tecu habe
Et xpus ait Qui mundus e non
indiget nisi ut pedes lauet
et vos mundi estis s no oms
Sciebat em quis eu esset qui
tradet eu Ideo dixit no estis mdi
omes qui mundus e a pcto mortali
no indiget nisi q cogitatones
et affctones lauat Hui em st
pedes quibus aia itur in deu
Unde le^g d' duabus scorbus q ru
Item vna fuit spualis Alia no scti
et dissoluta q cu esset mortua ista
timuit ee eam dapnata Ideo
multu fleuit deu p aia eius ro-
gauit Et ipa apparuit ei clarifi-
cata dicens Ne me lugeas qz salua-
ta su Et illa vnde meruisti ta
cito clarifica Respdit licz fuim dis-
soluta tn libent iui ad ecclias
ad pdicacom et ad missas Et ta
multas maxia indulgencias ut
ccc aias de purgatorio liberaui
q omes tibi sut clarificate lauat
g et nos ab omi iniqui^to tanibus
et sps ut sim^9 mudi omes in co
spectu dei Post aqua dns sic lauit
om et lintheo extersit linthea
deposuit veste^ta sua induit et se-
debat ad mesaz q.d. Dixit ad fratre
rim nos Vos vocatis me mgrm
dne sic dicitis Si q^9 ego laui ve-
stros pedes exm dedi vobis ut
quemadmodum ego feci vobis ita et
vos faciatis Hoc cu dixisset
emisit magnu suspiriu et lac-
maus e vt Joh. d. Dixit vnus
vrm me traditurus e melius esset
ei si natus no fuisset Hoc audito
omes discipli exhorrunt et ptristati
fuerunt dicentes Nunq ego sum dne Vi
mo vnus intraret ecclesiam et cla-
maret vnus fuerat traditor e

Item

ecc

mt nob omnes erubescent cum tu
nisi unus esses sicut et discipuli cete-
ri. Quibus dominus ait: Qui intingit
mecum in parapside hic me tradet.
Sed cum omnes cum domino comedebant
nesciebant quis esset traditor. Et no-
luit eum dominus tunc publicum facere
de causa. Primo an adhuc vellet
quod cum dominus sciret eum esse pro-
ditorem ipse enim noverat occulta cor-
dium. Secundo ne occasionem ex hoc assu-
meret tradendi eum. Et diceret si dixit
me esse traditorem coram omnibus ideo tra-
dam eum. Tertio nobis in exemplum ut secreta
peccata aliorum non manifestemus. Quia
sicut homo peccatum mortale est innocenti
crimen imponere sic et peccatum
mortale est occultum revelare. Audi-
entes autem patres ~~dmo~~ dominum esse trade-
dum ab uno discipulorum doluerunt et
valde gementes mox de suo fuerit. Et
submissa voce iohanni dixit ut a do-
mino quereret quis esset iste traditor.
Iohannes enim proximior domino in mensa
erat. Sed cum iohannes se ad dominum incli-
nasset raptus est in spiritu et in pectus
domini se inclinavit et secreta divinitatis
ex fonte divinitatis plenius potavit.
Iohanni sic recumbenti accepit ihesus
panem et cum gratias egisset deo pa-
tri benedixit et fregit et dedit
eis dicens accipite et comedite hoc
est corpus meum. Deinde accepit cali-
cem dicens bibite ex hoc omnes hic
est calix sanguinis mei et novi
testamenti qui pro multis effundetur
id est ad confirmationem novi testamenti.
Vetus enim testamentum confirmatum
est sanguine animalium ymolatorum
exodi xxiiii. Sic et novum testamentum

confirmatum est sanguine christi. Nunquam
peccata quod testamentum novum cum apertum
liberum quantum christi sanguinis sanguis
novi animalium. Iudas in sicut alii sump-
sit sacramentum corporis et sanguinis christi
sed differenter quia alii in vitam eternam
Iudas vero in mortem eternam. Post quam
omnes sumpserunt ait hoc facite in me-
am commemorationem quasi diceret sitis memores
mei quia statim ibo in mortem. Et ibi
fecit presbiteros novi testamenti
et dedit eis potestatem conficiendi sacramentum.
Videns autem dominus quod iudam non
posset movere ad penitenciam. Nec virtute
humilitatis qua pedes eius lavit. Nec
virtute caritatis qua se ipsum tribuendo dedit.
Sed iohanni dixit: Cui porrexero panem
ille me tradet. Et sic dedit iude quod
cum impetu quasi spiritus deglutivit.
Et statim diabolus corpus in cor eius in-
travit qui fecit iudam surgere et
abire ad principes sacerdotum et do-
minum vendere et in mortem tradere.
Cum ergo exivisset ait dominus: Gratias
agam deo patri omnipotenti quasi diceret tibi
dignare domine omnibus nobis bona faci-
entibus propter nomen tuum vitam eternam.
Sic et adhuc solent omnes religiosi.
Quo facto nichil instabat nisi
passionem et in mortem ire et
sua caritate qua ab eterno nos dilexit
nobis ostendere. Et ideo quando in mensa
principum sunt divites ministrantes
quidam dant aquam manibus quidam
portant rosas et flores ad decorem
quidam gestant candelas quidam
cibum et potum etc. Et quibus adve-
na domini potavit aqua dicta maria
magdalena que in convivio tam

Hoc facite in meam comme

largiter flevit quia pedes domini lavit
et sic remissionem peccatorum meruit
Et quibus rosas et flores potavit
tertio Iohannes ewangelista qui in cena
super pectus domini requievit Et quia
meruit quia matrem virginem in matrem
suscepit Et quibus lumine potavit certe
petrus qui ait tu es christus filius
dei vivi Et quid meruit quia
claves regni celorum a domino suscepit
Et quibus cibum appotavit certe mar-
tha Et quid meruit certe quia dominus
eam adiuvabat defendit in cuius ex-
trema iacet Et ipsius manibus dominus
ea sepelivit Sic in terra spirituali
cum dominus cibat in ecclesia nostra incipien-
tes et perfecte penitentes potant
aquam quia tamdiu flent peccata commis-
sa donec spiritus sanctus testimonium reddit
spiritui ipsorum quod sunt filii dei facti electi
Proficientes potant rosas et flo-
res qui tamdiu in virtutibus se ex-
ercebunt donec ad perfectorum perveniat
Ibunt de virtute in virtutem donec
videbitur deus deorum in syon .i. in
specto domini Sunt perfecti et contem-
plantes gestant candelas quia
exempla sanctitatis aliis ostendunt Sic do-
cet lucas .v. Luceat opera vestra coram
hominibus ut videant opera vestra bona
et glorificent patrem vestrum qui in ce-
lis est Et per hos omnes isti appotan-
tur cibum quia in voluntate dei vivunt Sic
dominus ait Ioh .v. Cibus meus est
ut faciam voluntatem eius qui misit
me Sic domino ihesu ministravit
quidam devotus rex qui toto anno
numquam visus est gaudere nisi hodier-
na die Nam illa die annuatim
invitavit omnes pauperes totius civitatis
Et primo lavit pedes eorum Deinde
fecit eos cibo precioso communi in
cibis et potibus eos quos admissam
ministravit quasi essent principes
et domini et hoc amore ihesu christi qui
hodie tam preciosam cenam habuit
cum suis discipulis Iste rex habuit
unum fratrem carnalem in curia sua
qui correxit regem quod toto anno
numquam gaudet nisi illa die.
Rex tacuit sed de post fecit venire
quatuor milites cum evaginatis ma-
nibus gladiis et fecit fratrem suum
nudum in medio gladiorum stare
et venit vistolatores ut ibi ca-
nerent cum dominabus choream facerent
Et non fecit dixit frater suo se cur
non letaris Frater respondit Domine
quo gaudere possem cum sum nudus
in medio gladiorum Cui rex ait
cur times cum sis frater tuus Ita quod
persona et corona nihil possunt
tibi facere Et quia me sic times
multo magis ego habeo timere
deum meum qui est rex omnibus cui
resistere non potest Insuper ego habeo
semper quatuor gladios circa me Primus
est recordatio peccatorum meorum a iuven-
tute mea usque modo perpetrata que
intrinsecus per tristiciam animam meam quasi
gladius corporis Sic psalmista ait Gladius
eorum intrat in corda ipsorum Secundus
gladius est memoria mortis quia mori
me oportet et nescio quando quo vel ubi
Tercius gladius est recordatio extremi
iudicii ubi unusquisque reddet deus unicuique
secundum opera sua Quartus gladius est
timor infernalis pene ubi et

Exemplum ... 22 ... 3. 8

nat. dampnati morient et in nob
fugiet ab eis Constitutus quasi in
hunc diei gladys / Ideo in omni vita
mea gaudere non possum nisi solum
modo hodierna die in passionibus
xpi / Et cum dno meo ihu xpo
creatus sum magna caritate qua dupliciter
multipliciter et oibus nobis ostendit
cum in mortem cito esset transiturus quia
seipsum nobis reliquit in pignus eterne
salvacionis scilicet in sacramento corporis et
sanguinis sui / Et sic verificatum est
quod premisi / Cum dilexisset suos qui
erant in mundo in fine dilexit
eos August. dicit quadruplex est dileccio
socialis inter socium et socium et hec
est magna / Sponsalis inter sponsum
et sponsam et hec est maior
parentalis inter matrem et puerum
et hec est adhuc maior / Naturalis
corporis et anime et hec est maxima
/ Sed dns ihus dilexit nos quam
socius socium quia corpus et animam suam
pro nobis dedit / Iohannes / Maiorem dileccionem
nemo habet ut animam suam ponat
quis pro amicis suis / Plus dilexit
nos quam sponsus sponsam / Sponsa eterna
si videt adulterari difficulter
in graciam recipitur / Sed quociens nos
peccamus totiens in graciam nos recipit
si nos penitemus / Plus dilexit
nos quam mater puerum / Quia
suo sanguine aperuit nobis lavit
/ Ideo dilexit nos et lavit nos a
peccatis nostris in sanguine suo / Plus
dilexit nos quam corpus et animam quia
animam suam / In manus patris commendavit
/ In manus tuas commendo

spiritum meum / Dicit Gregorius / Quid retribuam
dno pro omnibus que retribuit mihi q. d.
/ Quid retribuam dno pro tanto beneficio
mihi prestito ex magna caritate
/ Certe michil ab omnibus petit
nisi ut ex corde ipsum diligamus
/ Vera dileccio non potest ociari sed
amanti laborat infatigabiliter / Pugnat
inseparabiliter / Adheret deo inseparabiliter
/ Et degustat insaciabiliter / d. eum
pro Caritate cum amicis gloria tua /

Feria sexta pasce de passione xpi
et primo introducto
Mortuus est iustus
pro iniustis ut nos afferet
deo mortificatos quidem carne
vivificatos autem spiritu / Verba
i pet. 3 ca. // Iosephus de vita
xpi scribit de maria virgine pre
pissimo tempore passionis et mortis
filii sui dilecti in statu / Et quasi alio
modo tangebat non possum saluari
/ Nunc maria virgo intrabat secum ad
angelum gabrielem quem eam salutavit
nunc prorelique d. / Dic mihi ubi nunc
salutacio tua dne maria gracia
plena etc. / Ubi nunc ave i. sine
ve cum sencio totum ve in me et
in unico filio meo ihu / Sencio
enim ve corporis mei cum corpore ihu
anime cum anima et sensus cum domino / Ita
corpus meum cum corpore filii mei cruciatur
anima mea cum anima filii mei
in mortem tractatur / Et spiritus meus
intermiscetur / Cum deitas ita
ignominiose tractatur / Ubi nunc
gracia plena cum hoie omni corda
sunt enervata angustia quia nullus

quia cum videt ma[?] sic mariam lavit quia sed xpus a peccatis sanguine

no
Nota oracio

posse habere gratiam neque a iustis neque
ab iniustis neque a nobilibus neque
ab ignobilibus neque a principibus neque
a pauperibus. Tibi nunc dominus tecum
statim capiat et tamen in motem
ducat filius meus dilectus. Tibi nunc
benedicta tu in mulieribus. Dum steti
iudei clamet me maledictam
Domino nunc benedicto fructus ventris
tui tu statim iterum portabis mihi nu-
meris fructibus ad locum motibus. Lu-
ce lxxxvi. Virgo dignissima
te salutavi in tuo magno iubi-
leo. Nunc non conforto te in tuo cadi-
bus probare. Benedixi tibi ave id est sine
ve omnibus macule et culpe. Benedixi-
ne gratia plena de cuius plenitu-
dine accipimus omnes. Benedixi
dominus tecum quia licet a te ducatur in
motem tamen divinitas eius non de-
seruit te. Benedixi benedicta tu in
mulieribus quia licet iudei clament
te esse maledictam super ipsi male-
dictionem impetrarunt. Gen. xxvii. dicit
qui tibi maledixerit sit ille
maledictus. Benedixi tibi benedictus
fructus ventris tui quia tempus
eius est eterna benedictio timentibus
et diligentibus deum. Legitur ergo
maria hodie nullam habuit salu-
tationem super multa audivit male-
dictionem. Sed tunc maledictio iudeorum
cecidit super capita ipsorum. Ideo dicitur
eis: Super capita ipsorum ... Psalmo
pressit eos in posteriora et op-
probrium sempiternum dedit eis. Ideo
eorum maledictio non est nobis dan-
da in eos super magis salutatio ange-
lica. Ideo in principio nostri sermonis in
vocamus dominam mariam benedictam

ut michi impetret gratiam loquendi
et vobis attendendi ut deus
laudetur et proximus edificetur. Dicamus
ave maria. Post introductionem
Mortuus est iustus pro
iniustis etc. Carissimi
proverbialiter ... in sermone hodier-
no sicut aliis diebus contra alia
scire debemus super hodie nichil lo-
qui sano nisi ihesum et hunc
crucifixum. Cum ergo ad ma vo-
bis non nichil aliud scire debeo
nisi ihesum crucifixum. Ideo non dicam
possum id est Jeremie primo ...
bo a a a domine deus ecce nescio
loqui. Quasi primo dicerem. Nescio
loqui ob propria ... mala ...
ba et ubera quos sputa ... vol-
nera et amaritudines mentis et
corporis. Dominus ihesus hodie pro nobis
sustinuit. Unum bene scio quod legi
devote persone revelatum fuit quod
dominus hodie quinque milia centum et
xv. volnera habuit. Et quinque di-
cit quidem pater noster et tot ave
maria cotidie per totum annum. Anno
transacto tamen unum pater noster et unum
ave maria omnia volnera dixi-
isset. Et ideo dico a a a domine deus meus
nescio loqui. Si haberem sapientiam
salomonis et eloquentiam tullii omnibus
quo possem scire quibus doloribus
cor marie virginis fuit hodie per-
foratum vel quantus fuerit amaritudinibus
[illegible] hodie mortua fuisset si
virtus divina eam non sustentasset.
Primo fuit maior ... quam
deus ... operatus fuit quam in eadem

gnieo maie fuerunt omb suani-
tates spus sancti et sunt et se-
mel tante amaritudies Unde
bn. dr. Cum maria ergo vidit fi-
lium suum virginea tam miserabi-
li in cruce pendentem et sanguinem
de toto corpe eius effluentem Et tot
brachiis crucem amplexans ait
Da michi de tam miserabili aspec-
tu omnes meos dentes mundare Ne
in pinis vris umq̄ tella inspiciar
et adebere michi misere Et hoc dicto
interam cor mitt Et z vibus re-
sumptis in tuis in silendices o
fili iam in extremis laboras cum
me relinques trahe me ut mor-
ar tecum ante tem cum ihesus n
vndt Et maria ait Fili mi p-
nimio dolore loq non valeo tibi
nec tu michi respondere potes
saltim dic unu verbu et moriam
sunt itum amens secta cendit
in terram Et z cu ad se ess re-
versa xpus in cruce apparuit oc-
ulos sanguine plenos ait Mu-
lier ecce filius tuus Et disci-
pulo ecce mr tua Et hoc dicto
dns flevit in cruce et maria v-
ero subcecuit Et johes et ma-
ria magdna et cetere sce mlieres
flevnt omnes Et dico q̄ q̄s vivens
posset cuius dolores adplenum e-
narrare Et z° dico a cetero deus
meus nescio loq q. d. nescio qua
ingna magtdo sit in cordibus pcto-
ru qui oia mudi vana et tra-
ns delecta lia sunt et te dim
ihm et tua amarissam mortem

in qgnita hnt et oblivia se dat
Nam nec demtis magts dice potes
oblivionem fidium su tacq motums
a corde Sto em cogitant xpm pro-
nobis crucifixu sicut fecit iste fr. Qui
rogavit dnm ihm ut ipm sui do-
loris et mortis daret ei modicum
sentire Et cu semel esset in tali Ex
devocione dns sibi apparuit in omni
forma qua in cruce pependit et pre-
nimia compassione videbatur sibi q lan-
cea cor et corpus eius pforaret et sic
cecidit q i motu Et z dns ipm confor-
tavit et surge fr. D. dedi tibi
modicum sentire unum motus mei
Dolor meor ergo et sic visio disparuit
Deinde iste fr. qua diu supvixit
xpi pass. et mortem flevit tam
intime q̄ cognati et noti dixerunt
Noli in tui fle aut tu cecaberis q
vndt Et eria si mille ocles habem
poris eorū fletu qua compacientibus
intimis p̄ivari Nam secundum multitudinem
dolorum meorum in corde meo consola-
ciones spus sci letificavit aiam mea
Tu possis sumus compassionis eius
et possis consolacionis Et z ista pdicta
adplenum sciens dnus bene
sic q̄ mortem e iustus p iniustis
ut nos offerret deo pri mortu
os quidem carne vivificatos at
sau Et Scda dr q totaliter pressus fuerit Prima
ihs pa omibus bnit comprehendi in
sex punctis Primus e quo fuit 1
traditus et venditus a bono disci-
pulo z suo pucilli pcio Et z° quo fuit 2
captus et ligatus ut latro pessimus
vili funiculo Et 3° quo fuerit 3

de domo ad domum iudicis ad iudi-
cem ductus in innocenti aspectu
Tertius quo fuit iudicatus et ad mor-
tem dampnatus flo et inique iudicio etc.
Quartus quo fuit crucifixus et in extremo
tenuis in miserabili apparatu Quintus quo
fuit de cruce depositus et sepultus
traditus modico comitatu multa
milia sequebantur eum in mobile et
non erat in sepultura / Sic et misericordia
hodie in iudeis fuit exclusa etc.

Primus punctus est:
quo fuit traditus ab uno discipulorum
suo et venditus pro vili precio / Sci-
endum quod dominus Ihesus a tribus fuit
traditus / primo a iuda propter avaritiam
Secundo a iudeis propter invidiam Tertio a pyla-
to propter humanum timorem Sic et ad-
huc sunt tria genera hominum qui dominum Ihesum
tradunt Primi tradunt eum ut iu-
das qui signis amicabilibus Christum
tradidit scilicet salutando amplexando
osculando et sermonem commendo Sic multi
ti mistice Christum salutaverunt quo-
ties pro hoc orant Sic et quo-
tiens ave maria dicimus in ...
virgine salutamus Sic ipsum amplexaverunt
duobus brachiis scilicet timore et amo-
re Timore penarum malum declinave-
runt et per amorem bona fecerunt
Sic Christum osculantur qui pure confes-
si sunt et indulgencias adeo vere
parant Sic fit verificatum est I. ps.
Misericordia et veritas obviaverunt
sibi iusticia et pax osculate sunt
Tunc enim peccator in confessione dicit
valtus misericordia dei obviabit sibi da-
do remissionem peccatorum Sic cum facit

iusticiam per satisfactionem deus dat
sibi osculum pacis Secundo genus commed-
unt cum Christo quia ad altare accesse-
runt qui inibi cum iuda Christum
tradunt pro vili precio naturalis et carna-
lis voluptatis sicut cum itum incipiunt
tunc semel peccata sicut ante fecerunt
Tertii tradunt Christum cum iudeis per
invidiam Unde Joh. ... Pylatus
sciebat quod per invidiam tradidisset
eum / Sic faciunt invidi omnes
qui invident bonis aliorum Aug.
Deus est adeo bonus quod de malo fa-
cit bonum sed invidus adeo odiosus
quod de bono malum facit Secunda
convertit aurum in cuprum gemmas
in lutum Secunda convertit in ipso esse
vellet quod aurum proximi esset cu-
prum etc. Videbis sanctitate vellet
esse infirmitates et vita mortem etc.
Tertio pylatus tradidit dominum propter timorem
quia iudei dixerunt ei Si hunc
dimittis non es amicus cesaris
ideo timore perculsus tradidit eis Ihesum
Sic et hec sunt qui plus timent homines
quam deum Mt. Nolite timere eos
qui occidunt corpus sed potius timete
te deum qui corpus et animam potest mittere etc.

Quare autem iudas dominum tradiderit
ps. ... Cum dominus esset in bethania
in domo symonis leprosi qui tunc
a Christo fuit mundatus et postmodum
episcopus factus et iulianus vocatus in
domo qua cum dominus sedisset venit
maria magdalena cum alabastro
unguenti preciosi quod fuit vas factum
de lapide marmoreo candidis-
simi conservans unguenta preciosa

Et d^r mr. q fuit vngentu nardi
spicati Nardus e herba habens
folia admodu spice de quibus ex-
trahit liquor optimus de quo fit
vngentu preciosu q di nardi spi-
cati sparens quod maria magda-
lena vngentu effudit sup caput
ihu recumbentis ad mensam sic-
ut effundebat aq rosacea ppt
refrigeriu et odore Nam iste
simon fecerat dno ihu conviviu
ex eo q lazaru resuscitavit a mor-
tuis qui eciam erat vnus ex discu-
bentibus Jo. 12. Videntes aut
discipuli eius indignati sunt int
se dicentes Ut quid pdicio hec
poterat enim vngentu istud ve-
nundari plus qua ccc denariis et
dari pauperibus Ubi Joh. loqt ptic-
2m comunez modu loqndi Sic q ali-
quis de tiui^te aliq faceret dici-
tur [illegible] a th[illegible]se-
ses fecerunt cu tm solus vnus
fecisset Sic solus iudas murmu-
ravit reputans vngentu pdi-
tum q xpo dabat q in premi-
um mortem voluit trade pro
triginta denariis Sic hodie
multi sunt iude plebes reputantes
pditu qd p deo dat Sz luc[illegible]
q in fenicio dyali expendit
Unde si qs habet plures pnos
defectuosu daret in [illegible]
alios no in oblatione Sic q's denariu
vel solidu daret p deo reputa-
ret pditu si quis solidos pfisti-
latoribus si dare reputare lucrum

Sic iudas reputavit pditu in xpi
obsequiu oblatu d. Poterat n.
vngentu i. vendi et pauperibus
distribui hoc no dixit q cura ge-
ntam inias inps habuit eu dei
uiam trade et vende voluit
Sz quia fur erat et loculos ha-
bens et q mittebat dabat
uxori et pueris suis Sic multi fa-
ciunt qui alias dant carnibus
et pueris suis Venit eu dns
nomit iuda eu tam malu fu- qo
turum et traditore quare elegit
eu in discipulu Unde aug hoc fe-
cit dupl ca causa pma e si xps
voluit pro nob pati et mori sic deo
voluit et traditore secum habe
Scda e hoc fecit nob in exm
ut nemine excludam a mia soci-
etate nisi excomunicatu Tercia qo
qo gra dno fecit iuda pcatore
cu sciuit eu ee fure tam qui
erit dno et discipulis eius dabat
p deo semp decima ptem fuit
est quod qs eu fecit ptitore Unde
aug dicit ma nomit ea vini i. q
erat ait avarus nunq implebit
pecunia Sic castitate pecunia estit
et avaricia Ideo ut tolleret iuda a-
varicia fecit eu pctore Sic cogi-
taret no ult dabat furari nec
avarus ee qz [illegible] pdunt
denarii ad manus tuas Vo quia
bona tpalia in quibus estit avari-
cia et tu qbus comitt usura ludus
et furtu 2o Dans comittit indi-
amatoribus Sz ammici sui dnegati

tra primo eis dicit Si uis perfectus
esse vade et vende omnia que habes
et da pauperibus et sequere me
Dimissis sinis xpus voluit dare eter-
na bona ideo denegat eis temporalia
2o ut iudas cognosceret se furem te-
nalem cum furaret non contri-
sit quarta malicia Habuit enim
loculos i. duas bursas septem
in quibus abscondebat furata non
patibulum precogitavit in quo se ipsum
suspenderet Noluit enim quod iudei
ponerent dominum lictori sed se ipsum vo-
luit esse lictor in se ipso Require
in textu Cum iudas sic cogitaret
uit xpm vendere principibus sacer-
dotum habebat consilium in domo
caiphe quomodo ihesum comprehenderent
et occiderent Dicebat autem non in
die festo ne forte tumultus fieret
in populo Nunquid peius est quod peccata in
die festo facta sunt maiora quam
aliis diebus Tempus dies et locus
peccatum aggravat Ergo multi sunt
qui plus peccant diebus festiuis
quam aliis Demum dominus dicit per ysa.
Solempnitates uestras odivit anima
mea Ergo iudei non curabant dies
festum sed timebant populum ne se impe-
terent et occiderent et xpm
liberaret Quarto autem cogita-
bant xpm occidere Nota quod anti-
qui curabant quatuor opiniones
ubi principalis anime sedes esset
in homine Unde quidam dixerunt
in capite et probaverunt hoc testi-
monio scripture Gen. i. Inspiravit
dominus in faciem eius spiraculum

nō

uite Si primo homini esset in capite
Dixerunt omnes sensus Alii dixerunt
in sanguine qui enim perdit sanguinem
perdit et uitam Alii dixerunt in
toto corpore ut voluerunt layci et in
omnibus membris Alii dixerunt in
corde quia primum principium cor est primum
uiuens et ultimum moriens Iudei
opinionem illorum cogitaverunt iudei
xpm occidere Unde dixerunt si
anima eius latet in capite coro-
nemus eum spinea corona pungen-
te usque ad cerebrum penitus ut
in qua parte capitis anima lateat
exire cogatur Si autem est in sangui-
ne infra cutem et carnem ligem-
us ad columpnam et tam fla-
gellemus quod nulla gutta sanguinis
remaneat et sic oportet quod exeat
Si autem latet in membris crucifiga-
mus eum clavis ferreis et configamus
eum manibus et pedibus ad crucem
in quibus concurrunt vene totius
hominis oportet enim quod moriatur Si
autem anima est in corde perforemus
cor eius lancea Et sic impletum
est quod non moriatur nisi amarissimam
passionem omnia superlatiue quantum-
cumque magis in auditu Et cum
sic tractaret intravit iudas
scarioth Scarioth est una villa
de qua natus est iudas ideo dictus
fuit iudas scarioth Et tunc ait
principibus sacerdotum Quid vultis
michi dare et ego vobis eum tradam
Si ad magis uertas q.d. Non est opus
ut habeatis tantas angustias.

ego dabo vobis eum ad manus vestras
Et illi crudelissimi promiserunt ei tri-
ginta denarios argenteos quorum
unus valuit x denarios usuales
quos et iudas accepit. Et nota quod
isti denarii fuerunt primi in mundo
facti Nam thare pater abraham
eos fecit qui in tantum placuerunt
sibi quod reservavit quam diu vixit
Quo mortuo abraham hereditavit
abraham autem pro istis denariis emit
agrum in quo sepulti sunt adam
et eva Deinde postea pro illis denariis
venditus fuit iustus ioseph De-
inde isti denarii dati sunt moysi
et moyses presentavit eos regine
sabe Et regina saba portabat
eos secum in ierusalem et presentavit
salomoni sed salomon posuit eos in
archam federis et ibi iacuerunt donec
iude dati fuerunt Dicit ... O iudas
mercator pessime quod fecisti maxi-
mum thesaurum celi et terre pro vili
precio exposuisti in quo sunt omnes
thesauri sapientie et scientie dei abscon-
diti Celum et terra non solum pos-
sent una gutta preciosi xpi sang-
uinis Et tu dixisti quod vetus
in corde o anima lucri cupida est
pecunie precio non timeat pure
Et quia hec venditio facta est
feria quarta Ideo multi homines absti-
nent a carnibus propter amicos et
feria iiij Audiens autem virgo
maria filium suum dilectum vendi-
tum bene potuit dicere filio ihesu
O dilectissime fili ecce venter

qui te portavit pectus quod te lac-
tavit Ecce mea viscera que te tam
tenere nutrivit et custodivit et
amare cum multa passa sunt Nunc
est dolor meus renovatus quia tu an-
diam te venditum Nunc imple-
tum est Non est qui consoletur
eam nisi tu deus Ergo ergo te
dilecte fili mi super omnibus ut sine
morte redimas genus humanum
Nunc si mori me moriaris sine dolore
mortis Si autem tu amaris mortis
te mori oportet permittas me prius
mori ne tanta una die moriar
Cum filius vendit O dilecta mater mea
virgo omnibus scis si tu non deceret
me non mori Quia omnes prophete
prophetaverunt me mori Nec decet
me amaritudinem mortis non sentire
Cum enim veni omnes a morte et
a liberare me mori et sic mor-
te mortem superare Dicit Ideo mater
amantissima nisi in dulcedine nec fri-
gus nisi in calore sic non est mortua
mors nisi in vita Quia vita
xpus deus non Nec te prius mori
permitta quia in mediate aia tua
in limbum transirent hoc non admit-
tam Sed volo ut aia tua separet
a corpore tuo in raptum sensus et in
magno iubilo et statim a me
aia reintrat corpore Et sic corpus
corpe et aia te inducam in eter-
num gaudium Dolor quem in
passione et in morte mea sustine-
bis in consolationem totius hominis generis
nec Dico quod hodie non solum
est contemplandus ihesus xpus venditus

et tradito sed et maxime quod the-
saurus sui virginei corporis hodie
pro tam vili precio est datus pro quo non
cunctus mundus non esset datus nec acceptus
Et ut sumus isti cane demus
quod Christum non vendamus pro avaricia
nec pro usura neque pro quocumque male
acquisita Sed quibus nos vendat
proditorem et proditores reputamus
quam sumus Nam perdet tolleamus
amore Christi primo et nosmet-
ipsos vendamus Ita quod inutiles ser-
vos Christi nos reputemus. Se-

Secundus punctus est

quo fuit captus et ligatus vilis
sumpto cibo quo videns quod in
dies ultimam cenam cum discipulis
cenasset et gracias deo egisset
Dixit petro Amen dico tibi
antequam gallus bis cantet in illa
nocte ter me negabis Petrus
respondit Et si oportuerit me mori
tecum non te negabo Similiter et omnes
dicebant Et dominus ait Amen dico
vobis omnes scandalum patiemini in
me in ista nocte sed timere mortis
Et petrus respondit si omnes scandaliza-
ti fuerint in te ego tamen non scandali-
zabor Paratus sum tecum in carcerem
et in mortem ire Dominus dixit quare
aliud in mente non habuit Sed si
tempore necessitatis fugerit hoc fragilitas
humana Et hoc tenens in multis
videtur qui proponit deo adhaerere
eiusque velle servire Sed adveniens tribulatio
et in tempore temptationis recedunt Sic
et petrus antequam gallus cantaret ite-
rum semel dominum negavit postea

Vides [illegible]

vero post primum et secundum galli cantum
bis negavit Et sic ter
dominum ut predixit negavit Et sic
primo dominus post cenam accesserunt in
montem oliveti trans iordanem tor-
rentem cedron ubi erat ortus in quem
introivit ipse et discipuli eius Ideo
secundum bernhardum Sicut propter dampna-
cionis fuit in orto paradisi Ita et
propter nostre salvacionis debuit
esse in orto sue captionis et ligatio-
nis ihesus Et sicut in paradiso adam
comedit de ligno Sic et Christus in
ligno crucis suspendi voluit Et
sicut adam pedibus ad arborem ivit
et manibus attrectavit Ita ihesus
manibus et pedibus ad crucem affigi
voluit Et sicut adam in fructu
delectabatur sic Christus in cruce
amaritudine replebatur Erubes-
cat igitur adam in illa nocte in lecto
quiescere cum dominus ihesus vigilare
in orto Erubescat qui letatur
cum ihesus in morte tristatur Erubes-
cat qui alteri detrahit cum ihesus
pro omnibus nobis oravit Item sicut
ascendit dominus in orto assumpsit petrum
Iacobum et iohannem Dixit quod isti
tres videbant postea transfiguratum
debebant et eum videre esse mes-
tum et in colore naturali mutatum
Et tristis fuit ab aliis quantum iactus
est lapidis Dicens eis sedete hic
et requiescite donec vadam illuc
et orem et nobis orate ne in-
tretis in temptacionem Ideo de-
quando homo in lecto iacet et non potest dor-
mire debet orare ne intret

in temptacionem et petrus dormit[is]
Et tota sedentes et vigilate in
oracionibus q. d. vigilantes et p[er]se-
dentes orare debetis Cum sic
dominus ab aliis recessisset et flexis
genibus orasset cepit pavere et
mestus esse d. Tristis est anima
mea usque ad mortem Et factum
est sudor eius sicut gutte sanguinis
decurrentis in terram Et procidit
in faciem suam orans et dicens
Pater mi si possibile est transfer calicem
hunc a me sed non quod ego volo sed
quod tu Christus enim promptus est carcere
aut infirma Et dicit augustinus christus
voluit mortem timere ut doce-
ret mortem non desperare sed ut hy-
larius et leonius dicunt mortem
Unde sancta felicitas cum esset in car-
cere multum timuit mori Et custos
carceris dixit ei cum iam non tenes
quod facies cum in morte oportebit
Respondit hic patior ego pro me sed tunc pa-
titur christus pro me Secundo christus
orare voluit nobis in exemplum ut in omnibus
tribulacionibus et angustiis nostris
fugiamus ad deum orando dicentes
Pater omnipotens si possibile est transfer
a me tribulacionem istam sed tu fiat
voluntas quia tu nosti quid expedit
saluti mee Et dicit augustinus Si dominus
ihesus non fecisset plus pro nobis quam
istud quod passus est in orto sufficeret
Et Tercia in oracione positus cepit
premeditari Certe statim capient
et conspuent et velabunt oculos ut
fur Trahent me de iudice ad iudi-
cem ducentes et semper ut latro
pessimus proclamabunt crucifige cru-
cifige eum Et propter quod dominus cum crucis
horroribus et morte turpissima moreretur
omnibus premeditatis tam timuit
quod sanguinem sudavit Ymo in tantum
tristabatur quod angelus de celo venit
et ipsum confortavit in tenera huma-
nitate sua Sed nunc notandum quod quando homo in
angustiis suis se committit deo
et venit angelus infundens ei con-
solacionem Sic In tercia oracione dominus surrexit
et venit ad discipulos suos et in-
venit eos dormientes Et dixit
petro Simon dormis non potuisti
una hora vigilare mecum Et propter quod
sibi et aliis dixit Vigilate et
orate ne intretis in temptacionem
An non videtis quomodo iudas non
dormit sed festinat me tradere iudeis
Sic hodie multi sunt inde sicut
qui tardi sunt ad bonum et primi ad
malum tardi ad orandum et prompti
ad detrahendum tardi ad sermonem et
prompti ad ducillum Et propter quod ut iu-
das pervenient ad eternum supplicium
Et sic cum christus tercia vice redisset
ad locum oracionis et cum ipse iam esset
dixit Dormite iam et requiescite Et
voluit quidam quod christus poneret
lapidem sub capite et ibi ultimam
requiem in terra habuit cum dis-
cipulis suis Et cum sic modicum
quievisset ait Surgite eamus hic
ecce qui me tradet prope est Adhuc
eo loquente venit iudas cum armata
turba et pontificum iudeorum et ge-
tilium cum laternis facibus et armis
Et dum sic venirent dixit eis iu-
das signum dicens quemcumque osculatus fuero
ipse est tenete eum et ducite cau-
te ne sic effugiat manus vestras

Et iste pessimus traditor tale signum eis dedit ne deciperentur et ne
jacobum minorem loco sui caperent
qui dicebatur frater domini quia simillimus ei fuit
secundo ne christus cogitaret quem tradere
vellet signo amicitie. Consuetu-
dinis enim fuit quod amici ab invi-
cem recedentes et cum rursus essent
mutuo se oscularent. Ideo plane
se amicum osculatus est cum tamen
fuit mortalis inimicus. Unde in isto
mun[do] quod ostellum mundi ... quia
mundus est alter iudas. Unde super
mundus dicitur diabolus. Deuteronomium osculatus
fuo ipse est tuus. Tu dabo divitias
delicias et honores tuus est. Et
sic tradit omnes principes et duces
et omnes milites et omnes pla-
nos spirituales et seculares simonia-
cos et usurarios. Quia presbyteri dicitur
consuluerunt reges terre et princi-
pes convenerunt in unum adversus
dominum et adversus christum eius. Adversus
celestem patrem et adversus filium
suum unigenitum. Secretes pietiam
a nobis ... volunt
habere osculum mundi quam ... dei
potare. Sed non quod ... christus
sunt osculate primo maria ... in
... in ... in signum
dilectionis. Secundo simeon in templo in
signum devotionis et iubilationis
suis cordibus. Tertio maria magdalena in signum
reconciliationis. Quarto iudas in signum
proditionis. Cum quo cum maria virgine
proditorem christum osculatur ab omni vitio
depatinet. Sed cum simeone deum
osculatur qui christi passionis iugiter
meditatur quia et simeon prophetavit
in depassione christi. Cum maria mag-
dalena christum osculatur qui perfecte
in deum conversus est et christi vestigia
mores imitatur. Sed cum iuda pessimum
osculatur qui odium et malum propositum
semper in corde portat et alios de-
trahit nullum iustum et bonum nisi
se ipsum estimat. Unde dicitur clamat
mores pupillos et descendentes in
infernum viventes. Exierunt
ihesus scienta que ventura erant super
eum processit obviam eis dicens quem
queritis. Illi dixerunt ihesum naza-
renum. Dicit eis quia in morte non timebo
ego sum. Ideo audito ceciderunt
retrorsum in terram quia motum
totius enim divina ipsos debilitavit
et quia mortuos ... ut ostenderet
quod nichil ei facere potuissent si
noluisset. Ideo dicitur crisostomus et nos co-
gitemus si tantum potuit iudicandus
quantum vero ubo ... amatos
cum iuda qui omnes cecidit quia pessimus
eius prossunt. Quid faciet in extremo
iudicio cum venit iudicare vivos
et mortuos et inimicos suos
perhibit et nusquam ultra surgere fa-
cit. Tunc illis fecit quod cum iacerent
quia mortui fuerunt eos surgere. Tunc
dices quem queritis viderunt ihesum
nazarenum. Tunc omnibus ait dixi vobis quia
ego sum. Et postquam cum ceciderent re-
trorsum quam digni divino aspectu
quod videntes discipuli fuerunt mo-
dicum confortate quod illi timore
perculsi in terra ceciderunt. Dixe-
runt domine si percutimus in gladio
quod dicitur domine ne deseras ut defendamus
nos gladio dum non sic iacent pro-

sceati unus modo inficiat omnes. Dixit
ihesus sinite usque adhuc q. d. per-
mittatis iudeos implere intentum eorum
Item 3o ait Surgite cum sur-
rexissent ait ihesus quem queritis
et dixerunt ihesum nazarenum quibus dixit
Dixi vobis ego sum. Si ergo me queritis
sinite hos abire ut impleretur quod
dictum est a christo per quos dedisti
mihi non perdidi ex eis quemquam. Non
enim erat tempus martyrii discipulorum
Immo dominus noluit eos in morte du-
cere sed voluit eos voluntarie propo-
nere suo tempore. Glosa Jacobus dixit
Coacta servitia non placet deo hi-
larem datorem diligit deus. Sed quia ita
hilariter mortem pro christo sicut christus
pro nobis mortuus est. Accessit ergo
iudas et osculatus est eum dicens Ave ra-
bi. O crudelitas inaudita proditoris
sine manibus et gladiis percussissent
essent motum adhuc deum non cogno-
verunt signum iudas cum signo ami-
citie dominum tradidit. Cui christus humiliter
dixit amice ad quid venisti q. d.
sic ostendis te esse amicum meum
Glosa osculo filium hominis tradis
et sic omnes iniecerunt manus in
eum et ligatum eum ut furem per
collum et per medium corporis ut non
evaderet. Videns autem petrus
quod dominum sic ligarent et tam igno-
miniose tractarent. Eduxit
gladium et percussit servum summi
pontificis nomine malchum et ab-
scidit auriculam eius dextram. Et
nulli dubium si dominus eum non preser-
vasset ipsum cerebrum percussisset
Sed dominus semper fecit bonum pro malo

Glosa istum statim sanavit et petro
dixit converte gladium tuum in vaginam
omnes enim qui gladium acceperint gla-
dio peribunt quia unde de illis qui
se ipsos vindicant illi gladio di-
vine iusticie peribunt. Ideo adiecit
an non putas quia possum rogare patrem
qui exhibebit mihi plus quam xii
legiones angelorum. Una legio habet
sex milia sexcentos et lxvi
angelos. Sed tamen unus angelus omnes
interfecisset. Sed voluit ut im-
plerentur scripture prophetarum quod dominus debe-
ret pati. Videntes autem discipuli
sic dominum captum et ligatum timu-
erunt valde et relicto eo omnes
fugierunt. Et tunc christus ne dicam
potuit omnes amici mei elongaverunt
me complantem me quesivi et non in-
veni. Bernhardus Petre ubi est fides tua
Dicebas oportuerit me mori tecum non
te negabo. Johannes Ubi est amor tuus
qui recubuisti super pectus domini. Et
cuncta secreta super dominum nostrum. Jacobus
ubi est dilectio tua qui tu domino
deo similis fuisti ut frater domini diceba-
ris. Omnes discipuli ubi est dilectio
vestra quod vos ex omnibus mundi homini-
bus elegit et tam magna gratia
fecit. Semper diligit qui amicus est
In nocte enim proba amicos. Dicit
Crisostomus Carnales adhuc fuerunt
ideo et mortem timuerunt et ni-
tam negaverunt. Si spirituales
fuissent non fugissent quia
spiritualibus est vivere et mori cum
christo. Josephus dicit festinaverunt
omnes ad maiorem infamie et quo

actu sit nunciavit. Certe cum angelus
nunciavit marie virgini filii conceptionem
sic et discipuli nunciaverunt captionem
et ligationem. Tercia ipse angelus
qui marie virgini semper presens fuit
eam solam numquam reliquit. Nunciavit
marie totum factum. Secundo sicut christus
in orto timuit sic et maria in do-
mo timuit. Et sicut christus dixit in
orto Tristis est anima mea usque ad
mortem sic et maria in domo ait
tristis est anima mea etc. Et sicut christus
patrem adoravit sic maria angelum
quiravit. O admiror te angelus ut
dicas amico dilecto filio meo. Si
vellet facere voluntates patris faciat et
voluntates meas etiam et ergo moriar
cum ipso. Tunc angelus o virgo tua jam
plurima compassione digno valeo sed
loqui nichil possum nisi compati et
lacrimari. Vide. Angeli pacis amare
flebant et non dubium quin angelus
gabriel unus illorum fuit qui pacem
nunciavit hominibus bone voluntatis et
hec sufficiunt de secundo puncto quantum

Tertius punctus est quo

de domo ad domum de iudice ad
iudicem ductus innocenti apparatu
Unde cum esset captus et ligatus
ductus est primo ad domum anne qui
tamen illo anno non fuit pontifex. Et
quia erat socer cayphe et succes-
sor eius sed unus per alium tene-
bat pontificatum. Tercia quia domus an-
ne fuit in via. Secundo ad honorem ipsius
prima christum duxerunt ad eum.
Tercia quia ipse annas senior antiqui-
or et honorabilior erat quam
cayphas. Tercia quia placuit cayphe

quando annas primo daret sententiam super inde-
tem christi ne ipse solus culpabilis
videretur. Et cum dominus sic duceretur
sequebatur eum quidam adolescens sin-
done super nudo corpore indutus. Et
fuit jacobus der hatt ein tuch um
sinen blossen lib bunden. Et ne
cum inde vellent capere relicta
sindone nudus profugit ab eis.
Et duo fugiente sequebantur alii duo
discipuli a longe scilicet petrus et iohannes
petrus fuit antiquior sed iohannes au-
dacior quia notus erat pontifici. Iohannes
sequebatur dominum usque ad domum anne
et cum christo intravit. Sed petrus
foris mansit quia nolebat. Cum intro-
mitteret dominus iohannes et iuniam intro-
petivit intrandi. Et ne tu vidisses
ancilla que eum intromisit ait. Et
tu cum ihesu nazareno eras et ille
negavit. Breviter. Tu non timuit
vita negavit. Item alia ancilla
vidit petrum iuxta ignem stantem et
se calefacientem quia frigus erat
et ait. Vere tu ex illis es et pe-
trus negavit cum iuramento dicens
non novi hominem istum. Et statim
gallus cantavit. Et petrus intus
fuit angustiatus quod non videat
quidquam nisi quo effugere posset.
Tercio alia ancilla cum fuisset
petrum intuita ait vere tu ex
illis es nam et galileus es. Loquela
tua manifestum te facit. Et ser-
vus unus superveniens affirma-
vit dicens. Nonne ego te vidi in orto
cum illo. Tunc petrus cepit ana-
thematizare et iurare quod non novisset
hominem. Et sic ipse petrus quam sermo me

Da hanb er an sich zu verfluchen und [illegible]
[illegible]

gravit semper. 2º per maniam. 3º ana-
thematisando. Anima 2m glosam. Petrum
quem mox post primam non dimisit sed ho-
ponda ad aliud trahit et semper
ad peius quod non considerant qui peccato-
annexi sunt in peccatis mortalibus. Vincit
enim quanto diucius vivit, tanto
magis perturbatur. tanto peccatum communius
erit. Et quanto peccatum communius tanto
mors horribilior erit. ut Bern. dicit.
Sed dices quare deus sic permisit
petrum negare qui tamen eum ex toto
corde dilexit. Dico quod triplici de
causa. Primo quod nullus quantumcumque sit
de se presumat. si caput ecclesie cecidit
possibile est membra cadere. Apostolus
Qui se putat stare videat ne ca-
dat. 2º quod nullus peccator quantumcumque mag-
nus diffidat. Cum petrus post
dominum negacionem sic factus ianitor
celi. Ideo nullus debet desperare quia deus
est plus dimittere quam omnes possunt
peccare. 3º permisit hoc in exemplum omnibus
prelatis ut cadentibus sciant compa-
ti. Anima 2m auctorem nullus stat nisi
quem deus tenet. Et sic post ternam
negacionem statim gallus cantavit.
Et tunc recordatus est petrus verbi ihesu
dicentis. Prius quam gallus bis vocem
dederit ter me es negaturus. Sed cum
medio tempore christus insibilabatur ad co-
lumpnas nudus et ligatus respe-
xit petrum. quo petrus primo pu-
dore egressus foras flevit amare
primo qua dominum superius … Illa hora
qua dominum suum negavit … exi…
et usque in diem flevit. Et sic tam
flevit quod maxille eius fuerunt facte
quasi concava. Sed sic … petrus

tam intime flevit. Una negacio
et una fuga quam penitentia et
sic nobis datur. Qui in aliis peccatis
… christum negamus … necessi-
gratia … suis … Item cum
petrus sic egressus esset flevit amare. 8
Et interrogavit christum de duobus
scilicet de doctrina et de discipulis eius
Sed christus de discipulis tacuit quia
tunc nichil boni de eis loqui po-
tuit quia eum reliquerunt. Dans nobis
exemplum cum nichil boni scimus de ho-
mine quod eciam ei nichil mali loqua-
mur. Sed heu contrarium facimus quia
bonum proximi tacemus et malum ei
imponimus posito quod non sit verum.
Ysaias. Ve qui dicitis bonum malum
et malum bonum ne labiis iniquis.
Sed de doctrina respondit. Ego palam
locutus sum mundo et in occulto
locutus sum nichil. Interroga eos qui
me audierunt q.d. illi noverunt
me non dixisse. Unde et pharisei
dixerunt. Magister scimus quia verax
es et viam dei in veritate doces et
non est tibi cura de aliquo. q.d. Non
timebis cesarem neque principem quem-
cumque … dicas … Tunc
unus … pontificis dedit ala-
pam ihesu d. Sic respondes ponti-
fici q.d. Humiliter et cum timore
debes respondere. Sic captivus homo
Cui christus ait. Si male locutus
sum testimonium perhibe de malo. Si autem
bene cur me cedis. Iste fuit
servus summi pontificis nomine mal-
chus quem ante dominus sanavit. cui
petrus abscidit auriculam. Sic quod
christus semper bona pro malis fecit.

sed ipse mala p(ro) om(n)ib(us) recep(it). In
ante(m) x(rist)us sic(ut) e(ss)et in domo anne
principes sacerdotu(m) et omne (con)siliu(m)
fuit in domo cayphe et (con)siliu(m)
habuit (contra) ihm quo eu(m) morte
turpissima (con)dempnaret. Et cu(m) sen-
tenciam mortis sup(er) eu(m) darent.
Anna misit eu(m) ... ligatu(m)
ut morte dignu(m) ad chayphan
pontificem que(m) cu(m) scribe et pharisei
vidissent accusabant eu(m) in
multis. Et fina(liter) duo falsi testes
dixerunt nos audiuimus eu(m) dic(en)tem
Dissoluite templum h(oc) et in tribus die-
bus reedificabo illud. Ad q(ue) x(rist)us
nichil respondit. ... eum meda-
cia non fuit tempore dignata(?) ...
... mariebant q(ui)a h(oc) dixit
de templo corporis sui. Et si dixisset
de templo tu(n)c causa huius non fuisset
reus mortis. Et tamen potuit innouare(?)
celu(m) et terram sicut et p(ri)mum
nouum fecisset. ps(almus). O(mn)ia q(ue)cu(m)q(ue) vo-
luit fecit in celo et in terra ap(u)d
... q(uo)d non erat gens testio(?) illor(um)
in (con)spectu o(mn)ium audiencium (?)
cayphas ait. Non respondes quiqua(m)
ad ea q(ue) tibi obiciunt(ur). Ipse aute(m)
tacebat. Et cayphas ait. Adiuro
uiro te p(er) deu(m) viuu(m) ut dicas
nob(is) si tu es x(rist)us filius dei viui.
Dixit ei tu dixisti q(uasi) d(iceret) recte di-
cum non credis m(ihi) cu(m) tu ... illa q(ue)
p(ri)ma sententia(m) mortis sup(er) me dedisti
d(icens). expedit ut vnus moriat(ur) ho(mo)
pro populo et non tota gens pereat.
Dico vob(is) videbitis filium ho(min)is
sedentem ad dexteris virtutis dei
et venientem in nubibus celi et

iudicantes viuos et mortuos.
Quo audito cayphas scidit vesti-
menta sua d(icens). Audistis blasphe-
miam. amplius non indigemus testibus
q(uasi) d(iceret) ipso in nocte ... q(uo)d nob(is)
videt(ur). Et cu(m) om(ne)s clamauerunt
eu(m) reu(m) e(ss)e mortis. Et velauerunt
faciem ei(us) et (con)spuerunt in eu(m)
et p(er)cuciebant faciem ei(us) dice(n)tes
p(ro)phetiza quis e(st) qui te p(er)cussit.
Crisost(omus). Et fuerunt eu(m) ut ... illusio-
nes velauerunt ut latrone(m) deri-
serunt ut fatuum (con)spuerunt ut
leprosum. Ipse non non auertit faciem
sua(m) ab increpantibus et (con)spuentibus
in eu(m) volens o(mn)ia volu(n)tarie pa-
ti nob(is) in exe(m)plum. Bern(ardus). O bone
ihesu non turbata e(st) a(n)i(m)a tua usq(ue) ad
mortem. Nam oc(u)li tui q(ui) o(mn)ia nuda
et ap(er)ta sunt fedati et aures que
in celis audiunt ... Inte-
ra audiu(n)t (con)fusio(n)e (con)spic(ie)re eu(m)
quia reus e(st) mortis. Os de quo
effluxit fons et(er)ne sap(ient)ie ...
et aceto amaricat(ur). Et man(us) q(ue)
formauerunt celu(m) et terram
ligate sunt funibus et ... affixe
latus in q(uo) sunt o(mn)es thesauri
sap(ient)ie et sc(ient)ie dei absconditi
lancea e(st) p(er)foratu(m) et ap(er)tum.
Miser bone ihesu q(ui) tibi tunc
ab inuidis iudeis sic tibi facti
cottidie a malis ... tibi in-
feru(n)tur. Oc(u)los tibi velant cum
iusticiam p(er)uertunt in iusticia
amore aut odio ut faciunt ma-
li iudices. Et aures sputis im-
plent ut faciunt detractores
bona fama p(ro)ximi denigrantes.

Man'q consiguut qz amicos et bn
facientibus male faciunt ubis
et factis Latus vulneraverunt et ap-
peruit qui pres et pagnos spo-
liant et viduas et paupes or-
phanos faciunt Et sic demu xpm
crucifigunt cu ptate et sine
timore pecabunt Item Demu sine
timore e no iustificabi Cum
aut Caiphas audiret q omnes
xpm dignu morte clamarent
et tn tam mortis in eo no inve-
niret Misit xpm ad pilatu qui
fuit iudex sanguinis et fuit ge-
tilis tenens locu cesaris in iclim
in iudicio seculari Romani enim
abstulerunt iudeis iudiciu sangui-
nis qz nimiu fuit invidi et sic
xpm ad effusione sanguinis Ab ini-
tio mundi no e nata gens ita
invidiosa sicut sunt et adhuc
sut iudei Et miru e q tollera-
tur in ecclia et in civitatibus xpianoru
verum et fidem nram Et debent
propter quam probri multi inveirent
templi et pati Et in persecucione
iudeorum multos pati e causa e
qz potentes eos defendunt
Ipsi enim tunc tante invidie contra
xpm fuit qz diem claru ex-
pectare no potuerunt sed summo ma-
ne in pretorium pylati dixerunt
q. d. Ecce iudex iste homo iste e
seductor pli reus e mortis Sen-
tentiamque eu ptati tue ad cruci-
figendu ut maledictus sit sicut ois
pependit in ligno Judas cum
viderit ihm ptatu iudeo sclari
penitentia ductus pretiu 30 denarios
reptulit d. peccavi tradens sanguinem
iustu Unde qz huius penitentia no fuit ex
contricione sed ex confusione qua scilicet xpm
dim suu tradidit qui tm sibi
tanta bona fecit Ideo iudei ipm
deridebant ut traditore ma-
ter d. quid ad nos tu videris
q. d. Si male fecisti sit in dap-
nacoe tui et sic confusione ductus abiit
et laqueo se suspendit Inquo magis
deu offendit qua in eo q xpm
tradidit Et sic suspensus crepuit
medius ut eius immunda aia non
exiret p os quo dns xpm oscu-
latus fuit sed cu stercore et in tes-
timonis fetidis et cu dyabolo exire
debuit qui ea totm possedit
Judei videntes denarios repto
iacentes dixerunt no licz eos
mitte in corbona ut sic iaceat
cu denariis et cu oblacionibus dat
pro edificatione templi qz preciu sangui-
nis e Christo A cecitas iudeoru
qui semper fuerunt duces cecorum
et nunc in tenebris sunt dapna-
torum Denaria reputabat xpm dignu
morte sed denarios quibus fuit ven-
ditus reputabant indignos Un-
de deliberato consilio emerunt ex
eis agru in sepultura pegrinorum
qui dicitur ager sanguinis in hodi-
ernu diem Et hoc fuit denota-
tum xpi Un sicut p suu sang-
nem emit nobis celeste paradisu
Sic et precium sanguinis sui

noluit enim sepulture pertinorum. Cum autem xpc pylato fuit presentatus et ad pretoria ligatus Iudei steterunt extra pretorium ne contaminarentur quia expectabant sollempnitatem in dictis super xpm et timuerunt contaminari in domo gentilis Et non timuerunt sanguinem innocentem tradere et condempnare timuerunt primam et crediderunt super eos mox Quanti heu multi sunt similes qui faciunt sibi ipsis conscientias de minimo Et tamen de fortibus sperant Exivit ad eos foras pylatus dicens Obtulistis michi hominem hunc quasi avertentem populum Dicatis michi quam accusationem habetis adversus eum q.d. Miror de vestra credulitate quia ligatum hominem qui morte dignus michi adduxistis cum tamen ex statuto cesaris nullus debeat ligari nisi sententiatus ad mortem a competenti iudice Et quia vos nullum debetis ligare ut dignum morte Responderunt iudei Et dixerunt Si non esset hic malefactor non tibi tradidissemus eum Et dixit eis pylatus Quid enim mali fecit Responderunt nos habemus legem et secundum legem debet mori quia filium dei se fecit et prohibet tributa dare cesari populum decipit et regem se esse dicit In quibus accusationibus xpc tacuit quia totum manifestum fuit manifeste ut superius dixi Sed tamen mendacia non sunt responsione digna Illa precipue tributa dare cesari et populum non perduxit Sed in viam salutis duxit et regalem dignitatem contempsit

Mendacia non manifesta
manifesta sunt satis ...
responsione non sunt digna

et fugit Sed quia pylatus hoc verbum non nisi quia multociens a multis audivit Ideo ait Accipite eum vos et secundum legem vestram iudicate eum q.d. Si lex vestra est punire innocentes vos privatis et sententiatis istum innocentem hominem ego nolo eum iudicare Illo modo quia ut est quia innocens est Tunc iudei responderunt nobis non licet interficere quemquam quia romani receperunt nobis curam nostram condempnare Et dicitur quia estis invidiosissimi homines Ideo sicut vobis non licet interficere quemquam etiam quantumcumque malum Ita eciam non licet interficere bonum et innocentem Sed ut pylatum contra xpm moverent accusabant eum Et in multis et specialiter quia se regem dixisset Et omnis qui dicit se esse regem contradicit cesari Non dignus est morte Quod audiens pylatus et intravit iterum in pretorium et interrogavit ihesum dicens Tu es rex iudeorum Tunc xpc A temetipso hoc dicis an alii tibi dixerunt de me Tunc pylatus Numquid ego iudeus sum Gens tua et pontifices tui tradiderunt te michi Quid fecisti q.d. Dic michi veritatem ut possim te leniter liberare de manibus eorum Dicunt michi dixisse te esse regem iudeorum Tunc xpc respondit Regnum meum non est de hoc mundo Si de hoc mundo esset regnum meum ministri mei utique decertarent ut non traderer iudeis Sed regnum meum non est hinc In quibus verbis verum audivit pylatus quod non contradixit cesari quia regnum cesaris est de hoc mundo Tunc

pylat9 ergo rex es tu sine regi=
nu tuu sit de mudo a de celo Cui
xps tu dicis qz rex su ego/
Ego em rex ostitut9 su ab eo q
misit me et/ data e m oib ptatib
in celo et in tera Et/ ad hoc in
mudo su nat9 ut testioniu ph=
hibeam vei^te oib qui e ex veri^te
e .i. ex deo audit voce meam
.i. obedit doctine mee Dicit ei
pylat9 quid e veritas q. d. ad
psens modica vitas e in vniu=
so mudo qz oib ho menda^x Di=
minute sut veri^tes a filijs ho=
minu/ Falsitas regnat in vniu=
so mudo ut/ mo bn sentis quia
iudei fle in surgut qt te Ve=
litz qsierit a xpo Quid e vei=
tas tn xpi rn^sioz no expectauit
qua si expectasset xps rndisset
Ego sum veritas qz veritas de
tera ota e Dt hac veritas a sti^te
mudi mo patr. S no depmi pt
omo suo tpe veritas pressu hab=
sitas de timetu pati. Sz pyla=
tus rn^sioz xpi no expectauit
sic adhuc faciut mlti iudices
qui qrut tam facti et nox fa
u'ba audire pnt Sz statim di=
cut suffi^t bn intelligo factum
Nec ult^a qrut n^t audire loq
volut/ Et faciut Dicit pylat9
qui qsiuit de veri^te et/ finiuit
inqsi^tie Voluit em ut sedaret
pplm murmurante qt xpm d=
pnabo et/ scribis Ego nullam
tam in ueio in i^sto hoie sed vi=
deo innocetez et iustu q^do

pptm no 9 depnabo Qrmia scptu
e innocentez et iustu no 9dep=
nabis Nec/ nulla iub n^t lex dat
in nocente sanguine effunde:
Clem dixerunt a galilea usqz
huc 9mouit pplm qt nos per
vniusam iudeam/ In tm q^a oib
pplis ipm dilexit/ nob odit Au=
diens aut/ pylat9 q ihus gali=
leus esset gauis9 e valde ut/ ha=
bet tam michil se intromittedi d^e
ihu et ut in munib essz Et mi=
sit ad herodem qui fuit rex gali=
lee Qui etia ppt festu pasce ve=
nit tt/ in iherusale Herodes
videns ihm sibi missu a py=
lato gauis9 e valde Quia mlto
tempe desiderabat ihm vide Spe=
rabat em aliqd signu ab eo vi=
dere qz audierat mlta d^e ipo
Et sic ppt magnu gaudium
herodis et pylat9 facti sunt aici
qui an fuerut inimici Pp eo q py=
lat9 mltos rep^t et occidi^t de pplo
herodis q in^zcei sunt Herodes
aut/ interrogauit xpm i mltis
Et xps no rndit ei ubu ita
ut miraret Sicut apignat Po.
Criso9 quia herodes no ecdebat
xpm e deu sz in cantatorem
Io in diceus fuit audire xpm
Nec sign^m aliqd vide ab eo Joh. x.
Generatio pua et adultera signu
qrit/ S no dabi^t ei nisi signum
Jone pphe etc Herodes videns
xpm no velle sibi rndere irat9
e 9tra eum spreuit eu et ut

Hic

vide bona

Nota responde

fatuum induit eum alba veste per
derisionem. Et remisit eum ad Pi-
latum q. d. fatuus est, ideo castiga
eum et dimitte. Et dicit Bernardus: [illegible]
maria virgo cum devotis hominibus
stetit ante pretorium amare flens.
Et cum iudei tuba sonarent ad
pretorium convocando et Christum iudicando,
mota fuit interna viscera et unde
eum ut latronem ligatum duci de iudi-
ce ad iudicem. Et audivit omnes
clamare: reus est mortis, crucifige
eum. Non mirum si cor virginis
tenerum esset fractum si divina virtus
eam non sustentasset. Potuit enim
dicere: Defecit cor meum et caro
mea, deus cordis mei etc. q. d.
Nisi deus cor meum non susten-
taret, in vita defecissem etc.

Quartus punctus est quo
Christus fuit flagellatus et ad mor-
tem condemnatus. Videns Pilatus quod
sibi ab herode remissum et quod manus
herodis evasisset, quamvis esset [illegible]
Christum velle liberare. Unde contra
dixit omnibus principibus et turbis:
Ego nullam causam mortis in homine
in hoc invenio neque herodes quem remi-
si ad eum ut innocentem. Porro
autem quia reus esset mortis tamen consue-
tudinem est ut unum vobis [illegible]
diem solemnem dimitti unum
quamquam reum in memoria populi is-
rahel de egipto liberato. Et nunc
habeo unum nobilem latronem et
homicidam nomine barrabas. Quem
vultis de duobus dimitti, an ba-
rabam homicidam an Jesum qui
dicitur Christus qui tamen innocens est. Prin-
cipes autem sacerdotum instabant
populum ut peterent barraban. Py-
latus autem ait: quid faciam de Jhesu?
Responderunt omnes: Tolle, crucifige
eum. Crisostomus: homines invidiosi iniqui-
tas malignorum iudeorum clama-
bant: nec sanctitas nec innocentia nec
bona fama nec latronis maxi-
ma culpa et malitia Christum
defendere nequivit. Sed omnes
unanimiter clamare: crucifiga-
tur. Quando iusto iudicio vincere non
poterat, clamore vincere volunt.
Audiens autem pilatus clamorem
eorum adhuc cogitavit liberare
Jhesum dicens: Corripiam eum et dimittam,
q. d. Talem volo eum corrigere quod ulterius
numquam faciat. Quod nobis [illegible]
Jhesum denudari et nudum ad colum-
nam ligari. Et per iiii[or] milites suc-
cessive flagellari bini et bini;
quando duo defecerant alii duo inci-
piebant. Et sic toto sanguis
eius intus cutem et carnem fuit ef-
fusus. Et cum satis non fuit contenti,
sed induerunt eum veste rubea pur-
purea in derisum eius quasi regem
dicentes. Et fecerunt eum sedere et
posuerunt eius spineam coronam usque
ad cerebrum pungentem. Et de-
derunt in manu eius harundinem
loco sceptri percutientes et con-
spuentes faciem eius oculis vela-
tis dicentes: Ave rex iudeorum. Flexis
genibus dicentes: prophetiza Christe quis est
qui te percussit. Et erat hora tertia
diei. Sed o bone Jhesu vultum tuum

in que desiderant angeli pro-
spicere / velaverunt et conspuerunt
qui si non fecissent nichil tibi fa-
cere potuissent si claritate faciei
tue inspexissent Et hoc totum
permisit pilatus ut saciati pe-
nis eius christum liberaret Unde
sic flagellatum et castigatum
adduxit eum foras dicens Ecce homo
Ecce homo — quasi diceret Iste est bestia non canis sed
homo caro et sanguinis et fe-
vester miseremini ei Judicium sine
misericordia fiet ei qui non fecit misericordiam
Et verificatum fuit quoniam et ipsi
sine omni misericordia interfecti sunt
et corpore et anima perierunt Et me-
rito quia non solum immisericordes
fuerunt Cum sit miserum vide-
runt sed magis in invidia moti
clamabant Crucifige crucifige
eum Crimina fecit quia deum
dicendo se filium dei contra cesare
prohibendo tributum eius et contra
gentem nostram seducendo populum
Sed ut audiens pilatus magis
Pila — timuit Et ingressus pretorium ait
ihesu dicens Unde es tu volens
audire an diceret de celo sum et
filius dei sum Sed christus non respondit
ei verbum ita ut miraretur pilatus
dicens mihi non loqueris nescis quia
potestatem habeo dimittere te et crucifi-
gere te quasi diceret Bene vides quod
in angustiis sum et ad hoc labo-
ro in quantum valeo ut liberem
te de manibus eorum et non vis in
respondere Dic pilate si hoc verbo tu-

muisses te verum mortis christi non
iudicasses Si potestatem dimittendi — Hor
habuisti quare innocentem ihesum
non dimisisti Sed animam eterne mortis
super te ipsum dedisti Sed audisti hodie
ihesum dicentem Non haberes potestatem
super me ullam nisi tibi esset datum
desuper id est a deo pre permissum propterea
qui tradidit me tibi maius peccatum
habet Traditores enim cuiusmodi pecca-
verunt quam pilatus quia ipsi ex invidia
Pilatus non ex humano timore magis
timuit hominem quam deum Sicut deum
et a iustitia quin magis timet hominem
quam deum Math x Nolite timere eos
qui occidunt corpus animam autem non possunt
occidere Sed potius timete eum qui habet
potestatem corpus et animam mittere in ge-
hennam Videns autem pilatus quod — Hor vide plura
nichil proficeret christum liberare
sed magis tumultus fieret in populo Ad-
duxit ihesum foras et sedens pro
tribunali in loco qui dicitur litostratos hebraice
id est pavimentum diversis lapidum scilicet
hebraice gabatha id est sublimis quia
maius ceteris Et parasceve feria
sexta et hora quasi sexta quilibet
feria sexta parasceve dicebatur id est pre-
paratio Nam parabant cibos illa
die pro sabbato sequenti Et cum pilatus
sederet pro tribunali ibat ad eum
uxor sua dicens nichil tibi et iusto
illi quasi diceret Noli eum in mortem sen-
tentiare indampnatos ait tue quia inno-
cens est multa enim passa sum
hodie per visum propter eum Dum sic
durissime flagellatum vidi et sic
omni miseria tractatum Augustinus dicit
Videns domina nostra preter ultimo gau-
dere in christi passione cogitavit

Domini pilati [illegible]
Ihesus nazarenus ab [illegible] vite [illegible] comiti
ignominiose crucis [illegible] glarius doloris
[illegible] [illegible] [illegible]

Crux que erat longitudinis xv pedum

ipse est de quo prophetatum est qui ante
fecit potestatem mortis. Sed dominus super per-
mittorem induxit mortem imun-
dum fecit et per mitiores impedire
noluit salutem omnium credentium
in christum volens impedire mortem
christi. Pilatus ergo accepta aqua
lavit manus suas coram omni populo
Innocens ego sum a sanguine iusti
huius vos videritis quod actitis
Fuit enim consuetudinis quando homo in-
nocens captus fuit quod lavabat
manus suas iudex quasi diceret innocen-
tem nolo condempnare et si oportet
tamen ego innocens sum. Item autem
si pilatus aqua totius maris ha-
buisset mundatus a peccato non fuisset
quia sciebat christum innocentem et quod
per invidiam tradidissent eum. Et quia
sententiam tamen mortis in eo decrevit
Et quia dixit potestatem habeo ponendi
animam meam et iterum sumendi eam
Et quia ipse pilatus dixit potestatem
habeo dimittendi eum. Sed iudei
tota tamen mortis super se posuerunt et
receperunt dicentes Sanguis eius super
nos et super filios nostros. Et dede-
runt se ipsis et omnibus posteriori-
bus maiorem maledictionem quam unquam homo
qua sub celo audivit. Et post d[illegible]
pertransiit eos in posteriora ob-
probrium sempiternum dedit illis. Post-
modum pilatus volens populo satisfa-
cere iudicavit in mortem et tra-
didit eis eum ut crucifigerent et
occiderent. Et tunc christus vere dicere po-
tuit cum domine celestibus presentibus quia
secundum testamentum convenerunt adversus me
Et ecce ibo in mortem cum nichil
horum fecerim Dan 12. 29.

Tertius punctus est quo dominus
fuit crucifixus et in cruce mortuus
Unde data sententia milites pilati
et stipendarii susceperunt ihesum
et exuerunt eum purpura et in-
duerunt eum vestimentis suis ut
omnes ipsum videntes scirent eum
esse. Et imposuerunt crucem hu-
meris suis et eduxerunt eum
ut crucifigerent. Sed christus in tantum afflic-
tus fuit et viribus consumptus quod
crucem post portare nequivit. Iudei
angariaverunt Simonem patrem
Rufi et Alexandri venientem
de villa ut tolleret crucem eius
Volunt enim iudei quod christus mo-
reretur ponderose crucis sed magis vo-
lunt ut morte turpissima pendens
in cruce moreretur. Hoc etiam dominus
voluit nobis in exemplum ut non solum
unusquisque tollat crucem suam
sed etiam alterius et si non semper ope-
re tamen corde. Sic apostolus docet Alter
alterius onera portate et sic ad-
implebitis legem christi. Sed
heu nos contrarium facimus quia non
ad sustentandum neque ad compassionem
sed magis ad confusionem tollimus crucem
aliorum per detractionem. Etiam christus
voluit ut usque in mortem nostram
portemus crucem et mortem eius
per compassionem et sic meritum passionis
eius non fructificabit in nobis. Et cum
sic christus educeretur ibant cum eo
duo latrones etiam in mortem et se-
quebatur turba multa populi et mulieres
bone et devote que eum plange-
bant. Et conversus ihesus ait eis
Filie Ierusalem nolite flere super me

... et ... sexaginta milia ... vidi
... crevit ... fame et gladio perierunt

sed sup nos ipos et sup filios
nros flete q. d. viri vri cla-
mavit sanguis ei9 sit sup nos
et sup filios nros. Venient
em dies qn dicet beate steriles
q no genuerunt et ubera que
no lactaverunt q factum fuit
qn titus et vespasianus destruxert
ierlm et vendiderunt multos iudeos
q dederunt semp triginta pro uno
denario. Tunc eciam in ierlm erit
tanta tribulacio q dicent homines
montibus cadite sup nos. Nam si
in viridi hoc faciunt in arido q
fiet q. d. Si me ... tractant in-
nocentem et virentem in conspectu
angelorum et sanctorum eternaliter quid
fiet in arido scilicet qn igne infer-
nali cremanti. Cum aut pervenis-
sent ad locum calvarie exuerunt
eu vestib9 suis et nudu crucifi-
gerunt sed quia una vestis compacta
fuit vulneribus ideo cu violenter
extracta fuit itm magis sustin-
uit dolorem et sanguinis effusionem.
Post hec diviserunt vestimenta sua
mittentes sortem ut quis quid
tolleret fuerunt eciam 4or partes cu
gladio unicuique parte. Sed tunica
q erat inconsutilis scilicet acu non consu-
ta. Quam tunicam fecit maria
cum propriis manibus pro ihu cu ad-
huc parvulus esset que xpo crescen-
te crevit. Et hec tunica ad gen-
ciam operis sui sed quia contexta erat
ut ... et inconsutilis. Ideo
eam non diviserunt sed sortiti sunt
cuius esset. Deinde ... extendunt

eum sup crucem et brachia ei9 in
tm traxerunt funib9 q omnia ossa
ei9 dinumerari potuerunt ut sic manus
eius attingere possent foramina
que ante facta. Sed aut cruci affixo
levaverunt ipm in cruce altitudinis
xv pedum et posuerunt eu in medio
duorum latronum unum ad dextris ...
a sinistris ut ipse in medio eorum vi-
deretur passus. Scripsit aut pilatus
titulu ut mos erat qn quis dampna-
tus fuit ad mortem scripserunt cam
motis ei9 sup eu. Et pilatus
scripsit cam motis sup xpm lris
hebraicis grecis et latinis. Ihesus
nazarenus rex iudeorum ut omnes
pertranseuntes legerent xpm crucifixum
solummodo ... qui se dixit esse
regem iudeorum. Sed iudei moti
dixerunt Noli scribere rex iudeorum
sed quia ipse dixit rex sum iudeorum.
Quibus pilatus ait quod scripsi scripsi.
Vendentes ... in cruce pertranseuntes
movebant capita sua d. vach.
qui destruis templu et in tribus diebus
reedificas. Si filius dei es descendas
de cruce et credimus tibi. Alios salvos
fecit se ipsum non potest salvum facere. Io.
eis respondit d. magis ... sustinere
... quam de cruce descendere. Et ...
facere noluit ... dolore vul-
nerum ... amore ... magis ...
et ... pro
nobis voluit. Et omnes prophete predica-
verunt. Item ... in qua maximus
dolor fuit. Et in ... mane ...
qn vidit ... filiu in cruce
expansu in tm ut dinumerare.

possent omnia ossa eius et omnibus venis
corporis. Et videbat eum in medio latro-
num qui passus reputatus est cum iniquis
et ipsum crudelius cruciaverunt quam alios.
Et videns eum raptus usque ad tertium
in ultimam profundis amaritudine
dixit: Heu mi fili mi fac me mor-
tem deferre cum tecum mea et
vires mea cedat cum vermis illorum
ut loco sui tecum moriar in cruce.
Quoniam una tantum vivimus uno amo-
re se diligentes. Et ergo ut una
moriantur morte. Tu es vita ani-
me si tu morieris quomodo vivit in
anima mea. Michi nichil deside-
rabilius quam tecum mori nichil ama-
rius quam sine te vivere. Quia tu
pater meus tu filius meus tu sponsus
meus quomodo me relinquis sine te. Sed
verba non attendebat malus latro
nec Christi innocentem morte nec
sua etiam malitiam nec singulis(?)
matris compassionem sed illudebat
Christo dicens: Si tu es Christus filius dei
vivi salvum fac te et nos. Sed
alius considerans terre motum et
signa que fiebant increpavit illum dicens: Ne-
que tu times deum qui in eadem dampna-
tione es. Sicut omnes illorum qui sinam(?)
mortem suspenderunt et eorum qui
ipsum crucifixerunt sine omni timore
dei. Et quasi addidit: Cum essem in tor-
mentis ait: Memento mei domine
cum veneris in regnum tuum. Unde et statim
responsum est: Ihesus Christus hodie mecum eris
in paradiso. Quod et factum est quia anima eius
die sequenti cum Christo fuit in paradiso
quia anima eius cum anima Christi vera cla-
ritate videbat divinam essentiam.

illa hora qua Christus pater vidit in paradiso
terrestri. Et unde etiam gratiam me-
ruit legitur quod quando Maria virgo cum
puero Ihesu et cum Ioseph fugiebat
in Egyptum, venerunt latrones et
voluerunt eos spoliare. Et iste
latro fuit unus eorum quia cum puerum
Ihesum intuitus esset ait: Si deus
deberet suscipere carnem credere istum puerum
esse deum. Et sic defendebat Ma-
riam et Ioseph cum puero ne alii ea
spoliarent. Cum sic Christus in sa-
bbato penderet in cruce iuxta crucem
stetit mater eius et soror matris
eius Maria Cleophe et Maria
Magdalena. Bernardus. Maria virgo
libentius fuisset cum Christo in cruce quam
iuxta crucem. Quia ubi fuit corde
ibi libenter fuisset corpore. Sed quia
non potuit tamen Christum amplexa-
ta fuit crucem. Nec quisquam
potuit eam avellere a cruce
dicens: Iuxta pedes filii mei me
consepelite quia ubi pendet filius meus
ibi et pendet animus et spiritus
meus. Ubi cor meum illic pona-
tur et corpus meum. Sed cum sic Ihesus
vidisset matrem et discipulum stantem
scilicet Iohannem ewangelistam qui pre dolore
deficientes dixit matri sue: Ecce
filius tuus. Deinde dixit discipulo:
Ecce mater tua. Et ex illa hora
accepit eam discipulus in suam
matrem et custodiam usque in ma-
tem suam. Et tunc Maria virgo bene
dicere potuit. Et etiam pro quat
commutatione tollis michi
proprium filium et das michi alienum.

tollis in ingrem et dab in disti-
plin tollis in dau et dab in ho-
mies Ecce nunc sencio dolorem
separando q no senciebam ptrhendo
Q quis dabit capiti meo aquam
et oculis meis fontem lacrimarum et
plorabo die et nocte innocen-
tem morte filii mei Item xpus
in cruce pendens dixit septem
uba q nob qi p testamento dedit
ut inducet nos ad omem pfectionem
spualis conis Primum ubu fuit
1m magne benignitatis s. Pater di-
mitte illis qz nesciunt q faciunt
s. illis qui me expulerunt
et fa accusaverunt et funib liga-
verunt et me in morte crudeli con-
dempnaverunt Leo Cum tba
hoc ubu benignitatis audiret
fe qisqz mitius homo qusi fuit
Da .. igi ihu xpi demus inimi-
cis nris indulgenciam et deu p ipis
rogemus Lo v. Diligite inimi-
cos vros bn facite hiis qui ...
Et lucas Dimittite et dimitte-
mini Ecce fecit ille q prem suum
interfecit Hic cu inficere vellet
tm militis parcens in amore
ihu xpi qui p nob hodie mor-
tuus e. q et fecit hic tu ec-
clesiam intravit et genibus flexis
ib ymagine crucis adoravit
et qisqz velut osculavit statim
ymago ihu xpi ait Quia ho-
die inimico tuo dimisisti Ido
ego dimitto tibi hodie oia peta
tua Und sapiens dt fili quique
proximo nocenti tibi et tuo te

deprecanti solventur peta tua Hu. 8.
Si ita dimiseritis hominibus peta eorum
suo ex cordibus vris nec pr vr cele-
stis dimittet nob peta vra Et no
solu dimitte demus in nob peccantibus
sz p ipis demus deum orare ut dt
dt Orate p psequentib et calump-
niantibus vos Et matthi orare nob
p depostis orone mea in sinu meo
convertetur Scdm ubu q. i. cruce 2m
fuit ad latrone dicens Amen dico
tibi hodie mecu eris in padiso
Hoc ubu fuit magne largitatis
quia ultro pentu et spatu et ulto
mente latroni dedit padisum Cum
tu eni dixisset memento mei dne
du venis in regnum tuum In quo
amonemur ut reddamus male ac-
quisita qz no dimitti petm nisi
restituatur ablatu Dt aug Et
no solu aliena sz etia largiri
demus ppa unde dt Honora
deum de tua sba qz elemosina
ab omi pcto liberat et a morte eter-
na et no pati aiaz ire in tenebras
tenebras Aug Quis unqua
audivit de tn largitate latro
a via veri erraverat latrocinia
multa fecerat et in serio vite
sue radius dne largitatis sup eu
fulserat et fons mie dei sibi
erupat Cum xpus ait hodie
mecu eris in padiso q. d. no vo-
lo differre q pet dices dum
veneris in regm tuum sz hodie me-
cu eris in padiso Cum tn omnes
pres sancti in limbu transierunt
sz tu mecu eris in orto deliciarum

omnium in missione sancti spiritus. Dans
nobis exemplum ut bona nostra temporalia
et spiritualia aliis communicemus ut per-
veniamus accipere a deo eterna bona.
Unde lux et claritate et dabitur nobis
3m Tertium verbum: Mulier ecce filius
tuus, et ad discipulum: ecce mater
tua. Hoc verbum fuit summe provi-
dentie quia in tanta constitutus angu-
stia non est oblitus matris nec disci-
puli q.d. discipulo: ecce mater mea
dilectissima regina celi et terre
peccatorum venia custos gratia sanctorum
gratia que modo sit afflicta ab
omnibus derelicta mihi. Item con-
passa ut gladius doloris animam eius
pertransibit. Illam tibi commendo et
te ei in filium dando. Innuit etiam horta-
tionem nobis omnibus dedit mariam ut essemus
in filios et eam nobis in matrem. Unde
cottidie adoramus eam: O maria mater
gratie mater misericordie tu nos ab hoste prote-
ge et hora mortis. Augustinus: O verbum inauditum
o nova potentie(?) utero maria istum
filium nobis non concepit nec peperit et
tamen pro filio recepit. Magis mirum quia
sub cruce ipsum concepit et peperit et
ipsa cum matre dolores gladii in anima
sua sensit. Ideo ihesus christus in ea in morte
exemplum nobis commendavit. Anima ve-
re filius fuit et primo caritatis in
matribus [illegible] se separari a dilectissi-
ma matre ad tempus noluit. Ideo ad
mitigationem mentis tradidit discipulum
pro filio dans. Quando nobis curam
parentum habere et maxime cum sunt
in tribulatione positi. Dicit enim apostolus:
Consolamini pusillanimes et maxime

parentes quia si quis suorum curam non
habet fidem eius negavit et deterior
est omni infideli ymmo irrationabili
peior. Qui videtur enim videatur de-
sere parentes in necessitatibus ponit eos
in mundo et potant eos tamen donec
moriantur. Pudor et magnus esse
nobis parentum curam non habere in neces-
sitate non subvenire. Quartum verbum: 4m
Heli heli lamma sabathani. Id est deus meus deus
meus ut quid dereliquisti me. Hoc
verbum fuit profundissime humilitatis quia
cum esset deus et rex celorum et an-
gelorum princeps [illegible] tamen in-
tantum humiliavit se in cruce ut videretur
ab omnibus derelictus. Videbatur enim a
patre celesti derelictus qui tam dure
permisit eum cruciari. Videbatur derelictus
a potentia dei quia in cruce confixus ut
nec manibus nec pedibus moveri pos-
set. Videbatur derelictus a sapientia
quia ut stultus fuit derisus. Videbatur
derelictus a iustitia quia cum iniquis
in morte fuit damnatus. Videbatur
derelictus ab angelis quia eorum cus-
todia et vis ibi non apparuit. Fuit
derelictus a discipulis et ab omnibus
amicis quia nullus astitit nec eum conso-
latus fuit. Fuit derelictus omnibus
viribus [illegible] fuit completus.
Fuit derelictus ab omnibus creaturis
quia adiutorio omni caruit et quia
in tanta amaritudine fuit corporis
et membrorum. Ideo videbatur huma-
nitas eius a deo patre totaliter de-
relicta q.d. deus meus deus meus
ut quid dereliquisti me.

Consolantem me quesivi et non inveni
omnes amici mei dereliquerunt
me omnes noti mei fugierunt
a me / in quibus dampnatis ut mise-
ros morituros non derelinquimus
ne ipsi desperant in extrema nostre
2us Sitio / Melius est ire ad domum luc-
tus quam ad domum gaudii quia
in prima invenitur gratia et in alia peccatum
/ Unde cum videmus hominem morien-
tem cogitare possumus / Sitiunt omnes vi-
res istius arescunt adeo que fame
ergo omnes deficiunt corporis / Sitit homo
iste moritur fame adeo valent
vere divicie / Sitit iste homo iacet
inhabitabilis adeo que fame vere superari
4m est fini b talium mors est / / Sitiu
tibi Christi fuit / Sitio quod fuit in-
bu sunt paupertas / Sitiunt / Sitit
fons aquarum vivencium sitit et
nullus ei bibere dat / Thaurus inde-
ficiens moritur fame et siti deficit
et nullo esurit / Sitit qui celos nu-
bibus tegit et lilia agri vestit
divisit colubris et aves celi pe-
nulis decorabit modo nudus in cru-
ce pependit / Sed hoc tibi sunt
sume paupertatis in quibus horta-
tur nos sitire et esurire dei
iusticiam sicut et ipse sitivit nos-
tram salutem Math. v. / Beati qui esuri-
unt et sitiunt iusticiam / Bern. / Vir
iustus homo mille annis viveret
semper dei iusticia esuriret et
sitiret nunquam diceret sufficit Do-
mine habeo ecce quem esuriret / Bern.
O virgo maria que olim in infancia
filium tuum lactasti ubere de celo pleno
quo potes pati quod nunc clamat
sitio / O bone ihesu dic mihi quid sitis
nunquam anima mea sitit ad deum fontem
vivum / Sitit ihesus respondet sitio ad omnes
circumstantes / Et primo ad patrem ce-
lestem ut de solio sue maiestatis
videat me sitim sum morte turpissi-
ma condempnatum ut misereatur mei
et resuscitet et clarificet me clari-
tate quam habui antequam mundus fieret
/ Sitio pater ut debeam potestate iudicarie
dicere iniquos et malos quia hic in-
nocenter condempnatus sum ut vindi-
cam vindictam in eis / Sitio pater ut
ignoscas penitentibus quia modo ne-
sciunt quid faciunt / Sitio pater ut
sanguis eius sit in ablucionem om-
nium peccatorum in me credencium ut mors
mors mea proficiat eis in vitam
eternam / O bone ihesu ne plus sitis
/ Inde vero / Sitio in ardore spes
mei sitim matris mee ut si detor-
tulam cordis mei potum et bibam
in lacrimis sue meisque / Sitio o
mater mea dilecta ut omnes in me
credentes foveas doctrinis et ex-
emplis et ut lux illumines in
tenebris ignorantie ambulantes
/ Sitio o mater mea ut sinum meum ap-
periat et omnes ad te confugium ha-
bentes foveas et defendas
et omnibus peccatoribus indulgeas
O bone ihesu ne amplius sitis
vero / Sitio ad angelos ut fide-
libus meis continue ministrent
et defendant dormiendo et vigi-
lando vivendo et moriendo :-

Unde si ergo dux angelorum tanta
passus sum propter vos mitto angelis
mihi assistentibus debant eis sive
et in omnibus per meam mortem pertinere. Quarto
etiam ad demones ut amabas pa-
trem mihi statim reddat. Quarto etiam
ad demones ut nunquam faciat a
corde videtis signum crucis mee
ut fugiatis et nulli electorum
meorum noceatis. O bone Jhesu
ne plus sitis. Primo Quarto ad omnes
in me credentes ut semper quod de-
rent et sentiant vim doloris
mei quo cor meum sit scissum et
totum corpus meum vulneratum. Itaque
a planta pedis usque ad verticem
capitis non sit in me sanitas ut
sciant quod pati et amo. In Quinto.
ad omnes in me credentes ut animas
eorum sanguine meo mundatas con-
servent in mandatis ut in eorum
extrema necessitate valeant dicere mo
reddo tibi deo meo et redemptori
meo animam meam. Quinto ut sicut
eos facta iustitia mea et sic me-
reantur possidere dulcedinem voluptatis
6m eterne. Sexto ubi Christi fuit
consummatio et hoc ubi fuit summa per-
fectionis perfectio cum anima que eterna
sapientia disponebat quod omnibus prophetia
proclamabant et omnibus scripta premisserant
et quod omnibus homo desiderabant et quod
omnibus demones timebant et quod omnes
angeli expectabant. In hoc no
dedit nobis exemplum perfectionis. Nam
nullus perfectus est nisi perseverans in
extrema parte scilicet finis omnis perfectionis
est perseverantia. Ubi omnis consummatio-

nibus vidi finem ut scilicet sis perseverans 5
Augustinus qua vita est qui in extrema
necessitate perdidit consummatum est id est omnis
vita mea ad bonum finem deducta.
Consummatum est tempus meum in vo-
luntate dei consummata est omnibus virtutibus
fortitudo mea in cruce pinnam qua
usque huc potavi. Septimum verbum 7m
Christi et ultimum fuit. Pater in manus
tuas commendo spiritum meum. Hoc fuit
verbum summe sapientie scilicet in morte
animam commendare. Nam hoc dicens
inclinato capite tradidit spiritum. In-
clinavit autem caput ut ostenderet se
obedivisse patri usque in mortem
crucis. Inclinavit caput ut nobis
sua morte et passione in promeret
et nobis mori spiritualiter doceret. Unde
sicut dominus Jhesus in omni vita sua
fuit nobis virtutis et sanctitatis spe-
culum sic sua morte fuit nobis
exemplar moriendi spiritualiter. Un-
de anima devota in canticis ait dilectus
meus mihi et ego illi vivere et
mori volo quasi diceret dilectus meus Jhesus
in vita sua in morte est et ego illi
vivere et mori volo in tantum ut
cum apostolo dicere possim. Vivo ego
iam non ego sed vivit in me Christus.
Nullus enim secure mori potest corporaliter
nisi prius bene mortuus sit spiritualiter.
Inclinavit caput quia titulus super
crucem fuit scriptus Jhesus naza-
renus rex iudeorum. Ut ostenderet
se contempsisse omnes mundi honores
nobis in exemplum ut et nos contempnamus.
Inclinavit caput ut ostenderet quod
cum humilitate oportet nos intra-

re regnum dei Lob tam humiliatus
fuit in gloria est Nonum signum
dns ihus quod ait discipulis sta-
tuit puerum in medio eorum no-
mine marcialis dicens Nisi qui fue-
ritis et efficiamini sicut parvuli iste
non intrabitis in regnum celorum Cum
igitur ihus hoc ultimum verbum dixisset
et exspirasset factus est terre motus
magnus et tenebre facte sunt super
universa terra Unde dionisius
athenis existens ~~parisius~~ ait Aut natura
rerum commutatur aut deus nature
patitur Et velum templi scissum
est in duas partes et multa monu-
menta aperta sunt et corpora mortuo-
rum resurrexerunt et intraverunt
in sanctam civitatem et apparuerunt
multis qui omnes in ascensione
cum christo in celum ascenderunt Et
nota quod ab illa hora qua christus
primum verbum protulit in cruce stetit
dyabolus super brachium crucis usque ad
mortem eius querens ne aliud
in christo haberet Secundo dyabolus est
ligatus in infernum ut nullum
possit ulterius temptare nisi vivendo
do nisi moriendo Et prima hora
qua adam peccavit ihus in cruce
expiravit et mortem moriendo
destruxit Et quanto tempore ada fuit
in paradiso tanto tempore christus fuit
in cruce ligno scilicet tribus horis
Et hora qua ihus expiravit
maria virgo facta est exanimis
Ita quod omnes dicerent eam esse mortuam

Unde alie sancte mulieres portabant
eam aliquantulum a cruce donec vires
resumeret Videns autem centurio
et alii qui cum eo erant signa magna
que fiebant Et quod sic clamans
expirasset ait Vere filius dei erat
iste quasi dicens nam est clamare
et expirare simul et semel Reliqua
turba iudeorum multorum videntes
miracula facta revertebantur mi-
nutius percucientes pectora sua Aliqui
propter contritionem aliqui propter timorem quia time-
bant vindictam dei Rogaverunt
autem iudei pylatum ut frange-
rentur eorum crura et tollerentur
ne per diem solempnem remane-
rent in cruce Et sic tercius modus
est deponendi quod cum pylato pla-
cuisset venerunt milites et fre-
gerunt crura utriusque latronis Ad
ihesum autem cum venissent et vide-
runt eum iam mortuum non frege-
runt eius crura Sed unus militum no-
mine longinus volens certus esse
an christus esset mortuus accepta lan-
cea aperuit christo latus eius dextrum
in tantum ut cor eius videretur in fenestra
lateris Et continuo exivit sanguis
et aqua de corde christi Ideo
quod baptismus martirum fuit sanguinis
eorum per baptismum sanctorum est aqua
sacramentalis Et vetus autem quod
de illa aqua christi cordis profluxerunt
gutte usque ad corpus latronis boni
in quibus a christo baptizatus fuit
Et longinus cecus fuit cum pupillam
sic ipsum sic mortuum tetigit

qui ex pensu tetigit oculum manu
sanguine et aqua perfusa et subito
recepit clarum visum et signum
credidit et militari dignitati abre-
nunciavit. Ab apostolis informatus
fuit et 28 annis monasticam vitam
duxit et verbo et exemplo multos ad
fidem convertit. Postremo captus fuit
qui cum sacrificare nollet preses iussit
linguam eius abscidi et omnes dentes
excuti. Qui tamen loquelam non amisit
sed constanter Christum predicavit dicens
Vere filius dei vivi erat iste. Et ar-
repta securi omnia ydola destruxit
dicens videbimus si dii alii an dii sunt.
Demones de ydolis exierunt preses
fidem et socios intravit qui insani-
entes sacerdotes laniaverunt. Et lon-
gini pedibus se prostravit. Longinus
presidi dixit mori non poteris nisi
me prius occidas. Et cum pro te mor-
tuus fuero pro te orabo et sanitatem
corporis et anime recuperabis. Cum sta-
tim eum iussisset decollari quo facto pre-
ses posuit se ad pedes longini
cum lacrimis penitenciam agens. Et conti-
nuo sanatus est et fidem Christi susce-
pit et vitam in bono finivit.
Sequitur. Cum iam sero factum
esset venit nobilis Joseph ab Arima-
thia qui occultus Christi discipulus
erat propter metum iudeorum qui nec
consensit nec interesse voluit consilio
iudeorum de morte Christi. Cum enim vi-
disset Christum mortuum intravit adac-
ter ad pylatum et peciit corpus ihesu.
Cui donavit pylatus vel consensit
quod de cruce poneret eum et sepeliret p-
daret. Qui mercatus est syndonem
mundam et involvit corpus domini.

Et nicodemus associavit se Joseph
et tulit secum quasi centum libras
unguenti preciosi ut ungeret corpus
ihesu. Et cum fecissent accessit maria
virgo et corpus Christi amplexavit
flendo et plangendo et cum magna
difficultate amota fuit per sanctas
mulieres. Interim Joseph et nicodemus
cum certis ministris inunxerunt corpus
domini et syndone involverunt. Et
iuxta locum passionis erat ortus in quo
fuit sepulchrum novum excisum
in lapide. In quo nullus antea fuit
sepultus. In quo et posuerunt corpus
domini. Et ad hostium monumenti posue-
runt magnum lapidem. Sed al-
tera die venerunt principes et
pharisei ad pylatum dicentes. Recorda-
ti sumus quod seductor ille dixit
adhuc vivens post tres dies resur-
gam. Iube ergo custodire se-
pulchrum ne discipuli furentur corpus
eius et dicant quod surrexit a mortuis
et erit novissimus error peior priori.
Quibus pylatus ait habetis custodiam
ite sicut scitis. Qui abeuntes signaverunt
sepulchrum multis sigillis. Et po-
suerunt milites ut custodirent illud.
Augustinus. Hos deus permisit propter maio-
rem certitudinem resurrectionis. Circa sepulturam
attendendum ex sacra scriptura quale fuit
Christi ihesu sepulchrum. Et qualiter
fuit sepultus. Et quare nos cum ipso
sepeliri debeamus. Primo dico quod
Christi sepulchrum fuit novum ne quis
crederet alium resurrexisse. Fuit
eciam novum propter renovacionem corporis
Christi. Unde augustinus. Sicut enim in utero

virginis marie nemo ante nec post
conceptus et in monumento nemo ante nec
post eum fuit. Voluit etiam novum sepul-
chrum habere nobis in exemplum ut qui corpus
christi in sacramento volunt recipere debent no-
vum cor habere. Unde Samuel ait
preparate corda vestra domino. Et apostolus
Renovamini spiritu mentis vestre et in-
duite novum hominem qui secundum deum creatus
in iusticia et sanctitate. Contra quod faciunt
qui semper habent spiritum vetustum et fe-
tidum per peccati fetiditatem qui adhuc
non sunt confessi. Et alii qui duobus
vel tribus annis non sunt confessi. Et
si sic morerentur deberent carere se-
pultura ecclesiastica ymmo sicut asini
deberent sepeliri quibus cutis de-
trahitur et caro lupis et canibus
datur ossa tonitribus exponuntur sic
dantibus [illegible] esset. Secundo christi se-
pulchrum non fuit suum sed alienum.
Nos aliquando propter in sepulchrum quia
in eo sumus permansuri usque ad ulti-
mum diem. Set christus voluit dormire
in sepulchro sed voluit stare et surgere.
Leo. Et quid illi sepulchrum
qui iacuit in sepulchro non quasi
mortuus sed ut dormiens et quiescens
in lecto. Psalmus Exurge quare obdor-
mis domine. Et quid illi propria sepul-
tura qui in se propriam mortem non ha-
buit. sic ~~alienis~~ aliena domo
natus est sic in alieno monumento se-
pultus fuit. Set ad quid quare deus 9o
voluit sepeliri cum in tertia die
resurgere voluit. Videtur enim quod po-
tius cremari debuisset quod adhuc
maior [illegible] et discipulorum potatus
fuisset et coram eis resurrexisset

et sic veri testes resurrectionis eius fuissent.
Dicendum quod hoc voluit propter tria. Primo
quia sicut se probavit verum hominem moriendo
sic et veram mortem manifestare vo-
luit sepeliendo. Secundo propter nostrum articulum
fidei tam antiquorum quam modernorum est
de morte et de sepultura eius. Nisi vero
fuisset mortuus et sepultus. Ideo ad confirma-
tionem illius articuli voluit sepeliri.
Tertio quia generalis probata est resurrectio
eius a mortuis scilicet resurgendo de se-
pulchro clauso et signato cum custo-
dia armigerorum. Et sicut mors eius
fuit nobis in remedium sic sepultura eius
fuit nobis in exemplum. Nam sepultus
est cum mirra et unguentis optimis
odore plenis ad ostendendum quod in morte et
sepulturam nostram debemus portare mirram
id est penitentiam amaram et unguenta bonorum
operum et odor bone fame remaneat
post nos. Nam illi qui in peccatis mori-
untur relinquunt post se malum odorem. Item
christus fuit sepultus in orto a sanctis
viris scilicet a ioseph et nicodemo sic
et nos in orto ecclesie sed in bona fide
mori debemus et cum probis sepeliri.
Et sic qui sepeliuntur cum christo primam
resurgunt cum christo per gratiam. Tertio notandum no
quod christi sepulchrum fuit iusti ioseph
ut ostenderet quod christus non requiescit
nisi in corde iusti. Unde sapiens
Anima iusti sedes est sapientie. Corpus nostri
christi candore lucis eterne sed creavit
mentibus et corporibus pietatem. Glosa. Ihesum (?)
involuit sindone munda quia suscep-
pit eam gloria patris. Et quia christus est sepul-
tus corporaliter et nos sepeliri debemus
spiritualiter. Ideo notandum quod quadruplex est no
sepulchrum. Primo materiale quod est

qm̄ druplex est monumentū carnale qd est gulosorū
spūale qd est religiosorū infernale
qd est dampnatorum. Primū sepulchrum est
mālē qd est omne in quo vnq̄ (2m) p[ro] q[uo]d
sepelit[ur] Don[ec] nullus viuus in terra ...
Dicit qual[iter] ... et expirus est om̄
homo. Et dr̄ monumentum qd monet
mētem. Ita mesto om̄ nob dabit
mone ut ... viua ... mori
valim[us]. Aug[ustinus]. Monumenta que non
monent potentes tirannos viduarum
et orphanorum oppressores q[ui] tam am-
plas domos ... et diuitias ... qua stru-
xerit inhabitati monumentū. Quare
non dicit hiis q[ui] sunt depictas et
odoriferas cameras qua sedum
sunt pondi monumentū. Quare non
dicit hiis q[ui] noluit pernite quo pa-
ti potest ... Quare non
dicit hiis auaris q[ui] thesaurisant ter-
ram q[uia] ipsi erunt thauri terre:
Alexander
Unde allexander magnus cum fuit
sepultus venerunt ... ipsum
sepulchrum vide[ntes] Unorum primus ait
sepulchrum ... iste possidebat thaurum
... auri ... mundi ... hodie ipse fac-
tus est thaurus auri quia sepultus
... Secundus ait
iste non fuit contentus toto mundo nunc
contentus longitudine septe pedum
Tercius ait. Illum regnabat toto mundo
... ab omnibus ... al-
lexander qui erat dominus omnium vbi
maiestas ubi sapiencia ubi dignitas
ubi duces comites et milites ...
... ubi ... et regines
tibi ... coram te ... sa-
tes ... loqui ... vndiq[ue]
... me reliquid ...
... me derelinquerent. Monumentū
ipsi istud monet debet mente nrā
ut nos ... in futurum et ut
sic vinamus sicut mori desideramus. (2m) Secundum
monumentū carnale est gulosorū
Iob. Sepulchrum patens est guttur
eorum. Unde sic sepulchrum apta
sunt fetida et ... deuorancia
sic et gulosi sunt mane fetent
quia per tota diem deuorat ... Et
... apertum sunt ... ... Terc-
ium hoc sepulchrum ... permitt[itur]
ad sepulchrum infernale et eterne
penalitatis ut patet in diuite epulan-
te qui sepultus est in infernū. Sed
qui spūaliter ... sepelitur ... ipso
in celo eternaliter letabuntur. Tercius
quidē spūale sepulchrum. Dico
tibi religio ... bonus religio-
sus ... mori et sepeliri. Nam sicut
mortuus et sepultus nichil habet ...
Sic et religiosus vere nichil debet
habere ... Vero Istud vero ...
... illud quod ...
tati subiacet singularitati ...
... Et sepultus modica ter-
ra contentus Sic bonus religiosus
ultra sustentatorem nichil desiderat.
... Iob. Nudus ... ...
... nudus reuertar illuc. Item
mortuus et sepultus est ... et ma-
tu priuatus. Sic et religiosus mon-
... (2m) ... sensu ... ad
notum ... pro vera obediencia
... voluntas ... contraria
... nichil ... a deo
August[inus]. Illum sacrificium deo offert
... quia ... voluntas ut patet
in Saul ... voluntatem dei ...
... ... non

meruit iram sed dei iram qui de
honorato et regno privatus est. Reg. 1
... quanto obediens ... obedientie
qua decem milia obedientiam contemp-
torum. Bernardus magnum obedientie vi-
cium per quam antiquus pater Adam paradi-
sum, Saul regnum, Salomon divinum auxi-
lium perdidit. Et cum obedientiam promit-
tunt negantibus quod obedientia tempore
Et Io. sicut inclusus se moveri non
credidit. Sic nec religiosus se re-
genti non credet ... omnibus sensibus ... vi-
ribus corporibus data ad ... ma-
datum regentis. Unde sicut inclusus
clauditur in sepulchro sic et religi-
osus in claustro aut in heremi-
tatis morte et corpore ... ne sit vaga-
bundus et compones. Et ... Augustinus
Manens apud nec longe a deo et
quicumque sit in claustro. Et sicut mor-
tui de monumento non exeunt nisi ad
iussu dei dicentes Et surgite mor-
tui ad iudicium. Sic nec religiosi
debent claustrum exire sine licentia
prelatorum. Et sicut in illo monumento com-
plantatur homo morte et sepultura
Ihesu Christi. Ro. 6. Si complantati sumus
morte Christi simul et ... Sim-
iliter in morte anima Christi anima a corpore eius
fuit separata et tamen anima cum carne Christi
divinitati fuit unita. Sic in vero re-
ligioso anima a carne eius debet esse
separata ut scilicet carnem ... non consentiat
in aliquo affectu carnali et tamen anima
cum carne debet esse de unita deo. Unde
Christus petivit. Rogo pater conserva
eos quos dedisti mihi ut sint unum
nobiscum sicut ego et tu unum sumus

Et in tali bono religioso Christus quesivit
qui in monumento novo sibi disposito non
ut mortuus sed ut vivus quia precepta omnia
operatur per ... omnia opera operatus est
nobis dominus. Et habet cum sanctitatibus ...
in eodem hominibus quasi in suo monumento
qui sunt custodes ipsum custodientes.
Dico tibi ... sunt custodes. Sed ma-
xima ... circumspectio. Unde
sicut ... hinc alta specu-
lata ut videant ... ne vi-
ncat dampnetur. Sic oportet hominem semper
esse in bona custodia sui ipsius ne in
... detur. Pro. 4. Omni custo-
dia serva cor tuum quia ex ipso vita
procedit. Et alibi primum vinces et ul-
timum moriens. Deo custodi teipsum
ut animam tuam solliciate. Sed ... cus-
tos est perfecta caritas. Nam quanto res
est perfectior tanto quanto amore arden-
tior perfectius custodit. Pro. ... Thesaurus
desiderabilis est in habitaculo iusti.
In eodem perfectio. Jo. autem dicit Deus
caritas est et qui manet in caritate in deo manet. Et quis sanctius
et deus in eo. Et quod detestabilius quod ...
nullus thesaurus huic comparari potest quia
caritatis custodit ... ne ab anima
possit separari. Tertius custos est
timor ... devotio quia quamdiu anima
habet timorem dei tamdiu non pecca-
bit et tamdiu deus ab anima non
recedet. Sed qui sine timore est non
potest iustificari et per consequens deum in
se non habet. Nullus deum in se ha-
bet nisi qui in isto timore semper
persistit. Quartus custos dicitur vigilans
providentia. Unde licet quis habeat cog-
nitionem in deum elevatam dilec-

inflamata et deuocam timidosam
tn hs michil pdessent sine vigi-
lanti pudencia qst qtra impetu
inimicoz carnis mudi et dyali
Ideo iste custos maxie e necessari9
ut ph3 ep(lo) Cum modo a custos
vigilans optime custodit ab omni
nocumento hom amin et aialium
Iz qn custos domit vigilantez
puidnaz no hab aues cu aialib9
uenit sup capit custodientis s(z)
debuit et p qnis feuctg dstruunt
Vit aia boni hois orta e de-
liciaz s(z) iste tm l oz qd ee vi-
gilans custodia ne aues teli-
dyali intrent et ortu cu feud-
tibg destrant Custodiamg ergo dnm
ihm xpm ut cu pate domiat et
quiescat in cordibg nris d(icit) j snpaoe
inidipm dormia et qescam. Et
l. Cant. Ego dormio et cor meu
vigilat qd semp heo vigilan-
tem custodiam et pudetiam
omi uita mea Et hy x(po)or custodes
s(z) tanta circuspectio tam duorio
et timidsa afficio et vigilans
pudna optie custodiunt dnm
ihm in corde ne furetr n(ec) a carne
n(ec) a mudo n(ec) a dyalo s(z) semp
clausg habeat Qd et nob qced.

Sermo spialis de passione ihu xpi

Collegerunt ponti-
fices et pharisei con-
cilium ad(uersus) ihm et dice-
bant quid facimg quia hic homo
multa signa facit si dimitti9 eum
sic omes credent in eum Ioh xi.

Sicut est in naturalib9 sic sic mo est in
spualib9 s(z) sic e in na Si aliqs de-
bet iudicari in mortez libent videt
hoies sam stae qui possent eu qso-
lare. Et spa amicos p(ro) qsolam
pbos hoies p(ro) qpassio prudentes
viros p(ro) qsiliu dandu et no(bi)les
pricipes et milites p(ro) libacom
Sic spina dico Dns ihus in oib9
suis angustiis no hnit amicu
aq qsolaret d(icit) omes amici mei
dereliqrunt me qsolante me
qsiui et no inuei Sa qd dolorosi9
cu qs habz mltos amicos in qbs
habz omez spem sua et nunc in
stante omes fugiunt et ipm dere-
linquunt Sic d(e) xpo actu e Iste no
habuit sapiente q eu qsolaret
nec qsiliu daret qz omes mudi sa-
pientes sunt qtra eu Quarte
Penitre cogitemg qz iustu qsiliu
et morte passia qdepnemg eu
qm qtrariis e opibg nris Iste ne
habuit virum pbum qui qpatet s(z) l
nisi solu(m) vnu s(z) ioseph abari-
mathia qui qpass(us) e ait Uere ho
iste verg dei filig erat Item
habuit pricipe q eu defenderet
et liberaret vnde ne dice po-
tuit istud ps. Angustia possidit
me sic angustia pnantis na
primia angustia et timor et
horror mortis sudor sanguineus
effluxit de toto corpe ei9 Unde
ait Tristis e aia mea usqz ad
mortem s(z) qn pricipes et pharisei
collegerunt qsiliu ad(uersus) eum

Collegerunt pontifices
et pharisei concilium ad(uersus)

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

Virtus Im in devocoe sui spus
fecit spuales xpi ihu passiom
ex inspiracoe spus sancti Vic
rugens ait tempe paciib ihu
xpi quaverut omb virtutes et
ꝯsilia habunt d. Quid facimꝰ
vnꝰ da nos decip sua vani te
et fi te caro in sicit sua volup
dya dimsicit sua teptacoe Vnd
ergo facimꝰ vita vinib e celu nlli
clausu e et infernu patens omb
moientes deglutit Ihc homo q
dr ihus mlta signa facit cecos
illuiat infirmos sanat mortu
os ressuscitat Nos nō certi sumꝰ in
vi rona nesumꝰ q cor et aiaz
utamꝰ Inferni sumꝰ in virtas
tib qz petis resiste negmꝰ mo
tui sumꝰ in ꝯcupisti qz nllm
bo meritorium vite etne face
possumꝰ Si dimittimꝰ eu sic omb
credentes in eu. q. d. Si possumꝰ
ei dare locu in cordibꝰ nris ita q
ipe solus operaret p nob omb vi
res aie et corpis ordinarent i
ipm et totꝰ ho Quid ergo facimꝰ
sapienti aplo indigemꝰ Procces
ꝓdencia sit ꝓdencia in medm virtutu d.
respit ergo qua non cogitat Ratione
sitis aplm pauli dixisse Ni
chil scio nisi ihm xpm et hunc
crucifixum expedit ut vnꝰ homo
moiat p ppl et nō tota gens peat
ne s. totꝰ ho corpe et aia dapne
tur Hs cm dr vnꝰ ho qz solus
ex maria virgine natꝰ p spm sctꝰ
formatꝰ in vna psona deu et
hoiem Ita q eciam vnꝰ e psa
nali te quia deus et homo est

etia vnꝰ rcali te qz in mi te ppetua
qua nos dilexit p nob omibꝰ moi
disposuit Dicit ihus nisi in
cce moiat homo nunq reformat
in adventu etna dispensaret Nō an
dito cogitaverut omb virtutes que
ihm capent et occiderent Necesse
rut ergo omb ad caritate qi admiraret
sangins dicetes Coptura i cruci
fortis e ut mors dilectio Nimo
forcior quia tu vicisti inviabi
lem et de pno tode decels ꝯpisti
eum et fecisti eu assume hnaitates
tolle ergo eu et crucifige eu vor ipe
qui in diuini te sua hoiem creavit et
ad ymaginem sua et similitudiem
sua eu fecit In hnaite sua ipm
rcabit Vnde caritas Quid amma
li facit q. d. exquire dino et hua
no nllꝰ homines innocentis sang
nis debz effundi Respoderunt virtu
tes omb Nos lege habemꝰ et scdm
legem debz mori quia filiu dei se
fecit q. d. Eternꝰ celestis pater
hanc legem dedit ut filius suus
vnigenitꝰ in hnaite assupta
debz mori in cce et sic hoiem
creare et a morte etna redime
Vnde caritas ego nllam tam nu
tib in aeio in hoc hoie Vbi ergo lex
vra e occide innocetez hoiez ac
cipite eu vos et scdm legem vraz
iudicate eum Rndent omb
virtutes Si hunc dimittis nō es
amicꝰ cesaris s. dai pris omipo te
tum ꝰ voluntas e ipm moi Deno virtutes
audito caritas accessit ad ihm sa
crte d. Quid fecisti gens tua
i virtutes tue tradiderut te in

Cui rndit ihus Non habebis sup me ptatez ulla nisi tibi datu esset de sup. s. a patre meo celesti. Et caritas ait. Pro eo q ab eterno me dilexisti et infinita bona angelis et hominibus p me fecisti et me suadente ho fieri voluisti. Dic q in stugi amore mei reus satisfacere p adam suo tuo et p omi posteritate sua. Rndit ihus Reluctari tor mea caritate tua n tibi negabo. Caritas ait. Preceptu e p quequis pctat p[ro]ph[et]e et torquet ut si 2am mensuraz delicti fiat plagarum modus. Vos q̃ p omez modu p que ada pecauit satisfacere 2°. Rndit ihus Paratus sum tecum in carcerem et in mortem ire. Ymo si oportuerit me mori tecum non te negabo. Videns caritas ihm voluntarium et q homo redimi no posset nisi p mortez ihu ...d o d... eu ad mortez. Venerunt g° omes virtutes et manus miserunt in ihm et tenuerunt eu et ligaverunt eu. Quo facto

caritas

precepit caritas omnibus virtutibus ut unaq̃q3 spalez pena infligeret ihu ut sic reformaret homo totus. Processit g° p'mo

modestia

modestia dixit cari^te. Quid ego faciam ihm ut reformer. Rndit caritas. Tu scis q adam gt dei preceptu gustavit pomu sibi p[ro]hibitu p tmus in obedienciam expulsi sumus d paradyso in exilium huius mundi. Tu g° facias ihm ieiunare una cenam ut sic abutina cena nichil gustet donec in cruce moriatur.

Quo facto accessit timor dnm d. cari^ti. Quid ego facia de ihu qui dixit xpus. Rndit caritas. Tu nosti q p p[e]ctm ade totum genus huanum timoris motibus inceciit. Tu g° ihm 2stabis in tm ut ipse timoris motibus dicat. Tristis e aia mea usq3 ad mortez. Et ut ipse nimiu timoris tanta in

timor

ceat angustia q sudor sanguinis neut p totum corpus eius destillat in terram. Et in tm timeat ut patrem celeste invocet dicendo Deus meus deus meus ut quid dereliquisti me. Et si possibile e transfer a me calicem istu. Et in tm timeat q an^gs de celo veniat ad confortandu eum. Quo facto eciam accessit contemptus mundi d. cari^ti. Quid ego faciam d ihu. Rndit caritas. Tu nosti q ho cu in honore esset no intellexit 2paratus e iumentis insipientibus. Ut g° vindicet honor hois. Ihm d honorabis vestimento purpureo ei induais et p dyadamate cora spineaz ei impone et genu flexu eu deridebis d. Ave rex iudeorum. Et faciem eius velabis eu q3 collaphizabis d. Quis

contemptus mundi

e qui te percussit p[ro]phetiza eum. Sic sup omes p[ro]phas. Quo facto accessit spes paupertas d. cari^ti. Quid ego faciam de ihu. Rndit caritas. Tu nosti p q̃ na adam peccavit nudus cora deo stetit et 2fusione dudus se abscondit. Tu g° denudabis ihm et nudu coram omni p[o]p[u]lo 2stitue et de

spes paupertas

post ad voluptatem eum ligabis et
in tantum flagellabis ut non remaneat
locus in toto corpore sanus. Et sic sta-
tue eum coram omnibus virtutibus dicens
Ecce homo qui tanta patitur pro nobis
non est bestia miseremini ei. Secundo
humilitas: facto accessit humilitas dicens caritati quid
ego faciam de ihesu. Caritas respondit.
Tu nosti quod propter superbiam ade homo
in magna venit miseriam et in magnos
defectus corporales et spirituales
propter quibus mitto homo humilietur. Humilia-
bis ergo ihesum et crucem humeris eius
imponebis et ut latronem in medio
ducebis. Sicut verificetur illud apostoli Hu-
miliavit semetipsum factus obedi-
ens usque ad mortem. Secundo facto ve-
pax: nit pax dicens caritati quid faciam de ihesu
quia nullam pacem in me invenio. Cari-
tas respondit. Tu nosti quia adam pecan-
do inimicitias fecit inter deum et
hominem inter angelum et hominem.
Tu ergo nullam pacem ei relinquas donec
moriatur ut sic pacifica ea que sunt
in celis et in terris. Secundo facto ve-
paciencia: nit paciencia dicens quid ergo faciam
de ihesu. Respondit caritas Tu nosti quod
adam contra dei preceptum venit ad
arborem sibi prohibitum. Ideo tu ihesum
cruci figes clavis fortibus ut ex-
tensus pendeat in cruce paciens. Secundo
fortitudo: facto venit fortitudo dicens caritati
quid ego faciam de ihesu. Caritas
respondit Tu bene nosti quod per peccatum ade
homo in tantum est debilitatus quod etiam
in minimo peccato resistere non potest. Tu ergo
ihesum in cruce levabis ut in aere
pendeat et moriatur et omnibus propter hoc sit
in derisum dicentibus Si filius dei es descen-
dat de cruce et credimus ei. Alios

salvos fecit seipsum non potest salvum
verecundia: facere. Secundo facto venit verecundia dicens
caritati. Sic tu multis confusionibus et
molestatus spiritus illusionibus et
flagellis corpore quia adam non vere-
cundabatur obedire serpenti. Nunc video
ipsum nudum pendentem in cruce. Rogo
ut liceat me femora eius tegere pro
panniculo ut non ita miserabiliter pendeat
quod contra gressum est quia verecundia est decor
et custos omnium virtutum. Exemplum Legi
Exemplum: quadam die parasceves Christi iacuit quedam
mulier paupercula in civitate et cum
filia eius albo panno venit ad forum
hodie ut venderet. Cui obviavit
quidam bonus iudeus dicens femina
puella quo vadis. Respondit Vado ad
forum ut vendam pannum et emam michi
mee vinum et panem et alia necessaria
que iam paupercula. Iudeus ait Ecce
dominus ihesus qui tam bene fecit multis
in corpore et anima est in loco calvarie cru-
cifixus. Vade ergo cum isto panno et videbis
eum nudum et miserabiliter pendentem. Et
cum isto panno tege corpus eius. Nulli du-
bium sit licet sit mortuus quin faciat tibi
graciam specialem. Que exivit et ad
ihesum crucifixum pervenit. Sed paupercula
cruci tegere ipsum non potuit. Sed cum
sic staret terra ipsam levavit ad
ihesum. Et statim tenebre facte sunt quod
nec ihesum nec virginem videre nemo po-
tuit. Et sic panno ihesum texit et
omnia vulnera eius oscultata fuit. Et
tantam graciam meruit quod in tantum clari-
ficata fuit quod nullus eam novit. Qui
esset angelus apparuit. Et cum ad matrem
pervenisset ait mater assum. Mater
ait et quis es vel quod sic an-

filia dixit mei tu factu dixit mr optime fecisti quam admodum filia quia tu meam amplexata est statim me sanam suscepit et tradidit in ihm xpm et me tu filia sis fideliter bene religiose et salvare. Quo facto
misericordia
accessit misericordia dicens cari. Scriptum est Audiui servire a miam et ei qui non fecit miam. Non ergo licet mihi facere miam ihm tam miserabiliter afflicto. Cui caritas ait. Tu loqueris quia vna de sororibus virginibus. Nonne scis quod adam et eua pro peccato miam non invenerunt sed magis se excusauerunt et vnusquisque super alium causam peccati posuerunt. Ihm vero scire oportet mia affligebatur ut impleatur quod dicit ipse. Videamus eum non habentem speciem neque decorem. Quo facto accessit sponsa
dilectio sponsa
dilectio dicens cari. Ihus caro et frater meus quod ergo ei impendam sponsa dilectionis cum sit in tanto dolore mei et corporis sui cum compassione. Caritas respondit ei et tu vna de sororibus virginibus. Nonne scis quod propter peccatum adam et eua in sponsa dilectione non se mutuo amauerunt sed malas concupiscentias habuerunt. Ideo permittatur eum omnino desolatum ut dicatur consolantem me quesiui et non inueni. Omnes amici mei dereliquerunt me. Quo facto accessit abstinentia dicens
abstinentia
cari. Audio ihm in cruce clamantem sitio. Rogo eum ut liceat mihi in ardore sitis sue ei potum dare. Caritas respondit. Tu nosti quod adam in fructu sibi prohibito intemperantiam habuit delectationem. Ideo potabitur ihm felle et aceto ut etiam in gustu amaritudinem

obedientia

Quo facto venit obedientia dicens cari. Semper obediui tibi quid ergo faciam ihm. Respondit caritas tu nosti quod per inobedientiam ade mors intrauit in vniuersum mundum. Vade ergo et frange ei cor suum ut moriatur in cruce et sic verificatur quod dicitur scriptum factus obediens usque ad mortem crucis. Quo facto venit perseuerantia dicens cari. Audiui
Perseuerantia
ihm in cruce clamantem consumatum est quo dicto ait pater in manus tuas commendo spiritum meum et sic emisit spiritum. Cum ergo sapientia quod est mater eius audisset ait vere filius dei erat iste. Caritas hoc audiens festinauit et latus eius lancea perforauit ut amplius liber pateret ingressus caritatiuis cordibus. Compassio videns ihm sic [illegible] miserabiliter mortuum
compassio
venit ad caritatem et rogauit ut liceat ei ihm mortuum deponere de cruce et sepulture tradere quod ei concessum est. Vnde compassio ihm de cruce deposuit sindone munda involuit et in monumento nouo posuit sed in corde quam maxime mortem ihesu christi inornatum. Quo facto caritas precepit duobus
caritas
militibus ut ihm bene custodirent quietem mentis puritatem conscientie et bone discipline. Hugo de sancto victore dicit. Bona disciplina non contentit ut homo ultra non peccet et ut bene faciat. Sed in omnibus virtutibus se exerceat et volet ut homo in compensatione tota deo vniatur semper quietem mentis et puritatem conscientie habeat et sic ihm bene custodiret. Quo facto accessit fides
fides
fidelitas

catho^ca ad m^i ter^cia. Adimo te p dom
vinu ut satum facias ihm resur-
git aut nulla in fide pmaebit sti-
das in oib' cordib' mutua e nisi
in uno corde sustentati s. in corde
marie ultimo caritas qualis
se adhum dicens. Surrexit qre
ab dormis dne nec natitas nec
vita nec mors tua p dessent nisi
resurrexis. Surge dne et
adiuva nos et libera nos pp ter-
nome tuu. Surrexit qui summo
mane et apparuit primo caritati
q gaudenter festinavit et thz
vium oib' virtutib' nunciavit
dicens surrexit dns vere et cum
sit mutuo quaeret venit ihs
ianuis clausis in cordib' intimu
dicens. Pax vobis ego sum nolite ti-
me qui dicit ego sum salvator omni-
um credentium et in me sperantiu
et exultavit in vineruum. Sicut
aia devota q ait. Dilectus meus mihi
et ego illi veniet et mori volo.
Et michi ei venie et mori demus
qz omne malum q p pctm incur
p xpi passione remedium accepi-
mus. Primo p pctm virginie
dei in nos ingravavi. Peccatum pro-
fusisti maculam in animam tuam
q non nisi p sanguinem xpi ablui
potuit. Apoc. Dilexit nos et
lavit nos a pctis nris in sangui-
ne suo. Scdo p pctm deum
offendimus et odiu eius incurrimus
Ro. Inimici odio habiti sed p xpi pas-
sionem reconciliati sunt. Ro. Cum ini-
mici dei essemus reconciliati sumus
per mortem xpi ihu. Tercio p pc-
Ro.

...catum filii eterne mortis fuimus sed p
morte xpi redempti sumus. Quarto p pctm
omes virtutes perdidimus. Ideo qui in mo-
dica hora tot bona perdit sed virtute
mortis xpi recuperamus. In auct.
Sed in fidem qrib' non nisi in xpi mor-
te et resurrectione mulierib' Et spe
habes renovat et mors xpi e nra
spes. Et in cari^tate qrib' maiorem caritatem
nemo habet ut aiam suam ponat quib
pamit sibi. Et in sancta qrib' in
cruce mucis in q pp nos in spie sa-
tisfecit. Et pp renunciaciam qrib' in
cruce in venis de qz pp nos descende-
re voluit s in cruce voluit.
Exemplum legi de quatuor fratribus
inclusis et devotis q xpi crucem et
mortem iugiter in cordib' suis
portabant. Ideo qb' cu confesso caru
sunt versiss cu in vitacionib' q sunt
quo valent in xpo. Prima ait
nescio quo valeo ego me velle
fuisse suspensam quando hanc clausa
intravi. Scda ait ego vellem fuisse
submersam. Tertia ait ego vellem me
fuisse viva sepultam. Quarta vndit
et ego vellem fuisse igne cremata.
Confessor p territus ait o deus
meus quo estis mutate ego sep
iminam vos devotas et bonas
miror quo devocio vestra ceciderit. Prima
mater ait dic michi qre dicis te
velle fuisse suspensam qn hanc
clausam intrasti. Respondit qz passio et
mors xpi e in tam intima q
velle me cu xpo in cruce fuisse sus-
pensam. Scdam ait dic tu michi
qre dicis te velle fuisse submer-
sam. Dixit in sanguine xpi ihu

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

Ad 2us dicit tu michi quare dicas te valle
fuisse sepultam ait in monumento ihesu
xpi Ad 3um dicit tu michi quare
dicis te valle fuisse igne cremata
que ait Igne spiritus sancti Unde ista
dns meus ihesus exarsit qui tres
amarissima morte sustinuit pro
omnibus nobis etc Igitur passio crux et
mors xpi tria cordibus nostris im-
primeret et per quas virtute mortis sue
omnes salvem hoc concedat nobis
deus pater et filius et spiritus sanctus Amen

Alius sermo de sancta cruce
que potest predicare sabbato in
vigilia pasce simpliciter populo maio-
Michi autem absit gloriari nisi in
cruce domini nostri ihesu xpi per
quem michi mundus crucifixus est
et ego mundo Ad gal. vi. Circa
in naturalibus sicut suo modo et in spirituali-
bus etc sicut enim natura quanto quelibet
virtus perfectior et nobilior est tanto
perfectiorem et nobiliorem actum producit
Et videmus arbor nobilis producit
folia et flores et fructus aliis ar-
boribus nobiliores Ita spiritualiter dico
Cum arbor crucis sit nobilissima que
xpi corpore et sanguine decorata
est de qua dicitur in cantico Arbor decora
et fulgida ornata regis purpura
Ideo hec arbor protulit folia perfecta
et uva salutifera que significatur in
cruce dixit qui mariam matrem suam
discipulo et discipulum matri commendavit
et per quas nobis omnibus mariam virginem
in matrem nobis donavit etc Ideo cotti-
die oramus dicentes Maria mater gratie mater
misericordie tu nos ab hoste protege in

Item protulit florem pulcherrimum
de terra virginea exortum Unde
de amara radice crucis flos crevit
amenissimus qui sibi sub cruce stanti
et eum adoravit etc. Ador hunc
dne bono eternus quem pias exalta-
vit in me Item protulit fructum ame-
nissimum scilicet fructum vite eterne Ambrosius
dicit xpo pendente in cruce corpora-
lis homo qui fuit et est semper pe-
pendit virtute sue sanctissimi corporis
Anima sanctorum patrum omnes ramum corporis
sumus in xpo etc sicut xpus passionibus
motis in cruce emisit spiritum ita dicit et
nos eodem momento vivificavit et
ad vitam eternam resuscitavit Ideo bonum
dicitur arbor crucis est arbor nobilis-
sima ita quod Augustinus dicit de me
mie quo peccata sanat et expiat et pal-
lavit balsamum gratie dne quo vul-
nera sanat et expirat animi fructus
vite quo totus homo vivificatur Ideo hoc
ondit crux in exemplo lignis illam crucem ostendit
quia xpus per virtutem crucis nobis celum ape-
ruit et infernum clausit etc.
ondit remissionem peccatorum primo. inimicos
spirituales et per quas eternaliter sunt.
ondit xpm ea nostrum eternum pre-
mium Leo dicit Ego ero merces
tua magna nimis et ea omnia con-
derans apostolus ait Michi autem absit gloriari
etc Post introductionem
Videmus quod tempore estivali solent
viatores quiescere sub arboribus
amenis pluribus de causis Una
ut per umbram queritur calor naturalis
aut ne homo nimium estuetur
aut ut a pluvia custodietur Tertia
ut fatigatus quietetur Quinta

fructibus arboris vescitur. Et iterum spi-
ritualiter dico sub arbore crucis hodie et
in omni vita nostra mente et spiritu
quiescere debemus. Primo ut non solum
color arene contineat. Ita sangui-
nis Christi est coloratus. Et sicut ait
nobis dixit. Sanguinis eius emundavit
conscientias meas. Et Jo. 1 Apocalypsis dicit
Dilexit nos Ihesus Christus et lavit
nos a peccatis nostris in sanguine suo.
Et apostolus ait. Emundavit conscientias
nostras ab operibus mortuis in sangui-
ne suo ad serviendum deo viventi.
Secundo sub arbore crucis quiescere de-
bemus mente et spiritu ne estu ma-
le cupidie nimium cruciemur. Jere-
lis nobis gitat mite sebusens
i. ille malus et immundus spiritus
excitatis mite concupiscentias. Et cum
quibus considerat in cruce Christi non fuit
delectatio carnis sed vulnerum amari-
tudo nec sertus naturalis potus. Et nostre
salutis sitis. Clamemus nostris malis ro-
cupus restringimus. Unde apostolus dicit
tales sunt inimici crucis Christi quorum
deus venter est et gloria eorum in
confusione eorum. Tertio sub arbore crucis
Christi hodie quiescere debemus mente et
spiritu ne pluviis nimium tribula-
tionum et adversitatum inquietemur quia
Gregorius dicit. Nichil est quod non equanimiter
tolleret cum passionem Christi iugiter
meditetur. Videntes angustias
domini nostri Ihesu Christi levius nostras por-
temus. Sanguis tuus domine Ihesu Christe
semper in corde meo sonat ut dolores
mei non sentiam. Unde cum in aliqua
adversitate accidente non cogito esse ad-
versitatem sed magis Christi crucem quam in

Christus porrigit ut me secum portare velit.
Et illis parva que omnia adversa equanimiter
tolleravit. Quarto crucem Christi sola inter omnes
virtutes regnat passionem Christi Ihesu
ut dicitur. Quarto sub arbore crucis Christi
modo quiescere debemus mente et spiritu
ne sub nimium fatigatam in dei servi-
tio quia Christus Ihesus in nostro servicio non
fuit fatigatus usque in ultimum posse.
Et et considerat vana caritatis que laborat
fatigabitur pugnat non superabitur et
degustat virtute passionis Christi insepa-
rabiliter adheret ei. Et crux eius insepara-
biliter. Et sicut Augustinus posuit crucem Christi
in omni parte superiori que apparuit
Christo sicut apud Chrisostomum sumus com-
paratoribus eius et compassoribus. Notat crucem
ab inferiori quia apparet maie virtutum
que infra crucem stetit. Primo cum Ihesu
cruce. Notat adversa et constanter
quia neque in prosperis nec in adversis neque
propter amicos nec propter inimicos apparuit
tenere in memoria. Semper dicitur meo
memoria memor ero et tabescet in me
anima mea. Quinto mente et spiritu quie-
scere debemus infra arborem crucis ut fructu
eius in anima nostra reficiamur. Cant. 2.
Sub umbra illius quem desideraveram re-
quievi et fructus eius dulcis gutturi
meo. Sexto cum quibus magis comparatur Christo
crucifixo tanto plus consolatur ab eo. Psalmus
Secundum multitudinem dolorum meorum in
corde meo consolationes tue letifica-
verunt animam meam. Septimo dicitur
tibi invenietur arbor ista scilicet crucis Christi
ut infra eam quiescamus. Et dico
tibi in medio cordis tui. Sicut figura
legitur Danielis 2. Nabuchodonosor dixit

figura

danieli Videbam et ecce arbor
fortis in medio terre proceritas
eius pertingens celum aspectus eius
erat in vniuersa terra. Et folia eius
pulcherrima et fructus eius nimius
et esca vniuersorum erat in ea. Et
subter ea habitabant animalia et bes-
tie et in ramis eius volucres celi.
Moraliter per istam arborem intelligitur crux
xpi que dicitur fortis quia in ea tibi
li caritate facta que vincit fortis est
vt mors. Hec arbor non solum stetit
in medio terre sed et in medio cordis
nostri semper debet esse erecta et expan-
sa. Et si quid obviet spiritibus animali-
bus voluptatibus vel cogitationibus propter
tem crucis xpi. omnes enim qui xpi sunt
mortificant se membra vestra que sunt
super terram. Et habes in bona cus-
todia omnes sensus tuos. Unde dicitur Cu-
stodi te metipsum et animam tuam solli-
cite quia per istas huius arboris
tangitur scilicet virtute crucis xpi
saluabimur. Et aspectus eius est
in vniuersa terra. Unde hieronimus pa-
dre. Cum nesciamus quid agere de-
beamus hoc residuum habemus vt
oculos nostros sursum adleuemus
scilicet ad stantem crucem et adithum cruci-
fixi. Illam per circuitum eius volu-
cres celi et bestie versantur scilicet
religiosi et seculares actiui et
contemplatiui subsistentes virtute
crucis xpi. Et circa stipitem istius
arboris vidi stare septem puellas
flagellas in manibus tenentes et
tenentes stromaque ramusculum vnum de arbore septem

bestias pulsabant et venenosas fu-
gantes. Sic quo modo ceteros omnes vo-
lentes intrare et sub ipsa arbo-
rem ceteros quiescere debent. In
se habent septem virtutes cum quibus
fugantur a se septem peccata mortalia
Et humilitate que fugat superbia
corporalem et spiritualem. Unde. Fuge
ferox bestia tu es omnibus virtutibus
destructiua. Et contra dilectionem odium
et inuidiam fugantem contra
dilectio. nescit odium nullum inuidiam
non malum pro malo reddit. Et non
vult dei vbi domino in vindicta
et ergo est bona. Pacifica cor
ream excludente. Ita pater dicit
Ira viri dei iustitiam non operatur
Verecundia petit in deum in se ipsum
et in proximum. Contra. Et ipsum faci-
lem ad iram quod sustinere potest quod dicit
nullus quia se ipsum pati non potest.
Est caritate omnem amicitia fu-
gantem. Et pietate luxuriam ex-
cludentem. Unde. Fuge mala bes-
tia tu es corporis et anime et hono-
ris destructiua. Et temperantia contra
gulam quia multi sunt inimici crucis
xpi quorum deus venter est. Et
vnam que excludit omnem auari-
am. Unde. Sub istis fuit valde
pro nobis in cruce que dedit mea in di-
spensatione paradisum latroni suam
limbo animam et corpus suum terre
Mentibus istis vnus in se istas virtutes
bestias fugantes. Unde in apostolo dicitur
Et michi absit gloriari nisi in
cruce domini. Reprehenditur quidam 15

Et
Corona
Reg [illegible]

gsciencia ... gsciencia ... (marginal note, illegible)

Fedixit abbi suo Mi pr qre dr
paulus m absit gliari nisi in cce
dni nri ihu xpi Nonne bonus ho
gliari debz in pitate gscie Inhuz
milite mpacia et certis virtutib9
cu idem dixit Gliancia h9 est
testiom gscie nre. si qn gscia test
timoi m nob redd q sumus a vicis
alienati et in virtutib9 decorati
Ind abbas ymo in oib9 bonis
gliandu e in deo Sz tn qoia
bona tm modo mitoia sunt virtu
te crucis xpi Io d abs m gliai
nisi zc Insola cce gloiabat
quia p eam sola se nouit posse
saluai no suis meit Frater
ait m pr Cum nris meritis
saluai no possum9 qre tanta bo
facim9 ieiunis et oronib9 et
piatas opib9 Ind pr bona a
ctim9 ut xpo et cci ei9 grati
sim9 Nam ei9 passio supplet
ome i q de est nris virtutib9
Id q de est humilitati et obediencie
nre Dns gplemit qn se humili
auit factus obediens usqz ad mo
te crucis Qd de est cai supple
uit sua cai qua aiaz suam
pro nob posuit Ioh Maioz cal
tatez nemo habz ut aiaz sua
ponat ps amicis suis Qd de
e paria sua paria supplemit
paciens in cce fuit bona p mal
ferit p crucifixoib9 orauit d pr
dimitte illis qz nesciunt q faci
unt Qd de e pi supplemit
sua pitate qz in nocens passus

est d. Ego in innocencia mea ingssus
sum passione mea Si dicis Ego dico
tibi Ego i no poteris sufficient pe
nite cogita Dns ihus p me pe
nituit qn p angustia pamis ei9
sanguinez sudauit Ego qn ait
Tristis e aia mea usqz ad mortez
Si i no poteris suffi orare cogita
dns ihus xps in cce p me orauit
Si i no poteris suffi ieiunare cogita
dns ihs p me ieiunauit qn ab
ultima cena usqz in mortez nichil
gmedit et tn medio tempe esuriez
et sitim sustinuit Red qz xpus
supplemit ome id qd de est nris
virtutib9 Io. apo d Michi absit
gliari zc frater ait m pr ness
tiu tanta ee crucis virtutez Et
pr ait m fe bo e sptas legere
ee et sertas spte inuestigare qd
opti e virtute cris agnoste liber
spte mlociens depoint Sz crucis
et mozs xpi nuqz d pom inbet
Cemp d Recordare paup̄ I mee
quia nudus pependi in cce sine gso
lone oim saturat et felle et ab
sinthio qui a p totu corpus cotricatus
fuisse in omib9 faciendis et ob
mittendis Iō et passio xpi debz
ee principiu mediu et finis Ond
si dubitares xpm veru fuisse hoiez
cogita ipm in cce mortuu no em
moit nisi homo Si i dubitares ipm
fuisse deu cogita magna miracula
facta in ei9 passioe Quia terra
tremuit petre scisse sunt monumta
apta sunt et mlta corpa scoz qui
dormierant surrexerunt Si i du
bitares ipm esse iudice viuoru

De cruce

et motuorum. Cogita q in cruce ad
huc pendentib vni latrni dedit
paradisum d. hodie mecum eris
in paradiso. Alteri no infernum suppli-
cium hec considerabat apostolus qui ait
michi absit gloriari nisi in cruce d. n. i. c.
q in passione xpi fuit triplex
crux. Una mali latronis a sini-
stris pendentis. Altera boni a dextris
pendentis patientis. Tercia ihu xpi
in medio eorum morientis. Prima
crucem mali latronis portant omnes
peccatores. Secundam crucem boni latronis
portant omnes vere penitentes. Tercia
crucem ihu xpi portant omnes
proficientes et perfecti homines.
Ita q in una illarum oportet hominem crucifigi
velit nolit. Nam in cruce mali la-
tronis crucifigantur et cruciantur
omnes peccatores et mundi amatores
et ipsi ibunt de cruce in crucem. Unde
est mometaneum quod delectat
eternum vero quod cruciat. Sed in cruce
boni latronis crucifigantur boni re-
ligiosi quorum crux est regula. Unde apostolus. Qui filii dei sunt carnem
suam crucifixerunt cum viciis et
concupiscentiis repugnaverunt. In cruce
autem xpi crucifigantur ecclesie perfec-
tionis imitatores. Unde Io. dicit. Cru-
cianus ho secundum eum vivit
benignitate non cum nisi ipse atque mar-
tirium primo dicto. Heu multi sunt
qui portant crucem mali latronis
scilicet peccatorum suorum. Unde crux dicitur
a cruciando. Nam peccatores crucifigun-
tur ante peccatum scilicet quo peccatum commode
committant et post peccatum factum stati
sentiunt conscientie remorsum. Unde Tullius. Illa
maior pena mala conscientie quia

semper murmurat et irascitur nec
quietatur nisi peccatum deponatur. Et
pena habent a peccato. Unde Seneca. Superbia
non saciat honoribus nec invidia
et ira prosperitatibus. Et avaricia
non sinit homines quiescere. Et Aug. Iussisti domine
nec invenisti requiem perdidisti.
Gula punit ventre et viribus. Sed
luxuria corpus et animam. Accidia tamen
mentem facit tediosam et est omnium
malorum receptiva. Est enim quasi terra
que non plantatur que statim rubigi-
natur et sic spinis et tribulis et
malis herbis repletur. Est sicut
ferrum quod non utitur quod statim rubi-
ginatur. Et est sicut aqua stans et
non fluens que statim fetida effi-
citur sic et caro accidiosa omnibus
viciis plena efficitur. Ita q pecca-
tores a peccato ante peccatum in peccato et
post peccatum quod demum habent et
nam crucem in inferno adquirunt. De
penarum illam crucem et boni latro-
nis crucem assumamus que est vere peni-
tencie et mitigancia. Hec enim
crux habet tres penas. Unde sic
bonus latro ait. Nos quidem digna
factis recepimus. Sic et penite-
tes debent mito. Hec patimur
quia peccavimus in fine nemini item
Prima enim pena est dolor
de commissis peccatis. D. Recogitabo
tibi omnes annos meos in amaritu-
dine anime mee. Secunda pena est con-
fessio. Unde psalmus. Et postea crucem multorum. Cruciat
Unde ps. Confitebor ad-
versum me iniusticiam meam. Nam
multi pro totam ebdomadam ieiunarent
libencius quam semel confiterentur.
Non confidentes quod oportet dicitur
Da gloriam deo et confitere peccatum tuum

Domspax Hungary

Stapleton

Viderunt iuue-
nem sedentem ad dextris
coopertum stola candida
Mr ultimo ca°. Scit mr ecclia
tenetur se ad nos sicut mr natalis
ad pueros suos. Unde mater na-
lis videns pueros male facere
corrigit eos verbis et verbe-
ribus et sic facit nos clamare
et flere. Sed cum vidit eos ta-
mime flere in materno corde
commovetur ad compassionem et placat
eos pane aut pomo. Sic sancta
mater ecclesia cum vidisset nos per
totum annum peccasse sine timore
dei et hominum, ideo isto sacro tempore
quadragesimali correxit nos verbis i.
doctrinis animarum et ictibus i. ieiu-
niis castigacionibus et oracionibus.
Insuper ostendebat nobis ihesum xpm
propheticis verbis crucifixum et
mortuum. Et sic nos flere et xpo
compati dicens: Si socii estis com-
passionis estis et socii consolacionis.
Sed nunc ex materno corde compa-
titur nobis et facit nos hodie gau-
dere in xpi resurrectione dicens nobis
i. leccionibus ipse tristibus consurrexit
a mortuis ideo gaudeat omnis mundus.
Unde aug. dicit: Xristo moriente in
cruce compassa est ei omnis creatura in ce-
lo et in terra. Nam angeli pacis
amare flebant, sol obscuratus
est, terra tremuit. Sed cum dominus re-
surrexit omnis creatura consolata fuit
quia nunc angeli maius gaudi-
um habent quam antea habuerunt.
Sol clarior et virtuosior factus
est. Aer salubrior et terra fecun-
dior. Et omnis homo hylarior quia
per mortem et resurreccionem xpi re-
dempti sumus ab eterna morte
si volumus. Ideo merito gaudemus

et gaudere debemus. Ut apostolus dicit: Quo-
modo resurrexit xps a mortuis in gloria
patris, ita et nos in novitate vite
ambulemus. Quod si fecerimus in eterna
vita videbimus iuuenem scilicet ihesum
marie filium sedentem ad dexteris
patris omnipotentis in regali potestate coop-
ertum stola candida diuine claritatis
qua glorificabimur corpore et anima.
Que fuit nobis aurea caritatis pot-
ta etc. Post introductum: Viderunt
iuuenem sedentem. Consuetudo
antiquitus fuit quando honeste per-
sone moriebantur eorum corpora
inungi ut a fetore et a vermi-
um corrosione et ab incineraci-
one conservarent. Et secundum hanc
laudabilem consuetudinem iste
deuote mulieres scilicet maria mag-
dalena et maria iacobi et salo-
me que dominum secute fuerant in
morte. Et videntes ihesum tam mi-
serabiliter mortuum et sepultum sab-
bato scilicet heri emerunt aroma-
ta et venientes vngerent
ihesum in monumento. Sed tamen iste de-
uote mulieres in hoc fuerunt
decepte quia corpus xpi in mo-
numento diuinitate fuit balsamatum
et unctum. Ideo si per decem mi-
lia annorum in monumento iacuisset
nec putrefieri nec incinerari
nec a uermibus corrodi potuisset.
Ps. Non dabis sanctum tuum vide-
re corrupcionem. Tamen iste sancte
mulieres volebant ungere dilectum
ihesum mortuum quem habebant viuum.
Idem etc. Dominum tempore diligit
qui amicus est in vita in morte
et post mortem. Sed hec dilectio
apud nos modica est. Nam pau-
ci sunt qui veraciter diligunt
in vita. Unusquisque enim querit
que sua sunt. Ita quod diligunt
amicos propter sua non propter ipsos

Ex^m m 18 Ex^m m 19

Ex^m 73

De amicis ... vide sermone 15

Sapiens dicit: Est amicus mense socius et tempore necessitatis non permanebit q. d. Non est verus amicus qui plus querit mea quam me. Discipuli Christi fuerunt boni amici in cena sed in necessitate scilicet domino capto et ligato omnes fugierunt ab eo. Unde ait: Omnes amici mei fugierunt a me. Pauciores autem sunt qui diligunt in morte quia libenter accipiunt hereditatem sed de salute anime modicum curant. Iste est contra fratrem amicus contra amicum et nullus habet curam anime. Et sic paucissimi sunt qui diligunt post mortem quia omnes amici mortui dicunt oblivioni datus sum tamquam mortuus a corde. Ps. Periit memoria eorum cum sonitu. Sed iste devote et sancte mulieres Ihesum Christum dilexerunt in vita quia eum sequebantur et ministrabant ei de facultatibus suis Luce 8. Nunc videmus quod pauperes sequuntur divites ut eis succurrat eis suis. Sed iste mulieres sequebant Christum et discipulos pauperes ut eis succurrerent. Et dilexerunt eum in morte quia sequebantur eum infra crucem. Et ista dilectionem ondebant post mortem quia paraverunt preciosa unguenta ut ungerent eum in monumento. Nec corporaliter poterant nisi viderent eum vivum. Sed dominus noluit inungi corpus mortuum sed maluit hoc unguentum vivo corpore reservari. Unde habuit tunc dominus corpus vivum et mortuum. Vivum scilicet corpus scilicet sancte matris ecclesie

Hic de resurrectione Christi dominica anno 82

Ideo voluit ut infra dilectionem ungulam inungatur i. in necessitate amici et consilium prestat. Jo. Denique vidit fratrem suum necessitatem habentem et clauserit viscera sua ab eo quomodo caritas dei manet in illo q. d. Nulla. Habet caritatem quia nullam ondit proprio fratri dilectionem. Sed de hiis nulli dubium est quin maria virgo fuit maioribus devotionibus et caritate quam iste mulieres. Quare ergo non venit cum eis ad monumentum? Dicendum quod pre nimio dolore monumentum videre non potuisset. Nec Iohannes cui commissa fuit eam remisisset sciens quod omnis dolor virginei cordis renovatus fuisset. Insuper in Christi passione in tantum consumpta fuit in viribus corporis quod ire non valuit. Apparuit enim quod mortua magis dici potuit et mulierem domi duxit. Insuper alie mulieres putabant Ihesum adhuc mortuum sed maria virgo scivit eum esse vivum. Ut Sedulius dicit: Et dominus docuit hoc et fecit. Cepit enim facere et docere scilicet docuit nos honorare parentes d. Honora patrem et matrem ut sis longevus super terram. Ideo pie creditur quod in resurrectione sua primo matri virgini apparuit ut omnis dolor eius in gaudium converteretur. Sed iste mulieres volunt onde dilectionem mortuo Ihesu quia credebant vivo. Ideo venerunt valde mane orto iam sole. Bernardus dicit: mane surrexerunt scilicet quia porte civitatis erant clause. Ideo postquam venerunt ad monumentum querebant

Amor

sol Et cum sic ibant dicebant
Quis revolvet nobis lapidem
ab hostio monumenti erat quippe
magnus valde quem ipse move
re non poterant Secundo timuerunt mi-
lites sepulchrum custodientes
Sed tamen amor tam fervens in eis
erat quod excludebat omnem timorem
Sicut apostolus dicit Timor non est in cari-
tate Tercio procedentes viderunt re-
volutum lapidem scilicet per angelum
Unde Mathei dicit Angelus domini descen-
dit de celo et accedens revolvit
lapidem et super eum sedebat Re-
volvit enim lapidem non ut pa-
teret egressus ihesu Quia natus
de utero virginali clauso et clausis
ianuis ad discipulos intravit exi-
vit et clauso monumento Unde
postquam corpus resurrexit venit
angelus et amovit lapidem
ut scilicet mulieribus introitum daret
et de resurrectione christi donaret
Et dicit resurrectionem certificaret
Unde introeuntes in monumentum
viderunt iuvenem sedentem ad
dextris coopertum stola candida et
obstupuerunt Quia aspectus eius
erat ut fulgur vestimenta eius albi
ut nix Et angelus domini videns
mulieres preteritas in visione
ipsius et consolatus est eas dicens
nolite timere scio quod ihesum queritis
crucifixum non est hic Ecce locus
ubi positus fuerat corpus ihesu quasi diceret
Si non vultis credere verbis saltem
credite vacuo sepulchro Ite et di-
cite discipulis eius et petro quia
precedet vos in galylea sicut
dixit vobis Et specialiter nominavit
petrum nomine ne desperaret compre-
gatione Et dicit augustinus Dominus ihesus
specialiter istas sanctas mulieres
habere voluit ut sue gloriose re-
surrectionis essent testes primi et
nuncii quia ferventius christum ama-
bant nec ab eo declinabant do-
nec suum spiritum deo patri commendabat
Et eciam nobis in exemplum quia tres sunt
testes vere resurrectionis spiritualis
scilicet amotive peccati Primus testis est
magnus affectus spiritualium bonorum
que notatur in maria magdalena
Secundus testis est victoria omnium tempta-
cionum que notatur in maria iacobi que
interpretatur luctator Unde dicit apostolus
Qui voluit pie et religiose vivere
superant animas suas ut scilicet ani-
mose resistant temptacionibus
quibuscumque Tercius testis est
tranquillitas consciencie ut scilicet nullo
inquietetur peccato quod notatur in maria
salome que interpretatur pacifica Beati
pacifici Quia in consciencia omne est omnibus
temptacionibus vile esse et
magnum affectum ad divina et ad
spiritualia habere Est verissimum
argumentum spiritualis resurrectionis Et sic
habet summa evangelii Dubium primo

Viderunt iuvenem:

Videmus quod quanto virtutes sunt
nobiliores tanto nobiliorem
actum producunt Nam sol qui est
fons luminis producit radium
clarum per quem totus mundus
illustratur Rosa que est flos florum
producit odorem suavem in quo
homo recreatur et delectatur Cor
quod est origo omnium membrorum
est primum vivens et ultimum moriens

pduxit virtute forte per quam totus
homo defendatur Cum igitur dns
ihus sit vere nobilissima quia
verus dei filius ideo hodie resurrexit
amictus ut sol eterne claritatis
Quia totum mundum illustravit Ideo
dixi viderunt Resurrexit ut
rosa eterne amenitatis Et totum
hominem reparavit ideo addidi vide-
runt iuvenem Resurrexit ut cor
omnis virtutis cuius virtute hostem
debellavit Unde viderunt
istum iuvenem sedentem ad dextris
Primo dico dns ihus hodie
resurrexit amictus ut sol eterne
claritatis quia totum mundum illustravit
Unde li sap. dicitur Candor enim lucis
eterne Unde omnes nos gaudio
replevit Videmus enim quod mortuo
dei sine solis fulgore flores apparent
ut in fluxu roris de celo re-
parant Sic sancti patres qui
fuerunt mundi flores post tamen
unde Ut in cant. dicitur flores
apparent in terra nostra hii flores
sunt in nocte i. in tenebris lim-
bi Sed oriente sole scilicet cristo i
sua resurrectione pre gaudio appa-
ruerunt corda eorum et in fluxu-
dine gratie reparant Ut ys. ait
Ambulantibus in regione um-
bre mortis lux orta est eis Et
merito gavisi sunt quia in illo lumine
viderunt eis celum apertum per morte
xpi Et quod per resurrectionem potuerunt
exire limbum et per ascensionem
intrare celum Secundo mortuo diei
aves incipiunt cantare Sic in
resurrectione xpi aves celi scilicet sancti
angeli cantaverunt Ihesum queritis
nazarenum crucifixum surrexit
non est hic Iste aves sunt
columba noe i. dei filius portans
ramum olive virentibus foliis
ostendens quod xpus per suum sanguinem
pacificavit deum et hominem an-
gelum et hominem Tercio in ortu
diei leo trepidat timore percussus
Sic in xpi resurrectione dyabolus tre-
muit Ideo quod xpus eum superavit
et infernum ligavit Ut ultra
nulli homini nocere possit non pre-
nec per alios nisi volenti Ut
greg. dicit debilis est hostis ne-
minem vincit nisi volentem
Resistite ei et fugiet a vobis
Qui cum semel vincitur non nisi
cum pudore recedit Quarto in ortu
diei margarite solidantur sed
nocte adveniente mollificantur
Sic nobiles margarite scilicet sancti
apostoli in xpi passione molles et
timidi fuerunt Quia relicto dno
omnes fugierunt sed in ortu solis
eterne claritatis scilicet in xpi resurrectione sunt
in fide confirmati in tantum ut non vita
non morte potuerunt separari Apostolus Quis
nos separabit a caritate que in xpo est
neque mors neque vita Quinto in
ortu solis corda hominum letificantur
Sic cum sol iusticie s. xpus oriebatur
in sua gloriosa resurrectione omnes merito
gaudere debemus Ut ecclesia dicit Hec
dies quam fecit dns exultemus
Et merito gaudere debemus quia hec
dies triplici lumine est illustrata
scilicet angelico historico et divino Primo
angelico Nam angeli hodie
in tanta claritate apparuerunt quod custo-
des sepulchri quasi mortui effe-
cti sunt Angeli enim antequam quinque
milia annorum sunt creati et tamen
in iuvenili etate apparuerunt

ut ostenderent q cu deo in celo nullus
senescit et ut ostenderet xpm
clarificatum resuscitatum a deo pre
qua eciam clari^tate^ clarificab^t^ in corpe
et aiam qui sp̄ua^r^ cu ipo resurrex
erunt a morte pcti resurrex^t^ enim
in etate qua adam creatus est et eciam
clarificabit eos in qua eciam etate omnes
resurgemus in ultima die Tercia tam
clarus angelus apparuit ad ostendendu
q nullus pfecte resurrex^t^ a morte pcti
sp̄ua^r^ nisi qui ulteri^9^ in lumine
gre ambulat sic filius lucis Unde
d^r^ apo^9^ Aliqn fuistis tenebre
nunc aut lux in dno ideo ut filii
lucis ambulate in omni iusticia
boni^tate^ et veri^tate^ ut s. sitis iusti
quo ad deum boni quo ad vos et
veraces quo ad omnes homines Con
tra q faciunt filii tenebrarum in quibus
nulla est iusticia q publice pccant
pe iniusti punient et semen im
piorum pibit In quibus nulla est boni
tas quia in se ipis semp habent
remorsum sciencie Et nulla veritas
q fleverunt contra eternam veritatem
Und pb d^r^ omnis homo mendax
Umbra bn videbitur q modo
omnes pmisimus nos velle emen
dare et ulteri^9^ deo servire Sed
heu tarde incepimus cicius re
tidivias tarde confessi sumus et cicius
pccamus Unde Tria sunt q apto conf
todunt s. pudor dolor et timor
Unde si homo cogitaret ecce i
brevi cu pudore et cu cordis
dolore confessus es et in magno
timore fuisti toto anno Unde si
sic mortuus esses dapnatus fuisses

Sed quia nunc aptus liber factus
es ideo caveas a recidivo ne fiant no
vissima fiant peiora prioribus
Sed maior ps hominum facit sicut ille q
quidam sub isto sacerdote tempe qui intra
se cogitavit stare in mundo et
amando nō magnā impossible est
Und adam q̄ris in deserto et ibi solitarius
vivam deo Qui cu desertum intrauit
quaquam audiuit et xxxii mansit
nuit Et sic cogitavit semp audi
vi quociens pmanice ab quaquam
tu and^t^ tot annis supponere debz
Adque esse fine castigare me
tot annis in heremo ostendar i mundo
et xxx annis vivam ad placitum et
certis duobus annis agam pniaz
Et sic rursus est in mundum et in
cepit duobus annis et mortuus est
et dapnatus Qui si in bono p
severasset mortuus non esset nec dap
natus Et sic cu Job dicere potuit
Expectavi bona et venerunt
michi mala expectavi lucem et ve
nerunt in tenebre Secundo prin^r^ 2º
hec dies illustrata est lumine bea
tifico q lumen illuxit in omnibus
qui cu xpo resurrexerunt Qui
eciam fuerunt veri testes xpi ihu
resurrectionis q non fuisset nisi
veraciter resurrexissent et cu xpo
in stola immortali in celum ascen
dissent Tercio hec dies illustra 3º
ta est lumine dnico q xpus surrex^t^
corpore glorificato qui licet i nata
sua nocte sicut diem illustravit
tn obumbratus fuit nube mor
tali Und deus pr ait p ezech

Solem nube tegam Et sic i nti
no pfecte mdu illustruit s3 hodie
pfectissie qz fidem illustrauit et
9firmauit sine qua impossibile
est place deo Sed dicebat dns ihs
ricatrices vulnerum suorum in corpore
suo habuit quod est clarificatus fuit
dicebat qp h9 signa fuerunt ei i
magnu decorem Et thomadu
bitante in fide 9firmauit et p
9ns omnes nos in fide et resur
rectione illustrauit Scdo ricatrices
vulnerum reseruauit ut in extitu
dine mltoru in extremo iudicio
9fundet dicendo Ecce hoiem p
nob crucifixum et vulneratum Qui
multis mltoribus dixit ego sum hos
tium p me siqs intrauerit saluabit
s3 quia intrare noluistis io nec
modo intrabitis Jte qz maledicti
in ignem eternum Scdo xpus dns
ihus hodie resurrexit ut rosa
eterne amenitatis ut omnes hoies
retraheret odore eterne dulcedinis un
ioh. sub ecce stans ait odor tuus
dne bonus eternas 9cupias exci
tauit in me Quia vtqz dicitur de
amara crucis radice pullulauit
rosa vite q amissa rosa de te
rra virginea fuit pro nobis exorta s3
in arbore crucis tota fuit arefacta
ut penitus nullam videbat hre
virtutem nec decore nec odorem
Vnde tm in resurrectione facta est
rosa amenissa in celo recreans
et delectans omnes angelos et
scos et electos Et hic quartum rose
ihus in sua resurrectione quia
rosa est clara in mtoe agilis

in odore impassibilis infractione et su
tilis in actione Pmo et ihs xpus
amena rosa hodie clarificatus est
qua clarificatione clarificabuntur omnes s
cificatos in corpore et aia Vnde danielis
xij. dicitur fulgebunt iusti sicut sol in
9spectu dei ymo septempliciter sole
clariores s3 dapnati erunt nigri
ut carbo Ps. denigrata est facies
eorum sup carbones Vnde sicut car
bo igne clarificat sic dapnati ig
nem infernali clarificabunt Scdo
rosa ihus fuit et est agilis in
odore qz facit corpa electorum agi
lia ut ubi spes volat illuc pting
eit et corpus Sic et corpa dapnator
erunt agilia in ictu oculi in infernu
descendunt Tercio flos ihus fac
tus est hodie impassibilis et fa
t
corpa omnium electorum i passibilia
vnd aug dicit Si corpus clarifica
tum ponet in medio inferni
nichil pateret In pntiu omnes ue
rant dicunt Angustie sunt mi
vndiqz s3 in celo omnes dicunt
quando cendedit me Et in infe
no omnes dicunt circumdederunt
me gemitus mortis dolores infe
ni circumdederunt me Quarto iste
flos factus est subtilis et facit
suos electos ita subtiles ut nil
obsistere eis possit Vnd multa
dic resurrexit de sepulchris
clausis Sic xpus Sic et dapna
torum corpa erunt subtilia pene
trites petras non pmanebunt
nisi in inferno eius ignis pene
trat corpa et aias eorum

Si igit desideam⁹ fieri d'nus
electoru plantem⁹ in nob rose
ytriq̄ ꝑet⁹ p'mo dai·ᵗᵉ ut simi
m⁹ semp eeni et puri in ꝯstia
d· cu apto Nichil michi ꝯsci⁹
su s; in hoc no iustificat⁹ su d'z
cu puritate ꝯsc'e req'rit⁹ op⁹ iusti
dine vnu sine alt'o no sufficit
ad salute Sc'do req'rit ut sim⁹
agiles ad oia dina et spualia
Seneca Juueib ad honesta a
gilib signu est fute pbi· S; qz
iuuenib in xº· sum modo facti
omb ve dicsi Pn· d'ᵗ· Si iam
mib in odme fuisti et no pro
fecisti nomiciu te reputa Et
hu⁹ di· sut ta signa Pmu si
adhuc sup peccib ꝯmiss nllam
recepisti spualem ꝯsolacōem
Sc'dm si adhuc nllam sent⁹
mite nona dhocoz Terciu
si dimisisti incepcoīb dhocoīu
et affecco Nam qui incip̄t
deo viue p'mo habz magnu
affectu ad oia dina est ꝓmpt⁹
et parat⁹ Eciā si plura posset
pati se exhibet Unde dns
ait si in vidi hoc faciunt
marido quid fiet q· d· Si in
cipieb no ess devot⁹ et affec
tuos quid faceret cu dhoris
arescet et in xº· tepesceret
Unde qd' prior accessit ad sim
petru d· sancte pr dic michi
qd faciam ut pfect⁹ homo esse
fiam Unde pr Sicut incipib
sic pseuerab et pfect⁹ homo
eib qº bon⁹ incept⁹ bono fine

claudit⁹ Tuc p'mo pfectio attingit
Nam p'ns uita no est nisi via
qua ad p'riam ꝑgitur s; nuqua
pficit nisi adepto t'mino Sz d'
Aug' Inspice q' temporib veloci
tatem vite brevi⁹ᵗᵉ mortis certi
tudinem et hoīb incitudme et
morti eternᵗᵉ sic no tepescib
s; semp pficib donec pfcom attig
Tercio sim⁹ impassibiles i· Toleb⁹
adusis patientes Seneca Pacie
d'ᵗ Nam pfectu op⁹ opat Bn
Bigmu nllis pfeccoīb e mpa
ciencia Di em h'o act Nam mtas
tribulacoēs ꝯ nob intre regnu
dei Neℓ miru qz lucas d'ᵗ oportu
xpm pati et ita intrare glam
sua qui tn no peccauit Sz quia
nob tam multip'r peccaui⁹ io ꝑ an
gustias et tribulacoēs ibim⁹ d·
mdw h'c patim' q' peccauim⁹ in
frem nrm ihm xᵐ Sc'dato
sim⁹ subtiles i· humiles ut sc'
in spu humili et fmiam⁹ deo Et
cu fecim⁹ oia que posstu⁹ dica⁹
serui inutiles sum⁹ Nō no nob
dne no nob s; noi tuo da glam
Seneca oia opa opat⁹ es in nob
dne opāris em' in nob velle
et pficere Rogem⁹ ꝯ dnm nrz
ihm xᵐ ut det nob ꝑ gram
sua tri deo viue et fine ut
ꝓ vite mortis et resurreccoīb
ei⁹ meam saluari Qd nob ꝯce
dat pr et filius et sps sanct⁹
Amen Z feria sc'da p⁹ pasche
p'mo thematib introductio

Surrexit dns vere Luc
ultimo. Sicut est in na
tura sic suo mo est in spualibus
Sed sic est in na qd psona que
de infirmitate sua qualuit et qi
amore resurrexit vivere si sanus
viuere cupit debz ordinate viuere
Nam ordinata vita magis qservat
acciduo Sic spualiter dico omes
pctores isto sacro tempe tali facto
amore pcti resurrexerunt p opa
pnie Sic d' apo Conualuerunt
de infirmitate sua et fortes facti
sunt Nc requit q habeat ordi
nata vita Vn apo Vive ado
sut ordinata sut Et d' aug Hoc
est ordinata vita ut ho semp
sit duotus ad dm et pmptus ad
omia dmā Ordinata vita est ut
homo semp fugiat occasiones
pcti et ut nuqua qsentiat pcto
mortali Si aut qtingeit ipm
peccare exqz infirmitate humana
aut qcupiscencia statim resur
gat ut secius viuat Ordinata
vita e ut ho semp moderate
viuat in cibo et potu Ordina
ta vita e ut ho semp sit benig
nus et pacificus ad domesticos
et pius ad paupes et misericors
ad extraneos amicabilis et in
qversacione exemplaris et oibus
humilis Et nulli dubium qn tal
ordinata vita qservat acciduo
Unde cantic in Cantic ait Expo
liaui me tunica mea quo modo
induā illā lavi pedes meos
quo modo inquinabo illos q. d.
amore ihu xpi denudaui me ab
antiquo homie cu suis actibus
et depauaui me affectu et volu
tate ab omnibus pctis Deo qt
qua racione iterum inquinare me
vltra michil restat nisi viuere et
seruire deo meo Et sic verificat
Surrexit dns vere no solu in se
in suis mebris qz viuit in
aiabus nostris Sermo:
Surrexit dns vere: Licet
sapiens dicat omes sole
qfortati sunt sic Tame discip
xpi quibus erat cor vnum et
aia vna et qsoles in fena di
lcione Tn seipsos mutuo qfor
tare no poterant in maximo dolore
eorum In quo fuint d' passione
et morte xpi Et etia pmmo ti
more ppe vite Sciebat enim Iu
deos qvenisse no solu xpm
velle occide s etia disciplos et
omes amicos suos et omes sibi
adherentes Sz ut aug d' q
deus adeo bonus est q nllm
pmittit malu qn exeo sciat
elicere bonu Scit enim cor inimi
ci suis mutare in cor benignu
et co timidu in cor gaudiosu
Sic et disciplos timidos po
tuit face gaudiosos Breuit
deus est tm esse bonitas
est tm na suauitas est tm
ipm misereri est semp et pce
Sz ipm boni est qmunicare
Nam ut dyonisius d' bonu e
sui ipius diffusiuum Ipm aut
suauit est in fine ut degus

taunt illi qui dixerunt o quam
bonus et suavis est spus tuus in
nob. Bonus in se a na et suavis
in nob actu. Sed xpm miseré
est semp miserei et parce hand
bonitr et suavitr et misericordia
ondebat dns disciplis suis in
timore et angustia mortis positis
Et hoc in mltis apparitionibus quibus
consolatus e eos post sua gloriosam re-
surrectionem Ut pz in pnti ewangelio
Unq dr quod ipa die resurrectionis
duo ex discipulis ihu ibant ipa
die in castellu noie emaus quod
erat in spacio stadiorum lx a
ihrlm octo stadia faciunt unu
miliare Et ipi loqbantur adinui-
cem de hiis omnibus q acciderant
sz de xpi in novelli passione et
morte Et de mulieribus devotis
q dixerunt xpm a morte re-
surrexisse et se angelos vidis-
se Et cu sic mutuo loqrentur
dns in via apparuit eis in forma
peregrini et cepit cu eis ibat cu ill
s ipi no cognoverunt eum Ados-
ten quod qui quod cupit ihm vide-
re sibi in forma ntr iste debz
esse disciplus xpi Sz dns in jo-
hane dicit In hoc cognoscent o
quod mei estis discipli si dilcem habu-
eritis adinuicem Isti em discipli fue-
runt duo quod deu et xpm diligere
debemus unu sine altero no pt Joh.
Bi quis dixit quia diligo deu et
fratrem suu odit mendax est Nam
qui no diligit fratrem suu que videt
deu que no vidit quomodo pt diligere
ymagine catu et morte xpi videp-

tum sic seipm Sz habenti cu-
vera appet dns qz joh dt deus ca-
ritas est et q manet in caritate in deo
manet et deus in eo Quo posset
verius apparere qua qu sentit in
corde esse Sz cu ihus istis duobus
in forma pegrini apparuit ait illis
Qui sunt hii sermones quos confertis
adinuicem ambulantes et estis
tristes q. d. Vere xpi disci debet
esse hylaris Jacobus dt hylarem
datorem diligit deus sz qui vita et
morte hylariter offert deo Ideo cu
uos sitis xpi disci que est causa
tristicie vre Et rndens unus cui
nomen cleophas aliq dr fuisse lu-
cas dicebat Tu solus peregrinus es in
isrl et hec ignoras et no cog-
novisti ea que facta sunt in ihrlm
hiis diebus q. d. Vere peregrinus
in nllo occupatus nl investigans
nisi ea q dei sunt et vite spualis
Mirror quod te ignorare ea q facta
sunt Unde nescio locu in celo
et in terra in quo latere potuisses qn
tua cognovisses Si in celo fuisset
angeli pacis amare flebant dixi-
isses o boni angeli qui in conspectu
dei patris statis cur fletis Si in
rota solis fuisses vl in aere su-
spensus sol obscuratus fuit et te-
nebre facte sunt in universa terra
Si in sepulchris mortuorum fuisses
monumenta aperta sunt et mortui
surrexerunt Si in petra fuisses
petre scisse sunt Si in inferno
fuisses limbum vidisses illustratum
Mirror quod ubi fuisti cu tua nec
videris nec audieris Ihus re-
spondet que. q. d. de mirabilibus et
mirabilibus dicite que sunt hec di-
catis michi Et dixerunt de ihu

nazarenus qui fuit vir propheta
magnus de quo omnes prophete prophe-
taverunt Potens in opere et sermone
Nam de suis operibus ait moderni
nemo potest hec signa facere que tu facis
nisi fuerit deus cum eo Et de sermone
ait Joh[annes] nunquam sic locutus est homo
Ipse enim magnus fuit in sermone
et opere quem tradiderunt summi sa-
cerdotes et principes nostri in dampna-
cionem mortis et crucifixerunt eum
q. d. Illi qui debebant esse aucto-
res et defensatores nostre religio-
nis effecti sunt primi destructores quia
auctorem vite crucifixerunt sicut
heu hodie in multis religiosis
platis qui deberent religionem
defendere et augmentare qui primi
sunt in ipsis persecutores et religionis
destructores Nos autem sperabamus
quia ipse esset redempturus israel Sed
in tocies nobis predixit sed de ipsius
passione morte et resurreccione sed
nunc tercia dies est hodie ideo
nescimus an resurrexit an non
Sed mulieres quedam ex nostris terruerunt
nos que ante lucem fuerunt ad mo-
numentum et non invento corpore vene-
runt dicentes se visionem angelorum
vidisse qui angeli dicunt eum vivere
Et quidam ex nostris scilicet petrus et
iohannes abierunt ad monumentum et i-
nvenerunt sicut mulieres dixerunt
Ipsum vero non invenerunt Super quo
augustinus dicit Quidam quesierunt ihesum
mane quidam vespere quidam sero quidam
in nocte Mane invenire fuit
facile vespere difficile sero dubi-
tabile In nocte non impossibile Primo
iste sancte mulieres quesierunt eum ma-
ne orto iam sole ideo eum faciliter
invenerunt quia devoto tempore quesierunt

Ps. Diluculo domini diu inveniri potest
Sic mane ihesum querunt qui in iuve-
ntute deo servire incipiunt quia luxu-
riosis et ceteris in eis incipit oriri
Et isti facile ihesum inveniunt Prov.
8. Qui mane vigilaverint ad me
invenient me Secundo in vespere que-
rebant ihesum isti duo discipuli dicentes
mane nobiscum domine quoniam advesperascit
Isti difficulter eum inve-
nerunt Prov. 8. Qui mane vi-
gilaverint ad me invenient me Illi
difficulter eum invenerunt quia eis
dixit eis o stulti et tardi corde
ad credendum in omnibus que locuti
sunt prophete nonne oportuit christum
pati et ita intrare in gloriam suam
Et incipiens a moyse et omnibus
prophetis et exposuit eis scripturas
que de ipso erant prophetie et scripturam
Et tamen eum adhuc non invenerunt quia
eum non diu cognoverunt quando eum ap-
propinquaret castello finxit se lon-
gius ire Sic eciam vespere querunt
eum senes qui stulti et tardi sunt
in omnibus que dei sunt sed astuti
et prompti in hiis que mundi sunt
ideo difficulter ipsum inveniunt
Senes dicunt 1 Ps. Aruit tam-
quam testa virtus mea adhesit lingua
mea faucibus meis q. d. Modi-
cum possum deo servire quia virtus corporis
et capitis defecit Nec possum
orare quia tedet aperire os meum
ideo difficulter deum inveniunt Sed
si senes facerent ut illi duo dis-
cipuli eum invenirent quia dum finxit
se longius ire coegerunt eum dicen-
tes mane nobiscum domine quoniam ad-
vesperascit Sic senes debent
cogere ihesum et ulterius non debent

pcare s bona age in qntu possent
et sic ihm invenirent et cu eis
mansio facerent d. mane nobiscu
dne qm advesperascit q. d. ¶enes
infirmi et debiles sum9 nescim9
hora mortis qn quo vl ubi ¶nde
si sine te pirem filis eterne mortis
essem Aug d. qui sine te vivit
sine te morit et sic deinitati morte
itur ¶t sic ihus intravit cu eis
in castellu et cu recubet cu eis
accepit pane bndixit ac fregit
et porrigebat illis ¶t p̄tinus apti
sunt oculi eoru et cognoverunt eu
in fractione panis ¶t statim eva-
nuit ab oculis eoru ¶t tunc
dixerunt ad invicem Nonne cor
nrm ardens erat in nob du
loqretur nob in via et aperiret
nob scripturas q. d. ¶x motu cordis
et plenitte itineris debuim ipm
cognovisse ¶t sic p gaudio sur-
gentes eade hora reversi st in
ihrlm et invenerunt xi con-
gregatos et eos qui cu ipis
erant d. ¶urrexit dns vere et
narraverunt que gesta erant in
via et q cognoverunt eu in frac-
tione panis ¶t sic p9 q isti duo
difficulter ihm invenerunt ¶er-
tio inserto eu quesierunt apli quos
dubitabile fuit dnm invenire
qz licz apparuit eis tn putabat
spm vide ¶ic serat s. in arti-
culo mortis existentes ipm quereb
Dubitabile e ipm invenire Un
aug ¶uid bono vivere dixit
cu in extremis esse 3fidelis
inveio securus [?] hinc exhibis
ego no su securus ¶enitentiam

semib dare possum non aut securu te
¶nde si vis adubio liberari age
pniam du sanus es et securus es qr
pniam egisti eo tempore q peccare
potuisti ¶ivis pmo peccata dimit-
te qn te dimiserunt securus non es
tene q certum et dimitte incertum
¶ertio in nocte quesierunt eu mi-
lites sepulchri s non invenerunt
¶ic qui pmo p9 morte querit ihm
non enim inveniet ¶uia d aug
dns ihus est in celo p gloriam
in quo inveniunt eu angeli et
sancti et omnes electi ¶t e i mdo
p gratiam in q inveniunt eu boni
et devoti et omnes vere penitentes
¶t e i inferno p iusticiam in q inve-
niunt eu dampnati ¶d qrem9
eum ihm modo hic p penitentia
virtutu et inveniem9 eu post mor-
te in celo p gliam ¶ib sermo

¶urrexit dns vere: Aug
in sermone resurrectionis ihu
xpi sic ait ¶ri mi sollemp-
nitate resurrectionis dni nri
ihu xpi a morte sollempnit cele-
bremus in terris ¶uia resurrectio
anime nre a morte pcti p̄ximas
ibs sollempnius celebrabit in celis
licz aut plres resurrexerint tn
nullius resurrectio colim9 nisi vnius
s ihu xpi qui vere resurrexit
et iam no morit ¶ic licz multi
videantur his sacris dieb a
morte pcti resuscitati p̄ximam
tn d nullo facit ihus festu in
celo cu angelis et sanctis nisi
de illis qui vere resurrexerunt
ut ultra no peccent ¶e quibus
verificet ¶urrexit dns ve

non solu in se s3 et in suis mebris
Sunt aut tria gna hominu qui im=
pfecte resurrexerunt a morte pcti
Primi sunt qui sic surrexerunt
qui videntur quasi habeant spm
vite et tn qui tn in aia mortui
sunt Jo. in apoc. 3 d. Nomen habes
ut vivas et ne mortuus es Et sunt
qui se et confessores decepunt / levia
pcta et omnia sunt confessi quia ge=
lavit essetia 3 reg. Jeroboam ha=
buit filiu infirmu usq ad mor=
te et dixit uxori sue conmuta ha=
bitu tuu et vade ad semeiam
pphetam qre an filius nr moriatur
an non pphetam senex fuit et cali=
gaverunt oculi eius Et cu mulier
hec intrasset in sonitu pedu ea no=
vit et ait Cur alia te ondis
quia ego cre su tibi missus malus
ppha quia filius tuus morit Sic
dico tu qui in confessione se aliu
ondis qua sit dicendo omnia pcta
et zelens quia consor in sonitu
uboru novit q difficiter ho=
pt ita simpr vivere ut confitet qn
qu viz peccet Ideo dr ei Si no
es pure confessus peius recedis a
me qua accessisti Ma 3 publi=
cani et meretrices pcedent vos
in regno dei Ambrosius eze. 3a di
Omnia lata equalis est dns equi=
tas Secundi hec resurrexerunt sicut
samuel in cuius psona dyabolus
apparuit ac si samuel resurrexisset
Tercii sunt qui integre surrexerunt
de quibus eze. 3a. dr Eduxit
me dns in spu et inposuit me
in medio campi q erat plenus
ossibus mortuoru erantq multa
valde et sicca et pphavi Et ecce
commoto et accesserunt ossa ad os=
sa et sup ea nervi et carnes ascen=
derunt et extensa e in eis cu=
tis et spm no habebat Et reqo
unus surrexit post aliu sz ossa ad
ossa depo nervi depo carnes et de=
mu cutis et tn no vixerunt
Sic modo multi imperfecte resurrexerunt
quia mebra qdam possunt relinquerunt
quidam capud et mentes ut superbi
melioes se aliis estimantes Jnvi=
di iracundi blasphemi relinquerunt
linguam Rapaces manus suas quia
no restituunt male acquisita Ebri=
osi totum corpus suu luxuriosi cor
suu Ideo hec spm vite no hent
Tercio resurrectio est vera sz eciam
qui ad tpus credunt et in tpre
temptacionis recedunt Isto sacro
tempore crediderunt pcm esse pctm
io sunt vere confessi Sz qr nunc
instat tpus temptacionis io ado
recedunt sz recidivare Hii resu=
rexerunt ut lazarus qui iterum
fuit mortuus Sic et ipsi iterum pec=
cant et fuit novissima peiora
prioribus Sic fuit unus q dilexit
una noie marza qui confessus
et contritus mitus se cogitavit stare
in mundo et no peccare si possibile
esset Ideo vl veniam ad scm petrum
et me emedam Cum igit magn=
is laboribus usq roma venit et
timere inspexisset Multi de
sponsa sua marza cogitavit
an dimittere posset an no Stans
igitur et exclamavit trahe pe...

trahe per te. Deinde quasi sub usp
ptes pias damat the meus the
meus. Sed meus habuit uirtu-
tem adamat que fortis sto pet
traxit qz cursus e ad dilecta me-
tam. Sic etia cotingit ordinati-
bus in scripis dubitatib et dem
adpta redeuntib. Sz tn in hoc di
fragilitate nllus desperet qz dns
ihus dicit: Eum q venit ad me no
eiciam foras. Scriptum enim est: Septi-
es in die cadit iustus et si iniustus
qui faciet malum. Deus enim in sapia
sua in tanta nouit nram fragilita-
tem pro peccatis nris mortuus est et
propter iustificacionem nram resurrexit.
Ut petro dixit: Non usqz septies
sed usqz septuagies septies i. di-
mittas fratri tuo. Certa resurrectio
tm est pfecta de qua dns fe-
stum facit in celo et est illorum
qui ulterius no peccabunt. Apostolus: Xpus
resurgens a mortuis et iam no
moritur mors illi ulterius no dnabitur.
Dicit dns: Angeli in celo de
gaudent qz frater tuus mortuus fuerat
et reuixit perierat et inuentus
est. Et talis resurrectio conformis
e resurrectio xpi. Cuius resurrectio
fuit tres veracit velocit et finaliter.
Veracit nllis decepcionib. Velocit
in nullo tardatib et finaliter
nunquam moriturus. Sic et nra
resurrectio spiritualis debet esse
verax no deceptoria velox et
no tardita finalis nunquam
moritura. Primo xpi resurrectio fuit
vera no deceptoria. De qua apo
ad cor. Tradidi vobis qd et acce-

pi qz dns ihus mortuus e et sepul-
tus et resurrexit tercia die. Sing-
ulariter qz primo exemplo xpi demus
mori spualiter omnibus peccatis et carnalib
per carnis mortificacionem. Itm ut
vnusquisqz vere possit dicere
Viuo ego iam no ego sed viuit
in me xpus. Item. Nullus sepelie-
tur corpaliter nisi prius bene
mortuus sit spualiter. Deinde opotz
sepelliri per omnem tractum gbne
gracionis. Tercio opotz resurgere per
veram vitam ... Hec ta
facile essent facienda cum qb se
et sua bn consideraret. Unde dicit
Gregorius: De facili contempnit oia qui se
semp cogitat esse moriturum.
Legitur q rex pipinus q fuit
pater magni karoli consuluit aliquem
phm. Quid est homo. Rndit phs
homo e mancipium mortis hospes
loci et viator transiens. Est
enim mancipium mortis qz semp ma-
nu sua ducit mortem et nemo
vigilando nec euadere mortem pt.
In omni loco mors homini pnsens
est nec euadere pt qn moriatur.
Scdo hō est hospes loci quia
cum moritur cito ut hospes obli-
uioni tradit. Unde omnes mortui
digni obliuioni traditi sicut ps
mortuus a corde. Tercio hō est
viator no consistens donec veniat
ad locum ppm. Unde enim vita
no est nisi vita no e nisi via
qua ad patriam pergimus. Patet quod
qz homo nunqz quietatur donec
in domum reuertatur a quo carnis est.
Scdo rex consuluit tunc similiter

est homo Unde philosophus similis est niue
de celo cadenti Rose de spinis crescen-
ti et pomo in ramo pendenti
Primo similis est niue Unde sicut
nix statim resoluitur in aquam unde
processit Sic homo de terra factus
in terram resoluitur Eccle(siastici) 10 ho-
mo cinis es Secundo comparatur rose Un-
de sicut rosa mane floret et vespere
arescit et decidet Sic homo in
iuuentute quasi flos habet colorem
In senectute uero palorem Job homo
quasi flos egreditur et conteritur et fu-
git uelud umbra et nunquam in eodem
statu permanet Tercio similis est
pomo in arbore pendenti quod pul-
chrum videtur si cum modico uento
concutitur ad terram prosternitur et
putrescit Sic homo licet appareat sa-
nus tamen semper habet uermem in
corpore vulgariter in dem rugk-
braten qui semper nititur ascen-
dere ad sanguinem cordis quem cum
tangit homo subito moritur Et
volunt phisici quod comesto modi-
co pane in vino intincto ie-
iuno stomacho vermis viribus in
anno omnibus iste impeditur ne nocere
valeat Unde iste philosophus vidit
unum chorisare et nimium iubi-
lare et saltare dixit iste morietur
antequam chorea ista finiatur qui
statim cecidit et mortuus est
et ait ecce iste omnibus preualuit
Tercio consideret quo sustenta-
tur homo in hac uita Unde ut
lumen quod modico uentu in-
flante extinguitur Sic cum mo-
dica infirmitate in hora mina-
lescit totum hominem occidit Etiam
homo se habet in huius quasi exis-
tens in medio inimicorum et pugn-
nans quia interius et exterius
patitur aduersitates corporis famem
sitim frigus calorem sanitatem et in-
firmitatem laborem et requiem et
in omnibus nullam requiem donec
moriatur Etiam intus gerit bellum
quia caro concupiscit aduersus spiritum
Insuper homo factus est de 4or
elementis quia naturaliter sunt contraria quo-
cunque hec unum consideraret leuius
moreretur omnibus peccatis et mun-
danis et commendaret se deo
Etiam memorare nouissima tua et
in eternum non peccabis Cum ergo si
bene vestitu te iactas venustius
vestimentum pannorum decorat
Si pulchritudinem preponas rosa
formosior est Si fortitudinem tau-
rus fortior est Si audaciam
leo audacior est Si cantum philo-
mena in voce dulcior est Si ge-
neris te dignatus nobilior te est
Sed vna propter disce omnibus huius
mori et soli deo viuere Cum sis facto
oportet et te sepeliri sepultis mo-
dica contentus terra sicut cum nu-
dus sumus peccatis et omnibus munda-
nis simus in modico contenti Apostolus
Nichil tulimus in hunc mundum
nichil auferre poterimus habentes
alimenta et quibus te-
gamur hiis contenti simus Ad hoc
hortatur augustinus dicens queram Alex-
xandrum magnum ubi dominium
et reges temporales ubi peccatis
Salomonis ubi delicie corporales

+ in lucerna

Abarel de ubi sunt leales Et ab
omnibus mundi principibus ubi do-
minium verum Ubi possent vnde
dicerent quando spiritus vite me dere-
linquit heu omnia me derelinquent
reliqui quia etiam ne relinqueris ab
eis Secundo dominus ihesus resurrexit
velociter in nullo tardatus Et hec fe-
cit propter duplicem racionem Primo propter fidei nostre
confirmacionem Si enim diucius mortuus
fuisset omnes in fide defecissent
sicut patet in apostolis quibus per xl dies
apparuit post resurrectionem et tamen vix
in fidem conuertit Secundo nobis in
exemplum ut si quis in mortale peccatum ce-
ciderit statim resurgat Unde Cris-
ostomus securus est qui differt
securus non est Cristo Unde in corpore ali-
quis infirmi cum acciderit statim me-
dicum querit curam adhibet pecuniam
expendit Sed de anima modicam
curam habet de die in diem con-
tinuat differimus et cum pax et securi-
tas dicimus subito et in improuiso
recedimus unus alium sequitur et nes-
cit quis primus ibit Et qui primo ibit
dicit ad michi hodie hoc cras tibi
erit Jdo aug dicit ne tardes con-
uerti ad dominum et ne differas de
die in diem subito venit enim
ira dei Aug dicit hac animaduer-
sione percutitur peccator ut moriens
obliuiscatur sui qui dum viueret
oblitus est dei Sic quia nostra spiritua-
lis resurrectio velox Tercio dominus
ihesus resurrexit finaliter nunquam moriturus
Ro. Cristus resurgens a mortuis
iam non moritur Sed aug dicit hem
hem multi tarde exeunt primas

qui modo primi sunt ad lasciuiam super se-
runt corpus saluatoris nunc amplex-
antur corpus leue mulieris Venerunt
ad ecclesiam nunc vadunt ad tabernas
Sic amatores carnis et mundi et
inimici cristi Sic conuertuntur quadragesi-
ma tamquam toto tempore xl ad
festum pasce in honestis ut libidi-
ni carnis indulgeat O misi-
ser in sacramento suscepisti et nunc
susceptum expellis Dicitur in
vnum Nunquam maior honor debetur
resurrectioni quam passioni non minus
resurrectionis tempus exigit quam
passionis patenter ostendit quia penitencia
vera ex sola perfecta consuetudine
deum decipere impossibile est mundum
decipere transitorium est se ipsos met-
ipsos decipere dampnacionis est Sic
quarto vera spiritualis resurrectio finaliter
nunquam ulterius moritura Sic fuit
frater illius qui sepius communicauit et
deum se comparauit semel in se
ait o domine ihesu multociens te sus-
cepi in hospicium cordis mei pos-
ses semel dicere saluus sit hos-
pes meus vel aliquid complacencius spirituale
michi facere Sed cum etiam cogitaret
apparuit ei puer ihesus dicens sal-
uus sit hospes meus benefecisti
quia me digne suscepisti in hos-
picium cordis tui Sed melius faceres
ut digne me retineas et me
non expelleres quam si facis et ego
recipiam te in domum patris mei
Sed cum frater iste dum iubilaret
cum puero isto puer ait dimitte
me ire ad patrem meum Frater
vero non dimittam te si fuerimus

ligam te adime ut nu[n]qua[m] poss[is]
sepa[r]ai a me. Cui puer ait celum
et terra no[n] p[ossu]nt me c[on]tine[re] quo
tu ligares me a[ff]e[ct]e ait. Caritate
vinculum p[er]fectionis quo solo deus
ligat[ur] a[m]e[n]. P[ro]pt[er] do cari[tate]m te michi ast[rin]-
xi m[a]g[is] ut no[n] recedas a me. Qui
ait dimitte me octa die reuertar
ad te et recipia[m] te in domu[m] pr[at]ris
mei et sic puer disparuit. Qui no[n]
viso fe[cit] clamo[rem] afferte funes ut
pu[er]um m[eum] alligam et sic p[er] tota[m]
ebdomada clama[vi]t. Octa die pue[r]
itum ei apparuit in p[rese]ntia aliorum
fra[trum]. Et ait surge veni meca[m]
in domu[m] pr[atr]is mei q[uia] t[ibi] in me[n]te mo-
tus est. Et astantib[us] fr[atr]ib[us] pue[r]
ih[es]us suscepit a[n]i[m]a[m] ei[us] et cum
mag[n]o iubilo angelor[um] deduxerunt
in celu[m]. Ore et nob[is] erit si susce[p]-
tu[m] ih[esu]m in sacro digne retinea[mus]
et p[ro]p[ter] p[e]c[ca]ta no[n] expellam[us]. Feria

Stetit ih[esu]s in ... tercia
medio discip[u]lor[um] suo-
ru[m] et dixit eis pax
vobis. Joh. xx. Sicut
est in n[atur]alib[us] sic suo mo[do] est in
sp[irit]ualib[us]. Nam sic e[nim] in na[tur]a q[uod] sol
stat in medio planetar[um] et o[mn]es
planete recipiunt solem ut ab eo
lumen recipiant ut etia[m] luce[re] p[er]
nocte valeant. Item cor stat in
medio corp[or]is et o[mn]ia me[m]bra re-
cipiunt cor ut v[ir]tute cordis re-
cipiant et sic nat[ur]ale actu[m] suu[m]
p[er]fice[re] valeant. Item radix e[st] in
medio arbo[r]is et o[mn]es rami
recipiunt radice[m] ut a radice v[ir]-
tute[m] recipiant et sic folia et
flores et fructus p[ro]ducant. Item
m[agis]t[er] e[st] in medio discipulo[rum]

et o[mn]es discipuli m[a]g[is]t[ru]m respiciunt
ut sciam ab eo discant et etia[m]
alios doce[re] valeant. Sic sp[irit]ual[ite]r
dico q[uod] d[omi]n[u]s ih[esu]s est sol et[er]ne
clari[tatis] ut sapie[nti]e vii. Candor luc[is]
eterne e[st]. Ideo me[n]te et sp[irit]u in
ip[su]m respice[re] deb[em]us ut in corde
illustremur et ut filii luc[is] deo
s[er]uiamus. Ap[osto]lus: Alia n[ost]ri fuistis
teneb[re] nu[n]c aut[em] lux in d[omi]no ut
ut filii luc[is] ambulate in o[mn]i
boni[tate] et iusticia et ver[itate]. Ite[m]
q[uod] ih[esu]s est cor cui[us] v[ir]tute vi-
uit o[mn]e q[uo]d e[st] in celo et in terra.
Ideo ip[su]m respice[re] deb[em]us ut nob[is]
donet v[ir]tute[m] et fortitudinem
ut p[e]c[ca]tis possimus resiste[re] et bonis
op[er]ib[us] insiste[re]. Ps. ait: D[omi]n[u]s dab[it]
v[ir]tute[m] et fortitudine[m]. Ite[m] q[uod] ih[esu]s
est radix ar[bor]is gr[ati]e p[er] q[ua]m d[ici]t. Cuius
o[mn]ib[us] rad[ici]b[us] p[ro]tensit et arescit
sola vna excepta s[cilicet] dei gr[ati]a
q[ue] et[er]nal[ite]r viresc[i]t. Nam nos su[mus]
rami isti[us] radic[is]. Ideo in ip[su]m
respice[re] deb[em]us ut nob[is] gr[ati]am do-
net mentaliter q[ua] p[ro]ficiam[us] in deo
donec p[er]fectione[m] attingam[us]. Ite[m]
q[uod] ih[esu]s est m[agis]t[er] et[er]ne veri[tatis]
et nos discipuli ei[us]. Ideo in ip[su]m
respice[re] deb[em]us ut eu[n]ctas veri-
tates discam[us]. Ait e[nim] vob[is] vo-
cat[is] me m[agis]t[ru]m et d[omi]ne s[et] e[ste]m
exemplu[m] dedi vob[is] ut que admod[um]
ego feci sic et vos faciat[is]. Ideo
m[agis]t[er] stetit ih[esu]s in medio
discip[u]lor[um] ut sic o[mn]es in eum
respicerent et p[er]fector[um] optine-
rent et p[ro]p[ter] h[oc] pace[m] et[er]na[m]
possiderent. P[er] q[ue]m inductor[um] theut[onice]

in feria 2 resurrectionis

Stetit ihesus in medio: Cogno-
scimus in natura quod numquam fuit tam mag-
na leticia et delectacio in presencia ca-
rissimi dilectissimi. Et tam magna fuit
tristicia in ipsius absencia et separacione. Cu-
tissimi cum ex impedito motibus. Cuius
figura libro Genesis 37. Legitur Jacob patriar-
cha dilexit filium suum Joseph pre
fratribus fratribus eius eo quod in senectute
sua genuisset eum. Isti adorant eum
et vendiderunt eum Egipciis. Pro
nimio dolore repletus nec consolari
poterat dicens: lugens descendam in infer-
num videre filium meum Joseph. Sed
cum audiet eum vivere consolatus est.
Dico ergo quod dolor numquam tam magnus
est in absencia amici quam maius
gaudium erit in presencia scilicet cum amicus
revertitur sanus et vivus. Sic spiritua-
liter dico discipuli domini ipsum super omnia ta-
men diligebant dicens: quis nos separat
nos a caritate Christi? Intantum ipsum ama-
bant quod amore eius omnia reliquerunt
dicens: Ecce nos reliquimus omnia. Et quo-
niam amabant quod minimo momento
sine ipso esse non poterant sine
magno dolore. Et cum ab eis fuit
sublatus captus et in morte ductus
nulli dubium quin perturbati fuerunt in omni-
bus animabus. Primo in vi racionali quia
iste qui est lux omnibus totaliter fuit
obscuratus per amaritudinem. Et unus-
quisque dicere potuit cum Thobie:
Quale gaudium est mihi qui in lumine celi
non video. Secundo in vi irascibili quia iste
in omnibus ipsius fuit consumptus qui
confortat irascibilem ut valeat re-
sistere peccatis et temptacionibus dyaboli.
Unde unusquisque dicere potuit illud
Psalmus: Defecit virtus mea et lumen
oculorum meorum non est mecum. Tercio
perturbati fuerunt in vi concupiscibili quia iste mo-
tus fuit sine quo concupiscibilis non
saciatur neque quietatur. Ipse enim solus
sufficit anime. Sic autem dolor non fuit
tam magnus quin maius habuerunt
gaudium in ipsius gloriosa resurrectione
et apparicione scilicet quando ad ipsos venit
in medio eorum stetit dicens: pax vobis,
ego sum, nolite timere, quasi diceret: ego sum
lux illuminans racionem, ego sum virtus
confortans irascibilem, ego sum bonum
sacians concupiscibilem. Et sic tam
fuit gavisus ut omnibus dicere possent:
Secundum multitudinem dolorum meorum
in corde meo consolaciones tue leti-
ficaverunt animam meam. Et hoc est quod dicitur
in themate: Stetit ihesus in me-
dio discipulorum suorum et dixit
eis: pax vobis. Augustinus: Tamquam bono
pacis omne genus bonum et virtute
includatur. Ideo dominus ihesus quando
discipulis suis post gloriosam resurreccionem
apparuit semper donum pacis eis ob-
tulit. Pax enim est pietas et consciencie tran-
quillitas mentis et gaudia omnium.
Tantum enim est bonum pacis ut in
terrenis et in racionabilibus nichil melius
possit inveniri. Omnia enim animalia
pacem querunt. Aves sursum volant,
bestie in desertum festinant, repti-
lia in terram se abscondunt, pis-
ces in profundis se mergunt.
Multo magis optimum nobis est
pacem donum. Ideo specialiter dominus ihesus
donum pacis obtulit dicens: pax vobis,
ego sum, scilicet pax eterna. Nolite ti-
mere. Unde David ait: Non timebo
mala quoniam tu mecum es. Contra

bati int et conteriti sunt discipuli qui
stimabant se spm vide quibus dns
ait Quid turbati estis et cogita-
tones ascendunt in corda vestra q. d. sp
cogitaciones malas et fatuas corda
non sunt tranda nec est cogitare spm
vide tm psona ipa videtis Vide-
te manus meas et pedes meos quia
ego ipse sum qui pependi in cruce
et iacui in sepulcro Palpate et
videte quia spus carnem et ossa non
habet sicut me videtis habere Et
sic ondit eis manus et pedes ut sic
visis cicatricibus crederent et cognos-
cerent eum Dic sm greg. xxvi mlta
fuit qui putant resurrectionem divi-
nas et angelicas fantasma esse
Quibus ondit cicatrices vulneru
manuum et pedum Inmittes eis
infirmitate et paupertate adversitate
et tribulacoz Si deum noluerunt
cognoscere in prosperis saltim cognos-
cant in adversis q. d. Si non voluerunt
cognoscere manus plasmatores et
redemptores saltim cognoscant
manus punitores Si non movet
creacio et redempcio saltim moveat
punicio pns et futura Adhuc aut
illis non credentibus et mirantibus
pre gaudio ait Habetis hic
aliquid quod manducetur At illi obtu-
lerunt ei partem piscis assi et
favum mellis Et cum manducasset
coram eis sumens reliquias dedit
eis Et sic resurrectoz eius vera
ondit auditu quia ait Pax
vobis visu quia ait videte ma-
nus meas et pedes meos Et tac-
tu q. d. palpate et videte quia

spus carnem et ossa non habet ut
me videtis habere Et gustu quia
partem piscis comedit Et postquam
se omnibus sensibus adgnoscendum
se exhibuit ait Hec sunt verba que
locutus sum vobis cum adhuc essem
vobiscum s. ante passionem meam
quoniam necesse est impleri omnia que scripta
sunt in lege moysi et prophetis et
psalmis de me Et aperuit illis sensum
ut intelligerent scripturas q. d. Quoniam
sic scriptum est oportebat xpm pati
et resurgere a mortuis tercia die Et
que et predicare in nomine eius penitenciam
et remissionem peccatorum et omnibus gen-
tes Et iuo dicto ut Joh dicit Insuf-
flavit et dixit Accipite spm scm
et quorum remiseritis peccata remit-
tuntur eis: Sequitur sub primo:

In parte cironi ondit quod dns ihs
post suam gloriosam resurrectoz tria
in se habere consuevit scz In medio
discipulorum suorum stare pacem eis
offerre et ipsos tristes consolare nobis
in exemplum post greg. dicit Omnis operi
acio est vera in Christo Unde in
omni vita vera debemus medium te-
nere Pacem cordis servare et tristes
infirmos et pusillanimes consolare
Primo debemus medium tenere quia sm
philosophum extrema sunt viciosa medium
tenere beatum Dns noster ihus semper
medium tenuit In etrnitate quia
media in trinitate psona In virtute
temporali quia in medio duorum ani-
malium positus In vita quia in medio
discipulorum fuit q. d. Ego in medio
vestrum sum sicut qui ministrat!

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

In morte quia in medio latronum crucifixus
est mortuus est. Post mortem quia in medio
terre positus est et sepultus est. Et
post resurrectionem quia venit et stetit
in medio discipulorum et dixit pax vobis.
Teneamus igitur et nos medium
in omnibus virtutibus. Nam omnes vir-
tutes circumdant duo extrema que
sunt viciosa. Perfecte autem virtutis est
medium tenere. Sed qui ad dexteram
vel sinistram declinant non virtutes sed
vicium eligunt. Insuper ad oculum videmus
quod vicia assumunt velamen virtutis
que tamen magna vicia sunt. Cum enim quis
sit corpus suum delicate fovere discre-
cio reputatur cum tamen sit nimia compla-
cencia sui ipsius et superbia magna.
Et cum quis sit multa loqui affabi-
litas dicitur que tamen sine peccato non transit.
Socrates me locutum fuisse penitet
tacuisse non. In multiloquio non de-
erit peccatum. Cum quis sit sua avare
retinere provisio dicitur cum tamen avaricia
sit. Cum quis invidet aliis dicendo
ille facit hoc, iste hoc, iusticia dicitur
cum tamen malicia sit et iniquum iu-
dicium quod soli deo est commissum. Cum
dicit ego iusticias iudicabo. Secundo
necesse requiritur virtus medium tenens
verum a falso discernens. Ne quis lucem
tenebras et tenebras lucem re-
putet. Et ne angelum sathane
pro angelo lucis recipiat et ne spi-
nas rosam et ne paleam granum
et ne falsum verum et ne malum bonum
dicat. Virtus enim una est medium
tenens. Ut videmus prudencia
circumstant duo extrema. Aut enim
homo vult esse nimium supersticio-
sus et astutus aut remissus aut
semifatuus. Prudencia tenet me-
dium. Aristoteles impossibile est prudentem
non esse bonum. Bonus autem et prudens
est. Cum tenet medium in faciendis
et obmittendis. Item iusticiam circum-
dant duo extrema scilicet nimia iusticia
que est crudelitas et nimia pietas
que est remissio. Iusticia tenet medium
sciens quod iustus dominus iusticias di-
lexit. Unde cum pharisei vellent la-
pidare adulteram per legem et iusti-
ciam Cristus tenuit medium
sciens quod in ipsis fuit crudelitas.
Sed in Cristo fuit misericordia. Io. libe-
ravit eam penitentem. Item forti-
tudinem circumstant duo extrema. Aut
enim homo de virtute propria presumit
aut omnino ociare vult. Fortitudo
tenet medium quia committit omnibus
se quod decet. Gregorius quia apostolus dicit. Non
nature obsequium verum humanum
dico propter infirmitatem carnis. Item tempe-
rancia circumstant duo extrema scilicet
gulositas et nimia parcitas. Tem-
perancia tenet medium quia utitur
cibis et potibus ad necessitatem non
ad voluptatem. Hugo de sancto Victore dicit.
Cum qui se nimis ingurgitant ini-
micum domesticum cibant. Cum nimis
nimis parce sumunt spiritum cum carne occidunt
sed qui moderate sumunt carne
spiritui servire disponunt. Item fide
circumstant duo extrema scilicet du-
ricia ut quis nimis durus sit
ad credendum ea que fidei sunt et
veritatem. Aut nimia
levitas quia credit facile que sunt
contra fidem. Sed fides tenet

me^m cred^t que sut credenda et re-
spiuit incredibilia Iacobus d'm sine fide
inpossibile est placere deo. Item spem
tirr [illegible] duo corma [illegible] psump-
tio et desperatio. Spes tenz me^m
Sicientes id est Nullus q sperauit
in dno confusus est. Spes bona no
confundit bn sperat q bn viuit pb
Spera in dno et fac bonitatem. Viui
male viuit sperare bona no pt
Unde Job qui tn bonus fuit ait
Sperauit lucem et venerunt michi
tenebre expectaui bona et vene-
runt michi mala. Et patz q omnes vir-
tutes tenent me^m ac optimum pt
solam caritatem q nescit medium
Unde modus diligendi deum est sine
modo caritas nullum vult scire me-
dium in tercia et dilectum ihm omnia
qm^m tn aduersa et ardua pene-
trant ut vnu tn dilecto ihu
existat Exemplum legitur de tribus socijs
in silua euntibus in campis qui
tm vnu panem habuerunt q tn
esurirent Iste q panem portauit
ait partibus si diuidimus inter presbiteros
no suffic nobis totus Dabo g^t bonum
consilium ponamus nobis dormitum et
qui habuit melius sompnium
solus panem comedat Et hoc pla-
cuit eis posuerunt g^o se dormitum
Iste qui panem habuit medium
tenuit quia alijs dormientibus ipse
panem comedit. Mane facto ait sur-
gite et dicamus sompnia Primus
ait partibus michi debetur quia
sompnium optimum habui postquam
incepi dormire statim angelus

meus duxit me in celum et habui
tm gaudium et delectacionem eciam
si habuissem optimum cibum michil come-
dere potuissem. Secundus ait ego
habui pessimum sompnium quia postquam
quam incepi dormire captus fui in
infernum et tanta passus fui tormen-
ta q comedere no potuisse eciam
si omnem cibum mundi habuissem.
Tercius ait in medio sompnium posui me
dormitum affuit angelus meus et
duxit me ad portam celi d. Iste i^e
socius tuus tm habz gaudium q
no patitur esuriem Deinde duxit
me ad portam infini d. iste iste
tantum patitur penam q michil co-
medere pt vade g^o et panem
comede q et feci. Sic no et
nos medium teneamus inter celum
et terram sicut ezechiel qui ait
Leuauit me spiritus inter celum
et terram quia dum in mundo
viuimus celum intrare no possumus
Quia ibi tm^oo sunt angeli
et isti vero in terra permane demus
quia ibi sunt peccatores Teneamus igitur
me^m ut de terra michil queramus
nec affectamus nisi alimenta et quibus
tegamur et toto cordis affectu la-
boremus ut post istam mortalem vitam
eternam vitam possideamus Et in isto me-
dio cibat esurientes aia sanctis
meditacionibus deuotis oracionibus et
bonis operibus Secundo principaliter dns ihs
docuit nos habere triplicem pacem
scilicet cordis oris et operis Cordis
quo ad nos oris ad proximum operis
ad deum De pace cordis dicit
apostolus Pax dei que exsuperat

LXV
in ... p. 9.

omez sensu custodiat corda vra ut
sz sint pacifici Cor aut pacem
habet qn nullo pcto inqetat Crisos
dicunda habet pace in corde sed
no in cope ut illi q mo pfecte in
deu sunt qusi/ D cu aplo Nich
michi qscius su s in hoc no ius
tificatus sum/ Vnde oz cottidie o
pus cstigac et qoritac donec
iustificent Alij hnt pace i cope
s no in corde ut sut mudani et
carnales hoies Luc dr Laudaui
leticias hom dicud melis sboelo
qua comede bibe et late viue
carnib delicijs femi zc s cor eoz
no habet pace in hui di/ ppter
remorsu qstie Cu ps dr Cor meu
qtbatu est in me Alij sut q n
corde n cope hnt pace ut sut
dapnati ysa Cerriuet dub alie
nis qui no dat pace die ac
nocte Alij uo hnt pace cordis et
corpis ut sut saluati/ D hec re
quies mea in sclm scli hic habi
tabo s in eterna pace Dr q apos
Pace sequi et scimonia sine qb
nemo videt dm Ccclo heamus
pace ocib pcq apo Vnusquisq
loqt pace cu pximo suo et deus
pacis eit vobiscu Omb em vnu
copus sumus in xo sin li alter alteis
mebra Ess aut qt nam vnu
mebru esse qtra a s sic et i cope
mistico nulla dz ee discordia sed
maxim fcna qcordia ubioru et
opium Et si hoc debz ee qmr in
omib in hoc mag dz ee inter
qincratos nisi veissarent ill
ysa Ve nob qui debetis in sclt
uita etna merei et memini
mortez melis tib est qp se mu

tuo nuqua vidissent Legi qp qda
valde impacificam habuit uxoz
hic volens eam benigna facere
ait Vadamus sl ad balnen nale
et habeamus bona uita Cu eu
nauigio irent/ exorta e magna
in tempies ventis naue agita
tib ita qp gubnato clamauit
omnia qtina pcite ext naue
aut submergam Iste aripuit
uxorez sua et pcit in aqua
Gubengto ait no dixi hoies
ext pice s onera qtina/ Iste
rnd/ mnei te michi qtius fuit
in naui qua uxor mea xx ie
anis nuqp pace cu ea habere
potui Tempestate sedata qsuit
eam in aqua qsri d s sursu cont
fluxu aque qp cu alij vidisset
Dixerut mira lib vir eb pu
tab qp sursu fluxit/ Rnd vimo
In omi uita qtria uita ubib et
factis io cdo eam p9 morte esse
qtriam In nocte seqnti hic fuit
raptus ad potam celi stans et pul
sans ad ianua Ctus petrus cla
uier venit q suit qb na ibi es
Iste rnd ego sum Ccto petrus
ait q bn ueisti uxor tua ecia
hic est qp andies rnd et ego
celu nuqp intbo Ego vixi cu
ea xxx anis bona diem nuqp
habui et si mo celu intrem
in etnu pace nuqp haberem
Et sic recessit celu intrare no
luit Certo heamus pace in
opib quo ad pxim ut oia bona
opa ordines ad qne bom Unia
bn d Virtus qnto qmior tato
virtuosior Crisos ubi dcte congre
gati sunt in fcna dilcone noue

sunt in uno et unus in noue Et
unusquisque habet xxx octabus xx
aues xx maris: quia omne bo-
num quod faciunt ad ynum bonum ordina-
bunt Et Item pacem diligit deus
ut Beati pacifici quoniam filii dei voca-
buntur In cuius signum cum puer ihesus fuit
natus angeli cantaverunt Gloria in
excelsis deo et in terra pax hominibus
In uita xpus predicavit pacem hiis
qui longe et prope erant Et discipulis
dixit In quamcumque domum intraveritis
primum dicite pax huic domui et
omnibus habitantibus in ea Et si ibi
fuerit filius pacis requiescet super eum:
pax vestra In morte exo pacifico cor-
de et ore oravit pro Dimitte illis
quia nesciunt Post mortem stetit in medio
discipulorum dixit pax vobis Jo. apostolus
ephe. 4 solliciti servare unitatem
spiritus in vinculo pacis quia ubi pax
ibi deus In pace factus est locus eius
Et in ascensione ait pacem relinquo
vobis pacem meam do vobis Sed heu
peccatores nullam habent pacem quia vi-
dent deum super se quem offendunt
io habent timere dyabolum inferius se-
cum finierunt Jdo habent horre-
onstiam propriam intra se murmurantem
quam oportet sentire mundum extra se
quod senciunt persequi et seducere Jdo
necesse habent orare in Bern. Di. be-
nigne domine ihesu et sta in medio nostrum
et dic nobis pax vobis nam in an-
gustiis est cor nostrum propter peccata
nostra Et respondet dominus Si pacem
meam desideratis peccata abiciatis
et ultra non admittatis precepta
mea servata michil gratum deum et
proximum facite et deus pacis erit
nobiscum Tercio quare exo locorum

debemus infirmos et tristes homines
visitare et consolari Apostolus Consolamini
pusillanimes suscipite infirmos apostolus d. Quis
infirmatur et ego non infirmor q. d.
Beati possunt sibi compati Et sapiens dicit
Melius est ire ad domum luctus quam
ad domum gaudii In illa enim domo dei visitare
mus In isto non perdimus Nam in infirmo
videmus quam cupiamus corporis crescere
et amaritudinem mortis virescere Jdeo
oportet cogitare ad quem finem omnibus
delectacionibus carnis tue consimilis huic
infirmo eris Item videmus eum in
lecto an nobis iacere et per infirmitate
non posse resurgere Jdeo oportet cogitare
ad quem finem omnibus superbia tua con-
similis isti eris Et videmus quod non
comedere non bibere potest oportet eum mori
fame etiam si haberet omnia bona mun-
di Ad quem igitur finem omnibus avaricia
tua cum similis illi eris Et heu
multi sunt qui modicum compaciantur
infirmis Jdeo dicit Jacobus Judicium sine
misericordia ei qui non facit misericordiam
Omnes enim salvati ex dei misericordia sunt
salvati dicitur tres cum apostolo Non ex operi-
bus iusticie que fecimus nos sed solum
sua magna misericordia salvos nos
fecit Ideo quicumque per dei misericordiam cupit
salvari studeat miseris et infir-
mis misericordiam impertiri Unde Jeronimus dicit
Nunquam vidi misericordem hominem
mala morte mori Misericordia dei
non derelinquit misericordes homines
Questio an melius sit facere misericordiam
an iusticiam Responsio est Justicia
est unicuique reddere quod suum
est Jdeo primis tribus obligamur
deo nobismetipsis et proximis
Dico quod iusticiam qua deo obli-

gram semp face debem⁹ no miaz qz
no est opus deo nisi. Ite iusticia
qua nos obligam⁹ semp face de-
bem⁹ qua si facim⁹ miaz nob no
obligam cu iustissim⁹ mia semp
supplet defectus. Iusticia aut n̄
habet defectu. Sz cu iusticiam
relinqm⁹ et peccam⁹ miam nobis p̄ib
dem⁹ 2ᵐ sapi. Serm. Miserere aie
tue placens deo. Sz iusticia qz obli-
gam p̄ximo. Dico q̄ p̄xim⁹ ē ma-
lus et incorrigibilis et publicus pec-
cato. Et tunc melius est sibi face iu-
sticia qua miaz qz p iusticia cor-
rigit p miaz no peior efficit.
Sz si in occulto peccauit et se eme-
dabit. tu melius e sibi face miaz
qua iusticia. misericordia misericordib
necia est. Talib⁹ miaz impendam⁹
ut p dei miaz saluemur. Que no-
bis concedat q in celo viuit et regn

Alius sermo omnib⁹ d' eterne xpi

Sicrex. et p'mo iusticio
Dns iu. Et ultimo
Scdm bern aut omnib ho
im habz vnu cor et vna aiaz
in quib⁹ tota consistit uita hois
Sz in istis corde et aia sut 3ᵉ˟ vies
cu quib⁹ tot⁹ ho ordinat in dm
sz intellectia p qua ho deu cogno-
noscit et oia dei bnficia quib⁹
bn cognit nichil restat n deu
diligere et diligendo ei seruire et sic
deum merei. Memoratiaz per
qua dm memorari debz et nunq
obliuisci. d. cu p⁹ meditaco cordis
mei in conspectu tuo semp. Et inito
qz de⁹ nunq obliuiscit nri ad
momentu quo si nri obliuisce-

ret punirent omnes corpe et aia. Affec-
tiua p qua nichil affectare dem⁹
nisi dei iusticia quoquez sic leo
ipa ait. Ego vellem q intra corde
et om filior qui fuit sut et
erunt in me esset. Et vtrius om
nialiu q hic in dei seruicio consume-
rem usq in fractaz cordis mei.
Ego vellem q deu meu pure
cognoscerem sic angli in choro se-
raphin. Et sic exardenti carite
vniendo deo usq in ultimum posse
et eq ta ardent amare. Vn
Iustus homo si mille anis viueret
semp dei iusticia esuriret et sitiet
nunq diceret suffit. Dom⁹ inueniret
eu que depdeat. Et opatiuaz
ut oia exercicia virtutu in dei
honez ordinaret. d. Non nobis
dne no nob s noi d tuo da gtaz
Sz omb intellectiua dam⁹ deo
intelligentes et credentes deu
ee. Et hoc psptaz et futuram
Iacobi. Tu credis qz de⁹ est et bn
facis. Sz hoc demones credunt et
contremescut qui dapnati sut
q. d. si demones cognouisent qui
dapnati sut multo nob time
dem⁹ qui in dnio stam⁹. Eccl. 9.
Nullus scit an odio ul amore
dign⁹ sit. Et si intellectiua
dam⁹ deo tn memoratiaz dam⁹
pctis et antiqs nris malis
consuetudinib⁹. Et affectiuam
mundanis reb⁹ et vanitatib⁹.
Et opatiua diabolo. Ita sumite
peruertentes sicut an fecim⁹. Jo. Cui⁹
opa quib facit ei⁹ filii vos

et vos opa dyali facit qui ab-
inicio fuit homicida Sic et
vos occidit animas vras Sed
ois qui cor et aiaz cu omibus
vib9 deo dedit de illo verificat
Surrexit dns ne q2 dns vivit
in eo. Sequit sermo :-

Surrexit dns vere Sa-
q2 ut dns sua gloriam resur-
rectoz ondet esse veram Sin-
gz vicib9 appuit et semp in
alia forma pmo appuit marie
magdalene in forma ortulani sz
in orto ostendes q pmo in aia
isti9 que amore pcti resrexit
volt face ortu deliciaru sete
trinitati cohabitandi Scdo
appuit duob9 discipulis euntib9
in emaus in via in forma pegri-
ni volens tlem face spualem
pegrinu Tercio appuit oib9 dispu
in domo nisuit exeuntib9 i forma
homis vulneati volens tlem
vulnerari in caritate dei vt possit
dice id Cant vulneata caritate
ego sum Quarto appuit petro
et ceteris secu piscantib9 i mari
in forma mortalis hois Voles
tlem face paciente in adusis
Quinto appuit oib9 discipulis ce-
tib9 psonis in monte oliveti i
ascensione in forma hois clari-
ficati Volens tlem clarificare
in corpe et in aia in ultima
die Apostolus Salvatoz expecta-
dum nrm ihm xpm q reforma-
bit corpus humili nre ofigura-
tu cor clari sue Pmo dico
appuit marie magdalene :

modo in forma hortulani qn flen-
do dnm quesivit tn dixit Mulier
quid ploras q rndit qr̃o dnm
meu et nescio ubi posuerunt
eu si tu sustulisti eu dicito m
In quo ondit q pmo volt face or-
tu deliciaru in illi9 aia que
cu resrexit amore pcti Bn. Sed
aliud est pa et sta aia in qua or-
tus deliciaru sete trinitatis Unde
dicit delicie mee sunt esse cu filiis
hoim sz in puris aiab9 Unde
sicut aia in Cant ait Veniat
dilectus meus in ortu suu Sapia
eni in caritate transfert se i aias
scas Quoniam sua abetrio odinacioz
Dixit sapiens Quintum aut plante
ortu videmus q incipit habe
ortu amenu oz pmo malas ra-
dices et malas herbas exstir-
pare Deinde plantare et fonte
irrigante habe Deinde semi-
nare ut semidet et florebunt
decoret Et sepi circumdari ne
a porcis destruet Et tlem or-
tu libenter intrant hoies ad
spaciandi Sic spualiter dico do-
min9 ihs supius anob in sacro
volt pmo esse ortulanus i aia
nra Pmo exstirpat radi-
ces pctoz Voluit bn. ait Homo
tu codis intellexi pnitia ei9
Est eni vivus et efficax et pe-
netrabilior omi gladio ancipiti
pertingens usq ad divisionem aie
et spus Facit eni spualis
hoie spualem hoiez Et pmo
incipit eradicare radices

peccatorum d. in levitico Si permanserit in nobis erunt peccata clavis in oculis et lancea in corde. Nam clavus excecat oculum lancea occidit cor. Sic radices peccatorum si permanserit in corde excecant hominem in racione et occidunt animam. Et incipit christus in hominibus primo eradicare et plantare. Deinde dat fontem ut spiritus omnibus irrigatur. Quia facit flere peccata preterita et hoc tamdiu donec spiritus sanctus testimonium reddit spiritui nostro quod sumus filii dei. Sicut electi. Unde Jeremias. Quis dabit capiti meo aquam et oculis meis fontem lacrimarum et plorabo die ac nocte peccata populi mei. Sic qui voluit plorare peccata aliena multo magis debemus flere propria quod si facimus tunc dicitur Ysaias quasi ortus irriguus cuius non deficient aque. Hanc aquam nullus dat nisi ihesus qui dicit effundam super vos aquam mundam et mundabimini ab omnibus inquinamentis vestris et dabo vobis spiritum novum. Deinde dat semen spiritus sancti id est graciosam spiritus sancti inspiracionem qui inspirat ut magis ac magis conformemus nos operibus christi qui ait exemplum dedi vobis ut quemadmodum ego feci ita et vos faciatis. Et hoc in spiritu humilitatis. Sicut christus ait Discite a me quia mitis sum et humilis. Augustinus. mite et humile cor est quasi vernalis rosa que quando mane ad adventum roris se aperit et influxum roris capit et tota venustas apparebit. Sed quando venti sunt et in temporibus clausa permanebit. Sic mite et humile cor ad inspiracionem spiritus sancti se aperit graciam capit. Sed ad tempta-

cionem diaboli semper clausum permanebit. Unde Augustinus ortulanus id est apostolus. Qui seminat in carne de carne metet corrupcionem. Qui autem seminat in spiritu de spiritu metet vitam eternam. Et germinet fructus spiritus qui sunt gaudium pax et caritas. Sed hii fructus numquam crescunt in anima nisi sit bene plantata et depurata ab omni inquinamento carnis et spiritus. Et non quod possit in spiritu gaudere et pace cordis habere aut perfectam caritatem habere quam commoda in consciencia nisi solet sentire. Deinde facit germinare flores quorum odore et colore alii alliciantur ad bonum scilicet per bona conversacionem. Unde Canticorum id est canticorum flores apparuerunt in terra nostra. Flores enim bonorum alii alliciant ad bonum. Gregorius. exempla bonorum quam nimis ut in virtutibus proficiamus. Unde cum quis humilem viderit proximum et castum in corde et proximum pacificum et pacientem compte placit. Si placet virtus in alio placeat tibi et in te ipso id et tu fac similiter. Sed dominus facit sepem ne porci id est mali intrent cogitaciones tollent bonum desiderantes. Ortulanus ihesus sepem facit quia custodiam angelorum nobis dedit. Psalmus Angelis suis deus mandavit de te ut custodiant te in omnibus viis tuis scilicet in vita in morte et post mortem. Item super propria custodia est contingencia. Ysidorus. Custodi temetipsum et animam tuam sollicite. Custodi cor tuum quam corpus vita procedit. Qui semper bene custodit a deo et ab angelo custoditus est. Quam si ipsius custodiam non habebit custodia dei et angeli confusibit

Sed heu multi sunt qui nec cor nec
aiam sic plantabunt no mse ortu
deliciaru faciunt sed magis stabulu
porcoru Vnd cu dyabli a corporibus
motuus essent expulsi dixerunt
sibi eicis nos mitte nos in porcos
i. in luxuriosos et gulosos Vic
fuit quida gulosus et luxuriosus q
licz singulis anis fuit confessus
et gmitatus tn semper deperiorat
quanto diucius vixit tanto plus pec
cauit Hic quada in sopnis vid
se esse in orto amenissimo floribus
et fructibus pleno et cantico aui
um iocundo Et tanto desiderio
affectabat comedere de fructibus
orti ut putabat se mori si no
gustaret Ad ortulanu igitur
venit ipm q rogauit ut ei
liceret de fructibus comedere Cui
rndit vadas per totu ortu et si
inueneris arbore per te plantatum
de fructibus illius comede Sin aut
no gustabis quia Et quia talez
arbore no inuenit tristis euigilans
exiuit qui cu adesset ad se rursus
confessorem adiit visionem expo
suit Confessor ait In orto celes
tis paradisi fuisti cuius amenitatem
et fructuu ubertate vidisti
Et qz ortu consciencie tue nunquaz
plantasti ad complacendum christo tunc ti
o de fructibus celestis paradisi
no gustabis nisi te emendabis
Bn. Nemo potest in celo cu ihu
delectacionem habere qui in seipso de
lectacionem nunquam habuit nec inuenit
Jo. pb ait Delectare in dno et da
bit tibi peticiones cordis tui In dno
delectabitur qui in seipso remorsu con
sciencie non habebit Apparuit dns

apparuit dnus duobus discipulis abeuntibus in
emaus euntibus in forma peregri
ad demonstrandum q per quam in aiam nra
plantabimus ortu deliciarum scilicet christi
in hitandum in terra ut sumus peregri
dei Vnde j. pet. ij. Obsecro nos tamq
aduenas et peregrinos abstinere nos
a carnalibus desideriis que militant
aduersus aiam et gversacionem vram
inter gentes habentes bona ut sicut
boni peregrini ut omnes in nobis edifi
centur et non scandalisentur Quia
dns per moysen ait li. deut. Amat
dns peregrinu ut aliquem recipiet ad
hospicium suu nisi in paruo habeat
nisi forma peregrini Vnde in spu no
ta qui ait Aduena ego sum et
peregrinus ego sum sicut omnes patres
mei Peregrinus aut multa nisi
habet Nam primo induit se veste
humili. Exemplum christi qui humiliauit
se usque in morte crucis Sic spua
lis peregrinus debet esse humilis corde
ore et ope et habitu vestimento hu
mili vnde Quia secundum dictum beati
humilitas est pre mentis indicium Ezech.
humiliacio tua in medio tui ps humi
lia valde spm tuu quia dicit Et
nichil leuius potes humiliari qua
peregrinacionem defectuu tuorum Bn.
Absque humilitate tamquam a fundamento spua
lis vite pullulat omne bonum opus
Humile cor deus non despiciet Et oro
nes humilium exaudiet Humile
cor non parit Vnde si humilis esset
in infimo necessario oportet ascendere in
celum Et si superbum cor esset in celo
necessario descendere oporteret in infernu
Jo. Discite a me quia humilis sum et me
lior est cu humili esse in celum.

mtre qua cu suppbo lucifo mi fnu
ire Disiste a xpo hulit nuqua
potestis in tm humiliari qn xpus hu-
lior fuit qui humiliatus e in glia.
Sedo pegrinus accipit ad se scilicet vic-
tu nti sicut et spualis pegrinus
heat alimetu et vestimentu qbus
sustenta et tegat corpus et in hus
sit gtentus Thi. 6. Nichil intuli-
mus in hunc mudu et nl auferre pos-
sumus Jo hntes alimeta et quibus
tegam et hys gtenti simus Sic
fecit bonus fr qui cu audisset xpm
ihm factu et natu fuisse Jona-
cia vgine Dns sic ait Vadam
et no gestam donec ihm inueniaz
Veni cu in ihrlm venisset et ihm
deloco ad locu qsiuisset et dmu
ad ipm puenisset Jhs ait Unde
venis quid qris Rndit qro ihm
nazarenum male situm Cui dns
dixit quo poteris ee tam paup
homo Rndit videtis in q no sum
paup qr habeo mltos saculos
plenos priosis thaur Cui dns
dic m. q habes in tuis thaur
et saculis Rndit heo spns pau-
ptate Jn alio caris pitate Jn 3o
humilitatem Jn 4to caritatem et devotio-
nem Jn 5. paciam et pace Jn
6o. mazim et piete Jn 7o. oromis
gtinnitate Cui dns nobilem
thauru habes in saculis tuis
Vis mecu mercari Rndit non
nisi in ihu xo que qro Cui dns
ait ego sum et dabo tibi p tuis
thaur gaudium regni celestis
qd et factu e Vita iste xpm
imitatus fuit usqz in mortem
Tercio pegrinus pro minore via
mceditur et dietas suas gtinuabit
ut citius pueniat quo tendit Sic
spualis pegrinus xpi dz p priorem
viam ire i. caritatis xpm sequi
Omis enim virtutes sunt vie in deu
dirigentes sz prior e via caritatis
Raco est omis virtutes pnt stare
cu viciis qa pt ee virgo et tm
suppbus qa pt ee mcors ad paup-
res et tn mundus addimites vero
pt magna habe pniaz hodie et
cras itru pt in pctm labi Et sic
loquendo est de omnibus virtutibus que
omis stabunt cu viciis sola caritate
excepta Jo apostolus ait Excellencio-
rem via demosto vob q est via
caritatis Caritas no agit pervera sz pa-
ciens est benigna est Tercio pe-
grinus de omnibus mudi negociis
nichil curat sz sicut ipe omibus e
ignotus sic et sibi oia st ignota
D. cu apto Nichil scio nisi ihm
xpm et hunc crucifixum Apostolus Ne-
mo implicans se secularibus nego-
ciis militans deo Vnde Johes
baptista fugiebat mudum et paulus
primus heremita et scs antonius et
scs bndictus et mlti alij sancti
preter ea ne maculare amdo
Eccl. Qui tangit pice inquina-
bitur ab ea Fili o mude inmude
cu sit tenes tristitiis q faces
si esses pmasurus Nichil melius
e qua fuge et gtempne ut
amado gtepnat et a deo eli-
gat Quinto pegrinus semp portat
baculu in manibus quo sustenta-
tur Sic filius crucem xpi semp habe
debz in corde suo Apostolus Empti

lxxvij p̃d. nota
mi 1530

estis pro magno glorificare et por-
tare deum in cordibus vestris Sicut apostolus
fecit qui ait michi absit gloriari
nisi in cruce domini nostri ihesu christi per
quem michi mundus crucifixus est et
ego mundo Ego enim crucem et stig-
mata domini nostri ihesu christi ingiter in
corpore et in corde meo porto Tercio
post resurrectionem dominus ihesus apparuit omnibus apostolis
insimul in domo clausis ianuis in forma
habens vulneratas ondens eis manus
et pedes dicens ego sum nolite timere
Et non quod ihesus voluit cicatrices
suas pro nobis ut eas patri ondens
et sic nobis graciam impetraret usque
in finem mundi Bernardus o homo securum
cum accessum habes ad deum Cum mater
filio stat ante pectus ondens ei vel-
nera et maria mater ihesu ante filium
ondens ei ubera Ibi nulla potest esse
repulsio ubi tot amoroso signo
Quarto cicatrices vulnerum suarum
voluit ut nobis in dormacionem medi-
ci daret vulnus cordis retinuit ut
si quis esset frigidus in caritate Considat
vulnus cordis christi ut in caritate
inflametur Quartum Contra superha-
bundantem multas refrigescit ca-
ritas multorum Et qui considerantes
vulnus pectoris christi lenius in cari-
tate inflamatus dicit Inflamatum est
cor meum Tercio vulnera manuum
conservavit ut si quis fuerit piger
in dei servicio considerat manus christi
quam tam fideliter pro nobis laboraverunt
Contra Ecce in manibus meis
descripsi te ysaie et in toto corpore
Et vulnera pedum quam portaverunt
totum corpus ut simus pacientes

in adversis Lectio Paciencia perfectum
opus operatur Bernardus perfectionis signum
est paciencia in adversis Unde signum
nullius perfectionis est impaciencia
Apostolus Recogitate eum qui talem
nobis sustinuit contradictionem ut non
fatigemini animis vestris omnes non
clamantes contra eum dicentes reus est
mortis crucifige eum Hec omnia pro nobis
paciens sustinuit Bernardus Vera pa-
ciencia portat crucem christi quoniam
preter Insipiens quia semper compatitur
ihesu christo pro nobis crucifixo Inferiori
quia compatitur animabus in purgatorio existi-
tentibus Inde extra quia compatitur omnibus
in mundo afflictis In sinistra quia
compatitur omnibus peccatoribus Vera paciencia
meretur in propria et in aliena cruce
et hoc virtute crucis ihesu christi Unde
legitur de mulier devota que rogavit
dominum ihesum ut ondet sibi meritum
pacientibus hominibus Et contigit cum
semel in media nocte oraret
apparuit sibi christus in ea forma qua
in cruce pependit et vidit quendam
circa se pendentes omnes cruci-
fixos quorum omnes claritati fueret
de christi ihesu vulneribus De quibus
claritas divina eum lucet sicut clari-
tas solis et stellas Cum dominus ihesus
ait Nosti me Respondit utique bone
ihesu cognosco te esse marie virginis
filium pro me et pro omnibus peccatoribus
crucifixum Sed illos tecum crucifixos
non nosti dicito michi qui sunt
isti Respondit ihesus isti designant
omnes in adversitatibus pacientes

amore tuis et passionibus meis qui
omnibus a me dilexisti abluti in corpore
et in anima. Unde quia predicto in tuis
parietibus. Sed ihesus voluit suae
dilectae ecclesiae retinere ut in extremo
iudicio in parietibus et in aliis di-
cendo Ecce hostium cordis mei semper
fuit apertum sed intrare noluistis
semper ingrati fuistis ideo non modo
intrabitis. Ite ergo maledicti in infernum
noluistis benedictionem ideo habebitis
eternam maledictionem. Deinde dominus ihesus
apparuit beato petro et aliis fecerunt
piscantibus in forma mortalis hominis
qua ante passionem ipsum viderunt
ut daret eis et omnibus nobis intel-
ligere nos esse mortales et nescimus
quando quo vel ubi moriamur. Deus
dedit nobis omnibus bonum modum contemplacio-
nis xpi. Hoc requiritur ut bene et
iuste vivamus bona vita durante
ad bonum finem. Sequitur

Surrexit dominus vere luci-
dissime. Sicut est in naturalibus
sic suo modo est in spiritualibus. Quod
sic est in natura quod maius vincit minus
minorem. Sicut videmus in planetis
et in stellis que quantumcumque
luceant in nocte adveniente sole
splendor omnium planetarum et stel-
larum vincerentur et obtenebrantur.
Et ut cognoscimus in hyeme et
estate. Nam quod hyemps destruit
estatem tempore contrariorum et fomatur
Et ut cognoscimus in generali re-
surrectione quod morbus in nobis mor-
tificavit deus tempore constitutionis
et iustificationis. Apostolus canet enim
tuba et mortui resurgent incor-
rupti. Et sic patet quod maior virtus
vincit minorem. Sic spiritualiter dico
in homine est duplex virtus scilicet spiritua-
lis et corporalis. In spirituali virtute
homo est fortior quam in corporali. Un-
de xpus ivit in passionem suam et
pre angustia mortis sudor sanguineus
de toto corpore eius exivit. Unde ait
spiritus promptus est caro autem infirma.
Hugo de sancto victore. Quia nichil potest sine
spiritu sancto sicut nec corpus sine anima potest
sine anima. Ideo in isto sancto tempore resur-
rectionis ihesu xpi spiritus noster
debet esse tante virtutis ut virtute
animalis corporis vincat et annichi-
let. Et hoc per disciplinam. Dicit
hugo de sancto victore caro non con-
tentatur ut homo ultra non peccet
nec etiam ut in virtutibus se exer-
ceat. Sed vult ut totus homo re-
prehensibilis in conspectu dei existat.
Dicit enim aristoteles. Quilibet vir
cognoscit in suo genere. Ideo et
virtus spiritus nostri debet modo cognosci.
Si corpus vult superbire spiritus debet
ipsum humiliare. Dicit vero quid superbis
terra et cinis. Si corpus sensibus concu-
piscibus vult satisfacere spiritus dicat omnes
pure et caste vivere. Qui enim
in carne sunt deo placere non possunt.
Si corpus aliena cupiat querere spiritus
dicat omnes ut nudi nudum xpum
sequamur. Et cum sic virtus spiritus vin-
cit virtute animalis corporis tunc
verificatur istud quod assumpsi. Sur-
rexit dominus vere. Non solum in se
sed et in suis membris scilicet in hominibus
penitentibus. Unde dicant dominus vere

[illegible]

surrexit pbat etia ewn Nico
demi In quo di R cu dns ihs
in cruce spm pri comedamit q d.
pr in man tuas comedo spm me
um et sic expirauit Joseph
no lib vir astabat d Vere filius di
erat iste Et cum passione mortis ac
cessit ad pilatu cu duod tn mili
tib suis et pecijt corpus ihu ut
si ei liceret ihm de cruce deponere
sepulture tradere q et ei concessu est
Quo facto omib iudei murmura
uerunt ct eum quo auderet
hoc facere ct eos Quibus ipe r
spondit miror quo potestis esse
tante incudie ab infantia
cu psenti estis usq in mor
tem ei Infinita vulnera ei
inflixistis nec saciati qu
etia post morte cor ei lancia
pforastis Nec adhuc vob no
suffit qz terra et sepultura ei
denegatis Rndert iudei Tu
videbis q consilem morte opor
te pati Et no eris dignus ut
sepelieris s te exponas te
lupis canib et auib ad de
vorand Rndit Joseph Iste sermo
silis est verbis golie gigantis
aduersus deuotu dauid seru
dei Illum tn dauid puer invit
cu dei adiutorio et golia ppo
gladio suo interfecit q d. Im
minatis morte et vob morie
mini Ipm igit cophendunt
et in carcere obscuru po
sunt d. Sabbm est nichil
audemus tibi hodie facere cr
videbis et sic carcerem cu
custodib muniernt et p tota die
dene re sui cogitauerunt Sz in
media nocte cu yps resurrexisset
Ihus venit et carcerem in
angulis sublenauit et ipm
clarificauit qsi media dies esset Jo
seph cu ihm intuitus esset ipm
expauit q in terram cecidisset s
dns ipm leuauit vires ei re
stituit d. Nonne cognoscis me
Quem ait mi dne es ne helyas
Rndit no su helyas s ihus ma
rie filius que de cruce deposuisti
et in monumento tuu posuisti
Veni et vide et stati in mome
to duxit eu ad sepulchru Et
cu vidisset vacuu gemib flexe
adorauit ihm ut vm Deinde
Quem in mente duxit eu in ara
mathiam ciuitatem sua in q serus
fuit Audiebant iudei ipm
a carcere liberatu multu admi
rabantur quo hoc actu fuit Sz
cu sic murmuraret vnus militu
qui custodiuit sepulchru xpi
intrauit sinagoga d. Cu expe
ctamus ne Illam nob custodientib
et vigilatib factus e teremotus
et venit de celo angelus magnus
cuius erat sic fulgur vestita
eius alba erant sic nix Qui
reuoluit lapidem ab hostio
monumenti et p timore ei facti
fuimus velud mortui Audi
uimus angelu dicentez mulierib
Nolite timere scio enim q ihm
queritis nazarenu crucifixum
surrexit no est hic Cito [illegible]

euntes dicite discipulis eius et petro
quia precedet vos in galileam
ibi eum videbitis sicut dixit vobis Cum
iudei audissent quod omnia
custodes sepulchri eis retulerunt
que fuerunt mulieres quibus locutus
angelus et quare non tenuistis
eas Responderunt nescimus et appre-
henderunt nequiuimus quia velud
mortui iacuimus Iudei dixerunt
sicut uiuit ille crucifixus in tantum
credatis nunquam credimus vobis Respon-
derunt milites Ihesum ihesus
ipse adhuc viuet et tamen
magna miracula fecisse credere
ei noluistis qui tunc vobis dixit
Si non uultis credere verbis saltem
operibus credite quia ego in patre et
pater in me est sed noluistis quo
creditum est vobis Dixerunt iudei
date nobis ihesum quia stipendium
accepistis Responderunt milites
Date nobis ioseph dominum nostrum
Iudei dixerunt Ioseph est in ara-
mathia Responderunt milites
si ioseph est in arimathia ihesus
est in gallilea Hec audientes
iudei promiserunt eis multam
pecuniam ut tacerent hinc dicunt ne-
quaquam audiant huiusmodi sermones
de ore vestro Sed dicite nobis quia
dormientibus venerunt discipuli et
furati sunt eum qui dicunt eum
viuere quod si non feceritis vos morie-
mini eo quod peior priore :
Secundo dicto ueniunt tres viri de
galilea dixerunt vere dominus re-
surrexit a morte quia eum vidimus
et loquentem discipulis suis audiuimus
eisque dicentem Euntes in mundum
vniuersum predicate euangelium omni creature
qui crediderit et baptisatus
fuerit saluus erit qui uero non crediderit
dampnabitur Et baptisantes eos in
nomine patris et filii et spiritus sancti Cum hiis
etiam iudei promiserunt pecuniam
ut tacerent qui dixerunt pecu-
niam accipimus sed veritatem tacere
non possumus quia surrexit dominus noster
Breuis Indignum valde esset
illa die lingwa tantis tacere
a dei laude qua die surrexit
totis surrexit a mortuis Sed multo
mirabilius est quod silentibus apostolis
cristi resurrectio nunciatur mulieribus
Sed dico quod hoc placuit domino dis-
positionem ut sicut mors uenit
a muliere sic etiam ad omnes homines
Sic et a mulieribus ad viros fieret
annunciacio uite scilicet per cristi re-
surrectionem Et sicut de paradiso homo
supperat morte instigante dya-
bulo mulieri Sic de sepulchro
nunciaret sibi uita loquente an-
gelo mulieribus atque dicente
Surrexit non est hic Licet autem
apostoli tacerent et mulieres cristi
resurrectionem nunciarent tamen
apostoli mulieribus sunt preponendi
quamuis dominus noster Carissima apostoli ad
magna cristi obsequia et etiam
sunt priuigi Sed mulieres porta-
uerunt aromata apostoli pro cristo
sustinuerunt tormenta et fla-
gella Sed mulieres intuerunt
monumentum apostoli pro cristo intuerunt
carceres et kathenas Si mu-
lieres festinauerunt ad cristi ob-
sequium apostoli festinauerunt

admiri^m sed tn qz apli tarunt ti-
more pcussi Et mlieres urgente ca-
ri^te sunt in xpi obsequio Do dat
nob in eo^m imitacoib Et pmo
in obsuan dnice legit qz in sab-
bato cessaunt ab ope Quia lex
pcipiebat in leuit Ut aie oc̃u
pcurret usqz aduesp̃am a qubo
et fcto feruent Sed me mlie-
res licz ab ope cessent tn tarc
no qnt Cra in ecclia cu tn
dns dicat domus mea domus
oronib vocabit^r no gfabulacoib sz
Nemo moratoio alij agat
nisi i^d ad qd factu est Sedo iste
mlieres sut ymitande in laboe
qz emerunt aromata Sz nostre
mlieres emut vngenta ad
faciem coloradaz Iste venert
ut vngerent corp^s ihu Sz mli-
eres nre veniunt ut corrupet
ipa corpa cu honoe Modo de-
bemus facere vngeta aie saluti-
fera s. vngentu cordib mgtroe
et deuocoib et cu^e et orib
deuote oronib et opib iste opa-
conib qb^9 sanat aia Sz heu
mlti sut qui modicu pcurret
supp pctis ab infancia qmiss
Tarde sut qfessi et n^o ppmi
sut ad pcta modicu ecclam
intrant et nuc cottidie intrat
tabena modicu oblom deo off-
ferbant et nuc cottidie offe-
rut dya^lo in ludo dnarios co-
pus et amaz Et erut ita be-
stiales sic an vmq fuerunt
Unde legit q fuit quida rusti-
cus qui pcoti vol^a anhelabit
ad festu pasce dicens o si dies
pasce hic essz ut possem satis
qmede lagana vl^r fladen

Du pasce adueniente ita aude
qmedebat q maxi^m dolore sto-
machi incidebat q putabat se
mori Vxor eius festinabat ad
medicu p sam^te eius q antto
potuit curari Tande venit qda
vagus d. no e viues q ipm cura-
bat nisi ego solus Da sz mona
flore pmptu q accepto dedit
rustico vnu potu cuius vrtute do-
rmiuit trib^9 dieb^9 et noctib^9 Et
sic ipo dormiete cu cultello appuit
sibi ventre extrax^it stomachum
eius et ded^it vxori d. festina et
laua stomachu in ripa et bn p^u-
ga eum et repota m. Qx et fecit
pogna lauit ad solem expandt
ut albus efficet Et venerut
coruí et stomachu rapunt et
qmederut Het mlier flens
et clamabat venit et factu dix^it
D quo faciemus Vagus ait va-
de et cicius occide vitulu et po-
rta michi eius stomachu ne vir
moiat Quo facto stomachum
vituli ei imposuit et ventre
consarciauit et sana^t et sic ipm
excitauit Qui ait maxime
esuio vxor statim fecit ei pla-
nam plena pulmeto et stati
qmedit d. rusticus michil ad
iuuat o si hrem fenu vxor
apptauit fenu tm qu^m in ulnis
potare potuit q rusticus statim
qmedit vxor ait si sic oib
fenu qmede oz te cu ceteris aia-
lib^9 ad campu expelle Et sic
deinceps pullum cibu potuit esu-
ri sanaria n^d pascua vitulo
et amaliu Sic est d pctorib^9
qui vix expectant don^c hoc

ex^o bo^m pd^ca
anno 22 mdie
[illegible] 21 et 22

Ciu
uxor sua het gebachen fladen
am osterabent vnd het gelegt in die kamer da sy maynt das man
in der nacht und stunde auf vnd der frowe assz die fladen all gaunde
vt [illegible]

sacri temporis finiatur et sic iam inci-
piunt peccare et bestialiter viuere sicut an-
tequam fecerunt. Et sic in eis verifi-
catur illud ps. Homo cum in honore esset
non intellexit comparatus est iumentis insi-
pientibus et similis factus est illis.

C
Venit ihesus et ste-
tit in medio discipulorum. In
fine sermonis
uorum et dixit eis pax vob.
Io. 20. Sic est in naturalibus sic fre-
quenter est in spiritualibus. Et sic sepe
naturaliter post dolorem partus sequitur gau-
dium prolis. Post amaram medicinam
sequitur sanitas corporis. Post intempe-
riem sequitur serenitas temporis.
Post nebulam sequitur claritas solis
et post spinam sequitur venustas flo-
ris. Sic spiritualiter dico post magnam
penitenciam quam habuimus in isto sacro
tempore sequitur puritas consciencie
et gaudium interioris hominis. Vnde
apostolus Gloria nostra hec est testimonium
consciencie nostre testificans nobis liberos
esse ab omni peccato. Et post presentem
vitam sequitur eternum gaudium quod oculus
non vidit nec auris audiuit nec in
cor hominis ascendit excellit enim
omnes sensus. Quapropter caueamus
penitenciam quam assumpsimus non depo-
namus sed post ihesum pro nobis crucifixum
portemus usque in mortem. Unde
gregorius In me tenere quod eternum
eternum non quod delectat. Unde
tu homo esto in extrema nostri tem-
pore venit ihesus tollens ei tristiciam
de humeris et gemitus cordis
et lacrimas ab oculis dicens Euge
serue bone et fidelis quia in pau-
ca fuisti fidelis super multa te
constituam intra in gaudium domini tui.
Unde ihesus vult ut tu crucem penitencie

ipsum sequamur. Unde dicit Qui vult venire
post me abneget semetipsum et cetera. Vnde sic
Aug. totum meritum nostrum consistit
in rebus ut bona incessanter
faciamus et a peccatis nos custodi-
amus et ut aduersa patienter
tolleramus. Istam crucem habuerunt
discipuli qui licet passiones christi
fuerunt probati tamen equanimiter
tollerabant scientes deum
voluntarie motum. Et ideo fecerunt
quia in sena dilectione inclusi fuerunt
orauerunt et ieiunauerunt et non
prauerunt. Iam a domino consolari
meruerunt. Quia venit et stetit
in medio eorum et dixit eis
pax vobis. Sequitur pro-

V
enit ihesus et cetera. Secundum
beatum aug. Triplex est
status hominis unus primus est in
uita 2us in morte 3us post mortem.
Primus status in uita est miserabilis
2us in morte miserabilior 3us post
mortem miserabilissimus. Primus status
in uita est miserabilis quia circundatus
multis miseriis angustiis et labo-
ribus. Job ait Homo natus de
muliere breui viuens tempore re-
pletur multis miseriis. Vnde dicitur
Circumdederunt me mala quorum
non est numerus. Et boecius dicit Nullus
tam compositus est nullus a deo
fortis aut nobilis nullus adeo sanus
aut fortis nullus adeo pulcher
et diues qui habeat aliquid aduersi
aut doloris mentis aut corporis.
Vnde si quis haberet sapienciam sala-
monis non posset enarrare de rebus
humanis miseriis et angustiis
quas homines paciuntur in presenti.
Et oportet dicere merito hec patimur
quia peccauimus in fratrem nostrum.

Sed varium … 39

ihm xpm Secundus status in morte
e miserabilior quia mors dicitur tolle
are omne desiderium tuum scilicet vo-
luptates et corporis diuitias amicos
et totum mundum Secundo possit esse mis-
abilis aquo tollitur omne id in quo
delectabatur et terre et vermibus ad
deuorandum datur Vnde legitur quod quidam
dives venit ad sepulchrum prius
domino apto vidit bufonem roe
eius lingua corrodentem Et ait
o pr sicut tu deuorasti pauperes la-
boratores sic te modo deuorant
vermes o pre dic michi vbi nunc
regalis maiestas ubi potestas ubi
diuitie et delitie tue Mundus de-
cepit te mors omnia tibi recepit
mundus me non decipiet felicitas
quam oibus clausit intuitus et factus
est bonus religiosus Tercius
status post mortem est miserabilissimus
quia in eo est homo omnibus abho-
minabilis Bernardus Dum corpus ciuium
corroditur et homo putridus efficitur
et super omne fetidum fetidus effi-
citur magis quam nullum cadauer
a viuentibus sentitur quod miserabilius
sentitur q. d. nichil sub celo
Licet igitur status hominis sit misera-
bilis in vita miserabilis in morte
miserabilissimus post mortem Tamen
in isto taliter statu dominus ihesus xpus
dilexit discipulos suos scilicet in vita
secreta eis reuelando Jo. 14.
Vos dixi amicos meos quia
omnia que audiui a patre meo no-
ta feci vobis Secundo dilexit eos
in morte animam suam pro omnibus
dando Jo. maiorem caritatem nemo
habet ut animam suam ponat pro
amicis suis Tercio dilexit

eos post mortem sepe eis apparendo et
consolando ut patet in presenti euangelio
Unde dicitur Cum in die resurrectionis
xpi sero factum esset et fores essent
clause ubi erant discipuli congregati
propter metum iudeorum venit ihesus
et stetit in medio discipulorum suorum
et dixit eis pax vobis Questio
quare dominus hora serotina voluit
discipulis apparere Dicendum primo quia
tunc noverat eos esse congregatos Innau-
dium est quod omnia animalia congregantur per
diem sunt vagantia quod tempore
serotino querunt latebras
Secundo in sero voluit apparere ut
ondet quod in fine mundi apparebit
suis electis claritatis clarifica-
turus eos in anima et in corpore Ut
apostolus dicit Saluatorem expectamus
dominum nostrum ihesum xpistum qui reformabit
corpus humilitatis nostre configuratum
Tercio quia fuerunt eos tenebrosos
in fide et in cordibus Jo sero venit
ut eos illuminaret et in fide
confortaret Beda quod est quare fue-
runt tam timidi Et dominus quia
sciebant iudeos occidisse dominum
eorum actides et omnes in eum
credentes Jo requa dominus in-
fixus est nichil expectabat
omni hora nisi capi et occidi a
iudeis Jo ut homines carnales
mortem timebant quia mors est
ultimum terribilium Beda time-
bant nos in exemplum ut sciamus
in continuo timore Genium ut
dicitur Nisi instanter tenueris te
in timore Dominico subuertetur
domus tua Et Gregorius Ecce tum
inimicorum nostrorum scilicet carnis mundi
et dyaboli Nam caro inspirat

mudus decipit et dyabolus occidit. Apostolus. Caro concupiscit adversus spiritum et spiritus adversus carnem. Istis sunt mortes. Sed mundus est alter iudas dicens dyabolo. Quid vultis mihi dare et ego eum vobis tradam. Ecce contrarius suis de divitiis et deliciis et honoribus ipse est tunc. Ecce rursus tum mundi ut non precamus et sit spiritus sancti capaces animi nostri. In tuis manibus domine commendamus spiritum saluti. Sequitur. Postquam dominus dixit discipulis pax vobis ostendit eis manus et pedes et latus quod dicit videte manus et pedes confossos et latus lancea perforatum et gemmis ostenditis quod ego sum. Gavisi sunt ergo discipuli viso domino ut ante passionem eis predixit. Jo. 16. Iterum videbo vos et gaudebit cor vestrum. Dixit eis iterum pax vobis sicut misit me pater et mitto vos in mundum ut vitam et mortem plantare etiam eandem caritate vos diligo et mitto vos in mundum sicut oves in medio luporum. Ut et etiam vita doctrina et sanguine nostro plantetis et confirmetis etiam. Sed quia hoc per se non poterant sine spiritu sancto. Ideo insufflavit et dixit. Accipite spiritum sanctum et quorum remiseritis peccata remittuntur eis et quorum retinueritis retenta sunt. Sed nota bene notatur quod tamen sacerdos peccata non dimittit nec erunt dimissa nisi in nomine sacerdotis cum quo sacerdote habere non posset. Cum ideo sacerdos sit principium medium et finis nostre salutis multo honorandus est. Nec boni presbiteri honorandi sunt propter malos. Sed mali honorandi sunt propter bonos.

Ut dicit aug. Sequitur thomas autem unus de xii qui dicitur didimus non fuit cum eis quando venit ihesus. Forsitan amicos et alius fuit ioannes exivit ut panes emeret et necessaria. Quoniam cum reversus esset ad eos dixerunt ei vidimus dominum qui ait. Nisi videro in manibus eius fixuram clavorum et mittam manum meam et digitos meos in locum clavorum et mittam manum meam in latus eius non credam. Hoc non dixit ex impia duli... sed expetiit quam affectabat etiam dominum videre. Gregorius dicit. Eius incredulitas nobis plus profuit quam si credulitas aliorum. Nam prius hoc verba magis maxima fuit dei gratia. Unde post dies octo scilicet hodierna die iterum venit ihesus ianuis clausis et stetit in medio eorum et dixit eis pax vobis. Triplicem pacem eis obtulit nobis in exemplum. Ut si volumus pacem etiam possidere habeamus pacem cordis ad deum pacem oris ad proximum et operis ad nos ipsos. Et glossa dicit. Iteratio pacis triplex fuit confirmatio pacis ut in presenti et in futuro pacem habeamus. Psalmus. Quis est homo qui vult vitam et diligit dies videre bonos inquirat pacem et sequatur eam. Luc. Vera pax omnia adversa patitur nullum perturbat et a nullo perturbari potest. Ita si homo pacem est pax contenta in modico. Ecce presentem pacem pax dicit deus vult sic habere nescit an odio vel amore dignus sit. Dicit eius vos. Pax multa diligentibus deum quia in omnibus quam prius

B. ... pro romanis ...

mente inquietam non se occupant Et
non est pax impiis quia ea que pertinent
cor et animam cottidie faciunt
De inde dominus dixit thome Infer
digitum tuum huc .s. in locum clavorum
et vide manus meas que fuerunt per-
fosse et affer manum tuam et
mitte in latus meum lancea perfo-
ratum et noli esse incredulus sed fide-
lis Esto fidelis usque ad mortem et
dabo tibi coronam vite Apo. 3.
Respondit thomas et dixit dominus meus
et deus meus et confessus est divini-
tatem et humanitatem Dixit ei ihesus quia vidi-
sti me credidisti Beati qui non viderunt
et crediderunt Et in modo omnes bea-
tificari possumus qui xpistum non vidimus
sed credimus eum deum et hominem et
nostrum creatorem et redemptorem Multa
quidem et alia signa fecit ihesus
in conspectu discipulorum suorum que non
sunt scripta in libro hoc Et in textu ewangelio
hec autem scripta sunt ut credatis
quia ihesus est filius dei vivi et ut
credentes vitam habeatis in nomine eius
Et in ista non est aliud nomen sub celo
in quo oporteat nos salvos fieri
nisi in nomine ihesu Et hec est sententia
ewangelii Io. 20. Sub sermone non

Iuxta ewangelium hystoriam et mora-
liter intellectum tria sunt considera-
da Primum est discipulorum ex domini
visione congratulacio Secundum thome
dubitacio Tertium domini certissima et
thome confessio Circa primum nota
quod discipuli multum gaudebant cum
dominum eorum videbant quia eum
cognoverunt in tribus signis scilicet in
nubibus in domibus et in membris
In nubibus cognoverunt eum reconciliatorem
quia ait pax vobis Apo. Pacificavit
per sanguinem suum que sunt in celis et
in terris scilicet deum et homines Et quamvis
quilibet pax confirmatur triplex scilicet
per promissionem manuum ut in regibus
principibus Per oris osculum ut in anglice
et hybernice Et per sanguinis effu-
sionem ut in paganis Sic dominus
ihesus pacem quam discipulis obtulit
confirmavit Primo per promissionem
manuum Nam sic manus in ma-
nu alterius ponitur in promissione
et confirmacione pacis et omnium
Sic ipse manus extendit in terre
signum promissionis et confirmacionis
pacis eterne Et hoc quod promisit per
ezechielem 37. Percutiam illis scilicet
fidelibus manum federis pacis pac-
tum sempiternum erit Secundo dominus ihesus
confirmavit pacem osculo oris
scilicet quando in cruce inclinato capite
tradidit spiritum Dans nobis osculum
pacis Ru. 6. Convertit dominus fa-
ciem suam ad te ut tibi det pa-
cem Ber. Vide hominem ihesum qui
caput suum inclinat ad nos ad oscu-
landum Vide brachia eius ex-
tensa ad amplexandum Vide
manus eius perfossas ad omne bonum
nobis largiendum Vide latus eius
apertum ad nos diligendum Vide
totum corpus extensum ad se totum
nobis impendendum Vide quo
pacificavit ea que sunt in celis
et in terris Et 3o confirmavit
per sui sanguinis effusionem Anti-
quitus gentiles solebant effunde-

17.6

sanguinem animalis in signum pacis Et
iudei aquam in confirmacionem pacis
ad ostendendum quod sanguis et vita
illius effundi debet qui pacem vio-
laret Et sic xpus pacem inter deum
et homines factam confirmavit per sangui-
nem et aquam sui cordis quando unus
militum lancea latus eius aperuit
Ideo quicumque hanc pacem violabit
vita et sanguis eius effundetur
quia dampnabitur Job 22. Acquiesce
ei et habeto pacem cum ipso quia prove-
ra tibi nunquam deerit q. d. eterna
pace frueris si cum deo pacem non
habebis Ideo apostolus ait pax dei
que exsuperat omnem sensum custo-
diat corda vestra in xpo ut sic
semper sitis pacifici in xpo Sed
dicit aug. Non potest concordiam habere
cum xpo qui discors est cum proximo
Et quamdiu unum hominem odio
habemus quidquid bonis operibus facimus totum
perdimus Certe antem pacifici sunt
in mundo pace eterna hereditari
debent in celo Ideo dicit apostolus Pacem
sequimini et sanctimoniam sine qua
nemo videt deum Unde legitur
invenitur prim quod fuerunt duo
fratres in uno heremitorio
qui valde pacifice mutuo
vivebant nullus alium verbo non
facto perturbavit Item mutuo con-
venerunt ut quando eorum primo
moreretur alio appareret et dicta-
tu suo eum certificaret Et sciret
quando esset finis pacifici cordis et
fere dilectoribus Mortuo uno
alius multum condoluit timens quod

Item pacificus frater nunquam in veritate
Iste in tricesimo sibi apparuit totus
clarificatus Unde et in media nocte
cella illuxit acsi media dies
esset Et dixit In pacifico corde et
in omni bono perseverans et tantum gau-
dium habebis quod nec oculus vidit nec
auris audivit etc. Unde enim
illi qui pacificaverunt per sangui-
nem suum que sunt in celis et in ter-
ris sic paratum habitant in celis cum illis
qui in terris sunt pacifici quia 3°
in pace factus est locus eius Ideo
discipuli cognoverunt dominum suum in me-
bris suis ut redemptorem quem in eis
videbant vestigia quibus redempti
sunt Anima dicit xps Ecce in manibus
meis descripsi te ymo in toto
corpore scilicet per signa omnium vulnerum
totius corporis Certo in domibus
ipsum cognoverunt vivificatorem
Anima insufflavit et dixit
accipite spiritum sanctum qui est vita anime
Apostolus Spiritus est qui vivificat
Discipulis etiam verbo moribus se dominus
manifestavit sic nobis cottidie
Primo per verba quibus nobis loquitur 1°
per inspiratores predicatores et per
angelos et amicos Unde nobis
omnibus annunciat nobis pacem eter-
nam si habebimus cum deo et cum
proximo pacem pacientes Apostolus Habe-
te pacem inter vos et deus pacis
erit nobiscum Secundo ostendit se nobis 2°
per signa scilicet per imaginem crucis
sicut ut scilicet visum tamen in ymagine
ipsius habeamus eum in cordibus
ut sic vitemus passionibus et

motib9 ei9 in nob senciam9 Vnde
apo9 Hoc sentite in uob qd et in xpo
ihu q. d. Sic xps in se ipo sencie-
bat nra pcta sic et nob in nob
ipis senciam9 sua vulnea Sed eo
se nob ondit pmunea Unde ait
Accipite spm sctm Ipe eni dat
donu eqle sibi q oibz pncipalibz
in possi. Ecce et Sz heu in ttories
audim9 uba xpi dic Pax nob
et tn in pacifice viui9 Multoies
signa sue passionib videm9 et
tn modicu ei9 dolem9 Multoies
spm sctm attinge possem9 et tn
ei locu no dam9 qr aures obdu-
ram9 ut eu no audiam9 oclos
claudam9 ut signa ei9 no inspi-
ciam9 Corda indurauim9 et sic
spm sctm hospitari no possum9
Jo. nob dicere noluit Un Jere
et elongabit ab eo Et i. xps
Excecat cor pplt huius et aures
ei9 aggrauat et oclos claude ne
videant gliam dei Sz qr disti-
pli uba xpi audierunt et sig
ei9 viderut et spm sctm acce-
perunt id mito gauisi sut Aug
Pcti nri delebu^r vident pul-
chras ymagines ornates flores
et currentes fontes Sz cu dns
ihus sit ymago diuine boni^ts
et rosa eterne amenit^s et saliens
fons spus sti boni^ts et largitats
Ideo no miru si oms gaudent
dixerunt thome vidim9 dnm
Et hc de pmo pri^li Scdo nota
thome dubiatio dicens Nisi vido
in manibz et Ubi no qr sic thos
dubitauit in xpi resurrectoe sic
heu mlti sut qui dubitat i nra
gnali resurrectoe que fit in ul-
tima die Dicat michi vnus
quo fit qr vnusqsqz in tm seipm
diligit ut michil sibi abnegare
possit n^c velit Et qre mlti sut
qui die noctuqz laborat ptere-
untibz et qi michil curat de celesti-
bz Multi diligut denariu et
no deu corpus nutrut aiam ne-
gligunt Ite quo fit qr parentibz
et amicis indigentibz morientibz tam
modicu facim9 pro morte hec et
plura alia eorum pueniunt qr de re-
surrectoe corpu modicu credunt
qm si crederent meli9 facerent Et 2^m
fidem et ordinacoz eterne viuent
Ang^o non est tanta fides sicut fuit
in Job Cum eu esset magn9 int
oms orientales vir simpl rectu
ac timens deu et ado bon9 ut
de9 diret Inueni michi virum
scdm cor meu qui tn de9 dedit i
man9 sathane Eum oia que
habuit et omes sbam ei9 dissi-
pauit septe filios et tres filias
morte subitanea pemit Et ipm
iob ulcere pessio pcussit ita q a
planta pedib usqz ad uticem no
fuit in eo sanitas In sterqlinio
sedit corispone vmu passus
fuit Ab amicis oteptus fuit d.
sperens mi longe recessunt a me
Int hec oia credidit resurrectoz gna-
lem dicens Scio qr redemptor
me9 viuit et in nouissio die
de terra surrecturus su et in carne
mea videbo dm salvatoz meu
Si talem fidem habem9 de corpe
modicu curam9 hec de
omibz q mundi sut sz oia otep-
narem9 .d. o munde imunde qd
michi et tibi potes me inqe-
tare sz no sanctare michil michi
suffit^t nisi ds Quida hetic

i. ... diligat ... seipsum
Nota quod sit dubitanus in resurrectioe in ... so hat ain ... ain selbige liebe zu ... selbe
Quod ... quod michil possit sibi abnegare ... so mult sunt qui die noctuqz laborant ...

nota resurrectio resurrectionis
In die pasche post ... 23

dixerunt/ spiritu est caro et sanguis
dei regnu no possidebit .1. c. quo
poss fy gnalis resurrectio et consilib
omnium hominum Videmus quod caro et san-
guis redeunt in cinerem multi igne
cremantur multi in patibulo consumuntur
Multi a volucribus animalibus pisci-
bus et vermibus corrodunt multi
claudi circa lapsi compositi et defect-
uosi nascuntur quo omnes isti pos-
sent hre perfectam resurrectionem.
Quibus respondet Cum deo sunt
omnia possibilia maius est facere de
nichilo aliquid quam de aliquo ali-
quid Sed de nichilo omnia fecit ergo de
illo modico quod erit de eius in terra
nra pt facere perfectam resurrectionem
Credimus enim dm esse iustum redda-
tem unicuique secundum opera eius Sed
ista retributio non fit in presenti quia
mali in mundo prosperantur boni
vero adversa patiuntur Ps. 22. Via
impiorum prosperabitur ideo patet quod bonorum
retributio erit in generali resurrectione
Unde dicitur ego diligentes me
diligo Ista autem dilectio non tamen os-
tenditur in presenti sed spiritualiter in futuro per-
fectissime quando reddet unicuique
quod meruit corporaliter et spiritualiter Quia
iter credamus generalem resurrectionem
et sic vivamus et resurrectionem speramus
Quia sic dominus ihesus thomam certifi-
cavit et discipulos suos Et per hos
nos omnes in fide confortamus et nos
confortavit per potentiam virtutem
et omnem sensum Sic stemus fortes
in fide quando enim se visui dicens
videte manus et pedes meos
Auditum d. Pax nobis Olfactum
quia insufflavit et dixit Accipite
spiritum sanctum Gustum d. ne habetis
hic aliquid quod manducetur et tactum
dicens palpate quia spiritus carnem

et ossa non habet ut me videtis hre
Si igitur affectamus ihesum ad nos venire
et de omnibus certificare oportet quod fores aie
sint clause Que sunt triplices scilicet
exteriores interiores et intime
Ut videmus in curia principis sunt
sub tria hostia per que intratur ad
principem scilicet primum quo intratur curia
Secundum quo intratur pallacium Tertium quo intratur
cubiculum in quo solus princeps invenit
Sic anima quod ad intima aie quis veniat
primo oportet intrare hostia exteriora .i.
per sensus humanos Secundo per interio-
ra .i. potencias aie Tertio per omnia
deserviente per quam intratur ad animam
pervenire oportet primo per hostia sen-
sum intrare nichil enim est in intel-
lectu nisi prius sit in sensu Sed
per ostium sensuum intrant omnia exterio-
ra et corporalia et mundana Ideo
oportet ut fores sint bene clause et
custodite Et sic totum aie pala-
cium permanebit pacificum Sed si male
custodiuntur fures intrant et the-
saurum aie spoliant Secunde fores
sunt sensus interiores scilicet ymaginatio
estimatio et memoria quod oportet quod sit
bene clause Quia ait li. Gen. di.
Sensus et cogitatio hois ad
malum prona sunt Unde si sensibus
exterioribus adobitur et non in-
interiores pt expelli tamen permittit
stare ante Januam cordis quia speram
cor non recipit non nocebit Sapiens
dicit Omni custodia serva cor tuum
quia ex ipso vita procedit Unde quis
si videt pulchram mulierem et
in mente audit cor ne deinde co-
gitet tunc licet ostium sensuum
sit apertum tamen cordis manet clau-
sum Si autem hoc aperit iannas

cordis et intrant male spes que
cum semel intrant difficulter expel-
luntur Unde petrus apostolus ait Obsecro
spe mala abstinete vos Certum
hostium est mentis quod valde angu-
stum est et ferreum Illam portam in-
trant spes ianua sensuum et cordis
nichil nocet perfectis si non appetitur
ianua mentis quia et ratio distinguit
spes ex bonas et malas Ut ma-
le sunt ianua mentis non appetit si
autem bone et appetit Ut male sunt
ianua mentis in tantum extant sicut cla-
udit per ianua cordis et sensuum
expellunt quia ratio nichil intrare
permittit ad mentem bonum Gloria
actus 12 Ubi dicitur quod petrus in carcere
eo venit angelus qui ipsum liberat
et transeuntibus ad primam et secundam
custodiam venerunt ad portam
ferream que ducit ad civitatem que
ultro aperta est eis Sic cum spes
raturarum et delectabilium transe-
unt per hostium sensuum et ymagi-
nationum cordis quam transitus sit
facilis Sed hostium mentis est fer-
reum quia ibi difficultas est nisi
angelus domini adsit id est instinctus
spiritus sancti et primo aperit cum bonis
spes indicant Hostium sensuum fa-
cilis potest homo effugere exteriora
Sed hostium cordis non facit
quia omni tempore obiectum suum
habet presentem et etiam potentiis
surdis et mutis Ideo bene oportet
custodire et malas cogitationes
vel ymaginationes a corde expel-
lere Unde seneca dicit Carnalis amor
spiritus amore superatur desiderium
desiderio restinguitur cogitatio

cogitatione expellitur Cum enim cor
occupatur per bona que sentit ad
illa Et tunc sicut ratio hostiam in-
teriora dicamus claude bene sensus
mentis ut intrent virtutes et gratie
dei augmentent Illam cum fores
essent clause venit ihesus ad
discipulos Sicut per mane principium
virtutis intellige per meridiem perfectum
sed per sero finis boni operis Unde
Proverbiorum 4 Iustorum semita quasi
lux procedit et crescit usque ad perfectum
diem In lege preceptum fuit ut tota
hostia deo offeretur scilicet caput corpus
et cauda Sic et bonus homo bene
custodiens ab initio et exitus datus cor-
pus suum totum deo scilicet caput iuven-
tutis corpus virilitatis et caudam senec-
tutis se totum offert deo Et sicut non
aberit nec abitus admittit per
quod deum offendere possit Sed hoc
fit non potest nisi dominus ihesus sit in
intimo mentis et anime Unde multi
dant iuventutem dyabolo vinetes
secundum naturam vanitatibus et homines
corum deinde virilitatem dant mundo
die noctuque cogitantes quo bona
mundi acquirant honores et deli-
cias Et demum difficulter ymmo
coacte volunt deo dare senectu-
tem cum sentiunt quod ultra vivere non
possunt Quam inequalis proportio
mundo et dyabolo dare optima deo
quasi abiecta Sed deus hoc acceptare
bit ut cum sic sit ex superhabun-
danti mea eius quod dicit nolo mortem
peccatoris: Sed dominus ihesus per gratiam
spiritus sancti venit ad perseverantes
in bono ad crescentes mente et spiritu

in deo ad mudi mutabilitates fugi-
entes propter deum Sed sena unioz
in sint habentes in deo et in timore
dei exponentes Dicens pax nobis quod
habeatis semper pacem cum deo prece
post eius potenciam cui resistere non potest
Cum dei filio ihesu xpo Quia sapiam
et iusticiam Sed sapie eius nichil
abscondi potest et iusticie eius nullus
subterfugere potest Et cum spiritu sancto
quia bonitate eius quia pacificus dat
eternam pacem que exsuperat omnem sen-
sum Quam nobis concedat ihesus ma-
rie filius. Dominica secunda

Ego sum pastor bonus
Joh. x. Sicut est in naturalibus
sic suo modo est in spiritualibus
Sed sic est in natura et in tempore Ex tempore
veris et mayi quod gramina solent
apparere quod homines querunt pastores
bonos Qui oves et gregem me-
dia frigoris et hyemis attenua-
tis bene pascant et post frigoris
estivant Et specialiter agnis et ovibus
requiritur fidelis pastor qui non solum
pascat sed et a lupis defendat
Quia alia animalia sunt armata quedam
cornibus ut boves et vacce quedam
dentibus ut porci quedam pedibus ut
equi et asini Agni vero et oves
inhermes sunt defendere se non
possunt nec etc. Sic spiritualiter dico per
totum annum transactum in hyeme
frigoris i. in frigiditate peccatorum nostrorum
ut in d. Quoniam superhabundavit
iniquitas refrigescit caritas mul-
torum Sed in hac hyeme anima atte-
nuatur quia non solum gratiam sed et
alia bona consumunt peccata Sic
quas consumit peccata sic et peccata ipsa
consumunt Et quia modo fuit in vere

sed in xl. i. in quadragesima inchoante et
nunc est in mayo i. in gracia coopa-
rante in qua deus est nobiscum et volu-
bona per nos operari Et quia nunc viri-
mus omnia germinancia et flores
apparere sed exempla bonorum et doctri-
na proborum pullulare Ideo bonus
pastor a nobis est querendus qui non
ducat nos in desertum inter lupos
sed in desertum quietis contemplationis in quo
sanctis meditationibus et orationibus et
bonis operibus animas nostras pascat
Et a diabolo lupo infernali defen-
dat Et dicens ubi inveniemus talem
pastorem dico in cordibus nostris per
fidem Quia dicit ego sum pastor
bonus hic pascit suas oves qui
vere dicunt estimati sumus sicut oves
occisionis nam propter te mortifi-
camur tota die i. in omni vita

Ego sum pastor bonus — Anno 39
Quia ut dicit sapiens non est speciosa
laus sordescit in ore peccatoris ideo
in presenti nullus debet se ipsum laudare.
Unde cum homo cogitat tempus preteritum
novit quod multa peccata fecit que deus
de quibus erubescit Ut dicit apostolus
Quem fructum habuistis in quibus
nunc erubescitis Si presens cogitat
tempus novit ipse adhuc multos
defectus Quia adhuc ita fortiter
inclinatur ad peccandum sicut ante in quo
habet gemere dicens Circumdederunt me
gemitus mortis quia timeo me mori
cum bene sim indispositus Et si vide-
bit tempus futurum nescit quam infirmi-
tas advenit Tamen a die importet
Et sic semper est cum timore vivere et
demum mori et nescit quam quo
vel ubi Et sic nec in preterito nec in presenti
nec in futuro tempore invenit unde
se laudare possit Et dicens ihesus

tempe futuro preterito michil sciat de
hoc dolere debuit qz perfectissimus fuit
nec in presenti ad admisit deq erru-
buit qz perfectissimus fuit nec in futurum
michil timuit qz deus fuit in que
non cadit timor ullus Io. insto se ipsum
laudat Et sicut sol manifestat se suis
radiis sic xpus manifestavit se suis
verbis d. Ego sum pastor bonus Pas-
tor dicitur a pascendo unde ipse pas-
cit nos corporaliter spiritualiter sacramentaliter et
eternaliter Primo corporaliter quia ipse dat
escam omni carni 2o spiritualiter Io. cibus
meus ut faciam voluntatem q. d. verba
dei sustentant homines corporaliter et
spiritualiter Multorum ho audivimus
predicatorum q multo tempore non vellet
comedisse nec bibisse Ita qz corporaliter
et spiritualiter sustentatur 3o pascit
nos sacramentaliter d. Io. Ego sum
panis vivus q de celo descendi
si qs manducaverit ex hoc pane vi-
vet in eternum 4a eternaliter pascit
nos visione divinitatis et humanitatis sue
Dicitur Ego sum pastor bonus Bonus
pastor animam suam dat pro ovibus suis
ne pereant Io. 6 Inhoc cognovimus
caritatem dei quoniam ipse pro nobis animam suam
posuit Greg. Tanta dilectio debet
esse pastoris ad oves ut si necessaria patri
sit si expedierit intret mortem
pro salute gregis Unde anima xpi ad in-
ferna descendit pro nobis Et cum moy-
ses oravit pro populo israel Exo. 32.
ait dimitte eis hanc noxam aut
dele me de libro vite Dicitur bonus
pastor animam suam ponit pro ovibus
suis Sed mercenarius et cuius non sunt
oves proprie qui non est pastor cuius non sunt
oves proprie videt lupum venientem di-
mittit oves et fugit qz non pertinet

ad eum de ovibus plus respicit mer-
cedem quam regem Greg. In isto
nomine pastoribus ammittit q vera
et fidelem dilectionem ad oves non ha-
bebit Et terrena sua plus quam
oves diligit Nam Hel videns
lupum i. dyabolum venientem ad oves
i. ad subditos suos unum capitalem
per superbia alium per avaritiam 3m per
luxuriam et fugit et dimittit oves
dyabolo dicens quid ad me Sed bonus
pastor animam suam ponit pro ovibus
suis arguendo vicia docendo bona
ut lupum expellit ne oves xpi
rapiat et non sit q eripiat Dicit
quidam dns ego sum pastor bonus et cog-
nosco oves meas et cognoscunt
me mee et ego vitam eternam do
eis Criso. Novit dns qui sunt
eius per ymaginem suam quam eis in
pressit per arma iusticie et virtutum
quibus eos decoravit per doctrinam
qua eos informavit Unde Io. 13 ait
In hoc cognoscent omnes q mei estis
discipuli si caritatem ad invicem habueritis
Et quia hec sibi ipse non habet in ex-
tremo iudicio non cognoscit a deo
dicens Pater cognoscit filios suos
per ymaginem suam Rex milites
suos per arma sua pastor oves suas
per signa sua Magister discipulos suos per
doctrinam suam Ego autem non cognos-
co vos ut pater filios qz ymaginem
meam non habetis Nec tamquam rex
milites suos qz arma mea ab-
iecistis Nec tamquam magister discipulos
suos qz doctrinam meam neglexi-
stis Dicitur ergo ad pastores verbum dyabolum
Amen dico vobis Nescio vos

Et oves meas agnosco et cognoscunt
me mee et ego vitam eternam do eis
Sicut novit me pater et ego agnos-
co patrem q. d. ea dilectione ~~eternam~~
~~mea~~ qua pater me diligit diligo
patrem Et pater sua dilectione misit
me in mundum pro salute ovium mea-
rum Et ego eadem dilectione ani-
mam meam pono pro ovibus meis
i. vitam meam corporalem Solis n.
ovibus christi profuit mortem passionis
et mortis christi Hoc bene patuit
tempore passionis christi quando ihesus
vidit multos lupos infernales
advenientes obviabat eis dicens
Quem queritis Responderunt ihesum na-
zarenum Quibus ait ego sum Si igitur
me queritis sinite hos abire Et
tunc pro defensione ovium suarum
se ipsum dedit Tercia novit hoc
esse voluntatem patris Unde ait Non
descendi ut faciam voluntatem meam
sed eius qui misit me patris Sed
voluntas patris fuit ipsum mori
pro ovibus suis Unde ait Alias
oves habeo que non sunt ex hoc ovili
illas oportet me adducere et vocem
meam audient et fiet unum ovi-
le et unus pastor Unde facta est
una ecclesia una christi fides ex
iudeis et gentilibus et unus
pastor s. christus et post mortem ha-
bebimus unum ovile scilicet celum et
unum pastorem scilicet deum qui est unus
in essencia diminuit et trinus in
personis Sed reprobi qui non sunt ex
ovili sancte matris ecclesie Ante sicut
oves morbidi peccatis infecti ha-
bebunt unum ovile scilicet infernum
et unum pastorem scilicet dyabolum Et

sic notandum quod triplex est pastor Sub
Primus in celo Secundus in mundo Tercius
in terra id est inferno Et quia pastor
dicitur a pascendo Sed deus pastor in celo
deus ihesus pascit semper bene Pas-
tor in mundo scilicet quilibet prelatus
pascit aliquando bene aliquando male
Sed pastor in inferno pascit semper
male Unde psalmista Sicut oves in infer-
no positi mors depascet eos Con
quia amaris cibis mortis amanter
comedent et numquam digerent Primus
igitur pastor scilicet christus dicit Ego sum pas-
tor bonus quia eciam est bonus a quo
fluit omne bonum Est autem triplex
bonum s. nature fortune et gracie
Bonum nature est quod homo sit iuve-
nis pulcher sanus fortis et lon-
gevus Bonum fortune est quod sit di-
ves potens honoratus Et quod multos
habeat amicos Bonum gracie
est quod habeat magnam caritatem domino
tum et magnum affectum ad deum
Hoc autem triplex bonum non inven-
tum in aliquo a deo perfecto quando in
aliquo deficeret Non est visus a deo
pulcher adolescens sanus et
fortis quando in aliquo deficeret Nec
aliquis a deo dives potens aut
honoratus quando plus appeteret nec
numquam vixit homo a deo multa
tius devotus et affectuosus quando
in hoc perfectior affectatus esset
Primo si iustus homo mille annis
viveret semper dei iusticia esuri-
ret et sitiret Nunquam diceret sufficit
Hoc ergo solo ihesu christo possibile Non
est qui faciet bonum scilicet excepto
ipso non est usque ad unum scilicet
ihesum qui omnia bona naturalia for-
tunia et gratuita in se continet

De eo quid deb... bonum

habz in omb electos principabit Unde d(icit) anshelm(us) Sit quid va-
riis p(er) multa q(ue)ren(s) bona nat(ur)e
fortune et gr(ati)e Nonne plus dicit
sufficit sit p(er) plura q(ue) eq(ue) bn sf
p(er)ficit p(er) pauciora q(ue) e(st) unu(m) bonu(m)
in quo omia bo(na) corp(or)is et aie
inueniunt et suff(icien)t(er) e(st) in illo
quid(em) Ego sum pastor bonus
Unde si q(ue)ris bona n(atur)e vi(delicet) pulchi-
tudi(n)e ipe est cui(us) pulchritudi(n)e(m) sol
et luna admirant(ur) In quem desid(er)a-
rant angeli p(ro)spicere ipm set i(n) celo
vide e(ss)e et(er)nal(ite)r pulcher iuuenes
sanos ee et et(er)nal(ite)r viue(re) Si q(ue)ris
bona fortune ipe e(st) diues in omb(us)
qui inuocant eu(m) Aug(ustinus) Nichil
ego s(i)n(e) ipm q(ue)ras ipe in omb(us) tibi
suff(icit) Si q(ue)ris bona g(rat)i(e) tibi ipe
d(icit) In me omis gra vie q(ui)d(em)
gram cu(m) p(er)fecte tpi dab(it) de bonis
n(atur)e et fortune p(er)emit(us) nichil cu-
rabit Gra sp(iritu)s s(an)cti n(on) facit cu-
rare d(e) pulchi(tudi)ne d(e) sani(ta)te n(e)c d(e) lon-
genitate nec de diuiciis et de
mundi honorib(us) Sz solu(m)mo(do) ut
sit cu(m) tatis d(e)uotis et affectuosis
ad d(omi)n(u)m d(icit) cu(m) Ap(osto)lo Nichil scio
nisi ihm et hunc crucifixum So-
renuit consolari aia mea s(ed) in
omib(us) cantib(us) meor(um) fui dei et
in eo delectatus su(m) d(icit) D(omi)ne ihu
Quid m(ihi) in celo ee et a te q(ui)d vo-
lui sup(er) t(er)ra(m) sine te defecit cor
meu(m) Deus p(ro)b cordis mei me-
nu q.d. n(on) q(ue)ro celu(m) n(ec) t(er)ra(m)
n(isi) me ipm s(ed) solu(m) ihm quo h(ab)ito
habeo o(mn)e id q(uo)d desidero Und(e)
d(icit) Ego su(m) pastor bonus Anima
bn pascit(ur) in celo no(n) de fructib(us)
arbor(um) ut adam et eua in pa-
dyso Sz fructu vite i(n)tegralis
no(n) oleribus herbar(um) ut adam

et eua expulsi de paradyso s(ed) viue-
tibus pastuis et(er)ne amenitatis Joh(annes)
P(er) me si q(ui)s introierit pascua in-
ueniet Non cibus malus nec
pistin(us) s(ed) pane angelor(um) Und(e) d(icit)
ut Lucas sic Ego disposuit m(ihi)
p(ate)r meus regnu(m) sic et ego dis-
pono vob(is) ut sedeat(is) edatis
et bibatis sup(er) mensa(m) mea(m) et mi-
nistrabo illis Et Jo(hannes) in
apoc(alipsi) d(icit) B(ea)ti q(ui) manducab(unt) pa-
ne(m) in regno celoru(m) q(ui)a illis gau-
debit nunc d(e) contemplacione s(anc)te trinitatis
nunc d(e) visione xpi humanitatis Aug(ustinus)
Gaudiu(m) erit p(er)fectu(m) qn electi
gaudent sup(er) se intra se iuxta se
et infra se Sup(er) aias e(st) solus deus
Inter homines e(st) cor suu(m) Iuxta homines
angeli s(an)cti et omb(us) electi Infra
homines creature demones et dapnati
Gaudet igitur sup(er) se in visione
trinitatis Ps(almus) Letificabis me i(n) gau-
dio cu(m) vultu tuo Gaudet intra se
in cordis sui delectacione aie et corp(or)is
Gaudet iuxta se d(e) societate angelor(um)
et s(an)ctor(um) de q(ui)b(us) Ps Gaudiu(m) fecit
in d(omi)no et om(ne)s videntes me co(n)-
gaudebunt in Gaudet infra
se q(ui)a videt omb(us) creaturas renoua-
tas demones confusos et dei ini-
micos dapnatos Ps Letabitur
iustus cu(m) viderit vindictam
Hec oia bn considerauit aia de-
uota in Can(ticis) d(icit) Indica michi
ubi cubes ubi pascas i(n) meridie
q.d. Rendimi michi delectabilia de
et(er)na felicitate Sz vide et de-
gustare desidero Saciabor cu(m)
apparuerit gl(ori)a tua Vn(de) xpus
d(icit) Ego su(m) pastor bonus Quomo(do)
suos electos ita delectabilit(er)

pascit in eternum. Et videmus quod bo-
nus pastor habet diversa animalia
quarum quedam nutrit ad vitam quedam ad
mortem. Ad mortem pascit ea que impinguan-
tur ut cicius occidantur ut scrofe
vituli oves etc. que nichil la-
borant nec faciunt nisi quod comedunt
et dormiunt. Et ad vitam pascit ea
que laboribus serviunt ut equi asini
et boves etc. Sic iste bonus pastor
quosdam in presenti pascit et sustentat
mittens ad mortem eternam ut sunt late
viventes in deliciis totam vitam
deducentes nichil laborantes. Unde
ducunt in bonis dies suos et in
puncto ad inferna descendunt.
Et bone oves Christi sustentantur
ad vitam eternam que de laboribus suis
vivunt et deo fideliter serviunt. Sed
istos dominus dicet in extremo iudicio
Venite ad me omnes qui laboratis
et onerati estis et ego reficiam
vos. Superbis non dicet Ite maledicti
ad pastorem vestrum dyabolum et ad ovile
vestrum infernum. Unde exemplum legitur.
Quidam vir habuit in stabulo
suo unum asinum et unam scropham.
Asinus magnis laboribus fuit
subiectus portans onera quia cum
modico pabulo. Et scropha nil
laboravit et toto die comedit et dor-
mivit et impinguebatur. Asinus
inter se cogitavit o quam miser animal
ego sum respectu istius scrophe. Ego
miser vivo / scropha late. Quando
in futuro pona me in stabulum
et ostenda me quasi infirmum. Quo
facto mulier videns asinum sic ia-
centem dixit viro. Ve asinus in-
firmatur quid faciemus. Vir
ait da ei pabulum. Et sic mulier

pabulum asino porrexit. Et asinus val-
de infirmum se simulavit cum modicum
et itum modicum comedit magis ac
magis gustavit et sic iacuit
et nil laboravit. Inter se cogitavit
hec est bona vita sic quiescere nil
facere et de optimo pabulo reficere.
Et sic cum aliquo tempore iacuit. Ve-
nit carnifex scropha ad caput
percussit et occidit. Asinus hec videns
inter se cogitavit si demum tale
debeam occidi pugna in pinguescere
ferem melius mihi est ut surgam
et laborem. Et sic surrexit
et ut prius laboravit et sic se
in vita conservavit. Sic dico vitam
delicatam ducit in morte eternam
ut predixi. In divite superplantavit sibi
vitam laboriosam in vita eternam.
Unde in extremo iudicio dicet dominus mi-
chaeli. Voca operarios et redde
illis mercedem unicuique secundum opera
sua. Hanc enim quod quisque cupit esse
de numero omnium electorum laboret
fideliter corporaliter et spiritualiter et erit
dominus merces sua magna nimis.
Dicit quoque Ego sum pastor bonus
et cognosco oves meas i. elec-
tos meos et hoc in pietatibus
omnium. Nam omnes estis magis
ne simpliciter in aspectu in affectu
et in actu. Sic et oves Christi
debent esse simplices. Primo ras-
pectu ut sic toto corde sunt sic erec-
tum surrexit ad deum. Unde Mt.
oculus tuus simplex fuerit totum corpus
tuum lucidum erit. i. ut simpliciter
intencione nichil respiciant
nisi dei honorem. Et ista simpli-
citatem non habent qui uno oculo

Jo. nunquam ... [illegible]
... in ...
ad ...

9

quar ... [illegible]

respiciunt celum alio oculo terram volunt
diligere deum et mundum celum et ter-
ram quod impossibile est. Videmus quod
aquila videns pullos celum re-
spicere istos nutrit sed respicientes ter-
ram quasi degeneres abicit. Primus quod
simplices nichil nisi deum in cordibus
habentes. Ps. In simplicitate cordis mei
letus obtuli universa sed me et
mea. Et in simplicitate cordis querite
illum. Secunda racio quod simpliciter diligere
et quod dei voluntatis est in hiis quasi sim-
pliciter ambulat nichil cordibus n
deum querant. Aug. Infelix ho-
mo qui intus scit et te deum ignorat
si autem scit te et illa non propter illa
sed propter te beatus est. Secundo dicuntur esse sim-
plices in affectu ut sunt simplices cor-
de diligunt proximum et eius salute
affectant. Secundum apostolum 1. pe. 1. Sim-
plici corde invicem vos mutuo
diligite. Contra istam simplicitatem
non habent qui in ore habent dilectionem
et in corde odium portant verbis
sed in corde odium gerunt. Metra
Dum mel in ore gerit et me re-
tro pungere querit. Huius amicicia
nolo michi sociam. Isti simpliciter
non habent qui in carnibus voluptate se
mutuo diligunt. Aug. Istum
hominem diligere debemus contra carne
sed omnes contra spiritum sunt in deo et propter
deum. Tercio simplices dicuntur esse in
actu ut sunt simplices deo serviant
nichil intendentes nisi dei lau-
de et honore. Ps. Non nobis domine
non nobis sed nomini tuo da gloriam. Isti
simpliciter non habent ypocrite qui magis
querunt laudem humanam quam divinam
de quibus dicitur Amen dico vobis re-
ceperunt mercedem suam. Pu-

blicani et meretrices precedunt vos
in regno dei q. d. Citius salvatur qua-
libet ypocrita. Sed queritur an ypocrisis
sit peccatum mortale. Et dicendum quod ypo- 40
crisis aliquando fit cum merito aliquando sine
peccato aliquando cum peccato veniali aliquando
cum peccato mortali. Primo fit cum merito
quando religiosi coram conversis melio-
res et devociores se ostendunt quam
sunt non ut defectus suos cooperiant
sed tantum ad dei et religionis honorem
et ad proximorum edificationem. Unde
meretur quia intencio versatur circa bo-
num. Secunda ypocrisis fit sine peccato cum quis
ostendit se meliorem esse quam sit propter
bonum finem. Sic rex Israel cum
alio modo non potuit destruere ydola
et sacerdotes baal finxit se colere
ydola eorum et sic destruxit eos
ad honorem cultus divini. Unde Ge. dicitur
Utilis simulatio aliquando sumenda est
et fit sine peccato. Tercia ypocrisis
fit cum peccato veniali quando quis simulat
propter aliquid quod non est contra caritatem. Sic
pauperes ostendunt maiores penurias
et infirmitates quam habent ut recipi-
ant maiora munera ab hominibus.
Unde hii non peccant nisi venialiter. Ne-
scio dicitur. Unde magis peccant avari
quod preces. Sic enim pauper mendicans
tamen habet granaria dives deo
laudaret et bene contentus staret
sed odiens cupidi in sacra libris est.
Quarta ypocrisis fit cum peccato mor-
tali sed cum quis magis querit laude
humanam quam divinam. Ambr. Ca-
vete fratres mendacium quia omnes qui
mentiuntur occidunt animam omnes qui
amant mendacium filii dyaboli
est non solum in falsis verbis sed et

in actibus operibus mendacium est. Men-
dacium est christianum se dicere et christi
opera non facere. mendacium est dicere se
esse religiosum et secundum regulam non
vivere. Et presbiterum se dicere et secundum
eorum non vivere. Ve vobis ypo-
crite qui clauditis regnum celorum ante
homines vos non intrabitis nec alios
intrare permittitis. Ve vobis ypocrite
qui comeditis domum viduarum oro-
nes longas orantes eas facientes
exterius scilicet vos ostenderetis. Intus
sepulchra mortuorum existentes
ut scilicet bonis cibus vobis apponat.
Ve vobis ypocrite qui induitis ho-
mines pellem ovium et tamen ad vos
quasi fiunt et vident veram
mala vita scandalisant in vos
et virtutes in ceptis deponunt
et efficiunt vobis consimiles. Atten-
dite igitur a falsis prophetis qui veniunt
ad vos in vestimentis ovium. intrin-
secus autem sunt lupi rapaces
q. d. interius non est simplicitas
ovina sed lupina. Brevis dicit Ma-
ius peccatum est prelata simplicitas quia
aperta vanitas ex peccatum est in bene-
ratione est ex statum est diu late-
re non potest ideo cum in luce ondatur et
malitia maius oritur scandalum
Prelata equitas est duplex iniquitas
ad quamvis decipit seipsum et mundum
sed deum decipere impossibile est. Sicut
ovis naturaliter odit et fugit lupum
Sic oves christi semper fugiunt pec-
catum. Eccl. 24. Quasi a facie co-
luber fuge peccatum Ne tibi contingat
sicut illo de quo legitur qui sine omni timore
dei peccavit in superbia avaritia

et luxuria nec penituit. Ideo tandem
mortuus et dampnatus est. Et quadam
devota persona vidit stare eum ante
iudicem vivorum et mortuorum
qui dixit ei tu non es de omnibus
meis. Ideo nec vita nec pax nec lux
nec spes tibi datur. Non vita quia me
qui sum vita animae a te expulisti per
peccata tua. Non pax quia pacem nec
quietem in corde tuo michi numquam
dedisti. Non lux quia tenebras magis
quam lucem dilexisti. Non spes
quia spem tuam in hominem et in mundum
quam in me posuisti. Si eternaliter
vixisses eternaliter peccasses Ideo eter-
naliter pueris heredes et infer-
num vadas ad diabolum que semper
in corde tuo portasti cui semper servi-
visti. Et sic eternaliter dampnatus
fuit. Fugiamus ergo lupum i. dyabolum
et omne peccatum et deum in cordibus
nostris habeamus. Et sic de numero ovium
christi erimus. Bonus pastor est 2.9
qui hic prelatus qui aliquando bene pa-
scit aliquando male. Bene pascit
quando verbo et exemplo subditos in deum
dirigit. Sic christus bonus pastor
qui cepit facere et docere. unde talibus
dicitur prelatis primo debet esse sanctus
et per consequens subditos suos sanctos facere.
primus debet esse lumen deinde debet
aliis lucere. Primo debet sequi christi
vestigia deinde debet alias
ad hoc inducere. d. Imitatores dei
estote sicut filii karissimi. Unde enim ihesus
dixit primo esse prelato i. sancto petro
petre amas me. Et hoc ter
explicavit q. d. Si in tantum amas
me ut velis prodesse et non ob-

anno 23
4 20

[illegible] pastor ... male pastit quia ... [illegible]

esse ut velis verbo et exemplo docere et
ut velis pro salute omnium semper tua
salute deum orare. Respondit petro
domine tu nosti quia amo te q. d. pa-
ratu et prompto animo et corde habeo
adhesi tuo amore. Et dixit dominus
pasce oves meas. Sic nunc prelati
debent esse ne dicent. Ego sum
pastor bonus accidentalis quia
a deo accepi istam gratiam. Sed heu
mali prelati modo contrario se habentes
semper male pastant quia verbo et ex-
emplo subditos scandalisabunt.
Vitis(?) lecture(?) de quodam prelato mala vita
habuit et quidam subditus(?) iuste(?)
ait. Si prelatus meus salvabitur et
ego salvus ero. Iste prelatus habuit
concubinam ludebat et tabernam
visitabat. Sic et rusticus fecit.
Primo contigit prelatum mori et dap-
nari. Non multo post et rusticus
mortuus est et dampnatus. Cum vi-
debat prelatum in inferno ait o male-
dicte sacerdos tuo malo exemplo sum
dampnatus. Prelatus respondit o maledicte
rustice causa tue male vite es dap-
natus si plagas venias et sedeas
ad locum meum. Rusticus respondit o sufficit
michi pena mea. Prelatus ait si
non placet pena mea quare non
displicuit tibi vita mea.
Nunquid multotiens audivisti filius
non portabit iniquitatem patris nec pater
iniquitatem filii. Ideo non exempla pla-
torum(?) sed secundum scripturam vite et
moribus ihesu christi et illum imitare
si non vis errare et pergens salvari.

Modicum. Dominica tertia
Et iam non videbitis
me et iterum modicum et vide-
bitis me. Iohannis 16. Sicut in naturalibus
sic suo modo est in spiritualibus. Quia sicut
est in natura quod boni et fideles amici
semper desiderant se mutuo vide-
re mutuo loqui. Et presentia corporali mu-
tuo consolari et si unus moritur aba-
plangitur. Ecclesiastici 6 fideli amico nulla
est comparatio neque auri neque argenti
quia semper diligit qui amicus est in vita
in morte et post mortem. Sic et spiritua-
liter dico dominus ihesus est amicus antiquis-
simus quia in caritate perpetua dilexit
nos. Et venit de celo ad nos creator(?)
celi et terre que omnia creavit propter
nos et nos propter se ipsum nos su-
mus finis secundum deus est finis noster.
Est etiam amicus fidelissimus quia
dicit ... Ysaie 49. Si mulier
potest oblivisci pueri uteri sui ego
tamen tui nunquam obliviscar. Iste igitur
bonus amicus non est a nobis eli-
quendus neque obliviscendus. Sed in
recipiendi in sacro in hospitium
cordis et anime dicamus cum patria-
cha Iacob dixit Non dimitta-
te nisi benedixeris michi ut sim a te
benedictus in presenti et in futuro. Insuper
ondamus(?) per nostram dilectionem ut li-
benter videamus eum per devotam con-
templacionem et ut libenter loqua-
mur cum eo per devotam orationem. Et
ut de ipsius presentia consolari ista
operatione. Ipse enim operatur omnia bo-
na in omnibus hominibus ... omnia opera
operatus es in nobis. Sic dilexe-
runt discipuli eum ipsum semper
videre desiderabant quia fuit in-
matus(?) dominus bonitatis ipsum audire
cupiebant quia habuit verba eter-
ne salutis ipsum presentem habere

desiderabant / sine ipso modico
tempore esse fuit eis magna pe-
na / Ideo nitti dum quando eis dixit
Modicum et iam non videbitis
me quasi conturbati et contristati omnes
sunt / Quid dolorosius quam fide-
lem amicum ab amico recedere et
in mortem ire / Sicut ergo dixit ut
patet in principio evangelii : ex quo loquitur

Modicum et iam non videbitis me : Intendo
Pro-
verbialiter dicitur / dulcia non novit
qui amara non gustavit / Et
ut dicit glossa / valde dulce et delec-
tabile est esse in rebus humanis dele-
ctantibus amicitudinibus praeteritis
ei qui nichil de celestibus deli-
ciis novit / Delicata est divina
consolatio non datur admittentibus
alienam / Et ideo quanto minus
quis celestia et divina novit tanto
delectabilius in mundanis re-
quiescit / Gaudium autem et tri-
sticia se habent sicut dulce et ama-
rum quod dominus novit qui prius disci-
pulos contristavit / Demum eos
consolatus fuit / Unde nocte post
ultimam cenam domini recedendo esset
in mortem a iuda dixit discipulis
suis Modicum erit tempus usque ad
resurrectionem quo iam non videbitis
me scilicet per triduum passionis mee usque
ad resurrectionem et iterum modicum
et videbitis me scilicet post resurrectionem
quadraginta diebus usque ad ascensionem / Quia
vado ad patrem in ascensione / Unde
a qua magnus dolore hec verba i cor-
dibus discipulorum impressit dum audi-
erunt ihesum eorum dominum ab eis re-
cessurum / Amor enim omnia vincit

runt / Unde dicere potuit / o modicum
quam longum est / Quid enim longius
quam deum ab homine separari quam lon-
gius esset quam dilectissimum amicum ab
amicis in mortem ire sicut dominus ihesus
fecit / Et hic quaeritur quare in gau-
dia resurrectionis fiat memoria di-
passionis / Dicendum quod duplici racione
Prima ut mors domini nostri ihesu christi
a nobis numquam oblivisceretur in nullo
gaudio tam temporali quam spirituali / Unde
dicit propheta / Recordare paupertatis mee quia
nudus pependi in cruce absinthio
et felle / quia per totum corpus vulneratus
fui / Secundat quod unusquisque fidelis
Memoria mea ero et tabescet
in me anima mea . et amalis iuta
Secundo nos in extremis ut ecia de gau-
dio habent memoria propter nostris tem-
pestatibus Quia omnibus nobis mori et nescimus
quando quo vel ubi / Gregorius / Desipit
contemptum omnia qui se semper cogi-
tat esse moriturum quia mors est ultimum
terribilium / Secundo quia christus duobus tamen
quadraginta diebus post resurrectionem apparuit
discipulis usque ad ascensionem / Dicendum
quod tot horis tamen iacuit mortuus
in sepulchro / Ideo pro qualibet hora
tamen una die permansit in terra vel
in veritate vivus cum eis / Et hoc est quod
predixit discipulis in ultima cena dicens
modicum et iam non videbitis me
et iterum modicum et videbitis me
Quia vado ad patrem / Et discipuli
non intelligebant verba hec / Ideo
ad invicem dixerunt / Quid est
quod dicit nobis modicum et non vide-
bitis me et iterum modicum et vide-
bitis me / Quid est hoc quod dicit modi-
cum nescimus quid loquitur / Unde dicit
dominus ihesus tamen in tantum dilexe-
runt / quod de morte ipsius loqui non

poterant audire Cognovit aut
ihus qz volebant eum interrogare
Dixit eis de hoc queritis int vos q
dixi modicum et iam no videbitis me
Amen dico vob qz plorabitis et fle-
bitis vos . s . cum in duo mortis non
videbitis me Sz mundus gaudebit
vos vo contristabimini . s . tristicia vra
convertetur in gaudium Et adiungit exm
dicens mulier cum parit tristicia habz
qz venit hora eius . s . qua ea pati
oz maximum dolore Cum aut pepit
puerum iam no meminit pressure doloris
propter gaudium qz natus e homo in mundum
q . d . maius erit gaudium de puero
nato quam fuat tristicia in partu Et
vos nunc tristiciam habetis ad modum
mulieris parturientis qz in modi-
co tempore no videbitis me Iterum
aut videbo vos post resurrectionem
mea et gaudebit cor vrm Sicut
mulier gaudz nato puero Et gau-
dium vrm nemo tollet a vobis
Nec demon nec angelus nec homo Quia
gaudium vrm erit stabile et eter-
num Gaudium et erit perfectum qm
glorificati gaudebunt in visione sancte
trinitatis in societate angelorum et sanctorum
et omnium electorum Sub sermo

Modicum et iam no:

In isto ewangelio moraliter in-
tellecto notificatur nobis primum
conditio nostre brevitatis qz dicit modicum Secundo
bonorum hominum in presenti adversitas
qz dicit plorabitis et flebitis vos
Tercio malorum vanitas et prosperitas
q . d . mundus gaudebit Quarto e iustorum
consolacionis eternitas q . d . Tristicia
vra convertetur in gaudium Primo ondit
nobis dns vite nre brevitatem Un
Job dicit breves dies hominis sunt numerus
mensium eius apud te est Unde dicit mo-
dicum durabit vita humana Et
omnis delectacio carnis et mundi
et in multis amaritudinibus est con-
permixta Job homo natus de muliere
brevi vivens tempore repletur multis
miseriis Unde si quis dicit Juvenis
pulcher sanus et fortis sum vivit
dns modicum durabit Apo Cum
dicant pax et securitas superveniet
mors improvisa q tollit omnia naturalia
Aug Nichil certius morte nichil
incertius hora mortis Que futura nob
est incertum preter mortem Quia per
unum hominem intravit mors in mun-
dum mundus O fallacissime dyabole quo
divisisti nequam hominem cum vi-
demus cottidie unum post alium mori
Et non q dns voluit vitam nram
esse brevem in istis temporibus promanet
eo levius penitenciam vita contempnentes
et eterna vita aliquando laborarent
Ps Mille anni tamquam dies hesterna
que preteriit Sz heu multi sunt
qui presentem vitam q eternam reputant
Quia plus laborant pro presenti vita
quam pro eterna Ps thesaurizat et
ignorat cui congregabit ea Quia
dives cum dormierit no sumet
omnia nec descendet cum eo gloria do-
mus sue Relinquent alienis divi-
tias suas et sepulchra eorum do-
mus illorum in eternum Et sepulchrum
dicitur domus eterna qz sic homines
inveniet sic et restituet Ergo
usurarius redde usuras tuas Si
adulterium redde adulterium Ideo
Quando dns voluit tempus esse
modicum ut eo minus tedeat

Unde debes scire ... ut sequentes ... de male et ... possunt

Vide plura in ... et ... parvae ... lxxx ... possis ... fo ... in ...

... fo 38

nob fuie deo nro qz tn in tribute-
det. Sc̄d̄m Quia in breui tempe
fidelis fuiuB no est. Nulli dn̄m
qui in longo tpe nunq fidelē ser-
uiet. Tercio dn̄s voluit uita
nram ee bñem ut sui electi vicia
mundi picta euadent et ut ma-
li dm̄ diuicijs no offendent. Quarto
dn̄s voluit uitā pntē ee bue ut
ut p modico labore hoieB mag-
na recipent mercede. Et dicē
possent i° q̄uditē modicū la-
borau et inueni michi mltā
requiē. Nam ppauperte spūs
habebunt etnas diuicias. p
carnis pitate etnas dlicias
p humilitē mētis et cordis etē-
nam glam. Quid ergo si diceret
ego habeo mltas dicias et ho-
noes etnāl sic viuē vellem
Respondet xps modicū durabit. Vn ps
Diuicie si affluat nolite cor
appone. Quia aptus dt Qui
volut diuites fieri incidunt in
laqos dyali et in varias tep-
tacōes s. auaricie supbie et
luxurie. Tercia btus diues qui
inuetus est sine macla q. d.
Int mille viros vnus rep. Quod
si aliqs dicet ois vita mea
e in delicijs uelle sic semp
viuē. Respondet dn̄s modicū durabit
Et p eos in ppo le e de delicijs
ad delicias ire. Vn̄ Jo. in appocl
Quantu qs se glificauit et in
delicijs fuit tm̄ date illi tor-
mentu. Finis mltarū dlicia
e inicu dolo et amarū dolo penarū
Vndo si hō gsideraret oia pñcia

ee tam modicā p magna leui
ea gtepnet oia soli deo seruiet
Sz heu modicū lume gtemn
in est nob ut xps ait adhuc
modicū lume in nob est ambu-
late du lume habetis ne tene-
bre nob gphendat. Sz nob plus
diligimus tenebras qua lucem
Jo. Quia male agit odit luce
ut no arguat opa eius mala Jo
si maia ligo in extremo indicio
flebis gemibus dicet filio suo
ihu Quare dapnas quos tam prio-
se redemisti Respondet quia di-
lexerunt hoieB mag et tenebras
qua lucem. Exm̄ le in cronic
q rom̄ erexerunt colupna in
medio fori sup qua posant
ymagine iuli cesaris et no-
me eius scpserunt ut sciret q
ubi sepeliri debet post mortē
eius. Sic ant cesar hunt tria
signa an morte. Primu qz cetesia
die an morte eius deletu fuit
Secundm̄ qz pcedenti nocte an eius
morte fenestre camē eius ve-
to agitante i tm̄ ut putaret
tota domu cadē. Tercm̄ qz illa die
qua mortuus e ad capitoliū
iuit et lre ei porecte sut quas
si legisset adhuc mortuus non
fuisset. Sz qz no legit ia statim
mortuus est. Sic spūalr dico
ne post hanc bñem uitā simus
filij tenebrarū et eterne mortis
Deus p gram sua puenien-
te dat nob tria signa Primo
em delet nome mltorū qui
in diuicijs sunt magni re-
putati. Sz vidēmus adhuc

lexm̄

no sunt majores noie qua divites
Pauperes no pro nichilo reputat
Aust[inus] qui deus talibus diuicias
qui si deum cognoscere nolebant
in diuiciis saltem cognoscant
eum in paupertate. Sz facit impetu
in senectutis cum e 4. in corpe
presentia a p infirmitate qui si dm
nolebant scire iuuentute et in
sanitate saltem sciant deum in
senectute a infirmitate Ne eis
dicat In uetustate dierum malorum
nunc venerunt peccata tua que
operabaris Nos Multiplicate sunt
infirmitates eorum postea acce-
leraunt sz ut se emendaret
et imaginem dei repeterent Sz po-
rigit vomitum lram cstie
sue qua si bn legimus morte
eterna euadimus In ista tca
cstie nre inueniunt scti
omnes defectus nri Et nos si p
primam emedamus filii mortis
eterne no erimus sz filii lucis
eterne Jo. 2 Jo Dum lucem hetis
credite in lucem ut filii lucis
sitis Secundo ptr nos bonorum
9 in pnti tribulacio et aduersitas
Ibi plorabitis et flebitis uos
vnde ps Multe tribulaciones iu-
storum sz de omnibus his liberabit
eos dns Et sic malorum sunt multe
tribulaciones in futuro Jo no qp boi
et perfecti hoies plorant et flent
multiplici de causa Primo ppter
bonorum obmissionem scientes qz
stultus esse negociator qui ppter
breuem horam quomodi sui corpis
obmittet et negligit bonum

forum et lucrum Sic deus totum
tempus uite nre concessit nobis
pro negociacionem Unde ait Negociami-
mini usqz dum venio Sz dicis
qp negociari debemus dico regnum
dei Vnde aug[ustinus] dictum est a
dno venale heo Et aug[ustinus] quesi-
uit quid vendis regnum meum
Et aug ait quantum vale vendis
quantum habes da id quod habes et habes
deo Et deus dabit tibi regnum
suum Scti enim mercedes dederunt
corpus et vitam ut sem pueret
in celum Sz hunc forum multi
negligunt qui nec corpe nec rebus
emunt regnum dei Jo Ergo boni ho-
mines sciunt qp in iuuentute multa
bona obmiserunt io plorant
et flent: Secundo flent ppter multorum
malorum commissionem d[icens] Recogitabo
tibi omnes annos meos in amaritu-
dine aie mee Dicam deo noli me
condempnare qz peccaui iniuste egi
impietatem mei Tercio flent ppter
multiplicem miseriam et aduersitatem
qua in pnti paciunt d. Circumdederunt
me gemitus mortis
qd. pntibus miseriis euadere no
possumus nisi tu dolore mortis nat
sz qz morbus esse modica si no
sequeret morbus eterna Secundo d ps
Circumdederunt me mala quorum
no est nus Quarto flent ut tempo-
nu perficere pnt ut vellent d.
velle michi adiacet sz perficere no
valeo ppter debilitatem corpis mei
Et huius tristicie z fletus ondit
dns exemplum racione in simili mulier(is)
pregnantis Nam primo mulier

pregnans an partu est in magno
timore ne cum partu pereat. Secundo in partu
est in magno dolore. Tercio cum puerum
peperit est in semipleno gaudio quia
adhuc est in magna infirmitate.
Quarto si peperit masculum in maiori
gaudio est quam si habet filiam.
Sic boni religiosi primo sunt in timore
et multociens flent quia timent puerum
ihesum perdere qui est anime vita. Unde
augustinus dicit ihesus ab aliquibus recedit
et numquam ad ipsos redit. Sed ab ali-
Gregorius da. Ab aliquibus recedit et statim redit
sicut ad discipulos. Ab aliquibus
evangelium numquam recedit sed semper cum eis ma-
nebit sicut cum beata virgine. Sic
et hodierna die dominus ihesus a
multis recedit et statim redit
ut sunt qui peccant contra phantasias
infirmitate contra ignorantias qui
statim penitent et confitentur
dominus statim redit per graciam. Tali-
bus dicit per prophetam convertimini ad me quia
ego numquam recedam a vobis. Isti
necesse habent flere et confiteri quia una
gutta lacrimarum fluens ex contrito
corde delet omnes mala peccato-
rum in tantum ut ignibus infernalis
nocere non valeat. Matheus v. Beati qui
lugent quoniam ipsi consolabuntur.
3° Ab aliquibus dominus ihesus a multis recedit ad
quos numquam redit et sunt in-
durati in eorum malicia et de-
sperati in dei misericordia qui nolunt
emendare ideo ibunt in eterna male-
dictionem. Unde in extremo iudicio
eis a domino dicetur. Amen dico
vobis nescio vos quia mecum in vita

vera non noscitis. Bona gutta lacrima-
rum fluens ex contrito corde delet omnes
lacrimarum peccatorum maculas in tantum ut
ignibus infernalis nocere non valet.
Unde apostolus. Qui ignorat igno-
3° rabitur. Item multi sunt a quibus numquam
recedit sed semper cum eis manebit
et sunt qui violenter eum tenent.
Canticorum 3. Inveni quem diligit
anima mea tenui eum nec dimittam.
Ambrosius dicit. Omni facias domino non
vicium sed virtutibus non superbia sed
humilitate non dilectione naturali sed spiritua-
li caritate eum est unicum cum perfec-
tionibus quo solo ligatur devocione.
Et isti multociens temptantur et
flent quia ipsum putant perdidisse
tamen cum ipsum penitus habeant. Nam
deus multociens subtrahit perfectis
graciam et hoc propter quinque. Primo
quod homo de ipso non presumat putans
habere a natura quod habet a gracia. Unde psalmista
Ego dixi in habundancia mea
vel in copia devocionis mee non
movebor. Sed ab eadem quia se super-
ponit. Item devocionem non habent
a se ipso sed a deo. Ideo addidit
Avertisti faciem tuam a me et
factus sum conturbatus. Unde 2° sub- 20
trahit suam graciam ab omnibus ut
cognoscant sua imperfectos et
se ipsos nichil esse nec posse
sine deo. Apostolus. Non sumus
sufficientes aliquid cogitare a nobis
quasi ex nobis sed sufficiencia nostra ex
deo est. Ambrosius. Considera bona
que habes an a te ipso habeas
et videbis quod non. Item apostolus
Quid est quod non accepisti q. d.

michil Considera que habes an
pfectom heat et videbis q no
qz mlti pfectores te sut Consi
dera bona q habes an etne
valeas et videbis q posse e
te posse cade et oia bona pde
Tertio deus subtrahit gram sua
deuotis ut agnoscat q tam
pauca sustinet ppt deu Cum
eni sut in deuocoe in se dicut
michil e tam durum et adusu
qn pter dm posse pati sz post
modica gre subtractom i ma
dio impacietes sunt Cum ergo deus
gram tt eis subtraxerit
no ut desiciant sz ut pficiant
vn gg Crescente desiderio
crescat igne R mtis subtrahit
gram ut timidi efficiat ne
offenderint dm exeo q gras
Fote eis subtraxit Ps ait A timore
tuo dne concepimus et pturimus
spm salutis Quarto ut ho ma
gis se ipm in se ipo humiliet in
dignu se reputado dine gre
Et hec humilitas meret gram
Jac Humilibus deus dat gratiaz
Vn ps Qui emittis fontes in
conuallibus int medium mocium ptrans
ibut aq q d Dicio motes sunt
in hoie sz supbia corpal et spu
alis in quorum medio st e vallis
humilitatis deus infudit grā spti sps
3° Tercio pncipaliter ondit dns gaudium
malorum d Mundus aut gaudebit
vos no contristabimini Ubi sciendum no
q tpale e gaudium et tristicia sz
nale et tempale et spuale
Gaudium nale e ex gplexioe
ne Nam vnus ho iocūdior e
qua alius pu Cor gaudens

exhylarat facie et etate floridam
facit E contra e tristicia nalis qz
vnus ho tristior e qua alius Insup di
nali gaudio et tristicia no me
remur n demerem nisi inquantum ad
bonum ul ad malum cuertimus vt
d phs Secundum gaudium tpale est d
psperitatibus et de mundi solaciis
et vanitatibus De q Job Gaudium
ypocrite ad instar puncti q d Non
e peyor ypocrita qua sit mundus
Anima a d e ēt a d sz ondit aliud
pmittit et a d soluit E ctra e trista
tempal sz d mundi aduersitatibus
Eccl. Primo tristiciaz a te repelle
quia tristicia multos occidit
Prov. tristis exsiccat ossa q d vi
res corpis consumit Tercium gaud
spuale e de pietate cstie ad qs
Gloria nra hec e testiom cstie
nre Et contra hoc gaudiu e tristicia
de impietate cstie Aug Nlo e nobi
lior thaurus qua pa cstia inquan
tu deus sit michil hoiez cstari
potest extra no e maior pena
qua cstia mala inquantum deus no
sit nl hoiez consolari potest nec
in pnti nec in futuro Sic igit ma
lorum guertet in tristicia cstia pacz
q bonorum tristicia cuertet in gaudiu
eternu sz qn deu videbut in
celo d vido dm meu facie ad
faciem qz salua facta e aia mea
Vnde dns ait Tristicia vra cuer
tet in gaudium Iterum videbo
vos et gaudebit cor vrm sz
in extrema nocte vra Et cum
angelis meis sustipiam amab
...

leom

tollat a nob. Sic gravius est qd
sanctus pr qui cu in extremis esset
et fres coram eo starent flentes
subito facies ei clarificata e q̃si
sol. Et ait fres mei nolite flere
s; q̃gratulamini m q2 venerunt angeli
ut tollant aiaz mea. Item ait congaudete
m q2 venit ihs marie
filius ut tollat gemitus cordis mei
et ut me defendat a demonib;
Quo dicto ait Modo vado tibi
deo creatori meo aiaz mea et sic
statim mortuus est. Et dns ihus
cu angelis suis suscepit aiam ei
et cu magna iubilo in celu
gaudium introduxerunt qd et nob
concedat filius marie virg. Dom. v.

Vado ad eum
qui misit me Jo. 16.

Sic est in naturalib; sic suo modo est
in spiritualib; Sz sicut est in natura q̃ in
omib; hominib; et creaturis sub
celo. Maius pt e ignobilius ut videmus
in oibus hominib; aialib;
avib; et piscib; herbis et lapidib;
In q̃bus oib; maius pt est
ignobilius et minor pt nobilius Sz contra
in nobilib; oibus tenz principatu
q2 inter eni sicut unum
principe inter aves aquilam
et eorum inter aialia leones
ipsoz regem. Sic spiritualr dicam
cum dns ihus sit princeps regitore
et ado nobilis q̃ creaturaz
ei nullus enarrare pt Ideo omib;
ipm imitari debemus in diuinitate et
i humanitate eius In diuinitate per spiritualem
et in humanitate p exercitiu exteriorib; hoib; ut apostolus
fecit qui ait Ecce nos reliquimus

omnia et secuti sumus te (?) Quia erat dr Gloria magna
e sequi dnm q. d. Si magnus honor
est seq regem mortale qui eciam
suos intentos ducit in mortem Multo
maior honor e seq regem immortale
qui suos ducit de morte
in vitam eternam Item isti dnm ihm
imitantur qui in xpo ihu vivunt
et moriantur Nam et vita et mors
conseqnt se hnt Sz vita xpi consistit
in unione aie cu deo et
humanitate ei Mors aut eius consistit
in separacione aie ab humanitate
q factu est qn in cruce ait Pr
in manus tuas comendo spm meum
Sic volens vive et mori Jo. apostolus
primo xpo uniri p caritatem et separari
ab omib; creata Canc. fortis
e ut mors dilectio Primo fortior
quia mors tm habz separari
aiaz a corpe ulterius nichil hz
facere Sz nat dilectio separat totu
hoiem ab omi re creata et unit
eu deo in tm ut dicat c[um] apostolo
Quis nos separabit a caritate xpi
et sic spiritualr vivet et morit xpo
ipm sequendo. vado ad eu qui-

Vado ad eu q̃ misit me
Videmus q aliq̃s locu relinqt
propter xpo. ... propter penuriam
aut propter corruptu aerem
aut propter mala vicina aut
propter fraudulenta amicicias
Sic spiritualr dico Totus mundus e
a nob relinquendus Primo propter penuriaz
et magna fame qua
patimur in prnti in aia nra Bn.
Augustinus si mille anis viveret pro
dei iusticia esuriret et sitiret
donec deu obtineret Quia enim
q in toto mundo e aie no suffit
nisi solus deus Aug. 10 mundi

vanitas q̄ michi et tibi poteš me
inquietari si non sanaris in me ꝯ itinni-
tas qua nemo sanabit nisi deus ⁋ Sȝ
mundus nichil aliud dat quam id quod hȝ
sȝ instabilitatem inquietudinem et nausiam
pacem et quanto cor plenius ꝯ mun-
danis tanto instabilius et inquietius
est nisi quietatur nisi in deum perueniat
⁋ Tercio velinquinedo ꝯ mundus quia est lo-
cus fetidus ⁋ Jo. omne quod ꝯ in mundo
aut ꝯ concupiscencia oculorum scilicet auaricia
aut concupiscencia carnis scilicet luxuria aut super-
bia uite ⁋ Iste isti fetent in toto
mundo unus alteri ⁋ Superbi fetent
omnibus sicut lucifer cum suis deo
et angelis sanctis ⁋ Luxuriosi fe-
tent auaris usurariis qui di-
cunt per ille et iste adultus salua-
bitur et tu saluabis ⁋ Si ego no-
ceo in rebus ipsi nocent in honoribus
et in cibis et adulteriis fe-
tent pueri ⁋ Luxuria dicunt si pueri
luxuriosi saluantur et tu saluabis
⁋ Insuper omnes peccatores fetent coram
deo et hominibus vt prouerbiorum ⁋ Abho-
minabiles sunt sicut ea que dilexerunt
⁋ Tercio velniquitudo ꝯ mundus quia ꝯ
valde malus vicinus semper letatur
de malo nostro ⁋ Unde augustinus de mun-
dus gaudet cum tristamur ridet cum
ploramus Jo. 16. plorabitis et
flebitis vos mundus autem gau-
debit ymmo mundus ꝯ alter iudas
quia tradet suos dominos ⁋ Dicens
⁋ Quemcumque osculatus fuero rebus et ho-
noribus iste ꝯ tuus ⁋ Ecce mundus re- tradigier
liniquidus est ut fraudulentus
animas ⁋ Non enim magis diligitur
rectum quam sunt dat unum pro
alio sicut mulier communis ⁋ Ideo
Jeremias ⁋ fugite de medio eius
ut unusquisque saluet animam suam

et ne forte malesit cor suum ⁋ Ecclesiastici
⁋ Considerate mundum et omnia que in mundo
sunt quam pulchra et quam delectabilia
non utimini eis delectemini ⁋ Sȝ ut in-
telligatis si ea que sunt transitoria sunt
tam delectabilia quomodo erunt eterna
⁋ Si creata ꝯ tam delectabilis quomodo potest
esse creator ⁋ Si terra tam delectabilis quomodo
potest esse celum si tempus quid dicam de eterni-
tate si homo quid dicam de angelis ⁋ Et sic de
temporalibus creatis et mundanis deum
soli deo adherere Dauid in psalmo ⁋ Michi
adherere deo bonum est et ponere in domino
deo omnem spem meam ⁋ Derelinquimus
isti mundum et omnia que in mundo sunt
Hortatur nos dominus in presenti euangelio
⁋ Unde quando dixit dominus discipulis suis ⁋ Va-
do ad eum qui misit me scilicet ad
patrem meum celestem et nemo ex
vobis interrogat me quo vadis
Cernentibus videntibus illis eleuatus
ꝯ et assumptus in celum ⁋ Augustinus ⁋ Dominus
noster ihesus triplici via voluit redire
ad patrem ⁋ Vnde prima fuit valde
aspera scilicet via passionis sue ⁋ Unde
cum inciperet ire ista via ait ⁋ Tris-
tis ꝯ anima mea usque ad mortem
⁋ Secunda fuit gaudiosa scilicet via resur-
rectionis a morte Dauid letatum est
cor meum quia notas fecisti michi vias
uite scilicet glorioso resurrectionis ⁋ Tercia
fuit iubilosa scilicet via ascensionis
psalmus ⁋ Ascendit deus in iubilatione
⁋ Et de hac via dixit ⁋ Vado ad
eum qui misit me ⁋ Sȝ quia hec
locutus sum vobis scilicet de recessu
meo ⁋ tristicia impleuit cor vestrum
glosa ⁋ Tanto magis gaudebant

depresencia xpi corporali tanto plus dole-
bant de recessu eius. Nec mirum si
discipuli pauli flebant cum paulus ab
eis recessit nec eum amplius erant
visuri. Non mirum si discipuli xpi
tristes erant cum ab eis recessit et
mortuus ascendit in posterum in medio in-
deorum reliquit tanquam oves in
medio luporum. Unde magis
diligebat xpi presenciam corporalem
quam spiritualem quia adhuc carna-
les erant. Aug. Sic eciam adhe-
rentibus spiritus sancti capaces non erant.
Valde delicata est divina consolatio non
datur admittentibus aliena. Eciam
hodie multi sunt qui plus delectantur
in presencia corporali quam spirituali ut
sunt iuvenes sani formosi et
fortes. Et ut habeant divicias de-
licias et honores. Et de anima et
spirituali consolacione modicum curant.
Pro talibus sicut discipulis dicit dominus inmuni-
tate. Dico vobis quod expedit vobis ut
ego vadam id est corporaliter recedam. Si enim
non abiero paraclitus non veniet
ad vos. Si autem abiero mittam
eum ad vos ut consoletur vos in tri-
bulacionibus vestris. Sic eciam multis
expedit quod dominus ab eis recedat
corporaliter auferendo eis pulcritudinem
iuventutem sanitatem et divicias et ho-
nores. Et si in prosperitatibus deum cog-
noscere nolunt saltem in eorum
contrariis cognoscant deum. Et si iste
ab eis non recedet nec tempus nec
mundus relinqueret talibus mundi
nunquam attenderent et per consequens spiritus
sancti capaces non efficerentur. Ideo ait.
Si autem abiero mittam eum ad vos

q. d. Cum predicta subtracta fuerint iuventutes
pulcritudines sanitates et nobilitates tunc
primo incipiet deum cognoscere et pro
salute anime eorum primo incipiet deum
rogare peccata preterita penitere deum
timere ulterius non peccare et per consequens
spiritus sancti capaces effici. ysaias. A timore
tuo domine concepimus et parturivimus
spiritum salutis. Unde addidit. Cum ve-
nerit ille spiritus veritatis arguet mundum
id est hominem mundanum de peccato infide-
litatis quia non credunt in me. Quia sine
fide non remittitur peccatum. Apostolus. Sine
fide impossibile est placere deo. Et ar-
guet homines de iusticia quam non
fecerit quia vado ad patrem. Glo. Per
hoc quod dominus ad patrem redivit vobis
iusticia data fuit. Et de iudicio
quia non timuit quia princeps mundi
iam iudicatus est scilicet dyabolus. Et ob-
servi. Adhuc multa habeo vobis dicere
sed non potestis portare modo scilicet quomodo
deum ipsum predicare debent in
omni lingwa et tam magna fa-
cere miracula et omnem pro xpo mori.
Cum autem venerit ille spiritus veritatis
docebit vos omnem veritatem quia veritatem
eternam predicit et adventurum predicit.
Non enim loquetur a semetipso. Sicut
enim a patre et filio procedit sic et
a patre et a filio loquitur. Unde quecumque
audiet a patre et filio loquetur
vobis ad salutem necessaria. Et que ven-
tura sunt annunciabit vobis. q. d.
Romanorum 8. Existimo quod non sunt
condigne passiones huius temporis
ad futuram gloriam que revelabitur
in nobis per spiritum sanctum. Ille me clari-
ficabit quia de meo accipiet id est

de mea sba a me pat[re] et d[omi]nica
v[ir]tute spirata accipiet se totu[m] q[uia]
p[at]rem no[n] p[otes]t accipe[re] cu[m] sit simpl[ex]
et indivisibilis g[ui]s me clarificabit
sic ego glorifico p[at]rem nobis et fac-
tis Secundum ait glorifica me pat[er]
ut filius tuus clarificet te Nam filius
clarificauit p[at]rem qu[i] doctrina
miraculis ipm mundo notificauit
Et p[ate]r clarificauit filiu[m] q[ui] i[n] pas-
sione sua tam mag[na] macula
fecit q[uod] sol obscurauit terra tre-
muit petre scisse sunt monumenta
ap[er]ta sunt Et in resurrectione multa
corpora mortuorum surrexerunt cu[m]
eo et intrauerunt in s[an]ctam ciuitatem
celum Et sp[irit]us s[an]c[tu]s xp[istu]m clarificauit
q[ui] discipulos illuminauit ut xp[istu]m
veru[m] deu[m] cognoscerent et ipm p[er]
totum mundu[m] p[re]dicarent Ob p[ri]mo

Vado ad eu[m] q[ui] misit me:

In p[rese]nti ewan[gelio] d[omi]n[u]s tria facit
Nam p[ri]mo d[ici]t se mundu[m] relicturu[m]
et ad p[at]rem ascensuru[m] 2o p[ro]mit-
tit sp[iritu]m s[an]c[tu]m missuru[m] 3o p[re]dicit
sp[iritu]s s[an]c[t]i g[ra]ciosum effectu[m] q[uia] arguet
mundu[m] de peccato et iusticia et iudicio
p[er]fecto Et q[ui]a greg[orius] d[icit] d[e] his xpi acc[i]o
est nostra instructio Ideo in p[re]dicta
instructione P[ri]mo ut ad p[at]rem celeste[m]
redeamus cu[m] in p[rese]nti miseria nec
pace[m] n[e]c q[ui]etem habeamus 2o ut cor-
da nostra ad aduentu[m] sp[iritu]s s[an]c[t]i dispo-
namus Sic docuit samuel d[icens] p[re]pa-
rate corda v[est]ra d[omi]no 3o ut argu-
mentis et informacionibus sp[iritu]s s[an]c[t]i
obtemperamus In p[ri]mo q[uia] xp[istu]s dix[it]
se ad p[at]rem ituru[m] nitimur ut
ad p[at]rem celeste[m] redeamus sed o[mn]i
v[ir]tute p[ro]ficiamus cottidie vna

dietam p[ro]ficiamus Quia greg[orius] d[icit]
In h[ac] vita no[n] e[st] nisi via qua ad
p[at]riam p[er]gimus p[ro]uiamusq[ue] p[ro]ficit
nisi adepto termino Et s[i] q[ui]s in hac
via dicat quo vadis vnde possu[m]
vado ad eu[m] q[ui] misit me Sic d[icit]
gr[egorius] q[uia] ille qui habet ire longam
viam in breui t[em]p[or]e Ista viam se d[ebe]t
habe[re] P[ri]mo om[n]e pondus aggra-
uans debet depone[re] ut leuius va-
dat 2o debet dietis continuare ne
seipm impediat 3o p[ro]ximiore
viam debet ire ut citius p[er]ueniat
Sic et nos debemus et habemus val-
de longa[m] via[m] ire s[cilicet] de terra in
celu[m] Et qua[m] longa sit h[ec] via
nescitur Quia sapiens ait Alti-
tudine[m] celi latitudine[m] terre pro-
funditate[m] maris quis dimensus
est q[uasi] d[icat] Nullus viuens in mundo
Et fuit quidam in Scocia[?] fuit
qui de altitudinis distat celum
a terra Sed d[icit] tante q[ua]ntitate gemitus
cordis se extendit Gemitus cordis
penetrat omnes celos et ascen-
dit in deu[m] Sed tantus ange-
loru[m] i[m]pedire p[otes]t deu[m] q[uia] pecca-
tor cordis gemitus expandiat
De quacumq[ue] hora peccator ingemi-
nuit om[n]ium peccatorum suorum no[n] re-
cordabor Hanc aut[em] longam
via[m] d[ebe]t nobis ire in breui tempore
Quia iob d[icit] Breues dies
hominis sunt Ideo p[ri]mo deponamus
om[n]e id q[uod] aggrauat animam vt
ap[osto]lus d[icit] deponentes om[n]e po-
dus o[mn]ia peccata mortalia de
quibus ap[osto]lus ait Sic omnes ...

grauate sunt super me. Hoc pondus
peccati deponas per veram contricionem
et confessionem. Unde dicit Ecclesiastes: Qui in
dispositionibus cordis sui disposuit.
In cuius signum dominus dixit discipulis suis
In via nichil tuleritis neque virgam
neque peram etc. Secundo debemus die-
tas nostras continuare et cottidie in
deo proficere. Gregorius: In deo non proficere
est deficere in via dei stare est re-
tardare. Deus enim odit stantes
retrocedentes et errantes. Ille stat
qui in deo non proficit. Iste retroceditur
qui bonum inceptum dimittit. Iste errat
qui viam veritatis ante se non habet
scilicet dominum ihesum christum. Qui dicit: Ego sum
via veritas et vita. Ego sum via
quia quis sine me non potest errare. Ego sum
veritas cui veritati qui vivit de-
cipi non valet. Ego sum vita quia
qui vivit mecum non potest mori morte
eterna. Tercio proximiorem viam re-
demus. Sunt autem multe vie in ce-
lum ducentes. Prima virginalis puritas
per qua via incedebant sancte virgi-
nes. Cant. Vie eius vie pulchre
et semite illius pacifice. Alia via
misericordie et pietatis que est via con-
fessorum et antiquorum patrum scilicet da-
vid thobie iob eleazar et cetera. Tercia
via est necessaria quam omnes querunt dei
misericordiam que in pietatis operibus invenitur.
Quarta est via penitencie que est omnium eorum qui
peccaverunt. Matthei: Penitenciam agite ap-
propinquabit enim regnum celorum. Sed
inter omnes vias in deum dirigen-
tes una est excellentissima. De qua
apostolus ait: Excellenciorem viam
demonstro vobis que est via caritatis. Item
Iohannes dicit: Deus caritas est. Nota omnes
alie virtutes possunt stare cum viciis
excepta sola caritate que non patitur

peccatum. Unus potest esse pura virgo et in
superbus potest esse impiissimus ad pauperes
Et tamen in mundo ad dites potest hodie
habere magnam penitenciam et crucis
potest facere sed caritas non agit perperam
nichil mali facit. Incedentes
ista via cum caritate debet habere bonum
ductorem scilicet spiritum sanctum. David: Spiritus
tuus domine bonus deducet me in
terram rectam in terra viventium
in celo. Iste secundum debet habere cibum
anime scilicet christi sacramentum. Io. 6. Caro
mea vere est cibus et sanguis meus vere
est potus. Qui manducat meam carnem
et bibit meum sanguinem in me manet
et ego in eo. Iste cibus confortat totum
hominem ne in via deficiat. In cuius
signum dominus ait: Si dimisero eos ie-
iunos deficient in via q. d. Si me
isto cibo non pervenietis in celum. Tercio
tales debet habere vestem talarem succinctam
et sublevatam i. superflua debet
pauperibus distribuere. Gregorius: Ut
sunt omnia temporalia nisi quedam compedes in-
dumenta. Unde helyas raptus in
celum dimisit pallium suum. Ad osten-
dendum quod bona temporalia impediunt
a celi ingressu. Io. dominus dixit disci-
pulis suis quod superest date elemosinam. Item
tales debent habere baculum in manibus
scilicet crucem christi in cordibus. Jacob patri-
archa ait: In baculo meo transi-
vi iordanem q. d. virtute crucis
possum pertransire omnem mundum
adversitatum et tribulacionum. Gregorius:
Non est quod non equo animo tolle-
ret qui crucem et passionem christi digne
meditetur. Legitur quod fuit quidam
nobilis et dives habens multos pueros
quo mortuo et divisa hereditate
primam reliquit eis unum baculum rep^m

in omni tua virtus fuit quod omnibus
viator habens secum illum baculum in
manu non potuit fatigari Cum
autem mori vellet commisit baculum mu-
lieri dicens Cuicumque filiorum volu-
erit prestare da ei baculum ut non
fatigetur Sic dominus ihesus commisit
baculum scilicet crucem sue matri ecclesie cuius
virtute nullus fatigatur tendens versus
celum quod potuit crucifixus quia numquam fatigatur
laborat infatigabiliter pugnat in-
superabiliter adheret deo inseparabiliter et
per hunc in via dei non errat Videt
aut videmus aut homines errare
triplici de causa Aut quia via non est
bene plantata aut quia signa in via
sunt muta aut quia nox est obscura
Sic michi sunt tales modica habentes
qui in via dei errant unde omnes
nos quasi oves erravimus unusquisque
declinavit in viam suam Unus sequitur
superbiam suam alius avariciam alius
luxuriam Unde centum viro unus
sequitur christum Unde o bone ihesu quod pauci
sunt volentes te sequi Multi sunt
qui libenter ad te venire vellent
scientes quod delectaciones sunt in dextera
tua sed nolunt tua vestigia sequi
Multi sunt dicentes via non esse plan-
tatam quia pauci sequuntur christum Alii
dicunt quod signa sunt muta quia dicunt
prelati nostri et religiosi non ostendunt
nobis signa sanctitatis Signa non vidimus
non est iam propheta amplius Unde nec
in prelatis nec in religiosis vidimus
signa sanctitatis Huius figura habetur
in danieli qui voluit destruere
mala vita sacerdotum in templo
belis Et posuit duo signa videlicet
interius in templo cineres et rex
tenuit anulo regio in postibus quod signum
permansit illesum Sed interius signum
fuit destructum vestigiis pedum
mulierum et virorum Unde daniel duxit
ad regem animadvertere cuius sunt hec
vestigia Respondit rex hec vestigia sunt
pedum hoc mulierum hoc virorum Et ait
daniel nosti quod magne excepte
sunt que apponuntur deo beli consumabantur
per sacerdotes et uxores et pueros ipsorum
et per hunc omnes sunt destructi :
Sic dico hodie inveniunt et vi-
dent signa exteriora illesa scilicet in
habitu in tonsura in apparatu Sed
heu signa interiora sunt conculca-
ta scilicet cineres Nam a volunt esse
per maledicti centum annorum aut
mulieres leves et instantes ad
viri obstinati per persistenciam et
eterni Non servabis dicunt in-
sulsus Signa non vidimus neque in prelatis
neque in presbiteris secularibus neque religiosis
Quid ergo nos faciemus Respondit ho-
generatio mala et adultera signum
querit et signum non dabitur ei nisi signum
ione prophete quod dicit Signum verissimum
sanctitatis et bone vite est signum vite
et moribus christi Ex signis inspexit
anima devota dicit in Canticis Dilectus
meus michi et ego illi quasi dicit dilectus
meus ihesus michi vixit michi
mortuus est et ego illi vivere et
mori volo Unde qui hoc signum an se
videret et bene consideraret non er-
raret Iste multos errare facit
obscuritas noctis que est in mundo isto
mundo quia dilexerunt magis
homines tenebras quam lucem
Jo. Qui ambulat in tenebris

nescit quo vadit Qui male agit
odit lucem ut non arguantur opera eius
mala Ambulate ergo militantes in
Christi vestigia sequimini dum habetis
lucem ne tenebre vos comprehendant
predictis igitur impedimentis renotis dicas
Vado ad eum qui misit me q. d. omne
id quod impedire potest expellendo Christi
vestigia sequere volo in quantum va-
leo qui ait Qui sequitur me non am-
bulat in tenebris sed habebit lumen
vite Jo. viii Invenimus autem via qua ihm
sequimur. habemus plura hospitia nobis
contraria Primum hospitium est sub
paupertate et apponit panem contra
dicens Tu vis meum hospitium oportet
te male comedere et bibere Unde
ambrosius dicit Cibus promovere et po-
tus abstinentie vicia carnis do-
mat sed dominus ihesus per ambrosium dicit Ci-
bus perstringere et potus abstine-
re vicia carnis domat Sed ihesus
facit hunc cibum sapidum spe
celestis refectionis qua electi se-
debunt in mensa Christi qua preparavit
diligentibus se et panem angelorum
tribuentis Apocalypsis Vincentibus quod mandu-
cabit panem in regno celorum Secundum
hospicium tenet pietas que facit
lectum durum capiti tamen apponit
pulvinar Et facit durum lectum
hospitibus suis d. oportet hospites
meos esse castigatos ut pure
vivant Et apostolus ait Castigo
corpus meum. Ideo tamen capiti credo
tissimum et pectori In capite vi-
gentis sensus In corde vero vita est
Ioannes Sed ceteris membris dabo
sactum cum stramine nec pacor
corpus denudari Et oportet in turca

iacere sicut dominus meus ponitur in sepulchro
Sed contra ista duricies Christus dabit
album lintheamen i. puritate conscientie in
quaque dormit optime requiescit Apostolus
Gloria nostra hec est testimonium conscientie nostre
ut possit unusquisque dicere michil
michi conscius sum etc. Tercium hospi-
cium tenet obediencia Ista valde se-
vere inspiciat hospites suos dicens
Qui vult meum hospitium oportet
volu. mea vivere Unde Christus
ait Qui vult venire post me ab-
neget semetipsum et tollat crucem
suam et sequatur etc. Sed dominus ihesus conso-
latur omnes in obediencia viventes
cum cythara sua crucis in qua tamquam
in cythara omnia membra sua sunt ex-
tensa sicut corde in cythara Istam
cytharam percutit cum passionem suam
in memoriam nobis reducit. d. Reco-
dare paupertatis mee quia nudus pepe-
di in cruce absinthei et fellis
i. amaritudinis contnetur Recordare
quia obediens fui usque in morte crucis
Quartum hospitium tenet penitencia Cum
si homo in predictis deviavit ita
quod non sit ita pauper spiritu neque ita castus
et obediens ut debuit saltem in
hospitium obediencie refugiat Beati
In quo hospitio datur vinum lym-
phatum i. aqua mixtum dicens vinum
tuum mixtum est aqua Et potum
dabit in mensura i. in lacrimis Daniel
Bibi in mensura potum vitae placare
modus Sed contra hoc potum dominus
dabit vinum purum letificans cor
hominis Nam quanto quis intimius in-
gemiscit tanto magis adeo co-
solatur ut vix dicere valeat Bibi

Exm

multitudinem dolorum meorum in corde meo consolaciones tue letificaverunt animam meam. Sic in isto hospicio permanens recipitur salvabitur. Unde legitur quod quidam fuit magnus peccator multis annis et nullam penitenciam habuit. Demum in sompnis vidit se esse in campo amenissimo in quo cum deambularet et magnam haberet delectacionem. Tandem ex opposito te sunt tonitrua, choruscaciones et tam magne quod timuit se in campo perire. Et respiciens quo fugeret vidit domunculam ad quam festinabat petens hospicium. Domina domus ait: Ego vocor iusticia, tu iniustus fuisti, ideo meum hospicium non habebis. Videns aliam domunculam ad quam currebat hospitari, domina domus ait: Ego vocor veritas, sed tu semper in falsitate vixisti, ideo hospicium meum non habebis. Tunc nesciuit quo fugeret. Et vidit aliam domunculam ad quam cum pervenisset hospita dixit: Ego vocor pax, sed tu pacem cordis numquam habuisti, ideo meam non intrabis. Hic anxius erat et ait: quid faciam, quo refugium habeam? Pax ait: fuge ad domum istam in qua hospita dicitur de misericordia; illa recipiet te, si vocem habueris penitencie super omnia peccata commissa. Ad quam cum venisset gemens et penitens hospicium petiit misericordie, receptus est. Et sic in predictis viis et hospiciis multi deviant. Post spacium sunt superbi, avari et luxuriosi. Illam superbi vadunt viam motosam et non considerant quod Gregorius dicit: Quanto gradus altior, tanto casus profundior. Avari vadunt viam longam

ut talpe infra terram ambulantes divicias facientes et ad finem numquam pervenientes. Sicut avari congregant non solum sua sed et aliena vendendo emendo usura committendo et numquam eis sufficit. Eccl. v: cupidus insaciabilis est. Luxuriosi vadunt viam lutosam. Vobis ingrate sunt vie illorum in omni tempore. Et tales sordes demonstrat, arguit spiritus sanctus per internam inspiracionem in occulto sicut amicus amicum ne publice confundatur. Jer. ii: arguet te malicia tua ad quem finem superbia tua trahet ad eternam mendicitatem et luxuria trahet ad eternam amaritudinem. Arguit eciam per remorsum consciencie allegans dei potenciam quam offendit, anime nobilitatem quam polluit et penalitates quas commisit, hominum communitates quas scandalizavit et inferni penalitatem quam meruit. Consciencia est mulier iracunda. Eccl. sapiens dicit: Non est ira super iram mulieris. Possum quidem habitare cum leone et dracone et possum vos mitigare sed mulierem iracundam quis mitigabit? q. d. nullus. Sic consciencia mala nichil mitigabit. Divitibus consciencie non movetur quod sicut divitibus ceteram vident sic mala consciencia hominibus molestabitur. Et penis sed arguit per tribulaciones et adversitates. Et si penis tribulacionis non flectitur durius arguit in futuro. Unde sciens in spiritu David ideo ait: Domine ne in furore tuo arguas me neque corripias. In futuro enim arguet omnes mundi potentes quos in presenti nullus audet arguere. Et deus potentes

cior et iudex iustus et fortis non ti-
mebo eos. Iste arguet malos iudi-
ces qui non omnes iudicant et a nullo
iudicari volunt. Ez. 3. Ego iu-
sticias iudicabo quia sedens aduersus
fratrem tuum loquebaris in iudicio sic p-
tereunt ipsum iudicando sicut dicit dei
tronos quod istimasti inique quod ero tui
similis sed quia meum iudicium adequat
tuo ego arguam te et statuam contra
faciem tuam quia iudicia tua iniusta
fuissent. Iste arguet omnes occultos pec-
catores quos in presenti nullus arguit
quia nescit. Deus nouit occulta cor-
dium. Ideo apostolus ait Nolite ante tempus
iudicare quousque veniet dominus
qui illuminabit abscondita tenebrarum
et manifestabit occulta cordium. Unde
in extremo iudicio arguet per se per
angelos iustos et per omnes creaturas.
Unde dicit Sapientie Armabit creaturam
ad ulcionem inimicorum dei. Job Re-
uelabunt [illegible] videbit vindicta
[illegible] in [illegible] argumentis si-
mus [illegible] excipiamus iter quod
ducit ad celestem patrem dicentes
Vado ad eum qui misit me sed per exer-
cicium bonorum operum et virtutum sed
quod nobis concedat pater et filius et spiritus sanctus amen.

Si quis doctrina secunda
est auditor verbi et
non factor hic comparabi-
tur viro consideranti vultum natiuitatis
sue in speculo. Iac. 1. ca. Cognos-
cimus quod iuuenes et adoles-
centes et omnes viri et mulieres
sibi ipsis complacentes solent se
speculari in speculis. Et tamen omnis
iste speculi sunt deceptoria. Nam
in speculo videtur ymago hominis tamen
tamen nullus homo est in speculo. Et sicut
hominem vide faciem ad faciem me-
lius homo recordatur quam se ipsum

cenciam videt in speculo. Sed speculum
vitreum forte in tantum est fragile videtur
clarum tamen est tenebrosum et altum
videtur ymum et dextrum sinistrum et
sic pars quod totum est deceptorium.
Hic spiritualiter dico. Unde est totus
mundus aliud quam speculum deceptorium.
Unde Seneca. Comparo fortunam mundi vi-
tro quod splendet. Nam mundus vi-
detur fortis esse et tamen tristis nichil
est in mundo quod uno momento in
uno statu permaneat. Ideo Noli-
te diligere mundum neque ea que
in mundo sunt [illegible] mundus
et cupiditas eius. Item videtur clarus
et splendidus et tamen est obscurus et
in omnibus motibus ductus. Unde Sa-
pientie [illegible] omnium dampnatorum
Quid nobis profuit superbia quod vtu-
lit diuitiarum habundancia. Quid
profuit luxuria in omnibus motibus
sedemus et virtutibus signum nullum
ostendimus. Insuper qui videt se in
speculo mundano scilicet nobilitatem
sciam [illegible] pulchritudinem diuiciarum
habundanciam. Iacobi. Dum abiit
per morte oblitus est qualis fuit
ab omnibus oblitus est. Job. obliui-
oni datus est sicut mortuus a corde.
Ideo non in speculo mundano sed diuino
speculari debemus. Nam de ihesu Christo
dicit Sap. 7. Candor lucis eterne est
et speculum sine macula et yma-
go bonitatis eius. Speculantes igitur se
in ihesu Christo videt refulgentem
ymaginem contra [illegible] paupertatis contra nos-
tram luxuriam ymaginem paupertatis
scilicet contra nostram auariciam yma-
ginem humilitatis contra nostram superbiam
ymagines omnium virtutum contra
contraria vicia. Unde [illegible] dicit
Lauamini mundi estote. Et qua-
liter hoc faciatis docet [illegible]

de philippo et jacobo

dei de quo promisit. Si quis est auditor
verbi et non factor hic comparabitur viro.

Si quis est auditor verbi:
Sicut enim naturalibus sic et similiter mo-
do est in spiritualibus. Sed sicut est in natu-
ralibus in omnibus creaturis invenitur diver-
sitas naturarum et specierum. Sic et di-
versitas operum secundum consistenciam nature
et speciei eodem modo operantis. Ut patet
in avibus animalibus et in omnibus cre-
aturis. Sic spiritualiter dico omnes sumus
ad ymaginem et ad ymaginem et similitu-
dinem dei facti omnes sumus per mortem
Ihesu Christi a morte eterna redempti.
Omnes in baptismo sumus in morte in
sanguine Christi plantati. Omnes
in una fide et spe promissi omnes in
unum regnum vocati. Insuper habe-
mus istam similitudinem quod omnes sumus
peccatores facti. Jo. Si dixerimus
quia peccatum non habemus nos ipsos se-
ducimus et veritas in nobis non est.
Apostolus: Omnes peccaverunt et egent
gratia dei. Jo. Modo omnes habeamus
istam similitudinem ut primam habeamus
et gemitus cordium et lacrimas ocu-
lorum effundamus tam diu donec
spiritus sanctus testimonium reddat spiritui
nostro quod sumus filii dei facti electi.
Unde de unoquoque deus dicat
hic est filius meus dilectus in quo mi-
hi complacui. Et istud Ecce puer
meus electus quem elegi et posui
super eum spiritum meum. Secundo facto te-
mpore diversitatem statuum nostrorum diversi-
mode serviamus deo nostro. Nam
primo et principaliter omnes presbiteri seculares
et religiosi servire tenentur deo
secundum doctrinam evangeliorum. Totus status
ecclesiasticus hominis. Tertio omnes religiosi
utriusque sexus debent vivere deo in
puritate vite secundum omnem integritatem

carnis et spiritus in paupertate spiritus in
obediencia et humilitate mentis et cor-
poris. Omnes virgines in virginali
puritate omnes vidue in sanctitate
et carnis castigacione. Omnes coniuga-
te in sollicitudine et in materna amori
etate. Sed quos se et pueros cum honore
sustentat. Sic alii presbiteri homines. Ut
enim Aug. Convenientissimus modus
providendi deo est ut unusquisque secundum
suum statum deo vivat. Unde apostolus
ad Ephe. x. ait: obsecro vos per miseri-
cordiam dei ut digne ambuletis vocacione
qua vocati estis in omni humilitate et
mansuetudine et paciencia. Subportantes
invicem in caritate non ficta alter
alterius onera portate et sic adim-
plebitis legem Christi. Que lex est
ut in forma dilectionis invicem simul vivamus.
Sed quarto omnes serviamus deo et nullo
excepto in quocumque statu existens
docet sanctus Jacobus in epistola ista. Dans
omnibus nobis tres regulas nobis secundum ad quas
omnes obligamur. Unusquisque secundum suum
statum et posse. Prima regula est ut verbum
dei audiamus et secundum auditum deo
vivamus. Secunda regula est ut ut custodiam
lingue nostre habeamus. Tertia ut in me-
ritoriis operibus corporalibus et spiritualibus insi-
stamus. Prima ut ab omni inquina-
mentis et speciebus nos conservamus. Primo
Jacobus apostolus docet nos ut verbum
dei audiamus et secundum auditum deo
vivamus dicens: Estote factores verbi
et non auditores tantum fallentes
vosmetipsos. Quia si quis est
auditor verbi et non factor hic comparabitur
viro consideranti vultum nativitatis
sue in speculo. Consideravit
enim et abiit et statim oblitus

Nota si audis verbum dei et non emendas te ...

fuit qualis fuit / Unde bernardus. Quid
prodest inspecto faciei deformitatem
videre et non abstergere Sic prodest
quid verbum dei audire et maculas
interioris hominis considerare et non
abstergere et sic non emendare Isto
enim auditores ubi sunt factores iu-
stificati sunt Aug. Multi audi-
unt verbum dei sed opere non adimple
bunt Quibus ait dominus Beati qui
voluntatem domini et non faciet va-
pulabit plagis multis Alii sunt
qui nec audiunt nec faciunt Job
Rebelles sunt lumini Ps. Noluit
intelligere ut bene faceret Et apostolus
dicit Qui ignorat ignorabitur
Jo. 8. Qui ex deo est verba dei
audit propterea vos non auditis
quia ex deo non estis Alii sunt qui
dicunt sed non faciunt ut sunt predica-
tores alios informantes et seipsos
ignorantes Quibus dicit dominus per
efficiaris stella deinde alios faci-
ens per efficiaris luna deinde
alios lucens per imitare apri
vestigia deinde dic aliis imi-
tatores dei estote sicut filii karissimi
Qui enim fecerit et docuerit et fecerit
hic magnus vocabitur in regno ce-
lorum Sed qui dormiunt et non
faciunt similes sunt custodibus qui exponunt
bona mea et cetera pro ... et
omnibus sacerdotibus et laicis per da-
mnantur Sed deficio in stabulo in
mette dormiunt et tota die et
nocte estimat omnino: Jo. in apocalypsi
dicit Beatus qui legit et audit
verba prophetie huius et servat ea
que in ea scripta sunt Sed paucis-
simi sunt qui audiunt et opere
implebunt ut faciunt boni religiosi
qui noverunt scripturam hec dicit Qui pre-
cepta dei audientibus et opere per-
ficientibus benedicti eritis in civitate
in domo in agro et in omni loco
Unde dominus super caput iusti semper
est dormiendo vigilando Legitur
quod quidam demon obviavit cui-
dam sancto qui statim cognovit ipsum esse de-
monem Unde demon sancto consimiliter
unde venis Unde demon de pre-
dicatore Sanctus ait quid ibi fecisti
Unde demon ego feci homines dor-
mire unguento enim oculos eorum iniunxi
unguento ut nichil videant
nec audiant Sanctus ait cur hoc
facis Unde demon nichil enim
odio sub celo sicut predicatores quia
quos in toto anno facio una hora
in mentibus perdo Nam predicans pre-
dicit homini mortem suam ut elig-
vivat qualiter mori velit dicens
memento homo quia cinis es et in
cinerem reverteris. Predicat dei iusti-
tiam reddens unicuique secundum opera
sua Predicat inferni tormenta et ce-
li gaudia Quibus auditis nigre-
scunt multi et gaudent in deum
Sed boni religiosi habentes ca-
et dericos non dormiunt scientes
quod Jacobus dicit Qui perspexerit in
legem perfecte libertatis et in ea perman-
serit ... qui liberat a servitute
diaboli et libere et voluntarie
facit deo servire et permanserit in
ea perseverantiam operis Non audi-
tor obliviosus factus sed factor
operis hic beatus in facto suo erit
Luc. Beati qui audiunt verbum dei
et custodiunt illud Ordo inductionis

[Left margin notes:] ... audis verbum ... et non ... / ... / ... / ... / Vt lucx

[Right margin:] lex / 2°

nos omnes ad custodia lingwe d.
Et si quis putat se religiosum esse
non refrenans lingua sua sed se-
ducens cor suum huius vana est
religio i. inutilis Bonus religiosus
sub habet os suum in corde sed malus
habet cor suum in ore quia multa et i-
utilia loquitur Unde et propheta dixit
impossibile est homines in deo perficere
sine custodia oris Unde psalmista monet
qui ait Pone domine custodiam ori
meo Ex verbis enim tuis iustifica-
beris et condempnaberis Unde eccle-
siasticus dicit Verbis tuis facito stateram et
iugum et frenum ori tuo ut scilicet
pauca et racionabilia loquaris Bonum
Melior est vir qui tacendo quam loquendo
probus Exemplum a bonis Unde Salomon
tacitus fuit interrogatus cur ta-
ceret respondit ne fatuus factus Respondit non
quia fatuus nescit tacere Ecortes
dicitur quare non loqueris Respondit locu-
tum me fuisse penituit sed quia ta-
cui numquam penituit Zenocrates
dicitur cur taceres Respondit quia natura unum
os habemus et duas aures insinuant
quod multa debemus audire et pauca
loqui Unde Iohannes ait Sit omnis homo
velox ad audiendum et tardus ad
loquendum Tercio Iacobus monuit
nos ad misericordia et pietatis exer-
cenda dicens Religio munda
et immaculata apud deum et patrem
hec est visitare viduas et pupil-
los in tribulacione eorum i. eis so-
venire in omni necessitate corporali et
spirituali Unde Augustinus Summe re-
ligionis est imitari eum quem
colimus et hoc in summo quod opera-
tus est s. in misericordia quia

misericordia eius est imitandus super omnia
opera eius quod summe in misericordia
est imitandus Unde ecclesiasticus dicit Omne
simile diligit sui simile Ergo misi-
cors deus diligit misericordes ho-
mines in tantum quod non patitur misericor-
dem homines mala morte mori
Ieronimus Numquam vidi misericordem ho-
minem mori mala morte Non sumus
misericordes ut meamur per dei mi-
sericordia salvari Unde apostolus ait
Non ex operibus iusticie que fecimus
nos sed secundum sua magnam misericordiam sal-
vos nos fecit Quarto Iacobus
nos docet ut sine omni macula
carnis et spiritus nos conservemus
hec religio deo placens ut quis imma-
culatum se conservet ab hoc seculo ut
dicere possit cum psalmista Perambulabam
in innocencia cordis mei Sicut
Iob fecit qui ait In omni vita
mea non reprehendit me cor meum
Et pro talibus oravit David d. Non
privabit eos qui ambulant in inno-
cencia s. vita eterna et visione
tua ut possint dicere in celo Vi-
deo dominum meum facie ad faciem
quia salva facta est anima mea Et hec
est summa epistole Sub sermo:

Si quis auditor est
verbi et non factor etc.

Est itaque scriptura sacra pro-
mittenti denotemus complexo specu-
lum cottidie intuendum Per
quorum intuitu ad perfectam
disponitur et vita eterna meretur
Primum speculum est consciencie secun-
dum creaturarum tercium divinarum personarum
sive trinitatis Inspectum consciencie
videmus celo rotis Inspectum

saturarum corporibus et oculo carnis
inspectum ad divinarum personarum vide-
mus oculo mentis. Videamus quod
oculo cordis in speculo conscientie de-
fectus nostros ut nos humiliemus. Ocu-
lis cordis et carnis inspectum
creaturarum ut mundum et omnia que in
mundo sunt contempnemus. Oculo mentis
trinitatem personarum ut unum deum
diligamus eique soli serviamus. Mt.
4. Dominum deum tuum adorabis et illi
soli servias. Primo modo dico oculo cordis
videamus in speculo conscientie ut
nostros defectus cognoscamus et per
consequens nos emendamus. Bern. de ordi-
nata vita in sermone incipit: Sic a
te tua consideratio incipiet ne
frustra extendaris ad alia te
ipso neglecto. Quid tibi nequam e-
rit bonus est. Si altitudinem syde-
rum cognosceres et cursum omnium pla-
netarum et virtutes omnium gemmarum
et herbarum latitudinem terre et pro-
funditatem maris et te ipsum igno-
rares, quid prodesset? Esses sicut
magister edificium erigens super
malum fundamentum quod vento agita-
te ruina patet. Saluti tue
nullus proximior est quam tu. Sine
cognitione tua non est salus nec
potes scire differentiam inter dis-
tinctum divinum angelicum diabolicum
et humanum sine cognitione tui.
Jo. de aug. (?) Speculum conscientie
bene intuere ne inter lateat quod
oculos dei offendat. Ipsum spe-
culum terge ut mortalibus et ve-
nialibus peccatis maculis careat.
Et custodi ne quid intrat quod te

inquietat et deum a corde expellat.
Sed heu multi sunt qui speculum conscientie
minime inspiciunt. Se ipsos non cogno-
scunt, sed magis aliorum defectus
iudicabunt. Bern. Egregium me-
dium (?) est oculus cum se [illegible] certa cognos-
cat. Sed multi sunt oculos caneos
quibus dicitur oculi canei tibi sunt.
Cap. Excecavit eos malitia
eorum quia alios videt, se ipsos non
vident. Sic legitur in cronicis quod
quidam imperator rome habuit
septem sapientes de quorum consilio
omnia fiebant. Isti arte
magica fecerunt quod imperator exi-
stens in palatio bene videbat,
sed statim cum exivit penitus nil
videbat. Imperator quidem tristis
fuit et imperatrix quesivit hoc mi-
rum dicens quare estis tristis mi-
hi. Respondit dilecta domina quamdiu
manebo in palatio bene video
sed statim cum exibo penitus nil
video. Cum domina quereret a sapien-
tibus consilium, quibus cum impe-
rator misisset consilium et auxilium
postulasset, dixerunt se omnino
nescire nec auxilium prestare. Et
cum [illegible] tristis ambularet in pal-
latio obviavit ei quidam puer
pulcherrimus et ait: Domine tam
tristis [illegible] dicas nobis (?) du-
catis me ad cameram vestram.
Quo facto ait puer: Amove-
atis lectum vestrum. Quo facto vi-
dit fontem sub lecto habens sep-
tem rivulos. Et ait puer:
Domine quamdiu fons iste est
sub lecto vestro non videtis

quos domini imperator quesivit quo pacto
amoveri possent. Puer vero
septem sapientes fecerunt istum fontem
arte magica. Modo facias eis am-
putare capita et bene videbis quod ope-
rea domini sicut prius erunt. Et sic omnes
fuerunt decollati. **Moraliter**
per istos septem sapientes intelligere pos-
sumus septem fontes maligni spiritus
qui excecant multos cum septem
peccatis mortalibus. Nam multos ex-
cecat superbia ut nec deum nec proximum
nec seipsos videant. Sic magnum
allexandrum cui dictum fuit a quo-
dam milite nimis de magna superbia
tua. Aut deus es aut homo es aut ni-
hil. Si terra es. Si deus esses hu-
milis esses quia humilia respicit deus
in celo et in terra. Si homo es-
ses humilis esses quia nullum spernes
cum deus omnes homines sic te crea-
vit. Sed cum nichil sis nisi ter-
ra vilis et cinis nimis de quo
superbis. Item multos excecat
invidia et odium quia non possunt vi-
dere aliorum prosperitatem et salutem. Item
multos excecat avaricia que non
solum querunt propria sed et aliena non
curant de dampno proximorum. Item multos
excecat luxuria que deum animam
honorem postponunt propter impudicum
actum. Et tamen huius certum est quod pena
dat sed propria gratia et dicet tibi quo
rumpetur visus. Unde debemus amputa-
re capita omnium. Scilicet superbie
gladio humilitatis. Avaricie gla-
dio misericordie et pietatis. Luxurie gla-
dio pietatis et castitatis. Invidie gladio fervide dileccionis. Acci-
die gladio devocionis. Gule gla-
dio sobrietatis. Et sic videbis domum
interiorem et operam facies et obmittes.
Secundum speculum est creaturarum in qui-
bus non solum oculo carnis sed et racionis
intuendi est. Sicut ut deum invisibilem per
creaturas cognoscatur. Ut apostolus dicit.
De magnitudine creaturarum cognoscibiliter
poterit creator eorum cognosci. Nam
in virtute creaturarum cognoscitur po-
tencia dei patris. In dispositione
sapiencia filii. In bonitate et utilitate
et pulchritudine bonitas spiritus sancti
omnes enim creature dicunt. Ipse fecit
nos et non ipsi nos. Non sumus deus
tuus quem super nos quaeras. Augustinus
Totus mundus dicit. Considera quo-
modo amavit te qui fecit me et
te me propter te et te propter se. Tu es
finis meus sed deus solus est finis tuus.
Ho celum et terra et omnia que in eis
sunt undique mihi clamant ut amem
te ut tibi gratus existam. Quid
autem amo cum deum meum amo de-
lectabiles carnis amplexus aut ama-
bilem hominis aspectum. Aut dulcem
vocem melodiarum aut suaves
odores florum. Non hec amo cum deum
meum amo. Et tamen amo delectabile
amplexum dilecti mei in interiori
homine meo. Deum cum ama devota Te-
nui eum nec dimittam. Et amo dul-
cedinem aspectum illius in quem desiderant
angeli prospicere. Cuius pulchritudinem
sol et luna mirantur. Et amo dul-
cem vocem qua audivit devota anima
dicentem Veni proxima dilecta mea. Veni
mea dulcis et facies tua decora.
Et amo dulcem odorem floris illius
qui venit de terra virginea quod dicit

Ego sum flos campi .s. omnibus omnibus
ad istud amandum invitat nos omnes tam
adultorum loquens nobis tribus verbis dicens
accipe redde fuge q. d. accipe be-
neficium a deo tibi collatum in se et in
suis tantis Redde gratitudinis debi-
tum Et fuge infernum supplicium
q. d. Si ingratus inueniaris arma-
bit se omnis tanta adultorum inimi-
corum dei Nam ab igne combure-
ris ab aqua submergeris a terra
absorberis ab inferno deglutie-
ris et ab omni tanta punieris:
Tercium speculum est diuinarum personarum
sancte trinitatis quo oculo mentis est in-
tuendum vt sic videatur deus
trinus in personis et vnus in essencia dei-
tatis et personis dicatur In te bene-
placitum est spiritui meo Et primo in
deo patre quia ipse est remissio omnium
peccatorum Vnde christus dixit Si dimise-
ritis hominibus ueris peccata eorum
in vos remissa Et pater meus dimittet
vobis peccata vestra In filio quia ipse est
redemptor omnium morte sua redemit
nos a morte eterna Et in spiritu sancto
quia ipse est renouator omnium Vnde dicitur
Deponite veterem hominem cum actibus
suis et induite nouum hominem qui
secundum deum creatus in iusticia et sancti-
tate qua iusticia christus ihesus nos
liberauit et sanctitate qua nos sancti-
ficauit etc Aug In istud speculum
sancte trinitatis videt qui bene viuit bene
studet et bene orat Bene viuit
qui in deo viuit per et mundum
q. l. Vtinam in deo corde quem ipsi deum
videbunt Bene studet qui eternorum
studia et ea opere adimplet
Bene orat qui pro se et pro salute om-
nium per gratia orat Vnde dicit Jac. ora-
te pro inuicem et saluemini Et licet
omni tempore sit orandum tamen specia-

isto sacro tempore est orandum Et aliter
sit orandum patet in sermone sequenti
secundum eum hodiernum Vnanimiter igitur
sic bene viuit eorum qui iam stu-
debit deuote orabunt deum trinum
et vnum in celo videbunt triplici oculo
.s. spirituali et corporali et intellectuali
Spirituali videbunt angelos a sancta
trinitate creatos ex qua visione erit
maximum gaudium Vnde sic vide-
demones est eterna pena Sic vi-
de angelos est eterna leticia Cor-
porali autem visione videbunt humani-
tatem christi et sanctos et omnem creaturam
innouatam ex qua visione exsul-
tat maius gaudium In intellectuali
visione videbunt sanctam trinitatem In qua
visione videt se et deum et quicquid
est sicut in speculo quibus videt
speculum et ymagines suas in spe-
culo et omne obiectum Sic et
intellectuali visione videbunt trinitatem
personarum et vnitatem diuinitatis et
nos et cetera omnia Rogemus ergo
Et sermo de eodem et pro themate
introducto. De eodem introduc

Amen amen dico uobis
si quid pecieritis patrem
in nomine meo dabit
uobis: Jo. 16. Videmus quod
cytharedus volens coram princi-
pe aut magistro domino cythariçare
primo modulat cordas ne disso-
nent Et licet vnaquaque corda ha-
beat propriam notam tamen cum a magistro
tangitur vniformes et dulces
melodias resonat in qua prin-
ceps delectatur et magistro aliquid
denodium datur Sic spiritualiter di-
co Quod est anima nostra cor nostrum et
os nostrum nisi quedam cythara que
coram ihesu christo qui est princeps

[illegible]

regi terre et coram divina maiestate
semper debet cantare et dei laudes et
honorem resonare ut totus homo possit
merito dicere Gaudebunt cor meum cum can-
tavero tibi ymmo cor et caro mea
exultaverunt in deum vivum. Et in
isti cantico oportet quod cor anima et os con-
cordant et non dissonet Ut homo
possit dicere cum apostolo Orabo spiritu
orabo et mente Nam in tali cantu
delectatur deus Augustinus Plus apud deum
resonet cordis devocio quam oris locu-
cio Quinimmo prodesset clamor oris sine
concordia cordis Sic enim vox sine
modulacione sic oracio sine devocione
Non verba deprecantis deus attendit
sed orantis affectum a spiritu deum
orat ore et non corde deus non ex-
audit Dicitur enim ysaie Populus hic la-
biis me honorat cor autem eorum
longe est a me Oportet ergo sic cytha-
sare coram divina maiestate ut ex-
anima devocio ex corde dicto et
affectio et ex ore laus et oracio
moduletur Sic enim dei laude et oracionem
exaudiet deus Nec concentus an-
gelorum impediet per deum Verum ta-
lem oracionem exaudiet Et tibi
ex anima corde et ore deum adora-
tibus dicit dominus Ihesus Amen dico vobis
si quid petieritis Postmodum Ductoris

Amen dico vobis si quid
petieritis patrem etc. Quadam sep-
tuagesima multi philosophi tamen excel-
lentis fuerunt ingenii qui prevene-
runt in cognicionem dei Ponentes
unum principium omnium rerum quod tamen
propter defectum fidei omnes erraverunt
in eo quod providenciam omnem deo nega-
verunt dicentes deum nullam habere
curam nec providenciam de rebus
nec de hominibus Contra quos pe-
trus ait Omnes sollicitudines

\# [illegible marginal note] vide capitulo xxxi

vestram proicientes in eum quoniam ipsi cura
est de vobis Et Matthei 6 Nolite solliciti
esse dicentes quid manducabimus aut quid
bibemus aut quo operiemur Scit enim
deus pater quia his omnibus indigetis Item
alii dixerunt quod quidquid accidit in mundo
vel in homine totum fit ex necessitate
et sic fit Sic voluerunt astronomi
quod omnia fiunt per cursum planetarum Si
homo natus est sub illa planeta oportet eum
mori aut divicius vivere Si sub illa
oportet semper pauper aut dives esse et cetera
Contra quos ptholomeus ait Vir
sapiens dominatur astris Et augustinus dicit
Deus est in vita hominis non sol neque
luna neque planetarum nulla Item
alii dixerunt omnia fieri ex casu aut
fortuna evenire dicentes Si quis
habet fortunam fit honoratus et
dives aut eius contrarius moritur aut
semper miser et pauper existit
Contra quos Petrus Erraverunt ambu-
lantes sed plura que communes non
oportet negociari Nec aliquis
sollicitudines habere pro necessariis
nec bonum facere nec malum obmittere
nec ieiunare nec orare Ideo augustinus
dicit Sic deus in principio creavit celum
et terram et omnia que in eis sunt
Sic et omnia regit et gubernat
et sustentat et quidquid accidit homini
[illegible] sua advisio contingit ex permis-
sione divina preservando aut permitte-
do aut iubendo ut fiant
Una propter in prosperitate aut in adversitate
in sanitate et in infirmitate semper
deus adorandus est Ut secundum
suam sanctam voluntatem provideat
nobis in omnibus necessitatibus anime et
corporis Et ad hoc dominus Ihesus ma-
gister eternus veritatis hortatur nos
in presenti ewangelio dicens Amen amen

Vide plura in [illegible] [illegible]
[illegible] sermone xxi [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]

dico nob Si q̄ petieritis p̄rem in
nomine meo dabit nobis Ihs e
nome ei9 q̄ interptat̃ saluator
Jo. salute et vita eterna pete
dem9 nob et p̄ oīb9 Hac ora-
te p̄ inuice et saluemi Aug' Ito
petit in noie ihu xp̄i q̄ salute
aie petit Secta mr ēcia michil
petit nisi salute nraz i noie ihu
d. per dm̄ nrm̄ ihm xp̄m filium
tuu. zc Sz q̄ ut' noīs ihu
fuit discipulis ignota Jo ait usq̄
mo no petistis q̄cq̄m i noie meo
qua diu nobiscu fui p̄ncia cor-
pali q̄ n̄l defuit nob Cu misi
uos sine sacculo et pera nunq̄
aliq̄ defuit nob q. d. michil Sz
me ascendente ad p̄rem istant
aduersitatib9 p̄secucoīb9 et aduersitatib9
Jo. nouo habet pete petite ego
et accipietis ut gaudiu vrm
plenu sit no corpale s; spuale
Aug' Ra. oīb9 desideant
gaudiu eternu n̄c cor quetat donec
tot9 ho gaudio repleat̃ eterno.
Jo. hic petam9 spuale gaudium
et p̄ opib9 meritis possideam9 eternu
gaudiu Habz em aīa triplex
gaudiu s; plenu plenius et plenissimum
Plenu gaudiu q̄sistit in
pctorum remissioe sic gaudz in car-
ceratus du liberat̃ a carce Plenius
gaudiu q̄sistit in grē infusione
sic gaudz mlier sterilis i puel
conceptoe Plenissimu gaudiu con-
sistit in glīe adeptoe Bn. Ut ple-
nitudinem celestis gaudij sentire9
instant petem9 d. Adueniat
regnu tuu na qui plenitudiez
celestis gaudij no obtinebunt ple-
nu suppliciu i inferno habebit Et

Aug' dicit Quadrupl' e plenitudo p̄ma
plenitudo mīe in mudo iuxta p̄s d' mi-
sericordia dm̄ plena e terra q̄ maxie
nob necīa e ad remissioz pctoz nroz
Jo. p̄s orauit miserere mei deus
s'm magna mīaz tua Scda pleitudo
e iusticie q̄ in extremo iudicio reddet
vnicuiq; s'c'd'm sua e Ps Iusticia ple-
na e dextera tua s; in extremo iudicio
qn bonos coronab' et malos dap-
nab' d' em de9 iudex iust9 Cum
accepero tempus ego iusticias iudi-
cabo Jo h' iudiciu no solu est
timendu p̄pt' pena reproboz s; et a-
mandu p̄pt' corona bonoz Nam
corona aurea coronabunt Ter-
cia plenitudo gaudij erit d'p'ois i celo 3o
q̄ n̄c oculus vidit n̄c auris audi-
vit q̄ ibi erit gaudiu pleno cor-
de plena mete plena aīa ple-
no toto hoie Deus erit aīa i
omnib9 Quarta plenitudo erit infer- 4o
nalis pene et mortis eterne
Jo. pete dem9 ut ab huius penis
nob de9 defendat et gaudiu
vite eterne nob donet Bn d'
Petite ut gaudiu vrm plenu
sit Sequit̃ Hec qu'asi hucusq;
locut9 sum nob in p'uerbijs locut9
su i. in verboz obscuritate q̄ audi-
uistis et no intellexistis quia
adhuc carnales fuistis Sed
venit hora cu iam no in p'u-
erbijs loq̄r nob Non obscura
s; manifeste. s. post resurrectioz a mor-
tuis qn seipm eis manifestauit
Et de post spm sctm eis misit
qui oīa obscura eis nota fecit
Bn ergo Cum nob gra sup'ni
sp'us illustrab' aīa nob obscura

manifestab[it] Sicut pala nunciabo
vob de p[at]re meo ut s. plene cognos-
cat[is] potencia[m] pat[ri]s cui e[st] ipse in pos-
[sib]ile e[st] Et sapiam filii cui nichil
latet [et] boni[ta]tes sp[iritu]s s[an]cti q[ui] benig-
nus e[st] et benig[n]os fac[it] om[n]ib[us] q[ui] eu[m]
posside[n]t Et illo die s. missio[n]is sp[iritu]s
sancti petet[is] p[at]rem i[n] no[m]i[n]e meo q[uia]
p[er] sp[iritu]m s[an]c[tu]m p[at]rem et me cognosce-
tis et non dico q[uod] rogabo pa-
trem p[ro] vob[is] q[uia] ip[s]e p[at]er amat vos
q[uia] vos me amastis et credidistis
q[uia] a deo exivi q.d. Tam ami-
ciciam et familiaritates hetis ad
p[at]rem q[uod] p[er] vos poteritis impetrare
ab eo q[uo]d petitis Exivi a p[at]re p[er]
et[er]na[m] g[e]n[er]ac[i]o[n]e[m] et veni i[n] mundu[m]
p[er] t[em]p[or]ale[m] n[ativita]tem Et iteru[m] relinquo mu[n]d[um]
per passio[n]e[m] moriendo et resurgendo
Moriendo reliquid mu[n]d[um] q[uia] tu[n]c
vita[m] n[atur]ale[m] no[n] habuit Resurge-
do reliq[ui]t mu[n]d[um] q[uia] lic[et] vixerit cor-
paliter no[n] t[ame]n fuit c[um] o[mn]ib[us] sed
vita clarificata Vel ait iteru[m] re-
linquo mu[n]d[um] et vado ad p[at]rem
s. p[er] ascensio[n]e[m] se[cun]do ~~fa~~ p[er]pam mor-
talem p[er]ne glorie co[n]sortem Vel q[uo]d
b[ea]t[u]s e[st] q[ui] cu[m] [christ]o dicere poss[it]
Relinquo mu[n]d[um] p[er] ingressu[m] reli-
gionis et vado ad p[at]rem p[er] pro-
gressu[m] o[mn]i[u]m virtut[um] don[ec] p[er]veniat
p[er] ingressu[m] reli admaiestate[m] s[an]c[t]e
t[ri]nit[atis] Et cu[m] ih[esu]s h[oc] dixiss[et] re-
sponderu[n]t discipuli Nunc scimus
q[uia] scis o[mn]ia nu[n]c pala loq[ue]ris et
p[ro]verbiu[m] nullu[m] dicis Non e[st] opus
ut q[ui]s te interrogat q.d. disci-
puli 2^m glo[ss]am Tradisti nob[is] ad
ea q[uae] cogitam[us] Scis enim o[mn]ia
antiqua fiant Vnde rem[edium] q[uia] a deo
exivisti qui solu[m] nosti corda ho[m]i[n]u[m]
q[uo]d soli[us] dei p[ro]p[riu]m e[st] Sub p[ri]mo

Amen amen dico vob[is] si
quid petiti[s]: In p[rese]nti evv[angeli]o
d[omi]n[u]s t[r]ia facit P[ri]mo ad petendu[m]
celeste p[re]m[iu]m nob[is] amonet et
petitu[m] asserat q.d. Ame[n] amen
dico vob[is] si q[ui]d [etc.] 2° ad relinquendu[m]
mundu[m] et o[mn]e c[on]tu[m] et o[mn]e p[e]c[catu]m
q[uo]d o[mn]i[u]m nob[is] donat q.d. Relinquo mu[n]d[um]
3° p[ro]gressu[m] boni et egressu[m] op-
timi nob[is] d[e]mo[n]strat dicens vado
ad p[at]rem P[ri]mo dico ad petendu[m]
celeste p[re]m[iu]m nob[is] amonet et
petitu[m] asseurat q.d. Ame[n] ame[n]
dico vob[is] [etc.] Vbi aug[ustinus] d[icit] Cum
p[at]er regnu[m] su[u]m m[u]lt[is] ded[it] p[ro] cor-
poib[us] suis ut s[an]c[t]is m[arty]rib[us] qui
vita[m] et corp[us] posuerunt in mortes
amore [christ]i ut s[er]vire p[er]venerint
in dei regnu[m] Multis de[us] ded[it]
su[u]m regnu[m] p[ro] reb[us] suis ut bonis
divitib[us] qui p[ro] pa[cis] a[m]ore emeret
dei regnu[m] Sic[ut] aug[ustinus] e[st] dictu[m]
a ih[es]u [christ]o Venale heo Et ait aug[ustinus]
q[ui]d tantu[m] audivit regnu[m] meu[m]
Aug[ustinus] ait et q[uo]d valet Tantu[m] t[ib]i
t[a]m [qua]ntu[m] heb Cui dat id q[uo]d e[st]
et hab[et] p[ro] deo possideb[i]t regnu[m]
dei Multis de[us] ded[it] regnu[m]
su[u]m p[ro] cottidianis pugnis et
victorijs ut s[an]c[t]is p[at]rib[us] et con-
fessorib[us] Sic[ut] Judith d[icit] omn[es]
qui deo placuerunt Meores
estote quo salui facti sint pat[r]es
vri Transieru[n]t p[er] multas tribu-
lacoes et fideles inventi fa[c]ti
sunt Et Beat[us] vir q[ui] suffert
temptacoes q[uia] cu[m] p[ro]bat[us] fuit

Vide ista in glossa cum febr[uar]ij

accipiet coronam vite etc. Sexto sancti
pres eciam modo cotinue dei tamen dat
nobis precibus cottidianis oracionibus
Unde dominus dicit Amen amen dico vobis
Quod Augustinus in li. de spiritu et anima
Cum oro nichil sit aliud nisi quedam
mentis conversio ad deum Quando sicut omnia
solent se convertere ad id a quo possunt
habere perfectionem Sic nos convertamus
nos ad deum a quo solo possumus habere
perfectionem nostram Nonne videmus
quod omnes stelle et planete convertunt
se ad solem ut per tota nocte lucere
possint Et omnia germinancia ad ce-
lum ut virescere possint Et omnia
membra corporis ad cor ut virtutes
suas naturales accionis exercere possint
Et omnes rami arboris ad radi-
cem ut folia flores et fructus
producere possint Sic et nos per
oracionem et devocionem mentis conti-
nuam ad deum ut perfectionem spiritua-
lis vite adipisci possimus Non
enim 2a ad corinthios 3o sufficientes sumus
aliquid cogitare a nobis quasi ex nobis
sed sufficiencia nostra ex deo est Quando oracio-
nibus nostris impetramus eam etc.
Licet autem secundum apostolum omni tempore
et in omni loco sit orandum Tamen
specialiter hiis diebus in quibus cum crucibus
itur orandus est Ne nos deus
plagat ut antiquitus fecit et ad-
huc in multis facit ex quatuor generibus
hominum Primo enim percussit illos
qui ad sacrem non accesserunt
in contemptum ordinacionis sancte
matris ecclesie et omnibus hominibus et
indulgenciis sunt privati quibus
meruerunt omnes qui digne accesse-
runt Et ipsi etsi non accessert

quasi in invidiam et odium et inimici-
ciam qua adversus proximum habunt
Aut propter adulterium aut fornicacionem
quam relinquere nolunt Qui si sic
moriantur eciam ecclesiastica sepultura deberent
privari et ut asini sepeliri In
talibus vindicavit se deus sterili-
tate Deuteronomii Consumentur fame
quod dei si nolunt refici sacro pa-
nis in anima Ideo fame corporis debent pati
Secundi qui antiquitus sunt puniti
isto tempore et timent adhuc multi
sunt quod sic punientur qui indigne
communicant Et item quando tunc temporis
fuit Christum contempserunt In quibus
vindicavit se deus per infirmi-
tates pestilenciales et generales
ut sic perdant vitam Tercio sunt
recidivantes qui modo quando communicant pec-
cant quam ante In quibus vindi-
cat se deus per tota estate inmit-
tendo choruscaciones fulgura
et tonitrua etc. Deuteronomii xi. Videte
ne decipiamini in corde vestro ut
recedatis a domino serviatis quia
diis alienis Nam tales sunt
iudeis similes qui Christum in die
palmarum gaudentes receperunt
et de post crucifixerunt Quarti sunt
qui primates in iniectas obliviscuntur
In quibus vindicat se deus ut to-
to anno paciat tribulaciones et
adversitates Sunt qui pacificare
nolunt nec sunt propter satisfaccionem
nec eciam pacem cordis nec
corporis habeant toto anno Versus Non
est pax impiis Ut igitur deus
mitigatur in predictis plagis
ut non tamen puniat ut iusticia

exigitur intus primum adorare deum
Sic fecit salomon 3 reg. 8. orauit salo-
mon in templo pro omni populo dei d.
Exaudi domine preces famuli tui isr-
ahel quicumque orauit in loco isto
Et primo orauit pro remissione peccatorum
dicens Si peccauerit homo in deum
et in proximum et iuramentum habuerit
et te adorauerit exaudies illum
de celo sancto tuo Secundo orauit
contra temptaciones dyabolicas si superatus fuerit
homo ab inimicis suis et conuersus egerit
penitenciam et deprecatus fuerit nomen
tuum exaudies illum de celo sancto
tuo Demones enim sunt inimici nostri
qui nos superant cum nos faciunt peccare sa-
crant ps. eripe me de inimicis
meis deus meus Tercio orauit
fecunditatem terre dicens domine si
clausum fuerit celum et non pluerit
super terram propter peccata populi tui pe-
nitenciam agentes et te deprecantes
exaudies eos de celo sancto tuo
Vnde dominus dicit in leuitico Si in
preceptis meis ambulaueritis
dabo vobis pluuiam temporibus suis
ut terra faciat fructum Quarto
orauit sanitatem anime et corporis
dicens Si fames orta fuerit aut
pestilencia aut corruptus aer et si
populus te adorauerit exaudies
eos de celo sancto tuo Sed dices
quid debemus orare ut deus mitigetur
Dico propter nostram ignoranciam discipuli vi-
dentes dominum orare dixerunt domine
doce nos orare luce xi. Quibus
ait Cum stabitis ad orandum dici-
te pater noster etc. Hec enim oracio uir-
tuosior et acceptior aliis oracionibus
est Prima ab ore eterne sapiencie
plata et instituta dicitur enim Ego
ab ore altissimi prodiui In ista oracione
petitur omne id quod necessarium est

ad salutem anime et corporis in presenti et
in futuro Et non solum propter hoc tocies tem-
poribus adoratur Sed dicitur pater noster quasi diceret
O celestis pater noster creacionis nostre
o deus filius pater noster racione redempcionis
o spiritus sanctus pater noster racione renouacionis
tota trinitas vnus deus exaudi
oracionem nostram Vnde dicitur Hec oracio sola
cum symbolo sufficit ad salutem Et
qui cottidie non dixerit bonus xpia-
nus esse non poterit Sed dices In-
ser peccator ego sum et scimus quod deus
peccatores non exaudit quomodo igitur orare
debeo Respondeo Quantumcumque magnus
sis peccator tamen non obstantibus peccatis
orare debes pater noster licet te deus non
exaudiet in persona propria tamen in persona
ecclesie exaudiet te Ymmo et te
exaudiet cum ex toto corde ora-
ueris Sed deus peccatores non exau-
diret frustra publicanus orasset
cum ait deus propicius esto michi peccatori
Qui tamen exauditus et iustificatus
fuit a deo Sed item quereres deo
orare pater noster dico propter honorem po-
suit nunc laudibus xxiiii or pater
noster pro matutino et quinque pro lau-
dibus Sed pro prima tercia sexta no-
na pro qualibet septem pro uesperis vii
pro completorio nouem Pro omnibus fide-
libus defunctis sex Sed hen
multi sunt qui ad matutinum non sur-
gunt propter ebrietatem dormiunt Alii
hora prima surgunt propter dolorem
capitis hora tercia vel sexta surgunt
statim festinant ad ecclesias
ut sacrum videant et post hoc ad
vinum et ad ludum currunt Et sic
usque ad noctem permanebunt et per
hoc omnes horas negligunt

tota die vino estuat/ Quibus dicit
istud Job Cum astra matutina me
laudaret et voluntas celi cantaret
et filij dei iubilarent/ Ubi erat tu
gulosus inimicus xpi etc In tabe-
nacula dicunt bibite fratri et inebriami
Quid melius sub celo quam comedere et
bibere et late vivere Et sic ducunt dies
Ducunt in bonis dies suos et in
puncto ad inferna descendunt/ Nec
mirum quia dno ihu xpo in cruce sunt
in suis hominibus quibus pro omnibus nobis
passus est/ Item dices quo debeo
orare Dico quod potui aliquando stando
aliquando sedendo aliquando eundo ali-
quando flexis genibus complosis manibus
Unde legitur quod quedam devota
virgo omni sabbato circa completorium
ecclesiam intravit et sertum de floribus
factum portavit et ymagine ma-
rie virginis dedit Et positis genibus flexo-
ris oravit ita pr nr et tot ave
maria Et multo tempore sic continua-
ret apparuit ei maria virgo speciosissima
dicens Vis in facie sertum
quod placeat/ Primo ora quinquaginta
ave maria eundo in memoriam quod
quaerebam filium meum ihm xpm qui crucem
suam humeris suis portavit et
in monte ivit/ Deinde item ora
quinquaginta ave maria stando ob
memoriam quod sub cruce filii mei steti
cum dolore cordis mei ipm vulne-
ratum et pendentem aspexi/ Item
ora quinquaginta ave maria sede-
do ob memoriam quod mortuus cum eius
festa sub cruce eius sedebam super terram
pre debilitate stare non potui Et sic
si hoc omni sabbato oraveris michi
et filio meo ihu sertum acceptabile
facis et coronam eterne glorie a nobis

habebis Licet igitur omnes orare debe-
amus tamen devote dicimus dicitur Cum
clamaverint ad me non exaudiam
eos Tercia bonos et devotos homines
non mirum quia ipse xpus in cruce ora-
vit et exauditus non fuit Primo
quando oravit dicens Pater si possibile est trans-
fer a me calicem istum Cui dicitur
vere ad quid factus es homo nisi ad
redimendum homines a morte eterna
tua morte non morietur mors nisi
in morte tua 2o oravit In te spe-
raverunt patres nostri et liberasti eos
quo et me libera de multis tribulacionibus
que circumdederunt me Cui vere
dicitur Tu scis quod in homine apta
ta pedibus usque in vertice non est sa-
nitas propter peccatum inobediencie oportet
quod et vulnerari te in toto corpore
ut sanet totum hominem ut verificetur
id Johis Totum hominem sanum fecit
3o oravit exaudi me domine quam me
moi ne perdas cum impiis deus
animam meam et cum viris sanguinum
vitam meam Cui dicitur vere
et quando implebuntur septem ebdomade
nunc septum est et cum iniquis deputatus
es/ Sic in medio eorum quam te mori
Sic dico multi petunt ut a passionibus
omnibus temptacionibus et adversitatibus
liberentur deus non exaudit Quam amo-
ta una dabit alia quod sine cruce non
pervenit in celum Multi petunt sa-
nitatem longam vitam et bona mundi
deus denegat eis Dummodo no-
ceat saluti anime vel impediencia
Aliquando denegat propicius aliquando dat
iratus Nota exemplum huiusmodi orationibus
orem pr nr quod oro inducit
omne id quod anime et corpori necessarium est
Tercia multi petunt bona gracie

quibus etiam denegatur quia non dispositi sunt
Secundum philosophum forma non potest introduci
nisi materia sit disposita. Sic nec
gratia dei introducitur nisi anima sit
preparata. Unde Samuel ait: preparate corda
vestra domino. Multi etiam petunt bona
eterne glorie quibus etiam denegantur
quia volunt de deliciis ad delicias
ire quod impossibile est. De gaudio tempora-
li in eternum gaudium pervenire. Hic
celum et illic celum possidere. Sanctus
Thomas de aquino querit an oratio
debeat esse vocalis. Respondetur duplex est
oratio: una communis, alia singularis.
Communis est que fit per ministros
ecclesie in persona omnium christianorum et
hec oratio debet semper esse vocalis
ut innotescat omni populo. Singu-
laris qua quis orat pro se aut
pro sibi commissis. In singulari oratione non re-
quiritur semper vox. Unde si mens
nimium debilitetur et distrahitur
potest vox excitare et sola mente quis
potest orare. Sic dicit apostolus: Orabo
spiritu orabo et mente. Job: Mens
loquitur sine voce et cum mente
sine voce deus exaudit. Sed oris
vocibus sine mente deus non exa-
udit. Sed dicit propheta: hic labiis
me honorat, cor autem eorum lon-
ge est a me. Tum clamaverunt
ad me non exaudiam eos. Tamen
adiungi debet vox cum sit possibile
ad excitandam interiorem devotionem
qua mens orantis elevatur in
deum et ad reddendum debitum
quo corpore et anima obligamur ser-
vire deo. Et ut id bonum quod est
in anima redundet in corpus
et cedet pro exercitatione corporis

Sic mente et corpore oravit devotissime
quedam virgo in tempore collacrimavit. Et
cum presbyter missam legens conversus se
ad populum diceret: orate fratres et so-
rores ut meum et vestrum sacrificium
acceptabile sit apud deum patrem om-
nipotentem. Tunc vidit columbam albam
de celo volantem et rostro suo lacri-
mas de maxillis eius recipientem
et sic sursum in celum volantem.
Finita missa ait presbyter: Karissima
dic michi quid orasti in tempore ut lacri-
masti, quia vidi columbam lacrimas
tuas deo offerentem. Que respondit:
oravi pro te. Presbyter ait: ora ut
usque huc orasti quia orationes tue
acceptabiles sunt coram deo. Et nota
quod quinque ad hoc valent quod quis impe-
tret id quod petit. Primum est nostre
ostentatio, sicut videmus in hiis
qui ut mereantur accipere etiam non
potum exprimunt paupertatem et etiam
ostendunt infirmitates et corporis le-
sionem ut videntes intimius mise-
reantur eis. Hoc modo impetrare de-
bemus a deo gratiam suam sed per cogni-
tionem defectuum nostrorum et insufficientie
nostre quia nichil a nobis habemus quasi
ex nobis sed sufficientia nostra ex deo est.
Et tales exaudit. Propheta: Desiderium
pauperum exaudivit dominus. Secundo
ad impetrandum impetratur per munera.
Unde proverbia dicitur: munera pla-
cant regem. Et sic mites et
misericordes impetrant dei misericordiam.
Matthei 5°: Beati misericordes quoniam ipsi.
Tertio ad impetrandum per bonas inter-
cessores sicut pueri et prebendarii
qui beneficia impetrant per bonos

intercessores Sic et nos graciam dei
impetrare possumus per intercessores
proborum et religiosorum et ut unus
quisque oret deum pro alio Jac.
orate pro invicem et salvemini Rom.
Inpossibile est multorum orones non ex
audiri Sed tercio impetratur ad eum in
stancia petitur ut Scripta in ce monica
impetrauit conversionem filii Augustini cotti
dianis oracionibus et lacrimis Sic
et nos graciam dei meremur cum in
stanter oramus Sic apostolus dicit Sine
intermissione orate et in alio loco
si non oret mens spiritus Quidam frater
interrogavit seniorem quomodo pos
sumus sine intermissione orare
sua hora ad nos laborare de
inde comedere deinde dormire:
Et sic sine intermissione non pos
sumus orare Pater vero dixit Omni
tempore fac ... quod tempus postu
lat in dei honore Cum autem ho
minis laboribus temporalibus lucrum
laboris dividet in tres partes
una sibi conservat ut deo vivat
alia det ministris ecclesie tercia pau
peribus ut et ipsi deum pro se orent
et sic omni tempore oret Et si diceres
tu ecce domino forsitan et illi
domini quibus partem laboris
mei communicam quod et orat pro
me Verum dare etiam ut scriptum
est et ipsa orat deum pro nobis Et ita
sine intermissione orat Quarto
ad impetrandum principaliter ut patet
in oblationibus et eucharistiis Sic
et nos in oblatione cotidie orare et
opere facie deinde deo se letabu
do cotidie Et impetramus quod petimus
Hylarem enim datorem diligit deus

Et que diligit deus nichil ei ne
gabit diligentibus deum omnia cooperantur
in bonum Rogemus igitur deum etc. Am

Trahe me post te: Die ascensionis domini introductio thematis.

Et sibi in canticis

I. capitulo Cum igitur secundum philosophum contrariorum
contraria sunt effectus Sunt de quibus in
inferno in mundo et in celo magna
contrarietas sine dissimilitudo Nam
in inferno est eterna obscuritas sine
luce tristicia sine leticia eterna
paupertas sine diviciis eterna infir
mitas sine sanitate amaritudo
eterne mortis sine morte Augustinus
O mors quam terribilis es omnibus vi
ventibus quam dilectabilis esses
dampnatis si possent te habere
cum desiderant te desiderant
mori et mors fugiet ab eis
E contrario vero est in mundo In mun
do est dies et nox In mundo est
leticia et tristicia In mundo est rex
habundancia et indigencia multi
divites et multi pauperes In mundo
est sanitas et infirmitas In mun
do est vita et mors unus generat
alius moritur Sed in contrario est
in celo In celo est eterna lux sine
omni obscuritate Nam claritas dei
illuminabit eos Et fulgebunt
iusti sicut sol in conspectu dei In ce
lo est eterna leticia sine omni tristicia
Unde Sara uxor Abrahe dixit istud ysa.
Gaudium fecit michi dominus et omnes
qui videbunt me congaudebunt
michi In celo est habundancia
sine omni indigencia Deum videre
omnia que desiderant habere In celo
est sanitas sine omni infirmitate

Exemplum

Auctoritas

Amor

Jn celo e(st) et(er)na uita s(i)n(e) morte. Jn apoc.
Mors ultra no(n) erit neq(ue) luct(us) nec
q(ue) clamor s(ed) nec ullus dolor. Uideb(at)
igi(tur) maria uirgo dilectu(m) unicu(m) filiu(m)
suu(m) ih(esu)m in celu(m) ascendisse ipam
q(uia) in p(rese)nti miseria reliquisse ip(su)m
in clamauit d(icens). Trahe me p(os)t te
q(uasi) d(icat). Tu dixisti du(m) in terris (con)u(er)-
satus fuisti. Nemo uenit ad me
nisi p(ate)r me(us) q(ui) misit me traxerit
eu(m). Tu e(n)i(m) es q(ui) es brachiu(m) et ma(nus)
p(at)ris quo facti sunt celi et terra et
o(mn)ia q(ue) in eis sunt. Emitte manu(m)
tua(m) de alto et eripe me et libera
me de aquis multis i(d est) de multis fluc-
tib(us) mundi. Rogo te trahe me
post te (etc.). Sequitur s(er)mo

Trahe me post te. Aug(ustinus)

Jn s(er)mone ascensionis ih(es)u
x(rist)i ad fr(atr)es heremitas sic
ait. Fr(atr)es k(arissi)mi sic d(omi)n(u)s n(oste)r ih(esu)s x(ristu)s
ex maria uirgine p(ro) nob(is) e(st) nat(us)
et dep(ost) suo tempore a ioh(ann)e bap-
tista baptisat(us). Sic et ex(em)plu(m) spirit(ua)l(is)
nati(ui)t(atis) nob(is) daret. Et eq(ui)u(a)le(n)te dix(it)
nichodemo op(or)t(e)t uos nasci d(e)-
nuo. Et nichodem(us) ait quo(modo) p(otes)t
hoc fieri cu(m) ho(mo) sit magn(us) et
senex nu(m)q(uid) iterato p(otes)t intrare
uteru(m) m(at)ris et renasci. Redit
d(omi)n(u)s es tu mag(iste)r in isr(ae)l et hec
ignoras. De natu(m) e(st) ex carne
caro e(st) et q(uo)d natu(m) e(st) ex sp(irit)u sp(iritu)s
e(st). Nisi q(ui)s renat(us) fuerit ex aqua
et sp(irit)u s(an)c(t)o in sancto bap(tis)mo non
p(otes)t intrare in reg(num) dei. Jn bap(tis)mo n(on)
aqua hab(et) uim m(at)ris et sp(iritu)s s(an)c(tu)s
hab(et) uim p(at)ris. Et sic ho(mo) renasc(itu)r
spirit(ua)l(ite)r in bap(tis)mo ex p(at)re et m(at)re.
Jt(em) sic d(omi)n(u)s ih(esu)s nobiscu(m) in t(er)ris e(st)
(con)u(er)sat(us) in sancti(ta)te et iusticia ut
ex(em)plu(m) sancti(tati)s et iusticie nob(is) ostenderet.
Vn(de) zach(arias) ait. Jn sancti(ta)te et iusticia
cora(m) ip(s)o s(ed) ambulem(us) o(mn)ib(us) dieb(us)
uite nostre ut sim(us) s(an)c(t)i et iusti cora(m)
deo et homi(ni)b(us). Jta sic d(omi)n(u)s ih(esu)s
e(st) crucifixus ut ex(em)plu(m) nob(is) d(e)monstrar(et)
amore(m) sui sp(irit)ual(ite)r mori. Sic a(n)i(m)a de-
uota in cant(icis) ait. Dilect(us) me(us) m(ihi)
et ego illi q(uasi) d(icat). dilect(us) me(us) ih(esu)s m(ihi)
vixit in morte(m) e(st). Et ego illi viue(re)
et mori uolo ita cu(m) ap(osto)lo possim di-
ce(re) viuo ego ia(m) no(n) ego s(ed) viuit in
me x(ristu)s. Jt(em) n(on) d(icitu)r. Nu(m)qua(m) q(ui)s se(m)p(er) ite(m)
mori(tur) corpa(lite)r nisi p(ri)us b(e)n(e) moriatur
sp(irit)ual(ite)r. Jt(em) si d(omi)n(u)s ih(esu)s resurrexit a
morte in d(omi)nica die ut ex(em)plu(m) spirit(ua)l(is)
resurrect(i)o(n)is nob(is) donaret. Sic
ait ap(osto)l(us). Q(uomod)o x(ristu)s resurrexit a mor-
tuis p(er) gl(ori)am p(at)ris ita et nob(is) in no-
ui(ta)te uite ambulem(us). Sic et hodie
in celu(m) ascendit ut ex(em)plu(m) celestis uite
nob(is) relinqueret. Ut possim(us) dice(re) cu(m)
ap(osto)lo. N(ost)ra (con)u(er)satio in celis e(st) q(uasi) d(icat).
lic(et) sim(us) in mundo ut hoies morta-
les tu(m) no(n) uiui(mus) ut p(ri)ores mor-
tales s(ed) ut angli celestes. Jt(em) me-
ream(ur) ab angelis suscipi in ex(em)pla-
ri(ta)te et et(er)na in celu(m) ad d(omi)n(u)m nos-
tru(m) ih(esu)m p(er)duci. P(re)dicta o(mn)ia n(on)
(con)fuissent si d(omi)n(u)s ih(esu)s hodie in
celu(m) no(n) ascendiss(et). Sic q(uo)d esset
sp(irit)ual(ite)r nasci s(an)c(t)e et iuste (con)u(er)sari
x(rist)o uiue(re) et mori. Et p(ost) morte(m)
i(n) infernu(m) descende(re) sic ferre(n)t
sancti antiqui p(at)res p(at)riarche
et p(ro)phe qui s(an)c(t)e et iuste uixerunt
(et) o(mn)es in limbu(m) t(ra)nsierunt. Jte(m)
q(uo)d fuit x(rist)um in celu(m) ascende(re) ex
p(ar)te sui et n(ost)ri. P(ri)mo ex p(ar)te sui
q(uia) corp(us) clarificatu(m) no(n) hab(et) locu(m)
in terris s(ed) solu(m) in celis. S(ecund)o p(ro)p(ter)

[illegible]

tri ut scilicet via in celum nobis pararet et
ianua celi nobis aperiret. Tercio ut mansionem
propriam maiorem in celo pararet. Unde
ait: In domo patris mei mansiones
multe sunt. Et ut patrem pro nobis inter-
pellaret et ut spiritum sanctum nobis mitteret.
Videns igitur maria virgo ihesum christum
filium eius celum ascendere ipsum incla-
mavit: Trahe me post te. Unde al-
lexander exponit hec verba primo
ut sic verba glose marie virginis addi-
lectum filium trahi cupidi in celum
ascendentibus. Secundo exponit ea verba
bernardi ut sint verba devote mentis christi
vestigia sequi cupientis et hoc propriis
viribus non valentibus christi ihesum auxi-
lium implorantis atque dicentis: Trahe
me post te. Primo allexander
exponit ut sic verba marie virginis
ad dilectum filium in celum trahi cu-
pientis. Et huius desiderii assignat
triplicem racionem. Primo propter appetitum
naturalem ultimalibus finibus. Secundo propter in-
stinctum interiorem naturalibus legibus.
Tercio propter limpidam contemplacionem filialis
pulchritudinis. Primo virginem
petentem trahi ad filialem presenciam
movit appetitus naturalis ultimalibus
finibus. Unde dicit bernardus in libro de vita
clericorum: Tali desiderio ultimum
finem quidem desideramus necesse
est quiescere cordibus non corporibus non amplius
nisi eo adepto. Semper dicere oportet
quod habet hominem cum beato augustino: Inquie-
tum est cor meum donec quiescat in te.
Unde quanto fine maria virgo tanto af-
fectuosius desiderabat quanto inti-
mius amabat et quanto verius cognosce-
bat. Sed autem homo non quiescit
nisi in deo patet ex tribus primo

exposicione cordibus quod est in continuo motu
dormiendo vigilando in necessitatibus quod quies-
cere non potest nisi in deo. Secundo unde dicitur expo-
sitione contrarium corporum quod semper mo-
vetur deorsum. Unde si lapis de celo
caderet non nisi in centro mundi quies-
ceret. Sic corpus nostrum quia est semper
tendit deorsum quia terra est et in ter-
ram revertetur. Spiritus non deorsum sursum
est, ideo tendit sursum ad deum qui fecit
illum. Unde dicitur: In omnibus requiem que-
sivi sed non inveniam in hereditate domini
morabor. Tercio patet exemplo
Gen. 8. In columba de archa noe
emissa que in toto mundo non invenit
requiem propter inundacionem aquarum
ideo reversa est in archam. Unde exposi-
tio: Sic non anima quietatur in toto
mundo sed solum in deo. Augustinus: Crea-
tura non ... datur nisi id quod habet
sed instabiliter inquietum ... et non
habet pacem. Unde quanto corpus ple-
nius est tanto instabilius tanto inquietius et
instabilius. Sed heu sunt multi ut
corvus qui etiam de archa emissus
est non est reversus sed super cadaver
mortuum sedebat. Sic isti non in-
tantum inclinant super corpus mortale
et super terram mortem et
vellent eternaliter habitare et
deo celum similiter relinquere. Secundo
movit mariam virginem instinctus
naturalibus legibus. Sicut enim instinctus
naturalis movet naturali animali ad presenciam
et dilectionem parentum. Probatur: Naturalis
dilectio est gignentibus ad genitum
sed naturaliter matres plus diligunt
quam nobis quam patres. Ideo instinctus
bene ordinate nature in maria
virgine ipsam inclinavit ad proprium

sum ut diceret trahe me post te Tercio
monuit eam clara et limpida con-
templacio filialis pulchritudinis
Na^m^ enim libenter videmus pulch-
ras ymagines Sed de pueris ihesus dicitur
ps Speciosus forma pre filiis hominum
In quem desiderant angeli
prospicere et de pulchritudine eius sol et
luna mirantur Ideo non mirum si ma-
ria virgo ipsum videre desiderabat et
dixit trahe me post te Et ut maria
virgo in hac peticione meruerit
exaudiri hoc ostenditur allegorice Ra-
cione prima est quia maria ait ka-
dilecte puer meus tu eras par-
vulus blanda manu et extensis
brachiis meis sepius traxi
te ad me Nunc osculum prebui la-
biis roseis nunc cruribus puerilis
nunc pectori tuo lacte mdidior
Et sic meis amplexibus attraxi
te corde meo Ideo rogo te trahe me
ad te Secundo tu dilecte puer de uberibus
meis de celo plenis lactatus fuisti
et per me in vita naturali sustentatus
fuisti in infantia tua Ideo hodie
trahe me ad te Tercio tibi pacienti
in cruce compassa fui uno dolore unus
tu tuo dolore et morte fuit Si
igitur passio fuit fuit communis debet
ut gloria sit communis Ideo trahe me
post te Quarto o dilecte puer optima
pro carnibus et sanguinis mei non
regnat in celis Et ut alia tri-
tiat mundi inspicis vel in in co-
uenienbus Ideo trahe me post te
Hec alexander raptus in spiritu
et per revelacionem marie intimis
Legitur amoris pro[...] filia suscepit Unde legitur quod fuit ex-
dinis predicatorum qui primo anno
novitiatus in xpo cogitavit
ordine equore suum magistro disciplinae
qui fuit cognatus suus dixit esset
magistro quid in illa sancta tempore deum
fugere quem tu omnibus prioribus solet
querere et rursum adden quere et
habe Et si non vis aliud expecta
tempus mayi quando flores apparebunt
aves cantabunt et sic si tunc placet
exire poteris Hoc autem dixit ut
medio tempore mutaret animum suum
Sed cum mayi adesset puer ait
valete quia ulterius non manebo
Cui magister ini puer angelice expectabis
supplico ut primo intres chorum et
ante ymaginem ihesu crucifixi tri
dicas unum pater noster et unum ave
maria Et sic benediccionem accipe ihesu pe-
tas dicens domine ihesu qui pro me cru-
cifixus es da mihi benediccionem tuam Et
sic recedas pro nomine alexander ait libet
Et sic chorum intravit flexis ge-
nibus coram ymagine crucis
pater noster oravit Et sic in spiritu
raptus fuit Et vidit antiquum
patrem tenere in humeris potan-
tem valde tenerum Et vidit sca-
lam de terra in celum erectam
qua per crucem ascendere voluit
in celum Puer inspiciens ait ex-
pecta mihi pater iuvabo te portare
tenere tuam Pater mortuus ait tu non
potes portare crucem tuam Et quomodo
iuvabis me istam crucem ab in-
fantia portavi usque huc et
nolo eam mecum portare per scala
istam in celum Et sic iste puer
adesse eiusdem per spiritum sanctum illumina-
tus est ut intra se cogitaret
Ecce deus ihesus marie filius por-
tavit crucem a nativitate usque in morte

crucis ut me et omnes homines a
morte eterna liberaret. Et tu non
vis portare crucem propter me tibi impo-
sitam. Manebo ergo in ordine ut
sim gratus deo meo. Et sic per magis-
ter factus fuit sanctus et magister sac-
re scripture et ad ordo sancte et pie vixit. Quod
maria virgo hec ei revelavit quod super
cantica scripsit. Cum sic virgo maria
fervent desiderio peroptat trahi post
filium in celum filius bonus unde potuit.
3 Reg. 2. O dilecta mater mea pete
a me quod vis non enim phas est
ut avertam faciem meam a te. Et
cum maria adhuc strinxit. 2 Re. a-
mis vnde oportuit me quod fides per
xpm incepta et vita et morte
xpi confirmata per mariam virginem
et per apostolos plantaretur et luci-
dius illustraretur. Et sic omnes pueri
deberent parentibus dicere dilecte
pater et dilecta mater petite a me
quodcumque volueritis nichil vobis negabo.
Et bene staret in mundo. Et quod modo
e contrario multi fiunt de honorando
parentes suis et facti sunt multi ex-
ficiunt meretrices fures et adulteri.
Et cum anima devota intelligeret fer-
vens mente virginis desiderium exquirit
in canticis. O pulcherrima mulierum
quo abiit dilectus tuus. Cui ve re-
spondetur ascendit super omnes celos
ut adimpleret omnia q. d. Implevit
infernum iusticia minus in mundo
gratia et nra. Ps. Misericordia domini
plena est terra et celum gloria et
maiestate. Dicitur enim Luce. Qui se
humiliat exaltabitur. Et filius meus
dilectus humiliavit se infra omnes
celos materiales quia in terris vi-

sus est et cum hominibus conversatus est
infra omnes celos corporales quia
non solum factus homo sed et opprobrium
hominum. Et infra omnes celos intel-
lectuales id est infra omnes angelos.
Ps. Minuisti eum paulo minus
ab angelis quia factus fuit mor-
talis. Ideo decuit quod super omnes
illos celos exaltaretur et hoc in
magno iubilo angelorum. Ps. Ascen-
dit deus in iubilatione. Et que-
ritur autem. Dicitur. Cum dominus ihesus
tot festa habuit in terris quare
solum in hodierno iubilavit. Cum
gabriel angelus marie virgini an-
nunciavit verbum eternum. Et tunc cor-
poris et pa. Et verbum eternum non
iubilavit sed quasi ros celestis
plenter in terram virgineam
intravit et naturam nostram assumpsit.
Sap. 18. Dum medium silen-
tium tenerent omnia et nox in suo
cursu medium iter haberet omnipotens
sermo tuus domine a regalibus se-
dibus venit. Et natus de virginali
utero et angelis iubilantibus et
cantantibus Gloria in excelsis deo.
Puer ihesus non iubilavit sed va-
git. Ecc. Primam vocem omnibus
emisit plorans. Et presentatus in
templo et a symeone iusto susceptus
et brachiis suis portatus in magno
iubilo et cantico d. Nunc
dimittis servum tuum domine secundum verbum
tuum in pace. Puer ihesus non
iubilavit sed tacuit. Et in die pal-
marum exeuntibus et iubilantibus
pueris dominus non iubilavit sed ma-
riam virginem et discipulos
tristes consolatus fuit. Cum ergo
tantum hodie iubilavit. Et unde

in diversa ptes ... zu sprechen

aug Ipse fecit quasi laudula que
qua diu sedet super terram semp
silet sed in medie ... pro quasi se a
terra elevat incipit cantare et
quanto altius volabit tanto lecius
cantabit. Sic dominus ihesus qua
diu fuit in terra in pnti miseria
non iubilavit sed quando celum ascendit
Iubilus non est descensum sed ele-
vacionis non presencium sed contem-
platorum. Videmus in natura piscibus que
diu sunt in aqua natabus non iubilat
sed quando super aqua saltant. Et canis
iacendo et ossa rodendo iubilat
Sed quando ossa super se piciendo saltat
nec catta cum mure expectat
sed cum capta a se pricit et saltando
item capit. Sic et in actia vi-
ta non iubilat sed tamen in contemplatiua
Cum igitur xristus in pnti fuit in actia
uita non iubilavit sed hodie quando Baruch libri
celos ascendit in contemplatiua uita
10 fuit et multo iubilavit. Primo quia
tam mundum reliquit qui omnibus suis
beneficiis ingratus fuit immo ma-
la pro bonis sibi fecit. Ipso dicente
Ps Filios enutrivi et exal-
20 tavi ipsi autem spreverunt me. 2o
quia opus a patre sibi impositum perfecit
dicens Pater opus quod dedisti michi
consummavi. 3o quia amicos suos
30 de manibus inimicorum eorum libe-
ravit et secum in celum deduxit
4o quia contra omnia mala in mundo
sibi facta hodie honoratus fuit
Unde si a iudeis iniuste fuit
a terra elevatus hodie super omnes
celos est exaltatus. Si pro virtute
tribus ... fuit conspuptus dicens
Defecit cor meum et caro mea
Hodie ad dexteram patris est collo-
catus. Si inique et false fuit iudicatus
hodie iudiciariam a patre accepit
potestatem super vivos et mortuos unde
Data est michi omnis potestas in celo
et in terra. Augustinus dicit Dominus ihesus
est dominus noster frater noster et iudex
noster. Inquantum est deus noster sedet ad
dexteram patris ut intercessor eorum
bonorum et malorum. Pro bonos
conservat. Pater conserva eos quos de-
disti michi. Et ut malos convertat
et eis sit intercessor pro virtute pas-
sionis et meritis ipsius. Inquantum
non est iudex noster sedet ad dexteram
patris salvans bonos et dampnans
malos. Et cum honorum omni ascendit
in celum cum iubilo et propria virtute
Non ut ezechiel ait Elevavit
me spiritus inter celum et terram Non
ut abacuc quem angelus portavit
capillo capitis ... ut poneret
escam danieli in lacum leonum
sedenti Non ut helyas qui in
curru igneo vectus est in celum Non
ut paulus qui in tercium celum fuit
raptus. Sed dominus ihesus propria virtu-
te divinitatis sue in celum ascendit
Et in huius doceamur si in celum
ascendere desideramus per hanc
miseram vitam Primo ut ezechi-
el hitemus inter celum et terram
per mentem et spiritus elevatorum. Et
de omni terra nichil appetamus
nisi vite sustentatorum Secundum
doctrinam apostoli Habentes alimenta
et hiis quibus tegamur et hiis
contenti simus et in hiis que superflua
sunt caveamus Creatorem deum ho-
norem ... super nos et cetera cum
toto mundo contempnemus propter deum

infra nos. Dicit enim hugo de sto
victore. Opus hominis constitutus est
in quo de medio habet deum supra se
et mundum et omne carnale infra se
3o si elevari desideramus in celum
sicut ut abacuk qui danielem
esurientem cibavit, scilicet ut exerceamus
opera misericordie corporalia et spiritualia. Et sic
per misericordiam dei in celum salvamur. Non
ex operibus iustitie que fecimus nos sed
secundum suam magnam misericordiam salvos
nos fecit. 3o sicut ut helyas
ut scilicet habeamus igniteam caritatem. Un-
de currus habet 4or rotas. Sic et
deum diligamus ex toto corde diligamus
anima mente et ex omnibus viribus. Et
4o sicut ut paulus qui fuit in 3m
celum raptus ut scilicet sanctam trinitatem
habeamus principium medium et finem in
omnibus factis dictis et cogitationibus. Un-
de vobis placitum est spiritui meo scilicet
in patre et filio et in spiritu sancto etc.
et hoc de primo principali. Secundo predicti
verba exponuntur sicut verba sunt
verba devote mentis que vestigia
sequi cupit et hoc propter vires
non valentes dominum qui aucxilium im-
plorantes atque dicentes trahe me
post te. Unde unde cantica 2o. Ecce iste venit
saliens in montibus transiliens col-
les. Similis est hinnulo cervorum qui venan-
tur a venatoribus, quasi dicat. Omnibus vir-
tutibus sunt venatores ihesu christi quod
dicit anima devota nunc leoni nunc
agno nunc pellicano assimilatur
nec apprehendere potest quia salit in
montibus id est in mentibus perfectorum
et in collibus scilicet incipientibus et
proficientium nisi apprehendi potest
nisi in celo. Unde et anima devota
trahe me post te. Ad profundissi-
mum tue humilitatis in qua homo
exaltatur. Ad sublimissimum tue pa-
cis in qua homo quietatur. Ad latis-
simum tue caritatis in qua homo deo
unitur. Ad longanimissimum longitu-
dinis in qua homo eternitatem attingit.
Et ad hunc ait apostolus Huius rei
gratia flecto genua mea ad patrem
domini nostri ihesu christi. Ex quo omnis pater-
nitas nominatur in celo et in terra.
Ut det nobis per spiritum sanctum corrobo-
rari in interiori homine vestro et det
nobis christum per fidem habitare in cordibus
vestris per fidem et ut det nobis com-
prehendere cum omnibus sanctis que sit alti-
tudo
pacis profunditas humilitatis latitudo
caritatis et longitudo longanimitatis. Pri-
mo ergo devota anima petit trahi ad pro-
funditatem humilitatis. Illam 2m bernardus.
humilitas est fundamentum spiritualis edi-
ficii in qua profunditate christus fuit
quando humiliatus factus obediens usque
ad mortem etc. Unde apostolus dicit nobis
in exemplum ut humiliemus nos cognos-
cere defectum nostrum. Unde ezechiel.
Humiliatio tua in medio tui. Et
ut humiliemus nos in morte omnibus
peccatis et carnalibus moriendo. Et hu-
miliemus nos usque in crucem. Crucem
nostram post christum cum ipso portando
Apostolus dicit Si quis vult venire post
me abneget semetipsum et tol-
lat etc.
Unde Vera humilitas est dicere se nil
proprium nullius hominis defectus
tenere indicare mundum contempnere
et nullum hominem spernere ab omnibus
contemptum pati et optare. Sed qua
longe recessit hec humilitas a cor-
dibus omnium hominum in universo mundo
unusquisque vult alio melior esse.
Nam superbia regnat in toto
mundo quod tamen non solum humilitati
set et omnibus virtutibus est destructiva
Ecclesiastici enim se in cordibus hominum
et quod bonum et virtutis fuit in
corde totum superbia deprimit

lucifero associabitur. Eccl. Omne simile
diligit sibi simile. Dicit super hoc glo-
sa: diligit superbus homines superbos, sed
humiles Christus diligit humiles homines.
Unde ait: Discite a me quia mitis sum
et humilis corde. Ideo discite a
Christo humilitatem, nunquam in tantum poteris
humiliari quam Christus humilior fuit.
Melius est cum humili Christo minuta etc.
nam intrare quam cum superbo dyabolo
infernum ire. Secundo anima devota pe-
tit trahi per dilectum Ihesum ad sub-
limitatem pacis in qua gestatur. In pa-
tibulo sublimitate Christus fuit quando in cruce
pependit cum toto vulnerato corpore.
Et in pacifico corde humiliter quando ait:
Pater ignosce illis quia nesciunt quod
faciunt. Sic ergo et nos pace
cordibus oris et operibus. Mt. Beati pa-
cifici quoniam filii dei vocabuntur. Apostolus:
Pax dei que exsuperat omnem sensum
custodiat corda vestra in Christo. Ut sic
simus semper pacifici. Hoc donum
pacis tamquam nobilissimum dominus ho-
religiosis suis distribuit dicens: Pacem
meam do vobis, pacem relinquo vobis.
Ideo et nos pacem sequimini et sanctimo-
niam sine quibus nemo videbit deum.
Tercio petit trahi anima devota
ad latitudinem caritatis. In qua Christus fuit
quando ait: Maiorem caritatem nemo habet
ut animam suam etc. Ideo qui caritatem
habere voluerit studeat cor suum
dilatari in caritate ad omnia Christi membra
ut omnes homines diligat in deo,
inimicos propter deum. Et hoc signo
cognoscitur si opera sint nobis et igitur.
Sed heu multi sunt qui propter hos parentes
non diligunt nec eis benefaciunt et
quo possunt alios diligere. Qui
sibi ipsi nequam est cui bonus est,
q. d. nulli. Quarto petit trahi ad lon-

ginquitatem perseverancie in qua toto hoc etc.
in terris [illegible]. In qua Christus fuit quando
de cruce vivus descendere voluit sed
potius in cruce mori voluit. Nec amore
[illegible] amore matris sue nec amore
[illegible] descendere voluit.
Simus ergo et nos perseverantes quia
[illegible]. Non qui inceperit sed qui perseve-
raverit salvus erit. Augustinus: Multorum
est incipere sed paucorum est perseverare
et in bonum finem deducere. Cum in
sola perseverancia omnes virtutes di-
gnit in eternum fine. Ipsa primo Ihesum
apprehendit et per consequens omnibus virtutibus
ipsum dabit. Ipsa post Christum coronabit
et per consequens omnes virtutes coronabit.
Ipsa verissime dicit in Canticis: Inveni
quem diligit anima mea, apprehendi
eum nec dimittam. In predictis vir-
tutibus quatuor devotus miles [illegible]
Ihesum imitatus fuit qui sicut [illegible]
se ait: Surgam et ibo ad terram
sanctam et sequar omnia Christi vestigia
de civitate in civitatem, de villa in villa.
Sicut etiam usque Ierusalem et circuivit omnia
loca in quibus Christus ambulavit et
sequebatur de loco ad locum usque ad
locum ascensionis. Et cum sic staret
in ultimis Christi vestigiis corda-
liter: O domine Ihesu trahe me post
te. Et sic in impetu motus est cuius
anima [illegible] in celum. Homines
astantes estimabant ut viderent
quo motu esset an sagitta [illegible] vul-
nere a veneno. Et viderunt crucem
auream in pectore suo in signum
quod crucem et mortem Christi in corde
suo semper portavit. Sic apostolus
docuit 1 Cor.: Empti estis precio magno,
glorificate et portate deum in cordibus
vestris. Rogemus ergo dominum Ihesum Christum
ut det nobis sequi vestigia eius

ymitas ut et meam salutem et
btisiam qd nob concedat deus pr
et filius et sps scs. Dn. p. 9. ascen.

Assumptus est in celum
et sedet ad dexteram dei
pris omnipotentis Mr. 16. Sic
est in naturalibus sic suo modo e in
spiritualibus. Est sic e in natura q qd
sunt corpa levia semp sursum
tendentia ut ignis et flamme
et nubes etc. Quedam no gravia
semp deorsum tendentia ut sunt
oia metalla. Quedam no media
mo sursum mo deorsum moventia
ut aves celi. Sic spualiter dico
homo habens puram conscientiam ten
tor et amator bene qui in devoto
spu et mentis semp sursum in
deum tendit. qr ascensiones dis
posuit in corde suo. scz habens
puram consciam et ibit de virtute in
virtutem donec videbit deus deorum in syon
in inspectione sue divinitatis. Anima bn.
dicta anima intimius e in eo quem
amat quam in eo quem animat. Amat
deum animat corpus non intimius. Ideo
est quia in ipso corpe intimius e
in eo in quo semp amore intimo
fertur quam in eo in quo contra voluntatem
detinetur. d. in aplo. Infelix ego
homo quis liberabit me de corpe
mortis huius. Velle m adiacet
pficere non valeo. Et sic cum pura
consciencia semp fertur sursum in deum.
Et habens impuram consciam contrarie
et semp tendit deorsum donec per
veniat in infernum. Sap. Corpus
quod corrumpitur aggravat animam et
terrena inhabitacio deprimit sen
sum. Unde talibus dr in exodo
Usque quo aggravatis corda vra

sic pharao qui nunquam potuit induci
ad penitenciam. Ideo tandem submersus est
in mari rubro q. d. Sic de nob erit q
submergimur in infernum. Ideo boni
religiosi qui voluntate celi mentem tenent
propter gravitatem corporis non possunt in celum
ascendere ipsis hic viventibus. Nec
possunt in terrenis quietari. Ideo mentem
tenent mo descendunt in terra per
inspectionem necessitatum. Ideo spu et mente
descendunt in infernum. Ideo a morte
notimorum mo ascendunt in celum
per contemplacionem et consideracionem eternorum
et divinorum. d. i. d. Ezech. Elevavit me
spiritus inter celum et terram. Nichil
de tota terra querentes nisi solum
necessaria sed toto cordis affectu sursum
ascendunt ad dominum ihm qui hodie
assumptus e in celum et sedet etc.

Assumptus est in celum. Nos
scimus et cognoscimus qd omne
id quod deus creavit sub celo non quietatur
nisi in solo proprio ponatur. Unde
aves tota die in aere volantes
non quietantur donec ad nidum re
deunt. nec animalia in silvis et in
campis nisi in suis foveis. Nec
animalia domestica nisi in suis sta
bulis. Sic spualiter dico quam
diu sumus in pnti exilio nec
corde nec mente nec aia nec cor ho
minis quietatur donec ad dominum veniam.
Unde aug. Inquietum e cor meum do
nec quiescat in te. Figuram habet
in exodo. Quia dum filii israel
fuerunt in egipto non habuerunt
requiem donec venerunt in terram
promissionis ubi mana de celo et
lacte et mella de terra i. manna
te cibati sunt. Sic nos quam
diu sumus in isto tenebroso mundo

Augustinus

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

requiem non habemus Nunc in quietam
pecuniis concupiam Nec per diuicias
ab nec paupertatem nec per amicos nec
per inimicos nec per sanitatem nec per
infirmitatem Unde Christus ait In
mundo pressuram habebitis in me
autem pacem Jo. capitulo 16 Non
habemus hic manentem civitatem
sed futuram inquirimus Qualiter
hoc faciamus docet nos Christus Penthe-
costen Marci ultimo Recumbentibus xi
discipulis in cenaculo apparuit illis
Jhesus et quesiuit precepit eis ab
Jerosolimis ne descenderent sed
expectarent promissionem patris
scilicet spiritum sanctum qui eos consolaret
et confortaret in deo ut ab eo
nunquam separari possent dicentes
Quis nos separabit a caritate Christi
quoniam in mundo Jhesus sum quia neque mors
neque vita etc. Deinde increpauit
in incredulitatem eorum et duri-
ciam cordis quia hiis qui viderant
eum resurrexisse a mortuis non cre-
diderunt Quibus sic increpatis
post resurrectionem apparuit et multa
signa coram eis fecit Post ea
dixit Euntes in mundum uniuer-
sum predicate evangelium omni creature
id est omni homini Homo dicitur omnis creatura
ex eo quod omnia que sunt ipsum creata sunt
et quia cum omni creatura habet aliquid
commune scilicet intelligere cum ange-
lis sentire et moveri cum animalibus
Vel aliter omnes virtutes quas deus pro-
sit in creaturis in homine communicauit
Predicate evangelium omnibus ho-
minibus gentilibus et iudeis
dicentes qui crediderit et bap-
tizatus fuerit saluus erit qui uero
non crediderit condempnabitur

Jo. 3. Qui non credidit iam iudica-
tus est q. d. sententiam mortis eterne
in se habet Augustinus Fides quam
hominis debet esse integra sine
corruptione diminucione recta sine
noua fictione viua operatione suffi-
ciens enim sine operibus mortua est
Et debet esse magna dicitur ut
magnus de deo sentiat omnia que
mundi sunt propter deum contempnat
et in periculis de deo non diffidat
et a bono virtutis non desistat
Magna de deo sentit qui ipsum
omnipotentem credit ut maria virgo ma-
gnam fidem habet qui se ipsum et
mundum propter Christum contempnit ut sancti
patres magnam fidem habet
qui in periculis non diffidit ut sancti
martires magnam fidem habet
qui in bonis perseuerabit ut confes-
sores Magnam fidem habet qui a tem-
ptamento carnis et spiritibus se con-
servabit ut sancte virgines Require
Signa autem eos qui crediderint
hec sequentur in nomine meo id est in
virtute nominis mei demonia eicient
linguis loquentur nouis serpentes
tollent et si mortiferum quid biberint
non eis nocebit super egros manus
imponent id est bene habebunt In
quibus verbis ostenditur nullus sciat
an odio uel amore dignus sit
Tamen quinque sunt signa electe sal-
uacionis Primum est si homo a se eici-
at demonia scilicet omnia peccata mortalia
quot enim quis habet peccata tot habet
demonia Marci 16. De quo Jhesus
a maria magdalena septem eiecerat
demonia In superbis sunt superbi
demonia In inuidis inuidi etc.

Et in h° d'moia eius ent p pecam
cfessionem et p ceptm ascende pote-
rimus ps Ascensiones disposuit
in corde suo scz qui seipm a dmoi-
bus liberu facit Et du sgn e
si homo loquat nova lingua
und dez d' i Re ii Recedat vetera
d ore vro vetera lingua e menti
de et blasphemie Sz nova ling-
wa e orac deu laudare bn loqui
et sua tpe cfite pxim docere corige
e pmoue Sicut dicti ·· x' caput
loqui pnt spus scz dabat eloqui
illis Act ii Tercium sgn e ser-
pentes tolle i amane derriben
p quas intelligunt male cogi-
tacoes et male delectacoes que
cor serpiunt et aias pungunt
et veneno male cupie insiciunt
Quas cu ho sentit v'tute fidei
et nois x' abiciat qr ites dns
aguit Luc ed Ut q' cogitatis
mala in cordibus vris Aufte ma-
la cogitacom vraz ab oculis meis
Quia pue cogitacoes sut ocra-
rio pctoz Cogitaco facit delecta-
com delectacio csensu csensus
actu actus csuetu's csuetudo
necessite necessitas morte ut
d' ysiderus Et ii sgn e mortifera
bibe et no nocer scz venenu p'
catoz i exe' pctoz vide et n'
aduite Et heu mtri insiciunt
exe'lo maloz mit se cogitantes si
isti usurarii adulteri et fornicarii
et supbi et mali pbri et monachi
salvant et tu salvaris ps Ne sis
impiis ud scz magis cu thobia
dice dicis Non aduei ppte illu
aut p' istu s tm p' deu et deum
ihm x' illu volo imitari et bonos
xanos no malos Vt ps d' Cum
sco scs eris Quintu sgnu e salute
e ut sup egros manus imponam
i ut opa mie corpalia et spualia
exerceam Misericordia em dei
micordes hoies nd rlinqr ps
Nunqua vidi iustu delictu ho-
nunqua vidi micorde hoies ma-
la morte mori n° dapnari Quia
p' v di Bti micordes qm mi
mias csequent Sequitur
Postqua dns hec pdixit pce-
pit omnibus disciplis et ceteris de-
votis psonis ibi existentibus ut
cum eo exirent sup monte oli-
veti irent Et no fcta statim
dns eis appuit seipm eis mai-
festavit Et ii ambo Nunqs
ostatus fuit validiores ei et di-
cens pace mea do vob pacem
rlinquo vob mta vob docui
s nuc ultimu tcuz do vob qua
ps ualebit bn eite Primo docco
vos frib meor mei et no obliuis-
camini mei qr ego vri no obli-
viscar Sitis veraces in vita z
in doctna Sitis solitarii et
accipientes spm scm Modicum
loquim et nihil cphend' vob in
ubis Modicu grat amicitia
singulare Et sic ceteris affectu-
tuosius ad deu quo dictu fuit
facie sua advientes et nubes
lucida suscep' eu ab oculis eorz
Et sic videntibus illis eleva-
tus est Et assumptus e in celum
et sedz ad dextram dei pris

in eqli ptate et maie[s]te ipso dicente
Data e m oib ptab in celo et in
tra Habeo eni claues uite z
motis Cum aut discli sic starent
et sursu aspicent Bn. Ubi amo
ibi oculus ubi thezaurs ibi cor
Ecce duo angli in forma uiri asti=
tennt iuxta i° in uestib albis
qui dixerunt Viri galilei qd
statis aspicientes in celu Hic
Ihus qui assumpts e a nob in ce=
lu sic ueniet ad extremu iudiciu
quemadmod uidistis eu ascen=
dente in celu. s. in nube Aug
Dupl e nubes sz leuis et g=
uis Post nube leue sequit
pluuia post grauem et spissam
sequit tonitru chorruscacoes
et fulgura Sz nubes illa leuis
fuit qua xps leuis fuit qua
xps ad nos uenit et in q celu
ascendit qz ea seqba pluuia
graciaz sps sancti Sz nubes ia
qua xps ad iudiciu uenit gra=
uis erit dapnatis qz ea sequit
tonitru .i. diuisa iudicis uba di=
centis Ite male dicti in ignem
eternu Ascendente sic xo i celu
fuerunt ibi centu et .20. psone
Int quas erat fuit maria virgo
mr ihu xpi Que psone omes
simul diuise sunt in celum exspec=
tantes pmisse pris sz spm
scm in earu oracoib Anno re=
cepto p manserunt in iudea
xii. anos Post modu distincte
diuisi sunt in mud et pdica=
uit xpi fidem ubiqz dno

cooperante z smoz confirmante sequentib
signis pdictis Si igi post hanc
miseram uita in celu ad xpm asce=
de uolu Primo sim viri .i. uiles
animi in malis sustendis et in
bonis faciendis Ps uiriliter agite
et confortet cor urm omb qui spa=
ratis in dno Dns dabit virtute et
forti nez Ps .20. Qui sperant in
dno mutabunt fortitune ut q
prius fuit fortes ad pecand nc
fortes sint ad resistend Secdo
simus galilei .i. transmigrantes
deterrenis et mudanis ad ce=
lestia et diuina et h° conabi Ne
apostatare Cona lis obsequi dom[ino]
cone ad ante e tamqz cecu palpi=
tare ado no acceptit qui prom in
deum no admat Bn. Huana .p.
uita e cona lis uita / cona lis
vita e religiosa uita Religio=
sa uita e angelica uita Angelice
uiue est diuine uiue diuine uiue
e uita eterna pmereri Quam uita
qui possidet cupit oia mudana
contepnat diuinis et celestib ad
hereat z cet Tercio spos nos stare
.i. stabiles ee .i. Cor .15. Stabiles
estote et in mobiles admod qua=
drati lapidis qui stabilis iacz
infra et supra an ret et ad dex=
tera et sinistram Sic nos deim
ee stabiles infra pcontemptu mu=
danoz Supra p desideriu sup=
noz an ne pter amicos sedu=
cam Retro ne inimicos p inpaci=
enciaz frangam Ad dextris
et sinistris ne ppt pspa nec
ppter adusa in bonis inceptis
tedeam Bn. Instabilite odit
aia mea qz instabilitas est
signu nullis pfectoib :-

Verto demus sursum aspice et in
omnibus presbyteris necessitatibus dei auxi-
lium implorare ps. Leuaui oculos
meos in montes scripture trinitatis
vnde veniet auxilium michi Auxiliu
meum a domino qui fecit celum Quia sine dei
auxilio non possemus esse viui
i. viles in malis existendis
Nec stabiles transmigrantes de
mundanis Nec stabiles in bonis
operibus Ideo mente sursum aspice de-
bemus vt dicit hugo parisiensis Cum
nesciamus quid agere debeamus hoc so-
lum residuum habemus vt oculos
nostros ad celum leuemus diuinum
auxilium implorem dicente eo ps
Ad te leuaui oculos meos qui ha-
bitas in celis Ecce sicut oculi seruorum in
manibus dominorum suorum et sicut oculi
etc. Cum sic xpus in celum as-
cendit angeli inferiores habuerunt
questiones quasdam inter se vt patet ysa.
63. Prima questio fuit quis est iste
qui venit de edom Edom inter-
pretatur terrenus et sanguineus Designat
nobis mundum sanguine peccatorum infec-
tum Ideo omne quod est in mundo aut est con-
cupiscentia oculorum aut concupiscentia carnis etc.
Sed xpus contra auariciam vixit
in voluntaria paupertate i.e. pauper sum
ego et in laboribus a iuuentute
mea s. semper fui contra superbia ha-
buit infima humilitatem Contra
luxuriam virginitate puritate Quis
est ergo iste qui venit de mundo immundo
purissimus sine omni maculatione car-
nis et spiritus In mundo enim nullus
viuit qui maculatur aliquo vicio
Quia ecce dicitur Qui tangit pi-
cem inquinabitur ab eo sic adherens
mundo immundo inquinabitur a mundo
Quibus vnde petrus Hic est qui peccatum

non fecit nec inuentus est dolus in ore
eius Ipse est qui peccata nostra portauit
in corpore suo super lignum crucis vt peccatis
mortui iustitie viuamus Secunda questio
quis est iste qui venit tinctis vestibus
tam formosus in stola sua q.d. a nobis
videtur quis sit deus et tamen induitur
humanitate quasi vestimento Nunquam enim
apparet speciosissimus hominum quia pulcher
in corpore pulchrior in anima pulche-
rimus in deitate Ipse est cuius pulchri-
tudinem sol et luna mirantur Vnde
eis ps. Hic est qui tamquam sponsus
processit de thalamo suo scilicet de vtero
virginali humanitate assumpta pro
hominum salute deus et homo factus
Tercia questio quis est iste qui venit de bos-
ra quod est ciuitas firma in terra
moab Et designat infernum quod
est firma ciuitas vnde nec angeli
nec sancti potuerunt portas inferni fran-
gere nisi sola anima xpi gloriosa contra quas
est iste qui propria virtute portas inferni
confregit et strictos priorum animas inde
liberauit Et in virtute sue
sine amore confregit descendens
in infernum facilis est sed egressus et re-
gressus difficilis Vnde lucas hic
est ihesus a nazareth qui saluum fa-
ciet populum suum a peccatis eorum Quarta
questio quis est iste gradiens i. gra-
datim iens propria virtute in celum
nullius indigens auxilio Vnde
ipse dominus ego sum qui loquor iustitiam
et propugnator sum ad salutem q.d.
Ego do tibi eternam et viuere eternum
eternum et pro salute humani generis
pugnaui vsque in morte crucis
Quinta questio quare rubrum est indu-
mentum tuum q.d. Cum tante
sanctitatis homo sis vbique et sanctus

Quare corpus tuum est sanguine per-
fusum et cruentatum Nullum enim
cuius dat quod sanguis innoxius effun-
di debeat latrones et malefactores
iura puniunt Unde ysa Tor-
cular calcaui solus et non est de gen-
tibus vir mecum q. d. morte crucis
potius subiui pro redempcione omnium hominum
et omnes amici et noti recesserunt
a me consolantem me quesiui et non
inueni Nullus sanctorum passus est pro
salute omnium hominum nisi ego solus
Cognoscentes igitur xpi domini tes
et humanitate et innocentes pa ...
eius Misericordias eorum domine potat
miseracionum domini recordabor et
laude dignam nomen eius in seculum seculi
Unde ecclesia cantat Ecce sub
sub q. d. Ecce tu es deus pro quo homines
ad suam ymaginem et similitudinem creavit
Ecce est dei filius ihesus qui sua sa-
piencia iusta et morte homines recreavit
et a morte eterna redemit Ecce
est spiritus sanctus qui homines cottidie reno-
uabit et sanctificabit Et mente et
spiritu in deum eleuabit tam diu do-
nec angelis et hominibus associabit
Rogemus ergo dominum ihesum ut ... tra-
dat nobis vinere celestibus quibus eius
meam associari in celis Domi-
nica infra octauam ascensionis
domini et prima introitu thema

Cum venerit ille spiritus
veritatis docebit vos
omnem veritatem Jo. xvj.
Sicut est in naturalibus sic fuit in ...
est in spiritualibus Ecce sicut est natura si
prius debet bonum misterium et discipli-
nam querere primo et principaliter
quod habeant bonum magistrum Nam

Virtus discipuli est disciplina magistri
Tria requiruntur ut a parentibus discipli-
nentur Ne parentes ab eis recipiat
maledictionem et perdicionem in inferno
dicentes maledicti sint parentes mei
qui ad hoc laborauerunt quod hoc effectus sum
Dicit enim bonum Indigne nomen patris
habet qui pueros suos non corrigit
indigne patri penam recipiunt
heredites qui prene correctione
obediencia noluit Requiritur ut a
parentibus et a magistro bona discipli-
netur Nam quod pueri assuescunt
in iuuentute eis adhebit in senec-
tute Remigius phs dicit puer est
quasi mollis cera Nam quod cere
imprimit a cera recipit et retinet
Sic quod iuuenum natura assueverit
difficulter amittit Aristoteles Consue-
tudo est altera natura et per multa alte-
racio ne ... quod non a parentibus non
in prima habet natura ex consuetudine
perficiunt Unde de multis dicitur pe
habuit hoc ... parentes unde
puerit malicia eius non imitatur naz
parentum Sic sunt modo spiritualiter omnes
nos quamvis senes sumus pueri ut
vi pueris nostris actibus Tum sicut
pueri solliciti sunt de eo quod nichil
valet et de eo quod prodesse nichil cu-
rant tota die in terra sedent
domunculas lutosas edificant
Et cum totum perficiat nichil penitus
habent nisi id quod maculatos se
ipsos se senserunt Nichil habent
nisi quod in membris uberibus flagel-
las susceperunt quod se in ... ma-
culauerunt Sic et nos pueri
sumus quia tamen solliciti sumus de te-
rrenis et carnibus concupiscentiis

Et de eternis bonis modicum tamen
quod cum deus vidit nos ingratos terre
ne et spiritum dabit nos de omnibus adpri=
endis quod dicit sapiens puerili usque quo
diligitis infanciam nonne stultis sp=
ernere Maledictus puer centum anno=
rum Apostolus Nolite pueri effici sensu sed
malitia stultis puerili Cum ergo sic
sumus pueri et parvi requiritur ut
habeamus bonum magistrum qui nos info=
met scilicet spiritum veritatis quia docebit
nos omnem veritatem ut premisi Cum
venerit ille spiritus veritatis etc. Seq.

Cum venerit ille spiritus veritatis

Inter omnia que homini sunt ne=
cessaria unum est ut habeat bonum
amicum Nam bono amico nulla est
comparacio non aurum non argentum Semper non
diligit qui amicus est verus Unde dicit
sapiens in ecclesiastico Unum mille unus re=
peri unum verum amicum Unde Seneca
dicit Sicut musce mel lupus cadavera
et aquila predam Sic et amici=
cia plus sequitur mel carnalis
corrumpere ut luxuriosi Sicut musce
quamdiu mel invenerunt illo
permanebunt deficiente melle recedunt
Sic quamdiu concedi luxuriosi actus
luxurie a iuvenculis diligunt eas
si cum eis existant et eis ultra
non consentiunt odio ipsas habent
Dicatur in vulgo quere honeste et
antiquis mulieribus non in tantum diligunt
sicut iuvencule Dico tibi quia mel
defecit id est delectatio in omnibus spiritibus
nisi in solo auditu cordis Nam parum fuit
proba mulier Hoc bene considerare
debent homines utriusque sexus
ut scilicet cor eorum darent deo
in iuventute Nam si diligam ap-
parent hoc sit propter eorum munera
nos semper prestant se propter nos Unde et illorum
amicitia est lupina semper durans
aliena quia remota muneribus remove
et amicitia fidelium Et demum sit
amicitia aquatica et venatica statim
crescit alia amicitia a omnibus propter munera
Conclusio quod talibus falsis amicitiis que=
ramus verum amicum et fidelem
scilicet Ihesum Christum qui in caritate perpetua dilexit
nos Ecclesiastici Noli derelinquere amicum an=
tiquum scilicet Ihesum Christum Unde semper
diligit qui amicus est in vita in morte
et post mortem In vita nos diligit
sustentans nos corporaliter et spiritualiter
In morte quia mittet nos angelos
suos ad suscipiendum animas nostras et ad
presentandum deo Sermo ut Iohannes dicit
Dominus Ihesus ipse nobis apparet in
extrema necessitate in omni forma qua
in cruce pependit et post mortem
quia se ipsum dabit nobis in premium id est
Vivimus Ego ero merces tua
magna nimis Iste est amicus
fidelissimus a nobis multum diligen=
dus Secunda diligit nos omni tempore
futura preda nobis paradisus quam ait
Non est discipulus super magistrum si
me persecuti sunt et nos persequentur
Sed tamen consolacionem promisit scilicet spiritum
sanctum inquirere qui nos consolatur
in omni tribulacione et angustia
nostra Ut et patet in presenti evangelio
Nunquam condicio malicia iudeorum
et Christi Ihesu tanta et doctrina que
in iudeis fuit contraria Unde cum dominus
in terris fuit conversatus predicanat
verba eterne sapientie Iohannes 7 Nunquam
locutus est sic homo sicut erat

et signa dne potne q nemo potuit
facere nisi solus deus Vnde dixit iudeis
si non vultis michi credere verbis meis
saltim operibus credite qz ego in patre et
pater in me est Insuper ondeat spus
sancti s. d. xps dedi nobis ut que-
admodum ego feci nobis sic et vos
faciatis Sz iudei et ceteri dei ini-
mici et invidiosi dicebant na
sua ee falsa Vnde dixerunt tu de
teipso testimonium reddes Testimoniu
tuum non est verum Immo dixerunt eum
esse seductorem populi Et dixerunt quod
opera eius sancta esset diabolica q. d. in
belzebub principe demoniorum eicit
demonia Et eius discipulos sue scilicet dixe-
runt esse hominibus peccatoribus Jo. 9. Nos
scimus qz hic homo peccator est conver-
sat et plat cum peccatoribus publi-
canis Jo. Cum dominus Ihesus a suis
discipulis esset recessurus et in celum
ascensurus bene dicere potuit o
dne et deus noster quo nos de-
relinquis orphanos in medio lupo-
rum s. iudeorum qui doctrinis et opi-
bus tuis sunt contrarii quo nos
nisi potimus eis resistere et in-
eos iusari Cui respondit dns dicens
Non nos relinqua orphanos
vado a nobis corporaliter et venio ad
nos spiritualiter dando nobis spm sctm
et gaudebit cor vestrum sz in pre-
sentia scte trinitatis Nam tota trinitas
nobiscum manebit Pater dans vir-
tutem et in actibus filius dans sa-
pientiam in doctrinis Et sps sctus
qui est consolator pauperum non divi-
tum et dat gratiam in corde lib
Vnde ait Cum venerit pa-
raclitus sps sctus qui est consolator

quere voluptatis

pauperum non divitum de quibus luce 6
Ve vobis divitibus qui habetis hic
consolationem vestram Nos ducunt in bo-
nis dies suos et in puncto ad infer-
na descendunt Sz pauperes spu co-
solato in tm ut cum pps dicunt Re-
nuit consolari aia mea s. i mundi
divitiis nec in carnis delitiis meorum
fui dei et in eo delectatus sum Illis
spus sctus consolatur qz ipsos ditet in
virtutibus Venit etiam ad humiles
non ad superbos Jacobi Superbis re-
sistit deus humilibus dat gratiam
Venit ad pauperes et castos non ad
impuros nec ad luxuriosos Non enim
habitat in corpore subdito peccatis
Crisostomus Sicut cum adhesit spus
sctus rapaces non erit Cum igitur
venerit paraclitus sps sctus quem ego
mittam vobis a patre qui est spus veritatis
ille testimonium perhibebit de me.
Omnia facit vos simplices de
profundis scripturarum bene et perfecte
loqui in omnibus linguis quod maxime
fuit in confirmationibus nove fidei fuit
Et vos testimonium perhibebitis de me
qz ab eodem spu informati et
firmati predicabitis me premiu-
sum mundi et fidem meam q. d.
Spus sctus testimonium perhibet de me
in cordibus vestris vos illuminando
in perfecta cognitione mea Et vos
testimonium perhibebitis de me verbis
et doctrinis immo vita et morte
vestra qz ab initio mecum estis
Omnia ab initio predicationis quam
xps cepit palam predicare et
miracula facere ipsi fuerunt cum dno
Ja. 1. Qui fuit ab initio quod vi-

dimus et audiuimus et manus nre
contrectauerunt de verbo vite hoc nobis
annunciamus Nam qui verba et mi-
racula predicare et testificare debuerunt pro-
be sic fecerunt discipuli Christus lo-
cutus sum vobis scilicet promittendo spiritum
sanctum ut non scandalisemini id est ut
non perturbemini neque propter impaciam ca-
datis quando tribulati eritis Christus Ita
absque synagogis facient vos id est
comunitate eorum qui excommunicatos ab
ecclesia Augustinus Ipsi discipuli facti sunt a
iudeis eiecti sicut rose a spinis
sicut lumen a tenebris et granum
a paleis et boni a malis probi
a pessimis Sed christus collegit
rosas et in iudaicis celestibus pa-
radisis plantavit Iudei vero non spinas
mittere non cessaverunt Deinde dominus pre-
dixit discipulis mortem quia passi
erant pro ipso et pro confirmacione
inimicis ecclesie dicens Sed venit
hora ut omnis qui interficit vos
sive per se sive per alios sanguinem ar-
bitretur obsequium se prestare deo Hoc
fecit maxime quod quidam per se et alii
per amicos eos debant ipsos interficere
et arbitrari deo in hoc servire Sed
hoc facient vobis quia non noverunt patrem
neque me quia non credunt in patrem
neque in me Si iudei eum cogno-
vissent ipsum non crucifixissent
nec discipulos neque martires Sed non
cognoverunt quia credere nolunt cum tan-
ta inaudita miracula cottidie
videant Excecavit enim eos
malicia eorum Sed hec quamquam dixi
vobis de morte et de persecucione vra
locutus sum vobis ut cum venerit

hora eorum reminiscamini quia ego dixi
vobis ut scilicet facilius tolleretis Gregorius
Iacula previsa minus feriunt Chrysostomus
hec dominus predixit ut ostenderet pre-
videre cuncta futura et ne blandicijs
vel adulacionibus vos seduceret promitte-
do dulcia et promittendo amara

Cum venit. Sub sermo
ille spiritus veritatis docebit

Sancta mater ecclesia hodie inducit
nos ad digna preparacionem et ad spiritus
sancti recepcionem Unde sicut nos pre-
paravimus ante pascha ad dignam sump-
cionem domini corporis sacramenti ita
nos ad presens preparare debemus ad reci-
piendum spiritum sanctum in die penthecostes
Sed quomodo nos preparare debeamus docet
in hodierna epistola i Pe. 4 Et
quosdam graciosos effectus spiritus sancti in
nobis operatur ostendi in evangelio
Circa primum nota quod triplex est prepa-
ratorium ad recipiendum spiritum sanctum
Primum est devota oracio 2m ferventia
dilectio 3m graciarum actio de omnibus
beneficiis dei Primum scilicet per de-
votam oracionem ordinatur homo ad
deum Per 2m scilicet per fervidam dilectionem or-
dinatur homo ad proximum Per 3m scilicet
per graciarum actionem disponitur homo
ad ipsum Et sic ordinatus ad
deum ad proximum et ad seipsum
dispositus est ad recipiendum spiritum
sanctum Ad primum preparatorium scilicet
devote oracionibus hortatur petrus
in epistola dicens Estote prudentes et
vigilate in oracionibus q. d. vigi-
lanter attente et devote debetis
orare Nam potissime in orare
aptus est spiritus sanctus Psalmus Os meum
aperui et attraxi spiritum

Iudei persequentur apostolos 2
bereitung

scm in oroe. Vnde cum xpus a iohe in
iordane baptizatus fuit statim egredi-
ens de aquis orauit et sic spus scs
in spe columbe descendit de celo sr
ipm. Et dns ait vt habetur luce xi
Si uos cum sitis mali nostis bona
data dare filiis vris quanto magis
pr vr de celo dabit spm bonum pete-
tibus quanto magis pr vr. Item Ite-
rum pr ad audiendum et ad dandum
paratus est ymo plus cupit dare qm nos
audemus petere. Sz si papa aut imperator
aut rex pmitteret dare bona temporalia
multi venirent et gram peterent.
Deus aut pmittit seipm nobis
donaturum et tn multi sunt qui se
ipsos impediunt deum no adorabunt.
Vnde petrus. Estote prudentes in oro-
nibus. Aug. Prudenter orat qui
in nris oronibus eterna temporalibus
spiritualia corporalibus preponit. Vnde mt
vi. Querite primum regnum dei et
hec omnia adicientur vobis. Sz qz
maior pars hominum plus petit temporalia
qua eterna plus corporalia qua spu-
alia. Jo. dns dicit Nescitis quid petatis
petitis et non accipietis eo quod ma-
le petatis. Tercia multi sunt qui non vi-
gilant in oronibus sed dormiunt qui-
libet corpore vigilant et ore orant
tn corde dormiunt qz non attendunt
quod orent. Criso. Quomodo cordibus te
deum exaudire in oronibus tuis
cum te ipm non audis. Vnde dicitur
Ysa. Populus hic labiis me hono-
rat cor eorum aut longe est a me.
Dum cor non orat in vanum lingwa
laborat. Vnde ad Cor. apostolus Orabo spu
orabo et mente. Et ps. Clamaui
in toto corde meo exaudi me
dne. Exemplum legitur. Quidam miles
fuit raptor qui nichil boni fecit
nisi quinquies pr nr et quinquies ave
maria cottidie orauit quinquies xpi

vulneribus. Qui demum fuit captus et
ad patibulum suspensus. Tercia die cum
aliquis quibusdam militibus per viam equitaret
et ipm suspensum videret militibus ait
Doleo quod talis nobilis miles sic est
suspensus. Sz ipe exclamans inquit
Milites deponatis me qz adhuc vi-
uo qui statim depositus est. Quo facto
ait ego miser peccator nichil boni
feci nisi quod cottidie oraui quinquies
pr nr et quinquies ave maria quinquies
ihu xpi vulneribus. Vnde gram me-
rui quod sine sacramento mori non potui.
Vnde peto deum statim vocetis presbiterum
cum sacramento. Quem cum in mente confirmauit
expirauit et saluatus fuit. Si i-
stis tantam gram meruit cum quinquies
pr nr dicto et quod multis oronibus me-
rem accipe spm scm. Vigilate ergo
et orate. Secundum procuratiuum dis-
ponens nos ad recipiendum spm scm
consistit in firma dilectione Jo. pe. dicit
Ante omnia in vobismetipsis continua-
tam caritatem habentes qz caritas operit multi-
tudinem peccatorum q.d. firma dilectio debet
esse in corde per compassionem miseriis
proximorum. Vt iob qui ait Compacie-
batur anima mea pauperi. Et in opere qz
debet hospitales munere sine murmu-
racione q.d. pauperibus aduenientibus et
peregrinis debet hospicium ut sic in
examinacione possit deo dicere O
deus meus sicut tuis pauperibus dedi
hospicium sic nunc michi da hos-
picium in regno tuo. Et in ore per
erudicionem. Vnde dicitur si quis loquitur quasi
sermones dei ut sic doceat alios
verbo et exemplo. Sicut ihus qui cepit
facere et docere. Hic acceptabit spm
scm. Tercium procuratiuum ad recipiendum
spm scm est graciarum actio. Deo nostro
e dignus domus qui non exit ingrat

in datib et acceptis Apo d[t] quid
e q no accepisti q. d. michil. Ho
in oib creat agite ut in oib ho
norificet deus cui debet oib hono
et gla Bn. d[t] Ingratitudo e vetn
vrens et exsiccans fonte diui
largitatis Tulius Ingratitudo mit
oia vicia tenz principatu Si ig
in oronib sumus devoti et infe
na dilcoe uniti et deo i oib
sub bnficiis gti adcipi spm
scm summa dispoiti Tercia scdm
no q sps sct iplere effectu habz
in hijs quor cor et aiam possidz
Est em mestor gsolato Itnora
riu erudito dutaniu testificato
1º Pmo dico spus sct est mestoru
gsolato vnd di paclitus i. gsolato
Oz scim q mesti sut omb mudi
homies et in codib pturbati qz
omb oz mori et nescim qn quo
ul ubi Phs d[t] Mors e ulti[m]
terribilm Et sic vnusquisqz dice
pt Angustie sunt m vndiqz
quia circuidedunt me gemitus
mortis doloes inferni circuded
runt me q d No solu timeo
morte nalez s eciam etnam Modi
cu ess nar mori si no sequeret
mors etna Et sunt mesti
incipientes et pficientes et pfcti
Pmo istans incipientes ppr ma
la gmissa et bona obmissa deu
adorantes et dicentes Recogitabo
t omb anos meos i amaritudine
aie mee dica do noli me gdep
nare Et tam diu ingemiscut
donec sps sct testio reddt spitui
ipor q sint filii dei et eis facti
q eit qn remissio gtie in eis
quietat Scdo pficientes mestist
sut infirmitate carnis ut no tm bo[m]
pficere valebut ut libent facerent
d. cu aplo Infelix ego ho qs libe
rabit me de corpe mortis hui velle
michi adiacet pficere no Vnd aug
ait De magis p me posse credidi
minus pficere potui dicebam hoc faciam
hoc pficiam s nc id nc hoc faciebam
aderat volutas s no facultas
Tercio pfcti sut mesti q exitum eor
tam diu plongabit Dicentes cu ps
Sitiuit aia mea ad deu fontez
viuu qn veniam et aparebo fuerut michi
lacrime mee panes die ac nocte
du dr m cottidie ubi e deus tuus Vnd
sct pr arsemius semp sudarium
habuit in manu sua ex eo q tm
flebat in desiderio celestis patrie
Sz hos omnes gsolat sps sct Vnd
d[t] Ysa 66 Sic me gsolat fili
os suos ita et vos gsolabor Dr n
Criso Post pluuia sequit serenitas
pt nubilu claritas pt tempestate
tranquillitas Sic pt pluuia lacri
maru qua hnt incipientes p
pctis gmissis et bonis obmissis
seqt serenitas gtie Vnd deus
dt p Eze Effunda sup vos aq
mundaz et mundabimini ab oib
inquinametis vris et daba vob
spm nouu qz totr innouabit
vos in deo Iuq not q qntumcuqz
ho magnus fuit pctor si vult pe
nitere et nim pt deo viue p spm
scm in nouat sicut pz i publicano
et in maria magdalena Item post
nubila solis seqt claritas Sic q
pficientes nubilati sut ppr
carnis debilitatem s. ut opa luc
pficere no valeant ut vellent
Sz et gsolato eos spus sanctus

dans auxilium vnde apostolus ait ipse ad
iuuat infirmitatem nostram ipse in operatur
velle et perficere Item post tempestates
serenitas tranquillitas Sic perfecti sunt in
tempestate presentibus Nam tunc quia videt
omnes mundo adherentes deum mendi-
cantes Inter mille vix vnus
Christi vestigia imitantem Ideo in tem-
tantes [illegible] presentis vita sibi tedium
et futuri desiderium dicit cum apostolo Cu-
pio dissolui et esse cum Christo hos conso-
latur spiritus sanctus consolationem spiritualem in-
fundendo mentibus [illegible]
et vitam eternam promittendo Et sic
potest dicere cum propheta Secundum multitudinem
dolorum meorum in corde meo consola-
tiones tue letificauerunt animam meam
(2o a informator ignorancium) Tertio spiritus sanctus est informator ignorantium
quia est spiritus veritatis Unde dominus ait
Jo. 16 Cum venerit ille spiritus veritatis
docebit nos omnem veritatem Et nota
quod triplex est veritas scilicet qua credimus
qua loquimur et qua facimus Prima
veritas qua credimus est ipse deus
quam docuit spiritus sanctus cum ait Deus
vnus est et quia vnus ideo vnice ad-
orandus vt dicitur Dominum deum tu-
um adorabis et illi soli seruies
Secunda veritas de terra orta est scilicet vi-
ticinalis Hec est vita non solum
est credenda sed et imitanda vnde
dicit Imitatores mei estote sicut filii
karissimi Jacobus fides sine operibus mortua
est Credere in deum est credendo in
ipsum ire et ipsum in vita et in mor-
tem imitando Tertia veritas qua
(Veritas qua loquimur) loquimur est vt id quod sentimus corde
ore loquamur Hanc veritatem docet
spiritus sanctus dicens Unusquisque loquatur
veritatem cum proximo suo Et nota
Ambrosius [illegible] a spiritu sancto

est Sed omne verum a quocumque dicatur est qui est
(veritas qua facimus) sed omnes mendaces Tertia veritas
qua facimus est virtutis operatio Jo.
3 Karissimi non diligamus tantum verbo et
lingua sed et opere et veritate Et sic
in predicta triplici veritate qua credimus
qua loquimur et qua facimus ostendit
spiritus sanctus quod nulla veritas est in mundo
dicit propheta Sic mundus intellectu veritatis
apperietur nichil in toto mundo non
falsitas inueniretur Et per Hylarium
dicit nobis veritas nullam habet falsitatem
nullum metum nullum imperfectum Et
videmus quod in presenti nulla est veritas
quia omnis homo mendax Unde in persona
spiritus sancti dicitur filii alieni mentiti
sunt michi Nam omnes in baptismo
promisimus deo adherere et contra omnibus
temptationibus dyaboli resistere sed non
tenuimus Insuper omni anno [illegible]
mittimus nos velle emendare et tamen
nunquam fecimus quia nullum verum est in mundo
Item in mundo nullum est certum Ecclesiastes Nullus
scit an odio vel amore dignus sit
Sic etiam in rebus humanis dico nullus
scit quid dies pariat Omnes
scimus quia moriemur Hoc certum est sed
nescimus quando vel ubi Omnes
laboramus pro rebus mundanis nunquam
dicimus sufficit quia omnes cupidi in
[illegible] Et tamen nescimus an di-
uites an pauperes efficiamur Pre-
terea quod in presenti nulla est veritas Item
nullus scit an sit in gratia vel contra
gratiam tamen hoc cognoscitur aliquibus
signis vt dicit Crisostomus Ignis cog-
noscitur suis scintillis sol suis
radiis et rosa suis odoribus
Sic electi dei habent scintillas
signi desideria que semper [illegible]

et dei iusticiam sicut Iste et sitiu-
nita desideria s(ecundu)m v(er)bo et ope rati-
tate informati. D(avid). Inflamatum est
cor meum. Sc(e)do das electi hnt ter
radios. P(ri)m(u)s e(st) bona racio qua de-
um sum cognoscunt et diligunt ei
complacuit. Sc(e)dus e(st) quo mundum con-
noscimus et p(er) hoc contempn(imus) ut a
mundo contempnam et ap(osto)lo eligam
Tercius quo nosmetipsos cognoscimus
et diligam(us) tu mortales sim(us)
penabiles et mu(n)ta cognoscim(us) et no(n)
subiecti sum(us) in laboribus et miseriis
Quia e(ni)m vidim(us) radios solis
cognoscim(us) ortum solis p(ro)p(ter) q(uo)d i(stos)
radios gr(ati)e in nob(is) sentim(us) scire
mus nos esse saluados Ite qui
suaue odor rosarum odoram(us)
rosas i(n) ee cognoscim(us) e(ti)a(m) si
eas no(n) videm(us) Sic qui rosa-
tib(us) s(ecundu)m xpm ihm odoran(t) cu(m) so.
dicentes Odor tuus dne bonis
eternas concupias excitauit i(n) me
Nos scim(us) q(uod) in vi(r)tute vnius et
fily uite et(er)ne sum(us) Tercio in
p(rese)nti uita nulla e(st) p(er)fectio s(ed) mu(l)ta
imp(er)fectio p(ro)p(ter) tendunt ad p(er)fectio(n)e(m)
s(ed) mu(l)ti ad defectione(m) Unde ple(r)(um)q(ue)
sunt statue qua(m) vidit nabucho(donos)or
Dan(ielis) 2i. Cuius caput habuit
aureum p(e)ctus argenteum ventrem
eneum pedes fereos quorum p(ar)s
inferior fuit ferrea Sic et m(u)lti
i(n) principio co(n)u(er)sio(n)is s(un)t aurei i(d est)
in ca(ri)tate feruidi deinde ar-
gentei i(d est) tepidi deinde enei
i(d est) impacientes et m(u)rmurantes de in
ferrei i(d est) duri et in corigibiles
s(ed) demu(m) erunt ferrei Quia ipsi

i(n)cipiunt et in carne finiunt et i(n)
a(n)i(m)ali uita (con)sumunt Tercio sp(iritu)s
s(an)ctus utilib(us) e(t) dubiis ad testi-
ficand(um) s(ed) fidem in eis (con)firma-
do Unde ait Ille testim(oniu)m p(er)hibe-
bit de me ut p(ate)t in ap(osto)lis qui p(er)
sp(iritu)m s(an)ctum ado fuit (con)firmati s(ed)
qui p(ri)us timebat testificari in
vna lingwa p(ost)ea testificati
sunt in o(mn)ib(us) lingwis P(ri)us time-
bant in angulo s(ed) p(ost)ea testifi-
cati sunt in vniu(er)so mundo P(ri)us
timebat voce s(ed) p(ost)ea testifica-
ti sunt morte Ideo ait Et vos te-
stim(oniu)m p(er)hibebitis de me Sic et
mo o(mn)ib(us) xpiani p(er)hibe(re) debet
testim(oniu)m de xpo de se ip(s)is et de
p(ro)ximis P(ri)mo de xpo ut no(n) in
tenebris viciorum s(ed) in lume vir-
tu(tis) ut fily lucis ambulent et xp(ist)um
sequant(ur) Vnde dicit Qui sequitur
me no(n) ambulat in tenebris
s(ed) ha(bebit) l(ucem) Jo. 1. Hic venit in
testim(oniu)m ut testim(oniu)m p(er)hibet de
lumine Sed heu maior p(ar)s hom(inum)
testim(oniu)m p(er)hibet de tenebris no(n)
de lumine ut s(un)t o(mn)es peccatores
in tenebris ambulantes m(a)t(thei) 21.
Non audis qu(a)nta adu(er)sum te dicunt
testimo(n)ia ymo b(e)n(e) audit et
vidit s(ed) tacet Sic tempe(re) pas-
sionis tacuit s(ed) in extremo iudicio
no(n) tacet s(ed) u(eru)m fert testimoniu(m)
contra illos qui mo(do) vbibus et f(a)c(t)is
(con)t(r)a testim(oniu)m p(er)hibent de xpo Sc(e)do
ho(mo) testimoniu(m) p(er)hibe(re) debet de
se ipso cora(m) suo (con)fessore pe(cca)ta (con)fi-
tendo Cor(inthios) 1. Gl(ori)a n(ost)ra hec e(st)
testim(oniu)m (con)sc(ient)ie n(ost)re s(ed) qui (con)s(cient)ia

2° testificatio sub ...
1°
2°

nra testificat nobis ee sine omni pcto
ut homo possit vere dicere Nichil
michi cōscius sum s; in hoc nō iustifi-
catus sum. q. d. Non sufficit pa cōfes-
sio nisi addat satisfactio illa q
docet aplus d. Sicut habuistis exhi-
buistis mebra vra suire iniq-
tati ad iniqtatem Sic nc exhi-
beatis ea suire iusticie i sctifica-
cionem. s. efficiamini iusti et sancti
Et tc gloria nra erit testimonium cōsciencie
nre Tercio aplus pcipit testimonium
reddamus in vnum et nō solum de ipo
testificamus. Ysidorus d. Ille apud
deum e cōdepnatus qui adiuuās
aliquē in nocere etc. sm dicit testimonium
ut dicentibus credat Ad vnum igitur
testimonium reddendum op sit psona sz
requirit q homo sit bonus xanus
scdm xpm Qui dicit Aug. Deus te
nō vult te habere ut es s; ut ee
debes Sz dices q sum tre mise-
pctor sic te deus nō vult habere
quia sic nō esses ydoneus testi-
monio. Sz vult te habere ut esse
debes. s. xanus a xpo et scdm
xpm et sic testimonium reddis de xpo
ipm honorando d. Soli deo honor
honor et gloria Et de pximo ipm
edificando et nō scandalisando
Pe. Conuersacionem vram int gentes
habentes bonam Et de seipo semp
debet reddere testimonium vnus seipm
in mune ab omni pcto cōseruando
ut possit dicere Perambulabam
in innocencia cordis mei Et de
his reddet dnus ihs testimonium in
extremo iudicio dicendo coram an-
gelis et sctis Ecce hii sunt filii
mei quos dedit michi deus
Pr. Noster. Ave. et c.

Olim venit ille Sub sermo
spus dei etc. Docebat nos omē
veritatem Jo. 16. Dyonisius dicit Cer-
tum est ee naturam intentam melli-
ori minori mixtio q vnumquodq
tanto e pfectius quanto suo princi-
pio primo approximatur. Sz est ipa est ipa em p-
fectio e queda simplex Philosophus ago
sunt Vnde videmus quanto planeta
aut stella soli est ppinquior tanto
splendior Et quanto riuuli fontibus
originis ppinquiores tanto lympidio-
res et in gustu sapidiores Cum
igitur deus sit primum nram et finis
om nrm ut dicit apostolus Ex ipo sumus
p ipm subsistimus in ipm ut i fine
ultimum pnisi sumus Ideo quanto ho deo
est ppinquior spu et mente tanto
e pfectior Sz mente et spu sumus
deo ppinqui qn voluntas nra vnita
e volunti dīne scdm possibilitates
cognoscibilitates et cupiscibilitates
Primo cm possibilitates Na quicquid dnus
ihus potuit facere pro nra salute
multum posse fecit Sic debet
ee nra voluntas ut quicquid possumus
faciamus in dei honore Bn. Cum
ho facit id q pt excusat in eo
q nō pt Ideo faciamus id q possumus
reliquum mito passionis xpi cōmit-
tamus cui possibile e q oībus hoībus
e impossibile Scdo nra voluntas
debet ee vna cu volunte dei cm
cognoscibilitates Cristus em ome
id q nouit ee nre salutis pro-
fecit Sic et voluntas nra dz
ee prompta ad ome id q cognos-
cimus ee dei honoris Et q q deus
velit velimus et q q nolit no-
limus Et q q diligit diligamus
et q q odit odiamus Tercio
nra voluntas debet ee vna cu
volunte dīna scdm cupiscibilitates

Cristus enim tam affectuose concupi-
uit nostram salutem quod sudor sanguinis
de toto corpore eius effluxit
Sic et voluntas nostra concupiscere
debet dei iusticiam exequendam
Bernardus si homo iustus mille annis superui-
ueret semper dei iusticiam esuriret
et sitiret nunquam diceret sufficit
Et ut sic simus cum deo uniti in
nostra voluntate cum dei voluntate docet
nos spiritus sanctus ut promisit Cum venerit
ille spiritus veritatis docebit nos omnem
veritatem Sequitur ulterius

Cum venerit ille spiritus
veritatis Secundum beatum Augustinum
vera religio est scola omnium virtutum
et disciplinarum in qua boni reli-
giosi cottidie proficiunt donec perfec-
tionem adipiscuntur Sed nunquam quidem scola
magister est spiritus sanctus docens omnem veri-
tatem Sed sicut in scolis quidam bene profici-
unt quidam parum quidam nichil
Sic et in religione aliqui bene
proficiunt alii modicum aliqui nichil
proficiunt sed magis deficiunt ut sunt
qui bene inceperunt et bonum in cepto
relinquerunt Inceperunt in spiritu et
finiunt in carne Augustinus Sic non
vidi meliores quam in religione
Sic nec repperi deteriores Et ideo
sic studentes qui nichil proficiunt
ad parentes et cognatos et notos
revertuntur Sic tales confusi erunt
in extremo iudicio quando videbunt quod
tam preciose sunt redempti precio
sanguinis Christi et nichil sunt inventi
Ut in deo proficiamus docet nos
spiritus sanctus septem artes liberales
spirituales intellectuales Nam primo per
grammaticam docet nos deo vivere in pu-
ritate conscientie Secundo per logicam docet nos mun-
dum fugere et contempnere Tertio per rethoricam
docet nos mente et spiritu circa deum

per musicam docet nos
devote Deum adorare
Arithmeticam
Geometricam
Astronomiam

humiliare Quarto per musicam docet nos devote
deum adorare Quinto per arismetricam docet nos
omnia dei beneficia numerare et deo regratiari
Sexto per geometriam docet nos terrena
et celestia mensurare Septimo per astronomiam
docet nos vitam sanctorum per eorum considerare
et ipsos imitari Et in hiis libris
et doctrinis consistit perfectio hominis
Primo dico spiritus sanctus docet nos gramaticam
que est omnium scientiarum fundamentum per quam docet legere
intelligere et recte loqui Sic et spiritus
sanctus primo et principaliter docet nos habere pu-
ritatem conscientie que est principium et decor omnium
virtutum Unde apostolus Ante mundi constitu-
tionem elegit nos deus ut essemus sancti et
immaculati in conspectu eius Secundum Bernardum dicitur
Multi querunt scientiam sed pauci conscientiam cum
tamen conscientia sit optima scientia Augustinus Infe-
lix homo qui scit omnia et deum ignorat
per impuritatem vite et conscientie sue Non
est nobilior et preciosior thesaurus in mundo
quam pura conscientia in qua cum deus sit nichil
homini nocere possit neque in presenti neque in
futuro Sed nichil peius mala conscientia
in qua cum deus non sit hominem nichil
consolari possit neque in presenti neque in futuro
Ad hanc puritatem conservandam requiritur
ut homo fugiat occasionem omnium peccatorum
et specialiter fornicationem Sic dicit apostolus
Fugite fornicationem Augustinus Omnibus peccatis
in pugna possumus resistere preter peccato luxu-
rie a quo oportet fugere Nam vidi quosdam
non minoris sanctitatis extimavi quam fuit
sanctus Ambrosius qui ceciderunt Si enim
fugissent non cecidissent Nec in-
venies sanctiorem David neque sapientiorem Salomone
aut fortiorem Sampsone neque speciosiorem
Absolone Tamen omnes ceciderunt
qui si fugissent stetissent Nichil
ergo melius quam fugere Fugiat ergo
iuvenes adolescentes Sic ferunt quod

Lxx^m

iuuenib ordinis sci bn. de quo le-
gitur sci bn. lmam daret solatib
ca spaciandi et recandi iste soli deo
place studuit unde cu alij discur-
rent et mutuo solaciaret iste so-
litarius incessit ihm xpm in corde suo
portauit aut in claustro remansit
Alij accusabat eu d singularitate q
nunq comunicaret societati eorum Ad
que scs bn. ait dic m qre fugis
socios tuos Rndit iste pr ipos fu-
gio q ita alia su occupatus Cui
bn. ait dic m q e q fagis Rndit
habeo cottidie refrenare in domi-
tu aial habeo custodire vginem
pulchram habeo unu altare de-
corare et habeo unu motuu sepi-
re Cui bn. miror q e hoc q dicis
Rndit in domitu aial q habeo refre-
nare e corpus meu aiale unde si
in bo custodia no habem aiale
suam exerceret una cu alijs discur-
reret Virgine quam habeo custodire e
aia mea michi a deo infusa ne
inqnet pcto criminis a spb Altare
q habeo decorare e cor meu in quo
habeo me offerre cottidie ihu xpo
sicut ipse semp offerebat deo pri
in altare crucis p me Et motuu q
habeo custodire e uita mea mortal
q nescio qn quo ul ubi moriar
Cui scs bn. dixit o fili m facis sic
usq hoc fecisti et beatus eris
Sic dico si uos adolescentes
sic fugeritis et hia pcogitaretis
actionem fornicacionis fugeretis
Secundo spb sci docz locum que
sua discernit unu a alio et ar-
guere Sicut p quam spb scs indu-
cit homines ad pietates ostiete

doret 2o enim discernere unu a alio et
arguere contra carne mundu et dyabolum
Nam pro caro promittit sua volup-
tate d. istud sapit landam leticiam
hom Quid melius sub celo quam
comedere et bibere et late uiuere carnis
concupiscencijs inuite delicijs frui zc
Sz spus scs docz unde istud apli
qui in carne sunt xpo placere no psit
Caro em concupiscit aduersus spm et
spus aduersus carne Et ait ait
Voluptas e ot volup tas q. d. vo-
luptas carnis e ot voluptate spb
Vo cu spb sit celestis ne caro no
terrestris merito spm e omend
no cam opa carnis mors Scdo
arguit mudus de diuicijs et indi
honorib Dicens scriptu est in ps Ce
lu celi dno terra aut dedit filijs
hom Scs ijs homo tu hos sit
.i. qui habz satis in domo Nam
hnc di qui michil habz nichil
valet Sz spus scs docz unde
istud Jo. Nolite diligere mudu
neqz ea q in mudo sunt Mudus
transit mudus et concupia eius Ni
chil em e q una hora u no mo-
mento in uno statu pmaneat oia
mutabiliter subiaceat Dicit aug
In tanis scis sapiens ait qui co
habuit aurum et argentum regia-
lem dignitatem et omes delicias
Vidi cuncta q sub celo sunt et
ecce uanitas uanitatum et afflic-
tio spus Unde miles in sompnis
vidit mulierez speciosissima cuius
pulchritudine admirans ait tam
speciosam mulierez unq vidi
Cui qnto diuicius in spirito tanto

feliciter sanando

pulchior in videtur Cui ait quo
placeo tibi Respondit numquam vidi tante
pulchritudinis mulierem Ipsa autem
bat se post tergum dicens quo
tibi placeo retro Et videbat quod
esset furnus ardens et fetens sul-
phure et pice Cui ait o magister
nunc mirum est istud quod ante apparebas
tam speciosa mulier et retro quasi
infernus sis Respondit sum mundus qui
mundi amatoribus sum valde ama-
bilis quia vellent in mundo semper
vivere et deo celum sine termino querere
Sed non considerant quod finis talium
mors est Ut bene considerant sicut
bernardus qui ait o munde immunde
cum sis tenebrosus tristitia quid faceres
si esses permansurus Gregorius Heu
mundus in multorum cordibus viret
nunc tamen in se arescit Nolite ergo di-
ligere mundum Quia dicit quod simu-
dus cutello vitibus appetet nichil
nisi felicitas in toto mundo apparet
bona promittit mala solvit lon-
gitudinem promittit et multos in
pueritia mori permittit Tercio dyabolus
arguit ex datis divitibus Non libus
es melior illo et isto Iuvenis
sanus et fortis es dives et ho-
noratus es In senectute potes pe-
nitere et deo vivere Sed sicut scribitur
dotz respondere vade retro sathanas
Non enim sapis ea que dei sunt
nam divine respondit Jacobus Cum di-
cunt pax et securitas superveniet
mors improvisa Ideo penitentia non est
expectanda seu prolonganda
ad senium Quia videmus senes
esse ita magnos peccatores sicut iu-
venes ymmo maiores quia iuvenes
peccant ex quadam vanitate et

fatuitate sed senes ex antiqua mala con-
suetudine Ideo in extrema nimis eis
dicitur In vetustate dierum maiora
nunc venient peccata tua que operaba-
ris diebus iuventutis tue Sed de divi-
tibus dicit psalmus Dives cum dormierit non
sumet omnia neque descendet cum eo
gloria domus sue Relinquent alienis
divitias suas et sepulchra
eorum domus illorum in eternum Et
dicit in eternum quia sicut sepulchrum homines
invenerit sic eum in ultima die reddet
Si invenerit usurarium reddet
usurarium si adulterum reddit
adulterum etc. Ideo dico quanto
dona dei in homine sunt maiora
sive sint temporalia sive naturalia sive
spiritualia Tanto maior requiritur
gratiarum actio et malo et intimior
in deum conversio Unde decet esse intra
recipere et mitem existere et de-
corem vilipendere Tercio spiritus
sicut dotz ethnicam quasi stia dotz
subtiliter loqui latinum et Ircab
scribere Sic ex qua spiritus sicut do-
cuit nos pre deo servire carnem
mundum et dyabolum contempnere De-
inde docet nos in abnegata vo-
luntate humiliter deo subicere Dicens
in psalmo Humiles spiritu salvabit Dominus
humilibus dat gratiam Humiles ex-
altat Quia propter dixit a ihesu
christo humilitatem Non enim potest esse
in terra humiliari qui propter humilio
fuit Melius est cum humili christo
in celum intrare quam cum superbo
dyabolo in infernum ire dicit Gregorius
Simus igitur humiles spiritu Contri-
tique deo serviamus dicamus humi-
liter humiles sumus Benedictus in sua
regula dicit gradus humilitatis modo

et corpe in ubo et facto debes te hu-
lem onde. Wis humiliari debes
paucu loqui conabi(s). Wis humilis
ee debes usq; adm beostacom ta-
cere z humiter et bn vnde Wis hu-
milis ee in norbis homib deb te pa-
ratu et pmptu exhibe et semp
in omib te inutilem seru repu-
tare. Wis humilis ee etiam volu(ntatem)
no deb amare in ppo sensu non
debes stare. Wis humilis ee opotz
te in omibus adusis pacientem
existe in oib que agis. Wis hu-
milis ee oz te imitatori humilis
ofomare. Nam humilis dr quasi
humo solis humus .i. terra abiecta
e dspecta et calcata. Sic et tu
in habitu humili et dspcu debes
vestiri ut humilitas cordis videat
in habitu. Vo. Despectus habitus
e indiciu pe mētis. Et si tlib
alius erit indecisu. d. ecce iste fac-
tus e begghardus a begina
vnde debz i. Cant. Nolite me
osiderare q fusca sim qz decolor-
auit me sol .s. sol ecce luce qui
tera abintra e preciosa q e deo
qui ait Discite a me qz mitis su
et humilis corde. It terra abintra
e preciosa. Nam de tera hem9 os
thauros auri et argenti et
om metallorum et gemaru fru-
mentu et vinu etc. Sic verus
humilis ipse debz habe omnes v-
tutes ut de spo verificet Eccl.
quasi vas auri solidu et orna-
tu om lapide preciosa .i. omnib9
vtutib9. Terra est ipse habz
qdam vilia sz vermes veo-

nosas. Sic et ho ipse habz multos
defectus naturales que sunt ad custodia
humilitatis. Ut Mich. dr Humiliatio
tua in medio tui. Ite terra habet
se scdm ēsum superiorum. Unde si
sol splendet terra munda e si pluit
lutosa est. Sic vero humilis est
et habz se scdm inspiracōm sps
sancti. Qn inspirat intrare et do-
nare in tbit. Qn facit exire et
opera mie exercere cu pauperibus a(c)
infirmis exibit. Legitur de i. pb
In die madauit dns miaz sua
sz exercere cu infirmis et pauperib9
et nocte canticu ei9 sz qn ho
ipse est fatus e quietus debet
orare et deu laudare. It terra
firma e et stabilis tenens castra
et ciuitates etc. Sic vero humil-
debz ee animo firm9 ut no mo-
ueat aduersitate a tribulacoe quacūqz
Pu. Non contristabit iustu qcqd
ei acciderit q. d. oia aduersa eq-
animiter humilis tollerabit sig-
ccem sua portauit. Sic hu-
lis fuit quidam fr ab infantia
sanctus et deuotus et ubo et facto
humilis. Cum semel in cella sua
esset in matuna deuocoe apparuit
ei puer ihus speciosissimus et
iocundabatur cora eo q. d. acci-
pe me in ulnas tuas q tu fe-
ricer et ai spu in spu et me
iubilaret. Venit senior pr
adiannua pulsans dicens ve-
ni fr oz me te habe. Fr intra
se cogitauit o deus me9 quid
faciam in tanta delectabili

sexp^m

constitutus in initio exeam sed quia
semper humilis fui et promptus ad
omnia petita mandata Ideo me humili-
ter non dimitta Sed ponam panem in lectu-
lum meum et humiliter faciam mandatum
senioris quo facto exultavit et iterum pu-
erum videam Rediit igitur et in tem
vestina ut mandatum perficeret quod
senior admirabatur Sed cum cellam
intraret panem non invenit Et cum
sic circumquaque respiceret vidit hones-
tum antiquum presbyterum ante se sedere Et
ait o sancte pater quo huc venisti
Respondit tu panis etiam hic fuit perfecta
ait panis hic fuit puer specio-
sissimus Respondit ego sum Ihesus marie
virginis filius Et primo tibi apparui in for-
ma panis Et nunc tibi appareo in for-
ma antiqui hominis ad demonstrandum te
Qui in panis forma quam tibi apparui meruis-
tisses deo vivere et omnibus vir-
tutibus profecisses summe humiliter usque
in finem non tamen meruisses sed
modo meruisti in gloria humiliter et
obedientia Quia contemplationem delecta-
bilem exiuisti et mandato prela-
ti cum humiliter obtemperasti Et sic
Ihesus disparuit sed deum laudavit
Primus igitur et nobis humiles quia primum
bonum humilitas est fundamentum spiritualis
edificii et omnibus virtutibus Secundo spiritus
sanctus docet musicam scilicet bene cantare
in cantu spirituali Unde augustinus Dicit vox
naturalis non est sine spiritu naturali Sic et vox
spiritualis sine spiritu sancto Quia dicitur
Cantate domino canticum novum quia mira-
bilia magnificavit psalmus decimus Videmus
autem quod in omni cantico artificiali
sunt tres voces scilicet infima media
et suprema Sic etiam in spirituali can-

tu debent esse nostra cordis oris et operis
Os tenet infimam vocem Quia multi
laudant deum ore sine corde Unde dicit
Ysaias Populus hic labiis me honorat
cor autem eorum longe est a me Operacio
tenet mediam vocem Sed cor supremam
Nam si cordis amor et devocio abessent
oris et operis opera modicum sonarent
vet Sic ora et laus cordis oris
et operis deo placent dyabolum fugant
Unde narratur Regum .13. Cum malignus
spiritus invasit saul Sic et nos
David percutiebat cithara et
spiritus malignus dimisit saul Sic et
nos cum deum laudamus dyabolus a nobis
fugamus Unde Resistite dyabolo et fu-
giet a vobis q. d. valde leviter dya-
bolus fugatur cum homo in oracione et de-
vocione perseverat Tercio spiritus sanctus do-
cet nos arismetricam que est scientia do-
cens numerare et bene computare Sic
spiritus sanctus docet nos bene operare numerare
omnia dei beneficia scilicet quomodo quia ad ymagi-
nem suam nos creavit et quomodo
quia vitam et mortem christi nos redemit
et abeterna morte nos redemit Et
se ipsum in sacramento nobis dedit Et post
hanc mortalem vitam eternam vitam nobis
promisit Et hiis bene numeratis requirit
gratiarum accionem Unde dicit augustinus licet deus
sit omnipotens tamen non potuit nobis plus
facere quam fecit licet sit eterna sapiencia
tamen non novit nobis posse plus facere
quam fecit licet sit ditissimus tamen non
habuit nobis plus facere quam fecit Ideo
nisi super acceptis agamus graciarum
acciones omnia que dedit nobis ad salutem
cedunt in preiudicium Bernardus Ingrati-
tudinem odit anima mea Non enim
est dignus donis qui non egit graciarum
in acceptis Ingrati deo consistunt fon-
tem divine hominem et ideo Sic in te
super effluens est tamen ista sic

investigabilia. Unde sapiens: Altitudinem
celorum, latitudinem terre, profunditatem maris
quis dimensus est? q. d. nullus. Cum tamen in
omnibus istis sit largitas divine gratie.
Nam de altitudine celorum dat nobis lucem
siderum, rores et habundantiam pluviarum.
De terra vero ubertatem fructuum et etiam a-
limenta, de aqua multitudinem piscium etc. Sed in istis
temporalibus donis invenimus gratiam eter-
nalibus bonis eminus ditati. Secundo spe-
cies dicitur geometria, id est mensurare terram
viventium, non morientium. Quia Augustinus
dicit: Cum mensurabis terram morientium
mensurabis a terra. Quia post mortem
de omni terra nichil habebis nisi lon-
gitudinem septem pedum in sepulchro
iacebis. Unde quidam philosophus ait de magno
Allexandro: Iste heri non contentabatur de
toto mundo, hodie contentatur in sepul-
chro spacio septem pedum. Ideo mensuram
terram viventium quam tamen omnes mundi
doctores mensurare non possunt cum tamen
istis mensuris omnibus tamen mensuratur
omne quod est in celo et in terra, scilicet visu,
auditu et cordis cogitatu. Sed oculus
non vidit nec auris audivit nec in cor
hominis ascendit, scilicet gaudium eternitatis et
eterne beatitudinis. Apostolus: Huius rei
gratia flecto genua mea ad patrem
domini nostri Ihesu Christi ut possitis comprehen-
dere cum omnibus sanctis que sit altitu-
dine maiestatis, profundum trinitatis et
eterne sapientie latitudo, eterne man-
sionis et longitudo eterne veritatis,
quibus bene considerat dicit hoc cum psalmista:
Credo videre bona domini in terra
viventium. Tercio species scientiarum dicitur
astronomia, id est contemplari celum si-
derum inter stellarum primum considerare.
rare. Unde dicitur nobis i. Genesis: Suspi-

cipe celum et numera stellas si potes. q.
d. Considerate celestes homines et supe-
riores quales ipsi deo vivant et ipsos
imitare in quantum potes. Unde Iudith
dicit: Maiores estote quo salvi facti sunt
patres nostri omnes qui vicerunt per multas
tribulaciones et tamen fideles inventi sunt.
Et in istis et aliis bonis hominibus in-
venies quod sicut differt stella a stella in
claritate, sic et inter sanctorum differt
a nostra miseria. Unde Gregorius: Sic in
deo perfecte voluit exempla bonorum de-
bemus querere. In uno videmus pacientiam,
in alio caritatem, in tercio pacem et mansue-
tudinem, in alio humilitatem et pietatem
et in talibus huiusmodi complacentiam. Bar-
tholomeus dicit: a nobis diligimus virtutes et
odimus vicia, sic quod in aliis multo
magis et in nobis diligere debemus
virtutes et odire vicia. Unde legitur
quod quidam rex audivit loqui de sub-
tilissimo pictore ad quem nuncium misit
ut sine mora ad ipsum veniret
et dixit ei: Fac michi ymaginem sub-
tilissimam et speciosissimam que sit in
mundo. Cum diceret magistro subtilissimus,
Magister respondit: Domine rex, rem grandem
queritis a me, nullus est adeo subtilis;
cum compluribus inveniat in societatibus co-
ram omnibus virginibus adolescentibus
et mulieribus speciosissimis regni vestri
faciam quod petitis. Rex cum factum esset,
pictor consideravit facies omnium et dis-
positionem corporum et omnium membrorum
consequenter et qui habuit pulchriorem
faciem in oculis, in ore etc. Sic
depinxit ymaginem pulcherrimam.
Sic dico quod cum pictor informavit Christo
considerat inter sanctorum primum bonorum

Exemplum

religiosorum et contra devinat. Sed
heu multi sunt religiosi qui huiusmodi
stias non addiscunt et deo non proficiunt
sed magis deficiunt. Legitur in
vitis patrum quidam devotus et sanctus pater
oravit deum ut ostenderet sibi vitam
religiosorum. Et angelus ei apparuit dicens
Surge et veni mecum qui duxit eum
directe super montem excelsum in quo stetit
arbor grandis in sellis igne arden-
tem et multe aves sedebant in ramis
eius quibus vox de celo ait vigilate
ne in morte moriatur. Et ille quesivit quid
sic intelligeret. Angelus respondit iste arbor
designat religiosos habentes nomen
et habitum sed non vitam qui in eis ardet
ignis cupiditatis carnalis et non ignis
divine caritatis. Sed deo revelatum a domino eis
dicetur in die iudicii vigilate quia nescitis
qua veniet dominus vester. Deinde duxit
eum in campum floribus decoratum
rosis et pluvia decoratum et irriga-
tum in quo sederunt homines in floribus
nullam habentes delectationem quos nec ros
nec pluvia tetigit. Et ille quesivit qui
sunt isti. Respondit angelus isti sunt qui nullam
habent devotionem et nec predicationem nec
per inspirationem non possunt moveri ad
devotionem habentes sicut aridam
animam. Unde in psalmo Anima mea sicut
terra sine aqua tibi. Tertio duxit
eum in campum in quo vidit homines in
uno latere calidos in alio frigidos.
Et dixit angelus isti sunt religiosi qui
obediunt in hiis que eis placent sed
rebelles sunt in eis que displicent.
Quarto duxit eum in campum et vidit
homines in nigris cappis et faciebus
pallidos quasi cera. Et dixit angelus
isti sunt murmurantes et detrahentes

in omnibus displicentiam habentes soli
sibi ipsis complacentes. Hii odibiles deo
sunt quia alios iudicant et sic seipsos
condempnant. Quinto ostendit ei terram altam
super quam sedebant albe columbe de quibus
penule ceciderunt consequenter quibus
denudate columbe ceciderunt in ter-
ram et avibus devorate sunt. Et dixit
angelus isti sunt qui in spiritu inceperunt
et in carne consummaverunt. Sexto
angelus ostendit ei domum in qua erat candel-
abrum habens in se ignem ardentem. Et ait
angelus hec est habitatio sancte trinitatis hinc...
isti sunt boni religiosi in quorum pi
ut candelabris in quibus ardet ignis spiritus
sancti et caritatis dei. Et in istis est habita-
tio sancte trinitatis ideo ut in istis hominibus sic habitans
efficiam concedat nobis pater et filius
et spiritus sanctus. Amen. et cetera

Cum venit ille spiritus veri-
tatis secundum philosophum omnis perfectio
consistit in tribus. Unde trina perfectio
est consideranda. Primo in sancta trinitate
cuius perfectio consistit in tribus personis scilicet
patris et filii et spiritus sancti et trinitate...
dicimus. Secundo in celis. Illa celorum per-
fectio consistit in tribus gaudiis quia
in eis gaudent angeli et sancti
et omnes electi. Tertio in homine cuius per-
fectio consistit in tribus scilicet in spiritu in
anima et in corpore. Illa deus regit
spiritum hominis per animam et anima
corpus. Spiritus non sine deo nichil sa-
pit. Anima sine spiritu nichil intel-
ligit et corpus sine anima non posset...
Ut igitur perfectorum homo attingat
requiritur quod habeat spiritum sanctum virtutes
scilicet humilitatem ut fundamentum pa-
tientiam ut edificium caritatem
ut decorem omnium virtutum. Prima...

humilitate anima in deum exaltatur Luce
Qui se humiliat exaltabitur. Paci-
entia anima a deo coronatur. Non n[on]
coronabitur nisi qui legitime certaverit.
Sed puritate anima deum contemplatur
Matth. v. Ubi modo tanta (?) ... Hu-
militas secte ihesum in corde portabit
quemadmodum ibi Maria mater Christi
ihesum portabat quando se humiliavit. Sed
puritas totum hominem ihesu assimilabit.
Unde Gregorius super Quibus filios dei ...
filius dei quasi dicit nullus nisi purus
homo ab omni inquinamento carnis et spiritus
depuratus. Sed heu iste virtutes
recesserunt longe a nobis. Ubi nunc
invenitur verus humilis homo cum super-
bia regnat in omnibus cordibus. Ubi vero
paciens homo cum nullus potest audire ver-
bum contrarium cum patientia. Ubi nunc pu-
rus homo cum omnes simus peccatis inquinati.
Necessarium igitur erat ut veniret ad
nos spiritus sanctus et reformet in nobis
illas virtutes per doctrinam veritatis.
Unde dominus dicit Cum venerit ille
spiritus veritatis etc. Post introductam

Sciendum est quod ut spiritus sanctus
reddat hominem perfectum opor-
tet quod operetur in homine secundum triplicem indigentiam
eius. Primo enim dicitur spiritus veritatis id est
omnis veritatis. Unde docet veritatem
doctrine, veritatem vite et veritatem
iustitie. Primo veritatem doctrine do-
cet novos magistros et predicatores
verbo et exemplo alios informent
id est Qui fecerit et docuerit hic
magnus vocabitur in regno celorum.
Unde Gregorius dicit Discipulus non est super
magistrum. Perfectus erit discipulus
si sit sicut magister eius. Sed dominus primo
incepit ihesus cepit facere et docere

Sed huius veritatis sancte doctrine qua
dicunt beati et layci dicentes non
esse magnum peccatum diligere mulieres.
Unde dicit Augustinus Sicut peccatum est peccatum
nobilissimum quia actus naturae. Sed non dicunt
i. Jac. Qui in carne sunt deo placere
non possunt. Huius etiam veritatis contradicunt
antique vetule et omnes quibus non suf-
ficiunt propria peccata quin alios inducant
ad peccandum. Et dicit Ambrosius Omnes tales
sunt folles dyaboli et ministri eius.
Nam sicut follo ignis accenditur
ita eorum verbis homo inflammatur.
Isti tanto maioribus subiacent pe-
nis quanto maiorem occasionem dant
peccatis. Secundo spiritus sanctus docet veri-
tatem vite secundum Christum vivere qui dicit
Ego sum via veritas et vita. Paulus
imitatores mei estote sicut filii
karissimi. Huius veritatis contradicunt omnes
peccatores habentes fidem sine operi-
bus qui magis sequuntur carnem mundum
et dyabolum quam Christum. Ambrosius Cave-
te fratres mendacium quia os quod mentitur
occidit animam. Mendacium est
se dicere Christianum et Christi opera non facere.
Tertio spiritus sanctus docet veritatem iustitie
id est diligite iustitiam et odite ini-
quitatem. Huius veritatis iustitie contra-
dicunt multi prelati reges et princi-
pes qui nullam gratiam faciunt nec
iustitiam nisi per muneribus id est In-
trant potantes, maneant foris
nichil habentes. Quam certe
nummis den hilfft, mit daber
frum ist. Si igitur volumus effici
perfecti oportet nos tenere veritatem doctri-
ne veritatem vite et veritatem iusti-
tie quia secundum suum statum etc.

Recto sps scs di' sps rectus Ps. Spm
rectu innoua in visceribus meis qr
rectos facit hoies Bñ. qr rectus
de' rectos fecit hoies Ps n'. inde
cenns qr recto corpe cum cere ai
mu Qz phs d' Frectu e ei me'
no discrepat ab eximis Qz sps scs
docz nos me' tene int ntitate
et motes Ntitas fuit mida et
mors michil aufert io me' debz
ee parugitas sps Ntitas amara
et mors amaior io me' debz
ee pitas uite no carnis d'licato
Ntitas vilis et mors vilior e
io me' debz ee humilitas Ho-
rma hois sut mors et uita
et utrq cu gemitu Io io uita dz
ee cu gemitu Ps Gemitus meus
ate no est absonditus Vnde nito
gemendo demus pteritu pns et futm
Tamps pteritu in petis 9sumpsimus
In pnti adhuc pecamus In futo
modicu nos emedamus Ei semp
viuimus semp peremus Tercio
di' spus paraclitus i. 9solator Nam
9solat nos in nris 9gemitibus
et angustiis dicens pacti Per
multas tribulacoes oz intre regnum
dei vnd aut' d' Sps scs duo
opat in hoie que in habitat Fut
dat ei paciam in adusis ut sic
apostolis pteris pgere et ut mat
Aut si vidz hoies debite amoz
adusa ne impacias nimia tene
Nam multi sut meliores in p-
speris qua in adusis Quia in
adusis frangant sz prospis
bn utat In psperi te deu colut
In adusis te deficiunt Sic pe-
trus in pspe te xpm dei filiu
9fessus est dicens Tu es xps
filius dei viui Sz in adusi te xpm
negauit dicens nescio hoiem istu
Quartus d' Deus facit scs bonus me-
dicus qui alios sanat ac sua medi-
cina alios leni Sic deus vnicuiqz
tribuit ut ei queit quos fortes no
ruit laboribus 9tinuis no subiicit s
huc bn laborare facit q forte in
fide remit Et sic bonos et panos
9solat Cu vnicuiqz ipomit q po-
tate poss Semp melius opat ut
9pant vnicuiqz dat Xº di' sps
bonus Eccs io qua bonus et suauis
e sps tunc in nos bonus in se et
suauis in nos Dyonisius d' Bo-
nu est sui ipius diffusiuu Et qn-
to melius tato diffusius Et ut videmus
in sole q magis se diffundit qua
omes planete et stelle Sic spus
scs sua bonitate replet ore terraz
et coda oim simul domis et 9ris
Ps Bonus es tu et in boitate tua
doce me iustificacoes tuas ut
sit bonus et pfectus ho efficiar
Quinto di' sps scs qr scos facit
omes scos et hodierna die sancti-
ficat omes qui sibi locu pstant
in cordibus eoru Et di' sps pter
subtilitate ne Qui em angeli et
aie nre dicunt sps pt eoru
subtilitate multo magis sps scs
q e in na subtilissimus io. X. Sps
e deus et est subtilis q. d. michil
Vnde et facit subtiles hoies et
scos Sps em di' qsi sine terra
qr facit oia mundana et terra
9tempnere in sua pprietate Vt pz
in scis aplis qui relictis oibus
secuti sut eu Omnis homo sb-
tilis qua 1te q e in terra sine
terra in mudo sine mundo

Vte sps di qi no tincti qz facit nos
pueros ut sim9 sine om inqnaco
tamis et sps et quis eti puro ho-
mie subtilis Vt sps di qi sangne
tincti qz sua graa opante tam
diu opat donec in tincxit totu
homies in cem in mote et in
sangne ihu xi Vt fecit sancte
agnete q ait Sangs eis ornat
genas meas Vt sps di qi sanoi-
tus qz suos gfotat et gfirmat
in dei cari in tm Vt eu aplo
dicat Qs nos sepat a mi q e
in xo etus su p nep mos neqz
vitaecf Vte sps di qi sac vnitg
qz tres vnit in deo ut vng sps
efficiat cu eo xpo Qm adhet
deo vng sps e cu eo Vnde hac vni-
one xs oravit prem d. Rogo
pro gsua eos quos dedisti m ut
sint vnu nobiscu sic ego et tu
vnu sum9 Vtz dices in qib9
sps scs opat pdcta oia Dico
exo Semel mltis avib9 gcre- amor zz
gatis inuenerunt rosa pulchri-
ma et dixerunt cui debet rosa
Rndunt qz int nos e pulchria
rex gsult q e pulcherrima q
dixerunt pano aly ferno aly co-
luba aly aqla ptino notua
Dixit ego sm pulcherrima m deb
rosa Cui rex rspidit eo no au-
des vare ad luce inocte sic
sunt qris vicitu Vo volo q pul-
cherrime aues in omni tpe ha-
beant rosa in om Spua
rosa pulcherrima e sps scs qui
no debet nocuis .i. pctoribus
luce odientib9 ne agnat opa
eoru mala Sz bonis q sunt
ut pano spectis orntu de-
coratis qui sunt ut ferno toti renoua-
ti qui sunt ut coluba in simplici te
gfirmati qui sunt ut aqla celestib9
gteplatini istis debet etc.

Sequitur scda pars stz
estiualis In die pente

In die pente

Hec sunt vba sancte matris ecclesie materia hodierni festi in qua dilegit fidelis omnis p gtemplatione fit ex vaaut d z

Veni sancte spi-
ritus reple tuorum cor-
da fidelium et tui amoris
in eis ignem accende:
Scdm dvonsu ecclia militas
exemplificata e ab ecclia trium-
phante Nam eccla triphans
dat dona spualia pdonis copa-
lib9 Vnd qn ieiunam9 oram9 et
etias dam9 opa mie copalia et
spualia exercam9 pp deu et
amore maie iust et stoz phis
omnib9 spualia dona recipim9 s.
absolutoz petoru et maioz gra
et dnotom et cartes Nc gside-
ras ecclia militas misit ecclie
triphanti donu copale s. ihm
xpm in sua asensoe Vo hodie
petit recipi donu spuale s.
spim scm dices Emitte spm sz
et crabunt tui fideles Ang

bene feruet spus · statim in eius fervencia in ecclesia ad honorem sancti spiritus

Quid est carere nisi de nichilo aliquid facere
Ideo nullis meis meritis soluuntur tuis
condite domine peto mitti spiritum sanctum
qui renouabit totum hominem in omnibus
viribus anime et corporis Ut sit racio
nichil sentiat nisi ipsum voluntas nil
velit nisi quod deus velit et nichil di-
ligat nisi quod deus diligat et me-
moria nichil cogitet nisi quo deo
in omnibus complaceat Et sic ecclesia
militans petit spiritum sanctum ut a dei
perfecta sint opera ut sic dici possit
perfecti sunt celi et terra et omnis ornatus
eorum q. d. ante christi ascensum in celum
imperfecti erant celi quia defectu hominis
in celo et ante missionem spiritus sancti
in terram cordis humani imperfecta erat
terra et omnis ornatus eorum Sed cum ihesus
ascendebat in celum et nobis hodie
spiritum sanctum nobis misit ideo perfecti sunt
celi et terra et omnis ornatus eorum ihesus
est decor omnium celorum Sap. Candor
lucis eterne etc. Et spiritus sanctus est decor
totius hominis quia totum renouabit hominem
effulgencia deitatis Et radiis solis
subito totum mundum illustrabit
Sic spiritus sanctus per graciam suam totum ho-
minem innouabit Ideo ut et nobis
renouet ab ecclesia adoratur Et di-
Veni sancte spiritus: Verbum premis-
sum in principio complande et proemia in re-
stantibus festiuitatibus eterno et inre-
moralibus instruccionibus assumptum est
hodie ab ore sancte matris ecclesie
magno cordis affectu planum et a
sancto gregorio dictatum In quo quando non
tu facit per aduentum spiritus sancti
imploratur d. Veni sancte spiritus: Primo
repleccionem vacui cordis postulat
d. reple tuorum corda fidelium Secundo ignis
in dono amoris corda in frigida-
ta accendi desiderat d. et tui amo-
ris in eis ignem accende Super-
primo non quod spiritus sanctus tribus modis
est disciplis datus Primo ante christi passionem
admiratorum operacionem Luc. 9. Conuo-
catis ihesus 12. apostolis dedit eis virtutem et
potestatem super omnia demonia Et ut languo-
res curarent Et hoc fuit magnum
donum Unde si iam tibi esset qui solo
verbo sine vnguento sine dolore curaret
omnes infirmitates tuas multi festinarent
ad eum magis quam ad summa sciencia
Nam de corpore mortali magnam habe-
mus sollicitudinem et de anima modicam
curamus non attendamus quod Iacob dicit
Cum dicunt pax et securitas super-
ueniet mors in proximo Secundo spiritus sanctus
est datus disciplis in remissionem peccatorum
post resurreccionem Io. 20. Insuffla-
uit et dixit accipite spiritum sanctum et
quorum remiseritis peccata remittuntur eis
Hoc donum fuit maius quanto enim corpore
anima digmor est tanto maius est
sanare animam quam corpus Et tamen plebes
inueniunt qui possent animas sanare
quam tamen modicum querunt quia multi vix
semel in anno veniunt ad confessorem d.
Sana me domine quoniam infirmus sum Tercio
spiritus sanctus est datus apostolis post ascensionem
s. hodierna die ad eorum sanctificacionem
et confirmacionem ut non vita non morte
possent a christo separari dicentes cum apostolo
Quis nos separabit a caritate que est in
christo: Et hoc donum fuit maximum
quia ubi deus Quid prodest homini si
vniuersum mundum lucretur anime vero
sue detrimentum paciatur q. d. Si
unus homo tantam graciam a deo haberet
ut omnes infirmitates anime et cor-
poris sanaret solo verbo et ipse nullam
caritatem non diceremus ad deum haberet
quid ei prodesset Apostolus Si linguis
hominum loquar et angelorum caritatem
autem non habeam nichil michi prodest
Contra dicitur medice cura teipsum

moralis
sensus geistlich
leben

corpore

q si no facit frust aliis sanab Hic
omnib ordinata usus in se ipsa incipit
Quintum aut sps sctus hodie fuit datus apl
et aliis devote persom viris et mlie
rib sicut ptz in hysto Act 2 In qua dicit
Dum complerent dies pentec scz l.
dies a resurrectione ihu xpi Omnes
discipuli sedunt pariter in domo i oran
bus et in sena dilectione uniti Et fct
venit repente de celo sonus tamquam venti
vehementis q tota domu replevit
Et apparuerunt illis dispertite lingue ta
quam ignis s. radioli ignei in forma
linguarum quibus discipuli intensi et
spu sco repleti ut omi genere linguarum
loquerent dei magnalia Ipa aut
die pent instante festiui tatis iudei
et gentiles ex omni natione q sub ce
lo est convenerant in iherlm Cum cu
audirent aplos loq dei laude et
honorem in omni lingua stupebant
d. nonne isti omnes qui loquuntur gal
lilei sunt Et quomodo nos audivimus
unusquisque illos loquentes lingua
nra in qua nati sumus dei magnalia
Et eorum quidam pueri dixerunt eos
esse ebrios Et adhuc multi reperiunt
putentes bonum in malum et malum
in bonum vertere Ve illi q malum dicunt bonum
et e contrario Et incipiens petrus stre
gens in medio omnium et ait Vi
ri iudei et omnes q habitatis in ihrlm
audite et intelligite non est sicut
vos estimatis Hebrii sunt cum sit
hora diei tercia q. d. Omnes no
uimus quod ante hora nona nichil
comedamus nec bibamus Sed est
quod dictum est per prophetam Joel et
per ihm xpm hic hodie est completu
tur vide Joel 2. dicitur Et erit in
novissimis diebus dixit deus pr
effundam de spu meo sup omnes

carne et prophetabunt filii et filie
vre Hoc cum iudei audirent s. q
sps sctus loqueret per eos multi sunt
compuncti corde dicentes ad sanctum
petrum et ad discipulos Viri fratres et
discipuli xpi dicatis nobis q faciemus
ut eciam mediam accipe spm sanctum
Et dixit petrus penitenciam agite et bapti
sabimini et accipietis spm sctm sicut
et nos Et sic baptisati sunt tria
milia virorum illa die quo omnes
acceperunt spm sctm Et i ... confirmati
sunt in xpo ut qui pius sanguinem
xpi fundendi fuderunt depos
suum sanguinem pro xpo effuderunt nec
pro xpo mori timuerunt Na caritas
q spus sctus e omnem excludit timorem
Volunt sup historias ista ponere
plures quoad prima e quia l. die
solum fuit datus spus sctus discipulis
Secundo dupliciter e vo ad primum prima e
cum filii isrl coluerunt vetus
pascha in exitu filiorum isrl de egip
to l. die data e eis lex per spm
sctm scripta in tabulis lapideis quia
ipsi fuerunt duri cordis Sic et
post resurrectionem xpi a mortuis l. die
post novum pascha data e lex gre
per spm sctm scripta in cordibus aplorum
Secunda spus sctus in veteri testamento loquebat
per prophetas Sic et in nova loqt nob
per aplos Apostolus Multifarie multis
que modis loquebat nobis deus in prophetis
novissime vero locutus e nobis in filio
suo et postea in sctis aplis i quibus
nobis cottidie loquitur Tercia vero est
in levitico Sollempnitas anni Jubi
lei fiebat anno l. q sollempnitas
figurabat adventum spus sctus Venia
que fiebat in anno iubileo usq

Anno 387

G.H. HOFBIBLIOTHEK KARLSRUHE

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

t
d
u
fic
in
om
carna
pos an
eos qui
tu ... soll
prorent ... Co

BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

qui

quid

habes

BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK

Baden-Württemberg

p

qu

spb

milit

qolig

dno f

in odib

bili q e

...ω·
...ilis
...onu
...ib9
...pos ad·
...nouit
...i clamat...
...: Cri...
...ẽ in cordib9

BADISCHE
LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

h

h

b

pb

nri

opuu

placu

ab h

die ama

pb bon

tat ...

BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK

Baden-Württemberg

...es
...um
...ant
...ab
...et di
... gs,
...cosas opa,
...spes illuia
...q sine te

E
p
m
lum
b9 nt
qn igni
ex tmetu
hitis B
sum dat tu

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

d
no.
ter
m⁹ et
ero tum
tatū me
vna pte
nea in alia

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

q
9
In
v̄p
ipm
ſpua
ſpo 9
ſtb na
vnd'daty
mb volen
tube dei V

uiß
pruiß
bia
orb
ndariu
anias G3
dice et'
nb veiha
dap pbri
mi sim' dev

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

ve

vi

diu

tma

ut[illegible]

uita

possing

BADISCHE
LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

ite
non
e hore
it Vn
mia et
Eimo
ta vnidat

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg